

جورج ئورۋېل (ئەنگلىيە)

جورج ئورۋېل (ئەنگلىيە)

1984

1984

تەكلىماكان ئۇنىۋېرسىتېتى نەشرىياتى

تەكلىماكان ئۇنىۋېرسىتېتى نەشرىياتى

ھۆرمەتلىك ئوقۇرمەن قولغىزىدىكى بۇ كىتاب:

◀ ئەڭ چوڭ كىتاپ باھالاش تورى www.goodreads.com ئابونتلىرىنىڭ بېلەت تاشلىشى نەتىجىسىدە: 20 - ئەسىردىكى ئەڭ ياخشى يۈز روماننىڭ بىرىنچىسى بولۇپ باھالانغان.

◀ دەۋر ھەپتىلىك ژۇرنىلى تاللىغان ئەڭ ياخشى رومانلار تىزىملىكىدە 13 - ئورۇندا تۇرغان.

◀ بىر مۇستەبىت تۈزۈمنىڭ ماھىيىتىنى چۈشەنمەكچى بولسىڭىز «1984» نى ئوقۇشىڭىزنى تەۋسىيە قىلىمىز...



1984

- رومان -





جورج ئورۋېل (ئەنگلىيە)



1984

(رومان)

ئىنگلىزچىدىن تەرجىمە قىلغۇچى: ئابدۇللاھ قاسىم



تەكلىماكان ئۇيغۇر نەشرىياتى

شاڭخەي ئۈچ بىرلەشمە نەشرىياتىنىڭ 2009 - يىلى 11 - ئايدىكى ئىنگىلىزچە
نەشرىدىن تەرجىمە قىلىندى.

جورج ئورۇپېل (ئەنگىلىيە)

1984

- رومان -

ئىنگىلىزچىدىن تەرجىمە قىلغۇچى: ئابدۇللاھ قاسىم

2018 - يىلى 1 - نەشرى

تەكلىماكان ئۇيغۇر نەشرىياتى نەشر قىلدى

ئىستانبۇل - تۈركىيە

مۇندەرجە

مەن نېمىشقا يازمەن؟ 03

بىرىنچى بۆلۈم

015	باب - 1
039	باب - 2
051	باب - 3
061	باب - 4
075	باب - 5
095	باب - 6
103	باب - 7
118	باب - 8

ئىككىنچى بۆلۈم

149	باب - 1
164	باب - 2
177	باب - 3
191	باب - 4
206	باب - 5
218	باب - 6
222	باب - 7
231	باب - 8

247	باب - 9
310	باب - 10

ئۈچىنچى بۆلۈم

320	باب - 1
338	باب - 2
365	باب - 3
384	باب - 4
394	باب - 5
400	باب - 6

قوشۇمچە

415	يېڭى تىلنىڭ پىرىنسىپلىرى
417	A قاتلام سۆزلۈكلىرى
420	B قاتلام سۆزلۈكلىرى
428	C قاتلام سۆزلۈكلىرى

مەن ئېشىقا يازمەن؟

جورج ئورۋېل

بەكمۇ كىچىك چاغلىرىمدىن باشلاپلا، بەلكىم بەش-ئالتە ياش چاغلىرىم بولسا كېرەك، چوڭ بولغاندا ئۆزۈمنىڭ يازغۇچى بولىدىغانلىقىمنى بىلەتتىم. ئون يەتتە يېشىمدىن يىگىرمە بەش يېشىمغىچە بولغان ئارىلىقتا مەن بۇ خىيالىمدىن ۋاز كەچمەكچى بولدۇم، ئەمما بۇنىڭ ئۆز تەبىئىتىگە ئاسىيلىق قىلىش ئىكەنلىكىنى، ھامان بىر كۈنلەردە قولۇمغا قەلەم ئالدىغانلىقىمنى بىلىپ تۇراتتىم. مەن ئۈچ بالىنىڭ ئوتتۇرانچىسى بولۇپ ھەممىمىزنىڭ ئارىسىدا بەش ياشتىن پەرق بار ئىدى. مەن سەككىز يېشىمدىن بۇرۇن ئاساسەن دادامنى كۆرۈلمىگەن ئىدىم. بەلكىم مۇشۇ ياكى باشقا سەۋەپلەردىنمۇ تاڭ، يالغۇزلۇقنى خالايتتىم. كېيىنچە مەندە باشقىلار ياقىتۇرۇپ كەتمەيدىغان قىلىقلار پەيدا بولۇشقا باشلىدى، مەكتەپتىمۇ باشقىلار ماڭا بەك يېقىن كەلمەيتتى. مەن بىر تەنھا بالىنىڭ ئادىتى بار ئىدى، كاللامدا ھېكايىلەرنى توقۇيتتۇم، تەسەۋۋۇرۇمدىكى پېرسۇناژلار بىلەن پاراڭلىشىپ كېتەتتىم. مېنىڭچە مېنىڭ ئەدەبىيات غايەم ياشتىن باشلاپلا ئۆزۈمنىڭ باشقىلار تەرىپىدىن چەتكە قېقىلىش ۋە كەمسىتىلىش تۇيغۇم بىلەن بىرلىشىپ كەتكەن بولسا كېرەك. ئۆزۈمدە بىر خىل تىل تالانتى ۋە كۆڭۈلسىزلىكلەرگە يۈزلىنىش جاسارىتىم بارلىقىنى

بىلەتتىم ۋە بۇنىڭ مېنىڭ ئۆزۈم بىر دۇنيارىمنى ياراتقانلىقىنى، مەن بۇ يەردە كۈندىلىك تۇرمۇشىمدىكى مەغلۇبىيەتلىرىمدىن قاچالايدىغانلىقىمنى ھېس قىلاتتىم. ھالبۇكى، مېنىڭ پۈتۈن بالىلىق دەۋرىمدە ئەستايىدىل يازغانلىرىم ئەمەلىيەتتە ئاران بىر قانچە ۋاراق چىقاتتى. تۇنجى شېئىرىمنى تەخمىنەن تۆت-بەش ياش چاغلىرىمدا يازغان ئىدىم، ئانام ئۇنى يادلاپ دىكلاماتسىيە قىلىپ بەرگەن ئىدى. ئۇ شېئىرىمنىڭ پەقەت يولۋاس ھەققىدىكى شېئىر ئىكەنلىكىدىن باشقا ھېچنېمىسى ئېسىمدە قالمىغان ئىدى. <ئورۇندۇقتەك يوغان چىشلىق> دەپ ئوخشاشتىم ئېسىمدە. خېلى قالماشقان ئوخشىتىش بويىتىكەن. ئەمما بۇ شېئىرنى بىلىپكىنىڭ <يولۋاس، يولۋاس> دېگەن شېئىرىغا تەقلىد قىلىپ يازغانغۇ دەيمەن. ئون بىر ياش ۋاقتىمدا بىرىنچى دۇنيا ئۇرۇشى پارتلىدى، ۋەتەنپەرۋەرلىكنى كۈيلەپ يازغان بىر شېئىرىم شۇ يەردىكى بىر گېزىتتە ئېلان قىلىندى. ئىككى يىلدىن كېيىن كىچىنپىرنى ئۆلۈمى ھەققىدە يازغان شېئىرىم شۇنىڭدا ئېلان قىلىندى. سەل چوڭ بولغاندا، پات-پات جورچىچە ئۇسلۇپتىكى <تەبىئەت شېئىرلىرى> نى يېزىپ باقتىم، ئەمما تولىسى چالا قالاتتى. قىسقا ھېكايىلەرنى يېزىپ باققان بولساممۇ، پەقەت قاملاشمىدى. بۇلارنىڭ ھەممىسى ئەمەلىيەتتە مېنىڭ شۇ يىللاردىكى ئەستايىدىل يازدىم دېگىلى بولىدىغان ئەسەرلىرىم ئىدى.

شۇنداقتىمۇ، مەن شۇ يىللاردا ئەدەبىيات پائالىيەتلىرىدىن نېرى كېتەلمىدىم. باشتا بۇيرۇتما يازمىلارنى يازدىم، گەرچە بۇنداق نەرسىلەرنى يېزىشتىن پەقەت ھۇزۇر ئالالمىساممۇ، تېزلا قولدىن چىقىرىۋېتەلەيتتىم. مەكتەپنىڭ تاپشۇرۇقلىرىدىن باشقا، مەن بەزى ھەجۋى چاپما شېئىرلارنى يازدىم، ھازىر ئويلىسام شۇ چاغدىكى يېزىش سۈرئىتىمدىن ئۆزۈممۇ ھەيران قالدىم. ئون تۆت ياش ۋاقتىمدا، ئارىستوفانىسقا تەقلىد قىلىپ يازغان بىر دراممىنى بىر ھەپتىدىلا پۈتتۈرۈۋەتكەن ئىدىم. شۇ چاغدا يەنە مەكتەپنىڭ

ژۇرنىلىنى تەھرىرلىشىپ بېرەتتىم، باسما نۇسخىسىغىمۇ، ئەسلى قوليازمىسىغىمۇ ئارىلىشتاتتىم. بۇ ژۇرنالنىڭ خىزمىتى سىز تەسەۋۋۇر قىلالايدىغان ئەڭ تېتىقسىز، بىمەنە ئىشلارنىڭ بىرى ئىدى. ئەمما ئۇنى ھازىرقى ئەڭ ئەرزان خەۋەر يېزىش خىزمىتىدىن كۆپ قولاي بېجىرىۋېتەتتىم. مانا مۇشۇلار بىلەن بىرلىكتە، مەن ئۈنەش يىل ياكى ئۈنىڭدىنمۇ ئۇزۇنراق مەزگىل پۈتۈنلەي باشقىچە بىر خىلدىكى ئەدەبىيات مەشقىنى داۋاملاشتۇرۇپ كەلگەندىم، مۇنداقچە ئېيتقاندا، ئۆزۈم ھەققىدە توختىماستىن < ھېكايە > لەرنى توقۇپ كەلگەن ئىدىم، توغرىسى، بۇلار مېڭەمدىلا ساقلانغان كۈندىلىك خاتىرىلىرىم ئىدى. مەن بۇنداق قىلىشنىڭ ئەمەلىيەتتە بارلىق بالىلارنىڭ ئادىتى ئىكەنلىكىگە ئىشىنەتتىم. مەن تولىمۇ كىچىك چاغلىرىمدىلا ئۆزۈمنى ئاجايىپ باتۇرانە كەچۈرمىشلىرى بار قەھرىمان روبىنخۇد دەپ تەسەۋۋۇر قىلاتتىم. ئەپسۇس، ئۇزاققا بارمايلا مېنىڭ بۇ < ھېكايە > لىرىم تولىمۇ قاملاشمىغان ئۆز مەپتۇنلۇققا ئايلىنىپ كەتتى، كېيىنچە بارغانسېرى قىلىۋاتقان ۋە كۆرۈۋاتقانلىرىمنىڭ سىدام تەسۋىرىگىلا ئايلىنىپ قالدى. بەزىدە قىسقا دەققىلەردە كاللامدىن مۇنداق جۈملىلەر ئۇچۇپ ئۆتەتتى: < ئۇ ئىشكىنى ئاچتى ۋە ئۆيگە كىردى. نېپىز پاختا رەختىنى قىلىنغان پەردىلەردىن ئۆتۈپ كىرگەن ئالتۇندەك قۇياش نۇرى ئۈستەل يۈزىگە چۈشكەن ئىدى. ئۈستەلدە يېرىم ئېچىلغان سەرەڭگە قېپى سىياھ دۇۋىتى يېنىدا تۇراتتى. ئۇ قولى يانچۇقىدا ئاستا دەرىزە قېشىغا كەلدى. پەستىكى كوچىدا بىر گۈللۈك مۇشۇك بىر غازاڭنى قوغلاپ يۈرەتتى... بۇ ئادەت مەن يىگىرمە بەش ياشقا كىرگىچە داۋاملاشتى. بۇلارنى مېنىڭ ئەدەبىي يېزىقچىلىق بىلەن شۇغۇللانمىغان ۋاقىتلىرىم دېيىشكە بولىدۇ. گەرچە مەن مۇۋاپىق سۆز ئىزدەشكە مەجبۇر بولغان بولغان ئەمەلىيەتتىمۇ ئىزدىگەن بولساممۇ، يازغان تەسۋىرلىرىم خۇددى مەن بىر سىرتقى كۈچنىڭ مەجبۇرلىشى ئاستىدا ئۆز ئىرادەمگە خىلاپ يېزىۋاتقان دەك بىلىنەتتى. ئەسلىپ باقسام < ھېكايە > لىرىم چوقۇم

مەن ئوخشىمىغان يېشىدا ھەۋەس قىلىپ يۈرگەن يازغۇچىلارنىڭ
ئۇسلۇبىنى ئەكس ئەتتۈرگەن ئىكەن، ئىشقىلىپ، بۇلارنىڭ ھەممىسى
دېگىدەك ئىنتايىن ئىنچىكە تەسۋىرلەرنى ئۆز ئىچىگە ئالغان ئىدى.
مەن ئون ئالتە ياش ۋاقتىمدا تۇيۇقسىز پەقەت سۆزلەرنىڭلا ماڭا
ئەكىلىدىغان ھۇزۇرنى بايقىدىم، تاۋۇشى ۋە سۆزلەرنىڭ بىرىكىشى
مېنى ھاياجانغا سالاتتى. تۆۋەندىكى < يوقالغان جەننەت > تىن
ئېلىنغان شېئىر:

شۇنداق قىلىپ ئۇ جاپا ۋە ئېغىر ئەمگەك بىلەن ئالغا ئىلگىرىلىدى.
جاپا - مۇشەققەت ۋە ئېغىر ئەمگەك بىلەن ئۇ.

So hee with difficulty and labour hard

Moved on: with difficulty and labour hee.

ھازىر قارىسام ئۇنداق ئېسىل بىلىنمىسىمۇ، ئەينى ۋاقىتتا
ۋۇجۇدۇمنى لەرزىگە سالغان ئىدى. مەن he (ئۇ) نى ئىپادىلەش
ئۈچۈن ئىشلىتىلگەن hee دېگەن سۆزدىنلا شۇنچىلىك ھۇزۇرلانغان
ئىدىم. شۇ چاغلاردا تەسۋىرگە نېمىلەرنىڭ لازىملىق ئىكەنلىكىنى
ئاللىبۇرۇن بىلىپ بولغان ئىدىم. شۇڭا شۇ چاغلاردا مېنىڭ كېيىن
قانداق كىتاپلارنى يازدىغانلىقىم ماڭا ئاللىبۇرۇن ئايان بولۇپ
بولغانىدى. مېنىڭ ئاخىرى كۆڭۈلسىز ئاخىرلىشىدىغان زور ھەجىملىك
تەبىئەتچىلىك ئېقىمىدىكى رومانلارنى يازغۇم بار ئىدى. بۇ رومان
ئىنتايىن ئىنچىكە تەسۋىر، ئادەم ئۇنتۇپ كېتەلمەيدىغان ئوخشىتىشلار،
تىلى ئويناق ئابزاسلارغا تولغان بولاتتى. سۆزلەرنى ئاساسەن ئۇلارنىڭ
تاۋۇشىغا ئاساسەن تاللايتتىم. ئەمەلىيەتتە مەن ئوتتۇز يېشىمدا
يازغان <بېرىمدىكى كۈنلەر> ناملىق رومانم دەل مۇشۇنداق بولۇپ،
مەن بۇنى بالدۇرلا كاللامدا قۇراشتۇرۇپ بولغان ئىدىم.

مېنىڭ بۇ ئۇچۇرلارنى بايان قىلغانلىقىمنىڭ سەۋەبى شۇكى، مېنىڭچە يازغۇچىنىڭ مۇددىئاسىنى ئۇنىڭ يېتىلىش ئارقا كۆرۈنۈشىنى بىلمەستىن چۈشەنگىلى بولمايدۇ. ئۇنىڭ يېزىش تېمىسى ئۇ ياشاۋاتقان دەۋر تەرىپىدىن بەلگىلىنىدۇ. ھېچبولمىسا ھازىر بىز ياشاۋاتقان بوران-چاپقۇنلۇق، ئىنقىلابىي دەۋردە تېخىمۇ شۇنداق. ئەمما ئۇ يېزىشتىن بۇرۇنلا ئۆزىمۇ قېچىپ قۇتۇلالمايدىغان بىر ھېسسىي پوزىتسىيىگە ئىگە بولۇپ بولغان بولىدۇ. شۇبھىسىزكى، يازغۇچى ئۆزىنىڭ خۇي پەيلىنى كونترول قىلالشى، گۆدەك باسقۇچلاردا تۇرۇپ قېلىش، ناچار كەيپىياتلاردىن ساقلىنالىشى كېرەك. ئەمما ئۇ ئۆزىنىڭ بۇرۇنقى ئۇچرىغان تەسىرلىرىدىن قېچىپ كەتسە، ئۇنىڭ يېزىش قىزغىنلىقى يوقاپ كېتىدۇ. تىرىكچىلىك غېمىنى قويۇپ تۇرغاندا، مېنىڭچە يازغۇچىلارنىڭ قولغا قەلەم ئېلىشىدا مۇنداق تۆت چوڭ مۇددىئا بار. ھېچبولمىغاندا، پروزا يېزىشچىلىقىدا تېخىمۇ شۇنداق. بۇلار ھەر قانداق يازغۇچىدا ئوخشىمىغان دەرىجىدە مەۋجۇت بولىدۇ ۋە ئۆزى ياشاۋاتقان زامان-ماكاننىڭ ئاتموسفېراسىغا قاراپ ئۆزگىرىپ تۇرىدۇ.

1 - نوقۇل ئۆزەمچىلىك

بۇ دېگەنلىك بىزدىكى باشقىلارغا ئەقىللىق كۆرۈنۈش، باشقىلار گېپىمىزنى قىلىشىدىغان ئادەم بولۇش، ئۆلگەندىن كېيىن ئەسلىنىش، بالىلىقىمىزدا بىزنى كەمسىتكەنلەرگە ئۆزىمىزنى كۆرسىتىپ قويۇش دېگەندەك ھاۋايى-ھەۋەسلىرىمىزنى كۆرسىتىدۇ. بۇلارنى مۇددىئا ئەمەس دەۋىلىش يالغانچىلىقتىن باشقا نەرسە ئەمەس. ئەمەلىيەتتە ئۇ خېلى كۈچلۈك مۇددىئا. بۇنداق مۇددىئا يازغۇچىلاردىن باشقا، سەنئەتكارلار، سىياسىيونلار، ئادۋوكاتلار، ئەسكەرلەر، مۇۋەپپەقىيەت قازانغان سودىگەرلەردىمۇ تېپىلىدۇ. قىسقىسى، ئىنسانلارنىڭ ئىچىدىكى ئەڭ قالتىس كىشىلەرنىڭ ھەممىسىدە بار. ئىنسانلارنىڭ كۆپىنچىسى ئەمەلىيەتتە شەخسىيەتچى ئەمەس. ئوتتۇز ياشتىن كېيىن، ئۇلار

ئاساسەن ئالاھىدە شەخس بولۇش ھەۋىسىدىن كېچىدۇ ۋە باشقىلار ئۈچۈن ياشايدۇ ياكى ئۇششاق ئىشلار ھەلەكچىلىكىدە ئۆتۈپ كېتىدۇ. بىراق يەنە ئاز ساندىكى تالانلىق، نەپسى يوغان كىشىلەر ئۇنداق ئەمەس، ئۇلار شۇ غايە ئۈچۈن ياشايدۇ، يازغۇچىلار دەل مۇشۇ قاتاردىندۇر. شۇنداق دېيەلمەنكى، ئەستايىدىل يازغۇچىلارنىڭ تولىسى گەرچە پۇلغا بەك ھەۋەس قىلىپ كەتمىسىمۇ، مۇخبىر-ژۇرنالىستلارغا قارىغاندا كۆپ شەخسىيەتچى كېلىدۇ.

2 - ئىستېتىك قىزغىنلىق

بۇ تاشقى دۇنيادىكى گۈزەللىكنى ھېس قىلىش، ياكى باشقىچە ئېيتقاندا سۆزلەر ۋە ئۇنىڭ نەپىس ئورۇنلاشتۇرۇلۇشىدىكى گۈزەللىكنى ھېس قىلىشنى، شۇنداقلا تاۋۇشلاردىن، ياخشى پروزا ۋە ھېكايىلەرنىڭ قۇرۇلمىسىدىكى پۇختىلىق ۋە رېتىمدىن كەلگەن ھۇزۇرنى كۆرسىتىدۇ. ئادەملەرنىڭ ئۆزى ھېس قىلغان تەجرىبىلىرىنى ئورتاقلاشماقچى بولۇشى نەزەردىن ساقىت قىلىنسا بولمايدىغان قىممەتلىك ئىشتۇر. ئەمما نۇرغۇن يازغۇچىلار بۇ مۇددىئىغا بەكلا ئاجىز بولىدۇ، ۋەھالەنكى، تەشۋىقات قوللانمىسى ياكى دەرسلىك تۈزىدىغانلاردىمۇ بىرەر ئەمەلىي مەنپەئەتنى مەقسەت قىلماستىن، پەقەت ئۆزىگە ياققانلىقى ئۈچۈنلا سۆز، بىرىكمىلەرنى تاللايدىغان ئىشلارمۇ بولىدۇ. بەلكىم ئۇلاردا بەتنىڭ تىزىلىشى، قويۇلىدىغان بوشلۇقلارنىڭ قانداق بولۇشى دېگەنلەردىمۇ ئالاھىدە تەلەپلىرى بولۇشى مۇمكىن. تۆمۈر يول يېتەكچىسى دېگەندەك كىتاپلاردىن باشقا ھەرقانداق كىتاپتا چوقۇم بەلگىلىك ئىستېتىك مۇددىئىلار بولىدۇ.

3 - تارىخ مۇددىئاسى

بۇ يازغۇچىلاردىكى ۋەقە-ھادىسىلەرنى ئەسلى ھالىتىدە كۆرۈش، ھەقىقىي پاكىتلارنى تېپىپ چىقىپ، كېيىنكىلەرگە قالدۇرۇپ قويۇش ئىستېتىكىنى كۆرسىتىدۇ.

4 - سىياسىي مەقسەت

مەن بۇ يەردە < سىياسىي > دېگەن ئىبارىنى ئەڭ كەڭ مەنىدە قوللاندىم. بۇ يازغۇچىلاردىكى دۇنيانى مەلۇم يۆنىلىشكە قاراپ ئىتتىرىش ۋە كىشىلەرنىڭ ئۆزى ياشاۋاتقان جەمئىيەتكە بولغان تونۇشىنى ئۆزگەرتىش ئارزۇسىنى كۆرسىتىدۇ. شۇنى تەكىتلەيمەنكى، سىياسىي خاھىشتىن خالىي كىتاپ يوق. سەنئەتنىڭ سىياسىي بىلەن ئالاقىسى بولماسلىقى كېرەك دېگەن قاراشنىڭ ئۆزى بىر سىياسىي قاراشتۇر.

بۇ ئوخشىمىغان مۇددىئالارنىڭ بىر-بىرى بىلەن قانداق توقۇنۇشۇپ قالىدىغانلىقىنى، ئوخشىمىغان ئادەملەر ۋە ئوخشىمىغان ۋاقىتقا قاراپ قانداق ئوخشاشمايدىغانلىقىنى كۆرۈش تەس ئەمەس. تەبىئىيەتتىن ئېيتقاندا- تەبىئىيەت دېگىنىم ئەمدى قۇرامىغا يەتكەن چاغدىكى تەبىئىيەتنى دېمەكچىمەن. مەندە تۆتىنچىسى ئالدىدىكى ئۇچنى بېسىپ چۈشىدىكەن. تىنچ دەۋرلەردە بەلكىم مەن پاساھەت-بالاغەتتىلا قوغلىشىپ يۈرۈشۈم، ياكى پەقەت بايان-تەسۋىر ئەسەرلىرىنىلا يېزىشىم مۇمكىن، ھەتتا ئۆزۈمنىڭ سىياسىي خاھىشىمنىمۇ بىلەلمەي يۈرۈشۈمۈمۇ مۇمكىن. ئەمەلىيەتتە، مەن دەل تەشۋىقات قوللانمىسى يازدىغانلارغا ئايلىنىپ قېلىۋاتمەن. دەسلەپتە، مەن ئۆزۈمگە ماس كەلمەيدىغان خىزمەتتە بەش يىل بولدۇم (بېرىمىدىكى ھىندىستان ئىمپېرىيە ساقچىلىق خىزمىتىنى دېمەكچىمەن). كېيىن نامراتلىققا پېتىپ قالدىم ۋە مەغلۇبىيەت تۇيغۇسى ئىسكەنجىسىدە ياشىدىم. بۇ كەچمىشلەر مېنىڭ ھوقۇق-نوپۇزغا بولغان نەپرەتتىمىنى كۈچەيتىۋەتتى ۋە ماڭا ئىشچىلار سىنىپىنىڭ ھەقىقەتەن مەۋجۇتلىقىنى تۇنجى قېتىم تولۇق ھېس قىلدۇردى. بېرىمىدىكى خىزمەتمۇ ماڭا جاھانگىرلىكنىڭ ماھىيىتىنى مەلۇم دەرىجىدە تونۇتتى: ئەمما بۇ كەچمىشلەر ماڭا توغرا بىر سىياسىي مەيدان كۆرسىتىشكە يەنىلا يېتەرلىك ئەمەس ئىدى. كېيىن گىتاپلار چىقتى، ئىسپانىيە ئىچكى ئۇرۇشى پارتلىدى، ۋە باشقا ئىشلار بولۇپ ئۆتتى. 1935-يىلىنىڭ ئاخىرىغىچە مەن يەنىلا

كەسكىن بىر قارارغا كېلەلمەيۋاتتىم. شۇ چاغلاردا مېنىڭ ئەنە شۇ ئىككىلىنىشىمنى ئىپادىلەيدىغان مۇنداق شېئىرنىمۇ يازغانىدىم:

پوپ بولاتتىم بەلكى خۇشال-شادىمان
بولسام ئىدىم ئىككى ئەسىر مۇقەددەم
ۋەز ئىپتىتتىم ئاخىرەتتىن توختىماي
پەرۋىش قىلغاچ ياڭاق دەرىخىمنى ھەم.

ئەپسۇس، مۇدەھىش بىر زاماندا تۇغۇلۇپ،
مەھرۇم بولدۇم ئۇنداق شانۇ-شەرەپتىن.
دۈشمەن بولدى ئۆسۈپ چىققان بۇرۇتمۇ،
ھەممە پويىلار پاكىز قىرغان سەۋەپتىن.

كېيىن ئۆتتى يامان ئەمەس بىر زامان،
كۆڭلىمىزنى خۇش قىلاتتى بەك ئاسان.
ئۇخلار ئىدى ئىسپانكار خىياللار،
دەرەخلەرنىڭ قۇچىقىدا خىرامان.

نادانلىقتىن تارتىنمايتتۇق قىلچىمۇ،
خۇشاللىقنى يوشۇراتتى قەلبەر.
ئالمىلىقتا سايراپ قويغان قۇشتىنمۇ،
بىسەرەمجان بويىكىتەتتى رەقىپلەر.

ئەمما لېۋەن، نازۇك بەدەن گۈزەللەر،
كۈمۈش ئۈرۈك، ئېرىقتىكى سۈۋەرەك.
ئارغىماقلار كۆكتە سەپ-سەپ ئۆردەكلەر،
چۈشلىرىمدە باغلىرىمنى كەزگۈدەك.

ئۇششۇك تەگدى كېيىن شېرىن چۈشكىمۇ،
نىمجان بولدى شاتلىقىمىز پىنھاندا،
مىنئالدى پەتەك، سېمىز ئادەملەر،
تۆمۈر تەنلىك، ئالتۇن ھەللىك ئاتلارغا.

مەن بەئەينى يولدىن ئازغان كىچىك قۇرت،
مەن بىر ئاغۋات، تېنەپ يۈرگەن ھەرەمسىز.
يۈگېن ئارام (ئادەم ئىسمى) كەبىي سەرسان بىچارە،
پوپ، كومىسسار ئالدىدا يار-يۆلەكسىز.

ھەر ياڭرىسا رادىئونىڭ ساداسى،
كومىسسار ئۇ خۇش بىشارەت بېرەتتى.
پوپ ھەدىيە قىلغان ئوستىن يەتتىنىڭ،
پۇلىسىنى دۈگىي كېلىپ تۆلەيتتى.

چۈشلىرىمدە دائىم مەرەز زالىمەن،
بولسا دەيمەن چۈشلىرىمدەك ئوڭۇمۇ.
ئەمما ماڭا كەلمىگەن بۇ تەلەي،
سىمىقىمۇ، جۈنپىقىمۇ، سىزگىمۇ.

ئىسپانىيە ئۇرۇشى ۋە 1936-يىلىدىن 1937-يىلىغىچە بولغان
ۋەقەلەر ۋەزىيەتنى ئۆزگەرتتى ۋە قەيەردە تۇرۇشۇم كېرەكلىكىنى
بىلدۈرۈپ قويدى. 1936-يىلىدىن كېيىن مەن ئەستايىدىل يازغان
ئەسەرنىڭ ھەر بىر قۇردا بىۋاسىتە ياكى ۋاسىتىلىق ھاكىمىيەتلىكلىققە
قارشىلىقىمنى، شۇنداقلا، ئۆزۈم چۈشەنگەن دېموكراتىك سوتسىيالىزمغا
بولغان قوللىشىمنى ئىپادىلەپ كەلدىم. بىزنىڭكىدەك بىر دەۋردە،
بۇنداق تېمىلاردىن چەتنەپ ئۆتۈپ كېتىش، ماڭا تەسەۋۋۇرۇمغا قەتئىي

سىغمايدىغان بىمەنىلىك بىلىنىدۇ. ھەممەيلەن ئۇنداق ياكى مۇنداق نىقاپتا بۇلارنى يېزىۋاتىدۇ. بۇ پەقەت ئادەمنىڭ مەيدانى ۋە يېزىش ئۇسۇلى مەسىلىسىدىنلا ئىبارەت خالاس. ئادەم ئۆزىنىڭ سىياسىي خاھىشىنى قانچە ئېنىق بىلسە، ئىستېتىك زوقى ۋە ئىلمىيلىكىنى قۇربان قىلماي تۇرۇپمۇ، سىياسىي مەزمۇندا يازالايدۇ.

ئۆتكەن ئون يىل ئىچىدە، مەن ئەڭ كۈچىگەن ئىش سىياسىي يېزىقچىلىقنى سەنئەتكە ئايلاندۇرۇشتۇر. مېنىڭ چىقىش نۇقتام ئىزچىل پارتىيىۋىي مەيدان ۋە ئادالەتسىزلىك تۇيغۇسى بولۇپ كەلدى. مەن يېزىشقا تۇتۇنغىنىمدا ھەرگىزمۇ ئۆزۈمگە < مەن بىر سەنئەت ئەسىرى يېزىۋاتىمەن > دېمەيمەن. مەن يالغانلارنى پاش قىلىش، مەسىلىلەرگە باشقىلارنىڭ دىققىتىنى قارىتىش ئۈچۈن قەلەم ئالىمەن، مېنىڭ ئەڭ كۆڭۈل بۆلىدىغىنىم بۇ سادايىمنى باشقىلارغا ئاڭلىتىشتۇر. شۇنداقتىمۇ، ئەگەر يازىدىغىنىم مەن ئۈچۈن بىر ئىستېتىك كەچمىش بولالمىسا، مەن كىتاپ ئەمەس، ئۇزۇنراق بىرەر ماقالە ئۈچۈنمۇ قولۇمغا قەلەم ئېلىپ ئولتۇرمايمەن. ئەسەرلىرىمنى ئەستايىدىلراق ئوقۇغانلار بايقىغان بولۇشى مۇمكىن، مېنىڭ پۈتۈنلەي سىياسىي تەشۋىقات ماقالىلىرىمدىمۇ، سىياسىيونلارنىڭ نەزىرىدە تېمىدىن مېنىڭ چاقىرىم يىراق سانىلىدىغان جۈملىلەر بار. بالىلىقىمدا شەكىللەنگەن دۇنيا قارىشىمنى ھەرگىزمۇ پۈتۈنلەي تاشلىۋەتكۈم يوق، ھەم تاشلاي دەپمۇ تاشلىيالمايمەن. ئىشقىلىپ ھاياتلا بولىدىكەنمەن، پرورزغا بولغان كۈچلۈك قىزغىنلىقىمنى ساقلايمەن، تەبىئەتكە بولغان مۇھەببىتىمدىن ۋاز كەچمەيمەن، يەنىلا كۈنكېرت، ماددىي شەيئەلەرنى، ئۇششاق، كېرەكسىز ئۇچۇرلارنى يېزىشتىن ھۇزۇر ئالىمەن. ئۆزۈمنىڭ بۇ تەرىپىنى بېسىشىمنىڭ ھېچ ھاجىتى يوق. بۇ خىزمەت مېنىڭ تۇغما ئۆچ-ئامراقلىرىمنى، بۇ دەۋر ھەممىمىزگە يۈكلىگەن ئاممىۋىي مەسىلىلەر بىلەن ئوبدانلا كېلىشتۈرىدۇ. بۇ ئاسان ئەمەس، بۇ ئەسەرنىڭ قۇرۇلمىسى ۋە تىلى ھەققىدە مەسىلە پەيدا قىلىدۇ، يەنە چىنلىق مەسىلىسىنىمۇ يېڭىچە تەرزىدە

كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ. مەن بۇنداق قىيىنچىلىق ھەققىدە بىر مىسال كەلتۈرەي: مېنىڭ ئىسپانىيەنىڭ ئىچكى ئۇرۇشى ھەققىدىكى > كاتالونىيەگە سالام < دېگەن كىتابتا ئۇچۇقلا بىر سىياسىي ئەسەر. ئومۇمىي جەھەتتىن ئېيتقاندا، بۇ كىتابنى يازغاندا ئامال بار پىتەرەپ مەيداندا تۇرۇپ، شۇنداقلا قۇرۇلمىسىغىمۇ ئەھمىيەت بېرىپ يازدىم، بۇ ئەسەردە ئۆزۈمنىڭ ئەدەبىي تەبىئىتىمگە خىلاپلىق قىلماستىن، چىنلىقنى ئەينەن يەتكۈزۈشكە ناھايىتى تىرىشتىم. بىراق، كىتابنىڭ ئۇزۇن بىر بابى پۈتۈنلەي گېزىتلەردىن ئېلىنغان خەۋەر-پاكتىلار بىلەن توشتى، يەنە فرانكو بىلەن تىل بىرىكتۈردى دەپ قارىلانغان تىرىشكىچىلارنى ئاقلدىم. ئېنىقكى، بىر-ئىككى يىلدىن كېيىن، بۇ بايىنىڭ ھەر قانداق ئوقۇرمەنگە بولغان قىزىقتۇرۇش كۈچى قالمايدۇ، بەلكىم كىتابنى ئوتقا تاشلىۋېتىشى مۇمكىن. مەن ھۆرمەتلەيدىغان بىر تەنقىدچى بۇ ھەقتە ماڭا ۋەز ئېيتتى: > نېمىشقا بۇ نەرسىلەرنى كىرگۈزۈپ قويدۇڭ؟ سەن ئېسىل ئەسەر بولىدىغان بىر كىتابنى خەۋەرگە ئايلاندۇرۇپ قويۇپسەن <. ئۇنىڭ دېگىنى ھەقىقەتەن توغرا، ئەمما مەن ئۇنى باشقىچە يازالمايتتىم. مەن ئەنگىلىيەدىكى ئىنتايىن ئاز ساندىكى بىر تۈركۈم كىشىلەرنىڭلا بۇ يەردىكى بىگۇناھ ئادەملەرنىڭ ناھەق قارىلانغانلىقىنى بىلىشكە مۇۋەپپەقىيەتلىك نەتىجىنى بايقاپ قالدىم. ئەگەر بۇ ئىشتا غەزەپلەنمىگەن بولسام، بۇ كىتابنىمۇ يېزىپ يۈرمىگەن بولاتتىم.

بۇخىل مەسىلە ئۇنداق ياكى مۇنداق شەكىلدە يەنە يۈز بېرىدۇ. تىل مەسىلىسى بەكلا نازۇك مەسىلە، ئۇنى مۇلاھىزە قىلىش ئۇزۇن ۋاقىت ئالىدۇ. پەقەت شۇنى دېيەلەيمەنكى، كېيىنكى يىللاردا مەن يېزىقچىلىقتا تەسەۋۋۇرغا قارىغاندا توغرىلىققا بەكرەك ئەھمىيەت بەردىم. ئادەم مەلۇم يېزىقچىلىق ئۇسلۇبىدا ۋايىغا يەتكەندە، چوقۇم يەنە ئۇ ئۇسلۇبتىن ھالقىپ كېتىدىكەن. > ھاياتلار قورۇقى < نى يازغىنىمدا نېمە يېزىۋاتقىنىم كاللامدا بەكلا ئېنىق ئىدى. ئۇنىڭدا مەن تۇنجى قېتىم ئۆزۈمنىڭ سىياسىي مەقسىدى بىلەن سەنئەت غايەمنى

بىرلەشتۈرۈشكە ئۇرۇنۇپ كۆردۈم. مەن يەتتە يىلنىڭ ياقى بىر مۇ رومان يازمىدىم. پات يېقىندا بىرنى يازسام دېگەن ئۈمىدىمەن. بۇنداق يېزىش چوقۇم مەغلۇبىيەتلىك بولىدۇ. ھەر بىر كىتابىم مەغلۇپ بولىدۇ دەپ قارايمەن. ئەمما ئۆزۈمنىڭ قانداق بىر كىتاپ يېزىۋاتقىنىم ھەر دائىم ماڭا ئېنىق بولۇپ كەلدى.

يېزىپ بولغان بۇ بىر قانچە بەتكە قايتا قاراپ باقسام، مېنىڭ يېزىش مۇددىئايىمنىڭ مەلۇم ئىجتىمائىي مەسئۇلىيەتتىن كېلىۋاتقانلىقىنى ئۇقتۇرغاندەك قىلىمەن. ئەمما بۇنىڭ مەن ھەقىتىكى ئاخىرقى تەسىرات بويىچىلىقىنى خالىمايمەن. بارلىق يازغۇچىلار شۆھرەتخور، شەخسىيەتچى، ھورۇن كېلىدۇ، مۇددىئاسىنىڭ چوڭقۇر يەرلىرىدە بىلىپ بولمايدىغان سىرلار ياتىدۇ. بىر كىتاپ يېزىش تولىمۇ قورقۇنچىلۇق، ئادەمنىڭ جۇلغىنى چىقىرىۋېتىدىغان بىر قىيىنلىقتۇر. بۇ خۇددى بىر ئازابلىق كېسەلنىڭ ئاغرىقىنى چەككەنگە ئوخشايدۇ. ئادەم بۇنداق ئىشقا ئۆزى قارشىمۇ تۇرالمىدىغان، ھەم چۈشىنەلمەيدىغان بىر شەيتاننىڭ كەينىگە كىرمىگىچە ئالدىنى قىلالمايدۇ. ئەمەلىيەتتە بۇ شەيتان بوۋاقنى تۇغۇلۇپلا باشقىلارنىڭ دىققىتىنى تارتىش ئۈچۈن يىغلاشقان تۇغما تەبىئەتنىڭ ئۆزى شۇ. شۇنداقتىمۇ، ئادەم يەنىلا ئۆزىنىڭ بەزى خۇي-تەبىئىتى بىلەن قارشىلىشىپ تۇرمىسا، ئادەملەر ئوقۇغىدەك بىر نەرسە يازالمىدۇ. ياخشى پروزا ئەسىرى خۇددى دەرىزىنىڭ ئەينىكىگە ئوخشايدۇ. مەن ئۆزۈمدىكى قايسى مۇددىئانىڭ كۈچلۈكلۈكىگە بىر نېمە دېيەلمەيمەن، ئەمما قايسىسىنىڭ ئەگىشىشكە ئەرزىيدىغانلىقىنى بىلىمەن. يازغان ئەسەرلىرىمگە قايتا باققىنىمدا، سىياسىي مەقسىدىم يوق ئەسەرلىرىم پەقەت يالتىراق ئابزاسلارغا، مەنىسىز جۈملىلەرگە، قۇرۇق پاساھەت ۋە يالغانغا توشقان چېنى يوق بىر نېمە بوپقاپتۇ.

بىرىنچى بۆلۈم

1

ئاپرىلنىڭ ھاۋا ئوچۇق، ئەمما سوغۇق بىر كۈنى ئىدى. سائەت ئىستىرىلكىسى ئون ئۈچىنى كۆرسىتىپ تۇراتتى. ۋىنستون سىمىس سوغۇق شامالدا بېشىنى ئىچىگە تىقۋالغان ئىدى، ئۇ زەپەر بىناسىنىڭ ئەينەك ئىشىكىدىن چاققانلىق بىلەن كىرىۋالدى، ئەمما ئۈستى - بېشىدىكى توپا - چاڭلار يەنىلا ئەگشىپلا كىردى.

زال ئىچىدىن قاينىتىلغان كاپوستا ۋە كونا ماتراسنىڭ پۇرىقى كېلەتتى. زالنىڭ ئۇدۇل تېمىغا 45 ياشلار چامىسىدىكى قاپقارا، قويۇق بۇرۇتلۇق قاملاشقان بىر ئەرنىڭ بىر مېتىردىن ئاشقۇدەك چوڭلۇقتىكى يوغان رەڭلىك باش رەسىمى ئېسىلغان ئىدى. ۋىنستون پەلەمپەيگە قاراپ ماڭدى، لىفىتقا چىققاننىڭ پايدىسى يوق، ئۇ داۋاملىق بۇرۇلۇپ قالاتتى. ئۇنىڭ ئۈستىگە نەپرەت ھەپتىسى ئۈچۈن ئېلىپ بېرىلىۋاتقان ئىقتىسادچانلىق ھەرىكىتىنىڭ بىر قىسمى سۈپىتىدە يېقىننىڭياقى كۈندۈزى توكمۇ كېسىۋېتىلگەن ئىدى. ۋىنستون 7 - قەۋەتتە تۇراتتى، بۇ يىل 39 ياشتا. ۋېنا تومۇرى ئىشىپ ئوڭ پۇتىنىڭ ھوشۇقىغا بىر يارا چىقىپ قالغان بولغاچقا، تېز ماڭالمايتتى، شۇڭا يەتتىنچە قەۋەتكە بىر نەچچە قېتىم توختاپ ئاران چىقاتتى. ھەر بىر قەۋەتتە توختىغاندا، لىفىتنىڭ ئۇدۇلىدىكى تامغا ئېسىغلىق رەسىم ئۇنىڭغا

مىختەك تىكىلىپ تۇراتتى. بۇ رەسىم ئاجايىپ لايىھىلەنگەن، قەيەرگە بارماك كۆزى سىزدىن ئۈزۈلمەيتتى. رەسىمنىڭ ئاستىدىكى «غوجاكنىڭ كۆزى سەندە» دېگەن چوڭ خەت كۆزگە ئالاھىدە تاشلىنىپ تۇراتتى. ئوڭ تەرەپتىكى تامغا ئورنىتىلغان تۇتۇق ئەينەككە ئوخشاپ كېتىدىغان چاسا تۆمۈر تاختايدىن تۆمۈرنىڭ ئىشلەپچىقىرىش مىقدارىغا مۇناسىۋەتلىك سان - ساناقلارنى ئوقۇۋاتقان بىر جاراڭلىق ئاۋاز كېلىۋاتاتتى. ۋىنىستون بىر ئۈزچاتنى ئازراق تولغىشىدى، ئاۋاز سەل پەسەيىدى، ئەمما تەلتۈكۈس ئېتىلىپ كەتمىدى. ئېكران دەپ ئاتىلىدىغان بۇ ئۈسكۈنىنى پەقەت پەسەيتىپ قويغىلىلا بولاتتى، بىراق تولۇق ئېتىۋېتىش مۇمكىن ئەمەس ئىدى. ئۇ دەرىزە يېنىغا كەلدى، ئۇنىڭ ۋىجىك گەۋدىسى كۆك رەڭلىك پارتىيە فورمىسى ئىچىدە تېخىمۇ ئۇرۇق، ئاجىز كۆرۈنەتتى. چاچلىرى خۇنۇك، چىرايىدىن بولسا يەنىلا ئۈمىتۋارلىق چىقىپ تۇراتتى، يۈز تېرىسى ناچار سويۇن ۋە گال تىغ دەستىدىن تېخىمۇ يىرىكىلىشىپ كەتكەن ئىدى.

مۇدھىش قىش ئەمدى ئاخىرلاشقان ئىدى. دەرىزە ئېتىك بولسىمۇ، سىرتنىڭ سوغۇقلۇقىنى بايقىغىلى بولاتتى. كوچىلاردا شامال چاڭ - توزاڭ، قەغەز پارچىلىرىنى ئۇچۇرۇپ يۈرەتتى. ئاسمان كۆپكۆك، قۇياش پارلاپ تۇرسىمۇ، ھەممە يەرگە ئېسىۋېتىلگەن ھېلىقى رەسىمدىن باشقا ھەممە نەرسە رەڭسىزدەك كۆرۈنەتتى. قارا بۇرۇتلۇق يۈز ھەممە دوقمۇشتا جىمى تەرەپكە تىكىلىپ تۇراتتى. بۇنىڭدىن ئۆيىنىڭ ئىچىدىكى ئۇدۇل تامغىمۇ بىرى ئېسىغلىق بولۇپ، ئاستىغا «غوجاكنىڭ كۆزى سەندە» دېگەن خەتلەر بار ئىدى. ئۇنىڭ قايىقارا كۆزلىرى ۋىنىستوننىڭ كۆزىنىڭ ئىچىگە تىكىلىپ تۇراتتى. پەستىكى كوچىدا بۇ رەسىمدىن بىرى شامالدا ئۇچۇپ يۈرەتتى، پات - پات رەسىمدىكى ئىنسونك INGSOC دېگەن خەت كۆزگە چېلىقىپ قالاتتى. يىراقتا بىر تىك ئۇچار خۇددى كۆك چىۋىنىدەك ئۆگزىلەر ئۈستىدە ئايلىنىپ - ئايلىنىپ، ئاستا - ئاستا يىراقلاپ كەتتى. تىك ئۇچاردىكى

چارلىغۇچى ساقچىلار كىشىلەرنىڭ دەرىزىلىرىنى كۆزىتەتتى. بۇ تېخى ئادەتتىكى ئىش، ئەڭ چاتىقى ئىدىيە ساقچىلىرى!

ۋىنىستوننىڭ كەينىدىكى ئېكراندىن يەنىلا بايىقى تۆمۈر ئىشلەپچىقىرىش مىقدارى ۋە توققۇزىنچى ئۈچ يىللىق پىلاننىڭ ئاشۇرۇپ ئورۇنلانغانلىقىغا ئائىت خەۋەرلەر ئاڭلىنىۋاتاتتى. بۇ ئېكران بىرلا ۋاقىتتا ھەم قوبۇل قىلاتتى ھەم تارقىتاتتى. ۋىنىستوننىڭ خېلى پەس ئاۋازدا پىچىرلىشىدىن باشقا ھەرقانداق ئاۋازى بۇ ئېكراندىن قېچىپ قۇتۇلمايتتى، ئۇنىڭدىن باشقا ئۇ ئاشۇ ئېكراننىڭ دائىرىسىدىلا تۇرىدىكەن، ئۇنىڭ قىلغانلىرى كۆرۈنۈپ، سۆزلىگەنلىرى ئاڭلىنىپ تۇراتتى. ئۇنىڭ قايسى ۋاقىتتا كۆزىتىلىۋاتقانلىقىنى ئېنىق بىلىش زادى مۇمكىن ئەمەس ئىدى. ئىدىيە ساقچىلىرىنىڭ قاچان، قانداق ئۆسكۈنىدە، قانچە قېتىم، قانداق سىستېمىدا كۆزىتىدىغانلىقىنى پەقەت پەرەز قىلغىلا بولاتتىكى، ھەرگىز ئېنىق بىلگىلى بولمايتتى. ھەتتا ھەممە ئادەمنى ھەر ۋاقىت تولۇق كۆزىتىپ تۇرىدۇ دېسەك خاتا بولمايتتى. قانداقلا بولمىسۇن، ئۇلار قاچان خالىسا سىزنىڭ سىمىڭىزغا ئۆزىنىڭ ئۆسكۈنىسىنى ئۇلاۋېرەتتى. سىز ھەرقانداق ئاۋازىم ھەردائىم تىڭشىلىدۇ، توم قاراڭغۇدىن باشقا ھەرقانداق چاغدا، بارلىق ھەرىكىتىم نازارەتتە دەيدىغان تۇيغۇدا ياشاشقا مەجبۇر ئىدىڭىز، ھەتتا بۇنىڭغا باشتا ئاستا - ئاستا ئادەتلەنگەن بولسىڭىز، كېيىن ئۇ سىزنىڭ تەبىئىي تۇيغۇڭىزغا ئايلىنىپ كېتەتتى.

ۋىنىستون ئېكرانغا كەينىنى قىلىپ تۇردى. بۇنداقتا بىرئاز بىخەتەر ئىدى. گەرچە ۋىنىستون دۇمبىسىنىڭمۇ مەلۇم نەرسىلەرنى ئاشكارىلاپ قويۇش ئېھتىماللىقى بارلىقىنى بىلسىمۇ تۇرىۋەردى. بىر كىلومېتىر يىراقلىقتا ھەقىقەت مىنىستىرلىكىنىڭ يوغان، ئاق رەڭلىك بىناسى مەينەتچىلىكلەر ئارىسىدا قەد كۆتۈرۈپ تۇراتتى. ۋىنىستوننىڭ خىزمىتى شۇ يەردە. ۋىنىستون بۇ يەرنىڭ لوندون ئىكەنلىكىنى سەسكىنىش ئىچىدە ئېسىگە ئالدى. بۇ بىرىنچى ھاۋا رايونىدىكى ئەڭ چوڭ شەھەر

بولۇپ، نوپۇسنىڭ زىچلىقىدا، پۈتۈن ئوكيانىيە بويىچە ئۈچىنچى ئورۇندا تۇراتتى. ئۇ لوندون ئەزەلدىن مۇشۇنداق بولغىمىتتى دەپ بالىلىق ئەسلىملىرىنى خېلى زورۇقۇپ ۋاراقلاپ باقتى. بۇ يەردىكى يىقىلىپ چۈشەي دەپلا قالغان تامللىرى ياغاچتا تەرەپ قويۇلغان، دەرەزىلىرى كارتون تاختاي بىلەن مىخلانغان، ئۆگزىلىرى قىڭغىر - قىيسىق قاڭالىتىرى بىلەن يېپىلغان، بېغىنىڭ تامللىرى ئۆرۈلۈپ كېتەيلا دەپ قالغان 19 - ئەسىر ئۇسلۇبىدىكى ئەبجەق ئۆيلەر ئەزەلدىن بار بولغىمىتتى؟ گەج - توپا توزاڭلىرى بۇقسۇپ تۇرىدىغان بومبا ئازگاللىرى، ياۋا ئوت بېسىپ كەتكەن ساپال تاش دۆۋىلىرى، بومبا ئازگاللىرىغا سېلىنىپ كەتكەن توخۇ كاتىكىدەك كەپلەرچۇ؟ ئەسلىگە نىڭ پايدىسى بولمىدى. ئۇ ھېچنېمىنى ئېسىگە ئالامىدى. ئارقىسىنى پەرق ئەتكىلى، نېمىلىكىنىمۇ بىلگىلى بولمايدىغان بىر كۈچلۈك يۇرۇقلۇقنىڭ كۆزىنى چاققىنىلا ئېسىدە ...

ھەقىقەت مىنىستىرلىكى - مىنىترۇ، «يېڭى تىل گېزىتى» دە شۇنداق ئاتىلاتتى - كۆز يەتكۈدەك دائىرىدىكى ھەرقانداق ئىبارەتتىن ئالاھىدە پەرقلىنىپ تۇراتتى. ئۇ پىرامىداسىمان شەكىلدە قەۋەتلىك سېلىنغان، ئاق رەڭلىك، پارىقراق بېتون بىنا بولۇپ، ئېگىزلىكى 300 مېتىر كېلەتتى، ۋىنىستون تۇرغان جايدا تۇرۇپ، پارتىيە بىناسىنىڭ سىرتىغا كۆركەم قىلىپ يېزىلغان ئۈچ شوئارنى ئېنىق ئوقۇغىلى بولاتتى:

ئۇرۇش تىنچلىق دېمەكتۇر
ھۆرلۈك قۇللۇق دېمەكتۇر
نادانلىق قۇدرەت دېمەكتۇر

ئېيتىلىشىچە، ھەقىقەت مىنىستىرلىكى بىناسىنىڭ يەر ئاستى ۋە ئۈستىدە بولۇپ 3000 ئېغىز ئۆي بار ئىدى. لوندوننىڭ باشقا يەرلىرىدە شەكلى، ھەجمى مۇشۇنىڭغا ئوخشاش بىنادىن يەنە ئۈچى بار

ئىدى. بۇلارنىڭ چوڭلۇقىدىن يېنىدىكى قۇرۇلۇشلار ناھايىتى كىچىك كۆرۈنەتتى، زەپەر بىناسىنىڭ ئۆگزىسىدىن، بۇ تۆت بىنانى بىرلا ۋاقىتتا كۆرگىلى بولاتتى. بۇلار ئايرىم - ئايرىم تۆت مىنىستىرلىكنىڭ بىناسى بولۇپ، ھۆكۈمەتنىڭ پۈتۈن ئورگانلىرى مۇشۇ تۆت مىنىستىرلىككە تەۋە ئىدى.

ھەقىقەت مىنىستىرلىكى دۆلەتنىڭ خەۋەر، كۆڭۈل ئېچىش، مائارىپ ۋە مەدەنىيەت - سەنئەت خىزمەتلىرىگە مەسئۇل ئىدى. تىنچلىق مىنىستىرلىكى ئۇرۇش - مۇداپىئەگە، شەپقەت مىنىستىرلىكى قانۇن - تەرتىپكە، مولچىلىق مىنىستىرلىكى بولسا ئىقتىسادىي ئىشلارغا مەسئۇل ئىدى. ئۇلارنىڭ ناملىرى يېڭى تىل گېزىتىدە مىنىستىر - Minitru، مىنىلاۋ - Miniluv، مىنىپاكس - Minipax، مىنىپلېنتى - Miniplenty دەپ ئاتىلاتتى.

بۇنىڭ ئىچىدە ئەڭ قورقۇنچلۇقى شەپقەت مىنىستىرلىكى ئىدى. ئۇنىڭ بىناسىدا بىرمۇ دەرىزە يوق ئىدى. ۋىنىستون ئۇنىڭ ئىچىگە كىرىش تۈگۈل، ھەتتا بەش يۈز مېتىر بولسىمۇ يېقىن بېرىپ باقمىغان. ئۇ يەرگە پەقەت مۇناسىۋەتلىك خىزمەت بىلەنلا كىرگىلى بولاتتى، كىرگەندىمۇ قويۇق تىكەنلىك سىم توسۇق، يوشۇرۇن پىلىموت ئورۇنلاشتۇرۇلغان ئىستېھكام ۋە قېلىن تۆمۈر ئىشىكلەردىن ئۆتۈشكە توغرا كېلەتتى. ھەتتا ئۇنىڭغا تۇتىشىدىغان يولدىكى توساقتىمۇ، كالتەك تۇتۇۋالغان قارا كىيىملىك، مۇز چىراي قاراۋۇلار چارلاپ يۈرۈشەتتى. ۋىنىستون تۇيۇقسىز ئارقىسىغا بۇرۇلدى، ئۇنىڭ چىرايىدا بىر خىل ئۈمىدۋارلىق ئىپادىسى چاقناپ تۇراتتى، تامدىكى ئېكرانغا قارىغاندا، چىرايىدا مۇشۇنداق ئىپادە پەيدا قىلىش ياخشى ئىدى. ئۇ ئۆيىنىڭ ئاشخانىسىغا كىردى، ئاشخانا بەكلا كىچىك ئىدى. ئۇ بۈگۈن مىنىستىرلىكتىن بالدۇر قايتىپ كېلىپ، ئۇ يەردىكى چۈشلۈك تامىقىنى قۇربان قىلغانىدى. ئاشخانىدا ئەتىگەنلىك ناشتىغا ئېلىپ قويغان يوغان بىر پارچە قارا بولكىدىن باشقا نەرسە يوقلۇقى ئۇنىڭغا ئايان.

ئۇ ئىشكاپتىن «زەپەر ئارچا ھارفى» دەيدىغان ئاق رەڭلىك ماركا چاپلانغان بىر بوتۇلكا رەڭسىز ئىچىملىك ئالدى. ئۇ جۇڭگونىڭ گۈرۈچ ھارفىدەك ناھايىتى سېسىق، مايلىق ئىدى. ۋىنستون ئۇنىڭدىن يېرىم ئىسناكان قۇيدى ۋە جۇغىدە بىر تىترەشكە تەييارلىنىپ، خۇددى دورا ئىچكەندەك گۇپپىدە كۆتۈرۈۋەتتى.

ۋىنستوننىڭ يۈزى بىردەمدىلا شەلپەردەك قىزىرىپ، كۆزىدىن ياش چىقىپ كەتتى. بۇ بىر نېمە كىسلاتادەك ئاچچىق بولۇپ، ئىچكەندە دەسلەپتە خۇددى ئارقا مېڭىسىگە ساقچىنىڭ رىزىنكە كالتىكى بىلەن قاتتىق بىرنى يېگەندەك تۇيغۇ پەيدا بولاتتى، ئارقىدىن قورسىقىدىكى كۆيۈشكەندەك بىئاراملىق خېلى يەڭگىللەپ، دۇنيا خېلى كۆڭۈللۈك بىلىنىپ قالاتتى. ئۇ «زەپەر سىگارتى» دېگەن خەت بېسىلغان مىجىلىپ كەتكەن قاپتىن، بىر تال سىگارتنى چىقاردى ۋە دىققەتسىزلىكتىن تەتۈر تۇتۇپ سالغاچقا، ئىچىدىكى تاماكىسى تۆكۈلۈپ كەتتى. ئۇ يەنە بىرنى سۇغاردى، بۇدا ئۇنداق بولمىدى. ئۇ ھۇجرا ئۆيىگە قايتىپ كىرىپ ئېكراننىڭ سول تەرىپىگە قويۇلغان كىچىك ئۈستەلنىڭ ئالدىدا ئولتۇردى ۋە تارتىمىسىدىن بىر قەلەم قويغۇچ، بىر دۇۋەت سىياھ ۋە تېخى خەت يېزىلمىغان چوڭ، قېلىن خاتىرىدىن بىرنى ئالدى، خاتىرىنىڭ كەينى مۇقاۋىسى قىزىل، ئالدى مۇقاۋىسىغا مەرمەر تاش گۈلى نەقىشى بېسىلغان ئىدى.

نېمىشقىكىن تاڭ، ھۇجرا ئۆيىدىكى ئېكراننىڭ ئورنى سەل باشقىچىرەك ئىدى. ئۇ باشقا ئۆيلەردىكىدەك ھۇجرىنىڭ ھەممە يېرىنى كۆرگىلى بولىدىغان ئۇدۇلدىكى تامغا ئورنىتىلماستىن، دەرىزىنىڭ ئۇدۇلدىكى تامغا ئورنىتىلغان ئىدى. ئېكراننىڭ بىر تەرىپىدە بىر ئويماق جاي بار ئىدى، ۋىنستون ھازىر دەل مۇشۇ يەردە ئولتۇرۇقلۇق ئىدى. بەلكىم دەسلەپتە بىنا سېلىنغاندا كىتاب ئىشكاپى قويۇشقا چىقىرىلغان يەر بولسا كېرەك. ۋىنستون مۇشۇ يەردە ئالدىغىراق ئولتۇرسىلا، ئېكراننىڭ كۆرۈش دائىرىسىدىن چىقىپ كېتەلەيتتى.

ئەلۋەتتە، ئاۋازىنى يەنىلا قوبۇل قىلالايتتى، شۇنداقتىمۇ ئۇ مۇشۇ يەردە ئولتۇرسا، ھېچبولمىسا كۆرۈنمەيتتى. بەلكىم دەل مۇشۇ ئويماق سەۋەبىدىنمۇ، ئۇ ھازىر تۇتۇنماقچى بولغان ئىشىغا بەل باغلىغان. ئەمما ئۇزۇننىڭياقى ئۇنىڭغا بۇ ئىشنى ئۈندەپ تۇرغىنى ئاۋۇ ئالاھىدە چىرايلىق خاتىرە خاتىرە ئىدى. خاتىرىنىڭ سىلىق قەغىزى ئازراق كونا بولسا، سارغىيىپ قالغان بولۇپ، ئۇنىڭغا ئاز دېگەندىمۇ قىرىق يىل بولغانلىقى چىقىپ تۇراتتى. ۋىنىستوننىڭ پەرزىچە خاتىرە ئۇنىڭدىنمۇ كونا ئىدى. ئۇ بۇ خاتىرىنى شەھەرنىڭ ھازىر قايسى رايونلىقىنىمۇ ئەسلىيەلمەيدىغان نامرات رايونىنىڭ بىرىدىكى بىر ئەخلەت دۈكىنىنىڭ دەرىزىسىدە كۆرگەن ۋە كۆرۈپلا كۆڭلىگە ئوت چۈشكەن ئىدى. ئادەتتە پارتىيە ئەزالىرى بۇنداق ئادەتتىكى دۇكانلارغا بارسا بولمايتتى (بۇ ئادەتتە ئەركىن بازاردا ئېلىم - سېتىم قىلىش دەپ ئاتىلاتتى). لېكىن بۇ بەلگىلىمە ئۇنىچۇلا چىڭ تۇتۇلۇپ كەتمەيتتى، چۈنكى ساقال تىغى، بوغۇچ دېگەندەك نۇرغۇن ئۇششاق - چۈششەك لازىمەتلىكلەرگە باشقىچە يول بىلەن ئېرىشكىلى بولمايتتى. ئۇ كۈچىنىڭ ئىككى بېشىغا جىددىي قارىۋەتكەندىن كېيىن، دۇكانغا غىمپىدە شۇڭغۇغان، ئۇنى ئىككى يېرىم دوللارغا سېتىۋالغان ئىدى. ئۇ چاغدا بۇ خاتىرىنى ئېمە مەقسەتتە سېتىۋالغانلىقىنى ئۆزىمۇ ئېنىق دەپ بېرەلمەيتتى. ئۇ خاتىرىنى بىر خىل جىنايەت تۇيغۇسىدا سومكىسىغا سالغىنىچە ئۆيىگە ئەكەلگەنىدى، گەرچە ئۇنىڭغا ھېچنېمە يېزىلمىغان بولسىمۇ، ئۇ يەنىلا بىخەتەر مۈلۈك ئەمەس ئىدى.

ئۇ ھازىر بىر كۈندىلىك خاتىرە باشلاپ قوياقچى، ئەلۋەتتە بۇ قانۇنسىز ئىش ئەمەس (ئەلۋەتتە، بۇ يەردە قانۇن بولمىغانلىقتىن، ھېچقانداق ئىش قانۇنسىز ئەمەس)، ئەمما بايقىلىپلا قالسا، تەبىئىكى ئۆلۈم جازاسى كېلىدۇ، بولمىغاندىمۇ ئەمگەك بىلەن ئۆزگەرتىش لاگېرىدا 25 يىل ياتىدىغان گەپ. ۋىنىستون قەلەمنى قەلەمدانغا تىقىپ، ئۈستىدىكى يۇقۇندىلارنى شوراپ چىقىرىۋەتتى. ھازىر قەلەم

ئاللىقاچان ئاسارە ئەتىقىگە ئايلىنىپ قالغان، ئىمزا قويۇشتىمۇ ئۇنچىۋالا ئىشلىتىلىپ كەتمەيتتى. ئۇ بىر تال گاڭگى قەلەمگە تولىمۇ تەستە ئوغرىلىقچە ئېزىشۋالغان بولۇپ، ئۇنىڭچە، بۇنداق سېلىق مايلىق قەغەزگە سىياھ قەلەمدە ئەمەس، پەقەت مۇشۇنداق ھەقىقىي گاڭگى قەلەم بىلەنلا خەت يېزىشقا ئەرزىيتتى. ئەمەلىيەتتە ئۇ قولدا خەت يېزىشقا ئادەتلەنمىگەن ئىدى. ئۇ قىسقا ئەسكەرتىمىلەردىن باشقا ھەرقانداق نەرسىنى ئاڭلاپ ئۇرۇش ماشىنىسىدا يازاتتى. ئەلۋەتتە، ئۇنىڭ ھازىر قىلىدىغان ئىشى ئۈچۈن، ئۇ ماشىنىنى ئىشلىتىش مۇمكىن ئەمەس. ئۇ قەلەمنى سىياھقا چىلىدى ۋە بىر نەچچە سېكونت توختاپ قالدى، بىر تىترەك ئۇنىڭ تاپىنىدىن كىرىپ چوققىسىدىن چىقىپ كەتتى. ئۇ قەتئىي نىيەتكە كەلگەن ئىدى. ئۇ كىچىك - كىچىك كالامپاي ھەرپلەر بىلەن يېزىشقا باشلىدى:

1984 - يىلى 4 - ئايرىلى.

ۋىنستون كەينىگە يۆلىنىپ ئولتۇردى. ئۇنى تولىمۇ ئېغىر غېرىپلىق باستى. ئەمەلىيەتتە، ئۇ نۆۋەتتىكى ۋاقىتنىڭ 1984 - يىلى ئىكەنلىكىگە ئېنىق جەزم قىلالمايۋاتاتتى. ئۇ يېشىنىڭ بۇ يىلى 39 ياش ئىكەنلىكىگە، 1944 - ياكى 1945 - يىلى تۇغۇلغانلىقىغا جەزم قىلالايتتى، شۇڭىمۇ ئۇ ھازىر چوقۇم 1984 - يىللىرى ئەتراپى دەپ ئويلايتتى. ئەمما بۇ كۈنلەردە يىلنى بېكىتكەندە، بىرەر ئىككى يىل ئىلگىرى - كېيىن بولۇشى مۇقەررەر ئىدى.

ئۇ تۇيۇقسىز ئويلاپ قالدى، بۇ كۈندىلىك خاتىرىنى ئۇ كىم ئۈچۈن يازار؟ كەلگۈسى ئۈچۈن، تۇغۇلمىغانلار ئۈچۈن. ئۇنىڭ ئوي - خىيالى بۇ ئېنىقسىز چىسلا ھەققىدە قىسقىلا چۆگىلىگەندىن كېيىن، يېڭى تىلدىكى ئىبارە «قوش تەپەككۈر» ئۈستىدە توختاپ قالدى. ئۇ قىلىۋاتقان ئىشنىڭ قانچىلىك مۇشكۈل ئىكەنلىكىنى تۇنجى قېتىم ھېس قىلدى. ئۇ كەلگۈسى بىلەن قانداقمۇ ئالاقە قىلالسۇن؟ بۇ

ئەسلىدىنلا مۇمكىن ئەمەس ئىشغۇ؟ كەلگۈسى بەلكىم ھازىرغا ئوخشىشى مۇمكىن، ئۇنداق بولغاندا، ئۇنىڭ يازغانلىرىغا ھېچكىم نەزىرىنى سېلىپمۇ قويمايدۇ، بەلكىم ھازىرقىغا ئوخشىماسلىقىمۇ مۇمكىن، ئۇ ھالدىمۇ ئوخشاشلا، ئۇنىڭ كەلگۈسى ھەققىدىكى بىشارەتلەرنىڭ تېخىمۇ قىممىتى بولمايدۇ.

ئۇ خېلى ئۇزۇنغىچە قەغەزگە قاراپ ئولتۇردى. ئېكراندىكى ئاۋاز قۇلاق - مېڭىنى يەيدىغان جىددىي رىتىملىق ھەربىيچە مۇزىكىغا ئالماشتى. قىزىق، ئۇنىڭدا ئۆزىنى ئىپادىلىيەلگىدەك كۈچ قالمىغاندەك قىلاتتى، ھەتتا ئۇ دېمەكچى بولغىنىنىمۇ ئۇنتۇپ كەتكەندەك قىلاتتى. ئۇ بىر نەچچە ھەپتە مابەينىدە مۇشۇ دەقىقە ئۈچۈن تەييارلىق قىلىپ كەلگەنىدى، ئۇ بۇ ئىشقا پەقەت جۈرئەتتىن باشقا نەرسە لازىم ئەمەس دەپ ئويلىغانىدى. قەغەزگە چۈشۈرۈش قارماققا قىيىن ئەمەس ئىدى. پەقەت كاللىسىدىكى يىللار مابەينىدە داۋاملىق بولۇپ تۇرىدىغان مونولوگلىرىنى يازسلا بولاتتى، ئەمما شۇ تاپتا ئۇ مونولوگلارمۇ قۇرۇپ كەتكەندەك ئىدى. ئۇنىڭ ئۈستىگە ئۇنىڭ ھوشۇقىدىكى يارىسى چىدىغۇسىز قىچىشىغا باشلىدى، ئەمما قاشلىيالمىتتى، ئۇنداق قىلسا ئۇ يارا تېخىمۇ شەلۋەرەپ كېتەتتى. ۋاقىت ئۆتمەكتە، ئۇنىڭ كاللىسى قۇيقۇرۇق، ئۇ ھازىرنىڭ ئۆزىدە ئالدىدىكى ئاق قەغەز، قىچىشىۋاتقان يارىسى، ئاۋۇ باشنى يارىدىغان مۇزىكا ۋە ھاراقنىڭ ئاز - تولا خۇشكەيپلىكىدىن باشقا ھېچنەرسىنى ئاڭقىرالمىتتى.

ئۇ تۇيۇقسىز ئالمان - تالمان يېزىشقا كىرىشىپ كەتتى، نېمىلەرنى يېزىۋاتقانلىقىنى ئۆزىمۇ ئېنىق بىلمەيتتى. ئۇنىڭ تولىمۇ ئۇششاق، بالىلارچە پوچۇركىسى قەغەزگە ئىرماش - چىرماش چۈشۈشكە باشلىدى. دەسلىپدە چوڭ ھەرىپلەرنى يېزىشنى ئۇنتۇپ قالدى، كېيىنچە تىنىش بەلگىلىرى بىلەنمۇ كارى بولمىدى:

1984 - يىلى، 4 - ئاپرېل. ئالدىنقى ئاخشىمى

ئۇ كىنو خانىغا بارغانىدى، ھەممىسى ئۇرۇش كىنولىرى ئىدى. كىنودا ئوتتۇرا دېڭىزنىڭ مەلۇم بىر يېرىدە، پۈتۈنلەي ئەسىرلەر بىلەن توشقان بىر پاراخوتنىڭ بومباردىمان قىلىنغانلىقى تەسۋىرلەنەتتى. تاماشىبىنلار تولىمۇ يوغان، سېمىز بىر ئادەمنىڭ سۇ ئۈزگىنىچە ئۆزىنى قوغلاۋاتقان بىر تىك ئۇچاردىن قېچىۋاتقانلىقىدىن ھۇرۇرلىنىشىپ كەتتى. ئۇ كېلەڭسىز دېڭىز چوشقىسىدەك ھاسىراپ - ھۆمۈدەپ قاچاتتى. ئارقىدىن ئۇ قورالنىڭ دۇر بۇنىدىن كۆرۈندى ۋە پۈتۈن بەدىنى ئۆتمە - تۆشۈك بولۇپ، يېنىدىكى سۇلارنى قىپقىزىل بويىۋەتتى - دە، ھەش - پەش دېگۈچە سۇغا غەرق بولۇپ كەتتى، ئۇنىڭ بەدىنىدىكى تۆشۈكلەردىن كىرىۋاتقان سۇلارمۇ ئېنىق كۆرۈندى. تاماشىبىنلار ئۇ چۆكۈپ كېتىۋاتقاندا قىقاس سېلىپ كۈلۈشۈپ كەتتى. ئۇنىڭدىن كېيىن، لېمۇلىق بالا بىلەن توشقان بىر قۇتقۇزۇش قولۋىقى كۆرۈندى، ئۇنىڭ ئۈستىدە بىر تىك ئۇچار ئايلىنىپ يۈرەتتى، بالىلارنىڭ ئارىسىدا ئۈچ ياشلار چامىسىدىكى ئوغلىنى قۇچاقلغىنىچە ئوتتۇرا ياشلاردىكى بىر يەھۇدىي ئايال تىزلىنىپ ئولتۇراتتى. بالا قورققىنىدىن چىرقىرايتتى ۋە ئايالنىڭ كۆكسىنىڭ ئارىسىغا كىرىپ كېتىدىغاندەك بېشىنى نىخىناپ تىققىنىچە ئۇنىڭغا چىڭ چاپلىشىۋالغان ئىدى. ئايال ئۆزىمۇ قورقۇپ، ئاتىرىپ كەتكەن بولسىمۇ، بالغا تەسەللىي بېرىۋاتاتتى ۋە خۇددى بىلىكى ئوقنى توسۇپ قالالايدىغاندەك بالىنى مەھكەم قۇچاقلېۋالغان ئىدى. تىك ئۇچاردىن قولۋاققا 20 كىلوگرام ئېغىرلىقتىكى پارتلاتقۇچ تاشلاندى، گۈم قىلغان ئاۋاز بىلەن تەڭ قولۋاق پارە - پارە بولۇپ

كەتتى. ئاندىن بىر بالىنىڭ ئۈزۈلگەن بىلىكىنىڭ ھاۋاغا كۆتۈرۈلگەن كۆرۈنۈشى چىقتى، تىك ئۇچارنىڭ ئۇچىغا ئورنىتىلغان كامېرا چوقۇم بۇ كۆرۈنۈشنى ئېلىۋالغان بولۇشى مۇمكىن. پارتىيە ئەزالىرى ئولتۇرىدىغان ئالدىنقى رەتتىن ئالاقىش سادالىرى ياڭراپ كەتتى، ئەمما تۇيۇقسىز پروتلار ئولتۇرىدىغان تەرەپتىن، بىر ئايالنىڭ: «بۇنى كىچىك بالىلارغا قويۇپ بەرمەسلىك كېرەك، بۇنداق قىلىش دۇرۇس ئەمەس»، دەپ چوقان كۆتۈرگىنى ئاڭلاندى، ھەش - پەش دېگۈچە ساقچىلار ئۇنى ئېلىپ چىقىپ كەتتى. ھېچكىمنىڭ بۇ ئىش بىلەن كارى بولمىدى. مېنىڭچە ئۇنىڭغا ھېچنېمە بولمايدۇ، مانا بۇ تىپىك پروتلارچە ئىنكاس، ئۇلار ئەزەلدىن ھېچقانداق ئىشقا ...

ۋىنىستون يېزىشتىن توختىدى. بوينىنىڭ ئاغرىپ كەتكىنىمۇ بىر سەۋەب ئىدى. ئۇ زادى قانداق نەرسىنىڭ ئۆزىنى بۇ ئەخلەتلەرنى يېزىشقا ئۈندىگىنىنى بىلمەيتتى. ئەمما قىزىق تۇيۇلغىنى، ئۇ بۇلارنى يېزىۋاتقاندا، تامامەن ئوخشىمايدىغان باشقا ئەسلىمىلەر ئۇنىڭ كاللىسىدا زاھىر بولۇشقا باشلىدى، ھەتتا ئۇ مۇشۇلارنىمۇ يازاي دەپ ئويلىدى. ئۆزىنىڭ ئۆيگە قايتىپ خاتىرە يېزىشنى قارار قىلىشىغا ھەقىقىي سەۋەب بولغان ھېلىقى ئىش ئەمدى تۇيۇقسىز ئۇنىڭ ئېسىگە چۈشتى.

ئاشۇنداق چۈشىنىكسىز ئىشنىمۇ تىلغا ئالغۇدەك ئىش دېگىلى بولارمۇ؟ بۇ بۈگۈن ئەتىگەن مىنىستىرلىكتە يۈز بەرگەن ئىدى.

سائەت 11 گە يېقىنلاشقان چاغ، ۋىنىستون ئىشلەيدىغان ئارخىپ باشقارمىسى. ھەممەيلەن ئىككى مىنۇتلۇق نەپرەت پائالىيىتى ئۈچۈن كىچىك ئىشخانىلاردىن ئورۇندۇق ئېلىپ چىقىپ، زالدىكى چوڭ

ئېكرانىنىڭ ئالدىغا تىزىۋاتاتتى. ۋىنستون ئوتتۇرا رەتنىڭ بىرىگە ئولتۇراي دەپ تۇرۇشىغا، زالغا ئىككەيلەن كىرىپ كەلدى، ۋىنستون گەرچە ئۇلار بىلەن بىرەر ئېغىز پاراڭلىشىپ باقمىغان بولسىمۇ، ئۇلارنى قاراپلا تونۇدى. ئۇلارنىڭ بىرى دائىم مۇشۇ كارىدوردا مېڭىپ يۈرىدىغان قىز ئىدى. ۋىنستون ئۇنىڭ ئىسمىنى بىلمەيتتى، ئەمما ئۇنىڭ رومان باشقارمىسىدا ئىشلەيدىغانلىقىنى بىلەتتى. ئۇ بۇ قىزنى كارىدوردا بىر نەچچە قېتىم قوللىرى ماي، كۈلۈچ كۆتۈرۈۋالغان ھالەتتە كۆرگەچكە، ئۇنى رومان يازىدىغان ماشىنىنىڭ بىرەر مېخانىكىلىق خىزمىتىنى قىلىدىغان ئوخشايدۇ دەپ ئويلايتتى. ئۇ قارماققا قوپال، چاچلىرى قارا، يۈزى سەپكۈن، ھەرىكىتى چەيدەس، 27 ياشلار ئەتراپىدىكى قىز ئىدى. ئۇنىڭ خىزمەت فورمىسىنىڭ سىرتىدىن ئورالغان قىزىل بەلۋاغ — شەھۋانلىققا قارشى ياشلار ئۇيۇشمىسىنىڭ بەلگىسى — خېلى چىڭ بولغاچقا، كاسسىسى كۆتۈرۈلۈپ تۇراتتى. كۆرگەن دەسلەپكى دەققىدىن باشلاپلا بۇ قىز ۋىنستونغا ياقىمىغان ئىدى. بۇنىڭ سەۋەبى بار، ئەلۋەتتە. بۇ قىز نەگىلا بارسا ئادەمگە كالتەك توپ مەيدانى، سوغۇق مۇنچا، دالا يۈرۈشلىرىنى ئەسلىتەتتى ۋە ھېچنىمىگە پەرۋا قىلمايدىغان بىر خىل سوغۇق مۇھىت، كەيپىيات پەيدا قىلاتتى. ۋىنستون ئاساسەن بارلىق ئاياللارنى، بولۇپمۇ ياش ۋە چىرايلىق ئاياللارنى ياقتۇرمايتتى. ئاياللار، بولۇپمۇ ياش ئاياللار پارتىيەنىڭ ئەڭ سادىق ئەگەشكۈچىلىرى، شوئارلىرىغا شەكسىز ئىشەنگۈچىلىرى ۋە ئىشتىن سىرتقى پىدائىي كۆز - قۇلاقلىرى ئىدى. ئەمما بۇ قىز ۋىنستونغا ھەممىدىن خەتەرلىك، قورقۇنچلۇق تۇيۇلاتتى. بىر قېتىم ئۇلار كارىدوردا ئۇچرىشىپ قالغان ۋە بۇ قىز ئۇنىڭغا قارىغانىدى، شۇ قاراش ۋىنستوننىڭ يۈرىكىگە قاتتىق سانجىلغان، پۈتۈن ۋۇجۇدىنى ئاجايىپ بىر قورقۇنچ چۇلغۇۋالغان، ھەتتا ۋىنستوننىڭ كاللىسىغا «ئۇ ئىدىيە ساقچىسى بولۇشى مۇمكىن» دېگەن خىيالمۇ كەلگەنىدى. بىراق ئەمەلىيەتتە، بۇنداق بولۇش ئېھتىماللىقى تۆۋەن ئىدى. ئىشقىلىپ

ئۇنىڭغا يېقىنراق يەردە تۇرسىلا ۋىنىستوننى بىر خىل بىئاراملىق، ۋەھىمە ۋە ئۆچمەنلىك تۇيغۇسى چۇلغۇلاتتى.

يەنە بىرەيلەن ئوبرايىن ئىسىملىك ئەر كىشى ئىدى. ئۇ ئىچكى پارتىيە ئەزاسى ۋە ھەتتا ۋىنىستونمۇ ئۆزى ئېنىق بىلىپ كەتمەيدىغان ناھايىتى مۇھىم خىزمەتلەرگە مەسئۇل ئادەم ئىدى. قارا فورما كىيىۋالغان بۇ ئىچكى پارتىيە ئەزاسى يېقىنلىشىپ كېلىۋىدى، ئورۇندۇق ئەتراپىدىكى كىشىلەر ئوپۇر - تويۇر بولۇشۇپ كەتتى. ئۇ ناھايىتى بەستلىك، يۈزى قوپال، سۈرلۈك، شۇنداقتمۇ يەنە يۇمۇرستىك كۆرۈنىدىغان كىشى ئىدى. گەرچە ئەپتى سۈرلۈك كۆرۈنسىمۇ، يۈرۈش - تۇرۇشى جەلپكار كۆرۈنەتتى. ئۇنىڭ بۇرنى ئۈستىدىكى كۆزەينىكىنى پات - پات يۇقىرىغا ئىتتىرىپ قويىدىغان ئادىتى، نېمىشقىكىن ئادەمگە ئېھتىيات قىلمىسىمۇ بولىدىغاندەك بىر خىل خاتىرجەملىك تۇيغۇسى ئاتا قىلاتتى. ئۇنىڭ بۇ ھەرىكىتى - ئەگەر باشقىلارمۇ شۇنداق ئويلىسا - ئادەمگە 18 - ئەسىردىكى ئاقسۆڭەكلەرنىڭ يېنىدىكىلەرگە غاڭزىسىنى سۇنغىنىنى ئەسلىتەتتى. ئون نەچچە يىل ئىچىدە، ۋىنىستون ئوبرايىنى پەقەت شۇ نەچچە ئون قېتىملا كۆرگەن ئىدى. ۋىنىستون ئوبرايىنىڭ ئۆزىنى قاتتىق جەلپ قىلىدىغانلىقىنى چوڭقۇر ھېس قىلاتتى، بۇ ھەرگىزمۇ ئوبرايىنىڭ سىپايە يۈرۈش - تۇرۇشى بىلەن بوكس چېمپىيونلىرىنىڭكىدەك بەستىنىڭ روشەن سېلىشتۇرمىسى تۈپەيلىدىن ئەمەس، بەلكى ئۇ بىر يوشۇرۇن ئىشەنچتىن ياكى ۋىنىستوننىڭ ئوبرايىنىڭ سىياسىي ساداقىتىنىڭ ئۇ دەرىجىدە قەتئىي ئەمەسلىكىگە بولغان ئۈمىدىدىن كەلگەن دېسەك بەكەرەك مۇۋاپىق بولۇشى مۇمكىن.

ئوبرايىنىڭ چىرايىدىكى بەزى ئالامەتلەرمۇ شۇنى كۆرسىتىپ تۇراتتى. بەلكىم ئۇنىڭ چىرايىدىكىسى ئۇنىڭ ساداقەتسىزلىكىنىڭ ئەمەس، بەلكى پاراستىنىڭ ئالامىتى بولۇشىمۇ مۇمكىن. قانداقلا بولمىسۇن، ئەگەر ئېكرانىنىڭ كۆزىنى بوياپ، ئۇنىڭ بىلەن يالغۇز قالغۇدەك پۇرسەتكە

ئېرىشكىلى بويقالسا، ئۇ ئادەم سىرلىرىنى تۆكۈۋەتكىسى كېلىدىغان كىشى ئىدى. ۋىنىستون بۇ پەرىزنى ئىسپاتلاشقا كىچىككىنە بولسىمۇ ئورۇنۇپ باقمىغان ئىدى، ئەمەلىيەتتە ئۇنداق قىلىش مۇمكىنمۇ ئەمەس ئىدى. بۇ چاغدا ئوبراين قولىدىكى سائەتكە قارىدى ۋە ئون بىرگە يېقىنلاشقانلىقىنى كۆردى. ۋە بۇ ئىككى مىنۇتلۇق نەپەت پائالىيىتىدە مۇشۇ ئارخىپ باشقارمىسىدا بولۇشنى قارار قىلدى ۋە ۋىنىستوندىن ئىككى ئورۇندۇق يىراقلىقتىكى ئورۇندا ئولتۇردى. ئۇلارنىڭ ئارىسىدا ۋىنىستونغا قوشنا ئىشخاندا ئىشلەيدىغان قۇمىسېرىق چاچلىق، ۋىنجىك ئايال بار ئىدى. قارا چاچلىق ھېلىقى قىز دەل ۋىنىستوننىڭ كەينىدىلا ئىدى.

ئېكراندىن ئادەمنى سۈر باستۇرىدىغان، مايسىراپ كەتكەن غايەت زور ماشىنىنىڭ ئاۋازىدەك بىر نۇتۇق ئاڭلاندى. بۇ ئادەمنىڭ چىشىنى جاقلىدىتىپ، چاچلىرىنى تىك تۇرغۇزۇۋېتىدىغان ئاۋاز ئىدى. نەپەت پائالىيىتى باشلاندى.

ھەر دائىمقىدەك خەلق دۈشمىنى گۈلدۈستېپىنىڭ چىرايى ئېكراندا كۆرۈندى. پەستىكى يىغىن ئەھلى ئارىسىدا ئۇيان - بۇياندىن ئىسقىرتىشلار باشلاندى. قۇمىسېرىق چاچلىق، ۋىنجىك ئايالنىڭ چىرايى قورققان ۋە سەسكەنگەنلىكتىن پۇرۇشۇپ كەتتى. گۈلدۈستېپىن ئۇزۇن زامانلار ئىلگىرى (قانچىلىك ئۇزاقلىقىنى ھېچكىم بىلمەيدۇ) ئەسلىدە پارتىيەنىڭ غوجاكام بىلەن تەڭ دەرىجىلىك رەھبەرلىرىنىڭ بىرى ئىكەن، كېيىن ئاينىپ خائىن بولۇپ كەتكەن ۋە پارتىيەگە قارشى ئىش - ھەرىكەتلەر بىلەن شۇغۇللانغان ئىكەن، تۇتۇلۇپ ئۆلۈمگە ھۆكۈم قىلىنغان بولسىمۇ، قانداق بولغان تاڭ، قېچىپ كەتكەن ۋە شۇنىڭدىن ئېتىبارەت غايىپ بولغان ئىكەن. ئىككى مىنۇتلۇق نەپەت پائالىيىتى ھەر كۈنى پەرقلىق ئېلىپ بېرىلسىمۇ، ھەر قېتىمدا گۈلدۈستېپىن يەنىلا ئاساسلىق نەپەت نىشانى ئىدى. ئۇ، پارتىيەنىڭ سايلىقىنى ئەڭ باشتا بۇلغىغان ئەڭ چوڭ خائىن ئىدى. پارتىيەگە قارشى بارلىق

سۈيىقەست، ئاينىش، دۈشمەنلىك - بۇزغۇنچىلىقلار، باشقا زەھەرلىك ئىدىيىلەر گولدستېيننىڭ تەلىماتلىرىنى مەنبە قىلاتتى. ئۇ مەلۇم يەردە چەت ئەلدىكى دۈشمەن كۈچلەرنىڭ ياردىمىدە، ئۆزىنىڭ پارتىيەگە قارشى سۈيىقەستلىرىنى پىلانلاۋاتاتتى، بەلكىم دېڭىزنىڭ ئۇ تەرىپىدە بولۇشى مۇمكىن، ھەتتا بەزى سۆز - چۆچەكلەردە، ئۇ ئوكيانىيەنىڭ مەلۇم جايىدا يوشۇرۇنۇۋالغان بولۇشىمۇ مۇمكىن دېگەندەك گەپلەرمۇ بار ئىدى.

ۋىنىستوننىڭ كۆكسى سىقىلغاندەك بولدى. ۋىنىستون دائىم گولدستېيننىڭ يۈزىدە تولىمۇ ئازاب چېكىۋاتقاندەك بىر ئىپادىنى كۆرەتتى، ئۇ بىر ئورۇق يۈزلۈك يەھۇدىي ئىدى. چوققىسىدا قويۇق ئاق چاچ ھالقىسىمان ئورۇن ئالغان، زاتىقىدا شالاڭ ئۆچكە ساقال بار ئىدى، ئۇ بىر ئەقىللىق ئادەمنىڭ چىرايى ئىدى، ئەمما يەنىلا تېگىدىن رەزىللىك چىقىپ تۇراتتى. ئۇزۇن بۇرۇنلىرىدىن ياشانغانلارغا خاس بىر خىل ھاڭۋاقتىلىق ئەلەڭگىيىتى. بۇرنىنىڭ ئەڭ ئۈستىگە كۆزەينەك قوندۇرۇلغان، يۈزى قوينىڭ يۈزىگە، ھەتتا ئاۋازىمۇ قوينىڭ ئاۋازىغا ئوخشايتتى. گولدستېين دائىمقىدەك پارتىيەنىڭ تەلىماتلىرىغا زەھەر خەندىلەرچە ھۇجۇم باشلىدى. بۇ سۆزلەر شۇنچىلىك ھەددىدىن ئاشقان ۋە بىمەنە ئىدىكى، كىچىك بالىمۇ بايقىۋالالايتتى، ئەمما بۇ گەپلەر ئادەمنى، كاللىسى ئاددىيراق كىشىلەرنى دامغا چۈشۈرۈپ كېتىشىمۇ مۇمكىن ئىكەن، ئېھتىياتچان بولاي دېگەن تۇيغۇغا ئەكىلىپ قويمايتتى. ئۇ غوجاكنى ھاقارەتلەۋاتاتتى، پارتىيە دىكتاتورلۇقىنى تەنقىتلەۋاتاتتى، ياۋروپا ئاسىيا بىلەن دەرھال تىنچلىق ئورنىتىشىنى تەلەپ قىلىۋاتاتتى، سۆز ئەركىنلىكى، نەشرىيات ئەركىنلىكى، يىغىلىش ئەركىنلىكى، پىكىر ئەركىنلىكى قاتارلىقلارنى تەرغىپ قىلىۋاتاتتى، ئۇ ئىنقىلابقا ئاسىيلىق قىلىنغانلىقىنى شىكايەت قىلىپ ساراڭلارچە توۋلاۋاتاتتى. پارتىيەنىڭ باياناتچىلىرىنىڭ سۆز ئۇسلۇبىنى تەقىس قىلغان، كۆپ بوغۇملۇق سۆزلەرنى كۆپ ئىشلىتىدىغان بۇ نۇتۇقتا، يېڭى تىلدىنمۇ ئىبارلەر

بار ئىدى، ھەتتا ئۇ بۇ سۆزلەرنى ھەرقانداق پارتىيە ئەزاسىدىنمۇ كۆپ ئىشلەتتى. شۇ ۋاقىتنىڭ ئۆزىدە، يەنە گولدىستېيننىڭ بۇ تېشى پال - پال دەبدەبىلىك سۆزلىرىنىڭ تەسىرىدە، ئۇنىڭ ئەمەلىي پائالىيىتىدىن دەرگۇمان بويىچە ماسلىقى ئۈچۈن، ئۇنىڭ كەينىدە ئاسىياچە چىرايلاردىن تەشكىللەنگەن سەپ - سەپ ياۋروئاسىيا ئارمىيەسىنىڭ مۇز چىراي، ئىپادىسىز ئەسكەرلىرى بىر سەپ - بىر سەپتىن ئېكرانغا لايىق دە چىقىپ يوقاپ كېتىشكە باشلىدى. ئەسكەرلەرنىڭ مارشقا ماڭغاندىكى ئۆتۈك ئاۋازى، گولدىستېيننىڭ يېقىمىز ئاۋازغا ئارقا كۆرۈنۈش بولۇپ بەردى.

نەپرەت پائالىيىتى باشلىنىپ ئوتتۇز سېكونت ئۆتە - ئۆتمەيلا، يېرىمدىن كۆپرەك كىشى غەزەپتىن ۋارقىراپ - جارقىراشقا باشلىدى. ئېكراندىكى ئاۋۇ كۆرەڭ قوي چىرايغا ۋە ئۇنىڭ كەينىدىكى ياۋروئاسىيا ئارمىيەسىنىڭ قورقۇنچلۇق قۇدرىتىگە چىداپ تۇرغىلى بولمايتتى، ئۇنىڭدىن باشقا گولدىستېيننى كۆرۈش، ھەتتا خىيال قىلىپ سېلىشمۇ، ئادەمدە تەبىئىيلا غەزەپ ۋە ۋەھىمە پەيدا قىلاتتى. گولدىستېين ياۋروئاسىيا ياكى شەرقىي ئاسىيادىنمۇ تولا نەپرەت ئۈببىكىتى بولاتتى، چۈنكى ئوكيانىيە دائىم ئۇلارنىڭ بىرى بىلەن ئۇرۇش قىلسا، يەنە بىرى بىلەن تىنچلىقتا تۇراتتى. ھالبۇكى، تولىمۇ غەلىتە ئىش شۇكى، ھەر زامان، ھەر كۈنى نەچچە مىڭ قېتىملاپ سەھنە - ئېكرانلاردا، گېزىت - ژۇرنال، كىتابلاردا گولدىستېيننىڭ نەزىرىلىرىگە رەددىيىلەر بېرىلىپ، دەسسەسەپ - چەيلىنىپ، بىمەنلەشتۈرۈلۈپ ئەخلەتكە ئايلاندۇرۇۋېتىلگەن بولسىمۇ، ئۇنىڭ تەسىرى ھېچ پەسەيگەندەك ئەمەس ئىدى. ئۇنىڭغا قىزىقىدىغان يېڭى - يېڭى ئەخمەقلەر دائىم چىقىپ تۇراتتى. ئىدىيە ساقچىلىرىنىڭ گولدىستېيننىڭ پىلانلىشى ۋە تەشكىللىشى بىلەن قىلىنغان بۇزغۇنچىلىق، دۈشمەنلىكلەرنى پاش قىلمايدىغان كۈنى يوق ئىدى. ئۇ دۆلەتنى ئاغدۇرۇشنى مەقسەت قىلغان چوڭ بىر كۆلەڭگە ئارمىيىنىڭ ۋە بىر كەڭ كۆلەمدىكى مەخپىي يەر

ئاستى سۇيىقەست تورىنىڭ باش قوماندانى ئىدى. بۇ تورنىڭ ئىسمى «قېرىنداشلار» ئىدى. يەنە ئۇ يەر - بۇ يەردە مەخپىي تارقىلىپ يۈرگەن، گولدىستېيننىڭ بۇزۇق تەلىماتلىرى تەشۋىق قىلىنىدىغان بىر قورقۇنچىلۇق كىتابنىڭ بارلىقى توغرىلىق سۆز - چۆچەكلەرمۇ تارقىلىپ يۈرەتتى. ئېيتىلىشىچە، ئۇ كىتابنىڭ ماۋزۇسى يوق ئىكەن، كىشىلەر ئۇنى پەقەت «كىتاب» دەپلا ئاتايتتى. ئەمما ھەممەيلەن بۇنىڭدىن پەقەت مۇشۇنداق سۆز - چۆچەك ئارقىلىقلا خەۋەر تاپاتتى. گولدىستېيننى ياكى ئۇنىڭ ھېلىقى كىتابىنىمۇ ئادەتتىكى ھەرقانداق پارتىيە ئەزاسى ئاشكارا تىلغا ئېلىشتىن ئامال بار ئۆزىنى قاچۇراتتى. پائالىيەتنىڭ ئىككىنچى مەنۇتىدا نەپرەت بىلدۈرۈش ئەسەبىيلىك دەرىجىسىگە كۆتۈرۈلدى. كىشىلەر ئورنىدىن تۇرۇپ سەكرەشكە، كارىيى يىرتىلغۇدەك يۇقىرى ئاۋازدا ۋارقىراشقا باشلىدى. ئاۋۋۇ ۋىجىك، قۇمىرىق چاچ خوتۇن ئاللىبۇرۇن قىزىرىپ ئاپىلىسىن رەڭگىگە كىرىپ قالغان، ئېغىزلىرى قىرغاققا چىقىپ قالغان بېلىقنىڭكىدەك ئېچىلىپ - يۇمۇلۇپ تۇراتتى. ھەتتا ئوبرايىنىڭ يۈزىمۇ چىڭقىلىپ، قىزىرىپ كەتكەنىدى. ئۇ ئورۇندۇقىدا تۇپتۇر ئولتۇراتتى، ئۇنىڭ تارمۇشتەك چىڭ كۆكسى بىر ئېگىزلىپ - بىر پەسلەپ، خۇددى كۈچلۈك دولقۇنغا قارشى كۈچەپ تۇرغاندەك كۆرۈنەتتى، ئارقا ئورۇندۇقتىكى قاراچاچلىق قىز بولسا «چوشقا، چوشقا، چوشقا» دەپ ۋارقىراپ تىللاپ، تۇيۇقسىز يېنىدىكى قېلىن «يېڭى تىل لۇغىتى» نى ئېكرانغا ئاتتى. لۇغەت گولدىستېيننىڭ بۇرۇنغا تەگدى ۋە ئارقىغا يېنىپ چۈشتى. ۋىنستون ئېسىگە كېلىپ ئۆزىنىڭمۇ ئەتراپىدىكىلەر بىلەن بىللە ۋارقىراۋاتقانلىقىنى، سونجىقى بىلەن ئورۇندۇقنىڭ ئارقا تاختىسىغا كۈچەپ تېپىۋاتقانلىقىنى بايقىدى. نەپرەت پائالىيىتىدىكى قورقۇنچىلۇق ئىش - بۇ يەردىكى ئومۇمىي خورغا ئامالسىزلىقتىن تەڭ توۋلاش ئەمەس، بەلكى دەل ئەكسىچە ئۆزى خالاپ ئىچىگە كىرىپ كېتىش ئىدى، ئۇنىڭغا قاتناشماسلىق مۇمكىن ئەمەس ئىدى. باشلىنىپ ئوتتۇز سېكونتتىن كېيىن، ھەرقانداق

ياسالمىلىق مۇمكىن ئەمەس ئىدى، قورقۇنچ ۋە قىساسخورلۇقتىن پەيدا بولغان بىر خىل كەيپىيات، قىيناش، ئۆلتۈرۈش، يۈزلىرىنى بازغان بىلەن مەجبۇتتاشتەك بىر خىل ئارزۇ - ئىستەك خۇددى كۈچلۈك توك ئېقىمىدەك ھەممەيلەنگە تارايىتى، ھەتتا ھەممەيلەننى ئۆز ئىرادىسىگە خىلاپ ھالدا، يۈزلىرى تاتىرىپ، تۈرۈلۈپ كەتكەن، جان - جەھلى بىلەن ۋارقىراۋاتقان ساراڭلارغا ئايلاندۇرۇۋېتەتتى. شۇنداقتمۇ بۇ كىشىلەر ھېس قىلىۋاتقان غەزەپ - نەپرەت تولىمۇ ئابىستراكت، ئوبېيكتى مەۋھۇم ئىدى، ھەر دائىم باشقا نىشانغا تىغ ئۇچىنى قارىتىش ئېھتىماللىقى بار ئىدى. ھەقىقەتەنمۇ بىر قېتىم، ۋىنىستوننىڭ نەپرەتنى ئېكراندىكى گولدىستېينغا ئەمەس، دەل ئەكسىچە غوجاكىغا، پارتىيەگە، ئىدىيە ساقچىلىرىغا بۇرۇلۇپ كېتىپ قالدى - دە، قەلبى ئېكراندىكى ھەممەيلەن تىللاۋاتقان تەنھا ئارغۇنغا تەلپۈنۈپ قالدى. ۋىنىستوننىڭ نەزىرىدە، ئۇ يالغان قاپلىغان بۇ دۇنيادىكى ھەقىقەت ۋە ئۇلۇغلۇقنىڭ بىردىنبىر يېگانە مۇھاپىزەتچىسى ئىدى. ئەمدىكى دەققىدە، ئۇ بىردىنبىل يېنىدىكى ئادەملەرگە جۇر بولۇپ كەتتى، ۋىنىستونغا نىسبەتەن پارتىيەنىڭ گولدىستېين ھەققىدە ئېيتقانلىرىنىڭ ھەممىسى ھەقىقەت ئىدى. بۇنداق ۋاقىتلاردا ئۇنىڭدىكى غوجاكىغا بولغان ئۆچمەنلىك تۇيغۇسى چوقۇنۇشقا ئايلىناتتى، غوجاكا ئۇنىڭغا ئاسىياغا تۇتاش چېگرىدا بەھەيۋەت تۇرغان، ئەمما كۆرگىلى بولمايدىغان، غايەت زور، كۈچلۈك بىر قوغدىغۇچىنىڭ سىياسىغا ئايلىناتتى، گولدىستېين بولسا ئۆزى شۇنداق يالغۇز، بىچارە تۇرۇپ - ھەتتا ئۇنىڭ بار - يوقلۇقى ھەققىدىكى گۇمان تۇرۇقلۇق - سۆزلىرىنىڭ قۇدرىتى بىلەنلا، بىر پۈتۈن مەدەنىيەت قۇرۇلمىسىنى پاچاقلاپ تاشلىيالايدىغان بىر شۇم سېھرىگەرگە ئوخشايتتى.

بەزى چاغلاردا كىشىلەرنىڭ نەپرەتنى بەزى پىداشپى ھەرىكەتلەر بىلەن نىشاندىن بۇرۇۋەتكىلى بولاتتى. چۈشىدە قارا باسقان ئادەم، بېشىنى تۇيۇقسىز ياستۇقتىن سىلىكىپ كۆتۈرگەندەك، ۋىنىستونمۇ

نەپرىتىنى ئېكراندېكى چىرايدىن، كەينىدىكى قارا چاچلىق قىزغا ئوڭۇشلۇق قارىتالدى. تولىمۇ سۈزۈك، گۈزەل بىر خىيال ئۇنىڭ كاللىسىدىن كېچىپ ئۆتتى: ئۇ قاراچاچ قىزنى رەزىنكە كالتەك بىلەن ئۇرۇپ ئۆلتۈرۈۋېتىشنى، تۈۋرۈككە يالغىچ باغلاپ قويۇپ، ئۇلۇغ ساباستىيانغا قىلغاندەك (ئۇ قەدىمكى رۇمنىڭ ساقچىسى، ئەڭ دەسلەپكى خىرىستىيان مۇرىتلىرىدىن بولۇپ، نۇرغۇن ئەسكەرلەرنى خىرىستىيان دىنىغا باشلىغان، پادىشاھ بۇ ئىشنى ئۇقۇپ قېلىپ، ئۇنى تۈۋرۈككە باغلاپ، نۇرغۇن ئوقيا ئېتىپ ئۆلتۈرمەكچى بولغان، ئەمما ئۆلمىگەچكە ئاخىرى كالتەكلەپ ئۆلتۈرۈۋەتكەن — خەنزۇچە تەرجىماننىڭ ئىزاھاتى) نۇرغۇن ئوقيا بىلەن ئۆلتۈرۈۋېتىشنى ئويلىدى. ھەتتا پائالىيەت قايناپ قىيامغا يەتكەندە، ئاۋۋال ئۇنىڭغا باسقۇنچىلىق قىلىشنى، ئاندىن بوغۇزلىۋېتىشنى ئويلىدى. ئۇ ئۆزىنىڭ ئۇنىڭغا نېمىشقا شۇنچە ئۆچلۈكىنى ئەمدى بىلدى. چۈنكى ئۇ چىرايلىق، ئەمما سەتەڭ ئەمەس ئىدى. ۋىنىستوننىڭ ئۇنىڭ بىلەن بىرگە بولغۇسى بار ئىدى، ئەمما بۇ مۇمكىن ئەمەس ئىدى. ئۇنىڭ نازۇك، ئىنچىكە بەللىرى «كەل، باغرىڭغا باس» دەيدىغان سىگنال تارقىتىپ تۇراتتى. ئەمما ئۇنىڭ بېلىدە پاكلىقنىڭ سۈرلۈك سىمۋولى بولمىش، ئادەمنىڭ ئۆچلۈكىنى كەلتۈرىدىغان قىزىل بەلۋاغ بار ئىدى.

نەپرەت بىلدۈرۈش يۇقىرى پەللىگە چىقتى. گۈلدستېيننىڭ ئاۋازى ئەمدى ھەقىقىي قوينىڭ ئاۋازىغا ئوخشاشقا باشلىدى، كۆزنى يۇمۇپ ئاچقۇچە ئۇنىڭ يۈزىمۇ قوينىڭ يۈزىگە ئايلىنىپ قالدى. ئۇنىڭدىن كېيىن ئۇنىڭ يۈزى ئېكراندېكى يوغان ئاپتوماتىنى تىك تۇتۇۋالغان، ناھايىتى زەبەردەست كۆرۈنىدىغان ياۋرۇپا ئاسىيالىق بىر ئەسكەرنىڭ كۆرۈنۈشىگە سېڭىپ كىرىپ كەتتى، ئۇ ئېكرانغا بەكلا يېقىن تۇرغان بولۇپ، ھېلىلا چىقىپ كېلىدىغاندەك كۆرۈنەتتى، ھەتتا ئالدىنقى رەتتىكى بەزى كىشىلەر جىددىيلىشىپ ئارقىسىغا داچىشىپ كېتىشتى، ئەمما شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا ھەممەيلىن ئۇھ دېيىشىپ يەڭگىلىگەندەك بولدى.

ئېكراندىكى قورقۇنچلۇق ئەسكەرمۇ غوجاكنىڭ سۈرىتىگە سېڭىپ كەتتى، ئۇ قارا چاچلىق، قارا بۇرۇتلۇق، ئۇزايدىن كۈچلۈكلۈكى چىقىپ تۇرىدىغان، ئىنتايىن سىرلىق، تەمكىن كۆرۈنىدىغان كىشى ئىدى. سۈرەت ناھايىتى چوڭ بولۇپ، يۈزى ئېكرانغا لىق كەلگەنىدى. ھېچكىم غوجاكنىڭ نېمە دېگىنىنى ئاڭلىمىدى. ئۇ پەقەت بىر نەچچە ئېغىز رىغبەتلەندۈرىدىغان گەپلەرنى قىلدى، ئاۋاز ئۇرۇش مەيدانىدىكى جالاق - جۈلۈق، قىقاس - چۇقاننىڭ ئارىسىدىن كېلىۋاتقان دەك ئاڭلانغاچقا، ئېنىق پەرقلەندۈرگىلى بولمىدى، ئەمما ئۇنىڭ سۆزلىگەنلىكىنى كۆرۈشنىڭ ئۆزىلا كىشىلەردە ئىشەنچ پەيدا قىلىشقا يېتەرلىك ئىدى. ئاندىن كېيىن غوجاكنىڭ يۈزىمۇ ئاستا - ئاستا سۇسلاشتى، ئۇنىڭ ئۈستىدە پارتىيەنىڭ يوغان خەتلىك ئۈچ شوئارى كۆرۈندى:

ئۇرۇش تىنچلىقتۇر،
ھۆرلۈك قۇللۇقتۇر،
نادانلىق قۇدرەتتۇر

غوجاكنىڭ يۈزى ئېكراندا يوقاپ كەتمەي بىر نەچچە سېكونت تۇردى ۋە ئۇنىڭ كىشىلەرگە بېرىدىغان تەسىرى تېخىمۇ روشەن گەۋدىلىنىپ، خېلى ئۇزۇنغىچە داۋاملاشتى. ۋىنىستوننىڭ كەينىدىكى ھېلىقى ۋىجىك ئايال توسانتىن ئۆزىنى ئالدىدىكى ئورۇندۇقتىن ئاشۇرۇپ ئالدىغا ئاتتى ۋە «نىجادچىم!» دېگەن تىترەڭگۈ ئاۋازدا قوللىرىنى ئېكرانغا سوزدى، ئاندىن كېيىن ئالقمىنى بىلەن يۈزىنى سىيپىدى، ئېنىڭكى ئۇ دۇئا قىلىۋاتاتتى.

بۇ ۋاقىتتا ھەممەيلىەن تولىمۇ پەس، ئاستا، رىتىملىق ئاۋازدا b - - - دەپ غوڭۇلداشقا باشلىدى، ئىككى b نىڭ ئارىسىدىكى تۇرغۇ تولىمۇ ئۇزۇن داۋاملىشتاتتى. بۇ ئېغىر، سۈرلۈك ئاۋازغا بىر

خىل ياۋايىلىق يوشۇرۇنغان ئىدى. شۇنىڭ بىلەن بىرگە خۇددى يالىڭاياق تاپانلىرى بىلەن يەرگە دەسسەۋاتقاندا، ئالغانلىرىدا چاۋاك چېلىۋاتقاندا ئاۋازمۇ ئاڭلىناتتى. بۇ تەخمىنەن يېرىم مىنۇت ئەتراپىدا داۋاملاشتى. بۇ ئادەتتە ھېسسىيات يۇقىرى پەللىگە چىققان ۋاقىتتىكى، ئۆزىنى قاتتىق تۇتۇۋېلىشتىن چىقىدىغان ئاۋاز ئىدى. يەنە بىر تەرەپتىن بۇ غوجاكنىڭ دانالىقى ۋە ئۇلۇغلىقىغا ئوقۇلۇۋاتقان مەدھىيە ئىدى. ئەمما بۇ ماھىيەتتە، رىتىملىق ئاۋازدىن پايدىلىنىپ ئۆزىنى گىپنوز قىلىش (ئۆزىنى ئۇخلىتىش)، مەقسەتلىك تۇيغۇسىزلىنىش ئىدى. ۋىنىستوندا ئىچ ئەزالىرى مۇزلىغاندا بىر سىزىم پەيدا بولىدى. بۇ ئىككى مىنۇتلۇق نەپرەت پائالىيىتىدە، ۋىنىستون ئۆزىنى بۇ ئويچە ئەسەبىيلىككە كىرىپ كېتىشتىن تۇتۇپ قالمايتتى. ئادەتتىكى ئادەملەرنىڭكىگە ئوخشىمايدىغان بۇ $b - - - b$ دېگەن ئاۋازدىن، ۋىنىستوننىڭ ۋۇجۇدى قورقۇنچقا تولاتتى.

ئەلۋەتتە، ئۇمۇ باشقىلار بىلەن بىللە تەڭ توۋلايتتى، توۋلىماسلىقىمۇ مۇمكىن ئەمەس ئىدى. تۇيغۇنى يوشۇرۇش، چىرايىنى كونترول قىلىپ، باشقىلار قىلغاننى تەڭ قىلىش، بەدەننىڭ تەبىئىي ئىنكاسىغا ئايلىنىپ كېتەتتى. ئەمما بەزى تەسادىپىي دەقىقىلەردە، ۋىنىستوننىڭ كۆزى ئۇنىڭغا ئاسىيلىق قىلاتتى. دەل ئەنە شۇنداق تەسادىپىي بىر پەيتتە، بىر ئالاھىدە ئىش يۈز بەردى. ئەگەر ھەقىقەتەن يۈز بەردى دېيىش توغرا بولسا.

مانا بۈگۈنكى بۇ پائالىيەت جەريانىدا، ئۇنىڭ كۆزى تۇيۇقسىز ئوبرايىنىڭكى بىلەن ئۇچرىشىپ قالدى. ئوبرايىن ئورنىدىن تۇرۇپ كۆزەينىكىنى ئالدى ۋە قايتىدىن تاقىدى. مانا مۇشۇ سېكونتقا يەتمىگەن ۋاقىت، ۋىنىستونغا يېتەرلىك بولغانىدى، ئۇ بىلىپ قالدى! ئۇ ئوبرايىنىڭمۇ شۇ تاپتا ئۆزىگە ئوخشاش ئوبلاۋاتقانلىقىنى بىلىپ قالدى. ئۇچۇر خاتاسىز يەتكۈزۈلدى. ئىككەيلەننىڭ مېڭىسى ئېچىلىپ كېتىپ، كاللىسىدىكى خىياللىرى كۆزلىرى ئارقىلىق بىر - بىرىنىڭ

مېڭىسىگە قۇيۇلغاندەك بىر ئىش يۈز بەردى. «مەن سەن بىلەن بىللە.» ئوبراين ۋىنىستونغا شۇنداق دەۋاتقاندا قىلاتتى. «مەن سېنىڭ قانداق تۇيغۇدا ئىكەنلىكىڭنى ئوبدان بىلىمەن، سېنىڭ ئۆچمەنلىكىڭ، نەپرىتىڭ، سەسكىنىشىڭنى بىلىمەن، ئەمما غەم قىلما، مەن سەن تەرەپتە!» بۇ ئۇچۇر ئالماشتۇرۇش دەقىقىلىرى يەنە شۇنداق تېزلا ئاخىرلاشتى، ئوبرايننىڭ يۈزىمۇ باشقىلارنىڭكىگە ئوخشاش ھېچنېمىنى ئوققىلى بولمايدىغان ئىپادىسىز ھالىتىگە قايتتى. يۈز بەرگەن ئىش مانا مۇشۇ ئىدى. ۋىنىستون ئۆزىمۇ ھازىر شۇنداق بىر ئىشنىڭ يۈز بەرگەنلىكىگە جەزم قىلالمايتتى. بۇنداق ۋەقەلەرنىڭ داۋامى بولمايتتى. سىز بۇنداق ئىشلار ئارقىلىق پەقەت پارتىيەنىڭ يەنە سىزدىن باشقىمۇ دۈشمەنلىرىنىڭ بارلىقىنى بىلىۋالمايتتىڭىز ۋە بىر خىل ئىشەنچ، ئۈمىتكە تولاتتىڭىز. بەلكىم كەڭ كۆلەملىك مەخپىي ھەرىكەتلەر راست بولۇشى، ھەتتا قېرىنداشلار ھەقىقەتەنمۇ مەۋجۇت بولۇشى مۇمكىن ئىدى! ساناقسىز قولغا ئېلىش، سوراق قىلىش، ئۆلۈم جازالىرىدىن كېيىنمۇ، قېرىنداشلارنىڭ پەقەت بىر چۈش ئەمەسلىكىنى، مەۋجۇدلۇقىنى ئەقىلگە سىغدۇرۇش مۇمكىن ئەمەس ئىدى. ۋىنىستون بەزى كۈنلىرى بۇنىڭغا ئىشەنەتتى، بەزى كۈنلىرى بولسا ئىشەنمەيتتى. بارلىقىغا ئىسپات يوق ئىدى. بەزىدە ھاجەتخانىلارنىڭ تېمىغا جىجىلانغان ئوقۇش تەس خەتلەر ياكى مەخپىي تىڭشىلىپ قالغان دىئالوگلار ياكى ھەتتا ئىككى ئادەم كۆرۈشكەندە، قوللىرىنىڭ سەل باشقىچە مىدىرلاپ كېتىشى دېگەنلەرنىڭ كۆرۈشۈش پارولى ئىكەنلىكى ھەققىدە سۆز - چۆچەك بولاتتى، ئەمما بۇلار ھېچنېمىنى بىلدۈرەلمەيتتى. بۇلارنىڭ ھەممىسى پەقەت پەرزىدىلا ئىبارەت ئىدى، ھەتتا بۇلارنىڭ ھەممىسى ۋىنىستوننىڭ ئۆزىنىڭلا خىيالى بولۇشى مۇمكىن ئىدى. ئۇ ئوبراينغا قايتا قارىماي ئىشخانىسىغا كىرىپ كەتتى. بۇنداق دەقىقىلىك ئالاقىنى يەنە داۋاملاشتۇرۇش، ئۇنىڭ كالىسىغا كىرىپمۇ چىقىمىدى. ھەتتا ئۇ قانداق داۋاملاشتۇرۇشنى بىلگەن تەقدىردىمۇ، بۇ ناھايىتى خەتەرلىك ئىش

ئىدى. شۇ قىسقىغىنە بىر ياكى ئىككى سېكونتتا ئۇلار ئىككى بىسلىق مەلۇم مەنلەرنى ئالماشتۇرۇشتى. يۈز بەرگەن ئىشنىڭ جىمىسى مانا شۇ. ئەمما ھەممە ئۆزىنىڭ ئەنھالىقىغا چۆككەن مۇشۇنداق چاغلاردا، بۇ ھەقىقەتەنمۇ ئەستىن چىقمىغۇدەك ئىش ئىدى.

ۋىنستون ئۆزىنى رۇسلاپ ، قەددىنى تىكلەپراق ئولتۇردى. ئۇ گارتىدە بىرنى كېكىرئۆتتى. ھاراق كۈچىنى كۆرسىتىۋاتتى. ئۇنىڭ كۆزى قايتىدىن قەغەزگە تىكىلدى. ئۇ ئۆزىنىڭ بايقى خىياللىرىنى قىلىپ تۇرغاندىمۇ، قولىنىڭ توختىماي خەت يېزىۋاتقانلىقىنى بايقىدى، ئۇنىڭ قولى ئاپتوماتىك ھەرىكەتلىنىۋاتقانداك ئىدى. خەتلىرىمۇ بايامقىدەك ئىمىر - چىمىر، سەت ئەمەس ئىدى. ئۇنىڭ قەلىمى سىلىق قەغەز ئۈستىدە زوق - شوق بىلەن يۈگرەۋاتتى، ئۇ چوڭ ھەرىلەردە يوغان قىلىپ مۇنۇ خەتلەرنى قايتا - قايتا يېزىپ، قەغەزنىڭ يېرىمىنى توشقۇرۇۋەتتى:

غوجاكنى يوقىتايلى
غوجاكنى يوقىتايلى
غوجاكنى يوقىتايلى
غوجاكنى يوقىتايلى
غوجاكنى يوقىتايلى

ئۇ تۇيۇقسىز ساراسىمىگە چۈشتى. تولىمۇ غەلىتە ئىش، ئەمەلىيەتتە بۇلارنى يېزىش، ھەرگىز خاتىرىنى باشلاشتىن خەتلىك ئەمەس ئىدى. ئۇ بىردىنلا يېزىپ بولغانلىرىنى يىرتىۋېتىشنى، ھەتتا ۋاز كېچىشىنىمۇ ئويلاپ قالدى.

ئۇ ئۇنداق قىلمىدى، چۈنكى ئۇ ئەمدى ۋاز كەچكەننىڭ پايدىسى يوقلۇقىنى بىلەتتى، مەيلى ئۇ «غوجاكنى يوقىتايلى» دېگەننى يازسۇن - يازمىسۇن، ئاقسۆەت بەربىر ئوخشاش ئىدى. ئۇ بۇ

خاتىرىنى داۋاملاشتۇرسۇن ياكى داۋاملاشتۇرمىسۇن، پەرقى يوق ئىدى، ئىدىيە ساقچىلىرى ئوخشاشلا ئۇنى قولغا ئالاتتى. چۈنكى ئۇ بىر ئېغىر جىنايەت سادىر قىلدى، قەلەمنى قەغەزگە تەگكۈزمىگەندىمۇ، ھەممىنى ئۆز ئىچىگە ئالدىغان جىنايەت بولمىش ئىدىيە جىنايىتىنى ئۇ ئاللىقاچان سادىر قىلىپ بولغانىدى. ئۇلار بۇنى شۇنداق ئانايتتى. ئىدىيە جىنايىتى مەڭگۈ يوشۇرۇپ قالغىلى بولىدىغان جىنايەت ئەمەس ئىدى. بەلكىم بىر مەزگىل ياكى بىر نەچچە يىل تۇتۇلۇپ قالماي يۈرەلىشىڭىز مۇمكىن، ئەمما ئىدىيە ساقچىلىرىنىڭ قولغا چۈشىشىڭىز ھامىنى مۇقەررەر ئىدى.

قولغا ئېلىش تولا چاغلاردا كېچىسى ئېلىپ بېرىلاتتى. تۇيۇقسىز ئۇيقۇدىن سىلكىپ ئويغىتىلىشىڭىز، مۇزىڭىزدىن تارتقۇشلىنىشىڭىز، كۆزىڭىزنى ئېچىپ كارىۋات بېشىدا نۇرغۇن كىشىلەرنى كۆرۈشىڭىز، كۆزىڭىزگە تۇتۇلغان چىراغلارنىڭ ئۆتكۈر نۇرىغا دۇچ كېلىشىڭىز تامامەن تەبىئىي ئىش ئىدى. بۇنداق دېلولارنىڭ مۇتلەق كۆپچىلىكىدە سوراق خاتىرىسى، قولغا ئېلىش خاتىرىسى بولمايتتى، ئىسىم - فامىلىڭىز بارلىق مۇناسىۋەتلىك دەپتەر، كىنىشكىلەردىن ئۆچۈرۈلەتتى، بارلىق ئىزىڭىز تولۇق يوقىتىلاتتى، بىر دەمدىلا تەلتۈكۈس ئۈنتۈلاتتىڭىز. سىزدەك ئادەم ئەزەلدىن مەۋجۇت بولۇپ باقمىغان بولاتتى. كىشىلەر بۇنى «پارغا ئايلىنىش» دەپ ئىپادىلەيتتى.

توساتتىنلا ئۇنى بىر خىل جىددىيلىك قاپلىۋالدى، ئۇ تولىمۇ جىددىي يوسۇندا قالايمىقانلا خەت يېزىشقا باشلىدى:

ئۇلار مېنى ئېتىۋېتىدۇ، مەيلى كارىم يوق. ئۇلار مېنىڭ ئارقا مېڭەمگىلا ئاتىدۇ، كارىم يوق! غوجاكنى يوقىتايلى، ئۇلار ھەمىشە سېنىڭ ئارقا مېڭەڭگىلا ئاتىدۇ، نېمە بولسا مەيلى، غوجاكنى يوقىتايلى!

ئۇ ئۆزىنى كەينىگە تاشلىدى. ئۇ ئۆزىدىن سەل نومۇس قىلىپ قالدى ۋە قەلىمىنى ئاستا قويدى. ئاندىن كېيىنلا ئۇ يەنە شارتىلدىتىپ بېزىشنى باشلاپ كەتتى. ئىشك چىكىلدى.

ئاللىقاچان؟! ئۇ چاشقانداك شۇك بولۇپ قالدى، ئۇ «كەم بولسا بىرەر قېتىم چىكىپ بېقىپ كېتىپ قالار» دېگەن ئۈمىتتە سەل كۈتۈپ باقتى، ئەمما ئىشك يەنە چىكىلدى. كېچىكتۈرۈش تېخىمۇ خەتەرلىك ئىدى. ۋىنىستوننىڭ يۈرىكى گۈبۈلدەپ سوقۇپ كەتتى، ئۇزاق مۇددەتلىك ئادەت تۈپەيلى بولسا كېرەك، ئۇنىڭ چىرايى يەنىلا مۇزدەك ئىپادىسىز ئىدى. ئۇ ئورنىدىن تۇردى ۋە ئېغىر قەدەملەر بىلەن ئىشككە قاراپ ماڭدى.

2

ۋىنىستون ئىشكىنىڭ تۇتقۇچىنى تۇتقاندىلا خاتىرىنىڭ ئۈستىدە ئوچۇق قالغانلىقى ئېسىگە كەلدى، «غوجاكنى يوقىتايلى» دېگەن خەت قەغەزنىڭ ھەممە يېرىنى لىق ئالغان ئىدى، خەت ناھايىتى چوڭ يېزىلغاچقا، ئۆيىنىڭ ئىچىگە كىرگەنلا ئادەم ئۇنى گەپ يوق كۆرمەي قالمايتتى. ۋىنىستون ئادەم ئىشەنگۈسىز بىر خاتالىق سادىر قىلغان ئىدى. قەغەزدىكى سىياھ تېخى قۇرۇمغاچقا، ئۇ قاتتىق ساراسىمىگە چۈشكەن بولسىمۇ، يەنىلا خاتىرىنى ياپماسلىقنى توغرا تاپتى.

ئۇ چوڭقۇر بىر نەپەس ئېلىۋېلىپ ئىشكىنى ئاچتى. قاراپلا ئۇنىڭ پۈتۈن بەدىنىگە ئىچ - ئىچىدىن بىر يەڭگىلىك تارالدى. ئىشك ئالدىدا رەڭگى - رويىنىڭ ئۆڭى يوق، قورۇق باسقان چىرايىدىن قايغۇ چىقىپ تۇرىدىغان، چاچلىرى شالاڭ بىر ئايال تۇراتتى.

— يولداش، — دېدى ئۇ بىر خىل ئېغىر، ئىگىرىغاندەك ئاۋازدا،
— سىزنىڭ كەلگىنىڭىزنى ئاڭلىغاندەك قىلغانتىم، بىزنىڭ ئۆيىنىڭ ئاشخانىسىنىڭ دېسىغا قاراپ باقالارمىزمۇ؟ توسۇلۇپ قاپتىكەن ...

ئۇ مۇشۇ قەۋەتتىكى قوشنىسىنىڭ ئايالى پارسونس خانىم ئىدى (پارتىيە «خانم» دېگەن سۆزنى ئىشلىتىشنى ئانچە توغرا تاپمايتتى، يولداش دېگەننى ئىشلىتىش لازىمىتى، بىراق ئاياللارنى چاقىرغاندا، خانم دېگەن سۆز ئېغىزىڭىزدىن تەبئىيلا چىقىپ كېتەتتى). گەرچە ئۇ ئوتتۇز ياشلار چامىسىدا بولسىمۇ، ئەمما چىرايىدىكى ئارىسىغا كىر توشۇپ كەتكەندەك كۆرۈنىدىغان قورۇقلار ئۇنى كىشىگە خېلىلا قېرى كۆرسىتەتتى. ۋىنستون ئايالغا ئەگەشتى. بۇنداق ئادەمنى رەللە قىلىدىغان رېمونت ئىشلىرى كۈندە دېگۈدەك چىقىپ تۇراتتى. 1930 - يىللىرى ئەتراپىدا سېلىنغان زەپەر بىناسى كونا تۇرالغۇ بولۇپ، ئۆرۈلۈپ كېتەي دەپ قالغانىدى. تام - تورۇسلارنىڭ گەج سۇۋاقلرى ئاجراپ، سويۇلۇپ تۇراتتى، ھەر قېتىم قاتتىقراق قىرو چۈشسە تۇرۇبلار يېرىلىپ كېتەتتى، قار ياغسىلا تورۇستىن سۇ تامچىلايتتى، ئىسسىتىش سىستېمىسى ئادەتتە يېرىم ئېچىلاتتى، ئىقتىسادچىللىق ھەرىكەتلىرىدە بولسا تولۇق ئېتىۋېتىلەتتى. بۇنداق رېمونت ئىشلىرىنى ئۆزىڭىز قىلمىسىڭىز، دەرىزىگە ئەينەك ئالماشتۇرۇشتەك ئىشلارنىمۇ، يۇقىرى ئورۇندىكى مەلۇم كومىتېتلارنىڭ تەستىقلىشىغىلا ئىككى يىل كېتەتتى.

— توم ئۆيدە يوق بوپقالغاچقا، سىزنى مالال قىلدىم، — دېدى پارسونس خانم پەس ئاۋازدا.

پارسونسىلارنىڭ ئۆيى ۋىنستوننىڭكىدىن چوڭراق، ئەمما باشقىچە مەينەت ئىدى. ئۆيىنى ھازىرلا غايەت يوغان مەخلۇقتىن بىرى دەسسەپ - چەيلەپ چىقىپ كەتكەندەك، ئۆيدىكى ھەممە نەرسە ئۇرۇپ - سوقۇلغاندەك مايماق، بۈكۈك كۆرۈنەتتى. خوكىي توپى، كالتىكى، بوكس پەلىيى، يېلى يوق پۇتبول ۋە تەتۈر ئۆرۈپ تاشلاپ قويۇلغان مەينەت كۇسار دېگەندەك تەنتەربىيە لازىمەتلىكلىرى پولىنىڭ ھەممە يېرىدە چېچىلىپ ياتاتتى. ئۈستەلدە بىر دەستە يۇيۇقسىز تەخسە ۋە بۇرچەكلىرى تۇرۇلۇپ كەتكەن بىر مەشق دەپتىرى تۇراتتى. تامغا

ياشلار ئۇيۇشمىسى ۋە ئىشپيونلارنىڭ قىزىل ۋېبۇسكىلىرى، شۇنداقلا غوجاكنىڭ يوغان رەسمىي چاپلانغان ئىدى. قاينىتىلغان كاپوستىنىڭ پۇرىقىنىڭ بىنادىكى دائىملىق پۇراق دېيىشكە بولاتتى، شۇنداقتىمۇ بۇ يەردىكى تەرنىڭ ھىدى ئۇنى بېسىپ كەتتى، بۇ تەر ھىدىنىڭ ھازىرنىڭ ئۆزىدە بۇ يەردە يوق بىر ئادەمنىڭكى ئىكەنلىكىگە ئىشىنىش بەكلا قىيىن ئىدى. ياندىكى ئۆيدە بىرەيلەن بىر قولىدا نارغاق، يەنە بىر قولىدا بىر پارچە تازىلىق قەغىز تۇتۇۋېلىپ، ئېكراندىن تېخىچە كېلىۋاتقان ھەربىيچە مۇزىكىغا تەڭكەش قىلىۋاتاتتى.

— بالىلار، — دېدى پارسون خانىم ئۇ ئىشىككە قاراپ قويۇپ،
— ئۇلار بۈگۈن بىر كۈن سىرتقا چىقمىغانىتى، شۇڭا ئەلۋەتتە ...
بۇ ئايالنىڭ گەپ قىلسا جۈملىنىڭ ئوتتۇرىسىدا توختاپ قالىدىغان ئادىتى بار ئىدى. ئاشخاننىڭ دېسى كاپوستىدىنمۇ سېسىق، يېشىل رەڭگە كىرىپ قالغان مەينەت بىلەن توشۇپ قالغان ئىدى. ۋىنىستون زوڭزىيىپ سۇ چىقىرىش تۇرۇبىسىنىڭ جەينىكىگە قارىدى، ئۇ قولىنى ئىشلىتىشكە، دوڭغىيىشقا ئۆچ ئىدى، بۇنداقلا يۆتلى ئوڭايلا قوزغىلىپ كېتەتتى. پارسون خانىم ئۇنىڭغا ئامالسىز قىياپەتتە قاراپ تۇراتتى.
— ئەلۋەتتە، توم ئۆيدە بولغان بولسا بىردەمدىلا ئوڭشىۋېتەتتى،
— دېدى ئۇ، — ئۇ بۇنداق ئىشلارنى قىلىشقا ئامراق، ئۇنىڭ قوللىرى تولىمۇ ئەپچىل، ھەقىقەتەن.

پارسونى ۋىنىستوننىڭ ھەقىقەت مېنىستىرلىكىدىكى خىزمەتتىشى. ئۇ ئۆزى سېمىز رەڭ، ئىنتايىن ئاكتىپ، ئەمما كاللىسى بەكلا ئاددىي، پۈتۈن ۋۇجۇدى ئاجايىپ ھاماقەتلەرچە قىزغىنلىققا توشقان ئادەم ئىدى، پارتىيە مۇقىملىقتا ئىدىيە ساقچىلىرىدىنمۇ بەكرەك مۇشۇنداق ئادەملەرگە تايىناتتى. ئۇ ئوتتۇز بەش ياشقا كىرگەندە ئاندىن ياشلار ئۇيۇشمىسىدىن چىقىرىۋېتىلگەن بۇ ئادەم ياشلار ئۇيۇشمىسىغا كىرىشتىن بۇرۇن ئىشپيونلار ئورگىنىدا بەلگىلەنگەن مۇددەتتىن بىر يىلچە ئوشۇق تۇرۇۋالغان ئىدى. ئۇ ھازىر ھەقىقەت مېنىستىرلىكىدە

ئانچە كالا كەتمەيدىغان، دەرىجىسى تۆۋەنرەك بىر خىزمەتنى قىلاتتى. ئۇندىن باشقا ئۇ تەنتەربىيە كومىتېتى ۋە باشقا ئىختىيارىي نامايىش، ئىقتىسادچىلىق ھەرىكىتى ۋە باشقا پىدائىي ھەرىكەتلەردىكى باشلامچى شەخس ئىدى. ئۇ تاماكىسىنىڭ ئىسىنى پۇرقىراتقاچ، ئادەمگە تولىمۇ سالماق ۋە مەغرۇر تۇيغۇدا ئۆزىنىڭ ئۆتكەن تۆت يىلدا ھەر كۈنى كەچتە مەھەللە مەركىزىدە ئۆتكۈزۈلىدىغان يىغىلىشتىن قالمىغانلىقىنى ئېيتاتتى. پارسونىنىڭ ئادەم چىدىغۇسىز سېسىق تەر يۇرىقى ئۇنىڭ جۇشقۇن ھاياتى كۈچىنىڭ مەقسەتسىز، ئاڭسىز ئىسپاتى سۈپىتىدە ئۇ قەيەرگە بارسا ئۇنىڭغا ئەگىشىپ باراتتى، ھەتتا ئۇ كەتكەندىن كېيىنمۇ شۇ يەردە قالاتتى.

— كۈلۈچ بارمۇ؟ — دېدى ۋىنستون قولدا جەپنەكتىكى بولتا بىلەن ھەپلەشكەچ.

— كۈلۈچ؟ — پارسونىس خانىمنىڭ ئۇنى تۇيۇقسىز پەسلەپ كەتتى، — بىلمەيدىكەنمەن، راست. بەلكىم بالىلار — دېدى پارسونىس خانىم. ئۆتۈكلەرنىڭ تاراقشىغان، تاغاقنىڭ بىر نېمىلەرگە ئۇرۇلغان ئاۋازى بىلەن تەڭ، بالىلار ياتاق ھۇجرىغا بۆسۈپ دېگۈدەك كىرىپ كەلدى. پارسونىس خانىم كۈلۈچنى ئېلىپ كەلدى. ۋىنستون سۇنى ئېقىتۋەتتى ۋە تۇرۇبا يولىنى توسۇۋالغان بىر چاڭگال چاچنى كۆڭلى ئېلىشىپ تۇرۇپ ئېلىۋەتتى. ئۇ تۇرۇبىدىكى سوغۇق سۇدا قولىدىكى مەينەتلەرنى ئامالنىڭ بېرىچە بۇيۇپ چىقاردى ۋە يەنە بىر ئۆيگە قايتىپ چىقتى.

— قولۇڭنى كۆتەر! — ياۋايىلارچە ۋارقىرىغان بىر ئاۋاز ئاڭلاندى.

ئوماق، ئەمما زەھەر خەندە چىرايى بىر بالا ئۈستەلنىڭ كەينىدىن سەكرەپ چىقتى ۋە قولىدىكى ئويۇنچۇق ئاپتوماتىنى ۋىنستونغا چىنەپ شىلتىشكە باشلىدى، ئۇنىڭ يېنىدىكى ئىككى ياشلار ئەتراپىدىكى سىڭلىسىمۇ قولىدىكى ياغاچ پارچىسى بىلەن ئاكىسىنى دوراشقا باشلىدى. ئىككىلىسى كۆك رەڭلىك كۇسار، كۈلرەڭ مايكا كىيىۋالغان ۋە ئىشىپيونلارنىڭ بەلگىسى ھېسابلىنىدىغان قىزىل رەڭلىك گالىستۇك

تاقىۋالغان ئىدى. ۋىنىستون قولنى كۆتۈردى، ئەمما ئىچى ئىنتايىن ئاچچىق بولدى. بالىنىڭ ئىپادىسى، ھەرىكىتى تولىمۇ زەھەر خەندە بولۇپ، ھېچ ئويۇنغا ئوخشىمايتتى.

— سەن خائىن! — ۋارقىرىدى بالا، — سەن ئىدىيە جىنايەتچىسى! سەن ياۋرۇپا ئاسىيانىڭ جاسۇسى! سېنى ئېتىۋېتىمەن، پارغا ئايلاندۇرۇۋېتىمەن! تۇز كانلىرىغا پالۋېتىمەن!

توساتتىن ئىككى بالا ۋىنىستوننى ئايلىنىپ «خائىن، ئىدىيە جىنايەتچىسى» دەپ توۋلىشىپ سەكرەشكە باشلىدى، قىزچاق ئاكسىنىڭ ھەممە ھەرىكىتىنى دوراپ ماڭاتتى. بۇ ئىش خۇددى چوڭ بولغاندا بەربىر ئادەمخورلارغا ئايلىنىپ كېتىدىغان يولۋاس كۈچۈكى بىلەن ئويناشقاندەك، ئادەمنى ئاز - تولا شۈركەندۈرەتتى. بالىنىڭ كۆزلىرىدە بىر خىل ياۋۇزلۇق، ۋىنىستوننى ھازىرلا ئۇرۇپ - تېپىشكە بولغان تەشنىلىق، شۇنداقلا چوڭ بولغاندىمۇ شۇنداق قىلىدىغاندەك ئالامەتلەر چىقىپ تۇراتتى. «قولدىكىسى ھەر نېمە بولسا راست ئاپتومات ئەمەسكەن»، دەپ ئويلىدى ۋىنىستون.

پارسونس خانىمنىڭ كۆزى ۋىنىستوندىن بالىلارغا يۆتكەلدى ۋە دەرھاللا يەنە ۋىنىستونغا قايتتى. ۋىنىستون ھۇجرا ئۆيىنىڭ يورۇقىدا، ئۇ ئايالنىڭ يۈزىدىكى قورۇقلارنىڭ ھەقىقەتەنمۇ قاسماق بىلەن توشۇپ كەتكەنلىكىنى كۆردى.

— ئۇلار دائىم مۇشۇنداق چۇقان - سۈرەن سالىدۇ، — دېدى ئۇ، — بۇلارنىڭ دارغا ئېسىش جازاسىنى كۆرگىلى بارالمىغانلىقىغا كۆڭلى يېرىم، راستلا شۇنداق. بەك ئالدىراش بوپقىلىپ ئاپىرالماي قالىدۇ. تومۇ خىزمەتتىن ۋاقتىدا كەلمەيدۇ.

— بىز نېمىشقا دارغا ئېسىش جازاسىنى كۆرگىلى بارالمايمىز! — دەپ توۋلىدى بالا چىڭقىلىپ.

— دارغا ئاسقانى كۆرگىلى بارىمىز، بارىمىز! — دەپ توۋلىدى

تېخىچە ۋىنىستوننى چۆڭلەۋاتقان قىزچاقمۇ.

بۈگۈن كەچ بىر قانچە ياۋروئاسىيا جىنايەتچىسىنىڭ باغچىدا دارغا ئېسىلىدىغانلىقى ۋىنىستوننىڭ ئېسىگە ئەمدى كەلدى. ئادەتتە بۇنداق ئىش بىرەر ئايدا بىرەر قېتىم بولۇپ تۇراتتى، ھەمدە نۇرغۇن ئادەم كۆرگىلى كېلەتتى. بالىلار دائىم بارىمىز دەپ قەغشلىك قىلاتتى. ۋىنىستون پارسونىس خانىم بىلەن خوشلىشىپ، ئۆيى تەرەپكە قاراپ ماڭدى. ئۇ كارىدوردا ئەمدى ئالتە قەدەم ئالغان بولغىنىنى، گەدىنىگە قاتتىق بىر نەرسە تەگكەندەك، ئوتتەك قىزىق سىم ئۇنىڭ بىر يېرىگە سانجىلىپ كىرىپ كەتكەندەك سېزىم پەيدا بولدى. ئۇ ئۆرۈلۈپلا قارىدى، پارسونىس خانىم بالىسىنى ئۆيگە تارتىۋاتاتتى، بالا بولسا قولىدىكى ئويۇنچۇق رەگەتكىنى يانچۇقىغا سېلىۋاتاتتى.

— گولدىستېين! — دەپ ۋارقىردى بالا ئىشىك يېپىلىۋاتقاندا. ئەمما ۋىنىستوننى ئەڭ قاتتىق چۆچۈتكىنى، ئايالنىڭ كۈلرەڭ يۈزىدىكى بىچارىلەرچە قورقۇنچ ئىدى.

ئۇ ئۆيىدىكى ئېكراننىڭ ئالدىدىن ئىتتىك ئۆتۈپ، بايامقى ئۈستىلىنىڭ ئالدىدا ئولتۇردى، ئۇ تېخىچە گەدىنىنى سىلاپ تۇراتتى. ئېكراندىكى مۇزىكىمۇ توختىغان ئىدى، ھازىر ھەربىيچە پۇراق كېلىدىغان بىر ئاۋاز ناھايىتى ئوچۇق تەلەپپۇز ۋە ياۋۇزلارچە تەننەنە كەيپىياتىدا، ئەمدىلا ئىسلاندىيە بىلەن فاروئې ئاراللىرى ئارىسىدا توختىغان لەيلىمە ئىستىھكامدىكى يېڭى قوراللارنى تەسۋىرلەپ، بىر نېمىلەرنى ئوقۇۋاتاتتى. «بۇ بىچارە ئايال بۇنىڭدىن كېيىن بۇ بالىلار بىلەن كۈننى چوقۇم ئەندىشە ۋە ۋەھىمە ئىچىدە ئۆتكۈزۈۋىدەن» دەپ ئويلىدى ۋىنىستون. يەنە بىر ياكى ئىككى يىلدىن كېيىن، بۇ بالىلار ئانىسىدىكى ئاسىي ئىدىيىلەرنىڭ ئالامەتلىرىنى كېچە - كۈندۈز كۆرىۋېتىدىغان بولاتتى.

ھازىرقى بالىلارنىڭ ھەممىسى دېگۈدەك شۇنداق قورقۇنچلۇق ئىدى. ھەممىدىن چاتقى مۇشۇنداق «ئىشىپىيونلار» دېگەندەك تەشكىلاتلار

باللارنى ناھايىتى سىستېمىلىق ئۇسۇلدا، باشقۇرغىلى بولمايدىغان كىچىك ياۋۇزلارغا ئايلاندۇرۇۋېتەتتى. ئۇلارنىڭ ئېڭى، ۋۇجۇدىدا پارتىيەنىڭ ئەسەر - پەرىمانلىرىغا بولغان قىلچىلىك گۇمان، قارشىلىق بولمايتتى، دەل ئەكسىچە پارتىيەنى ۋە پارتىيەگە مۇناسىۋەتلىك ھەرقانداق نەرسىنى ئاجايىپ ئۇلۇغلايتتى. ناخشا، مارشقا دەسسەش، بايراق لەپىلدەتتىش، ئويۇنچۇق مىلتىقلارنى ئويناش، شوئار توۋلاش، غوجاكىغا چوقۇنۇش قاتارلىقلار باللارنىڭ دائىملىق مۇقەددەس ئويۇنلىرى ئىدى. باللارنىڭ ۋۇجۇدىدىكى ياۋۇزلۇق تاشقى دۇنياغا، دۆلەتنىڭ دۈشمەنلىرىگە، خائىن، ئاغدۇرۇمچى، ئىدىيە جىنايەتچىلىرىگە قارشى پارتلاپ چىقاتتى. ئوتتۇرىدىن ئاشقان كىشىلەرنىڭ ئۆز بالىلىرىدىن قورقۇپ، ئەنسىرەپ يۈرۈشى تامامەن نورمال ئىش ئىدى. «تايىمىس گېزىتى» نىڭ ھەر ھەپتىدىكى بىرەر ساندا چوقۇم مۇشۇنداق بالا قۇلاقلارنىڭ - ئادەتتە «بالا قەھرىمانلار» دەپ ئاتىلاتتى - ئاتا - ئانىسىنىڭ پارتىيەگە بولغان نارازىلىقى ۋە بەھۆرمەتلىكى ئىپادىلىنىدىغان گەپ - سۆزلىرىنى ئاڭلاپ قېلىپ، ئۇلارنى ئىدىيە ساقچىلىرىغا پاش قىلغانلىقىغا ئوخشاش خەۋەرلەرنىڭ بېسىلىپ تۇرۇشى تېخىمۇ ئادەتتىكىچە ئىش ئىدى.

رەگەتكىنىڭ ئوقىنىڭ ئاغرىقى ئەمدىلەتن پەسەيدى. ئۇ قەلەمنى قولغا ئالدى، ئەمما كۆڭلى بىر يەردە ئەمەس ئىدى، نېمە يېزىشنى ئويلاپ بىردەم ئولتۇردى. توساتتىن ئۇنىڭ كاللىسىغا يەنە ئوبرايىن كەلدى.

بىر قانچە يىللار ئىلگىرى، - قانچىلىك بولغىنىنى؟ چوقۇم يەتتە يىل ئىلگىرى، - ئۇ بىر چۈش كۆرگەن ئىدى. چۈشىدە ئۇ بىر قاپقاراڭغۇ ئۆيىدىن ئۆتۈۋاتاتتى، ئۇنىڭ يېنىدا ئولتۇرغان بىر ئادەم ئۇنىڭغا «بىز قاراڭغۇلۇق يوق بىر يەردە ئۇچرىشىمىز» دېدى. بۇ گەپ بۇيرۇق تەلەپپۇزدا ئەمەس، تولىمۇ سىلىق، ھېچ ئىش بولمىغاندەك، پەقەتلا بىر بايان تەلەپپۇزدا دېيىلدى. ئۇ توختىماي

ئۆتۈپ كەتتى. ئەمما ھەيران قالارلىقى شۇكى، چۈشىدىكى بۇ گەپلەر ئۇنىڭغا ئۇ چاغدا بەك تەسىر قىلىپ كەتمىگەن ئىدى. پەقەت كېيىن ۋاقىت ئۆتكەنسېرى، بۇ سۆزلەرنىڭ ئۇنىڭغا بولغان تەسىرى كۈچىيىپ كەتتى. ۋىنستون ھازىر بۇ چۈشنى ئوبرايىنى تۇنجى قېتىم كۆرۈشتىن بۇرۇن ياكى كېيىن كۆرگەنلىكىنى ئەسلىيەلمەيدۇ، شۇنداقلا ئوبرايىنىڭ ئاۋازىنى قاچانلاردا پەرق ئېتەلگىنىنىمۇ ئەسلىيەلمەيدۇ، ئەمما، بۇ ئاۋازنىڭ ۋىنستوننىڭ ئېڭىدا مەلۇم دەرىجىدە ئىزى قالغانلىقى ئېنىق ئىدى. قاراڭغۇدا ئۇنىڭغا گەپ قىلغان ئۇ ئاۋاز دەل ئوبرايىنىڭ ئاۋازى ئىدى.

ۋىنستون ئەزەلدىن شۇمۇ ياكى ئەمەسمۇ دېگەنگە ئېنىق بىر نېمە دېيەلمەيتتى، ھەتتا بۈگۈن ئەتىگەنكى كۆزلەر ئۇچرىشىدىنمۇ ۋىنستوننىڭ ئوبرايىنىڭ دوست ياكى دۈشمەنلىكىگە ئېنىق ھۆكۈم قىلالىشى مۇمكىن ئەمەس ئىدى. ئەمەلىيەتتە، ئۇنىڭغا ئېنىق ھۆكۈم قىلىشۇمۇ ئۇنچىۋالا مۇھىم ئەمەستەك ئىدى. ئىككىيلەننىڭ ئارىسىدا بىر چۈشىنىش رىشتىسىنىڭ بارلىقى ئۆز ئارا دوستلۇق ياكى پارتىيەداشلىق مۇناسىۋىتىدىنمۇ مۇھىم ئىدى.

«بىز زۇلمەت يوق يەردە ئۇچرىشىمىز» دېگەن ئىدى ئۇ. ۋىنستون بۇ گەپنىڭ مەنىسىنى بىلمەيتتى، پەقەتلا بۇ ئىشنىڭ قانداقلا بولمىسۇن ھامىنى يۈز بېرىدىغانلىقىنى بىلەيتتى.

ئېكراندىن كېلىۋاتقان ئاۋاز توختىدى. ئوچۇق ۋە يېقىملىق كاناي ئاۋازى ئۆي ئىچىنى قاپلىدى. قۇلاققا سانجىلىدىغان ئاۋاز: «دىققەت! دىققەت! مالابار ئۇرۇش ئالدىنقى سېپىدىن چاقماق خەۋەر كەلدى! ئارمىيەمىز جەنۇبىي ھىندىستاندىكى ئۇرۇشتا ئۇلۇغ غەلبىنى قولغا كەلتۈرۈپتۇ. مەن شۇنداق دەپ جاكارلاشقا رۇخسەت قىلىندىمكى، بىزنىڭ بۇ غەلبىمىز ئۇرۇشنى ئالدىمىزدىكى ساناقلىق مۇددەت ئىچىدە ئاخىرلاشتۇرىدۇ، چاقماق خەۋەرلەر» دەپ خەۋەر قىلدى. شۇم خەۋەرگەن دەپ ئويلىدى ۋىنستون. كەسكىن ئېيتىشقا بولاتتىكى،

ئەمدى ياۋروئاسىيا ئارمىيەسىدىن قانداق قانلىق ئۇسۇلدا قىساس ئېلىنغانلىقىنىڭ تەسۋىرلىرى، سانسىز ئادەملەرنىڭ ئۆلتۈرۈلگەنلىكى ۋە ئەسىرگە ئېلىنغانلىقى ھەققىدىكى خەۋەرلەر تارقىتىلاتتى، ئۇنىڭغا ئەگىشىپلا، كېلەر ھەپتىدىن باشلاپ، كىشى بېشىغا تارقىتىلىدىغان شاكىلات ئوتتۇز گرامدىن يىگىرمە گرامغا كېمىيەتتى.

ۋىنستون يەنە بىر كېكىردى. ھاراقنىڭ تەسىرى كېتىۋاتقان ئىدى. ئىچى بوشاپ قالغاندەك بولدى. ئېكراندىن غەلىبىنى تەبرىكلەش ئۈچۈنمۇ ياكى مەھرۇم قىلىنغان شاكىلاتنى ئۇنتۇلدۇرۇش ئۈچۈنمۇ - تاڭ، «ئوكيانىيە سەن ئۈچۈن» دېگەن سىمفونىيە ياڭراشقا باشلىدى. بۇنداق چاغدا سىز ئورنىڭىزدىن تۇرۇشىڭىز كېرەك ئىدى. ئەمما ھازىرقى ئورنىدا ئۇنى ئېكران كۆرەلمەيتتى.

«ئوكيانىيە، سەن ئۈچۈن» سىمفونىيەسىنىڭ ئورنىغا يەڭگىل بىر مۇزىكا ئالماشتى. ۋىنستون دەرىزىنىڭ يېنىغا كەلدى، ئېكران ئۇنىڭ كەينىدە ئىدى. ھاۋا يەنىلا سوغۇق ۋە ئوچۇق ئىدى. يىراق بىر يەردە بىر راکېتا بومبا كۈچلۈك ئاۋازدا پارتلىدى. ھازىر لوندونغا ھەر ھەپتىدە مۇشۇنداق بومبىدىن يىگىرمە ئوتتۇزى تاشلىناتتى.

كوچىدا شامال ھېلىقى يىرتىق پىلاكاتنى تېخىچە ئۇياق بۇياققا ئۇچۇرۇپ يۈرەتتى، ئۈستىدىكى INGSOC - ئىنسىوك دېگەن خەت گام - گامدا كۆرۈنۈپ قالاتتى. ئىنسىوك، ئىنسىوكنىڭ مۇقەددەس پىرىنسىپلىرى، يېڭى تىل، قوش تەپەككۈر، ئۆتمۈشنىڭ ئۆزگىرىشچانلىقى، ۋىنستون ئۆزىنى دېڭىز تېڭىدىكى بىر ئورمانلىقتا يۈرۈۋاتقاندەك، غەلىتە مەخلۇقلار دۇنياسىدا ئېزىقىپ قالغاندەك ھېس قىلدى، بۇ يەردە ئۇنىڭ ئۆزىمۇ بىر غەلىتە مەخلۇق ئىدى. ئۇ تەنھا، ئۆتمۈش ئۆلگەن ئىدى، كەلگۈسىنى تەسەۋۋۇر قىلغىلى بولمايتتى. يەنە باشقا بىر ئادەم بالىسىنىڭ ئۇنىڭ بىلەن بىر سەپتە ئىكەنلىكىگە ئۇ قانداقمۇ ئىشەنچ قىلالىسۇن؟ پارتىيەنىڭ بۇ ھۆكۈمرانلىقىنىڭ مەڭگۈ داۋاملاشمايدىغانلىقىنى ئۇ قانداقمۇ بىلەلسۇن؟ گويا جاۋاب سۈپىتىدە،

ھەقىقەت مىنىستىرلىكى بىناسىغا يېزىلغان پارتىيەنىڭ ئۈچ شوئارى
ئۇنىڭ كۆزىگە تاشلاندى:

ئۇرۇش تىنچلىقتۇر
ھۆرلۈك قۇللۇقتۇر
نادانلىق قۇدرەتتۇر

ئۇ يانچۇقدىن يىگىرمە بەش تىيىنلىق تەڭگىدىن بىرنى ئالدى.
ئۇنىڭ بىر يۈزىگە مۇشۇ شوئار ئۇششاق ھەرىلەر بىلەن ئويۇلغان،
يەنە بىر يۈزىگە غوجاكنىڭ باش سۈرىتى چۈشۈرۈلگەن ئىدى. ئۇ
كۆزلەر ھەتتا تەڭگىدىمۇ سىزگە ئەگىشىپلا يۈرەتتى. تەڭگىدە، پوچتا
ماركىسىدا، كىتاب مۇقاۋىلىرىدا، بايراقچە، پىلاكاتلاردا، تاماكا قاپلىرىدا،
ھەممە يەردە ئۇنىڭ سىماسى ئەلەڭگىپ تۇراتتى. ئۇنىڭ كۆزى سىزدىن
ھېچقاچان ئايرىلمايتتى، ئاۋازى دائىم سىزنى قورشاپلا تۇراتتى. ئۇيقۇدا،
ئويغاقتا، خىزمەتتە، تاماقتا، ئۆيىنىڭ ئىچىدە، سىرتىدا، مۇنچىدا ياكى
كارىۋاتتا... ئۇنىڭ نەزىرىدىن قېچىپ قۇتۇلغىلى بولىدىغان بوشلۇق
مەۋجۇت ئەمەس ئىدى. باش سۆڭىكىڭىزنىڭ ئىچىدىكى بىر قانچە
سانتىمېتىر يەردىن باشقا ھېچنەمە سىزگە تەئەللۇق ئەمەس ئىدى.

قۇياش قارايدى، ھەقىقەت مىنىستىرلىكىنىڭ مىڭلىغان دەرىزىلىرى
خۇددى پوتەينىڭ ئوق ئاتىدىغان تۆشۈكلىرىدەك قورقۇنچلۇق سىياققا
كىردى. بۇ غايەت زور پىرامىدانىڭ ئالدىدا ئۇنىڭ يۈرىكىنى ۋەھىمە
قاپلىدى. ئۇ بەكلا بەھەييۈت ئىدى، ئۇنى بومباردىمان قىلىپمۇ ۋەيران
قىلغىلى بولمايتتى، مىڭلارچە راکېتا بومبىمۇ ئۇنى يىقتالمايتتى. ئۇ
تۇرۇپلا بۇ خاتىرىنى زادى كىملەر ئۈچۈن يېزىۋاتقانلىقىنى ئويلىدى. بۇ
كەلگۈسى ئۈچۈنمۇ، ئۆتمۈش ئۈچۈنمۇ، تەسەۋۋۇر قىلغىلى بولىدىغان
مەلۇم ئەۋلات ئۈچۈن بولۇشمۇ مۇمكىن ئىدى. ئۇنىڭ ئالدىدا ئۆلۈم
ئەمەس، يىلتىزىدىن قۇرۇتۇۋېتىلىش خەۋپى تۇراتتى. ئۇنىڭ خاتىرىسى

كۈلگە، ئۆزى پارغا ئايلىنىپ كېتىشى مۇمكىن ئىدى. خاتىرىنى پەقەت ئىدىيە ساقچىلىرى كۆيدۈرۈۋېتىش ۋە ئەستىن يوق قىلىۋېتىشتىن بۇرۇن ئوقۇشى مۇمكىن. ئۆزۈڭدىن قىلچىلىك بىر ئىز، يازغانلىرىڭدىن بىرەر ھەرپمۇ قالمايدىغان ئەھۋالدا، كەلگۈسىدىن يەنە قانداق ئۈمىد كۈتۈش مۇمكىن؟

ئېكران ئون تۆتتىن كۆرسەتتى. ئۇ چوقۇم ئون مىنۇت ئىچىدە ئۆيدىن چىقىشى، ئون تۆت يېرىمدە ئىشقا بېرىپ بولۇشى كېرەك. سائەتنىڭ جىرىڭلىشى ئۇنىڭغا بىر يېڭى قەلب ئاتا قىلغاندەك كەيپىياتى يېڭىلىنىپ كەتتى. ئۇ ھېچكىم مەڭگۈ ئاڭلىمايدىغان بىر ھەقىقەتنى سۆزلەپ بېرىۋاتقان تەنھا ئەرۋاھ ئىدى. ئىشقىلىپ ئۇ سۆزلەپلا تۇرسا، ھېچبولمىسا بىر ئىزچىللىق ئۇزۇلۇپ قالمايتتى. بۇ ئىزچىللىق ئۆزىنى ئاڭلىتىش بىلەن ئەمەس، بەلكى ئىنسان تەبىئىتىدە مەۋجۇد بىر ئويغاقلىقنى ساقلاش بىلەن ئاندىن داۋاملىشاتتى. ئۇ ئۈستەلگە قايتىپ كەلدى ۋە قەلەمنى قولغا ئېلىپ يېزىشقا باشلىدى:

كەلگۈسى ياكى ئۆتمۈش ئۈچۈن، ئىدىيە ئەركىن بولغان، ئادەملەر بىر - بىرىدىن پەرقلەندىغان، تەنھا ياشىمايدىغان بىر زامان ئۈچۈن، شۇنداقلا ھەقىقەت مەۋجۇت بولغان، قىلىنغان ئىشلار يوقىتىلمايدىغان زامان ئۈچۈن.

ھەممە بىردەكلەشتۈرۈلگەن بىر دەۋردىن، تەنھالىق دەۋرىدىن، غوجاكنىڭ دەۋرىدىن، قوش تەپەككۈر دەۋرىدىن سالاملار بولسۇن!!

ئۇ ئويلىدى، ئۇ ئاللىبۇرۇن ئۆلگەن ئىدى. ئۇ ئوي - خىياللىرىنى

ئەمدى رەتلىيەلگىدەك بولغاندىلا ، ئاندىن ئۆزىنىڭ ئاخىرى بىر قەتئىي قەدەم تاشلىغانلىقىنى ھېس قىلغاندەك قىلاتتى . ھەر بىر ھەرىكەتنىڭ ئاقىۋىتى شۇ ھەرىكەتنىڭ ئۆزىدە ئىدى . ئۇ مۇنداق يازدى :

ئىدىيە جىنايىتى ئۆلۈمگە ئېلىپ بارمايدۇ ، ئىدىيە جىنايىتىنىڭ ئۆزى ئۆلۈمدۇر .

ئۇ ئۆزىنى ئاللىبۇرۇن ئۆلگەن دەپ قارىسىمۇ ، يەنىلا ئامال بار ھايات تۇرۇشنىڭ مۇھىملىقىنى ھېس قىلدى . ئۇنىڭ ئىككى بارمىقىغا سىياھ يۇقۇپ قالغانىدى . دەل مۇشۇنداق ئۇششاق دىتاللار ئۇنى ئاشكارىلاپ قويۇشى مۇمكىن ئىدى . بۇ مىنىستىرلىكتىكى بەزى ئاپشاركىدەك غالىچىلار (بەلكىم ئاياللار ، بولۇپمۇ ھېلىقى قۇمىسېرىق چاچلىق ، ۋىجىك خوتۇندەك ياكى ھېلىقى رومان باشقارمىسىدىكى قارا چاچلىق قىزدەك) نىڭ كۆزىدىن قېچىپ قۇتۇلمايتتى ، نېمىشقا ئۇ چۈشۈلۈك تاماق ۋاقتىدا خەت يازىدۇ؟ نېمىشقا كونا پوسۇندىكى قەلەم ئىشلىتىدۇ؟ نېمىلەرنى يازغاندۇ؟ ... ئۇلار ئاندىن بۇ ئىشنى مۇناسىۋەتلىك تارماقلارغا مەلۇم قىلىدۇ . ئۇ سۇخانىغا كىردى ۋە قول تېرىسىنى قۇم قەغىزىدەك ئېچىشتۇرۇۋېتىدىغان يىرىك ، قوڭۇررەڭ سويۇندا ئۇۋۇلاپ يۈدى ، ھازىر بۇ قاتتىق سويۇن ئۇنىڭ بارمىقىدىكى سىياھ يۇقۇندىلىرىنى چىقىرىۋېتىشكە تازا باپ كەلدى . ئۇ خاتىرىنى تارتىمغا سېلىپ قويدى . ئۇنى تىقىپ قويۇشنى ئويلىشىشنىڭ پايدىسى يوق ئىدى . ئۇ پەقەت خاتىرىنىڭ بارلىقىنىڭ بايقىلىپ قالغان - قالمىغانلىقىنى جەزملەشتۈرۈۋالالىسىلا بولاتتى . خاتىرىنىڭ ئۈستىگە بىر تال چاچنى قويۇپ قويسا ئوچۇقلا بىلىنىپ قالاتتى . ئۇ بارماقلىرىنىڭ ئۈچىدا بىر چىمدىم ئاقۇش توزان ئالدى ۋە ئۇنى كىتابنىڭ بىر بۇرجىكىگە تۈكۈپ قويدى ، كىتاب مىدىرلىسىلا ئۇ تۈكۈلۈپ كېتەتتى .

ۋىنىستون چۈشىدە ئانىسىنى كۆردى.

ئۇ ئەسلىدى، ئۇنىڭ ئانىسى يوقاپ كەتكەندە ئۇ ھەقىچان ئون - ئون بىر ياشلار چامىسىدا ئىدى، ئانىسى ئېگىز بوي، ھەيكەلدەك زىلۋا، كەمسۆز، يۈرۈش - تۇرۇشى ئاستا، چىرايلىق، ئالتۇن چاچلىق ئايال ئىدى. دادىسى ھەققىدىكى ئەسلىمىسىمۇ بەكلا غۇۋا ئىدى. ئۇ قارامتۇل، ئورۇق، دائىم قارا كىيىم كىيىپ يۈرۈيدىغان ئادەم ئىدى (دادىسىنىڭ ئايىغىنىڭ نېپىز چەمى ۋىنىستوننىڭ ئالاھىدە ئېنىق ئېسىدە). ئېنىقكى، بۇ چەم چوقۇم 50 - يىللاردىكى بىرىنچى قېتىملىق چوڭ تازىلاشتا ئاشۇنداق ئۇپراپ كەتكەن. چۈشىدىكى بۇ چاغدا، ئۇنىڭ ئانىسى ئۇنىڭدىن خېلىلا پەس، چوڭقۇر بىر يەردە سىڭلىسىنى قۇچىقىغا ئېلىپ ئولتۇراتتى. ئۇ سىڭلىسىنى تۈزۈك ئەسلىيەلمەيتتى، ئېسىدە پەقەت ئۇنىڭ بەكلا ئاۋاق گەۋدىسى، دائىم ئۇنچىقماسلىقى ۋە مۆلدۈرلەپ تۇرغان يوغان كۆزلىرى قالغانىدى. ئىككىلا كۆزى ئۇنىڭغا قاراپ تۇراتتى. ئۇلار بىر مەخپىي چوڭقۇر جايدا - ئۇ بىر قۇدۇقنىڭ تېگى ياكى قەبرە بولۇشى مۇمكىن ئىدى - ئىدى. ئەمما ۋىنىستوندىن ناھايىتى يىراق بۇ يەر توختىماي پەسلەۋاتاتتى. ئۇلار ئەمدى چۆكۈۋاتقان بىر كېمىنىڭ پالۇبىسىدا بولۇپ قالدى، ۋىنىستونغا بارغانسېرى قارىيىۋاتقان سۇنىڭ تېگىدىن قاراپ تۇراتتى. سالوندا تېخى نەپەسلەنگۈدەك ھاۋا بار ئىدى، ئۇلار ۋىنىستوننى كۆرەلمەيتتى، ئۇمۇ ئۇلارنى كۆرەلمەيتتى، ئەمما ئۇلار داۋاملىق چۆكۈۋاتاتتى، ئەمدى ئۇلار چۆكۈۋاتقان يېشىل رەڭلىك سۇدا كۆزدىن مەڭگۈ غايىب بولۇشى مۇمكىن ئىدى. ئۇلار ئۆلۈمگە قاراپ مېڭىۋاتقان ئاشۇ دەققىدە، ۋىنىستون ئۈستىدە يورۇقلۇق، ھاۋا بار جايدا ئىدى. ئۇلارنىڭ پەستە تۇرۇشى، ئۇنىڭ ئۈستىدە تۇرغانلىقى سەۋەبىدىن ئىدى. بۇنى ۋىنىستونمۇ، ئۇلارمۇ ئوبدان بىلەتتى. ئۇ ئۇلارنىڭ

چىرايدىن بۇنى بىلىدىغانلىقىنى كۆرەلەيتتى. ئۇلارنىڭ قەلبىدە ياكى چىرايدا ھېچقانداق ئۇنى ئەيىبلەيدىغان ئىپادە يوق ئىدى، پەقەت ئۇلار ئۆزلىرى ئۆلسىلا ئۇنىڭ ھايات قالدىغانلىقىنى، شۇنداقلا بۇنىڭ ساقلانغىلى بولمايدىغان مۇقەررەرلىك ئىكەنلىكىنىمۇ بىلەتتى.

ئۇ نېمىلەرنىڭ يۈز بەرگەنلىكىنى ئەسلىيەلىدى. ئەمما چۈشىدە ئانىسى ۋە سىڭلىسىنىڭ ئۆلۈمىنىڭ ئۆزى ئۈچۈن بېرىلگەن قۇربانلىق ئىكەنلىكىنى بىلدى. بەزى چۈشلەر ئادەتتىكى چۈشلەردىكى كۆرۈنۈشلەردىن باشقا يەنە كىشىلەرنىڭ ئەقلى ھاياتىنىڭ داۋاملىشىشىنىمۇ ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ. بۇنداق چۈشتىكى بەزى ئىش ۋە شەيئىلەر ئادەم ئويغانغاندىن كېيىنمۇ، ئادەمگە نىسبەتەن شۇنداق قىممەتلىك ۋە يېڭى تۇيۇلىدۇ، بۇ چۈش مانا مۇشۇنداق چۈشلەردىن ئىدى. ھازىر ۋىنىستونغا زەربە بولغان نەرسە ئانىسىنىڭ ئوتتۇز يىللار بۇرۇنقى، ئەمدى يەنە مۇمكىن بولمايدىغان بىر شەكىلدىكى ناھايىتى تراگېدىيەلىك ۋە ئازابلىق ئۆلۈمى ئىدى. ئۇ بۇ تراگېدىيەنىڭ ئۆتكەن دەۋرىگە، يەنى ئادەملەردە تېخى خۇسۇسىيلىق، مۇھەببەت، دوستلۇق ئۆلمىگەن، ئائىلە ئەزالىرى باھانە - سەۋەبسىزمۇ بىرگە چۆرىدىشىپ ئولتۇرايدىغان بىر دەۋرىگە مەنسۇپ ئىكەنلىكىنى تونۇپ يەتتى. ئانىسىنىڭ ئېسىگە كېلىشى ئۇنىڭ يۈرىكىنى پارە - پارە قىلىۋەتتى. چۈنكى ئۇ ۋىنىستوننى ئۆمرىنىڭ ئەڭ ئاخىرقى دەقىقىلىرىگىچە ياخشى كۆرگەن ئىدى. بۇ مۇھەببەتنى مۇھەببەت بىلەن قايتۇرۇشقا ۋىنىستوننىڭ يېشى بەكلا كىچىك، شۇنداقلا شەخسىيەتچى ئىدى. ئۇ ئانىسىنىڭ تولىمۇ ئۆزەل ۋە ئۆزگەرتكىلى بولمايدىغان ساداقەتمەنلىك ئۈچۈن ئۆزىنى قانداق قۇربان قىلغانلىقىنى، نېمىشقىكىن ھەرقانچە قىلىپمۇ ئەسلىيەلمىدى. ئۇ بۇنداق ئىشلارنىڭ بۈگۈنكى كۈندە يۈز بەرمەيدىغانلىقىغا ئىشەندى. بۈگۈن قورقۇنچ، نەپەت، ئازابلا بار ئىدى، ئالجاناپ ھېسسىيات، چوڭقۇر ۋە مۇرەككەپ ئازابلار ئاللىقاچان يوقالغان ئىدى.

ئۇ بۇلارنىڭ ھەممىسىنى نەچچە يۈز مېتىر تۆۋەندىكى تېخىچە چۆكۈۋاتقان ئانىسى ۋە سىڭلىسىنىڭ چىرايىدىن ئېنىق كۆردى.

ئۇ بىردىنلا ئۆزىنىڭ ئوت - چۆپلىرى تېتىك بىر چىملىقنىڭ ئۈستىدە تۇرغانلىقىنى ھېس قىلدى. يازنىڭ بىر كەچقۇرۇنى ئىدى. قۇياش ئالتۇن نۇرلىرىنى چىملىققا سېپىپ تۇراتتى. بۇ مەنزىرە ۋىستوننىڭ چۈشىدە بەك جىق تەكرارلىناتتى. ئۇ بۇ يەرنى ئوڭىدا كۆرگەن - كۆرمىگىنىگىمۇ ئېنىق جەزم قىلالمايتتى. ئويغاق تۇيغۇلىرىدا ئۇ بۇ يەرنى «ئالتۇن سەھرا» دەپ ئاتايتتى. بۇ توشقان ئونلايدىغان كونا بىر ئوتلاق ئىدى، ئوتتۇرىدىن بىر كىچىك چىغىر يول كېسىپ ئۆتەتتى. ئۇ يەر بۇ يەردە چاشقان كولاپ چىقارغان توپا دۆۋىلىرى بار ئىدى. ئوتلاقنىڭ قارشىسىدىكى ئەگرى - بۈگرى چىتلاق تەرەپتە، قويۇق قارياغاچ شاخلىرى مەيىن شامالدا ناھايىتى يەڭگىل يەلپۈنۈپ تۇراتتى، يوپۇرماقلىرى ئايال كىشىنىڭ چاچلىرىدەك شۇنداق قويۇق ئىدى. يېقىن بىر جايدا - كۆز يەتمەيدىغان يەردە - سۇلىرى سۈزۈك، ئاستا ئېقىۋاتقان بىر ئېرىق بار ئىدى. قارياغاچ ئاستىدىكى كۆلچەكتە ئۇششاق بېلىجانلار ئۈزۈپ يۈرەتتى.

بىر قارا چاچلىق قىز چىملىقنى كېسىپ ئۆتۈپ ئۇلار تەرەپكە قاراپ كەلدى. ئۇ بىردىنلا كىيىمنىڭ ئالدىنى ئېچىۋەتتى ۋە كىيىملىرىنى ناھايىتى كۆرەڭلىك بىلەن يانغا چۆرۈۋەتتى. ئۇنىڭ بەدىنى ئاق ۋە سېلىق ئىدى. ئەمما ۋىستوندا ئۇنىڭغا نىسبەتەن ھېچقانداق غەيرىي سېزىم پەيدا بولمىدى، پەقەت ئۇنىڭغا قاراپلا تۇردى. شۇنداقتىمۇ، ئۇنىڭ شۇ دەقىقىدىكى كىيىمىنى يانغا چۆرۈۋەتكەندىكى ھەرىكىتىدىن ۋىستون ئاجايىپ زوققا چۆمدى، بۇ ھەرىكەت ئۇنىڭ پۈتۈن ۋۇجۇدىنى ئىشغال قىلىۋالدى. ئۇ قىز ئۆزىنىڭ بۇ تولىمۇ نەپىس، بېپەرۋالارچە ھەرىكىتى بىلەن پۈتۈنسۈرۈك بىر مەدەنىيەتنى، بىر پۈتۈن تەپەككۈر سىستېمىسىنى يىلتىزىدىن قومۇرۇۋەتكەندەك، غوجاكا، پارتىيە ۋە ئىدىيە ساقچىلىرى ئۇنىڭ بىلىكىنىڭ شۇنداق بىر جەلپكار چۆرۈلۈشى بىلەن

نۆلگە ئايلىنىپ كەتكەندەك بولغان ئىدى. ۋىنستون «شېكسپىر» دېگىنىچە ئويغىنىپ كەتتى.

ئېكراندىن قۇلاقنى يارىدىغان پۇشتەك ئاۋازى ئاڭلاندى، بۇ ئادەتتە يېرىم مىنۇت داۋاملىشاتتى. ھازىر يەتتىدىن ئون بەش ئۆتكەن، ئىشقا ماڭدىغانلار ئورنىدىن تۇرىدىغان چاغ بولغانىدى.

ۋىنستون ئورنىدىن تۇردى، ئۇ يالڭاچ ئىدى. تاشقى پارتىيە ئەزالىرىغا، كىيىم - كېچەك ئۈچۈن يىلدا ئۈچ مىڭ پارچە بېلەت بېرىلەتتى، پەقەت بىر ئۇخلاش كىيىمى ئۈچۈنلا ئالتە يۈز بېلەت كېتەتتى. ئۇ ئورۇندۇققا يېيىپ قويغان كىرلىشىپ كەتكەن مايكىسى ۋە بىر جۈپ كۇسىرنى ئالدى. ئۈچ مىنۇت ئىچىدە گىمناستىكا باشلىناتتى. ئۇ قاتتىق يۆتىلىپ سىلىكىنىپ كەتتى. ئادەتتە ئويغانغاندىن كېيىنلا مۇشۇنداق قاتتىق يۆتىلەتتى. بۇ يۆتەل ئۇنىڭ ئۆپكەسىنى تەلتۈكۈس قۇرۇقىدۇن تەتتى، بۇنداق چاغدا ئۇ كارىۋاتقا ئۆزىنى ئوڭدىسىغا تاشلاپ خېلىغىچە قاتتىق تىنغاندا، ئاندىن قايتىدىن نەپەس ئالالايتتى. ئۇنىڭ تومۇرلىرى يۆتەلدىن كۆپۈپ كەتتى. ھوشۇقىدىكى يارىسىمۇ قىچىشىغا باشلىدى.

— ئوتتۇز - قىرىقتىن بىر گۇرۇپپا بولۇڭلار، — ئېكراندىن بىر ئايالنىڭ چىرقىراق ئاۋازى ئاڭلاندى، — ئوتتۇز - قىرىقتىن بىر گۇرۇپپا، ئورۇن ئېلىڭلار، قېنى، ئوتتۇز - قىرىقتىن.

ۋىنستون چاچراپ ئورنىدىن تۇردى ۋە ئېكران ئالدىغا كەلدى. ئېكراندا خېلىلا ياش، ئورۇق، ئەمما مۇسكۇللۇق، تار تەنتەربىيە كىيىمى كىيىۋالغان بىر ئايال تۇراتتى.

— بىلىكىڭلارنى يىغىپ سوزۇڭلار، — دەپ توۋلىدى ئۇ، — قېنى، ماڭا ئەگىشىڭلار! بىر، ئىككى، ئۈچ، تۆت! بىر، ئىككى، ئۈچ، تۆت! قېنى، يولداشلار! بىر، ئىككى، ئۈچ، تۆت! يولداشلار، جانلىقراق! بىر، ئىككى، ئۈچ، تۆت! بىر، ئىككى، ئۈچ، تۆت!

ۋىنىستوننىڭ بايامقى چۈشىنىش تەسىرىنى يۆتەلىش ئاغرىقىمۇ ئاجىزلىتالمىدى، ئەكسىچە گىمناستىكىنىڭ رىتىمى ئۇنى قايتا كۈچەيتىپ قويدى. ئۇ بىلەن بىرلىشىپ ئالدى - كەينىگە ئاشلاپ ھەرىكەت قىلىۋاتقاندا، چىرايىدىن بىر خىل مەمنۇنىيەت ئىپادىسى چىقىپ تۇراتتى، مەشق ۋاقتىدا چىراي ئىپادىسى مۇشۇنداق بولۇشى كېرەك ئىدى. بۇ چاغدا ئۇ يەنە بالىلىق دەۋرىنى ئەسلەشكە كىرىشىپ كەتتى. بۇنى ئەسلەش ئادەتتىن تاشقىرى قىيىن ئىدى، چۈنكى 50 - يىللاردىن بۇرۇنقى ئىشلار ھەققىدىكى ئەسلىمە بەكلا غۇۋا ئىدى. بۇ يەردە سىز تايانغىدەك ھېچقانداق يازما خاتىرە يوق ئىدى. ھەتتا سىزنىڭ ھايات يولىڭىزمۇ ئۆز شەكلىنى يوقاتقان ئىدى. سىز بەلكىم بەزى چوڭ ۋەقەلەرنى ئەسلىيەلىشىڭىز، ئەمما ئۇ ۋەقە ئەمەلىيەتتە يۈز بېرىپ باقمىغان بولۇشى مۇمكىن ئىدى، سىز بەلكىم بەزى ۋەقەلەرنىڭ ئۇششاق تەپسىلاتلىرىنى ئەسلىيەلىشىڭىز مۇمكىن ئىدى، ئەمما ئۇ يۈز بەرگەن مۇھىت، كىلىماتىنى ئەسلىيەلمەيتتىڭىز. بۇ يەردە سىز ھەرقانداق قىلىپمۇ توشقۇزالمىدىغان غايەت زور بوشلۇق مەۋجۇت ئىدى. شۇنىڭدىن كېيىن ھەممە نەرسە ئۆزگىرىپ كەتتى. دۆلەتلەرنىڭ ئىسمى، ھەتتا ئۇلارنىڭ خەرىتىدىكى تېررىتورىيىسىنىڭ شەكلىمۇ ئىلگىرىكىگە ئوخشىمايتتى. مەسىلەن: ئۇ چاغلار بۇ يەر بىرىنچى ھاۋا رايونى دەپ ئاتالمايتتى، بەلكى ئېنگلاندى ياكى بىرتانىيە دەپ ئاتىلاتتى، ئەمما لوندوننىڭ شۇ چاغدىمۇ لوندون دەپ ئاتىلىدىغانلىقىنى ۋىنىستون ھەرھالدا تولۇق جەزملەشتۈرەلەيتتى.

ۋىنىستون بۇ دۆلەتنىڭ ئۇرۇش قىلمىغان چاغلىرىنىمۇ ئېنىق ئەسلىيەلمەيتتى. ئەمما جەزملەشتۈرۈشكە بولىدىغىنى، ئۇنىڭ بالىلىق ۋاقتىدا خېلى ئۇزۇن ئىنچىلىق ھۆكۈم سۈرگەن بىر مەزگىل بولغانىدى. بۇ ئۇنىڭ بالىلىق ئەسلىمىسىدىكى بىر ھاۋا ھۇجۇمى بىلەن مۇناسىۋەتلىك ئىدى. بۇ ھۇجۇمدىن ھەممەيلەن بەكلا چۆچۈپ، ئالاقزادە بويىكەتكەن ئىدى. ئۇ ئاتوم بومبىسى كۈلچىستىرغا تاشلانغان چاغ بولسا كېرەك.

ۋىنىستون ھۇجۇمنىڭ ئۆزىنى ئەسلىيەلمەيتتى، ئەمما دادىسىنىڭ ئۇنىڭ قولىنى چىڭ تۇتۇپ، تۆۋەنگە قاراپ ئۇزاق ماڭغانلىقىنى، يەر ئاستىدىكى چوڭقۇر بىر جايغا كەلگەنلىكىنى، ئاندىن بىر بۇرمىسىمان پەلەمپەيدىن مېڭىۋىرىپ پۇتى تېلىپ كېتىپ يىغلىغانلىقىنى، شۇنىڭ بىلەن توختاپ دەم ئالغانلىقىنى ئەسلىيەلمەيتتى. ئانىسى ۋىنىستوننىڭ سىڭلىسىنى كۆتۈرۈپ ئۇلارنىڭ كەينىدە خېلى ئۇزاق ئاستا قەدەم بىلەن كېلىۋاتاتتى، قۇچىقىدىكىسى بەلكىم گىلەم چېگىلگەن بوخچا بولۇشىمۇ مۇمكىن ئىدى. ۋىنىستون ئۇ چاغدا سىڭلىسىنىڭ تۇغۇلغان - تۇغۇلمىغانلىقىنىمۇ ئەسلىيەلمەيتتى. ئۇلار ئاخىرى ئادەملەر قىستا - قىستا، ۋاراڭ - چۈرۈڭغا تولغان بىر يەرگە چىقتى، شۇ چاغدىلا ئۇ بۇ يەرنىڭ ترامۋاي بېكىتى ئىكەنلىكىنى بىلدى.

تاش ياتقۇزۇلغان يەرنىڭ ئۇ يەر - بۇ يەرلىرىدە ئادەملەر سانجاق - سانجاق ئولتۇرۇشۇپ كەتكەن ئىدى. بەزىلەر ئىككى قەۋەتلىك تۆمۈر كارىۋاتتا قىستىلىشىپ ئولتۇراتتى. ۋىنىستونلار بىر بوش يەرنى تېپىپ جايلاشتى. ئۇلارنىڭ يېنىدىكى تۆمۈر كارىۋاتتا، بىر جۈپ بوۋاي - موماي بىر - بىرىگە يېقىن ئولتۇرۇشاتتى. بوۋاي ئۇچىسىغا پاكىز قارا كاستىيۇم، بېشىغا قارا قالپاق كىيىۋالغان بولۇپ، يۈزى چوغدەك قىزارغان، كۆزىدىن لۆمۈلدەپ ياش تۆكۈلۈپ تۇراتتى. ئۇنىڭ تېرىسىدىن تەر گۈيۈلدەپ سېسىق ھاراق پۇرىقى كېلەتتى، ئۇنىڭ تېرىسىدىن تەر ئورنىغا ھاراق چىقىۋاتقاندا قىلاتتى، ھەتتا كىشى ئۇنىڭ كۆزىدىكى ياشنىمۇ ھاراقىمىكىن دەپ قالاتتى. گەرچە ئۇ ئاز - تولا مەست بولسىمۇ، ئەمما ئۇنىڭ چىدىغۇسىز تېغىر ئازاب چېكىۋاتقانلىقى مانا مەن دەپ چىقىپلا تۇراتتى. ۋىنىستوننىڭ بالىلارچە ئويىچە، ئۇلار كەچۈرۈۋەتكىلى بولمايدىغان، ئورنىنى توشقۇزغىلى بولمايدىغان بىر يامان ئىشقا يولۇققاندا قىلاتتى. ھەتتا ۋىنىستون بۇ ئىشنىڭ نېمىلىكىنىمۇ بىلىدىغاندا قىلاتتى. بەلكىم بۇ بوۋاينىڭ ئۆزى بەك ياخشى كۆرىدىغان قىز نەۋرىسى ئولتۇرۇلگەن بولۇشى مۇمكىن. بوۋاي

توختىماستىن مۇنۇ گەپلەرنى تەكرارلايتتى:

— ئۇلارغا ئىشەنمەسلىكىمىز كېرەك ئىدى، مەن شۇنداق دېگەنمۇ، دېمىگەنمۇ يا؟ مانا بۇ ئۇلارغا ئىشەنگەننىڭ ئاقىۋىتى، مەن دائىم دەيتتىم... بۇ ئەبلەخلەرگە ئىشەنمەسلىكىمىز كېرەك ئىدى. ۋىنستون ئىشەنمەسلىككە تېگىشلىك بۇ ئەبلەخلەرنىڭ كىم ئىكەنلىكىنى بىلمەيتتى.

شۇ چاغلاردىن باشلاپ ئۇرۇش ئۈزۈلمىدى، ئېنىقراقىنى دېگەندە، ئۇرۇش باشتىن - ئاخىر بىرلا ئۇرۇش ئىدى. ئۇنىڭ بالىلىق چاغلىرىدا بىر قانچە ئاي كوپا ئۇرۇشى بولدى. بەزىلىرىنى ئۇ ئېنىق ئەسلىيەلەيتتى، ئەمما ئۇ چاغدىكى پۈتۈن تارىخنى تېپىپ چىقىپ، كىمنىڭ كىمگە قارشى، قاچان، قانداق ئۇرۇش قىلغانلىقىنى ئېنىقلاش ئاللىقاچان مۇمكىن بولمايدىغان ئىشقا ئايلانغانىدى. چۈنكى ئۇنىڭغا ئائىت ھېچقانداق يازما خاتىرە، بىرەر ئېغىز سۆز، ھازىرقى ئىتتىپاقداشتىن باشقا بىرەر ئىتتىپاقداشنىڭ گېپىمۇ قالمايدى. مۇشۇ ۋاقىتنىڭ ئۆزىدە - 1984 - يىلى - ئەگەر مۇشۇ راست بولسا، ئوكيانىيە شەرقىي ئاسىيا بىلەن ئىتتىپاق تۈزۈپ، ياۋروئاسىيا بىلەن ئۇرۇش قىلىۋاتاتتى. ھېچقانداق ئاممىۋى ياكى خۇسۇسىي سورۇندا بۇ ئۈچ دۆلەتنىڭ قاچان، كىم - كىم بىلەن ئىتتىپاق تۈزۈپ، كىمگە قارشى ئۇرۇش قىلغانلىقى ھەققىدە ھېچقانداق گەپ - سۆز بولۇنمايتتى. ئەمەلىيەتتە، ۋىنستون ئوكيانىيەنىڭ ياۋروئاسىيا بىلەن ئىتتىپاق تۈزۈپ، شەرقىي ئاسىيا بىلەن ئۇرۇش قىلىۋاتقىنىغا ئەمدى تېخى تۆت يىل بولغانلىقىنى تاسادىپى بىر پۇرسەتتە بىلىپ قالغانىدى، چۈنكى ئۇنىڭ خاتىرىسى تېخى تولۇق كونترول قىلىنمىغان ئىدى. پارتىيەنىڭ سۆزچە بولغاندا، ئىتتىپاقداشلىق ئەزەلدىن ئۆزگەرمىگەن ئىدى. ئوكيانىيە ياۋروئاسىيا بىلەن ئۇرۇش ئىچىدە ئىدى؛ دېمەك، ئوكيانىيە ئەزەلدىن ياۋروئاسىيا بىلەن ئۇرۇش ئىچىدە ئىدى.

ھازىرقى ۋاقىتتىكى دۈشمەننىڭ ئۆزى مۇتلەق رەزىللىكنىڭ ۋەكىلى

ئىدى، شۇڭلاشقا ئۇنىڭ بىلەن ئىلگىرىمۇ ياكى بۇندىن كېيىنمۇ ھەرقانداق بىر كېلىشىمنىڭ بولغانلىقى ياكى بولۇپ قېلىشى مۇمكىن ئەمەس ئىدى.

ئۇ مۇرىسىنى كەينىگە ئېگىپ ئاغرىغاندا (قولنى كاسسىغا قويۇپ بېلىنى كەينىگە ئېگەتتى، بۇنىڭ دۈمبە مۇسكۇلىغا پايدىسى بار دېيىلەتتى)، نەچچە ئون مىڭ قېتىملاپ كالىسىدىن كەچكەن بىر قورقۇنچلۇق ئوينى ئەسلەپ قالدى. بۇنىڭ راست بولۇپ قېلىشى ھەقىقەتەن قورقۇنچلۇق ئىش ئىدى: ناۋادا پارتىيە ئۆتمۈشكە قولنى تىقىپ، بۇ ياكى ئۇ ۋەقەنى ئەزەلدىن يۈز بېرىپ باقمىغان دېگەن بولسا، ئەجىبا بۇ قىيناش ۋە ئۆلتۈرۈشتىنمۇ قورقۇنچلۇق ئىش ئەمەسمۇ؟!

پارتىيە ئوكيانىيە ئەزەلدىن ياۋروئاسىيا بىلەن ئىتتىپاق تۈزۈپ باقمىغان دەپتتى، ۋىنىستون بولسا ئوكيانىيەنىڭ تېخى بۇندىن تۆت يىل بۇرۇن ياۋروئاسىيا بىلەن ئىتتىپاق تۈزگەنلىكىنى بىلەتتى. ئەمما بۇنىڭغا پاكىت قېنى؟ بۇ پەقەت ئۇنىڭ ئېڭىدىلا مەۋجۇت، شۇنداقلا بۇنىڭ ئۇنىڭ ئېڭىدىن يوق قىلىنىشىمۇ ھەرقاچان ئېنىق. ئەگەر ھەممەيلىن پارتىيە ئېيتقان يالغاننى قوبۇل قىلسا، بارلىق يازما خاتىرىلەر ئوخشاش بىر ھېكايىنى سۆزلىسە، بۇ يالغان تارىخقا كىرىدۇ، دېمەككى ھەقىقەتكە ئايلىنىپ كېتىدۇ. پارتىيەدە شۇنداق شونار بار: «كىم ئۆتمۈشنى كونترول قىلسا، شۇ كەلگۈسىنى كونترول قىلىدۇ؛ كىم ھازىرنى كونترول قىلسا، شۇ ئۆتمۈشنى كونترول قىلىدۇ.» گەرچە ئۆتمۈشنىڭ خاراكتېرىنى ئۆزگەرتكىلى بولسىمۇ، ئەمما ئۇ ئەزەلدىن ئۆزگەرتىلىپ باقمىدى. ھازىر ھەقىقەت ھېسابلانغان ھەرقانداق نەرسە مەڭگۈ ھەقىقەت ئىدى. بۇنى مۇشۇنداق قوبۇل قىلىش ئۈچۈن پەقەت ئۆز خاتىرىمىز ئۈستىدىن غالىب كېلىشىمىز لازىم ئىدى. ئۇلار بۇنى «رېئاللىقنى كونترول قىلىش» دەپ ئاتايتتى، يېڭى تىلدا بولسا «قوش تەپەككۈر» دەپ ئاتىلاتتى.

— تۇرۇڭلار! — دەپ ۋارقىرىدى يېتەكچى سەل يېقىملىقراق تەلەپپۇزدا.

ۋىنىستون ئىككى قولىنى يانغا تاشلاپ ئۆپكەسىنى ھاۋاغا تولدۇردى، ئۇنىڭ مېڭىسى قوش تەپەككۇرنىڭ سىرلىق ئوردىسىغا كىرىپ كەتتى: بىلىش ۋە بىلمەسلىك، ھەقىقەتنى ئېنىق بىلىپ تۇرۇپ ئۈستىلىق بىلەن توقۇلغان يالغاننى تەڭ توۋلاش، بىر - بىرىنى ئىنكار قىلىدىغان ئۆزئارا زىت ئىككى قاراشنىڭ ھەر ئىككىلىسىگە ئىشىنىش ۋە ئۇنى ھەقىقەت دەپ بىلىش، لوگىكىدىن لوگىكىغا قارشى پايدىلىنىش، ئەخلاقى تەرغىپ قىلىپ تۇرۇپ ئۇنى ئىنكار قىلىش، دېموكراتىيىنىڭ مۇمكىنسىزلىكىنى سۆزلەپ تۇرۇپ پارتىيەنىڭ دېموكراتىيىنىڭ قوغدىغۇچىسى ئىكەنلىكىگە ئىشىنىش، ئۇنۇشقا زۆرۈر ھەرقانداق نەرسىنى ئۇنتۇش، ئاندىن لازىم بولغاندا يەنە ئۇنى ئەسلىگە كەلتۈرۈپ پايدىلىنىش، ئارقىدىنلا ئۇنى يەنە پاك - پاكىز ئۇنتۇپ كېتىش ... ئەڭ يامىنى — مۇشۇ ئوخشاش جەريانغا يەنە شۇ ئوخشاش ئۇسۇلدا مۇئامىلە قىلىشتۇر، ئۇنىڭ ئەڭ قالتىس يېرى، ئادەم ئۆزىنى ئۆزى ئاڭلىق ھالدا ئاڭسىزلىققا ئەكىرىدۇ، ئاندىن كېيىن يەنە بىر قېتىم ئۆزى ھازىر قىلغان گېنوز بىلەن ئاڭسىزلىنىدۇ. ھەتتا مۇشۇ «قوش تەپەككۇر» دېگەننى چۈشىنىشتىمۇ قوش تەپەككۇر ئىشلىتىلىدۇ.

يېتەكچى يەنە «دېققەت» دەپ ئوۋلىدى:

— قېنى قايسىمىز پۈتمىزنىڭ ئۇچىغا قولمىزنى تەگكۈزەلەيدىكەنمىز؟ — دېدى ئۇ تولىمۇ چۈشكۈن ھالدا، — دەل كاسسىمىزنىڭ ئۈستىدىن قېنى، يولداشلار: بىر - ئىككى! بىر - ئىككى! ...

ۋىنىستون بۇ مەشققە بەكلا ھۆبۈيكەنكەنمىدى، ھەر قېتىم ئۇنىڭ ھوشۇقىدىن كاسسىمىغىچە ئاغرىپ كېتەتتى ۋە مەشق ئاخىرلىشىشى ھامان قاتتىق يۆتىلىپ كېتەتتى. ئۇنىڭ بايقىغى خىياللىرىدىن كەلگەن ئازراق كۆڭۈللۈك كەيپىياتمۇ ئاخىرلاشتى. ئۇ «ئۆتمۈش ئۆزگەرتىلگەنلا

ئەمەس، بەلكى ۋەيران قىلىنغان» دېگەنلەرنى ئويلىدى. چۈنكى سىز خاتىرىگىزدىن باشقا ھېچقانداق يەردە، بىرەر يازما پاكىت بولمىغان ئەھۋالدا، قانداقمۇ ئۆتمۈش ھەققىدە ئېنىق پاكىت تۇرغۇزالايسىز؟ ئۇ غوجاكنى تۇنجى قېتىم زادى قاچان ئاڭلىغانلىقىنى ئەسلىشكە تىرىشىپ باقتى. «چوقۇم 60 - يىللار ئەتراپىدا» دەپ ئويلىدى ئۇ، لېكىن جەزملەشتۈرۈش مۇمكىن ئەمەس ئىدى. ئەلۋەتتە، پارتىيە تارىخىدا، غوجاكا پارتىيە قۇرۇلغان ئەڭ دەسلەپكى ۋاقىتلاردىن باشلاپلا داھىي ۋە پارتىيەنىڭ قوغدىغۇچىسى، دېيىلەتتى. ئۇنىڭ تۆھپىلىرى ھەتتا 30 - 40 - يىللارغىچە ئايرىلغان ئىدى. ئۇ چاغلار ئاچايىپ گۈزەل چاغلار ئىدى. كاپىتالىستلار موتورلۇق پارقىراق ماشىنىلىرى ۋە ئات قوشۇلغان ئەينەك دەرىزىلىك پەيتۈنلىرىدا لوندون كوچىلىرىدا يۈرىشەتتى. غوجاكا ھەققىدىكى بۇ رىۋايەتلەرنىڭ زادى قانچىلىكىنىڭ راست، قانچىلىكىنىڭ ئويدۇرما ئىكەنلىكىنى ھېچكىم بىلمەيتتى. ۋىنستون ھەتتا پارتىيەنىڭ زادى قاچان قۇرۇلغانلىقىنىمۇ ئېنىق بىلمەيتتى. ئۇ INGSOIC ئىنىسوك دېگەن سۆزنى 60 - يىللاردىن بۇرۇن ئاڭلىغانلىقىغا ئىشەنمەيتتى. ئەمما ئۇنىڭ كونا تىلىدىكى «ئىنگلىز سوتسىيالىزمى» دېگەن بىرىكمە شەكلى ئىنىسوك دېگەن قىسقارتىلما سۆزدىن بۇرۇن تارقالغان ئىدى. ھەممە نەرسە خىرەلىشىپ كەتكەن. ئەمەلىيەتتە بەزى ئويۇچۇق يالغانلارنى سىزمۇ بىلىۋالالايتتىڭىز، مەسىلەن: پارتىيە تارىخى كىتابلىرىدا ئايروپىلاننى پارتىيەنىڭ كەشپ قىلغانلىقى سۆزلىنىدۇ، بۇ جۆيلگەنلىك. ۋىنستون ناھايىتى كىچىك ۋاقىتلىرىدىمۇ ئايروپىلاننىڭ بارلىقىنى ئەسلىيەلەيدۇ. ئەمما سىز ھېچنېمىنى ئىسپاتلىيالمىيىتىڭىز، ھېچقانداق پاكىت مەۋجۇت ئەمەس ئىدى. ئۇنىڭ پۈتۈن ھاياتىدا پەقەت بىرلا قېتىم قولغا تارىخنىڭ بۇرمىلانغانلىقىنى ئىسپاتلايدىغان بىر يازما پاكىت چۈشۈپ قالغان، دەل شۇ چاغدا...

— سىمىس! — دەپ ۋارقىرىدى ئېكراندىكى خوتۇن ھازىرۇلارچە،
— W 6079. ھە سىز! بەكرەك ئېگىلىك! بۇنىڭدىن ياخشىراق

قىلالايسىز، سىز كۈچىمىدىڭىز، تېخىمۇ پەسرەك! ھە، ئەمدى ئوبدان بولدى، يولداش. ئەمدى تۇرۇڭ، ھەممىڭلار تۇرۇڭلار. ماڭا قاراڭلار! ۋىنىستوننىڭ پۈتۈن بەدىنىدىن چوغدەك تەر چىقىپ كەتتى. ئۇنىڭ يۈزىنى ئېكران كۆرەلمەيتتى. «مەيۈسلىكىڭنى ھەرگىز چاندۇرما، نارازىلىقىڭنى قەتئىي كۆرسىتىپ سالما! كۆزۈڭدىكى كىچىككىنە نۇر، ئىپادە سېنى يوق قىلىشقا يېتەرلىك.» يېتەكچى قولىنى بېشىدىن ئېگىز كۆتۈردى — ئۇنىڭ ھەرىكەتلىرىنى بەك نەپىس دەپ كەتكىلى بولمىسىمۇ، لېكىن خېلى ئۆلچەملىك، چەبەدەس ئىدى — ئاندىن بېلىنى ئېگىپ قولىنى پۈتىنىڭ ئۇچىغا تەگكۈزدى.

— قېنى، يولداشلار! مەن دەل مۇشۇنداق قىلغىنىڭلارنى كۆرمەكچى ئىدىم. ماڭا يەنە قاراڭلار، مەن ئوتتۇز توققۇز ياش، تۆت بالام بار، ئۇ بېلىنى ئەگدى ۋە، — قاراڭلار مېنىڭ پۈتۈم ئېگىلىمدى، — دېگەچ بەدىنىنى رۇسلىدى، — قىرىق بەش ياشتىن تۆۋەن ھەرقانداق ئادەم بۇ ھەرىكەتنى قىلالايدۇ. ئالدىنقى سەپكە بېرىپ ئۇرۇش قىلىدىغان تەلەي ھەممىمىزگە نېسىپ بولۇشى ناتايىن، شۇنداقسىمۇ بەدىنىمىزنى ئۆلچەملىك تۇتۇش تامامەن مۇمكىن. مالاپار فرونتىدىكى ئەزىمەتلىرىمىزنى ئويلاڭلار، لەيلىمە ئىستىھكامدىكى غەۋۋاسلىرىمىزنى، ئۇلارنىڭ قانچىلىك جاپادا ئىكەنلىكىنى ئويلاڭلار! قېنى، ئەمدى قايتا قىلىپ بېقىڭلار. ھە، ئەمدى بولدى، يولداش!

ۋىنىستون قاتتىق ئېگىلىۋىدى، قولى پۈتىنىڭ ئۇچىغا تەگدى. بۇ ۋىنىستوننىڭ بىر نەچچە يىلدىن بۇيان تۇنجى قېتىم تەگكۈزۈلۈشى ئىدى.

4

ئۇنىڭ كۈندىلىك خىزمىتى باشلاندى. ۋىنىستوننىڭ ئىشخانا تېمىدىكى ئېكرانغا يېقىنلىقىمۇ ئۇنىڭغا ئىچ - ئىچىدىن كەلگەن بىر

تەبىئىي ئۇھنى توسۇپ قالالمىدى. ۋىنستون خاتىرىلىگۈچى ئالدىغا تارتتى ۋە مىكروفوندىكى چاڭلارنى يۇۋۇلۇۋېتىپ، كۆزەينىكىنى تاقىدى. ئاندىن ئوڭ تەرەپتىكى ھاۋا بېسىملىق تۇرۇۋېدىن كەلگەن تۆت تۇرۇم قەغەزنى ئالدىغا يېپىپ قىسقۇچتا قىستى.

بۇ كاتەكتەك ئىشخاننىڭ تېمىدا ئۈچ دانە تۆشۈك بار. خاتىرىلىگۈچىنىڭ ئوڭ تەرەپىدىكىسى يازما ئۇچۇرلارنى يوللايدۇ، سول تەرەپتىكى چوڭراقىدىن گېزىت يوللىنىدۇ، يان تەرەپتىكى تامنىڭ ۋىنستوننىڭ قولى يېتىدىغان يېرىدىكى تۆمۈر توردا توسۇلغان چاسا شەكىللىك تۆشۈك بولسا تاشلاندىق قەغەزلەرنى بىتەرەپ قىلىدۇ. بۇنداق ئېغىزدىن پۈتۈن بىنادا نەچچە مىڭ، ھەتتا نەچچە ئون مىڭ بار، ھەر بىر ئىشخانىدا بولۇشتىن باشقا، كارىدوردىكى مۇئەييەن ئارىلىقتىمۇ بىردىن بار. نېمە سەۋەبتىنكىن تاڭ، بۇ تۆشۈكلەر «خاتىرە تۆشۈكى» دەپ ئاتىلاتتى. يوق قىلىنىشقا تېگىشلىك ھۆججەت ياكى كارىدوردا ئۇچىرىغان قەغەز پارچىلىرى شۇ تۆشۈككە تاشلىناتتى، ئاندىن ئىسسىق ھاۋا ئېقىمى ئۇلارنى مۇشۇ بىنانىڭ مەلۇم يېرىدىكى غايەت زور يېچقا ئاپىرىپ تاشلايتتى.

ۋىنستون ئالدىدىكى ھەر بىرىگە بىر - ئىككى قۇرلا قىسقارتىلغان مەخسۇس ئانالىغۇلاردىن تەركىب تاپقان ئۇچۇر يېزىلغان قەغەزلەرگە سىنچىلاپ قارىدى. بۇ مەخسۇس ئانالىغۇلار يېڭى تىلدا ئۇچرىمايتتى، ئەمما ئاساسەن دېگۈدەك يېڭى تىلدىكى سۆزلەردىن تەشكىل تاپقان ئىدى. بۇ سۆزلەر مىنىستىرلىكتە ئىچكى مەقسەتلەر ئۈچۈنلا قوللىنىلاتتى:

تايىمىس 17، 13، 84 bb نىڭ ئافرىقا دوكلاتىدىكى
خانالىق تۈزۈتىلىشۈن.

تايىمىس 19، 23، 83 ئۈچىنچى يىللىق پىلاننىڭ
تۆتىنچى پەسلى ھەققىدىكى ئالدىن مەلۇماتنىڭ 83

يېرىدە باسما خاتالىقى بار، ھازىرقىغا سېلىشتۇرۇلسۇن.
تايىمىس 14 . 2 . 84 مولچىلىق مىنىستىرلىكى شاكىلات
مىقدارنى خاتا نەقىل ئالغان تۈزىتىلسۇن.
تايىمىس 3 . 12 . 83 bb نىڭ كۈندىلىك بۇيرۇقىدا
«ئادەم ئەمەس» دېگەن سۆز ئىشلىتىلىپ قالغان، تولۇق
تۈزىتىلىپ ئارخىپلاشتۇرۇشتىن بۇرۇن تاپشۇرۇلسۇن.

ۋىنىستون يېنىك بىر تۇيغۇدا تۆتىنچى ئۇچۇرنى بىر يانغا قويۇپ
قويدى. بۇ ناھايىتى مۇرەككەپ ۋە مەسئۇلىيىتى ئېغىر خىزمەت ئىدى،
ھازىر ياخشى ئىشنى تۆتىنچىسىدىن باشلاش كېرەك. قالغان
ئۇچى - گەرچە ئىككىنچىسىدە نۇرغۇن سانلارنى بىر - بىرلەپ
سېلىشتۈرۈشقا توغرا كەلسىمۇ - ئادەتكە ئايلىنىپ كەتكەن كۈندىلىك
خىزمەتلەر ئىدى.

ۋىنىستون ئېكراندىكى قايتۇرۇش نومۇرىنى ئۇرۇپ، تايىمىس
گېزىتىنىڭ لازىملىق سانلىرىنى سورىدى. بىر نەچچە مىنۇتتىن كېيىن
بۇ گېزىتلەر ھېلىقى ھاۋا بېسىملىق ئېغىزدىن چىقتى.

ۋىنىستون تاپشۇرۇۋالغان ئۇچۇرلار، گېزىتتىكى ماقالە ياكى
خەۋەرلەردىكى مەلۇم سەۋەبلەر تۈپەيلىدىن ئۆزگەرتىش ياكى كەسپىي
تىل بىلەن ئېيتقاندا، تۈزىتىش زۆرۈر دەپ قارالغان جايلار ئىدى.
مەسىلەن: تايىمىس گېزىتىنىڭ 17 - سانىغا غوجاكنىڭ ئالدىنقى
كۈندىكى نۇتقى يېسىلغان، ئۇ نۇتۇقتا غوجاكا جەنۇبىي ھىندىستان
فرونىتى تىنچ تۇرىدۇ، ياۋروئاسىيا ئارمىيەسى قىسقا ۋاقىت ئىچىدە
شىمالىي ئافرىقىغا ھۇجۇم قوزغايدۇ، دەپ بىشارەت بەرگەن. ۋەھالەنكى
ئەمەلىيەتتە، ياۋروئاسىيانىڭ باش قوماندانى شىمالىي ئافرىقىغا ھۇجۇم
قىلماستىن، بەلكى جەنۇبىي ھىندىستانغا ھۇجۇم قوزغىغان. شۇنىڭ
بىلەن غوجاكنىڭ نۇتقىدىكى ئاشۇ بۆلەكنى قايتا يېزىپ چىقىپ،

ئۇنى ئەمەلىيەت بىلەن بىردەكلەشتۈرۈش زۆرۈر ئىدى، يەنە مەسىلەن: تايمىس گېزىتىنىڭ 19 - ساندا ھۆكۈمەتنىڭ 1983 - يىلىنىڭ تۆتىنچى پەسلىدىكى - شۇنداقلا بۇ يەنە توققۇزىنچى ئۈچ يىللىق پىلاننىڭ ئالتىنچى چارىكى ئىدى - ھەرقايسى مەھسۇلاتلارنىڭ ئىشلەپچىقىرىش مىقدارى ھەققىدىكى ئالدىن مەلۇماتى بېسىلغان، بۈگۈنكى گېزىتتە بولسا ئەمەلىي ئىشلەپچىقىرىش مىقدارى بېسىلغان بولۇپ، بۇنىڭدىكى سانلىق مەلۇماتلار باشتا ئېلان قىلىنغان مەلۇماتقا ئۇدۇل كەلمەيدۇ. ۋىنىستوننىڭ خىزمىتى دەل باشتىكى سانلىق مەلۇماتلارنى ئۆزگەرتىپ، كېيىنكىسى بىلەن بىردەكلەشتۈرۈشتۈر. ئۈچىنچى ئۆچۈردىكىسى بولسا كىچىككىنە خاتالىق بولۇپ، ئىككى مىنۇتتىلا نۆزەتكىلى بولاتتى.

تېخى فېۋرالدىلا، مولچىلىق مىنىستىرلىكى 1984 - يىلى شاكىلات تەمىناتىنىڭ كېمەيتىلمەيدىغانلىقى توغرىلىق بىر ۋەدە (ھۆكۈمەت تىلىدا «مۇتلەق كاپالەت» دەپ ئاتىلاتتى) ئېلان قىلغانىدى، بىراق شاكىلات تەمىنلەش مىقدارى مۇشۇ ھەپتىنىڭ ئاخىرى ئوتتۇز گرامدىن يىگىرمە گرامغا چۈشۈپ قالدى، بۇنى ۋىنىستونمۇ بىلەتتى. ئۇ ئەمدى بۇ ۋەدىنى، تەمىنلەشنى تۆتىنچى ئاينىڭ مەلۇم ۋاقتىدا ئازايتىدىغانلىقىنى بىلدۈرىدىغان بىر ئۇقتۇرۇشقا ئۆزگەرتىپ قويسىلا بولاتتى.

ۋىنىستون كەلگەن ھەممە ئۇچۇرلارنى بىتەرەپ قىلىپ بولۇپلا، خاتىرىلىگۈچتە تۈزەتكەنلىرىنى تايمىس گېزىتىنىڭ ماس كېلىدىغان سانى بىلەن قىستۇرۇپ، ھاۋا بېسىملىق ئېغىزغا كىرگۈزۈۋەتتى. ئاندىن ئادەتلىنىپ كەتكەن بىر تەبىئىي ھەرىكەت بىلەن ئەسلىدىكى ئۇچۇر ۋە ئۆزى يازغان كوپىيەلەرنى بىللە خاتىرە تۆشۈكىگە تاشلىۋەتتى.

ۋىنىستون ھاۋا بېسىملىق تۇرۇپا ئېلىپ بارىدىغان ئادەمنى ئېزىقتۇرۇۋېتىدىغان بۇ سىرلىق ئوردىدا نېمە ئىشلارنىڭ يۈز بېرىدىغانلىقىنى تەپسىلىي بىلمەيتتى، ئەمما پەرەز قىلالايتتى. تايمىس گېزىتىنىڭ تۈزۈش زۆرۈر دەپ قارالغان مەلۇم ساننىڭ ھەممىسى توپلىناتتى ۋە تۈزۈتىلىپ قايتا بېسىلاتتى، ئاندىن ئەسلىي

نۇسخىسى كۆپدۈرۈلۈپ، ئۇنىڭ ئورنىغا تۈزۈتىلگەن نۇسخىسى قويۇلاتتى. گېزىتلەرلا ئەمەس، مەلۇم سىياسىي ۋە ئىدىيىۋىي ۋەزنى بار دەپ قارالغان بارلىق كىتابلار، پەسىللىك ژۇرناللار، كىتابچە - قوللانمىلار، لوزۇنكىلار، تەشۋىقات ۋاراقچىلىرى، ئۇن - سىن لىنىيىلىرىنىڭ ھەممىسى مۇشۇ شەكىلدە بىر تەرەپ قىلىناتتى، ئۆتمۈش ھەر كۈن، ھەر مىنۇتتا توختىماستىن ئۆزگەرتىلىپ، ھازىر بىلەن بىردەكلەشتۈرۈلەتتى. شۇنىڭ بىلەن پارتىيەنىڭ ھەرقانداق ئالدىن مەلۇمات، بىشارەتلىرىنىڭ ئەزەلدىن توغرا چىقىدىغانلىقىنىڭ ماددىي ئىسپاتى مەيدانغا كېلەتتى. نۆۋەتتىكى ۋەزىيەت ئېھتىياجىغا خىلاپ ھەرقانداق خەۋەر، كۆز قاراشلارنىڭ ساقلىنىشى ۋە خاتىرىلىنىشىگە قەتئىي يول قويۇلمايتتى. بارلىق تارىخ خۇددى تېرە قەغەزگە يېزىلغان خەتتەك، پاكىز ئۆچۈرۈلۈپ تۇراتتى ۋە زۆرۈر بولغاندا قايتا - قايتا يېزىلاتتى. پارتىيە قىلدى دەپ قارالغان ھەرقانداق ئىش - ھەرىكەت يۈز بېرىپلا بولسا، مەزكۇر ئىش - ھەرىكەتنىڭ يۈز بەرمىگەنلىكىنى ئىسپاتلاشقا ئۇرۇنۇش ئەسلا مۇمكىن بولمايتتى. ئارخىپ باشقارمىسىنىڭ ئەڭ چوڭ تارمىقى ھازىر ۋىنىستون ئىشلەيدىغان تارماقتىنمۇ خېلىلا چوڭ بولۇپ، مەزكۇر تارماق مەخسۇس ئىلگىرى بېسىلغان، ئەمدى يوق قىلىنىشى زۆرۈر دەپ قارالغان ھەرقانداق كىتاب، گېزىت ۋە باشقا ھۆججەتلەرنى تېپىش، توپلاشقا مەسئۇل ئىدى. تايىمىس گېزىتىنىڭ مەلۇم سانى، ئىتتىپاقداش دۆلەتنىڭ ئۆزگىرىشى ياكى غوجاكنىڭ مەلۇم بىشارىتىنىڭ توغرا چىقماي قېلىشى تۈپەيلىدىن، ئەسلىدىكى چىسلا ۋە ساندا قايتا - قايتا بېسىلىپ، ئارخىپ ئامبىرىدا ساقلىناتتى، بۇنىڭغا زىت ھەرقانداق پاكىت، ئۇچۇرنىڭ ساقلىنىشىغا يول قويۇلمايتتى. كىتابلارمۇ يىغىۋېلىناتتى ۋە قايتا - قايتا يېزىلاتتى، ئۇلارنىڭ ئۆزگەرتىلگەنلىكى قەتئىي ئېتىراپ قىلىنمايتتى. ۋىنىستون ھەركۈنى قوبۇل قىلىدىغان يازما كۆرسەتمىلەرمۇ ئىشلىتىپ بولغاندىن كېيىنلا دەرھال بىرتەرەپ قىلىناتتى ۋە ھەرقانداق بۇرمىلاش

ياكى ئويدۇرۇشلار قىلچە چاندۇرۇلمايتتى، بۇ پەقەت تەھرىرلىك، كوررېكتورلۇق، بېسىش، ئۇرۇش ياكى ئەقىل ئېلىش جەريانىدىكى ئۇششاق خاتالىقلارنى تۈزىتىش دەپلا چۈشەندۈرۈلەتتى.

ئەمەلىيەتتەمۇ، ئۇ مولچىلىق مىنىستىرلىكىنىڭ سانلىق مەلۇماتلىرىنى تۈزەتكەندە، ئۇنى ئويدۇرۇمچىلىق دەپ ئويلىمايتتى. بۇ پەقەت بىر يالغاننىڭ ئورنىغا يەنە بىر يالغاننى ئالماشتۇرۇشلا ئىدى. سىز بىرتەرەپ قىلىۋاتقان ھەرقانداق ماتېرىيالنىڭ رېئال دۇنيادىكى مەلۇم پاكىت بىلەن ھېچقانداق باغلىنىشى يوق ئىدى، ھەتتا ئاشۇ يالغاننىڭ ئىچىدىكى باشقا يالغانلارنىڭمۇ بىر - بىرى بىلەن باغلىنىشى يوق ئىدى. ئىستاتىستىكىلارنىڭ ئەسلىي نۇسخىسىدىكىسىمۇ، تۈزىتىلگەن نۇسخىسىدىكىسىمۇ ئوخشاشلا ئويدۇرما ئىدى. بۇلارنى كاللىڭىزدىن چىقىرىۋېتىشىڭىزگىمۇ خېلى كۆپ ۋاقىت كېتەتتى. مەسىلەن: مولچىلىق مىنىستىرلىكى بۇ پەسىلدە 145 مىليون جۈپ ئۆتۈك ئىشلەپچىقىرىلىدۇ دەپ مۆلچەر قىلغان بولسا، ئەمما ئەمەلىي ئىشلەپچىقىرىش مىقدارى 62 مىليون بولغان بولسا، ۋىنستون بۇنى تۈزەتكەندە، 145 مىليون دېگەن مۆلچەرنى 57 مىليون دەپ يازىدۇ، شۇنىڭ بىلەن پارتىيەنىڭ ئىشلەپچىقىرىش پىلانى ئاشۇرۇپ ئورۇنلانغان بولىدۇ. 62 مىليون جۈپ ھەرگىزمۇ 57 مىليون جۈپ ياكى 145 مىليون جۈپكە قارىغاندا، پاكىتقا بەكرەك يېقىن ئەمەس. ئەمەلىيەتتە بىر جۈپ ئۆتۈك ئىشلەپچىقىرىلمىغان بولۇشىمۇ تامامەن مۇمكىن ئىدى. زادى قانچىلىك ئىشلەپچىقىرىلغانلىقىنى ھېچكىم بىلمەيدۇ، ھەتتا بۇنىڭ بىلەن ھېچكىمنىڭ كارىمۇ بولمايتتى. پەقەت ھەممەيلەن ھەر بىر پەسىلدە، سان - ساناقسىز ئۆتۈكلەرنىڭ ئىشلەپچىقىرىلىدىغانلىقىنى گېزىتلەردىن بىلەتتى، شۇنداقلا ئوكيانىيە خەلقىنىڭ يېرىمىنىڭ يالڭاياق يۇرىدىغانلىقىنىمۇ ناھايىتى ئوبدان بىلەتتى. چوڭ بولسۇن - كىچىك بولسۇن، ھەرقانداق تۈردىكى ئىستاتىستىكىلىق مەلۇماتلار مانا مۇشۇنداق ئىدى.

ھەممە نەرسە مانا مۇشۇنداق يوقلۇققا، كۆلەڭگىگە ئايلىنىپ كېتىدىغان بۇ دۇنيادا، ھەتتا يىل - ئاي چىساللارنىمۇ ئېنىق جەزملەشتۈرۈش مۇمكىن ئەمەس ئىدى.

ۋىنىستون زالغا كۆز يۈگۈرتتى. ئۇدۇلدىكى بۆلۈمچىدە ۋىجىك، زاڭاقلىرى قاراتۇل، ئادەمگە تولىمۇ ئېھتىياتچاندىك تەسىر بېرىدىغان بىر ئەر باش چۆكۈرۈپ ئىشلەۋاتاتتى. ئۇنىڭ ئىسمى تىللوستون ئىدى. ئۇنىڭ تىزىدا قاتلانغان بىر پارچە گېزىت تۇراتتى، ئېغىزىنى خاتىرىلىگۈچكە يېقىن ئەكىلىۋالغان بولۇپ، گېپىمنى ھېچكىم ئاڭلاپ قالمىسۇن، دېگەندەك ئېھتىياتچان كۆرۈنەتتى. ئۇ بېشىنى كۆتۈردى، زەھەر خەندىلەرچە بىر نۇر ئۇنىڭ كۆزەينىكىدىن ۋىنىستون تەرەپكە ۋاللىدە چاقىدى.

ۋىنىستون تىللوستوننى تونۇمايتتى، ئۇنىڭ نېمە خىزمەت قىلىدىغانلىقىنىمۇ بىلمەيتتى. ئارخىپ باشقارمىسىدىكىلەر ئادەتتە بىر - بىرىنىڭ خىزمىتى توغرىلىق پاراڭلاشمايتتى. بىر دانىمۇ دەرىزىسى يوق بۇ ئۇزۇن زالدا ئىككى قاتار بۆلۈمچە بار ئىدى، قەغەزلىر داۋاملىق شىرىقلاپ تۇراتتى، كىشىلەر خاتىرىلىگۈچكە داۋاملىق بىر نېمىلەرنى شىۋىرلاپ تۇراتتى، ۋىنىستون بۇ كىشىلەر بىلەن كارىدورلاردا ئۇچرىشىپ تۇرسىمۇ، شۇنداقلا ئىككى مىنۇتلۇق نەپەت پائالىيىتىدە كۆرۈشىدىغان بولسىمۇ، نەچچە ئون ئادەمنىمۇ تۈزۈكرەك تونۇمايتتى، ھەتتا ئىسمىنىمۇ بىلمەيتتى. ۋىنىستوننىڭ يېنىدىكى ئىشخانىدىكى ھېلىقى قۇمىسېرىق چاچلىق خوتۇن تىزىملىكتىن پارغا ئايلاندۇرۇلغان ۋە شۇنىڭ بىلەن ئەزەلدىن بۇنداق ئادەم يوق ئىدى، دەپ قارالغان كىشىلەرنىڭ ئىسمىنى باش كۆتۈرمەي ئىزدەيتتى ۋە ئۆچۈرەتتى. ۋىنىستوننىڭ بۆلۈمچىسىدىن بىر قانچە بۆلۈمچە نېرىدىكى بىر بۆلۈمچىدە ئامپلفورس ئىسىملىك مۇلايىم، نانقېپى تەلەت، بېپەرۋا كۆرۈنىدىغان، قۇلغىنى قۇيۇق تۈك بېسىپ كەتكەن بىرەيلەن بار ئىدى. ئۇنىڭ ئاھاڭ، ئۇداردا ئالاھىدە تالانتى بار ئىدى. ئۇنىڭ ۋەزىپىسى - ئىدىيىسى چاتاق، ئەمما

مەلۇم سەۋەبلەر بىلەن شېئىر توپلاملىرىدا ساقلىنىشى لازىم، دەپ قارالغان شېئىرلارنىڭ ئۆزگەرتىلگەن نۇسخىسىنى ئىشلەش. ئادەتتە بۇ «بېكىتىلگەن تېكىست» دەپ ئاتىلاتتى. ئەللىكچە ئادەم ئىشلەيدىغان بۇ زال ئىنتايىن مۇرەككەپ ئارخىپ باشقارمىسىنىڭ ئىچىدىكى كىچىككىنە تارماق رايون ھېسابلىناتتى. بۇ زالنىڭ ئۈستى، ئاستى، يانلىرىدىكى زاللاردا بولسا تىقما - تىقما ئادەم تەسەۋۋۇر قىلغۇسىز ئايىغى چىقىماس خىزمەتلەرنى ئىشلەيتتى. بۇ يەردە نۇرغۇن مۇھەررىر، بەتچىك ئىشلەيدىغان يوغان - يوغان باسىمخانىلار، مەخسۇس ساختا رەسىم ئىشلەيدىغان، ئۈسكۈنىلىرى ناھايىتى ئىلغار ستۇدىيەلەر، تېلېۋىزىيە فىلىمى ئىشلەيدىغان تارماقلار بولۇپ، بۇ يەردە كەسپىي لايىھەلىگۈچىلەر، رېژىسسورلار، ھەر خىل ئادەملەرنىڭ ئاۋازىنى دورا ئالاھىدە تالانتلىق ئارتىسلار ئىشلەيتتى. ئۇنىڭدىن باشقا، يىغىۋېلىش لازىم دەپ قارالغان كىتاب، ژۇرنال، گېزىتلەرنى توپلاپ، تىزىملىيدىغان بىر مۇنچە ئادەمدىن تەشكىللەنگەن مەخسۇس قوشۇن؛ ماتېرىياللارنىڭ تۈزۈتىلىپ بولغان نۇسخىسىنى ساقلايدىغان غايەت زور ئامبار، ئەسلىي نۇسخىسىنى كۆيدۈرىدىغان غايەت زور مەخپىي پېچ بار ئىدى. يەنە مەلۇم ئورۇندا، مۇشۇ پۈتكۈل خىزمەتلەرنى ماسلاشتۇرىدىغان، تارىخنىڭ قايسى قىسمى ساقلىنىدۇ، قايسى بۇرمىلىنىدۇ، قايسى يوقىتىلىدۇ دېگەنلەرنى بەلگىلەيدىغان ئاقىللار قوشۇنىمۇ بار ئىدى.

ئارخىپ باشقارمىسى ئەمەلىيەتتە ھەقىقەت مىنىستىرلىكىنىڭ پەقەت بىرلا تارمىقى ئىدى. بۇ مىنىستىرلىكنىڭ باش خىزمىتى ھەرگىز تارىخنى قايتا قۇرۇپ چىقىش بولماستىن، بەلكى ئوكيانىيە خەلقىنى گېزىت، كىتاب، ژۇرنال، دەرسلىك، تېلىفىلىم، دراما - تىياتىر، ھېكايە - رومان دېگەندەك ھەرقانداق ئۇچۇر خاراكتېرلىك بۇيۇملار بىلەن تەمىنلەش ئىدى، بۇلار پارتىيەنىڭ ئادەتتىكى يوليورۇقلىرىدىن باشلاپ، كۆڭۈل ئېچىش پروگراممىلىرى، ھەتتا بىرەر شوئار، بىرەر كۇبېت لىرىك شېئىر، بىئولوگىيە ئىلمىي ماقالىلىرى، بالىلارنىڭ ساۋات چىقىرىش

كىتابچىلىرى ۋە يېڭى تىل لۇغىتىغا قەدەر ھەممە نەرسىنى ئۆز ئىچىگە ئالاتتى. بۇ يالغۇز پارتىيەنىڭ ھەرخىل ئېھتىياجى ئۈچۈنلا ئەمەس، يەنە توۋەن تەبىقىدىكى پروئىتلارنىڭ ئېھتىياجى ئۈچۈنمۇ يۇقىرىقى خىزمەتلەرنىڭ ھەممىسىنى ئوخشاش تەرىقىدە تەكرارلايتتى. بۇ يەردە بىر - بىرىدىن مۇستەقىل بىر قاتار بۆلۈملەر بولۇپ، مەخسۇس پروئىتلار يانچە ئەدەبىي ئەسەر، مۇزىكا، تىياتىر ۋە باشقا كۆڭۈل ئېچىش مەھسۇلاتلىرىنى ئىشلەپچىقىراتتى. بۇلار ئىشلەپچىقىرىدىغان نەرسىلەرنىڭ ئىچىدە پەقەت تەنتەربىيە، جىنايەت، پالچىلىقتىن باشقا نەرسە باسمايدىغان گېزىت، بەش تىپىنلىق رومان، شەھۋانىي فىلىم، مۇزىكانت دەپ ئاتىلىدىغان بىر ئۆسكۈنە بىلەن پۈتۈنلەي مېخانىكىلىق ئۆسۈلدا ئىشلەنگەن غېرىب ناخشا دېگەندەك نەرسىلەرمۇ بار ئىدى. تېخى يەنە شەھۋانىيەت بۆلۈمى - يېڭى تىلدا شۇنداق ئاتىلاتتى - دەپ ئاتىلىدىغان مەخسۇس مۇستەقىل بىر بۆلۈم بولۇپ، ئەڭ توۋەن دەرىجىدىكى شەھۋانىي ئەسەرلىرىنى ئىشلەپچىقىراتتى ۋە بۇلار ئېغىزى پېچەتلەنگەن قاپلاردا تارقىتىلاتتى، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ، ھەتتا بۇنى ئىشلىگەنلەرنىڭمۇ بۇلارنى كۆرۈشى چەكلىنەتتى.

ۋىنىستون خىزمەت قىلىۋاتقاندا، ھاۋابېسىملىق ئېغىزدىن ئۈچ پارچە ئۇچۇر كەلدى. بۇ ھەممىسى ئاددىي ئىشلار بولۇپ، ئۇ بۇلارنى نەپرەت پائالىيىتىدىن بۇرۇنلا تاماملاپ بولغانىدى. ۋىنىستون نەپرەت پائالىيىتىدىن قايتىپ كىرىپ، ئىشكاپتىكى يېڭى تىل لۇغىتىنى ئالدى ۋە خاتىرىلىگۈچىنى بىر ياققا ئىتتىرىپ قويۇپ، كۆزەينىكىنى سۈرتۈۋېتىپ بۈگۈن ئەتىگەنكى ئاساسلىق خىزمىتىگە ئولتۇردى.

ۋىنىستوننىڭ ھاياتىدىكى ئەڭ چوڭ خوشاللىق ئۇنىڭ خىزمىتىدە ئىدى. ھالبۇكى، بۇلارنىڭ كۆپىنچىسى ئۇششاق - چۈششەك، زېرىكىشلىك خىزمەتلەر ئىدى. ئەمما بەزى ئويدۇرمىچىلىقلار ماتېماتىكا مەسىلىلىرىدەك ئالاھىدە مۇرەككەپ، چىڭىش، قىيىن بولۇپ، ئۇنىڭ ئىچىگە ئىختىيارسىز باشچىلاپ كىرىپ كېتەتتىڭىز. بۇنىڭدا سىز پەقەت

INGSOC ئىنسونىڭ ھەرخىل پىرىنسىپلىرىغا بولغان چۈشەنچىڭىز ۋە پارتىيەنىڭ سىزدىن زادى نېمە دېيىشنى كۈتىدىغانلىقىغا بولغان تۇيغۇنلىقىڭىزغا تايىناتتىڭىز، ۋىنستون بۇنداق ئىشلارغا ئالاھىدە ماھىر ئىدى، ھەتتا بەزى چاغلاردا ئۇنىڭغا تايىمىس گېزىتىنى، يېڭى تىل گېزىتىدىكى باشماقلىقلارنى تۈزىتىش تاپشۇرۇلاتتى. ئۇ بايا بىر يانغا قويۇپ قويغان ئۇچۇرنى ئاچتى:

تايىمىس 3. 12. 83 bb نىڭ كۈندىلىك بۇيرۇقىدا
ئادەم ئەمەس تىلغا ئېلىنغان تولۇق تۈزىتىلىپ
ئارخىپلاشتۇرۇشتىن بۇرۇن تاپشۇرۇلسۇن

بۇ جۈملە كونا تىل، يەنى ئۆلچەملىك ئىنگلىز تىلىدا مۇنداق
ئىدى:

تايىمىس گېزىتىنىڭ 1983 - يىلىدىكى سانغا
بېسىلغان غوجاكنىڭ شۇ كۈنلۈك پەرمانى پەقەت
كوڭۇلدىكىدەك بولماي قالغان ۋە يوق ئادەم تىلغا
ئېلىنىپ قالغان، قايتىدىن تولۇق يېزىلسۇن ۋە
ئارخىپلاشتۇرۇشتىن ئىلگىرى، يۇقىرى دەرىجىلىك
ئورگانلارغا تاپشۇرۇلسۇن.

ۋىنستون مەسىلە بار ماقالىنى ئوقۇپ چىقتى. «غوجاكنىڭ
بۈگۈنكى پەرمانى» دېگەن بۇ ماقالە ئاساسەن دېگۈدەك لەيلىمە
ئىستىھكامدىكى ئەسكەر غەۋۋاسلارغا سىگارت ۋە باشقا لازىمەتلىكلەرنى
تەمىنلەپ بېرىدىغان FFCC دېگەن ئورگاننىڭ خىزمىتىگە ئوقۇلغان
مەدھىيە بولۇپ، ئۇنىڭدا ئىچكى پارتىيەنىڭ كۆزگە كۆرۈنگەن ئەزاسى

ۋايتىرس ئىسىملىك بىر يولداش ئالاھىدە تىلغا ئېلىنىپ، ئۇنىڭغا «ئىككىنچى دەرىجىلىك ئالاھىدە تۆھپە مۇكاپاتى» بېرىلگەن ئىكەن. ئۈچ ئايدىن كېيىن بۇ ئورگان سەۋەبسىزلا تارقىتىلىپتۇ. ۋايتىرس ۋە باشقا مۇناسىۋەتلىك يولداشلارنىڭ ھازىر نەزەردىن چۈشۈپ قالغانلىقىنى پەرەز قىلماق تەس ئەمەس، ئەلۋەتتە. ئەمما بۇنىڭ خەۋىرى يا ئېكراندا يا مەتبۇئاتتا بېرىلمىدى. بۇمۇ ھەيران قالغۇدەك ئىش ئەمەس، ئەلۋەتتە، چۈنكى سىياسىي ئۇنسۇرلارغا ئادەتتە سوت ئېچىلمايتتى ياكى جامائەت ئالدىدا پاش قىلىنمايتتى. ئادەتتە نەچچە مىڭ كىشى تۇتۇلىدىغان چوڭ تازىلاشلاردا خائىن ۋە ئىدىيە جىنايەتچىلىرىگە سوت ئېچىلاتتى ۋە ئۇلار جامائەت ئالدىدا بىچارلەرچە مەسلىسىنى تاپشۇرغاندىن كېيىن ئۆلۈم جازاسى ئىجرا قىلىناتتى. ئەمما بۇ پەقەت ئىبىرەت قىلىپ قويۇش ئۈچۈن، ئىككى - ئۈچ يىلدا بىرەر قېتىم قىلىناتتى. ئادەتتە بولسا، پارتىيەگە ئازراقلا نارازىلىقى بار ئادەملەر يوقاپ كېتەتتى ۋە مەڭگۈ ئىز - دېرىكىنى ئالغىلى بولمايتتى. ئۇلارغا زادى نېمە بولغانلىقى ھەققىدە ھېچكىم قىلچىلىك يىپ ئۇچىغا ئېرىشەلمەيتتى. بەزىدە بەلكىم ئۇلار تېخى ھايات بولۇشىمۇ مۇمكىن ئىدى. ۋىنىستونلا ئۆزىنىڭ ئاتا - ئانىسىنى ھېسابلىمىغاندا، ئىلگىرى - كېيىن بولۇپ يوقاپ كەتكەن ئادەمدىن ئوتتۇز نەچچىنى بىلەتتى. ۋىنىستون قەغەز قىسقۇچ بىلەن يەڭگىلىگىنە بۇرنىنىڭ ئۈستىگە چەكتى. ئۇدۇل بۆلۈمچىدىكى يولداش تىللوستون تېخىچە ئېغىزىنى خاتىرىلىگۈچكە يېقىن ئەكىلىپ بىر نېمىلەرنى دەۋاتاتتى. ئۇ بېشىنى سەل ئۆرە قىلىۋىدى، كۆزەينىكىدىن يەنە سوغۇق نۇر چاقىدى. ۋىنىستون يولداش تىللوستوننىڭمۇ ئۆزى بىلەن ئوخشاش خىزمەت قىلىدىغان - قىلمايدىغانلىقىنى ئويلاپ قالدى. بۇ تامامەن مۇمكىن ئىش ئىدى. بۇنداق مۇرەككەپ، ئىنچىكە خىزمەتنىڭ بىرلا ئادەمگە تاپشۇرۇلۇشى مۇمكىن ئەمەس ئىدى. يەنە بىر تەرەپتىن، ئاخىرلىشىپ بولغان ئىشنى نۇرغۇن ئادەم ئىشلەيدىغان بىرلا كومىتېتقا تاپشۇرۇش

بىر ئويدۇرۇمچىلىقنىڭ مەيدانغا چىقۇۋاتقانلىقىنى ئوچۇق - ئاشكارا ئېتىراپ قىلغانلىق ھېسابلىناتتى. نەچچە ئون ئادەمنىڭ بىرلا ۋاقىتتا، بىر - بىرىگە نامەلۇم ھالدا، غوجاكنىڭ دېگەنلىرىنىڭ ئوخشىمىغان ۋارىيانتلىرى ئۈستىدە ئىشلەۋاتقان بولۇش ئېھتىماللىقى ناھايىتى يۇقىرى ئىدى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا ئىچكى پارتىيىدىكى بىرەر ئاقىل بۇ نۇسخىلارنىڭ ئىچىدىن بىر نەچچىنى تاللاپ، قايتا تەھرىرلەپ، ئاندىن ئۇنى مۇرەككەپ بىر سېلىشتۇرۇش جەريانىدىن ئۆتكۈزەتتى، شۇنىڭ بىلەن ئەڭ ئاخىرىدا تاللانغان يالغان مەڭگۈلۈك ئارخىپقا كىرگۈزۈلەتتى ۋە ھەقىقەتكە ئايلىناتتى. ۋىنىستون ۋايتىرسنىڭ نېمىشقا نەزەردىن چۈشۈپ قالغانلىقىنى بىلمەيتتى. بەلكىم چىرىكلىكتىن ياكى ئىقتىدارسىزلىقىدىن بولغان بولۇشى؛ بەلكىم غوجاكا بەك مەشھۇر بويىكەتكەن بۇ قول ئاستىنى كۆزدىن نېرى قىلىشنى ئويلىشىپ قالغان بولۇشى؛ ۋە بەلكى ۋايتىرس ياكى ئۇنىڭغا يېقىن بىرەردە خەتەرلىك ئىدىيە بار دەپ قارالغان بولۇشى؛ ۋە ياكى ئەڭ زور ئېھتىماللىقتا، پات - پات تازىلاش ۋە پارغا ئايلاندۇرۇشنىڭ ھۆكۈمەت خىزمىتىنىڭ مۇقىم بىر قىسمى ئىكەنلىكىدىن بولغان بولۇشىمۇ مۇمكىن... بۇ جۈملىدىكى بىردىنبىر يىپ ئۇچى «ئادەم ئەمەس» دېگەن گەپ ئىدى. بۇ ۋايتىرسنىڭ ھازىر ئاللىبۇرۇن ئۆلۈپ بولغانلىقىنى بىلدۈرەتتى. ئادەملەر قولغا ئېلىنسىلا، چوقۇم مۇشۇنداق ئاقىۋەت يۈز بېرىدۇ، دەپلا ئويلاپ قالسىڭىز بولمايدۇ. بەزىدە بەزىلىرى ئۆلۈم جازاسى ئىجرا قىلىنىشتىن ئىلگىرى بىرەر - ئىككى يىل ئەركىن قويۇپ بېرىلىدۇ. تېخى بەزىدە سىز ئاللىبۇرۇن ئۆلۈپ كەتتى، دەپ ئويلىغان بەزى ئادەملەر ئوچۇق سوتلاردا ئەرۋاھتەكلا پەيدا بولۇپ، يەنە باشقا بىر قانچە يۈز ئادەمنى ياش قىلىپ ئاندىن يوقاپ كېتىدۇ. بۇ قېتىم ھەقىقىي، مەڭگۈگە يوقاپ كېتىدۇ. بەلكىم ۋايتىرس ئاللىقاچان ئادەم ئەمەسلەشتۈرۈلگەن - ئۆلتۈرۈلگەن بولۇشى مۇمكىن ئىدى. ئۇ ئەمدى يوق بولغان، بۇنداق ئادەم مەۋجۇت بولۇپ باقمىغان ئىدى. ۋىنىستون غوجاكنىڭ

نۇتقىدىكى تىندىنسىيەنى ئەكسىگىلا ئۆرۈپ قويۇشنى توغرا تاپمىدى.
ئۇ بۇنى ئەسلىدىكى تېپا بىلەن پۈتۈنلەي ئالاقىسىز باشقا بىر ئىشقا
باغلاپ قويۇشنى قارار قىلدى.

ئۇ نۇتۇقنى خائىنلار ۋە ئىدىيە جىنايەتچىلىرىنى ئەيىپلەيدىغان
ئادەتتىكى بىرەر ئەيىبنامىگە ئايلاندۇرۇپ قويسىمۇ بولاتتى، ئەمما
بۇنىڭدا بەكلا ئوچۇق بويىكېتەتتى، ئۇرۇش ياكى توققۇزىنچى ئۈچ
يىللىق ئىشلەپچىقىرىشتا قولغا كەلتۈرۈلگەن مەلۇم غەلبىنى ئويدۇرۇپ
چىقارسا، بەك مۇرەككەپلىشىپ كېتىش ئېھتىماللىقى بار ئىدى.
بۇنىڭغا پەقەت بىرلا ئويدۇرما سىنارىيە كۇپايە ئىدى. ئۈستۈمتۈت
ئۇنىڭ كاللىسىغا خۇددى ئەسلىي تەييار باردەكلا بىر خىيال كەلدى،
يولداش ئوگىلۋېي! بۇ يولداش تېخى يېقىندا ئۇرۇشتا، باتۇرلۇق
بىلەن قۇربان بولغانىدى، غوجاكا بەزى «بۈگۈنكى پەرىمان» لىرىدا
بەزى مۇشۇنىڭغا ئوخشاش ئاددىي، ئورنى تۆۋەن پارتىيە ئەزالىرىنى
تىلغا ئېلىپ ماختايتتى ۋە ئۇنى ھاياتىدىنمۇ، ئۆلۈمىدىنمۇ ئۈگىنىشكە
تېگىشلىك بىر ئۆلگىگە ئايلاندۇراتتى. ئۇ بۈگۈن يولداش ئوگىلۋېينى
تەقدىرلىگەن بولسىمۇ بولۇۋېرەتتى. ئەمەلىيەتتە، ئوگىلۋېي ئىسىملىك
يولداش يوق ئىدى، پەقەت بىر قانچە قۇر خەت ۋە ساختا رەسىم
بىلەنلا ئۇنى بىردەمدە پەيدا قىلغىلى بولاتتى.

ۋىنىستون بىردەم ئويلاندى، ئاندىن خاتىرىلىگۈچىنى ئالدىغا تارتىپ
غوجاكنىڭ ھەم ھەربىيچە، ھەم ئىلمىي پۇراق بار ئۇسۇلۇپنى دوراشقا
باشلىدى. ئۇ دائىم ئاۋۋال سوئال سوراپ، ئاندىن جاۋاب بېرىدىغان
ئۇسۇلۇپ قوللىناتتى، ئۇنى دورىماق ئاسان ئىدى.

يولداش ئوگىلۋېي ئۈچ ياش چېغىدىمۇ ئويۇنچۇق ئاپتومات بىلەن
ئويۇنچۇق تىك ئۇچاردىن باشقا ئويۇنچۇق ئوينىمايدۇ. ئالتە يېشىدا،
ئالاھىدە ئېتىبار بىلەن چەكلىمىنى بۇزۇپ، «ئىسپىيونلار» غا قوبۇل
قىلىنىدۇ. توققۇز يېشىدا بىر گۇرۇپپىنىڭ باشلىقى بولىدۇ. ئون بىر
يېشىدا تاغىسىنىڭ بىر پارىڭنى ئاڭلاپ قېلىپ، ئۇنىڭدا جىنايى

مايىللىق بار دېگەن گۇماندا تۇنى ئىدىيە ساقچىلىرىغا پاش قىلىدۇ: ئون يەتتە يېشىدا بىر رايوننىڭ شەھۋانىيەتكە قارشى ئۇيۇشمىسىنىڭ تەشكىللىگۈچىسى بولىدۇ. ئون توققۇز يېشىدا ئۆزى مۇستەقىل بىر بومبا لايىھىلەپ چىقىدۇ ۋە تىنچلىق مىنىستىرلىكى تەرىپىدىن ئىشلىتىلىدۇ، ھەمدە ئۇلارنىڭ تۇنجى سىنىقىدىكى بىر پارتلاشتىلا ياۋروئاسىيا مەھبۇسلىرىدىن ئوتتۇز بىرىنىڭ جېنىنى ئالىدۇ. يىگىرمە ئۈچ يېشىدا بىر ھەرىكەتتە يوقاپ كېتىدۇ. ئۇ بىر قېتىم ناھايىتى مۇھىم ھۆججەت يوللانمىلىرىنى ئېلىپ، ھىندى ئوكياندىن ئۇچۇپ ئۆتۈۋاتقاندا، دۈشمەن ئۇرۇش ئايروپىلانىنىڭ ھۇجۇمىغا دۇچ كېلىدۇ، ئۇ چاغدا ئۇ بەدىنىگە پىلىمونتى تېگىپ ئېغىرلاشتۇرۇپ ۋە ھۆججەتلەرنىڭ ھەممىسىنى ئېلىپ تىك ئۇچاردىن سۇغا سەكرەيدۇ، غوجاكا يولداش ئوگىلوپىنىڭ بۇ قەھرىمانانە ئىش - ئىزلىرىنىڭ، ھەقىقەتەن ئادەمنىڭ قايىللىقى ۋە ھۆرمىتىنى قوزغايدىغانلىقىنى سۆزلەيدۇ ۋە يەنە مۇنۇلارنى قوشۇپ قويىدۇ: ئۇ پۈتۈن ھاياتىدا تامامەن شەخسىيەتسىز ياشىغان ئىدى. ھاراق - تاماكنىغا يولمايتتى، ھەر كۈنى گىمنازىيىدە بىر سائەت چېنىقاتتى، بۇنىڭدىن باشقا كۆڭۈل ئېچىش پائالىيىتى يوق ئىدى، ئۆمۈر بويى بويتاق ئۆنۈشكە قەسەم قىلغان بولۇپ، ئۇ نىكاھ ۋە ئائىلىنى، پارتىيە ئۈچۈن يىگىرمە تۆت سائەت خىزمەت قىلىشقا كاشىلا دەپ قارايتتى. ئۇ INGSOC ئىنسونىڭ پىرىنسىپلىرىدىن باشقا تېمىلاردا پاراڭ قىلمايتتى، ئۇنىڭ ھاياتىدا ياۋروئاسىيا ئارمىيەسىنى مەغلۇب قىلىش، جاسۇس، ئاغدۇرمىچى، ئىدىيە جىنايەتچىلىرى ۋە خائىنلارنى تۇتۇشتىن باشقا مەقسىتى يوق ئىدى.

ۋىنستون يولداش ئوگىلوپىغا ئالاھىدە تۆھپە مۇكاپاتى بېرىش - يازماسلىق ھەققىدە ئۇزۇن دىلىغۇل بولدى، ئاخىرىدا يازماسلىقنى قارار قىلدى، چۈنكى بۇ يېزىپ قويۇلسا، ئوگىلوپىنى يەنە باشقا بىر ئاۋغا سېلىشتۇرۇشقا توغرا كېلىپ، زۆرۈرىيىتى يوق ئارتۇقچە خىزمەتتىن يەنە بىرسى قوشۇلاتتى.

ئۇ ئۇدۇل ئىشخانىدىكى رىقابەتچىسىگە يەنە بىر قېتىم قارىدى. قانداقتۇر نەرسە ئۇنى تىللىستوننىڭمۇ ئۆزى بىلەن ئوخشاش خىزمەت قىلىۋاتقانلىقىغا ئىشەندۈرۋاتاتتى. ئاخىرىدا كىمىنىڭ قىلغىنىنىڭ تاللىنىدىغانلىقىنى بىلىش مۇمكىن ئەمەس ئىدى، ئەمما ۋىنىستوننىڭ ئۆزىنىڭكىنىڭ قوبۇل قىلىنىدىغانلىقىغا بولغان ئىشەنچى بەكلا كۈچلۈك ئىدى. بىر سائەت بۇرۇن، تېخى تەسەۋۋۇردىمۇ مەۋجۇت ئەمەس يولداش ئوگىلۋېي مانا ئەمدى بىر پاكىتقا ئايلانغانىدى. بۇ ئىش ۋىنىستونغا تۇيۇقسىز قىزىق تۇيۇلۇپ كەتتى، ئۆلگەن ئادەمنى پەيدا قىلالايتتىڭىز، ئەمما تىرىكلەرنى پەيدا قىلىش مۇمكىن ئەمەس ئىدى. يولداش ئوگىلۋېي ئەسلىدە مەۋجۇت ئەمەس ئىدى، مانا ئەمدى ئۆتۈشتىمۇ مەۋجۇت بولدى. كۈنلەرنىڭ بىرىدە بۇ ئويدۇرمىچىلىق ئۇنتۇلغاندا، ئۇ خۇددى چارلې ماگنې ياكى جۇليۇس قەيسەردەكلا تارىخى شەخسكە ئايلانغانىدى.

5

چوڭقۇر يەر ئاستىدىكى بۇ تاماقخانىنىڭ تورۇسى بەكلا پەس ئىدى. تاماققا تىزىلغان ئۆچپەرەت ئاستا - ئاستا سىلجىۋاتاتتى. ئادەم ناھايىتى كۆپ بولۇپ، ۋاراڭ - چۇرۇڭدىن قۇلاق پاك بويقاتتى. پۈكەي تەرەپتىن مىتال ھىدى كېلىپ تۇرىدىغان بۇس پۇرقىراپ تۇراتتى، ئەمما بۇ ھىد يەنىلا زەپەر ئارچا ھارىقىنىڭ يۇرىقىنى باسالمايغان ئىدى. تاماقخانىنىڭ يەنە بىر تەرىپىدە بىر ھاراق بوتكىسى بولۇپ، ئۇنىڭغا تامدىن بىرلا تۆشۈك ئېچىلغان ئىدى. ئون تىيىنغا پەقەت چوڭراق بىر ئوتلام ھاراق كېلەتتى.

— مانا مەن ئىزلەپ يۈرگەن ئادەم، — دېگەن ئاۋاز كەلدى ۋىنىستوننىڭ كەينىدىن.

ۋىنىستون ئۆرۈلدى، بۇ ئادەم ئۇنىڭ دوستى سايم ئىدى. سايم

تەتقىقات باشقارمىسىدا ئىشلەيتتى. بەلكىم دوست دېسەك تازا جايىغا چۈشمەس، چۈنكى بۈگۈنكى كۈنلەردە دوست يوق، پەقەت يولداشلا مەۋجۇت. شۇنداقتمۇ ئادەمگە بەزى يولداشلار يەنە بەزى يولداشلاردىن يېقىنراق تۇيۇلاتتى، سايىم بىر فلولوگ بولۇپ، يېڭى تىلدا ئىشلەيدىغان بىر مۇتەخەسس، مۇنداقچە ئېيتقاندا ھازىر «يېڭى تىل لۇغىتىنىڭ 11 - نەشرى» نى تۈزۈۋاتقان، غايەت چوڭ بىر مۇتەخەسسەر گۇرۇپپىسىنىڭ ئەزاسى ئىدى، ئۇ ۋىنىستوندىن جۇغى كىچىك، ناھايىتى ئۇرۇق بولۇپ، چاچلىرى قارا، كۆزى يوغان، پۇلتاي كۆز ئادەم ئىدى، بەزىدە بەكلا غەمكىن كۆرۈنەتتى. ئادەمگە گەپ قىلىۋاتقاندا، خۇددى ئادەمنىڭ يۈزىدىن بىر نەرسە ئىزدەۋاتقاندىك تىكىلىپ ئولتۇراتتى.

— ساقال تىغى بارمۇ؟ شۇنى سورىماقچىدىم، — دېدى ئۇ.

— بىر تالمۇ يوق، — دېدى ۋىنىستون تېزلا سەل ئوڭايسىزلىنىپ،

— ھەممە يەرنى ئىزدەپ كەتتىم، ئەمما تاپالمىدىم، يوقكەن.

ھەممەيلىن سىزدىن تىغ سورايتتى، ئەمەلىيەتتە ۋىنىستوندا ئىككى تال بار ئىدى، ئۇ بۇنى كېيىن ئىشلەتكىلى ساقلاپ قويغانىدى. بىر قانچە ئايدىن بۇيان، ساقال تىغنى تاپقىلى بولماس بولۇپ كەتتى. تولا ۋاقىتلاردا نۇرغۇن لازىمەتلىكلەرنى پارتىيە دۇكانلىرى تەمىنلەپ بولالمايتتى. ھېلى تۈگمە، ھېلى يىپ، بەزىدە تۇرۇپلا بوغۇچ تاپقىلى بولماي قالاتتى، ئەمدى نۆۋەت تىغقا كەلگەنىدى. بۇ بۇيۇملارنى پەقەت ئەركىن بازاردا ئوغرىلىقچە تىمىسقىلاپ ئىزدىگەندە، ئاندىن تاپقىلى بولاتتى.

— ئالتە ھەپتە بولدى بىرلا تىغنى ئىشلىتىۋاتىمەن، — دېدى ئۇ

يالغان ئېيتىپ.

ئۆچرەت بىر قەدەم يۆتكەلدى. توختىغاندا ۋىنىستون يەنە سايىغا بۇرالىدى. ھەممەيلىن پۈكەينىڭ بىر بېشىغا دەستلەپ قويۇلغان

مايلىشىپ كەتكەن تۆمۈر تەخسىدىن بىردىن كۆتۈرۈۋالغان ئىدى.
— تۈنۈگۈن دارغا ئېسىلغان مەھبۇسلارنى كۆرگىلى باردىڭىزمۇ؟ —
دېدى سايم.

— ئۇ چاغدا ئىشلەۋاتقان ئىدىم، — دېدى ۋىنىستون
كۆڭۈلشېمگەندەك، — ئەمدى ئۇنى كىنودىن كۆرىمەن - دە،
— نەقە پىداندېكىدەك بولمايدۇ - دە، — دېدى سايم.

سايمنىڭ مەسخىرىلىك نەزىرى ۋىنىستوننىڭ يۈزىگە تىكىلدى. ئۇنىڭ
كۆزى «مەن سېنى بىلىمەن، ئىچىڭدىكىسى ماڭا ئايان، تۈنۈگۈن ئۇ
يەرگە نېمىشقا بارمىغىنىڭنى ئوبدان بىلىمەن» دەۋاتقاندا قىلاتتى.
ئۇ تەسەۋۋۇر قىلغۇسىز ئەشەددىي ساداقەتمەنلەردىن ئىدى. ئۇ تىك
ئۇچارنىڭ دۈشمەن يېزىلىرىنى قانداق بومباردىمان قىلغانلىقى، ئىدىيە
جىنايەتچىلىرىنىڭ سوتلانغانلىقى ۋە جىنايىتىنى قانداق تاپشۇرغانلىقى،
مۇھەببەت مىنىستىرلىكىنىڭ يەر ئاستى كامېرلىرىدىكى قەتلى قىلىش
دېگەندەك ئادەمنىڭ تىنىنى شۈركۈندۈرىدىغان ئىشلارنىمۇ ناھايىتى
ھۇزۇرلىنىپ، زوق - شوق بىلەن سۆزلەيتتى. ئۇنىڭ بىلەن پاراڭلاشقاندا
ئۇنى بۇنداق تېمىلاردىن چەتلەشتۈرۈش بىر مەسىلە ئىدى، ئۇنى ئامال
بار «يېڭى تىل»غا ئالاقىدار گەپ - سۆزلەر بىلەن تۇتۇپ تۇرۇشقا
توغرا كېلەتتى. ئۇ بۇ تېمىدا بىر نوپۇز ئىگىسى بولۇپ، ئۇنىڭ بۇ
ھەقتىكى گەپلىرىنى ئادەمنىڭ ئاڭلىغۇسى كېلەتتى. ۋىنىستون سايمنىڭ
چوڭ، قارا كۆزلىرىنىڭ سىنچىلاشلىرىدىن ئۆزىنى قاچۇرۇپ بېشىنى
سەل يانغا تارتتى.

— قالتىس پەيزى بولدى، — دېدى ئۇ ئەسلەپ، — ئۇلارنىڭ
پۇتىنى باغلىغاندا ئاغرىغان ئوخشايدۇ. مەن ئۇلارنىڭ ئاشۇ جان
تالىشىپ پۇت تېپىشىنى كۆرۈشنى ياخشى كۆرىمەن. ھەممىدىن بەك
ئاخىرىدىكى تىلى كۆپكۆك بولۇپ ساڭگىلاپ قالغاندىكى ھاياجاننى
دېمەيسەن. مېنى مۇشۇنداق ئىنچىكە جايلىرى ھۇزۇرلاندۇرىدۇ.

— يەنە بېرىڭلار! — دەپ توۋلىدى ئاق پەرتۇق تارتىۋالغان بىر پېرولتار چۆمۈچىنى پولاڭلىتىپ، ۋىنستون بىلەن سايم تەخسىلىرىنى توساقنىڭ ئاستىدىن سۇندى. ئۇلارنىڭ تەخسىسىگە نورمىلىق چۈشلۈك تامىقى — بىر كىچىك تۆمۈر قاچىدا قىزغۇچ رەڭلىك دۈملەپ پۇشۇرۇلغان سەي، يوغان بىر پارچە بولكا، بىر پارچە پىشلاق، بىر ئىستاكان سۈتسىز زەپەر قەھۋەسى، بىر تال شىكەر جەۋھىرى تابىلىتى — ئۇسۇپ بېرىلدى.

— ئاۋۋ يەردىكى ئۈستەلگە بارايلى، ئېكراننىڭ ئاستىدىكى. ماڭغاج ئارچا ھارىقىدىن ئېلىۋالايلى، — دېدى سايم.

ئارچا ھارىقى ئۇلارغا تۇتقۇچى يوق جۇڭگو رومكىسىدا سۇنۇلدى. ئۇلار قىستاڭچىلىقنى كېسىپ ئۆتۈپ ھېلىقى ئۈستى تۆمۈردە قاپلانغان ئۈستەلگە كەلدى ۋە تەخسىلىرىنى قويدى. ئۈستەلنىڭ بىر بۇرجىكىدە سەيمۇ - تاڭ، بىر دۆۋە مەينەت سۇيۇقلۇق تۇراتتى، قارىماققا بىراۋ قۇسۇپ قويغاندەك قىلاتتى. ۋىنستون رومكىنى كۆتۈرۈپ بىردەم توختىلىۋالدى - دە، ئاندىن بۇ ماي تېتىيدىغان سۇيۇقلۇقنى گۈلپىدە كۆتۈرۈۋەتتى. ئۇ كۆزىدىن ئېتىلىپ چىققان يېشىنى سۈرتۈۋېتىپ قورسىقىنىڭ ئېچىپ كەتكەنلىكىنى ھېس قىلدى. ئۇ دۈملەنگەن سەينى قوشۇقلاپ يېيىشكە باشلىدى. سەي يەنە دائىمىدەك بۇزۇلۇپ قالغانىدى، ئىچىدە رەڭگى قىزغۇچ، بۇلۇتتەك يۇمشاق، چاسا بىر نېمىلەر بولۇپ، گۆشتىن تەييارلانغاندەك قىلاتتى. تەخسىلىرىنى بىكارلاپ بولغىچە ھېچكىم ئۇنچىقىمىدى. ۋىنستوننىڭ سول تەرىپىدىكى ئۈستەلدە بىرەيلەن ناھايىتى يۇقىرى ئاۋازدا توختىماستىن سۆزلەۋاتاتتى، ئۇنىڭ ئۆردەك غاقلىدىغاندەك بوغۇق ئاۋازى ئۆيىنىڭ ئىچىنى بىر ئالغان ئىدى.

— لۇغەتنىڭ ئىشلىرى قانداقراق كېتىۋاتىدۇ؟ — دەپ سورىدى ۋىنستون يېنىدىكى ئاۋازدىن يۇقىرىراق ئاۋازدا.

— پەسرەكم، — دېدى سايم، — مەن سۈپەتلەرنى ئىشلەۋاتىمەن،

بەك قىزىقارلىق.

لۇغەتنىڭ گېپىنى ئاڭلاپ ئۇنىڭ چىرايى پاللىدە ئېچىلىپ كەتتى. ئۇ ئالدىدىكى تەخسىنى بىر چەتكە ئىتتىرىپ قويۇپ، كىچىككىنە قولىدا بولكا، يەنە بىر قولىدا پىشلاقنى تۇتۇپ، ئۈستەلگە يېقىن كېلىپ ئېگىشىتى، بۇنداقتا ئۇلار ئۈنلۈك توۋلىشىپ پاراڭلاشىمىسىمۇ بولاتتى.

— 11 - نەشرى بېكىتىلگەن نۇسخىسى، — دېدى ئۇ.

— بىز ھازىر تىلنى ئۆزىنىڭ ئەڭ ئاخىرقى قېلىپىغا ئېلىپ كەلدۇق، بۇنداقتا ھېچكىم باشقا ھېچنېمىنى سۆزلىيەلمەيدۇ. بىز بۇنى تولۇق تاماملىغاندا، سىلەر دەك ئادەملەر بۇنى قايتا يېڭىۋاشتىن ئۆگەنمىسەڭلار بولمايدۇ. شۇنداق دېيەلمەنكى، سىز چوقۇم سىلەرنىڭ خىزمىتىڭلار يېڭى سۆز ئىجات قىلىشقا دەپ ئويلىدىڭىز، ھەرگىز ئۇنداق ئەمەس! بىز ھەركۈنى يۈزلەپ سۆزلەرنى بۇرۇۋاتىمىز، بىز ھازىر تىلنى چىكىگە يەتكۈزۈپ كىچىكلىتىۋاتىمىز. لۇغەتنىڭ 11 - نەشرىدە 2050 - يىلدىن بۇرۇن ئىستېمالدىن قالدىغان بىرمۇ سۆز بولمايدۇ.

ئۇ بولكىدىن بىر چىشلەم چىشلىدى ۋە ئۇنى تۈزۈك چاينىمايلا يۇتۇۋەتتى، ئاندىن ناھايىتى مەمەدانلارچە قىزغىنلىق بىلەن سۆزنى داۋاملاشتۇردى. ئۇنىڭ قارامتۇل يۈزىگە جان كىرىپ، كۆزىدىنمۇ بايامقى مەسخىرە نۇرلىرى يوقاپ خۇمارلىشىپ كەتتى.

— سۆزلەرنى بۇرۇش ئاجايىپ قالتىس ئىشكەن، بۇنداق سۆزلەر ئەلۋەتتە، پېئىل ۋە سۈپەتتىن جىق چىقىدىكەن. شۇنداقتىمۇ، يەنىلا ئىسىمدىن نەچچە يۈزنى يوق قىلىشقا توغرا كېلىدىكەن. مەنىداش سۆزلەرنىلا ئەمەس، قارىمۇ - قارشى مەنىلىك سۆزلەرنىمۇ يوق قىلدۇق. پەقەت باشقا سۆزلەرنىڭ قارىمۇ - قارشى مەنىسىلا بولۇپ قالغان، مۇنداق سۆزلەرنىڭ مەۋجۇت بولۇشنىڭ زادى نېمە ئەھمىيىتى بار؟ بىر سۆزنىڭ قارىمۇ - قارشى مەنىسى ئۆزىنىڭ ئىچىدە بولغان

بولدۇ. GOOD – «ياخشى» دېگەن سۆزنى ئالايلىق: ياخشى دەيدىغان بىر سۆز بولغان يەردە، ئۇنداقتا «يامان» دېگەن سۆزگە نېمە ئېھتىياج؟ Ungood – «ياخشى ئەمەس» دېگەن سۆز، دەل مۇشۇ مەنىنى ئىپادىلەيدۇ ئەمەسمۇ؟ ھەتتا تېخىمۇ دەل ئىپادىلەيدۇغۇ. چۈنكى ئۇ «ياخشى» نىڭ دەل تەتۈرى، «يامان» دېگەن سۆز بولسا ئۇنداقتا ئەمەس. يەنە ئالايلىق، ئەگەر سىز «ياخشى» نىڭ تېخىمۇ كۈچەيتىلگەن مەنىسىنى ئىشلەتمەكچى بولسىڭىز، ئۇنداقتا «ئەلا، قالتىس...» دېگەندەك مەنىسى تۇتۇق سۆزلەرنى ئىشلىتىشنىڭ نېمە ھاجىتى؟ plusgood – «قوش ياخشى» دېسىڭىزلا بولىدىمۇ؟ ياكى تېخىمۇ كۈچلۈكرەك مەنىدە ئىشلەتمەكچى بولسىڭىز – doubleplusgood – «قوش قوش ياخشى» دېسىڭىزمۇ بولۇۋېرىدۇ، ئوخشاش مەنىنى ئىپادىلىيەلەيسىز. ئەلۋەتتە، بىزمۇ بۇ سۆزلەرنى ھازىر ئىشلىتىۋاتىمىز، ئەمما «يېڭى تىل لۇغىتى» نىڭ يېڭى نەشرىدە بۇلار ئىشلىتىلمەيدۇ. ئاخىرىدا پەقەت ئالتە سۆز بىلەنلا ياخشى، يامان دېگەن مەنىنى تولۇق ئىپادىلىيەلەيمىز، ئەمەلىيەتتە بىرلا سۆز بىلەن. قالتىس ئەمەسمىكەن ۋىنىستون؟ ئەمەلىيەتتە، بۇ ئەڭ دەسلەپتە غوجاكنىڭ ئىدىيەسى ئىدى، – دەپ قوشۇپ قويدى سايم بىردەم ئويلىنىشتىن كېيىن.

غوجاكنىڭ ئىسمىنى ئاڭلاپ ۋىنىستوننىڭ چىرايىدىن بىر خىل پەرۋاسزلىق ئىپادىسى غىل – پاللا ئۆتۈپ كەتتى، سايم ۋىنىستوننىڭ چىرايىدىن تازا قىزغىنلىقنى كۆرەلمىدى.

– «يېڭى تىل» نىڭ ئەھمىيىتىنى ھەقىقىي ھېس قىلمايۋاتىسىز ۋىنىستون، – دېدى سايم كۆڭلى يېرىم ھالدا، – سىز ھازىر يېزىقچىلىق قىلىشىڭىزمۇ يەنىلا كونا تىلدا پىكىر قىلىۋاتىسىز، تايىمىستىكى بەزى يازمىلىرىڭىزنى ئوقۇدۇم، يامان ئەمەس، ئەمما تەرجىمە تىلى بويىچە ئالغان. گەرچە ئىشلەتكەن سۆزلىرىڭىزنىڭ مەنىلىرى ھەم تۇتۇق ھەم بىمەنلەرچە كۆپ بولسىمۇ، قەلبىڭىزدە سىز يەنىلا

كونا تىلغا مايىل. سىز سۆزلەرنى ۋەيران قىلىشنىڭ گۈزەللىكىنى ھېس قىلالمايۋاتسىز. بىلەمسىز؟ پەقەت «يېڭى تىل» لا ھازىرقى دۇنيادىكى سۆزلۈكلىرى يىلسېرى ئازىيىۋاتقان بىردىنبىر تىل!

ۋىنىستوننىڭ بۇنى بىلگۈچىلىكى بار، ئەلۋەتتە. ئۇ كۈلۈمسىردى ۋە بۇ كۈلۈمسىرىشنىڭ ئۆزىنىڭ قوشۇلغانلىقىنىڭ ئالامىتى بولۇشىنى ئۇمىت قىلدى، چۈنكى ئۇ يەنە سۆزلەي دەپمۇ ئۆزىگە ئىشەنچ قىلالمىدى. سايم بولكىدىن يەنە بىر چىشلەم چاينىغاچ سۆزىنى داۋاملاشتۇردى:

— «يېڭى تىل» نىڭ پۈتۈن مەقسىتىنىڭ تەپەككۈرنى تاراپتىش ئىكەنلىكىنى بىلىمىڭىزمۇ؟ ئاخىرقى نىشاندا، بىز ئىدىيە جىنايىتىنى تىل جەھەتتىن يۈز بېرەلمەيدىغان ھالەتكە چۈشۈرۈۋەتمەكچى، شۇنداق قىلالساق بۇ جىنايەتنى سادىر قىلىدىغان سۆز قالمايدۇ. ئىپادىلىمەكچى بولغان ھەرقانداق ئۇقۇمنى پەقەت بىرلا سۆز بىلەن ئىپادىلەيمىز. ئۇ سۆزنىڭ مەنىسى ئېنىق بېكىتىلگەن، باشقا ھەرقانداق قوشۇمچە مەنىلىرى يوق قىلىۋېتىلگەن، ئۇنتۇپ كېتىلگەن بولىدۇ. بىز بۇ قېتىمقى 11 - نەشرىدە بۇ نىشانغا زور دەرىجىدە يېقىنلاشتۇق. ئەمما بۇ خىزمەت سىز، مەن ئۆلۈپ كەتكەندىن كېيىنمۇ داۋاملىشىدۇ. يىلسېرى سۆزلەر ئازىيىدۇ، شۇنىڭغا ئەگىشىپ ئاڭنىڭ دائىرىسىمۇ كىچىكلەپ ماڭىدۇ. ئەلۋەتتە، ھەتتا ھازىرمۇ ئىدىيە جىنايىتى سادىر قىلىشنىڭ ھېچقانداق باھانىسى قالمايدۇ. بۇ پەقەتلا ئۆزىنى كۆندۈرۈش ۋە رېئاللىقنى كونترول قىلىش مەسىلىسىلا بويىقالدى. ئەمما ئەڭ ئاخىرىدا ھەتتا بۇلارغىمۇ ئېھتىياج قالمايدۇ. يېڭى تىل پۈتۈنلەنگەن چاغدا، ئىنقىلاب ئاندىن تاماملانغان بولىدۇ، «يېڭى تىل» نىڭ ئۆزى INGSOC ئىنىسوك، شۇنداقلا INGSOC ئىنىسوكنىڭ ئۆزى «يېڭى تىل» دۇر، — ئۇ تولىمۇ سىرلىق بىر رازىمەنلىك تۇيغۇسىدا بۇ ئاخىرقى سۆزنى قوشۇپ قويدى، — 2050 - يىلىغا بارغاندا، بىز ئىككىمىزنىڭ شۇ تاپتىكى پارىگىمىزنى چۈشىنەلمەيدىغان بىرمۇ ئادەمنىڭ قالمايدىغانلىقىنى ئويلاپ باقمىدىڭىزمۇ؟

— پەقەت، — دەپ باشلىدى ۋىنىستون دەرگوماندا، ئاندىن تۇيۇقسىز گېپىنى توختىتىۋالدى. «پەقەت پرولتارلاردىن باشقىلار» دېگەن سۆز تىلىنىڭ ئۇچىغا كەپقالغان ئىدى، ئەمما ئۇ بۇ سۆزنىڭ مەلۇم دەرىجىدە ساداقەتسىزلىكتىن دېرەك بېرىدىغان — بەرمەيدىغانلىقىغا جەزم قىلالماي، ئۆزىنى تۇتۇۋالدى. ھالبۇكى، سايم ئۇنىڭ نېمە دېمەكچى بولغىنىنى ئاللىقاچان بىلىپ بولغانىدى.

— پرولتارلار ئادەم ئەمەس، — دېدى ئۇ پەرۋاسىزلاپ، — 2050 - يىلىغا بارغاندا، مېنىڭچە «كونا تىل» تولۇق يوقايدۇ. ئۆتمۈشكە تەۋە بارلىق يازما ۋە سىقىلەر غايىب بولىدۇ. چاۋسىپ، شېكسپىر، مىلتون، بايونلار پەقەت «يېڭى تىل» دىلا مەۋجۇت بولىدۇ، ئەلۋەتتە ئۆزگەرتىلگەن ھالىتىدە. ئەمەلىيەتتە، ئۇلار ئۆزىگە تامامەن قارشى شەخسلەرگە ئايلاندۇرۇلىدۇ. پارتىيەنىڭ يازما ھۆججەتلىرىمۇ، ھەتتا شوئارلىرىمۇ ئۆزگىرىدۇ. «ھۆرلۈك قۇللۇقتۇر» دېگەن شوئار قانداقمۇ ئۇ چاغلاردا مەۋجۇت بولۇپ تۇرالىسۇن؟ چۈنكى، ھۆرلۈك ئۇقۇمى ئاللىقاچان يوق قىلىنغان تۇرسا؟ تەپەككۈرنىڭ پۈتۈن قۇرۇلمىسى ئۆزگىرىدۇ. ئەمەلىيەتتە، ئۇ چاغدا ھازىرقىدەك ئىدىيە، تەپەككۈر دەيدىغان بىر نېمە بولمايدۇ. ساداقەتمەنلىك ئۇقۇمى تەپەككۈر قىلماسلىق، يەنى تەپەككۈرغا ئېھتىياجى بولماسلىق بىلەن باراۋەر ئۇقۇمغا ئايلىنىدۇ، يەنى ساداقەتمەنلىك دېمەك ئاڭسىزلىق دېمەكتىن دېرەك بېرىدۇ.

ۋىنىستون سايمنىڭ ئۇزاققا قالماي پارغا ئايلىنىپ كېتىدىغانلىقىغا بىردىنلا چىنىپۇتۇپ قالدى. ئۇ بەك ئەقىللىق ئىدى. ئۇ شەيئەلەرنىڭ ماھىيىتىنى بەك ئېنىق كۆرەتتى ۋە ئاشكارا سۆزلەۋېرەتتى. پارتىيە بۇنداق كىشىلەرنى ياقىتۇرمايتتى. كۈنلەرنىڭ بىرىدە ئۇ يوقاپ كېتەتتى، بۇ ئۇنىڭ يۈز ئەپتىدىنلا چىقىپ تۇراتتى.

ۋىنىستون بولكىسى بىلەن پىشلىقنى يەپ بولدى. ئۇ قەھۋەسىنى ئىچىش ئۈچۈن ئورۇندۇقىدا ئازراق چۆرۈلۈپ ئولتۇردى. ئۇنىڭ يېنىدىكى ھېلىقى يۇقىرى ئاۋازلىق ئادەم تېخىچە ۋارقىراپ سۆزلەۋاتاتتى. ئۇنىڭ

كاتىپى بولسا كېرەك، ۋىنىستوننىڭ كەينىدىلا ئولتۇرغان بىر ياش ئايال ئۇنىڭ سۆزىنى بېرىلىپ ئاڭلاۋاتاتتى ۋە ئۇ ئېيتقان ھەرقانداق سۆزگە ئىچ - ئىچىدىن قوشۇلۇۋاتقاندەك قىياپەتنى كىيىدىلەپ تۇراتتى. ۋىنىستون پات - پات ئۇ ئايالنىڭ بىرخىل ئاياللارچە ئەخمەقلىق چىقىپ تۇرىدىغان ئاۋازدا «مېنىڭچە دېگىنىڭىز توغرا، مەن سىزنىڭ قارىشىڭىزغا تامامەن قوشۇلىمەن» دېگىنىنى ئاڭلاپ قالاتتى. ئەمما ئۇ ئەرنىڭ ئاۋازى بۇ قىز سۆزلەۋاتقاندىمۇ بېسىقمىدى، ۋىنىستون ئۇ ئادەمنى بىر قاراپلا تونۇدى، ئەمما ئۇ بۇ ئادەمنىڭ پەقەت رومان باشقارمىسىدىكى مۇھىم بىر ئورۇندا ئىشلەيدىغانلىقىدىن باشقا ھېچنېمىنى بىلمەيتتى. ئۇ ئوتتۇز ياشلار چامىسىدىكى، بويۇنلىرى توم، ئېغىزى يوغان ئادەم ئىدى. ئۇ بېشىنى سەل كەينىگە قاتايتۇۋالغان بولۇپ، بولۇڭدا ئولتۇرغانلىقتىن كۆزەينىكىگە نۇر چۈشۈپ پارقىراپ تۇراتتى، ۋىنىستون ئۇنىڭ كۆزىنىڭ ئورنىدا پەقەت يوغان ئىككى دانە ئەينەكنىلا پەرق ئەتتى. قورقۇنچلۇق ئىش شۇكى، ئۇنىڭ شارپىلداپ تۆكۈلۈپ تۇرغان سۆزلىرىدىن ھېچنەرسىنى ئىلغا قىلغىلى بولمايتتى. ۋىنىستون ئۇنىڭ «گولدىستېينىزمنى تۈپ يىلتىزىدىن يوقىتىش» دېگەن بىر ئېغىز گېيىنىلا ئاڭقىرالدى. ئۇنىڭ باشقا گەپلىرى ئۆردەك غاقلىدىغاندەك غاق - غاقتىن باشقا نەرسە ئەمەس ئىدى.

گەرچە سىز ئۇنىڭ زادى نېمە دەۋاتقانلىقىنى ئېنىق ئاڭلىيالمىسىڭىزمۇ، ئەمما شەكلەنمەستىن جەزملەشتۈرەلەيتتىڭىزكى: ئۇ يا گولدىستېينى سۆكۈۋاتقان، يا ئاغدۇرۇمچىلار ۋە ئىدىيە جىنايەتچىلىرىگە تېخىمۇ ئېغىر جازا تەلەپ قىلىۋاتقان؛ ياۋروئاسىيا ئارمىيەسىنىڭ دۈشمەنلىكىگە غەزەپ - نەپرەتنى بىلدۈرۈۋاتقان؛ ياكى بولمىسا غوجاكنى ياكى مالابار فرونتىدىكى قەھرىمانلارنى ماختاۋاتقان بولۇشى مۇمكىن ئىدى. ۋەھالەنكى نېمە دېيىشىدىن قەتئىنەزەر، بۇلارنىڭ ھېچقانداق پەرقى يوق؛ ئىشقىلىپ، ئۇنىڭ دەۋاتقانلىرى مۇتلەق ساداقەتمەنلىك، تامامەن INGSOC ئىنىسوك ئىدى. ئۇنىڭ كۆزى يۈزى ۋە تېز - تېز

كۆتۈرۈلۈپ چۈشۈۋاتقان جاۋغايليرغا قاراپ، ۋىنىستوندا ئۇ بىر ئادەمزانى ئەمەس، بەلكى بىر قورچاقتەك غەلتە تۇيغۇ پەيدا بويقالدى. ھازىر بۇ ئادەمنىڭ مېڭىسى ئەمەس، پەقەت كارنىيىلا سۆزلەۋاتتى. ئۇنىڭ ئېغىزىدىن چىقىۋاتقنى مۇئەييەن مەنە ئاڭلىتىدىغان سۆز ئەمەس، بىر قاتار سۆزلەر تىزمىسى ئىدى: بۇ خۇددى ئۆردەكنىڭ غاقلىدىشىدەك، ئاڭسىزلىقتىن چىقىۋاتقان بىر غاق - غاق ئىدى.

سايىم بىر پەس جىمىپ قالدى ۋە قولىدىكى قوشۇق بىلەن ئۇماچلىشىپ كەتكەن سەينى قوچۇپ بىر نېمىلەرنىڭ شەكلىنى سىزىشقا باشلىدى. ئەتراپ شۇنچە ۋاراڭ - چۇرۇڭ بولسىمۇ، ياندىكى ھېلەم توختىماي جاراڭلاۋاتقان ھېلىقى ئاۋاز يەنىلا ئېنىق ئاڭلىنىپ تۇراتتى.

— «يېڭى تىل» دا بىر سۆز بار، — دېدى سايىم، — سىز بىلەمسىز بىلىمىدىم، ئۆردەكسۆزى دېيىلىدۇ، يەنى ئۆردەكتەك غاقلىداش دېگەن مەنىدە. ئۇ بىر - بىرىگە زىت ئىككى خىل مەنىگە ئىگە قىزىقارلىق سۆزلەرنىڭ بىرى. رەقىبىگە ئىشلىتىلگەندە كەمسىتىش، چۆكۈرۈش مەنىسىنى ئاڭلىتىدۇ، سىز بىلەن ئورتاق پىكىرلىك كىشىگە تەدبىقلىغاندا بولسا ماختاش مەنىسىدە كېلىدۇ.

«شەك - شۈبھىسىزكى، سايىم چوقۇم پارغا ئايلىنىپ كېتىدۇ» ۋىنىستون يەنە شۇنى ئويلىدى. گەرچە ئۇسايىمدىن سەسكەنسىمۇ، سايىمۇ ئۇنى ياقتۇرمىسىمۇ، ئۇنىڭ بۇنى ئويلىغاچ كۆڭلى يېرىم بولدى. سايىم خالىسىلا ۋىنىستوننى «ئىدىيە جىنايەتچىسى» دەپ پاش قىلالايتتى. سايىمدا قانداقتۇر بىر چاتاق بار ئىدى، ئۇنىڭدا ئىشقىلىپ بىر نېمە كەم ئىدى، ئۇنىڭدا بىر خىل ئېھتىيات، بېپەرۋالىق، پۇختىلىق كەم ئىدى. ئۇنى ساداقەتمەن ئەمەس دېيىش مۇمكىن ئەمەس. ئۇ INGSOC ئىنىسوكنىڭ پىرىنسىپلىرىغا قەتئىي ئىشىنىدۇ، غوجاكاغا چوقۇنىدۇ، غەلبىلەردىن چەكسىز شاتلىققا چۆمىدۇ، غەيرىي ئىدىيىدىكىلەردىن نەپرەتلىنىدۇ. ئۇ بۇلارنى سەمىمىلىكىدىن ئەمەس،

مۇھىمى داۋاملىق يالقۇنچاپ تۇرىدىغان ئوتتەك قىزغىنلىق بىلەن قىلىدۇ. ھەرقاقت يېڭى ئۇچۇرلاردىن خەۋەر تېپىپ تۇرىدۇ. ئادەتتىكى پارتىيە ئەزالىرى مۇنداق مۇكەممەللىكنى ئادا قىلىپ بولالمايتتى. شۇنداق تۇرۇقلۇق، نېمىشىقدۇر ئۇنىڭدا ئادەمنى تولۇق ئىشنىشتىن توسۇپ قويىدىغان ئاللىقانداق ئالامەتلەر بار ئىدى. ئۇ دېمەسلىككە تېگىشلىك گەپ - سۆزلەرنى دەۋىرەتتى، بەك جىق كىتاب ئوقۇيتتى، دائىم رەسسام، مۇزىكانلارنىڭ ئۇۋىسى ھېسابلىنىدىغان كاشتان دەرىخى قەۋەخانىسىغا باراتتى. بۇ قەۋەخانىغا بارماسلىق ھەققىدە بىرەر يازما قانۇنغۇ يوق، - بۇ يەردىن ھېچقانداق قانۇن يوق - ئەمما نېمىشىكىن بۇ يەر بىر شۇم يەر ھېسابلىناتتى. پارتىيەنىڭ بۇرۇنقى ئىشەنچى يەردە قويغان رەھبەرلىرى، تولۇق تازىلىنىشتىن ئىلگىرى مۇشۇ يەرگە يىغىلاتتىكەن. نەچچە ئون يىللار ئىلگىرىمۇ، گولدىستېين ئۆزى بۇ يەرگە كەلگەنمىشكەن. سايماننىڭ تەقدىرىنى پەرەز قىلماق تەس ئەمەس. ئەمما شۇنىسى ئېنىقكى، ئەگەر سايمان ئۇنىستوننىڭ يوشۇرۇن قاراشلىرىنى بىلىپلا قالسا، دەرھال ئىدىيە ساقچىلىرىغا پاش قىلاتتى. ئەلۋەتتە باشقىلار بىلىپ قالسىمۇ شۇنداق قىلىدۇ، ئەمما سايمان ھەممىدىن ئاكتىپ ئىدى. قارىغاندا، قىزغىنلىق بولسىلا يېتەرلىك بولمايدىغاندەك قىلاتتى، ساداقەتمەنلىك ئاڭسىزلىقتىن ئىبارەت ئىدى.

- پارسونس كەلدى، - دېدى سايمان بېشىنى كۆتۈرۈپ.

ئۇنىڭ تەلەپپۇزىدىن «ھېلىقى دۆت ئېشەك» دېگەن ئاھاڭ چىقىپ تۇراتتى. ئۇنىستوننىڭ زەپەر بىناسىدىكى قوشنىسى پارسونس راستىنلا ئۇلارغا قاراپ كېلىۋاتاتتى. ئۇ سەل سەمىرىپ قالغان، ئوتتۇرا بوي، چاچلىرى شالاڭ، يۈزى پاقىغا ئوخشايدىغان ئادەم ئىدى. ئۇ ئوتتۇز بەشكە كىرگەن بولۇپ، بەل، بويۇنلىرى خېلى توملىشىپ قالغىنىغا قارىماي، ھەرىكىتى يەنىلا ياش يىگىتلەرنىڭكىدەك چاققان، چەبدەس ئىدى. ئۇنىڭ پۈتۈن تۇرقى بەكرەك يوغىناپ قالغان بولسىلا ئوخشايتتى، گەرچە ئۇ ئادەتتىكى خىزمەت كىيىمى كىيىۋالغان

بولسىمۇ، ئادەمگە يەنىلا كۆك كۇسار، كۈلرەڭ مايكا كىيىۋالغان، بويىغا قىزىل گالستۇك تاقىۋالغان بالا ئىشپيونلاردەك كۆرۈنەتتى. ئادەم ئۇنى كۆز ئالدىغا كەلتۈرگەندە، سېمىزلىكىدىن تىزدا كاتەك پەيدا بويىقالغان، دىقماق بىلەن كىلىرىدىكى يەڭلىرىنى تۈرۈۋالدىغان بىر بالا ئايان بولاتتى. ئەمەلىيەتتە، ھەر قېتىملىق كۈلپىكتىپ دالا يۈرۈشى دېگەندەك پائالىيەتلەر، پارسونىنىڭ كۇسار كىيىۋېلىشىغا ناھايىتى ئوبدان باھانە بولاتتى.

پارسون ئۇلار بىلەن «خاللو خاللو» دېگىنىچە ناھايىتى قىزغىن كۆرۈشتى ۋە ئۈستەلدە ئولتۇردى. ئۇنىڭدىن دائىمقىدەك كۈچلۈك تەر پۇرىقى گۈپۈلدەپ كېلىپ تۇراتتى. ئۇنىڭ قىزىرىپ كەتكەن يۈزلىرىدە تېخىچە مۇنچاق - مۇنچاق تەرلەر بار ئىدى. ئۇ ئادەتتىن تاشقىرى تەرلەيتتى. ئاممىۋى پائالىيەت مەركىزىدە سىز پالاقىتىكى نەمدىنلا، پارسوننىڭ قاچان تىك - تاك توپ ئوينىغانلىقىنى ئېيتىپ بېرەلەيتتىڭىز. سايم بىرمۇنچە سۆز يېزىلغان بىر قەغەزنى چىقاردى ۋە قىزىل قەلەمنى تۇتۇپ قەغەزگە قاراشقا باشلىدى.

— قارا ئۇنىڭغا، تاماق ۋاقتىدىمۇ ئىشلەۋاتىدۇ، — دېدى پارسونىس ۋىنىستوننى نوقۇپ، — ئالامەت قىزغىن - ھە؟ نېمىلەر بۇ بۇرادەر؟ ھەقىچان مەن ئاسان چۈشىنەلەيدىغان نەرسىلەر ئەمەس. بۇرادەر سىمىس، نېمىشقا سېنى ئىزلەپ بۇ يەرگىچە كەلگەنلىكىمنى دېسەم، سەن ماڭا بېرىدىغان ئىئاننى ئۇنتۇپ قاپتىكەنەن.

— قايسى بولغىيتتى؟ — دېدى ۋىنىستون پورتىمىنى سىلاشتۇرۇپ. ئادەتتە ماڭاشنىڭ تۆتتىن بىرى ئىئانگە كېتەتتى. ئىئانە نامىنىڭ كۆپلىكىدىن، ئادەم دائىم قايسى ئىئانە ئىكەنلىكىنى ئۇنتۇپ قالاتتى. — نەپرەت ھەپتىسى ئۈچۈن. سەن بىلسەن ھەممەيلەنگە كېلىدۇ بۇ ئىئانە. مەن بىزنىڭ مەھەللىنىڭكىنى يىغىشقا مەسئۇل بولغانىم. بىز پۈتۈن تىرىشچانلىقىمىزنى ئىشقا سېلىپ ئۆزىمىزنى ئوبدان بىر كۆرسىتىپ قويماقچى. ئىشقىلىپ ساڭا دەپ قوياي، ئەگەر زەپەر

بىناسى كوچىمىزدا ھەممىدىن كۆپ بايراق ئاسالمىسا، مېنىڭ خاتالىقىم ئەمەس. ئىككى دوللار، ھە، سەن ماڭا شۇنداق ۋەدە قىلغانىڭ ۋىنىستون ئۇنىڭغا ئىككى ۋاراق ناھايىتى كىرلاش، قاتلىشىپ كەتكەن پۇلنى سۇندى، پارسونى ئۇنى كىچىك خاتىرە دەپتىرىگە ساۋاتسىزلا يېزىقىدا رەتلىك خاتىرىلەپ قويدى.

— ھە راست بۇرادەر، تۇنۇگۇن بىزنىڭ كىچىك شۇمتەك ساڭا رەگەتكە ئېتىپتۇ، ئۇنى ئوبدان ئەدەپلەپ قويدۇم. ئەگەر يەنە شۇنداق قىلساڭ، رەگەتكەڭنى تارتىۋالماي دەپ قورقۇتۇپ قويدۇم.

— قارىسام، ئۇ دارغا ئېسىش مەيدانىغا بارالمىغىنىغا كۆڭلى يېرىم بولغاندەك قىلاتتى، — دېدى ۋىنىستون.

— ھە شۇ، شۇنى دېمەكچىدىم، ئەمما شۇنداق روھنىڭ بولغىنى ياخشى، شۇنداق ئەمەسمۇ؟ تولىمۇ كەپسىز ئۇلار، ئىككىلىسى شۇنداق. ئەمما قىزغىنلىقى ئاجايىپتە! پۈتۈن ئوي - خىيالى ئىشپىيونلۇق، ئۇرۇشتا ئەمەسمۇ؟ ئۆتكەن شەنبە ئۇلارنىڭ ئەترىتى بېرىكخامستېد تەرەپكە دالا يۈرۈشىگە چىققاندا، قىزىمنىڭ نېمە ئىش قىپتۇ دېمەسەن؟ ئۇ باشقا ئىككى قىزنى ئۆزىگە ئەگەشتۈرۈپ، ئەترەتتىن سۇغۇرۇلۇپ چىقىپ، پۈتۈن بىر چۈشتىن كېيىن بىر يۈچۈن ئادەمنى پايلاپ يۈرۈپتۇ. ئۇلار ئۇ ئادەمنىڭ كەينىدىن ساق ئىككى سائەت ئىز بېسىپ، قوبۇق دەرەخلىكتىنمۇ ئۆتۈپتۇ، ئاخىرى ئامېرىكامغا كەلگەندە، ئۇنى چارلىغۇچىلارغا پاش قىپتۇ.

— نېمىشقا شۇنداق قىپتۇ؟ — دەپ سورىدى ۋىنىستون سەل چۆچۈپ.

— مېنىڭ قىزىم ئۇنى چوقۇم پاراشوتتا چۈشكەن دۈشمەن ئالاھىدە خادىمى دەپ ئويلاپ قالغان ئوخشايدۇ. مەسىلە دەل مۇشۇ يەردە بۇرادەر، سېنىڭچە قىزىم نېمىشقا ئۇنى كۆرۈپلا شۇنداق گۇمانغا كېلىپ قالغاندۇ؟ قىزىم ئۇنىڭ بىر غەلىتە ئاياغ كىيىۋالغانلىقىغا

دېققەت قىپتۇ، قىزىمنىڭ دېيىشىچە، ئىلگىرى ئۇ ھېچكىمنىڭ ئۇنداق ئاياغ كىيگەنلىكىنى كۆرۈپ باقمىپتىكەن. شۇنىڭ بىلەن ئۇنى چوقۇم چەتئەللىك دەپ ئويلاپتۇ. بەكلا ئەقىللىق - ھە؟ ئەمدىلا يەتتە ياش كىرگەن تۇرۇقلۇق - ھە؟

— ئۇ ئادەم قانداق بولدى كېيىن؟ — دەپ سورىدى ۋىنىستون.
— بىلمەيمەن - دە، ئەلۋەتتە. ئەگەر ئۇ مۇنداق بويكەتسىمۇ ھەيران قالمايمەن - دە، — دەپ پارسونى قولىدا مىلتىقنى دوراپ، ئېغىزىدا پارتلىغان ئىشارىنى چىقاردى.
— ياخشى، — دېدى سايم ئالدىدىكى قەغەزدىن بېشىنى كۆتۈرمەي.

— ئەلۋەتتە، ھەرقانداق يۈچۈققا سەل قارىساق بولمايدۇ، — دېدى ۋىنىستون ئاران.

— دېمەكچى بولغىنىم ھازىر ئۇرۇش بولۇۋاتىدۇ، — پارسونى شۇنداق دېيىشىگىلا، ئۇنىڭ گېپىنى تەستىقلىغاندەك، ئۇلارنىڭ كاللىسىنىڭ ئۈستىدىكى ئېكراندىن تۇيۇقسىز بىر ئاۋاز ياڭراپ كەتتى. بىراق بۇ ئۇرۇش غەلبىسىنىڭ خەۋىرى ئەمەس، بەلكى مولچىلىق مىنىستىرلىكىدىن كەلگەن ئۇقتۇرۇش ئىدى.

— يولداشلار! — دەپ توۋلىدى بىر قىزغىن ياش ئاۋاز، — دېققەت يولداشلار! بىر غەلبە خەۋىرى يەتكۈزۈلىدۇ. بىز ئىشلەپچىقىرىش چېڭىدە غەلبىنى قولغا كەلتۈردۇق! ھەرقايسى ساھەدىكى ئىستېمال بۈيۈملىرىنىڭ ئىشلەپچىقىرىلىش مىقدارى ھەققىدىكى سانلىق مەلۇماتلار شۇنى كۆرسىتىدۇكى، ئومۇمىي خەلقنىڭ تۇرمۇش سەۋىيەسى ئۆتكەن يىلدىكىدىن %20 ئېشىپتۇ. مانا بۈگۈن ئەتىگەن پۈتۈن ئوكيانىيەدىكى ئىشچىلار ئۆزلۈكىدىن زاۋۇت - كارخانىلاردىن يوللارغا چىقىپ، قوللىرىدا بايراقچىلارنى لەپىلدەتتى، پاراتقا دەسسەپ غوجاكنىڭ دانا رەھبەرلىكى ئاستىدا قولغا كەلگەن بۇ يېڭى، بەختلىك ھايات ئۈچۈن غوجاكنىغا

چەكسىز تەشەككۈرنى بىلدۈرۈۋاتىدۇ. تۆۋەندە سانلىق مەلۇماتلارنى ئاڭلايسىلەر، يېمەك - ئىچمەكلەر ...

«بىزنىڭ يېڭى، بەختلىك تۇرمۇشىمىز» دېگەن سۆز بىر قانچە قېتىم تەكرارلاندى. يېقىننىڭياقى مولچىلىق مىنىستىرلىكى بۇ سۆزنى تولا ئىشلىتىدىغان بولۇپ قالغانىدى. پارسونس ئېكرانىڭ ئاۋازىدىن مەڭدەپ قالغانىدى، ئۇمۇ جىددىي قىياپەتتە ئۇنى ئاڭلىدى، ئۇزايىدىن ئاڭلاپ زېرىككەندەك قىلاتتى. ئۇ ئىستاتىستىكىنى چۈشىنەلمەيتتى. ئەمما ئۇ بۇ ئىستاتىستىكىنىڭ ئادەمنى مەننۇن، رازى قىلىدىغان نەرسە ئىكەنلىكىنى بىلەتتى. ئۇ يېرىمىغىچە قاپقارا تاماكا بىلەن توشقۇرۇلغان مەينەت غاڭزىسىنى چىقاردى، ھازىر تاماكا ھەپتىدە پەقەت 100 گراملا تەمىنلىنىدىغان بولغاچقا، غاڭزىنى لىق توشقۇرۇش مۇمكىن ئەمەس ئىدى. ۋىنىستون بولسا زەپەر سىگارتىنى توغرىسىغا تۇتۇپ چېكىۋاتاتتى. يېڭىدىن تەمىنلەش ئەتە باشلىناتتى، ۋىنىستوندا ئاران تۆت تال قالغانىدى. ئۇ ھازىر يىراقتىكى ئاۋازلاردىن قۇلىقىنى قاچۇرۇپ، ئېكراندا ئوقۇۋاتقان نەرسىلەرنى ئاڭلاۋاتاتتى. ئېكراندا غوجاكنىڭ شاكىلات تەمىنات مىقدارىنى ھەپتىدە يىگىرمە گرامغا كۆتۈرگەنلىكى ئۈچۈن، تەشەككۈر نامايىشى كۆرسىتىلىۋاتاتتى. تېخى ئۈنۈڭۈنلا تېخى يىگىرمە گرامغا چۈشۈرۈلگەنلىك ئۇقتۇرۇشى تارقىتىلغان ئىدى. ئەجىبا ئۇلارنىڭ تېخى 24 سائەت بولا - بولمايلا ئۇنى ئۇنتۇپ كېتىشى مۇمكىنمىدۇ؟ راست، ئۇلار ئۇنتۇپ كەتكەندى، ۋىنىستونمۇ ئۇنتۇپ كەتكەن ئىدى، خۇددى ھايۋانلاردەكلا ئۇنتۇپ كەتكەن ئىدى. ياندىكى ئۈستەلدىكى كۆزسىز مەخلۇقمۇ ئۇنتۇپ كەتكەن، تېخى ئۆتكەن ھەپتىدەلا ئوتتۇز گرام ئىدىغۇ دەيدىغانلارنى پاش قىلىش، سۈرۈشتۈرۈپ تېپىش، پارغا ئايلاندۇرۇۋېتىشتەك ئەسەبىي قىزغىنلىق، ئىشتىياق بىلەن ئۇنتۇپ كەتكەندى. سايىمۇ ئوخشاشلا، ئەمما سەل - پەل مۇرەككەپ ئوي - قوش تەپەككۈر - بىلەن ئۇنتۇپ كەتكەندى. ئۇچۇ؟ ئەجىبا ۋىنىستوننىڭلا خاتىرىسى ساق قالغانمىدۇ؟

ئاجايىپ سان - سىفىرلار ئېكراندىن تۆكۈلۈۋەردى. ئۆتكەن يىلغا سېلىشتۇرغاندا بۇ يىل كېسەللىك، جىنايەت، ساراڭلىقتىن باشقا ھەرقانداق نەرسە: يېمەك - ئىچمەك، كىيىم - كېچەك، تۇرالغۇ - ئۆي، ئۆي جاھازىلىرى، قاچا - قومۇچ، يېقىلغۇ، كېمە، تىك ئۇچار، كىتاب، ھەتتا يېڭى تۇغۇلغان بوۋاق ... ھەممىسى ئاشقانىدى. ئىشقىلىپ، ھەممە ئادەم، ھەممە نەرسە يىلىسىرى، مېنۇتسىرى ئالغا قاراپ يۈكسىلىۋاتقان ئىدى. ۋىنىستون بايا سايم سىزغاندەك، ئۆمۈ قوشۇقنى ئېلىپ ئۇماچلىشىپ كەتكەن سەينىڭ ئۈستىگە بىر نېمىلەرنى سىزىشقا باشلىدى. ۋىنىستون بىر خىل ئاچچىق ھېسسىيات بىلەن تۇرمۇشنىڭ ماددىي قۇرۇلمىسى ھەققىدە ئويلىنىشقا باشلىدى. تۇرمۇش ئەزەلدىن مۇشۇنداق بولغىمىدى؟ تاماق ئەزەلدىن مۇشۇنداق تېتىلمىدى؟ ئۇ تاماقخانىغا قارىدى. تورۇسى پەس، قىستا - قىستا ئىدى، ئادەملەر تولا سۈركۈلۈپ تامللىرى مەينەتلىشىپ كەتكەنىدى، تۆمۈردىن ياسالغان ئۇيەر - بۇيەرلىرى پۈكۈلۈپ، مايماقلىشىپ كەتكەن ئۈستەل - ئورۇندۇقلار بىر - بىرىگە زىيادە يېقىن قويۇلغاچقا، ئولتۇرغاندا ئادەملەرنىڭ جەينەكلىرى تېگىشىپ قالاتتى. قوشۇقلار ئېگىلىپ، تەخسىلەر داغلىشىپ كەتكەن، ئىستاكانلار بەكلا قوپال ئىدى. ھەممە نەرسە مايلىشاڭغۇ، ھەرقانداق يېرىقچە كىرگە توشقان. ناچار ئارچا ھارلقى، ناچار قەھۋە، تۆمۈر پۇرايدىغان دۈملىمە سەي ۋە كىرلاش كىيىملەرنىڭ پۇرىقى ئارىلىشىپ ئاشخانىنى لىق ئالغان ئىدى. قورسىقىڭىزنىڭ، تېرىلىرىڭىزنىڭ بىر يەرلىرىدە بىر خىل نارازىلىق بولسا، قەلبىڭىزدە سىزنىڭ ئەسلىي ھەقىقىتىڭىز بولغان بەزى نەرسىلەر خۇددى ئالداپ تارتىۋېلىنغاندەك تۇيغۇ ئەلگىگىيىتى. ئەمما شۇنىسى ھەقىقەتتىكى، ۋىنىستون بۇنىڭدىن پەرقلەندىغان باشقا ھېچقانداق نەرسىنى ئەسلىيەلمەيتتى. ئۇنىڭ ئەسلىمىسىدە بۇ يەردە ھېچقانچان يېمەك - ئىچمەك يېتەرلىك بولۇپ باققان، ھېچكىم يىرتىلمىغان، تىشىلمىگەن پايپاق ياكى ئىچ كىيىم كىيىپ باققان، ئىگىلىمگەن،

يۈكۈلمىگەن ئۆي جاھازلىرى ئىشلىتىپ باققان، ئىسسىيدىغان ئۆيدە تۇرۇپ باققان ئەمەس ئىدى. دائىم سۇ توسۇلۇپ قالاتتى، ئۆيلەر ئەزەلدىن مۇشۇنداق ئەبجەق، بولكىلار قاپقارا ئىدى؛ ھەدپسە چاي تاپقىلى بولمايتتى، قەھۋە دائىم قاغىسۇ تېتىتتى، تاماكا داۋاملىق كەمچىل ئىدى. سۈنئىي ياسالغان ئارچا ھارىقىدىن باشقا ھېچنەرسە ئەرزان ۋە يېتەرلىك ئەمەس ئىدى. ئەلۋەتتە، ئادەم قېرىغانسېرى بۇ ئىشلار تېخىمۇ ئېغىرلىشىپ كەتمەمدۇ؟ بىراۋ راھەتسىزلىك، مەينەتچىلىك، ئاچلىق تۈپەيلىدىن يۈرەك كېسىلى بوقالسا، ئۇزاق قىش كۈنلىرىدە قېلىن يايپىقى بولمىسا، بىنانىڭ لىفىتلىرى ئىشلىمىسە، ئىسسىق سۇ بولمىسا، يېتەرلىك تاماكا بولمىسا، سوپۇن مشۇنداق داشقالدەك پىرىك بولسا، ئادەمدە ئاز - تولا نارازىلىقنىڭ بويىقىلىشى نورمال ھادىسە ئەمەسمۇ؟ ئەجىبا بۇ ئىشلارنىڭ شۇنداق چىدىغۇسىز ئىكەنلىكىنى ھېس قىلىش ئۈچۈن چوقۇم ئادەمنىڭ ئىشلارنىڭ ئۆتمۈشتە باشقىچە ئىكەنلىكى توغرىلىق، سېلىشتۇرما قىلغۇدەك بىر ئەسلىمىسى بولۇشى كېرەكمۇ؟

ئۇ تاماقخانغا يەنە بىر كۆز يۈگۈرتتى. ھەممەيلەن دېگۈدەك كۆرۈمىسىز ئىدى. كۆك رەڭلىك پارتىيە فورمىسىدىن باشقا كىيىم كىيىمىمۇ، يەنىلا كۆرۈمىسىز كۆرۈنىدىغاندەكلا ئىدى. ئۆيىنىڭ يىراق بىر تەرىپىدە يالغۇز ئولتۇرغان، ۋىجىك، قوڭغۇزغا ئوخشايدىغان بىر ئادەم قەھۋە ئىچىۋاتاتتى، ئۇنىڭ كۆزى گۇمانلىق نەزەردە ئۇياق بۇياققا توختىماي يۈگرەيتتى. ۋىنستون ئويلاپ قالدى، ئەگەر ئەتراپىڭىزغا قاراپ باقمىسىڭىزلا، پارتىيە بېكىتكەن گۈزەل بەدەن ئۆلچىمىدىكى ئېڭىز بويلىق، مۇسكۇللۇق يىگىتلەر ۋە بەدەنلىرى تولغان، ئالتۇن چاچلىق، شوخ، غەمىسىز قىزلارنىڭ بارلىقىغا، ھەتتا ناھايىتى كۆپلىكىگە ئوڭايلا ئىشىنىپ قالاتتىڭىز. ئەمەلىيەتتە، بىرىنچى ھاۋا رايونىدىكى كىشىلەرنىڭ كۆپىنچىسى پاكار، قارامتۇل، كېسەل چىراي كىشىلەر ئىدى. بۇنداق قوڭغۇزسىمان كىشىلەرنىڭ مىنىستىرلىكنە قانداقسىگە

بۇنچىۋالا كۆپىيىپ قالغانلىقى قىزىق ئىش ئىدى. كىچىك چېغىدىلا پاكار، دىقماقلىشىپ قالغان، پۇتلىرى قىسقا، ئەمما مېڭىشلىرى چاققان، يۈزى زىيادە سەمرىپ كەتكەن، ئەمما كۆزى كىچىك كىشىلەر تولا ئۇچرايتتى. ئادەملەر پارتىيە ھۆكۈمرانلىقى ئاستىدىلا مۇشۇنداق بولۇپ قالغاندەك ئىدى.

يەنە بىر كاناي ئاۋازى بىلەن مولچىلىق مىنىستىرلىكىنىڭ ئۇقتۇرۇشى ئاخىرلاشتى ۋە ئۇنىڭ ئورنىغا بىر جاراڭ - جۇرۇڭ مۇزىكا ئالماشتى. پارسونس ئىستاتىستىكىلارنىڭ بومباردىمان قىلىشىدىن سەل ئۆزىگە كېلىپ، غاڭزىسىنى ئېغىزىدىن چىقاردى.

— مولچىلىق مىنىستىرلىكى بۇ يىل ھەقىقەتەن قالتىس ئىش قىپتۇ، — دېدى ئۇ بېشىنى لىڭشىتىپ، — ھە راست، سىمىس بۇرادەر، سەندە بىرەر تىغ بارمىدۇ؟

— بىر تالمۇ يوق، — دېدى ۋىنىستون، — مەنمۇ بىر تال تىغنى ئالتە ھەپتە بولدى ئىشلىتىپ كېلىۋاتىمەن.

— ھە بوپتۇ، شۇنداقلا سوراپ باقاي دېگەنتىم بۇرادەر.

— كەچۈرگىن، — دېدى ۋىنىستون.

يان ئۈستەلدىكى غاقلىدىغان ئاۋاز ئۇقتۇرۇشنى ئوقۇغان ۋاقىتتا بىردەم جىمىغان ئىدى، ئەمدى يەنە ئۇنىڭ غاقلىداشقا باشلىدى. ۋىنىستون بىردىنلا پارسونس خانىمنى ئويلاپ قالدى، ئۇنىڭ قورۇقلىرىدىكى كىر ۋە ئىنچىكە چاچلىرى ئۇنىڭ كۆز ئالدىغا كەلدى. ئۇنىڭ بالىلىرى ئۇنى ئىككى يىل ئىچىدە ئىدىيە ساقچىلىرىغا پاش قىلاتتى. پارسونس خانىم پارغا ئايلىنىپ كېتەتتى، سايىمۇ پارغا ئايلىنىپ كېتەتتى. ئەكسىچە، پارسونس ھەرگىز پارغا ئايلىنىپ كەتمەيتتى. غاقلىداۋاتقان ئاۋۇ كۆزىسىز مەخلۇقمۇ پارغا ئايلىنىپ كەتمەيتتى. مىنىستىرلىكنىڭ سىرلىق كارىدورلىرىدا مېڭىشىپ يۈرىدىغان ئاۋۇ قوڭغۇزسىمان ئادەملەر ھەرگىز پارغا ئايلىنىپ كەتمەيتتى. ھېلىقى رومان باشقارمىسىدىكى قارا

چاچلىق قىزمۇ پارغا ئايلىنىپ كەتمەيتتى. ۋىنىستوننىڭ سېزىمى ئۇنىڭغا كىملىرىنىڭ ھايات قېلىپ، كىملىرىنىڭ پارغا ئايلىنىپ كېتىدىغانلىقىنى ئېيتىپ بېرەلەيدىغاندەك تۇيۇلاتتى. گەرچە نېمىنىڭ ئادەمنى ھايات قالدۇرايلىغانلىقىنى ئېنىق دەپ بېرىش بەكلا قىيىن بولسىمۇ.

ئۇشۇ دەقىقىدە، ئۇ بۇ خىياللاردىن سىلكىپ تارتىپ چىقىرىلدى. ياندىكى قىز يېرىم ئورۇلۇپ ئۇنىڭغا قاراۋاتقان ئىدى. بۇ ھېلىقى قارا چاچلىق قىز ئىدى. قىز ۋىنىستونغا يانچە، ئەمما جىددىي تىكىلىپ تۇراتتى. ئۇلارنىڭ كۆزى ئۇچراشقان ھامان قىز كۆزىنى ئېلىپ قاچتى. ۋىنىستوننىڭ دۇمبىسىدىن سۇ چىقىپ كەتتى. پۈتۈن ۋۇجۇدىنى قورقۇنۇچ چۇلغىدىيۇ، تېزلا تارقاپ كەتتى، ئەمما ۋىنىستوندا پەيدا بولغان بىئاراملىق يوقالمىدى. ئۇ نېمىشقا ۋىنىستونغا قارايدۇ؟ نېمىشقا ۋىنىستوننىڭ ئارقىسىدا يۈرىدۇ؟ لېكىن ۋىنىستون بۇ قىزنىڭ بۇ ئۈستەلگە ئۆزى كېلىشتىن بۇرۇن ياكى كېيىن كەلگەنلىكىنى ئېسىگە ئالالمىدى. بىراق تۈنۈگۈن نەپەت پائالىيىتىدە، ھېچقانداق زۆرۈرىيەت بولمىسىمۇ بۇ قىز دەل ۋىنىستوننىڭ ئارقىسىدا ئولتۇرغان ئىدى. ئۇنىڭ ھەقىقىي مەقسىتىنىڭ ۋىنىستوننىڭ ئاۋازىنى تىڭشاپ، ئۇنىڭ زادى يېتەرلىك دەرىجىدە ئۇنلۇك توۋلىغان - توۋلىمىغانلىقىنى جەزملەشتۈرۈش ئىكەنلىكى ئېھتىمالغا بەكلا يېقىن ئىدى.

ئۇ باشتىكى ئويىنى قايتا ئويلاپ قالدى، بەلكىم بۇ قىز ئىدىيە ساقچىسى بولماسلىقى، پەقەت ئىشتىن سىرتقى ئىشپىيون بولۇشى مۇمكىن ئىدى، ئەمما ئەڭ خەتەرلىكى مۇشۇ. ۋىنىستون قىزنىڭ ئۇنىڭغا قانچىلىك ئۇزۇن قاراپ تۇرغانلىقىنى بىلمەيتتى، بەلكىم بەش مىنۇتتۇ، ۋىنىستون چىراي ئىپادىلىرىنىڭ ھەممىسىنى، تولۇق كونترول قىلىپ بولالمىغان بولۇشى تامامەن مۇمكىن ئىدى. ئاممىۋى سورۇنلاردا ياكى ئېكران ئالدىدا خىيالىڭىزنى قويۇۋېتىشىڭىز ئىنتايىن خەتەرلىك ئىدى. قىلچىلىك بىخەستىلىك بېشىڭىزغا چىقىشى مۇمكىن ئىدى. يۈزىڭىزنىڭ مۇنداقلا بىر جىددىيلىشىپ تارتىشىشى، ئەندىشە

بىلەن بىر بېقىش، ئۆزىڭىزگە گەپ قىلىپ سالىدىغان ئادىتىڭىز، ئىشقىلىپ ھەرقانداق بىنورمال بىلىنىدىغان ئىپادە مەلۇم نەرسىنى يوشۇرۇۋاتقانلىقىڭىز ئالامىتى ھېسابلىناتتى. يۈزىڭىزدىكى ھەرقانداق نامۇۋاپىق ئىپادە (مەسىلەن: غەلبە ئېلان قىلىنىۋاتقاندا پەرۋاسىز ئولتۇرۇش) نىڭ ئۆزى جازاغا لايىق قىلىمىش ئىدى. «يېڭى تىل» دا بۇنى «يۈزىڭىزنىڭ» دەپ ئاتايتتى.

قىز يەنە ۋىنىستونغا كەينىنى قىلىپ ئولتۇردى. بەلكىم ئۇ ۋىنىستوننىڭ ئارقىسىغا چۈشمىگەن بولۇشى، ئۇدا ئىككى كۈن ئۇنىڭ ۋىنىستوننىڭ ئارقىسىدا ئولتۇرۇشى پەقەتلا بىر تەسادىپىلىق بولۇشى مۇمكىن. ۋىنىستوننىڭ سىگارىتى ئۆچۈپ قالدى، ئۇ تاماكا قالدۇقىنى ئېھتىيات بىلەن ئۈستىنىڭ بىر بۇرجىكىگە قويۇپ قويدى. بۇنى خىزمەتتىن چۈشكەندە يەنە داۋاملاشتۇرۇپ چەككىلى بولاتتى. ياندىكى ئۈستەلدىكى ئادەمنىڭ ئىدىيە ساقچىسى بولۇشى ئېھتىمالغا بەكلا يېقىن ئىدى، بەلكىم ئۇ ئالدىنقى ئۈچ كۈن، شەپقەت مىنىستىرلىكىنىڭ يەر ئاستى ئۆيلىرىدە تۇرغان بولۇشىمۇ مۇمكىن ئىدى. شۇنداقتىمۇ تاماكنى تاشلىۋەتكىلى بولمايتتى. سايم قەغەزلىرىنى قاتلىدى ۋە ئۇنى يانچۇقىغا سالىدى. پارسونس يەنە سۆزلەشكە باشلىدى.

— ساڭا بىزنىڭ ئىككى شۈمەكنىڭ كونا بازاردا بىر ئايالنىڭ كۆپىنىكىگە ئوت قويۇۋەتكەنلىكىنى دەپ بەرمىدىمۇ بۇرادەر؟ — دېدى ئۇ غاڭزىسىنى شورىغاچ كۈلۈپ تۇرۇپ، — ئۇ ئايال غوجاكنىڭ رەسىمى بار قەغەزگە كولىپاسا يۈگەپ مېڭىپتىكەن، شۈمەكلەر كۆرۈپ قاپتۇ، شۇنىڭ بىلەن كەينىگە چۈشۈپ بىر قاپ سەرەڭگە بىلەن ئوت قويۇۋېتىپتۇ، ئۇ ئايال خېلى كۆيۈپ كەتكەندەك. بۇ شۇملارنىزە، ئەمما قىزغىنلىقى ئالامەت - ھە؟ بۇ ئۇلارنىڭ ئىشپىيونلارغا قاتناشقاندىن كېيىن ئالغان مەشقىنىڭ نەتىجىسى، ھازىرقى مەشقلەر مەن قاتناشقان چاغدىكىدىن كۆپ ئىلغار، قالىتسەن. يېقىندا ئۇلارغا نېمە تارقىتىپ بەرگەنلىكىنى بىلمەسەن؟ يېڭىنىڭ تۆشۈكىدەك

يەردىنمۇ تىگىشىيالايدىغان تىگىشىغۇچ! مېنىڭ قىزىم بىر كۈنى ئۆيگە بىرنى ئەكەپتىكەن، مېھمانخانا ئۆينىڭ سىرتىدىن سىناپ باقتى، ئادەتتىكىدىن ئىككى ھەسسە ئۈنلۈك ئاڭلىيالايدىكەن. ئەلۋەتتە، ئۇ بىر ئويۇنچۇق، ئەمما بالىلاردا توغرا ئىدىيە، روھ يېتىشتۈرىدۇ ئەمەسمۇ؟ بۇ چاغدا ئېكراندىن قۇلاقنى يارىدىغان پۈشتەك ئاۋازى ئاڭلاندى. ئۇ خىزمەتكە قايتىشنىڭ سىگنالى ئىدى. ئۈچەيلەن دەرھال ئورنىدىن تۇرۇپ لىفىتقا قاراپ قىستىلىشتى، ۋىنىستوننىڭ بايا ئېشىپ قالغان تاماكىسى تۆكۈلۈپ كەتتى.

6

ۋىنىستون خاتىرىسىنى داۋاملاشتۇرۇۋاتاتتى:

بۇ ئۈچ يىل بۇرۇنقى قاپقاراڭغۇ بىر ئاخشامدىكى ئىش. ئۇ ئايال چوڭ ۋوگزالغا يېقىنلا يەردىكى تار كوچىدا، بىر ئىشكىنىڭ ئالدىدا تۇراتتى، ئۈستىدىكى يول چىرىقىنىڭ نۇرى بەكلا ئاجىز بولۇپ، ھېچنىمى يورۇتالمايتتى. ئۇ ئايال ئۇزايىدىن ناھايىتى ياش كۆرۈنەتتى، يۈزىنى قېنىق بوپىۋالغان ئىدى. مەن بۇنداق گىرىمنى بەك ياقتۇراتتىم، ئۇنىڭ ئاقلىقى خۇددى ئايپاق ماسكىغا ئوخشايتتى، قىيىزىل لەۋلىرى پارقىراپ تۇراتتى. ئايال پارتىيە ئەزالىرى ھەرگىز يۈزىنى بوپىمايتتى. كوچىدا ھېچكىم يوق ئىدى، ئېكرانمۇ يوق ئىدى. ئۇ «ئىككى دوللار» دېدى. مەن ...

ۋىنىستونغا خاتىرىنى داۋاملاشتۇرۇش تەس كەلدى. ئۇ كۆزىنى يۇمۇپ، كۆز ئالدىغا داۋاملىق كېلىۋالدىغان كۆرۈنۈشنى سىقىپ

چىقىرىۋەتمەكچى بولغاندەك، بارمىقىدا قاپاقلارنى چىڭ باستى. ئۇنىڭ ناھايىتى پاسكىنا، ئەپسانىۋىي تىل بىلەن كارنىيى يىرتىلغۇدەك تۈۋىلغۇسى، تامغا قاتتىق ئۇسكۇسى، ئۈستەلدىكى سىياھ قۇتىسىنى دەرىزىدىن چۆرۈۋەتكۈسى كېلىپ كەتتى. ئىشقىلىپ كۆز ئالدىدىكى ئاشۇ كۆرۈنۈشنى يوقىتىدىغان قوپال، جاننى ئاغرىتىدىغان ياكى يۇقىرى ئاۋازلىق ھەرقانداق ئىش بولسىلا بولۇۋېرەتتى.

«ئادەمنىڭ ئەڭ يامان دۈشمىنى ئۆزىنىڭ نېرۋا سىستېمىسى ئىكەن» دەپ ئويلىدى ئۇ. ئىچكىزدىكى ھەرقانداق جىددىيلىك ھەر دائىم ئۆزىنى مەلۇم ئالامەتلەر بىلەن نامايان قىلاتتى. ۋىنىستون بىر نەچچە ھەپتە ئۆتكەندىن كېيىن، ئاشۇ كۈچىدا ئۆزى ئالدىدىن ئۆنۈپ كەتكەن بىر ئادەمنى ئويلاپ قالدى. ئۇ قىياپىتى تولىمۇ ئادەتتىكىچە، يېشى 35 - 40 ياشلار ئەتراپىدا، ئېگىز بويلۇق، ئورۇقراق، قولىدا بىر ھۆججەت سومكىسى كۆتۈرۈۋالغان پارتىيە ئەزاسى ئىدى. ئۇلار يېقىنلىشىپ بىر نەچچە مېتىر قالغاندا، ئۇ ئادەمنىڭ يۈزىنىڭ سول تەرىپى تۇيۇقسىز بىر تارتىشقاندەك بولدى. ئۇلار بىر - بىرى بىلەن سۈركىلىشىپ ئۆتۈۋاتقان شۇ دەقىقىدە، بۇ ئىش يەنە يۈز بەردى. بۇ خۇددى كامېرادا رەسىمگە تارتقاندەكلا تېز يۈز بېرىدىغان، يېنىكىنە تىترەش، بىرەر يېرى تارتىشىش ئىدى. شۇنىسى ئېنىقكى، بۇ بەدەننىڭ كۆنۈپ كەتكەن تەبىئىي ئىنكاسى ئىدى. ئۇ شۇ چاغدىكى ئويىنى ئېسىگە ئالدى: بۇ بىچارە ئەمدى تۈگەشتى. قورقۇنچلۇقى شۇكى، ئۇنىڭ ھەرىكىتى ئاڭسىزلاپچە تەبىئىي ھەرىكەت ئىدى. ئەڭ خەتەرلىكى چۈشىدە گەپ قىلىپ تاشلاش ئىدى. ۋىنىستوننىڭ قارىشىچە، بۇنىڭ ئالدىنى ئالغىلى بولىدىغان ھېچقانداق چارە يوق ئىدى.

ئۇ چوڭقۇر بىر نەپەس ئېلىۋېتىپ يېزىشنى داۋاملاشتۇردى:

— مەن ئايالغا ئەگىشىپ ئىشىكتىن كىردىم. بىز

ئارقا ھويلىدىن ئۆتۈپ، يەر ئاستىدىكى بىر ئاشخانا
ئۆيگە كىردۇق. تامنىڭ تۈۋىدە بىر كارىۋات، ئۈستەلدە
ناھايىتى سۇس ياندۇرۇلغان بىر چىراغ نۇراتتى.
ئايال...

ۋىنىستون تۈكۈرۈۋېتىدىغاندەك چىشىنى چىڭ چىشلەپ تۇرۇۋالدى.
ئۇ يەر ئاستى ئاشخانىدىكى ئايال بىلەن تەڭ ئايالى كەسىرىنىمۇ
ئويلاپ قالدى. ئۇ توي قىلغان ئىدى. قانداقلا بولمىسۇن، ئۇنى
توي قىلغان دېيىشكە بولاتتى، بەلكىم ھازىرمۇ شۇ نىكاھتا بولۇشى
مۇمكىن. چۈنكى ۋىنىستون ئايالنى تېخى ھايات دەپ ئويلايتتى. ئۇ
يەر ئاستى ئاشخانىدىكى ھاۋا ئۆتۈشمەي دېمىقپ كەتكەن، قۇرت -
قوڭغۇزنىڭ ئۆلۈكى، كىر كىيىم ۋە ناچار، ئەرزان ئەتىرنىڭ پۇرىقى
ئارىلىشىپ كەتكەن ھاۋادىن نەپەس ئالدى. بۇ يەر شۇنداقلىقىغا
قارىماي ئادەمنى يەنىلا ئۆزىگە تارتاتتى، چۈنكى ھەرقانداق ئايال
پارتىيە ئەزاسى ئەتىر ئىشلەتمەيتتى، ھەتتا ئىشلىتىشىنى تەسەۋۋۇر
قىلغىلىمۇ بولمايتتى. پەقەت پروتلارلارلا ئىشلىتەتتى. ۋىنىستوننىڭ
كالىسىدا ئەتىر ئىشلىتىش بۇزۇقچىلىقنىڭ ئالامىتى ئىدى.

بۇ ۋىنىستوننىڭ ئىككى يىلدىن بۇيان تۇنجى قېتىم تاپتىن
چىقىشى ئىدى. پارتىيە ئەزالىرىنىڭ پاهىشىلەر بىلەن بىرگە بولۇشى
چەكلىنەتتى. ئەمما بۇ بەلگىلىمىلەرنى بەزىدە ئامال يوق، بۇزۇشقا
جۈرئەت قىلىپ قالاتتىڭىز. بۇ خەتەرلىك ئىش ئىدى، ئەمما ھايات
- مامات مەسىلىسى ئەمەس ئىدى. باشقا جىنايەت سادىر قىلمىغان
ئەھۋال ئاستىدا، پاهىشە بىلەن تۇتۇلۇپ قالسا، بەش يىل ئەمگەك
بىلەن ئۆزگەرتىلەتتى. شۇ ئىشنىڭ ئۈستىدە تۇتۇلۇپ قالمىسىڭىزلا چوڭ
چاتاق چىقمايتتى. نامراتلار مەھەللىلىرىدە ئۆزىنى ساتىدىغان ئاياللار
كۆپ ئىدى. بەزى ئاياللار، ھەتتا بىرەر بوتۇلكا ئارچا ھارقىغىمۇ
تېنىنى ساتاتتى، ئادەتتە ئارچا ھارقىنى پروتلارلار ئىچسە بولمايتتى.

ئەمەلىيەتتە پارتىيە ئوچۇق بەلگىلىمە چىقارمىغان بولسىمۇ، ئەمما ئىنساننىڭ بېسىپ بولالمايدىغان تۇغما ئىستىكىگە كىچىككىنە يۈچۈك قالدۇرۇش بۇزىسىدىن، پادىشاھىگە ئاستىرتتىن كۆز يۇمۇلاتتى. بۇ ئىش مانا مۇشۇنداق ئوغرىلىقچە ۋە لەززەتسىز ئېلىپ بېرىلسا ۋە پەقەت توۋەن قاتلامدىكى ئاياللار بىلەنلا بولسا چوڭ چاتاق چىقمايتتى. ئەمما پارتىيە ئەزالىرى ئارىسىدىكى بۇزۇقچىلىقنى كەچۈرگىلى بولمايتتى. گەرچە چوڭ تازىلاشتا، جاۋابكارلار جىنايىتىنى تولۇق تاپشۇرسىمۇ، بۇنداق ئىشنىڭ ئەمەلىيەتتە يۈز بېرىۋاتقانلىقىنى تەسەۋۋۇر قىلىش، مۇمكىن ئەمەس ئىدى.

پارتىيەنىڭ مەقسىتى ھەرگىز ئەر - ئاياللارنىڭ ئارىسىدا يېقىنچىلىق مۇناسىۋىتىنىڭ شەكىللىنىشىنى مۇتلەق توسۇش ئەمەس ئىدى، ئەمەلىيەتتە بۇنى پارتىيەمۇ تولۇق كونترول قىلىپ بولالمايتتى. ئۇلارنىڭ بۇنى ئاشكارىلىماسلىقتىكى ھەقىقىي مەقسىتى - ئەر - ئاياللارنىڭ جىنسىي تۇرمۇشىدىكى ھۇرۇر - لەززەتنى يوق قىلىۋېتىش ئىدى. مۇھەببەت ھەددىدىن ئېشىپ كەتسە بولمايتتى، جىنسىي ئىستىك مەيلى نىكاھنىڭ ئىچىدە ياكى سىرتىدا بولسۇن، دۈشمەن سانىلاتتى. ھەممە توي ئاۋۋال مەخسۇس تەشكىللەنگەن بىر كومىتېتنىڭ تەستىقىدىن ئۆتۈشى كېرەك ئىدى. گەرچە تەستىقلاش ياكى رەت قىلىش پىرىنسىپلىرى ئاشكارا ئېلان قىلىنمىسىمۇ، بىر - بىرىنى جىسمانىي جەھەتتە جەلپ قىلغانلىقى بايقالغانلارنىڭ نىكاھى تەستىقلانمايتتى. توي قىلىشنىڭ ئېتىراپ قىلىنىدىغان بىردىنبىر مەقسىتى - پەقەت پارتىيە ئۈچۈنلا خىزمەت قىلىدىغان ئەۋلات يېتىشتۈرۈش ئىدى.

جىنسىي مۇناسىۋەت خۇددى كىلىزما قىلىشقا ئوخشاش، ئادەمنىڭ كۆڭلىنى سەل ئېلىشتۇرىدىغان بىر كىچىك ئۇپىراتسىيە دەپ قارىلاتتى. گەرچە بۇمۇ ئېنىق يازما شەكىلدە ئاشكارا ئېلان قىلىنمىسىمۇ، ئەمما ۋاسىتىلىق يوسۇندا كىچىكىدىن باشلاپلا پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئېڭىغا سىڭدۈرۈۋېتىلەتتى. شەھۋانىيەتكە قارشى ئۇيۇشمىغا ئوخشاش

تەشكىلاتلارمۇ، داۋاملىق ئەر - ئاياللارنىڭ بويتاق ياشىشىنى تەشۋىق - تەرغىب قىلىپ تۇراتتى. بارلىق بالىلار سۈنئىي ئۇرۇقلاندۇرۇش - يېڭى تىلدا «سۈنئىي ئۇرۇق» دەپ ئاتىلاتتى - بىلەن يېتىشتۈرۈلەتتى ۋە ئاممىۋى ئورگانلاردا بېقىلاتتى. ۋىنىستوننىڭ بىلىشچە، ھەممە بۇنداق بولۇپ كەتمىسىمۇ، ئەمما بۇ پارتىيەنىڭ ئىدىئولوگىيىسى بىلەن بىردەك ئىدى. پارتىيە جىنسىي ئىستەكنى ئۇجۇقتۇرماقچى، پۈتۈنلەي ئۇجۇقتۇرالمىغاندىمۇ ئۇنى بۇزماقچى ياكى مەينەتلەشتۈرمەكچى ئىدى. ۋىنىستون پارتىيەنىڭ نېمىشقا شۇنداق قىلىدىغانلىقىنى بىلمەيتتى، ئەمما شۇنداق قىلىنىشى تېگىشلىكتەك ھېس قىلاتتى. ئاياللارغا نىسبەتەن ئېيتقاندا، پارتىيەنىڭ بۇ تىرىشچانلىقلىرى بىكارغا كەتمىگەن ئىدى. ئۇ يەنە كەسىرىنى ئويلاپ قالدى، ئۇلار ئايرىلغىلى توققۇز، ئون بەلكىم ئون بىر يىل بولغاندۇ. قىزىق، ۋىنىستون ئۇنى ئاساسەن ئويلىمايدىغان بوپالغانىدى. بەزى چاغلاردا ھەتتا ئۇ ئۆزىنىڭ توي قىلغانلىقىنىمۇ ئۇنتۇپ كېتەتتى. ئۇلار پەقەت ئون بەش ئايلا بىللە تۇرغانىدى. پارتىيە ئادەتتە ئاجرىشىشقا رۇخسەت قىلمايتتى، ئەمما ئەگەر پەرزەت يۈزى كۆرمىسە، ئايرىلىپ تۇرۇشنى تەشەببۇس قىلاتتى. كەسىرىن ئېگىز بوي، چاچلىرى سۇس رەڭلىك، يۈرۈش - تۇرۇشلىرى ناھايىتى جايىدا قىز ئىدى. ئۇنىڭ يۈزى بۈركۈننىڭكىگە ئوخشايتتى، كىشى بۇ يۈزنىڭ كەينىگە نېمە يوشۇرۇنغانلىقىنى بىلمىگۈچە، ئۇنى ناھايىتى ئېسىلرا دە چىراي ئىكەن دەپ قالاتتى. توي قىلىپ ئۇزۇن ئۆتمەيلا ئۇ كەسىرىنىڭ ئۆزى ئۇچراتقان ئادەملەرنىڭ ئىچىدىكى ئەڭ كالىۋا، كاللىسى قۇيۇقۇرۇق، تومپاي ئادەم ئىكەنلىكىنى جەزملەشتۈرۈپ بولغانىدى، بەلكىم بۇ ۋىنىستوننىڭ كەسىرىنى باشقا ئادەملەرگە قارىغاندا تېخىمۇ يېقىن بىلگەنلىكىدىن بولسا كېرەك. ئۇنىڭ كاللىسىدا شوئاردىن باشقا ھېچنېمە يوق ئىدى. پارتىيە ئېيتقانلا بولسا، ھەرقانچە بىمەنە، تېتىقسىز گەپ بولسىمۇ، ئۇنى مۇتلەق قوبۇل قىلاتتى. ۋىنىستون ئۇنىڭغا ئىچىدە «ئادەم ئۇنئالغۇ»

دەپ لەقەم قويۇپ قويغانىدى. ناۋادا بۇ توي پەقەت جنسىيەت ئۇچۇنلا بولمىغان بولسا، ۋىنىستون ئۇنىڭ بىلەن بىللە ياشاشقا چىداپ كېتەلەيتتى.

ۋىنىستوننىڭ بەدىنى تەگكەن ھامان ئۇنىڭ بەدىنى سەل - پەل تارتىشقاندەك بولۇپ، ئۇ خىتىلداپ يىغلاپ كەتكەنىدى. ئۇنى قۇچاقلاش خۇددى بىر ياغاچ ھەيكەلنى قۇچاقلىغان بىلەن ئوخشاشلا ئىش ئىدى. گەرچە كەسىرىن ئۇنى چىڭ قۇچاقلىۋالغان بولسىمۇ، ۋىنىستونغا ئۇ يەنىلا پۈتۈن كۈچى بىلەن ئۆزىنى ئىتتىرىۋاتقان دەك بىلىنەتتى، كەسىرىننىڭ چىڭگىدە تۈگۈلۈۋالغان مۇسكۇللىرىدىن بۇنى بىلگىلى بولاتتى. ئۇ كارىۋاتتا كۆزىنى يۇمغىنىچە يا قارشىلىق كۆرسەتمەي ياكى ماسلاشماي، پەقەت شۇ بويسۇنغىنىچە جىمىدە ياناتتى. بۇ ئادەمنى بەكلا ئوڭايسىزلاندۇرىدىغان، ھەتتا دەم ئۆتسە كىشىنى ۋەھىمىگە سالدىغان ئىش ئىدى. ۋىنىستون ئۇنىڭدىن كېيىنمۇ، ئەگەر كەسىرىن بىلەن بىرگە بولماسلىققا كېلىشەلگەن بولسا، ئۇنىڭ بىلەن بىللە ياشاشقا چىداپ كېتەلەيتتى. قىزىق يېرى، بۇنى كەسىرىن رەت قىلغانىدى. ئۇ «ئىمكانىيەت بولسىلا، بىر بالا ئىشلەپچىقىرىشىمىز لازىم» دېگەنىدى. شۇڭلاشقا مۇمكىنلا بولسا، ئۇلار ھەپتىدە مۇقىم بىرەر قېتىم بىرگە بولۇشنى ساقلاپ كەلدى. ھەتتا بەزىدە كەسىرىن بۇنى ئاخشىمى قىلىشقا تېگىشلىك ياكى ئۇنتۇلۇپ كەتمەسلىك كېرەك بولغان بىر ئىشتەك، بۇ ئىشنى بېجىرىۋېتىشنى سەھەردىلا ۋىنىستونغا ئاناين ئەسكەرتەتتى. كەسىرىن بۇنىڭغا مۇنداق ئىككى ئىسىم قويغان ئىدى: بىرى «بالا ياساش» يەنە بىرى «پارتىيە ئالدىدىكى بۇرچىمىز» (ھەقىقەتەنمۇ، ئەمەلىيەتتە ئۇ بۇ ئىبارىلەرنى ئىشلىتەتتى) ئىدى. كېيىنچە ۋىنىستوننى ئۇ ئىش پېكىتلىگەن كۈن كەلگەندە، قورقۇنچ قاپلىۋالدىغان بولۇپ قالدى. ۋىنىستوننىڭ تەلپىگە بولمىدى، كەسىرىنمۇ يەنە سىناۋرىشتىن ۋاز كەچتى ۋە ئايرىلىپ كەتتى.

ئۇھسىنغىنىدىن ۋىنىستوننىڭ ئاۋازى سىرتقا چىقىپ كەتتى. ئۇ قەلىمىنى يەنە ئېلىپ يېزىشنى داۋاملاشتۇردى:

ئۇ ئايال ئۆزىنى كارىۋاتقا تاشلىدى ۋە ھېچقانداق نازلىنىش، ئەركىلەشلەرنى قىلماستىنلا، دەرھال تولىمۇ قوپال، ئادەمنى شۈركەندۈرىدىغان تەرزىدە كۆپىنكىنى ئۆردى. مەن ...

ۋىنىستون سۇس چىراغ يورۇقىدا كارىۋاتنىڭ يېنىدا تۇردى. دىمالقىرى قۇرت - قوڭغۇزلارنىڭ ۋە ھېلىقى ناچار ئەتىرنىڭ پۇرىقى بىلەن توشقان ئىدى، مۇشۇ ۋاقىتنىڭ ئۆزىدىمۇ ئۇنىڭ ۋۇجۇدىنى بىر تەرەپتىن بىر خىل مەغلۇبىيەت، ئۆچمەنلىك تۇيغۇسى، يەنە بىر تەرەپتىن كەسىرىنىڭ ئاق بەدەنلىرى ۋە پارتىيەنىڭ گىپىنوزى بىلەن مەڭگۈ مۇزدەك تۇرىدىغان كۆزلىرى چۇلغۇۋالغان ئىدى. نېمە ئۈچۈن دائىم مۇشۇنداق بولىدىغاندۇ؟ نېمىشقا ئۇنىڭ ھازىرغىچە بىر ئايالى بولمايدۇ؟ نېمىشقا نەچچە يىلدا بىر قېتىم مۇشۇنداق مەينەت ئىشنى قىلىپ يۈرۈپىدۇ؟ ئەمما ھەقىقىي مۇھەببەت مۇمكىن بولمايدىغان بىر ئىش ئىدى. ئىپپەت ئۇلارنىڭ ئېڭىدا پارتىيەگە بولغان سادىقلىقتىنلا ئىبارەت ئىدى. ئويۇن، سوغۇق سۇ، مەكتەپ، ئىشپىيونلار ۋە ياشلار ئويۇشمىسىدىكى سىڭدۈرۈلىدىغان ئەخەت، لېكسىيە، پارا، ناخشا، شوئار، ھەربىي مۇزىكىلار بىلەن بالدۇرلا كۆندۈرۈش، ئادەتلەندۈرۈش ئارقىلىق، ئىنسان ۋۇجۇدىدىكى مۇشۇ ئەڭ ئىپتىدائىي ئىستەكمۇ تارتىۋېلىنغان ئىدى. ۋىنىستوننىڭ ئەقلى ئۇنىڭغا ئىشلارنىڭ ئەسلىي چوقۇم بۇنداق ئەمەسلىكىنى ئىپتىدائىي، ئەمما قەلبى بۇنىڭغا ئىشەنمەيتتى. بۇ ئاياللارنى قولغا كەلتۈرۈش مۇمكىن ئەمەس ئىدى، پارتىيەمۇ دەل مۇشۇنى ئۈمىت قىلاتتى. ۋىنىستوننىڭ ئىستىكى سۆيۈلۈشتىن بەكرەك، مۇشۇ پەردىنى پۈتۈن ئۆمرىدە بولسىمۇ بىرەر

قېتىم بۆسۈپ بېقىش ئىدى، مۇۋەپپەقىيەتلىك قىلىنغان بىر قېتىملىق جىنسىي ئالاقە بىر قېتىملىق ئىسيانغا باراۋەر ئىدى. بۇ يەردە جىنسىي ئىستەك ئىدىيە جىنايىتى ئىدى. ھەتتا كەسىرنىڭ جىنسىي ئىستىكىنى ئويغاتقان تەقدىردىمۇ، ياكى ۋىنىستون شۇنداق قىلىپ باققان بولسىمۇ، ئۇ ۋىنىستوننىڭ خوتۇنى بولۇشىدىن قەتئىينەزەر، بۇ يەنىلا ئېزىقتۇرۇش جىنايىتى ھېسابلىناتتى.

ھېكايىنىڭ قالغىنىمۇ يېزىلىپ تۈگىشى لازىم ئىدى.

مەن چىراغنى ياقتىم ۋە چىراغ يورۇقىدا ئۇنىڭغا قارىدىم ...

كۆز قاراڭغۇلۇقتىن بىراقلا يورۇقلۇققا يۆتكەلگەچكىمۇ، چىراغنىڭ نۇرى ئايالنى ئالاھىدە يورۇتقانداك بىلىنىپ كەتتى. ۋىنىستون ئايالنى تۇنجى قېتىم تولۇق كۆردى. ئۇ ئايال تەرەپكە ئوتتەك ئىستەك ۋە قورقۇنۇش بىلەن بىر قەدەم ئالدى - يۇ، يەنە توختاپ قالدى. ئۇ قىلماقچى بولغان بۇ تەۋەككۈلچىلىكنىڭ بەدىلىنى ئوبدان بىلەتتى. بەلكىم بۇ يەردىن چىقىپلا چارلىغۇچىلارغا تۇتۇلۇپ قېلىشى ياكى شۇ تاپنىڭ ئۆزىدىلا ئۇلار ئۇنى بوسۇغىنىڭ سىرتىدا ساقلاۋاتقان بولۇشىمۇ مۇمكىن، ئەگەر ئۇ قىلماقچى بولغان ئىشنى قىلمايلا ماڭسا! ...

بۇ چوقۇم يېزىلىشى، چوقۇم ئاشكارىلىنىشى كېرەك ئىدى. ئۇ توساتتىن چىراغ يورۇقىدا ئايالنىڭ ناھايىتى قېرىپ كەتكەنلىكىنى بايقاپ قالدى. ئۇنىڭ يۈزى زىيادە قېنىق بويالغۇچقا، بوياق خۇددى ھازىرلا سويۇلۇپ چۈشىدىغان كارتون تاختايدەك كۆرۈنەتتى. چاچلىرىنىڭ ئۇ يەر بۇ يەرگە ئاق سانجىلغان، ئەڭ قورقۇنچلۇقى، ئۇنىڭ ئازراق ئوچۇق قالغان، بىرمۇ چىش قالمىغان ئېغىزى قاپقاراڭغۇ تۆشۈكتەك ھاڭقىيىپ تۇراتتى.

ئۇ تېز - تېز جىجىلاپ يېزىشقا كىرىشتى:

چىراغ يورۇقىدا ئۇنىڭغا قارىدىم، ئۇ ئەللىك
ياشلاردىن ئاشقان قېرى ئايال ئىدى. شۇنداقتمۇ
بۇرۇنقىدەكلا ئىشنى قىلىۋەردىم ...

ئۇ يەنە بارماقلىرىنى قاپقىنىڭ ئۈستىگە چىڭ باستى. ئۇ ئاخىرى
بۇنى يېزىپ بولدى، ئەمما بۇنى يېزىش ھېچنېمىنى ئۆزگەرتەلمەيتتى.
يېزىپ بولۇپمۇ ئۇنىڭ ئىچى بوشىمىدى. ئەپسانىۋى، مەينەت تىلدا
كارنىيى يىرتىلغىچە توۋلىۋېلىش ئىستىكى ئۇنىڭ ئىچىدە يەنە شۇنداق
ئەسەبىيلەرچە قۇتراپ تۇراتتى.

7

«ئەگەردە ئۈمىت بار دېيىلسە، — دەپ يازدى
ۋىنستون، — ئۇ چوقۇمكى پرولتىتلاردا.»

ئەگەردە ئۈمىت بار دېيىلسە، ئۇ چوقۇمكى پرولتىتلاردا. چۈنكى پۈتۈن
ئوكيانىيەنىڭ 85% نوپۇسىنى تەشكىل قىلىدىغان، نەزەردىن ساقىت
قىلىۋېتىلگەن مۇشۇ ئادەملەردىلا پارتىيەنى ۋەيران قىلىۋېتەلەيدىغان
قۇدرەت تۇغۇلايدۇ. پارتىيە ئۆز ئىچىدىن ئاغدۇرۇلمايدۇ. پارتىيەنىڭ
دۈشمەنلىرىنىڭ — ئەگەر بار دېيىلسە — بىر يەرگە كېلەلىشى
ئەمەس، بىر - بىرى بىلەن تونۇشالشمۇ مۇمكىن ئەمەس. ھەتتا
رېۋايەتلەردىكى ھېلىقى قېرىنداشلار راستىنلا مەۋجۇت بولسا، — بۇ
پەقەتلا بىر ئېھتىماللىق، خالاس — ئۇلاردىن ئىككى ياكى ئۈچتىن
چىقراق ئادەمنىڭ بىر يەرگە كېلەلىشمۇ مۇمكىن ئەمەس. كۆزلەرنىڭ
ئۇچرىشىشى، ئاۋازلاردىكى كىچىككىنە ئۆزگىرىش، ئەڭ يامىنى، ئاندا
- مۇندا پىچىرلاشنىڭ ئۆزىلا ئىسيان كۆتۈرگەنلىك ھېسابلىنىدىغان
تۇرسا. ئەمما پرولتىتلار ئۆزىدىكى كۈچ - قۇدرەتنى تونۇپ يەتسىلا،

ئۇلارنىڭ سۈيىقەست پىلانلىشىنىڭ ھاجىتى قالمايدۇ. ئۇلار پەقەت ئورنىدىن تۇرۇپ، بىر سىلكنىپ ئۈستىدىكى چىۋىنلارنى قوغلىۋەتسىلا بولىدۇ. ئەگەر ئۇلار خالىسىلا، ئەتە ئەتىگەندىلا پارتىيەنى كۆكۈم - تالقان قىلىۋېتەلەيدۇ. ھامان بىر كۈنى مۇشۇنداق قىلىش ئۇلارنىڭ خىيالىغا كېلەرمۇ؟ ئەمما ...

ئۇ بىر قېتىم كوچىدا ماڭغاندا، يۈزلىگەن ئاياللارنىڭ ئالدى تەرەپتىكى يېقىنلا بىر كوچىدىن توۋلىشىۋاتقان ئاۋازلىرىنى ئاڭلىغانلىقىنى ئەسلىدى. كۈچلۈك غەزەپ ۋە ئۈمىتسىزلىككە تولغان، چوڭقۇر، ئەمما ئۈنلۈك «ھۆ ھۆ ھۆ ھۆ» دېگەن ئاۋاز، خۇددى كوچا سائىتىنىڭ قوڭغۇرىقىدەك ئەكس سادا قاينۇرۇۋاتاتتى. ئۇنىڭ يۈرىكى سەكرەپ كەتتى. باشلىنىپتۇ! ئۇ شۇنداق ئويلىغانىدى. ئىسيان! پروتلارلار ئاخىرى باغلاقتىن بوشىنىپتۇ! ۋىنىستون ئۇ يەرگە باردى، ئۇ ئۇ يەردە ئىككى - ئۈچ يۈز ئايالنىڭ كوچا بازىرىدىكى يايىملارنىڭ ئالدىدا يىغىلىشىپ تۇرغانلىقىنى كۆردى. ئۇلارنىڭ چىراپلىرى خۇددى چۆكۈپ كېتىۋاتقان پاراخوتتىكى يولۇچىلار دەكلە ئۈمىتسىز ۋە ئازاپلىق ئىدى. دەل شۇ ۋاقىتتا كىشىلەردىكى بۇ ئۈمىتسىزلىك تۇيۇقسىز ئۆز ئارا تالاش - تارتىشقا ئايلىنىپ كەتتى. ئەسلىدە بىر يايىمدا قەلەي تاۋا سېتىۋاتقان ئىكەن، ناھايىتى نېپىز، سۈپىتى ناچار مال ئىكەن. ئەمما بۇ كۈنلەردە ئىشقىلىپ قازان - قومۇچلا بولسا، تاپماق بەك تەس ئىدى. ھازىر سېتىش تۇيۇقسىز توختاپ قالغان بولۇپ، سېتىۋالالغان ئايال تاۋىسىنى كىشىلەرنىڭ قىستا - قىستاڭلىرى ئارىسىدىن ئېلىپ چىقىپ كېتەلمەي قاپتۇ، كىشىلەر ئۇنى ئۇياق - بۇياققا تارتقۇشلاۋاتقان، شۇنداقلا بايقىق يايما ئالدىغا يىغىلىشىپ، يايىمچىنى باشقىلارغا يان باستى، بار تاۋىنىمۇ تىقىپ قويدى، دەپ ئەيىپلىشىۋاتقان ئىكەن. يەنە يېڭىدىن قىقاس - چۇقان كۆتۈرۈلدى. ئىككى سېمىز ئايال بىر تاۋىنى تارتىشىشقا باشلىدى، بىرىنىڭ چېچى چۈۋۈلۈپ كەتكەن ئىدى، ئۇلار بىردەم تارتىشىۋىدى، تاۋىنىڭ دەستىسى قولغا ئاجراپ

چىقتى. ۋىنىستوننىڭ ئۇلارغا قاراپ، كۆڭلى ئېلىشتى. نەچچە دەقىقلا داۋاملاشقان بولسىمۇ، لېكىن نەچچە يۈز ئادەمدىن چىققان ئاۋاز شۇنچە قورقۇنچلۇق قۇدرەتكە ئىگە تۇرسا؟ ئۇلار نېمىشقا توۋلاشقا ئەرزىيدىغان بىرەر ئىشقا ئاشۇنداق توۋلاپ باقمايدىغاندۇ؟
ئۇ يېزىۋاتاتتى:

ئاڭ ئويغانمىغىچە ئۇلار ئىسيان كۆتۈرمەيدۇ، لېكىن
ئىسيان كۆتۈرگەندىن كېيىن، بۇ ئاڭ يوقاپ كېتىدۇ.

ۋىنىستون يازغانلىرىنى پارتىيەنىڭ دەرسلىكلىرىدىن ئېلىنغان ئابزاسمۇ - يە، دەپ ئويلىدى. ئەلۋەتتە، پارتىيە «پرولتارلارنى بويۇنتۇرۇقتىن ئازات قىلدۇق» دەپ دەۋا قىلاتتى. ئىنقىلابتىن بۇرۇن ئۇلار كاپىتالىستلار تەرىپىدىن دەھشەتلىك ئېزىلەتتىكەن، ئاچ قوبۇلاتتىكەن، قامچىلىناتتىكەن، ئاياللار كۆمۈر كانلاردا ئىشلەشكە مەجبۇرلىناتتىكەن (ئەمەلىيەتتە ھازىرمۇ ئىشلەۋاتىدۇ)، بالىلار ئالتە ياش ۋاقتىدىلا زاۋۇتلارغا ئىشچىلىققا سېتىۋېتىلەتتىكەن. پرولتارلارغا پارتىيەنىڭ قوش تەپەككۈر پىرىنسىپى بويىچە، بىز «تۇغما پەس» دېگەن ئىدىيە سىڭدۈرۈلەتتى ۋە ئۇلارنى بەزى قائىدە - تۈزۈملەر بىلەن ھايۋانغا ئوخشاش بويسۇنۇش ئىچىدە تۇتۇپ تۇرۇش كېرەك دەپ قارىلاتتى. ئەمەلىيەتتە پرولتارلارنى ھېچكىم چۈشەنمەيتتى، چۈشىنىشىڭىمۇ ھاجىتى يوق ئىدى. ئۇلار داۋاملىق خىزمەت قىلىپلا تۇرسا، نەسلىنى ئۇزۇپلا قويمىسا، ئۇلارنىڭ باشقا ئىشى قىلچە مۇھىم ئەمەس ئىدى. ئۇلار ئارگېنتىنا يايلاقلىرىدىكى كالا پادىلىرىدەك قويۇۋېتىلگەن بولۇپ، بۇ خىل ئەجداتلىرىنىڭكىدەك ئىپتىدائىي تۇرمۇش ئۇسۇلى ئۇلارغا تەبىئىي رەۋىشتە ئۆزلىشىپ كەتكەنىدى. ئۇلار تۇغۇلاتتى، نامراتلار كۆچىلىرىدا چوڭ بولاتتى، 12 يېشىدا ئىشقا باراتتى، ئاندىن ئۇلار گۈزەللىكى ۋە جىنسىي ئىستىكى يېتىلىدىغان بىر مەزگىلنى

ئۆتكۈزگەندىن كېيىن يېڭىرمە يېشىدا توي قىلاتتى، ئوتتۇز يېشىدىلا ئوتتۇرا ياش دەۋرىگە قەدەم قوياتتى، ئۇلارنىڭ كۆپىنچىسى ئاتىمىش يېشىدا ئۆلۈپ كېتەتتى. ئۇلارنىڭ ئېڭىدا ئېغىر جىسمانىي ئەمگەك، ئائىلە، بالىلارنى بېقىش، قوشنىلار بىلەن بولىدىغان ئۇششاق چېدەل - ماجرالار، فىلىملەر، پۇتبول، پىژا، ھەممىدىن مۇھىمى قىماردىن باشقا باش قاتۇرىدىغان غەم يوق ئىدى. ئۇلارنى كونترول قىلىپ تۇرۇش تەس ئەمەس ئىدى. ئۇلارنىڭ ئارىسىغا بىر تۈركۈم ئىدىيە ساقچىلىرى قويۇۋېتىلگەن ئىدى، ئۇلار خاتا سۆز - چۆچەك تارقىتاتتى، خەتەرلىك دەپ قارالغان ئاز ساندىكى بىر تۈركۈم كىشىلەرگە چېكىت قوياتتى. ئۇلارغا پارتىيەنىڭ ئىدىئولوگىيەسىنى سىڭدۈرۈشكە كۈچ سەرپ قىلىنمايتتى. پرولتارلاردا سىياسىي تۇيغۇنىڭ كۈچلۈك بولۇشى باشقىلارنىڭ دىنىغا ياقمايتتى. ئۇلاردىن تەلەپ قىلىنىدىغىنى، لازىم بولغاندا ئۇلارنى تېخىمۇ ئۇزۇن ئىشلەپ، تېخىمۇ ئاز ھەق ئېلىشقا رازى قىلىدىغان ئىپتىدائىي ۋەتەنپەرۋەرلىك ئىدى. ھەتتا ئۇلار ئاندا - ساندا نارازى بولغان تەقدىردىمۇ، بۇ خىل نارازىلىق ھېچقانداق ئىش پەيدا قىلالمايتتى، چۈنكى ئۇلارنىڭ كاللىسى ئەڭ ئەقەللىي ئىدىيە - تونۇشلاردىن مەھرۇم بولغاچقا، ئېڭى، دىققىتى پەقەتلا ۋاپاساش - قاخشاشلارغا مەركەزلىشەتتى. مۇتلەق كۆپ سانلىق پرولتارلارنىڭ ئۆيىدە ھەتتا ئېكرانمۇ يوق ئىدى. ئۇلار بىلەن ھەپىلىشىدىغان خەلق ساقچىلىرىمۇ بەكلا ئاز ئىدى. لوندوندا جىنايەت بەكلا كەڭرى يامرىغان بولۇپ، ئوغرى، بۇلاڭچى، زەھەر ئەتكەسچىلىرى، باندىتلار، پاهىشىلەر ھەممىسى پرولتارلاردىن چىقاتتى، ھەمدە بۇ ئۇنچىۋالا دىققەتنى قوزغىغۇدەك ئىش ھېسابلانمايتتى. ھەرقانداق ئەخلاقىي مەسىلىلەردە ئۇلار پەقەت ئەجداتلىرىنىڭ يوسۇنلىرىغا ئەگىشەتتى. پارتىيەنىڭ جىنسىيەت تەركىبلىكى بۇلارغا تېڭىلمايتتى، بۇزۇقچىلىق جازالانمايتتى، ئاجرىشىشقا رۇخسەت قىلىناتتى، ھەتتا ئەگەر پرولتارلار ئۆزى خالاپ قالسا، ئۇلارنىڭ دىنىي ئىبادەت بىلەن شۇغۇللىنىشىغىمۇ

رۇخسەت قىلىناتتى. ئۇلار گۇماندىن خالىي ئىدى. خۇددى پارتىيە شوئارىدا ئېيتىلغاندەك: «ھايۋانلار ۋە پروتلارلار ئەركىن» ئىدى. ۋىنستون دوڭغىيىپ، ھوشۇقىدىكى يەنە قىچىشىقا باشلىغان يارىسىنى ئېھتىيات بىلەن قاشلىدى. ئىنقىلابتىن بۇرۇنقى ھاياتنىڭ زادى قانداقلىقىنى ئەسلەشنىڭ مۇمكىن ئەمەسلىكى، ئادەمنىڭ كاللىسىغا تولا كىرىۋالاتتى. ئۇ تارتىمىدىن، پارسونس خانىمدىن ئارىيەتكە ئالغان بالىلار تارىخ دەرسلىكىنى ئالدى ۋە ئۇنىڭدىن بىر ئابزاسنى خاتىرىسىگە كۆچۈرۈشكە باشلىدى:

ئىنقىلابتىن بۇرۇنقى كونا جەمئىيەتتە، لوندون ھازىر بىز كۆرگەندەك گۈزەل شەھەر ئەمەس ئىدى. لوندون قاراڭغۇ، مەينەت ۋە قايغۇ - ئەلەمگە تولغان شەھەر بولۇپ، ھېچكىمنىڭ قورسىقى تويغۇدەك يېمىكى يوق ئىدى. مىڭلىغان كىشىلەرنىڭ كىيگۈدەك ئۆتۈكى، ھەتتا ئۆيلىرىنىڭ دالدا بولغۇدەك تورۇسىمۇ يوق ئىدى. يېشى سىلەرچىلىكمۇ يوق بالىلار شەپقەتسىز خوجايىنلىرى ئۈچۈن ھەر كۈنى ئون ئىككى سائەتلەپ ئىشلەيتتى، ئەگەر ئىشتا چاققان بولمىسا قامچىلىناتتى. ئۇلارغا پەقەت قېتىپ كەتكەن پارچە - پۇرات نان ۋە سوغۇق سۇ بېرىلەتتى.

بىراق مۇشۇنداق ئېغىر نامراتلىق ئىچىدە، ئازساندا ھەشەمەتلىك ئۆيلەر بار بولۇپ، ئۇنىڭدا بايلار تۇراتتى. ئۇلارنىڭ يېگىرمە - ئوتتۇزغا يېقىن چاكارلىرى بولاتتى. بۇ بايلار كاپىتالىستلار دەپ ئاتىلاتتى. ئۇلار كەينى ۋاراقنىكى رەسمىدىكىدەك سېمىز، كۆرۈمىسىز، يۈزلىرىدىن قەبھەلىك چىقىپ تۇرىدىغان ئادەملەر ئىدى. كۆرگىنىڭلاردەك ئۇلار ئۇزۇن قارا پەلتو، ئوچاقنىڭ

مورسسدەك ئېگىز، پارقراق قالپاق كىيىۋالاتتى. قارا پەلتو — مۇراسىم پەلتوسى، قالپاق — مۇراسىم قالپىقى دەپ ئاتىلاتتى. بۇلار كاپىتالىستلارغا خاس كىيىملەر بولۇپ، باشقىلارنىڭ كىيىشى رۇخسەت قىلىنمايتتى. دۇنيادىكى جىمى نەرسە كاپىتالىستلارنىڭ بولۇپ، باشقىلار كاپىتالىستلارنىڭ قۇللىرى ھېسابلىناتتى. ھەممە يەر، ئۆي، زاۋۇت، پۇللارنىڭ ھەممىسى شۇلارنىڭ ئىدى. ئەگەر كىمكى ئۇلارغا بويسۇنمىسا، تۇرمىگە تاشلايتتى، ياكى خىزمىتىنى تارتىۋالاتتى ۋە ئۇلارنى ئاچ قويۇپ ئۆلتۈرۈۋېتەتتى. ئەگەر ئادەتتىكى ئادەملەر ئۇلارغا گەپ قىلماقچى بولسا، ئۇلارغا ئېگىلىپ تازىم قىلىپ، قالپىقىنى قولغا ئېلىپ «جاناپلىرى» دەپ گەپ قىلىشى كېرەك ئىدى. بارلىق كاپىتالىستلارنىڭ باشلىقى «پادىشاھ» دەپ ئاتىلاتتى.

ۋىنستون داۋامىنى كۆرمىسىمۇ بىلەتتى. ئەمدى ئۇزۇن يەڭلىك بىشوپلار، ئاق يەكتەكلىك سودىيەلەر، كىشەنلەر، جازا ھارۋىلىرى، توققۇز تىللىق قامچا، شەھەر باشلىقىنىڭ مول زىياپىتى، پوپنىڭ پۇتىغا سۆيۈش دېگەندەكلەر تىلغا ئېلىندۇ. يەنە «تۇنجى كېچە ھوقۇقى» دەيدىغان بىر ئىشمۇ بار، ئەلۋەتتە، بۇ بالىلارنىڭ دەرسلىكىگە كىرگۈزۈلمىگەندۇ. بۇ بەلگىلەنگەن قانۇن بولۇپ، ھەر بىر كاپىتالىستنىڭ، ئۆز قول ئاستىدا ئىشلەيدىغان ھەر قانداق ئايال بىلەن بىرگە بولۇش ھوقۇقى بار ئىدى.

سىز بۇلارنىڭ قانچىلىكىنىڭ يالغانلىقىغا قانداقمۇ ھۆكۈم قىلالايتتىڭىز؟ بەلكىم كىشىلەرنىڭ ئوتتۇرىچە تۇرمۇش ئەھۋالى ئىنقىلابتىن بۇرۇنقىدىن ياخشىدۇ. پەقەت سىزنىڭ سۆڭەكلىرىڭىزدىكى ئونسىز ئېتىراز، چىدىغۇسىز تۇرمۇشىڭىز، شۇنداقلا، ئىلگىرىكى

كۈنلەر چوقۇم ھازىرقىدەك ئەمەستى دەيدىغان تەبىئىي سېزىمىڭىزلا، بۇنىڭغا قارشى بىردىنبىر پاكىت ئىدى، خالاس. ئۇ تۇيۇقسىز ھازىرقى زامان تۇرمۇشىنىڭ ئەڭ ماھىيەتلىك ئالاھىدىلىكىنىڭ ئۇنىڭ رەھىمسىزلىكى ياكى ئەنسىزلىكى ئەمەس، بەلكى كىشىلەردىكى يوقسۇزلۇق، پاسكىنچىلىق ۋە جانسىزلىق ئىكەنلىكىدىن چۆچۈدى. ئەتراپىڭىزغا قاراپ باقسىڭىز، ھاياتنىڭ ھەرگىز ئېكراندىكى ھەر كۈنى تۆكۈلۈپ تۇرغان يالغانلار ۋە پارتىيەنىڭ ئۆزى قولغا كەلتۈرمىز دەۋاتقان غايىلىرى بىلەن ئازراقمۇ يېقىن كەلمەيدىغانلىقىنى كۆرەلەيسىز. ئۇلارنىڭ تۇرمۇشىنىڭ كۆپ قىسمى، ھەتتا پارتىيە ئەزالىرىنىڭ تۇرمۇشىمۇ ئىلمان سۈدەك ئۆتەتتى، سىياسىي بىلەن ئالاقىسى يوق ئىدى. كۈنلىرى پەقەت ئېغىر ئەمگەك، كەچلىكى ياتىدىغان يەر تېپىش، يىرتىق پايپاقلارنى ياماش، شېكەر جەۋھىرى تاپىپتى تاللىشىش، تاماكىسىنىڭ كۆتىكىنى يىغىش بىلەن ئۆتەتتى. پارتىيەنىڭ نىشانى ناھايتى قورقۇنچلۇق، ئاجايىپ ئۇلۇغۋار ئىدى، ئۇلار زور بېتون بىنالار، ماشىنىلار، قورقۇنچلۇق قوراللار بىلەن تولغان، ئەسكەر ۋە ئەسەبىي تەلۋىلەر ئىناق - ئىتتىپاق ۋەزىيەت ياراتقان، ھەممە ئوخشاش ئويلايدىغان، ئوخشاش شوئار توۋلايدىغان، مەڭگۈ ئەمگەك قىلىدىغان، ئىشلەيدىغان، كۈرەش قىلىدىغان، ئۆلتۈرىدىغان، جازالايدىغان - مۇشۇ ئۈچۈزۈمىلىيەن ئادەمنىڭ ھەممىسى بىر - بىرىگە ئوخشايدىغان بىر دۇنيا ياراتماقچى ئىدى. رېئاللىق بەكلا ئېچىنىشلىق ئىدى، كىشىلەر پاسكىنا شەھەرلەردە تۆشۈك ئاياغلىرى بىلەن مېڭىشىپ يۈرۈشەتتى، سېسىق كاپوستا ۋە ئەۋرەز پۇرايدىغان 19 - ئەسىرنىڭ ئۆيلىرىدە تۇراتتى. ئۇ لوندوننى تەسەۋۋۇر قىلدى، ناھايتى كەڭ، ئىنتايىن ۋەيرانە، ئەخلەت چېپەكلىرى بىلەن تولغان بىر مەنزىرە كۆز ئالدىغا كەلدى، بۇ مەنزىرىدە ئۇزۇن يۈزلۈك، شالاڭ چاچلىق پارسونس خانىم توسۇلۇپ قالغان تۇرۇبا جەينىكى بىلەن ھەپىلىشىپ تۇراتتى، ئېكران كېچە - كۈندۈز كىشىلەرنىڭ

يېمەك - ئىچمىكى، كىيىم - كېچىكىنىڭ كۆپەيگەنلىكى، ئۆيلىرىنىڭ ياخشىلانغانلىقى، كۆڭۈل ئېچىش پائالىيەتلىرىنىڭ موللاشقانلىقىنى كۆرسىتىدىغان ئىستاتىستىكىلارنى قولاق - مېڭىڭىزگە قۇيۇپ تۇراتتى، ھازىرقى تەشۋىقاتتىكى لوندونلۇقلارنى ئەللىك يىل بۇرۇنقى لوندونلۇقلارغا سېلىشتۇرغاندا، ئۇلارنىڭ ئۆمرى ئۇزۇن، ئىش ۋاقتى قسقا، سالامەتلىكى ياخشى، بەدىنى تېخىمۇ قاۋۇل، كۈچلۈك، تېخىمۇ ئەقىللىق، تەربىيە كۆرگەن بولۇپ چىقىشى كېرەك ئىدى. لېكىن بۇ ئىستاتىستىكا، گەپلەرنىڭ ھېچقايسىسىنىڭ راستلىقىنى يالغانلىقىنى ئىسپاتلىغىلى بولمايتتى. مەسىلەن، پارتىيە مۇنداق دەيتتى: ئىنقىلابتىن بۇرۇن پرولتارلاردا ساۋاتسىزلارنىڭ سانى %15 ئىدى، ھازىر %40 ئادەم ساۋاتلىق بولدى. ئىنقىلابتىن بۇرۇن بوۋاقلارنىڭ ئەي بولۇش نىسبىتى ھەر مىڭدا 300 ئىدى، ھازىر ھەر مىڭدا 160 غا يەتتى ... سانلار ھەممە ساھەدە مۇشۇنداق ماڭاتتى. بۇ ئىككى نامەلۇمۇق يەككە تەڭلىمىگە ئوخشايتتى. بەلكىم تارىخ دەرسلىكلىرىدىكى كىشىلەر قىلچە گۇمانسىز، توغرا دەپ بىلگەن نۇرغۇن نەرسىلەر ئەمەلىيەتتە پۈتۈنلەي خىيال - تەسەۋۋۇر بولۇشى مۇمكىن ئىدى. بەلكىم بۇ يەردە ھەرگىزمۇ «تۇنجى كېچە ھوقۇقى» دەيدىغان قانۇن ياكى كاپىتالىست دەپ ئاتىلىدىغان كىشىلەر ۋە ياكى ھېلىقىدەك ئېڭىز، پارىقراق قالپاق ئەزەلدىن بولۇپ باقمىغان بولۇشىمۇ تامامەن مۇمكىن ئىدى.

ھەممە نەرسە خىرەلىشىپ كەتتى. ئۆتمۈش ئۆچۈرۈلدى، ئۇنىڭ كىچىكىنە ئىزنالىرىمۇ ئۇنتۇلدى، يالغان ھەقىقەتكە ئايلاندى. ئۇ ئاشۇ ۋەقەدىن كېيىن ھاياتىدا پەقەت بىرلا قېتىم، تارىخنىڭ بۇرمىلانغانلىقىدىن ئىبارەت بۇ قىلمىشنىڭ يۈز بەرگەنلىكىنى ئىسپاتلىيالايدىغان كونكرېت، خاتاسىز بىر پاكىتنى قولغا چۈشۈرگەن ئىدى. بۇ پاكىت ۋىنستوننىڭ قولىدا پەقەت ئوتتۇز سېكونتلا تۇرالغانىدى. ئۇ كەسىرىن بىلەن 1973 - يىللار ئەتراپىدا ئايرىلىپ

كەتكەن، ئەمما بۇ ئىش بولسا ئۇنىڭدىن يەتتە ياكى سەككىز بۇرۇنقى ئىش ئىدى.

ئۇ 60 - يىللارنىڭ ئوتتۇرىلىرى، پارتىيەنىڭ ئەسلىدىكى رەھبەرلىرى ئۈزۈل - كېسىل، مەڭگۈلۈككە تازىلىنىۋاتقان بىر مەزگىل ئىدى. 1970 - يىلىغا كەلگەندە ئۇلاردىن غوجاكىدىن باشقا ھېچكىم قالمىدى. باشقىلارنىڭ ھەممىسى خائىنلار ۋە ئەكسىلىتىنچىلار دەپ تارتىپ چىقىرىلدى. گۈلدەستىن قېچىپ كەتكەن ۋە ئىز - دېرەكسىز غايىب بولغانىدى، باشقا بىر نەچچىسى بولسا يوقاپلا كەتكەن ئىدى. كۆپىنچىسى ئالاھىدە بىر ئاممىۋى سوتتا جىنايەتلىرىنى تولۇق تاپشۇرغاندىن كېيىن، ئۆلۈم جازاسى بېرىلگەنىدى. ئەڭ ئاخىرىدا ئۇلارنىڭ ئىچىدىكى جونېس، ئارونسون، رۇسپرفورد قاتارلىق ئۈچەيلەنلا تىرىك قالغانىدى. ئۇلار قولغا ئېلىنغان ۋاقىت 1965 - يىلى بولسا كېرەك. ھەر ۋاقىتتىكىدەك، ئۇلار بىرەر يىلدىن ئارتۇق يوقاپ كەتتى، ھېچكىم ئۇلارنىڭ ئۆلۈك - تىرىكىنى بىلمەيتتى. ئاندىن ئۇلار تۇيۇقسىزلا پەيدا بولۇپ جىنايەتلىرىنى ئىقرار قىلىشتى. ئۇلار دۈشمەن دۆلەتلەرنى ئاخبارات بىلەن تەمىنلىگەن (ئۇ چاغدا دۈشمەن دۆلەت ياۋروئاسىيا ئىدى)، ئومۇمنىڭ پۇلىنى يەۋالغان، نۇرغۇن ئىشەنچلىك پارتىيە ئەزالىرىنى ئۆلتۈرگەن، ئىنقىلاب باشلىنىشتىن ئىلگىرىلا غوجاكىغا قارشى ھەرىكەتلەر بىلەن شۇغۇللانغان، بۇزغۇنچىلىق ھەرىكەتلىرى بىلەن نەچچە مىڭ ئادەمنىڭ بېشىغا چىققان ئىدى... ئۇلار بۇ جىنايەتلىرىنى تاپشۇرغاندىن كېيىن كەچۈرۈم قىلىندى ۋە پارتىيە ئىچىدىكى ئورنى ئەسلىگە كەلتۈرۈلۈپ، خىزمەت بېرىلدى. ئەمەلىيەتتە بولسا بۇ خىزمەتلەر ئاڭلىماققا مۇھىم، ئەمما بىكار خىزمەتلەر ئىدى. ئۇلار تايىمىس گېزىتىگە ئۇزۇن تۆۋەننامىلەرنى يېزىشىپ، ئۆزلىرىنىڭ قانداق ئاينىغانلىقىنى ئانالىز قىلدى ۋە ئۇلارنى تۈزىتىشكە نۇرغۇن ۋەدە - ئىرادىلەرنى بىلدۈرۈشتى.

ئۇلار قويۇۋېتىلگەندىن كېيىن، ۋىنىستون ئۇلارنى بىرنەچچە قېتىم

«كاشتان دەرىخى قەۋەخانىسى» دا كۆرگەنىدى. ئۆزىنىڭ كۆزىنىڭ قۇيرۇقىدا ئۇلارغا قارىغان چېغىدىكى ۋەھىمە ئارىلاش ھاياجىنىنى ئەسلىدى. ئۇلار ۋىنىستونغا قارىغاندا بەكلا قېرىپ كەتكەن بولۇپ، ئۇلار پارتىيەنىڭ ئەڭ دەسلەپكى قەھرىمانلىق دەۋرىدىن قېلىپ قالغان ئەڭ ئاخىرقى بۈيۈك ئادەملەر ئىدى. يەر ئاستى كۈرەش ۋە ئىچكى ئۇرۇشنىڭ قەھرىمانلىق ئىزنالىرى ئۇلارنىڭ ۋۇجۇدىدا يەنىلا بىلىنەر - بىلىنمەس زاھىر بولۇپ تۇراتتى. گەرچە چىسلا، پاكىتلار شۇ چاغلاردا خىرەلەشتۈرۈلۈپ بولۇنغان بولسىمۇ، ۋىنىستوندا يەنىلا ئۇلارنىڭ ئىسمىنى، غوجاكنىڭ ئىسمىدىن نەچچە يىل بۇرۇنلا بىلىدىغاندەك بىر تۇيغۇ بار ئىدى. شۇنداقتىمۇ ۋىنىستون يەنىلا ئۇلارنىڭ جىنايەتچى، دۈشمەن، يېقىنلاشقىلى بولمايدىغان ئادەملەر ئىكەنلىكىنى، ئۇلارنىڭ مۇشۇ بىر - ئىككى يىل ئىچىدە مۇقەررەر كۆزدىن يوقىتىلىدىغانلىقىنىمۇ بىلەتتى. ئىدىيە ساقچىلىرىنىڭ قولغا چۈشۈپ باققانلاردىن ئاخىرقى ھېسابتا تىرىك قۇتۇلغانلار يوق ئىدى. ئۇلار پەقەت قەبرىسىنى كۈتۈپ يۈرگەن تىرىك مۇردىلار ئىدى.

ئۇلارغا يېقىن ئۈستەللەرنىڭ ھېچكىم ئولتۇرمىغان، ھەممىسى بوش تۇراتتى. ھەتتا ئۇلارنىڭ ئەتراپىدا كۆرۈنۈپ يۈرۈشمۇ ئاقىلانلىك ئەمەس ئىدى. ئۇلار جىمجىت ئولتۇرۇشاتتى، ئالدىدا مۇشۇ قەۋەخانىنىڭ ئۆزگىچىلىكى بولغان قەلەمپۇر پۇراقلىق ئارچا ھارنىقى بار ئىدى. ئۇلارنىڭ ئىچىدە رۇسپرفوردنىڭ قىياپىتى ۋىنىستوندا ھەممىدىن بەك تەسىر قالدۇرغان ئىدى. رۇسپرفورد ئىلگىرى مەشھۇر كارىكاتۇرا رەسسامى بولۇپ، ئۇنىڭ رەسىملىرى ئىنقىلابتىن ئىلگىرى ۋە ئىنقىلاب جەريانىدا كۈچلۈك جامائەت پىكىرى قوزغاشتا پىلتە بولغانىدى. ئۇزۇن ۋاقىتتىن كېيىن ھازىرمۇ ئۇنىڭ كارتون رەسىملىرى تايىمىس گېزىتىگە بېسىلدى. بۇ رەسىملەر پەقەت ئۇنىڭ ئىلگىرىكى ئۇسلۇبىنىڭ ئادەتتىكىچىلا تەقلىدى بولۇپ، نېمىشقىكىن ناھايىتى جانسىز، قايىل قىلارلىق ئەمەس ئىدى. يەنىلا شۇ كونا تېما، يەنى كونا كەپە، ئاچ - يالىڭاچ

باللار، كوچا ئۇرۇشلىرى، ئۇزۇن قاپاقلىق كاپىتالىستلارنى — ئۇلارنىڭ شۇنچە توساقلار ئىچىدە، شۇنچە ئۈمىت يوق تۇرۇپمۇ يەنىلا كونا دەۋرىگە قايتىشقا توختىماستىن تىرىشۋاتقانلىقىنى سىزاتتى. ئۇ جۇغى تولىمۇ يوغان، بەستلىك، چاچلىرى مايلىق، كۈلرەڭ، تاتۇق يۈزلىرى خالىلىشىپ كەتكەن، كالىپكى نىگېرلارنىڭكىدەك قېلىن ئادەم ئىدى. بىر چاغلاردا بۇ گەۋدە چوقۇم ئىنتايىن كۈچلۈك، زور بولغىنىتى، مانا ھازىر ئاجىزلاشقان، ھەممە تەرەپكە ساڭگىلاپ، بوشىشىپلا كەتكەن، قارماققا غولاپ چۈشۈۋاتقان تاغقىلا ئوخشاپ قالغانىدى.

ئۇ چاغ سائەت ئون بەش ئەتراپىدا ئىدى، بۇنداق ۋاقىتتا بۇ يەردە ئادەم بەك كۆپ بولمايتتى. ۋىنىستون ئۆزىنىڭ قانداق بولۇپ بۇنداق بىر ۋاقىتتا قەھۋەخانغا كېلىپ قالغانلىقىنى ئەسلىيەلمىدى. ئورۇندۇقلار دېگۈدەك بوش ئىدى. ئېكراندىن يەڭگىل مۇزىكا چىقىۋاتاتتى. بۇ ئۈچەيلەن بىر بۇلۇڭدا ئۇنچىقىماستىن مىدىر - سىدىر قىلىشماي ئولتۇرۇشاتتى. بۇيرۇتمىسىمۇ مۇلازىم ئۇلارغا بىر ئىستاكىن ئارچا ھارقى ئەپكەلدى. ئۇلارنىڭ يېنىدىكى ئۈستەلدە ئۇرۇقى تىزىپ قويۇلغان بىر شاخمات تاختىسى تۇراتتى. بەلكىم يېرىم مىنۇتلار ئۆتكەندۇ ئېكراندا چىقىۋاتقان مۇزىكا ئۆزگەردى. ئۇنىڭ ئۇدارىنى تەسۋىرلەش قىيىن، ئۇ بىر خىل غەلىتە چىرقىراق، مەسخىرىلىك ئاھاڭ ئىدى، ۋىنىستون بۇنى كۆڭلىدە «ئاگاھلاندىرۇش ئاھاڭى» دەپ ئاتىدى. ئۇندىن كېيىن ئېكراندىن ناخشا ئاۋازى ئاڭلىنىشقا باشلىدى:

بۇك - باراقسان كاشتان ئاستىدا،
مەن سېنى ساتتىم ۋە ساتتىڭ سەن مېنى.
ئۇلار ئۇندا ياتتى، ياتتۇق بىز بۇندا،
بۇك - باراقسان كاشتان ئاستىدا.

بۇ ئۈچەيلەن مىت قىلىمىدى. ۋىنىستون رۇسپېروردنىڭ تونۇغۇسىز

ئۆزگىرىپ كەتكەن يۈزىگە قارىدى، ئۇنىڭ چاناقلىرىدا ياش لىغىرلاپ قالغانىدى. شۇ چاغدا ۋىنىستون توستاتىن جىغغىدە تىرىدى، نېمىگە بۇنداق تىتىرىگىنىنىمۇ بىلمەيتتى. ئۇ تۇنجى قېتىم رۇسپېرورد بىلەن ئارونسوننىڭ بۇرنىنىڭ ئىزىلىپ كەتكەنلىكىنى بايقىدى.

ئۇزۇن ئۆتمەي ئۇ ئۈچەيلەن قولغا ئېلىندى. ئۇلار قويۇۋېتىلگەندىن باشلاپلا يېڭى بىر سۈيىقەستنى پىلانلىغاندەك قىلاتتى. ئۇلارنىڭ ئىككىنچى سوتىدا، ئۇلار ئىلگىرىكى كونا جىنايەتلىرىنى قايتىدىن تاپشۇرۇش بىلەن بىرگە، يەنە يېڭى بىر قاتار جىنايەتلىرىنىمۇ تاپشۇردى. ئۇلار ئۆلۈمگە ھۆكۈم قىلىندى ۋە پارتىيە تارىخىغا ئىبەرەت ئۈچۈن يېزىلدى. بۇ ئىشتىن بەش يىل كېيىن، يەنى 1973 - يىلى ۋىنىستون ھاۋا تۇرۇبىسىدىن كەلگەن بىر يۈگەم ماتېرىيالنى ئېچىۋاتقاندا، ئۇلارنىڭ ئىچىدە بىر پارچە قەغەزنى كۆرۈپ قالدى، ئەمما دەرھال كۆرمەسكە سالدى. ئۇ ئېچىپلا ئۇنىڭ مۇھىملىقىنى بىلگەنىدى. ئۇ ئون يىل بۇرۇنقى تايىمىس گېزىتىنىڭ چوققا تەرىپىدىن يىرتىۋېلىنغان بولغاچقا، چىسلامۇ ئېنىق بېسىلغان ئىدى. ئۇنىڭدا نيۇبورتكى پارتىيە شۆبىسىنىڭ بىر قانچە ۋەكىللىرىنىڭ رەسمىي بار ئىدى. ئۇلارنىڭ ئوتتۇرىسىدا جونىس، رۇسپېرورد، ئارونسونلار بار ئىدى. خاتا بولۇشى مۇمكىن ئەمەس ئىدى، چۈنكى ئۇلارنىڭ ئىسمى رەسمىي ئىدى. تېكىگە چوڭ ھەرىپلىك قىلىپ بېسىلغان ئىدى.

بۇ يەردىكى مۇھىم نۇقتا شۇكى، ئىككىلا سوتتا، بۇ ئۈچەيلەن ئاشۇ ۋاقىتنىڭ ئۆزىدە ئۆزلىرىنىڭ ياۋروئاسىيادا ئىكەنلىكىنى، كانادادىكى بىر مەخپىي ئايروپىلاندىن، سىبېرىيىدىكى بىر جايغا بېرىپ، شۇ يەردە ياۋروئاسىيانىڭ يۇقىرى دەرىجىلىك ھەربىي ئەمەلدارلىرى بىلەن كۆرۈشكەن ۋە ئۇلارغا مۇھىم ھەربىي مەخپىيەتلىكنى ئاشكارىلىغانلىقىنى ئىقرار قىلغانلىقى بايان قىلىنغانىدى. چىسلا ۋىنىستوننىڭ ئېنىق ئېسىدە، ئۇ يازنىڭ ئوتتۇرىلىرى ئىدى. ھەيران قالارلىقى بۇ ھېكايە يەنە باشقا نۇرغۇن ھۆججەتلەردىمۇ خاتىرىلەنگەن ئىدى. دېمەك

خۇلاسە شۇكى، ئۇلارنىڭ ئىقرارى يالغان ئىدى.

ئەلۋەتتە، بۇ بىر ئالاھىدە بايقاش ئەمەس. شۇ ۋاقىتنىڭ ئۆزىدەمۇ، ۋىنىستون تازىلاشتا يوقىتىلغانلارنىڭ، ئەمەلىيەتتە ئەيىبلەنگەن جىنايەتلىرىنى سادىر قىلىپ باقمىغانلىقىنى تەسەۋۋۇر قىلىپمۇ باقمىغانىدى. بىراق بۇ بىر پارچە رەسىم بىرەر گېئولوگىيىلىك نەزەرىيىنى ئاغدۇرۇۋېتىدىغان تاشقا ئايلانغان سۆڭەك پارچىسىدەك كۆز بىلەن كۆرگىلى، قول بىلەن تۇتقىلى بولىدىغان ئەمەلىي پاكىت ئىدى. ئەگەر ئۇنى ئېلان قىلىپ، دۇنياغا ئۇقتۇرغىلى بولىدىغان بولسا، بۇنىڭ بىلەن پارتىيەنى يەر بىلەن يەكسان قىلىۋەتكىلى، شۇنداقلا بۇ رەسىمنىڭ قانچىلىك مۇھىملىقىنىمۇ ئاشكارىلىغىلى بولاتتى.

ئۇ خىزمىتىنى داۋام قىلدى. ئۇ رەسىمنى كۆرۈپلا ئۇنىڭ مۇھىملىقىنى بىلگەن ۋە ئۇنى يەنە بىر پارچە قەغەز بىلەن يۆگەپ قويغانىدى. ھېلىمۇ تەلىپىگە يارىشا، ئۇ ھۆججەتلەرنى ئاچقاندا، بۇ رەسىم ئېكران تەرەپتىن قارىغاندا دۇم چۈشكەن ئىدى.

ئۇ بۇ قەغەزنى تىزغا قويدى ۋە ئورۇندۇقنى كەينىگە سۈردى، بۇنداق ئېكراندىن ئاز - تولا يىراقلاشقىلى بولاتتى. چىرايىنى قىينالمايلا ئىپادىسىز تۇتقىلى، ھەتتا نەپەسىنىمۇ كونترول قىلغىلى بولاتتى. ئەمما يۈرەكنىڭ سوقۇشىنى كونترول قىلغىلى بولمايتتى، ئېكران ھەتتا يۈرەكنىڭ سوقۇشىنىمۇ سېزەلەيتتى. ئۇ تەخمىنەن ئون مىنۇتقىچە تۇيۇقسىز بىرەر ئىش - مەسىلەن، تۇيۇقسىز بىرەر شامالنىڭ ئۇنى ئېچىپ تاشلىشى - ئۇنى ئاشكارىلاپ سالارمۇ دەپ دەككە - دۈككىدە قىينالدى. ئاندىن ئۇنى قايتا ئاچماستىن، باشقا تاشلاندىق قەغەزلەر بىلەن بىللە خاتىرە تۈشۈكىگە تاشلىۋەتتى. ئەمدى بىر نەچچە مىنۇتقا قالمايلا ئۇ كۈلگە ئايلىنىپ كېتەتتى.

بۇ ئون - ئون بىر يىل بۇرۇنقى ئىش. بۈگۈن بولغان بولسا، ۋىنىستون ئۇ رەسىمنى ساقلاپ قېلىشى مۇمكىن ئىدى. ھەيران قالارلىقى، ھازىرنىڭ ئۆزىدەمۇ ۋىنىستونغا نىسبەتەن ئاشۇ پاكىتنى قولدا

تۇتۇپ تۇرۇشنىڭ ئۆزىلا - گەرچە ئۇ رەسىم پەقەتلا بىر ئۆتمۈشنىڭ ئەسلىمىسى بولسىمۇ - بىرەر ئۆزگىرىش پەيدا قىلالايدىغاندەك نۇپۇلۇپ كەتتى. ئۇ شۇنداق ئويلاپ قالدى، ئەسلىي يوقىتىلىشى لازىم بولغان بىر پاكىتنىڭ ساقلىنىپ قالغىنىغا قارىغاندا، پارتىيەنىڭ ئۆتمۈشىنى كونترول قىلىشى سەل بوشاپ قالدىمۇ نېمە؟

ھالبۇكى، ئۇ رەسىمنى قايتا ئەسلىگە كەلتۈرۈۋالغىلى بولغان تەقدىردىمۇ، ئۇنى بىر پاكىت دېگىلى بولمايتتى. ئۇ شۇ پاكىتنى بايقىغان ۋاقىتنىڭ ئۆزىدىلا، ئوكيانىيە ياۋروئاسىيا بىلەن ئۇرۇشتا ئەمەس ئىدى، شۇڭلاشقا بۇ ئۆلگەن ئۈچەيلەن ئەمدى چوقۇم ئوكيانىيەنى شەرقىي ئاسىيا جاسۇسلىرىغا ساتقان قىلىناتتى. ئۇ رەسىمنىڭ ئىشىدىن كېيىن، ئۇلارنىڭ ئىقرارى ئىككى ياكى ئۈچ قېتىم - ۋىنستونمۇ ئېنىق ئەسلىيەلمەيتتى - ھەتتا ئۇنىڭدىنمۇ كۆپ قايتا - قايتا يېزىلغان، چىسلا ۋە ئورۇنلار قايتا - قايتا ئۆزگەرتىلىپ، ئەسلىدىكى پاكىتنىڭ ھېچقانداق قىممىتى قالمىغان ئىدى. بۇنداق چوڭ ئالدامچىلىق، ساختىپەزلىكلەرنىڭ زادى نېمىشقا ئېلىپ بېرىلدىغانلىقىنى چۈشىنەلمەسلىك دەل ۋىنستوننى ئەڭ قىينايدىغان ئىش ئىدى. ئۆتمۈشنى بۇرمىلاشتىڭ دەماللىق پايدىسى بەكلا ئېنىق ئىدى، ئەمما بۇنىڭ ئاخىرقى مۇددىئاسى بەكلا سىرلىق ئىدى. ئۇ قەلىمىنى قايتا ئالدى ۋە يېزىشقا باشلىدى:

مەن قانداقلىقىنى چۈشىنمەن، ئەمما نېمە ئۈچۈنلىكىنى

چۈشەنمەيمەن.

ئۇ ھەر دائىمقىدەك ئۆزىنىڭ ساراڭ يا ئەمەسلىكىنى ئويلاپ قالدى. بەلكىم ھازىر ساراڭلار بەكلا ئاز بولۇشى مۇمكىن. بىر چاغلاردا يەر شارىنىڭ قۇياشنى ئايلىنىدىغانلىقىغا ئىشىنىش ساراڭلىق ھېسابلىناتتى، بۈگۈن بولسا «ئۆتمۈشنى ئۆزگەرتكىلى بولمايدۇ» دەپ قاراش ساراڭلىق

ھېسابلىنىدىغان بولدى. ھازىر بەلكىم يالغۇز ۋىنىستونلا مۇشۇنىڭغا ئىشىنىشى مۇمكىن، ئەگەر ئۆزى يالغۇزلا بولسا، ئۇنداقتا ساراڭ دېگەن گەپ. ئەمما ئۆزىنى ساراڭ دەپ ئويلاش ئۇنى بەك بىئارام قىلىپ كەتتى، لېكىن ئۇنىڭغا نىسبەتەن قورقۇنچلۇقى، ئۆزىنىڭ شۇ قارىشىنىڭمۇ خاتا چىقىپ قېلىش مۇمكىنچىلىكى ئىدى.

ۋىنىستون بايىقى بالىلار تارىخ كىتابىنى ئالدى ۋە ئۇنىڭ باش مۇقاۋىسىدىكى غوجاكنىڭ سۈرىتىگە قارىدى. ئۇنىڭ سېپىرلىك كۆزلىرى ئۇنىڭكىگە سانچىلىدى. بۇ خۇددى غايەت زور بىر كۈچتەك سىزنى يەلگىزدىن بېسىپ تۇراتتى، ئۇ بەزىدە خۇددى سىزنىڭ كاللىڭىزغا كىرىۋېلىپ مېڭىڭىزنى چاقاۋاتقان، سىزنى سەزگۈلىرىڭىزنىڭ ئېيتىپ بەرگەنلىرىگە ئىشەنمەسلىككە چاقىرىۋاتقان بىر كۈچكە ئايلىناتتى. ئاخىرىدا، پارتىيە سىزنى ئىككىگە ئىككىنى قوشسا بەش بولىدىغانلىقىغا ئىشەندۈرەتتى ۋە ھامان بىر كۈنى مۇشۇنداق ئىكەنلىكىنى جاكارلايتتى، چۈنكى ئۇلارنىڭ لوگىكىسى مۇشۇنى تەلەپ قىلاتتى. ئىنسانلارنىڭ تەجرىبىلىرىلا ئەمەس، تاشقى دۇنيانىڭ رېئال مەۋجۇتلۇقىمۇ ئۇلارنىڭ پەلسەپىسى تەرىپىدىن ئىنكار قىلىناتتى. ئەقەللىي ساۋاتلار سەپسەتە ئىچىدىكى سەپسەتە دەپ قارىلاتتى. ئادەمگە نىسبەتەن ئەڭ قورقۇنچلۇقى — سىزنىڭ ئۇلار تەلەپ قىلغاننىڭ تەتۈرىسىچە تەپەككۈر قىلىشىڭىز ئەمەس، بەلكى ئۇلارنىڭ ئېيتقانلىرىنىڭ توغرا بويىچىلىق ئېھتىماللىقى ئىدى. چۈنكى ئىككىگە ئىككىنى قوشسا تۆت بولىدىغانلىقىنى ياكى يەرشارىنىڭ تارتىش كۈچىنىڭ مەۋجۇتلۇقىنى ۋە ياكى ئۆتمۈشنى ئۆزگەرتكىلى بولمايدىغانلىقىنى بىز زادى قانداق بىلەلەيمىز؟ ئەگەر ئۆتمۈش ۋە تاشقى دۇنيا پەقەت ئاڭدىلا مەۋجۇت بولسا، يەنە كېلىپ ئاڭنى كونترول قىلغىلى بولسا، ئۇنداقتا قانداق بولۇشى مۇمكىن؟!

ياق! توساتتىن ئۇنىڭدا ئەسلىي يوق بىر جۈرئەت پەيدا بويىقالدى. نېمىشقىكىن، ھېچقانداق بىر تاشقى سەۋەبسىزلا ئوبرازىنىڭ چىرايى

ئۇنىڭ كۆز ئالدىغا كەپقالدى. ئۇ ئىلگىرىكىدىنمۇ بەكرەك ئىشەنچ بىلەن ئوبرايىنىڭ ئۆزى بىلەن بىر ئىكەنلىكىگە ئىشەندى. ئۇ خاتىرىسىنى ئوبرايىن ئۈچۈن يېزىۋاتقان ئىدى. بۇ خۇددى بىر تۈگمەس خەتتەك ھېچكىم ئوقۇيالمىتتى، بۇ خەت پەقەت ئالاھىدە بىر ئادەم ئۈچۈن يېزىۋاتقان ۋە ئۇشبۇ مەقسەتتىن كۈچ ئالغان ئىدى.

پارتىيە سىزگە ئۆز كۆزىڭىز، ئۆز قۇلقىڭىزغا ئىشەنمەسلىكىنى تاپلايتتى. بۇ ئۇلارنىڭ ئەڭ ئاداققى، شۇنداقلا ئەڭ مۇھىم بۇيرۇقى ئىدى. ئۇ ئۆزىگە قارشى غايەت زور كۈچنى ۋە پارتىيەنىڭ زىيالىيلىرى بىلەن بولغان مۇنازىرىدە ئۆزىنىڭ بەكلا ئاسان يېڭىلىپ قالدىغانلىقىنى ئويلاپ، يۈرىكى تاش ئاستىدا مىجىلىپ كەتكەندەك بويىكەتتى. ئۇ جاۋاب بېرىش تۈگۈل، ھەتتا ئۇلارنىڭ ئىنچىكە، چوڭقۇر داۋىلىرىنىمۇ چۈشىنەلمەيتتى. ئەمما، يەنىلا ئۇنىڭ توغرا! ئۇلارنىڭ ھەممىسىنىڭ خاتا، ئۇنىڭ توغرا ئىدى. تولىمۇ ئوچۇق، تولىمۇ ئاددىي بولغان ھەقىقەت قوغدىلىشى كېرەك ئىدى. ھەقىقەتچىلىك مەسىلىكى توغرا ئىدى، بۇنىڭغا شەك قىلماسلىق لازىم ئىدى! تاشقى دۇنيا مەۋجۇت، ئۇنىڭ قانۇنىيىتى ھەقىقىي ئىدى. تاش قاتتىق، سۇ ھۆل، بوشلۇقتىكى نەرسە يەرگە چۈشىدۇ. ئۇ خۇددى ئوبرايىغا سۆزلەۋاتقان دەك، شۇنداقلا ناھايىتى مۇھىم بىر ئاكسىئومىك ھەقىقەتنى تىركەۋاتقان دەك مۇنۇلارنى يازدى:

ھۆرلۈك ئىككىگە ئىككىنى قوشسا تۆت دېيىشتۇر.
ئەگەر مۇشۇ توغرا تېپىلسا، باشقا ھەممە نەرسە
مۇشۇنىڭغا ئەگىشىدۇ.

8

تار كوچىنىڭ تۆرىدىكى بىر يەردىن قاينىتىلغان ھەقىقىي

قەھۋەنىڭ - زەپەر قەھۋەسى ئەمەس، ھەقىقىي قەھۋەنىڭ - ھىدى ئاستا - ئاستا كۆچىغا تارالدى. ۋىنستون ئىختىيارسىز توختىدى. ئۇ شۇ ئىككى سېكونتنىڭ ئىچىدە، يېرىم ئۇنتۇلۇپ كەتكەن بالىلىق دۇنياسىغا قايتىپ قالغاندەك بولدى. ئاندىن بىر ئىشىك جالاقىدە ئېتىلدى - دە، قەھۋە ھىدىمۇ ئاۋازدەكلا ئۇزۇلۇپ قالدى.

ئۇ پىيادىلەر يولىدا بىر نەچچە كىلومېتىر يول يۈردى، ھوشۇقىدىكى يارىسى لوقۇلداپ ئاغرىۋاتاتتى. يېقىنقى ئۈچ ھەپتە ئىچىدە، بۇ ئۇنىڭ ئىككىنچى قېتىم ئاممىۋى پائالىيەت مەركىزىگە بارماسلىقى. بۇ بىر يەڭگىلتەكلىك ئىدى. كېسىپ ئېيتىش كېرەككى، چوقۇم بىراۋ سىزنىڭ كەلگەن - كەلمىگىنىڭىزنىڭ سانىنى ئەستايىدىللىق بىلەن ئېلىپ تۇراتتى. پىرىنسىپ جەھەتتىن ئېيتقاندا، ئادەتتە پارتىيە ئەزاسىنىڭ بىكار ۋاقتى بولمايتتى، پەقەت ئۇخلىغاندىلا يالغۇز قالاتتى. پارتىيە ئەزالىرى خىزمەت، تاماق، ئۇيقۇدىن سىرت ۋاقىتلىرىدا، بەزى ئاممىۋى كۆڭۈل ئېچىش پائالىيەتلىرىگە قاتنىشىشى كېرەك، دەپ قارىلاتتى. يالغۇزلۇقنى خالاپ قالغانلىقىنى بىلدۈرىدىغان ھەر قانداق ئىش، ھەتتا يالغۇز پىيادە مېڭىشىمۇ سەل خەتەرلىك ھېسابلىناتتى. بۇ «يېڭى تىل» دا «ئۆز ھايات» دېگەن مەخسۇس ئىبارە بىلەن ئىپادىلىنىدىغان بولۇپ، بۇ سۆز شەخسىيەتچىلىك، ئۆز مەركەزچىلىك دېگەن مەنىلەرنى بىلدۈرەتتى. بىراق بۈگۈن كەچ ئۇ مىنىستىرلىكتىن چىققاندا، ئاپرىل شامىلىنىڭ ھىدى ئۇنى جەلپ قىلىۋالدى. بۈگۈن ئاسمان بۇ يىلنىڭ باشقا چاغلىرىدىكىدىن سۈزۈك ۋە ئىللىق ئىدى. توساتتىنلا پائالىيەت مەركىزىدىكى ئۇزۇن، شاۋقۇنلۇق كېچە، زېرىكىشلىك، ئادەمنى ھاردۇرۇۋېتىدىغان مۇسابىقە، لېكسىيەلەر، ھاراق بىلەن تۇتۇپ تۇرۇلىدىغان يولداشلىق مۇناسىۋىتى قاتارلىقلار ۋىنستونغا ئاجايىپ چىدىغۇسىز مەزىسىز تۇيۇلدى. ئۇ ئاپتۇبۇس بېكىتىدىن شارتىدە ئايرىلىپ، لوندوننىڭ سىرلىق ئوردىدەك كۆچىلىرىغا كىرىپ كەتتى، ئاۋۋال شىمالغا، ئاندىن شەرقتە، ئاندىن جەنۇبقا بۇرۇلدى ۋە

قايسى تەرەپكە مېڭىۋاتقىنى بىلەن كارى يوق ھالدا ئۆزىنى قەدىمىنىڭ مەيلىگە قويۇۋەتتى.

«ئەگەر ئۈمىت بار دېيىلسە، — خاتىرىسىگە شۇنداق يازغانىدى ئۇ، — ئۇ پروتلارلاردا،» ۋىنستون يەنە شۇ سۆزنى ئويلاپ قالدى، بۇ سۆز بىر سىرلىق ھەقىقەتنىڭ، شۇنداقلا بىر ئوچۇق سەپسەتنىڭ بايانى ئىدى. ئۇ ھازىر ئىلگىرىكى سان پانكراس بېكىتىنىڭ شەرقىي شىمالغا ئۇدۇل كېلىدىغان يەردىكى بىر قوڭۇر رەڭلىك نامراتلار مەھەللىسىدە ئىدى. ئۇ يايپاڭ تاشلار يېپىتىلغان كوچىدا مېڭىۋاتاتتى. يولنىڭ ئىككى قاسنىقى ئىشىكلىرى ئەگرى - مايماق بولۇپ كەتكەن، ئىككى قەۋەتلىك پاكار ئۆيلەر بىلەن توشقان بولۇپ، كىشىگە چاشقان كاتتىكىدەكلا تەسىرات بېرەتتى. كوچىنىڭ ئۇ يەر - بۇ يېرىگە پاسكىنا سۇلار يىغىلىپ كۆلچەك ھاسىل قىلغانىدى. بۇ، شۇنداقلا ئىككى يانغا سوزۇلۇپ كىرىپ كەتكەن كىچىك كوچىلارغا سانجاق - سانجاق ئادەم — لەۋلىرىنى قېنىق لەۋسۇرۇختا بويۇلغان ياش قىزلار، قىزلارنى قوغلاۋاتقان يىگىتلەر، بۇ قىزلارنىڭمۇ ئون يىلدىن كېيىن قانداق بولۇپ قالدىغىنىنى كۆرسىتىپ قويىدىغاندەك ئىغاڭلاپ كېتىۋاتقان تۈپتەك سېمىز ئاياللار، ئاران دەلدۈگۈنۈپ مېڭىۋاتقان قىرىلار، كۆلچەكلەردە يالڭايىق ئويناۋاتقان بالىلار تولۇپ كەتكەنىدى. بالىلار ئانىلىرى ئاچچىقلاپ توۋلىسا دەرھال قېچىپ كېتەتتى. كوچىدىكى تۆتتىن بىر قىسىم دەرىزىنىڭ ئەينىكى چىققى، قالغانلىرى تاختايدا ئېتىپ قويۇلغان ئىدى. كۆپىنچە ئادەم ۋىنستونغا دىققەت قىلمىدى. پەقەت بىر قانچە يەنلا ئېھتىيات ۋە قىزىقىش ئارىلاش قاراپ قويدى. پەرتۇق تارتىۋالغان، قوللىرىنى قوشتۇرۇۋالغان يوغان ئىككى ئايال ئىشىك ئالدىدا پاراڭلىشىپ تۇراتتى. ۋىنستون ئۇلارنىڭ ئالدىدىن ئۆتۈۋاتقاندا، بەزى پاراڭلىرى ئۇنىڭ قولىغا كىرىپ قالدى:

— شۇنداق، مەن ئۇنىڭغا دەيمەن، ناھايىتى ئوبدان بوپتۇ. ئەگەر سەن مېنىڭ ئورنۇمدا بولغان بولساڭ، سەنمۇ مەندەك قىلغان

بولاتتىڭ. مەن دەيمەن: ئادەمنى تەنقىتلىمەك ئاسان، ئەمما مېنىڭ مەسىلەم سېنىڭكىگە ئوخشىمايدۇ.

— ھەي، — دېدى يەنە بىرى، — مەسىلە دەل مۇشۇ يەردە.

بۇ قۇلاقنى يەيدىغان ئاۋازلار تۇيۇقسىز توختاپ قالدى. ۋىنستون ئۆتۈپ كېتىۋاتقاندا، ئايال ئۇنىڭغا دۈشمەنلىك بىلەن سەپسالدى. توغرىسىنى دېگەندە، بۇنى دۈشمەنلىك نەزىرى دېگىلى بولمايتتى، بۇ پەقەت ئادەم تۇيۇقسىز بەزى ھايۋانلارغا يولۇقۇپ قالغاندا پەيدا بولىدىغان جىددىيلىشىش ۋە ئېھتىيات ئىدى. پارتىيەنىڭ كۆك رەڭلىك خىزمەت فورمىسى بۇنداق كوچىلاردا ئاسانلىقىچە ئۇچراپ قالمايتتى. ئەمەلىيەتتەمۇ بۇنداق يەرلەردە، بىرەر ئىشى بولمىسا كۆرۈنۈپ يۈرۈش تازا ئافىلانلىك ئەمەس ئىدى. چارلىغۇچىلارغا ئۇچراپ قالسىڭىز، سوئال - سوراققا كۆمۈلۈپ كېتەتتىڭىز: «كىنىشىڭىزنى كۆرۈپ باقايۇ، يولداش؟ بۇ يەردە نېمە ئىش قىلىسىز؟ سائەت قانچىدە ئىشتىن چۈشكەن ئىدىڭىز؟ ئادەتتە ئۆيىڭىزگە مۇشۇ يولدىن قايتامسىز؟» ... ئەلۋەتتە، ئۆيىگە باشقا يولدا قايتىشنى چەكلەيدىغان ئېنىق بەلگىلىمە يوق، ئەمما ئىدىيە ساقچىلىرى بۇنداق لاغايلاپ يۈرگىنىڭىزنى ئاڭلاپلا قالسا، دىققىتى قوزغىلىپ قالاتتى.

تۇيۇقسىزلا كوچا پائىپاراق بولۇپ كەتتى. تەرەپ - تەرەپتىن ئاگاھلاندىرۇپ تۇرۇلغان ئاۋاز كېلىشكە، كىشىلەر چۆچۈپ كەتكەن توشقان دەك ئۆزلىرىنى ئىشىكىلىرىگە ئېتىشقا باشلىدى. ۋىنستوننىڭ ئالدىدىلا بىر ئايال ئىشىكتىن ئېتىلىپ چىقىپ، كۆلچەكتە ئويناۋاتقان كىچىك بىر بالىنى پەرتۇقىغا ئوراپلا ئۆزىنى يەنە ئىشىككە ئاتتى. بۇ ئىش كۆزنى يۇمۇپ - ئاچقۇچلا تاماملاندى. شۇ دەقىقىنىڭ ئۆزىدە، گارمۇندەك قانلىشىپ كەتكەن قارا كاستيۇملۇق بىر ئەر كىشى ياندىكى بىر كوچىدىن ھاسىراپ - ھۆمىدەپ يۈگرەپ چىقتى ۋە ئاسماننى كۆرسىتىپ:

— دىرزابىل! پەخەس بولۇڭ! كاللىمىزنىڭ ئۈستىدىلا، تېز

يېتىۋېلىڭ، ئەپەندىم!

نېمە سەۋەبتىنكىنناڭ، پرولتارلار راكېتا - بومبىلارغا «دېرزابېل» دېگەن ئىسمىنى قويۇۋېلىشقان ئىدى. ۋىنستون دەرھال يۈزىچىلاپ ئۆزىنى يەرگە ئاتتى. پرولتارلارنىڭ بۇنداق ئاگاھلاندۇرۇشى دائىم دېگۈدەك توغرا چىقىپ قالاتتى. گەرچە راكېتا ئاۋازدىن تېز ئۇچسىمۇ، خۇددى پرولتارلاردا بىر تۇغما ئىقتىدار باردەك راكېتا كېلىشتىن بىر قانچە سېكونت بۇرۇن بىلىپ قالاتتى. ۋىنستون قولى بىلەن بېشىنى يۆگىۋالدى. پۈتۈن كوچىنى كۆتۈرۈۋېتىدىغاندەك دەھشەتلىك بىر ئاۋاز بىلەن تەڭ ۋىنستوننىڭ دۈمبىسىگە ئۇششاق بىر نەرسىلەر پوكولداپ چۈشتى. ۋىنستون ئورنىدىن تۇرغاندا، ئۆزىنىڭ بىر مۇنچە ئەينەك پارچىلىرى ئاستىدا قالغانلىقىنى بايقىدى.

ئۇ داۋاملىق ماڭدى. بومبا كوچىنىڭ 200 مېتىرچە باش تەرىپىدىكى بىر قانچە ئۆيىنى تۈزلۈۋەتكەن ئىدى. ئاسماندا قاپقارا ئىس لەيلەپ تۇراتتى، ئۇنىڭ ئاستىدىكى بىردەمدىلا خارابىگە ئايلىنىپ قالغان يەردىن قويۇق چاڭ - توزاڭ كۆتۈرۈلگەن، كىشىلەر شۇ چاڭ - توزاڭ ئارىسىدا غۇزمەكلىشىپ تۇراتتى. ۋىنستون كىچىك ياغاچ دۆۋىسىگە يېقىنلاشتى، ياغاچ پارچىلىرى ئارىسىدا قان ئىزى تۇراتتى. يېقىن بېرىپ قارنىدى، ئۇ بېغىشىدىن ئۈزۈلۈپ كەتكەن قول بولۇپ چىقتى. قان يۇقىلىرىنى ھېسابقا ئالمىغاندا، بۇ قول گېيىستا ياسالغاندەك ئاپئاق بولۇپ كەتكەنىدى.

ۋىنستون بۇ نەرسىنى ئەۋرەز يولىغا تېپىۋېتىپ، يولىنى داۋاملاشتۇردى. ئۇ كىشىلەر توپىدىن ئۆزىنى قاچۇرۇپ، ياندىكى كىچىك كوچىغا قايرىلدى. ئالاھەزەل ئۈچ - تۆت مىنۇت ماڭغاندىن كېيىن، ئۇ بومبا پارتلىغان رايوندىن يىراقلاشتى. كوچىلاردىكى بۇ پاسكىنىچىلىققا تولغان تۇرمۇش يەنىلا ھېچ ئىش يۈز بەرمىگەندەك داۋاملىشىۋاتاتتى. بۇ سائەت يىگىرمىگە يېقىنلاشقان ۋاقىت بولۇپ، ھاراق دۇكانلىرى (پرولتارلار بۇنى «قاۋاقخانا» دەپ ئاتايتتى) خېرىدار بىلەن توشۇپ

كەتكەن ئىدى. قاۋاقخانلارنىڭ قاسماق بېسىپ كەتكەن ئىشىكلىرى توختىماستىن ئېچىلىپ، يېپىلىپ تۇراتتى، كوچا پىۋا، ھەرە توزۇندىسى ۋە سۈيۈكۈننىڭ يۇرىقى ئارلاش سېسىق ھىدقا تولۇپ كەتكەنىدى. كوچىدىكى بىر بۇلۇڭدا ئۈچەيلەن بىر - بىرىگە چاپلىشىپ تۇراتتى، ئوتتۇرىدىكى ئادەم بىر پارچە گېزىتنى تۇتۇۋالغان، ئىككەيلەن ئۇنىڭ مۇرىسىدىن گېزىتكە قاراۋاتاتتى. ۋىنىستون يېقىن كېلىپ ئۇلارنىڭ چىراي ئىپادىسىنى كۆزەتمەي تۇرۇپلا، ئۇلارنىڭ گېزىتنىڭ ئىچىگە كىرىپ كەتكەنلىكىنى سەزدى. ئۇلارنىڭ خېلى مۇھىم بىر خەۋەرنى ئوقۇۋاتقانلىقى ئېنىق چىقىپ تۇراتتى. ۋىنىستون ئۇلاردىن بىر قانچە قەدەم يىراقلىشا - يىراقلاشمايلا، ئۇلار توساتتىن چۈۋۈلۈشتى ۋە ئىككىسى بىر - بىرى بىلەن قاتتىق مۇنازىرىلىشىپ كەتتى. ئۇلار خۇددى ھازىرلا پارتلاپ كېتىدىغاندەك كۆرۈنەتتى.

— مېنىڭ دېمەكچى بولغىنىمنى تۈزۈك ئاڭلىمامسەن ئاۋۋال! ئۆتكەن ئون تۆت ئايدىن بۇيان ئاخىرقى خانىسى يەتتە بىلەن ئاخىرلاشقنى ئۇتۇپ باقمىدى!

— ياق، ئۇتقان!

— ياق، ئۇتمىغان! مەن ئۆتكەن ئىككى يىلدىكى ئۇتقان نومۇرلارنىڭ ھەممىسىنى يېزىپ ساقلاپ قويغان. سائەتكە ئوخشاشلا ئېنىق خاتىرىلەپ قويغان. ساڭا دەپ قوياي، ئۇلارنىڭ ھېچقايسىسىنىڭ ئاخىرقى خانىسى يەتتە ئەمەس.

— ياق، يەتتە بارمۇ ئۇتۇپ باققان، ساڭا كېسىپ دېيەلەيمەن، يا يەتتە يا تۆت بىلەن ئاخىرلاشقان بىرى ئۇتۇپ باققان. ئۇ فېۋرالنىڭ ئىككىنچى ھەپتىسىدە دەيمەن.

— ئاناڭنى فېۋرالنىڭ مەن ھەممىسىنى شۇنداق ئېنىق قىلىپ يېزىپ قويغان نۇرسام! ئاخىرقى خانىسى...

— يىغىشە زۇۋاننىڭنى! — دەپ ۋارقىرىدى ئۈچىنچى ئادەم.

ئۇلار لاتارىيە توغرىلىق مۇنازىرىلىشىۋاتاتتى. ئۇ ئوتتۇز مېتىرچە مېڭىپ بولغاندىن كېيىن كەينىگە قارىدى، ئۇلار تېخىچە تالىشىۋاتقان، يۈزلىرى قىزىرىپ، تومۇرلىرى كۆيۈپ كەتكەن ئىدى. لاتارىيىدە ھەر ھەپتە نۇرغۇن مۇكاپات تارقىتىلىدىغان بولۇپ، بۇ پرولتارلار ئالاھىدە كۆڭۈل بۆلىدىغان چوڭ ئىش ئىدى. مىليونلىغان پرولتارلار ئۈچۈن لاتارىيەنى ئۇلارنىڭ ياشىشىدىكى بىردىنبىر سەۋەب دېگىلى بولمىسىمۇ، ئۇلارنىڭ ھاياتىدىكى ئەڭ چوڭ ئىش ئىكەنلىكى ئېنىق ئىدى. لاتارىيە ئۇلارنىڭ خۇشاللىقى، ئازابى، تەسەللىسى ۋە ئەقلىي پائالىيىتى ئىدى. لاتارىيەنىڭ گېپى چىقىسا، تۈزۈك ساۋاتى يوق كىشىلەر مۇ ناھايىتى ئىنچىكە ھېسابلىيالايدىغان، خاتىرىسى پەۋقۇلئاددە ياخشى ئادەملەرگە ئايلىنىپ قالاتتى. نۇرغۇن ئادەم پەقەت لاتارىيىگە مۇناسىۋەتلىك مەخپىي رېتىسىپ، بىشارەت، تۇمار سېتىپ جان باقاتتى. ۋىنىستوننىڭ لاتارىيە بىلەن ئىشى يوق ئىدى. لاتارىيەنى مولچىلىق مىنىستىرلىكى باشقۇراتتى. ئەمما ۋىنىستون تارقىتىلىدىغان مۇكاپاتلارنىڭ كۆپىنچىسىنىڭ ئوبرازلىق بۇيۇملار ئىكەنلىكىنى بىلەتتى (ئەمەلىيەتتە، پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ھەممىسى بىلەتتى). پەقەت ئىنتايىن ئاز ساندىكى ھەقىقىي مۇكاپاتلا تۇتقانلارنىڭ قولىغا تارقىتىلاتتى، ۋەھالەنكى بۇلارمۇ ئەمەلىيەتتە يوق ئادەملەر ئىدى. كىشىلەر ئارىسىدىكى ئالاقە تولۇق ئېتىۋېتىلگەن بۇ دۆلەتتە، بۇنى بىجىرىش ناھايىتى ئاسان ئىش ئىدى.

ئەمما، ئەگەر ئۈمىت بار دېيىلسە، ئۇ پرولتارلاردا. سىز مۇشۇنىڭغىلا ئۈمىت باغلىشىڭىز كېرەك ئىدى. بۇ گەپنى يازغاندا، ئاڭلىغاندا ئەقىلگە مۇۋاپىق تۇيۇلىدۇ، ئەمما كوچا - كوچىلاردا ئۇلار بىلەن ئۇچراشقان چاغلىرىڭىزدا، ئۇ بىر ئېتىقادقا ئايلىنىدۇ. ئۇ بۇرالىغان كوچا پەسكە سوزۇلغان يانتۇ يول ئىدى، ئۇ بۇ يەرگە كېلىپ باققاندا تۇيغۇغا كەپقالدى. ئۇنىڭغا يېقىنلا يەردە بىر چوڭ كوچا بار ئىدى. ئالدى تەرەپتە بىر يەردىن كىشىلەرنىڭ توۋلاشقان ئاۋازلىرى ئاڭلاندى. بۇ

كوچا بىردىنلا ئەگىلدى، كوچىنىڭ ئايغىدا بىر تاش پەلەمپەي بولۇپ، ئۇ تېخىمۇ تار ۋە چوڭقۇر كوچىغا تۇتاشتى. بۇ كوچىدا بىر قانچە يايىمچى سولشىپ كەتكەن كۆكتاتلارنى سېتىۋاتاتتى. شۇندىلا ۋىنىستون بۇنىڭ قەيەر ئىكەنلىكىنى ئېسىگە ئالدى. بۇ چوڭ يولغا تۇتىشىدىغان تار كوچا بولۇپ، پەسكە ئازراقلا ماڭسا بىر دوقمۇش ئۇچرايتتى، شۇ يەرگە بەش مىنۇت كېلىدىغان يەردە بىر ئەخلەت دۇكىنى بار ئىدى. ۋىنىستون ھازىر ئىشلىتىۋاتقان قارا خاتىرىسىنى دەل مۇشۇ يەردىن سېتىۋالغان ئىدى. قەلەمدان ۋە سىياھنى بولسا ئۇنىڭغا يېقىنلا يەردىكى بىر دەپتەر - قەلەم دۇكىنىدىن سېتىۋالغان ئىدى. ئۇ كوچىدىكى تاش پەلەمپەينىڭ ئۈستىدە بىر دەم تۇردى. تار كوچىنىڭ ئۇدۇلىدا دەرىزىلىرى قارماققا قىرو باغلاپ كەتكەندەك كۆرۈنىدىغان، ئەمەلىيەتتە قويۇق توپا - چاڭ بېسىپ كەتكەن، قاراڭغۇ، مەينەت بىر قارۋاق بار ئىدى. قېرىپ، بەللىرى مۇكچىيىپ كەتكەن، ئەمما يۈرۈش - تۇرۇشى چاققان بىر بوۋاي قارۋاققا كىرىپ كەتتى، بوۋاينىڭ ئاپپاق، ئۇزۇن بۇرۇتلىرى قىسقىچىقايىنىڭ قىسقىچىدەك ئىككى تەرەپكە ساڭگىلاپ تۇراتتى. ۋىنىستون تېخىچە شۇ يەردە قاراپ تۇراتتى، بوۋاي ئاز دېگەندىمۇ سەكسەندىن كەم ئەمەس، بۇنداق بولغاندا، ئىنقىلاب باشلانغان چاغدىلا بۇ بوۋاي ئاللىقاچان ئوتتۇرا ياشقا كىرىپ بولغان بولىدۇ. بۇ بوۋاي ۋە ئۇنىڭغا ئوخشاشلار ئاللىبۇرۇن يوقالغان كاپىتالىزم دۇنياسى بىلەن ھازىرقى دۇنيانى باغلايدىغان ئەڭ ئاخىرقى زەنجىر ئىدى. ھازىر پارتىيەنىڭ ئىچىدىمۇ، ئىدىيەسى ئىنقىلابتىن بۇرۇن يېتىلىپ بولغان ئادەملەر ئاساسەن قالمىغان ئىدى. بۇ بىرئەۋلات مويسىپىتلار 50 - 60 - يىللاردىكى چوڭتازلاشتا يوقىتىلىپ بولغان، ئىنتايىن ئاز ساندىكى ھايات قالغانلىرىمۇ شۇ چاغلاردا دىئاگنوزىدا، ئەقىل جەھەتتە مۇتلەق تەسلىم بولۇپ بولغانىدى. بۇگۈنكى كۈندە مۇشۇ ئەسىرنىڭ بېشىدىكى تۇرمۇش ئەھۋالى توغرىلىق ھەقىقىي بىر نەرسە دەپ بېرەلەيدىغان ئادەم بار دېيىلسە، ئۇ چوقۇم پروتلارلاردىن

چىقاتتى. توستاتنىلا ئۇنىڭ كاللىسىغا ھېلىقى تارىخ دەرسلىكىدىن كۆچۈرۈۋالغان بىر ئابزاس كېلىپ قالدى - دە، ۋۇجۇدىنى بىر خىل ھاياجان چۇلغۇۋالدى. ئۇنىڭ قاۋاققا كىرىپ، ھېلىقى بوۋاي بىلەن تونۇشقۇسى، ئۇنىڭدىن «بالىلىق ھاياتىڭىز ھەققىدە سۆزلەپ بېرىڭ، ئۇ چاغلاردا تۇرمۇش قانداق ئىدى؟ ئىشلار ھازىرقىدىن ياخشىمىدى يامانمىدى؟» دېگەندەك سوئاللارنى سورىغۇسى كەلدى.

ئۇ بۇ يەردە تۇرۇۋەرسە خىيالىدىن يالتيپ قېلىشتىن ئەنسىرەپ، ئالدىراپلا پەلەمپەيدىن چۈشتى ۋە كوچىنى كېسىپ ئۆتتى. بۇ قىيىقزىل ساراڭلىق ئىدى. ئەلۋەتتە، يىرولتارلار بىلەن پاراڭلىشىشنى، ئۇلارنىڭ قاۋاقلىرىغا بېرىپ تۇرۇشنى مەنئىي قىلىدىغان بەلگىلىمە يوق، بىراق بۇنداق ئىش بىر پارتىيە ئەزاسىغا نىسبەتەن نورمال ھېسابلانمايتتى، كۆز - قۇلاقتىن ساقلىنىش تەس ئىدى. ئەگەر چارلىغۇچىلار ئۇچراپ قالسا، ئۇ بەلكىم بېشىم قېيىپ كېتىپتۇ، ھۇشۇمنى يوقىتىپتەن، دەپ باھانە كۆرسىتىشى مۇمكىن، ئەمما ئۇلار بۇ گەپكە ئىشىنىپ قالمايتتى. ئۇ قاۋاقنىڭ ئىشىكىنى ئىتتىردى، ئىننايىن سېسىق بىر خىل پىۋا ھىدى ۋىستوننىڭ بۇرنىغا گۈپپىدە ئۇرۇلدى. ئۇ كىرگەن زامان، ۋاراڭ - چۇرۇڭ شاپپىدە پەسەيدى. ئۇ ھەممەيلەننىڭ ئۇنىڭ كۆك رەڭلىك پارتىيە فورمىسىغا قاراۋاتقانلىقىنى سەزدى. بىر بۇرچەكتە دارت ئويناۋاتقانلارمۇ يېرىم مننۇتچە قارىشىپ تۇرۇپ قالدى. بوۋاي پۈكەيدىكى ناھايىتى بەستلىك، بىلەكلىرى توم بىر مۇلازىم يىگىت بىلەن بىر نېمىلەرنى تالاش - تارتىش قىلىشۋاتاتتى. ئىستاكلىرىنى كۆتۈرۈشۋالغان بىر مۇنچە يىلەن بولسا بۇ مەنزىرىگە قاراپ تۇراتتى.

— مەن تولىمۇ سىپايلىق بىلەن سورىدىم، شۇنداقتۇ؟! — دېدى بوۋاي مەيدىسىنى تىكلەپ، — ئەمما سەن بۇ ئەيگا قاۋىقىڭدا بىر پىنتىلىق ئىستاكلىق يوق دەۋاتسەن؟

— زادى نېمە ئۇ پىنت دېگىنىڭ؟ — دېدى ئۇ مۇلازىم بارماقلىرىدا پۈكەيگە تايىنىپ، بەدىنىنى ئالدىغا قىيسايلىق ھالدا.

— قاراڭلار بۇنىڭغا! پىنتىنى بىلمەي تۇرۇپ تېخى ئۆزىنى قاۋاق مۇلازىمى دەپ يۈرگىنىنى! بىر پىنت يېرىم كۋارت، تۆت كۋارت بولسا بىر گاللونغا تەڭ بولىدۇ! بۇنىڭدا كېلەر قېتىم ساۋادىڭنى چىقىرىپ قوياي

— ئاڭلاپ باقماپتىكەنمەن، — دېدى يىگىت قىسقىلا، — بىز پەقەت بىر لىتىر، يېرىم لىتىر دەپ ھېسابلايمىز، ئالدىڭدىكى ئىشكاپنا ئىستاكان بار.

— مەن بىر پىنتلا ئىچمەن زادى، — دەپ تۇرۇۋالدى بوۋاي، — تولا گەپ ئويناتما، بىز ياش چاغلاردا لىتىر دېگىنىڭنى ئىشلەتمەيتتۇق. — سەن ياش چاغدا، بىز دەرەخنىڭ ئۈچىدا ياشايتتۇق، — دېدى مۇلازىم ئەتراپىدىكىلەرگە قاراپ قويۇپ.

كىشىلەر پاراقىدە كۈلۈشۈپ كەتتى، ۋىنىستون كىرگەن چاغدىكى ئوڭايسىز كەيپىياتمۇ يوقاپ كەتكەندەك بولدى. بوۋاينىڭ ئاق يۈزلىرى قىزىرىپ كەتكەنىدى، ئۇ ئۆزىگە بىر نېمىلەرنى غوتۇلدىغىنچە بۇرۇلدى. — دە، ۋىنىستونغا سوقۇلۇپ كەتتى، ۋىنىستون سىپايلىق بىلەن ئۇنىڭ بىلىكىنى تۇتۇۋالدى.

— مەن مېھمان قىلايمۇ؟ — دېدى ۋىنىستون.

— سىز بىر ئەپەندىم، — دېدى بوۋاي قەددىنى قايتىدىن رۇسلاپ. ئۇ ۋىنىستوننىڭ كىيىمىگە دىققەت قىلمىغاندەك قىلاتتى، — بىر پىنت، — دەپ قوشۇپ قويدى ئۇ مۇلازىمغا ئالايىپ قاراپ، — بىر پىنت گازلىق ھاراق.

مۇلازىم چەبدەسلىك بىلەن قېلىن ئەينەك ئىستاكاننى پۈكەينىڭ ئاستىدىكى چېلەك سۈيىدە چايقاپلا، فوگۇررەڭ پۈندىن ئىككى يېرىم لىتىر قۇيىدى. پرولتىلارنىڭ قاۋاقلرىدا پەقەت پۈنىلا تاپالايتتىڭىز. ئۇلار ئارچا ھارىقى ئىچمەيتتى. ئەمما ئىچەي دېسە، ئوڭايلا تاپالايتتى. دارت ئويۇنى يەنە قىزىپ كەتتى، كىشىلەر يەنە ئۆزلىرىنىڭ لاتارىيە

ھەققىدىكى پاراڭلىرىغا چۈشۈپ كەتتى. ۋىنىستوننىڭ بۇ يەردە بارلىقى بىردەمدىلا ئۇنتۇلۇپ كەتتى. دەرنىنىڭ ئاستىدا بىر ياغاچ ئۈستەل بار ئىدى، ئۇلار ئۇ يەردە باشقىلارنىڭ تىڭشاپ قېلىشىدىن ئەنسىرىمەي پاراڭلىشالايتتى. بۇ بەك خەتەرلىك تەۋەككۈلچىلىك ئىدى، شۇنداقتىمۇ ۋىنىستون كىرىپلا بۇ يەردە ئېكران يوقلىقىنى بىلگەچكە، بىر ئاز خاتىرجەم ئىدى.

— تېخى پىنتىنىڭ گېپىنى قىلما دەۋاتىدۇ، — دېدى بوۋاي ئولتۇرغاچ، بوۋاي تېخىچە قاخشاۋاتاتتى، — بېرىم لىتىر بەكلا ئاز، خۇمار بېسىلمايدۇ. بىر لىتىر بەك چىق، تولا سىيدۈرۈپ بىكار قىلىۋېتىدۇ، باھاسىنىڭ قىممەتلىكىچۇ تېخى.

— ياشلىقىڭىزدىن ھازىرغىچە نۇرغۇن چوڭ ئۆزگىرىشلەرنى كۆرگەنسەن؟ — دەپ سورىدى ۋىنىستون تومۇر تۇتۇپ.

بوۋاينىڭ نۇرسىز كۆك كۆزلىرى خۇددى مۇشۇ قاۋاقنىڭ ئىچىدىن بىر ئۆزگىرىش ئىزدەۋاتقان دەك، ئاۋۋال دارت ئويىناۋاتقانلاردىن پۈكەيگە، ئاندىن ئەرلەر ھاجەتخانىسىنىڭ ئىشىكىگە يۆتكەلدى.

— پېۋا ھازىرقىدىن ياخشى ئىدى، — دېدى ئۇ ئاخىرى، — ھەم ئەرزانتى! ياش چېغىدا ئىسپىرتى تۆۋەن پېۋىنىڭ، بىز ئۇچاغدا گازلىق ھازاق دەيتتۇق، بىر پىنتى تۆت پىنسىقا كېلەتتى، بۇ ئۇرۇشتىن بۇرۇن شۇنداقتى، ئەلۋەتتە.

— قايسى ئۇرۇش؟ — دەپ سورىدى ۋىنىستون.

— ئۇرۇش ئەزەلدىن توختاپ باقمىغان تۇرسا، — دېدى بوۋاي چۈشىنىكسىزلا. ئۇ ئىستاكىنىنى قولغا ئېلىپ، گەۋدىسىنى يەنە تىكلدى ۋە، — سالامەتلىكىڭىزنىڭ ياخشى بولۇشىنى تىلەيمەن، — دېدى.

ئۇنىڭ ئۇچلۇق بۇغدىيىكى ئاستى - ئۈستىگە تېز - تېز ئۆرلەپ - پەسلەشكە باشلىدى. ئۇنىڭ ئىستاكىنى قۇرۇقلانغان ئىدى، ۋىنىستون

پۈكەيگە بېرىپ يەنە ئىككى يېرىم لىتىرلىق ئىككى ئىستاكان پىۋا ئەكەلدى. بوۋاي لىق بىر لىتىر ئىچسە تولا سىيگۈسى كېلىپ قالىدىغانلىقىنى ئۇنتۇپ كەتكەندەك قىلاتتى.

— سىز ياشتا مەندىن بەكلا چوڭ، — دېدى ۋىنىستون، — سىز چوقۇم مەن تۇغۇلۇشتىن بۇرۇنلا ئاللىبۇرۇن ئوتتۇرا ياشقا كىرىپ بولغان، سىز ئىنقىلابتىن بۇرۇنقى چاغلارنىڭ قانداقلىقىنى ئەسلىيەلەيسىز. مەن دېمەتلىكلەردىن ھېچقايسىمىز ئۇ چاغلار ھەققىدە بىر نېمە بىلمەيدىكەنمىز. ئۇ چاغلار توغرىلىق بىز پەقەت كىتابلاردا ئوقۇغاننىلا بىلىمىز، بەلكىم كىتابلاردىكىسىمۇ بەك توغرا بولماسلىقى مۇمكىن. مېنىڭ سىزنىڭ قاراشلىرىڭىزنى ئاڭلاپ باققۇم بار. تارىخ كىتابلىرىدا ئېيتىلىشىچە، ئىنقىلابتىن بۇرۇنقى ھايات ھازىرقىغا قەتئىي ئوخشىمايدىكەن. ئۇ چاغلاردىكى زۇلۇم، ئادالەتسىزلىك، نامراتلىقنى تەسەۋۋۇر قىلغىلى بولمايدىكەن. مۇشۇ لوندوندىكى مۇتلەق كۆپ قىسىم خەلق، تۇغۇلغاندىن ئۆلگۈچە قورسىقى تويغۇدەك يېمەك - ئىچمەككە ئېرىشەلمەي تۇرىدىكەن. يېرىمدىن كۆپىنىڭ پۇتىغا كىيىگەندەك ئۈنۈكىمۇ يوق ئىكەن. ئۇلار ھەر كۈنى ئون ئىككى سائەت ئىشلەيدىكەن، مەكتەپتىن سائەت توققۇزدا قايتىدىكەن، ئون ئادەم بىر ئۆيدە ياتىدىكەن. شۇنىڭ بىلەن بىرگە يەنە ناھايىتى ئاز ساندا كاپىتالىستلار دەپ ئاتىلىدىغان بىر تۈركۈم كىشىلەر بار ئىكەن، ئۇلار ئىنتايىن باي ۋە كۈچلۈك ئىكەن. ھەممە نەرسە شۇلارنىڭ ئىكەن. ئۇلار ناھايىتى ھەشەمەتلىك، چوڭ ئۆيلەردە تۇرىدىكەن، ئوتتۇز - قىرىق چاكىرى بار ئىكەن. سىرتقا چىققاندا موتورلۇق ماشىنىلىرى ۋە تۆت ئاتلىق پەيتۇندا ئولتۇرىدىكەن. شامپان ئىچىدىكەن، ئېگىز قالىپلارنى كىيىدىكەن.

بوۋاي بىردىنلا ئېچىلىپ كەتتى.

— ئېگىز قالىپلار! — دېدى ئۇ، — بەك قىزىق، تېخى تۈنۈگۈنلا مۇشۇ ئېگىز قالىپلارنى ئويلاپ قالغانىم، نېمىشقىلىقىنى

بىلمەيمەن، بۇنى كۆرۈپ باقمىغىلى نەچچە يىللار بويىتىكەن، راستلا بەك ئۇزۇن بويىكىتتۇ. ئېسىمدە قېلىشىچە ئەڭ ئاخىرقى قېتىم بۇ قالپاقنى يەڭگەمنىڭ ماتىمىدە كىيىپتىكەنمەن. زادى ئېنىق ۋاقىت - چىسلاسىنى دەپ بېرەلمەيمەن، ئەمما چوقۇم ئەللىك يىللار ئىلگىرىكى ئىش. ئەلۋەتتە، بۇنى مەخسۇس ئاشۇنداق ئالاھىدە سورۇنلار ئۈچۈن ئارىيەتكە ئالدىغان گەپ، بۇنى بىلىسىز ھەقىچان.

— قالپاقنىڭ گېيى مۇھىم ئەمەس، — دېدى ۋىنىستون سەۋرچانلىق بىلەن، — بۇ يەردە مۇھىمى، بۇ كاپىتالستلار ۋە شۇلارغا تايىنىپ جان باقىدىغان ئازساندىكى ئادۋوكات ۋە پوپلارنىڭلا ئىلكىدە يەر بار ئىكەن. ھەممە نەرسە شۇلارنىڭ مەنپەئەتى ئۈچۈنلا خىزمەت قىلىدىكەن. سىز ۋە باشقا سىزدەك ئادەتتىكى ئادەملەر ۋە ئىشچىلار ئۇلارنىڭ قۇللىرى ئىكەن. ئۇلار سىلەرنى قانداق خالىسا شۇنداق قىلىدىكەن. سىلەرنى خۇددى كالا - قويلارنى توشۇغاندەك كاناداغا يۆتكەيدىكەن. خالىسا سىلەرنى توققۇز تىللىق قامچىلاردا ساۋايدىكەن. ئۇلار يېنىڭلاردىن ئۆتكەندە، بېشىڭلاردىكى قالپىقىڭلارنى قوللىرىڭلارغا ئېلىپ تۇرۇشۇڭلار كېرەككەن. ھەممە كاپىتالست يېنىدا بىر توپ يالاقچىلارنى ئېلىپ يۈرۈيدىكەن، بۇ يالاقچىلار....

بوۋاي يەنە ئېچىلىپ كەتتى.

— يالاقچىلار! — دېدى بوۋاي، — بۇ گەپنى ئاڭلاپ باقمىغىلى بەكلا ئۇزۇن بويىتۇ. بۇ گەپ دائىم مېنى ئىلگىرىكى زامانلارغا ئېلىپ كېتىدۇ. راستلا شۇنداق. مەن بەزىدە يەكشەنبە چۈشتىن كېيىن ۋايد باغچىسىغا كىشىلەرنىڭ نۇتقىنى ئاڭلىغىلى باراتتىم، ئۇلار قۇتقازغۇچى قوشۇن، رۇم كاتولىكلىرى، يەھۇدىيلار، ھىندىلار... توغرىلىق سۆزلەيتتى. ئۇ يەردە بىر ئەبلەخ بار ئىدى، ھازىر ئىسمىنى ئەسلىيەلمىدىم، ئەمما بەكلا يامان ناتىق ئىدى. ئۇ ئۇلارنى قىلچىلىك يۈز - خاتىرە قىلماي تىللايتتى. يالاقچىلار! بۇرۇن ئازىيىنىڭ يالاقچىلىرى! ھۆكۈمران سىنىپنىڭ غالىپلىرى! پارازىتلار! بۇ ئۇلارنىڭ

يەنە بىر نامى ئىدى، يەنە ئۇلارنى چېلبۆرە دەپمۇ تىللىغانىدى، چوقۇم شۇنداق تىللىغانغۇ دەيمەن. ئەلۋەتتە، بىلىسىز، ئۇ ئىشچىلار پارتىيىسىنى دېمەكچى.

بوۋاي سورىمىغانغا جاۋاب قىلىۋاتاتتى.

— مېنىڭ بىلمەكچى بولغىنىم، — دېدى ۋىنىستون، — سىز ئۇ ۋاقىتلارغا سېلىشتۇرغاندا، ھازىر بىز بەكرەك ئەركىن دەپ ھېس قىلامسىز؟ ھازىر ھەقىقىي ئادەمدەك مۇئامىلىگە ئېرىشىۋاتىمەن دەپ قارامسىز؟ كونا زامانلاردا باي، يۇقىرى تەبىقىدىكى ئادەملەر... — ئاقسۆڭەكلەر، — دېدى بوۋاي گەپ قىستۇرۇپ.

— شۇنداق دېسەكمۇ بولىدۇ، مېنىڭ سوراۋاتقىنىم، بۇ كىشىلەر پەقەت ئۆزلىرىنىڭ باي، سىلەرنىڭ نامرات ئىكەنلىكىڭلار ئۈچۈنلا سىلەرنى ئۆزلىرىدىن تۆۋەن كۆرەمتى؟ مەسىلەن: ئۇلار بىلەن ئۇچرىشىپ قالغاندا، سىلەر راستىنلا قالىپىڭلارنى ئېلىپ ئۇلارغا ئېھتىرام بىلدۈرۈشكە مەجبۇرمىدىڭلار؟

بوۋاي ئويغا چۆكۈپ ئولتۇرۇپ كەتتى. جاۋاب بېرىشتىن بۇرۇن ئۇ پۇئىسىنى ئوبدانلا بىر ئوتلىۋېتىپ دېدى:

— ھەئە، ئۇلار سىزنىڭ قالىپىڭىزنى قوللىغىزغا ئېلىشىڭىزنى ياقىتۇراتتى. بۇ ھۆرمەتنى بىلدۈرەتتى. مەن بۇنىڭغا قوشۇلمايتتىم، ئەمما مەنمۇ بىر قانچە قېتىم شۇنداق قىلغان، مەجبۇر بولغان دېسىڭىزمۇ بولىدۇ.

— مەن پەقەت تارىخ كىتابلىرىدا ئوقۇغانلىرىمىنلا دەۋاتىمەن جۈمۇ، ئۇلار ۋە ئۇلارنىڭ قولچوماقلىرى يولدا ماڭغاندا، سىزنى راستىنلا ئەۋرەزگە ئىتتىرىۋېتەتتى؟

— ئۇلارنىڭ بىرى مېنى بىر قېتىم ئىتتىرىۋەتكەن، خۇددى تۈنۈگۈنكى ئىشتەكلا يادىمدا. ئۇ قولۋاق مۇسابىقىسى ئۆتكۈزۈلگەن كۈننىڭ كەچقۇرۇنى ئىدى، بۇنداق كەچلەردە جېدەل - ماجرا تولا

بولاتتى. مەن شافتبۇرىي كۆچىسىدا بىر ياش ئەبلەخكە سوقۇلۇپ كەتتىم، بۇ پۈتۈنلەي بىر تەسادىپىلىق ئىدى. قارىسام بىر ئېسىلزا دەسكەن. كۆينەك، ئېگىز قالپاق، قارا پەلتو كىيىۋاپتۇ. ئېگىز - پەس دەسسەپ قاپتىكەن... «كۆزۈڭنى ئېچىپ ماڭمامسەن؟» دېدى ئۇ. مەن «ئاناڭنى، كۆچىنى سەن سېتىۋالغانىدىڭ؟» دېدىم. ئۇ «كالاڭنى ئۈزۈۋېتىمەن، ماڭا گەپ ياندۇرساڭ» دېدى. مەن «سەن مەست بولماپسەن، سەن بىلەن كېيىن ھېسابلىشىمەن» دېدىم. شۇ چاغدا ئۇ مېنى تۇيۇقسىز مەيدەمدىن ئىتتىرىۋەتتى، مەن يېقىنلا يەردىكى ئاپتوبۇسنىڭ چاقى ئاستىغا يېقىلىپ چۈشكىلى تاس قالدىم، ئۇ مېنىڭ تازا ياش چاغلىرىم ئىدى، مەنمۇ تازا بىر...

ۋىنىستوننىڭ دېمى ئىچىگە چۈشۈپ كەتتى. بوۋاينىڭ خاتىرىسى ئەخلەت بىلەن توشۇپ كەتكەن ئىدى. بىر كۈن سورىسىمۇ بىرەر كېرەكلىك گەپ چىقىدىغاندەك ئەمەس ئىدى. مەلۇم مەنىدىن ئېيتقاندا، بەلكىم پارتىيە يازغان تارىخ راست بولسا كېرەك، ھەتتا پۈتۈنلەي توغرا بولۇشىمۇ مۇمكىن ئىدى. ئۇ ئەڭ ئاخىرىدا يەنە بىر سىناپ باقماقچى بولدى.

— بەلكىم مەن ئوبدان چۈشەندۈرەلمىگەن بولۇشۇم مۇمكىن. مېنىڭ دېمەكچى بولغىنىم مۇنداق. سىز بەكمۇ ئۇزۇن ياشاپسىز. ئۆمرىڭىزنىڭ يېرىمى ئىنقىلابنىڭ ئالدىدا ئۆتۈپتۇ. 1925 - يىلىدىن بۇرۇنلا ئاللىبۇرۇن چوچىچوڭ ئادەم بولۇپ بولغان ئىكەنسىز. شۇ ئەسلىملىرىڭىزگە قارىغاندا، 1925 - يىلىدىن بۇرۇنقى تۇرمۇش ھازىرقىدىن ياخشىمۇ ياكى ناچارمۇ؟ ئەگەر تاللاش مۇمكىن بولسا، سىز قايسى ۋاقىتتا ياشاشنى تاللايتتىڭىز؟

بوۋاي دارت ئويناۋاتقانلارغا قاراپ ئويغا چۆكۈپ ئولتۇرۇپ كەتتى. ئۇ پىۋىسىنى ئاستا بىر ئوتلىدى. ئۇ پىۋىنىڭ تەسىرىدە سالماقلىشىپ قالغاندەك، ھەممىنى سىغدۇرۇپ كېتەلەيدىغان پەيلاسوپلار كەبى گېپىنى باشلىدى:

— مەن نېمىنى كۈتۈۋاتقىنىڭىزنى بىلىمەن، سىز مېنىڭ ئۇزاققا قالماي يەنە ياشىرىپ كېتىمەن دېيىشىمنى كۈتۈۋاتىسىز. كىشىلەردىن سورىسىڭىز، ئۇلارنىڭ كۆپىنچىسى چوقۇم ياشلىقىغا قايتقۇسى بارلىقىنى ئېيتىشىدۇ. ياشلىقتا ئەلۋەتتە ساغلام، كۈچلۈك بولىسىز. بىراق مېنىڭ يېشىمغا كەلگەندە ياخشى بولالمايسىز. پۈتۈم قاتتىق ئاغرىپلا تۇرىدۇ، كېچىلىرى ئالتە - يەتتە قېتىم سىيگىلى چىقىمەن. شۇنداقتىمۇ، يەنە بىر تەرەپتىن قېرىلىقىڭمۇ ئۆزىگە تۇشلۇق ئەۋزەل يەرلىرى بار. ياشلارنىڭكىدەك غېمىڭىز بولمايدۇ. ئاياللار بىلەن سۆرىشىپ يۈرمەيسىز. ئۇ بەك قالتىس ئىش. ئوتتۇز يىلچە بوپتۇ، ئايال زاتىغا يېقىن يولاپ باقماپتىمەن، ئىشەنسىڭىز، ئۇنىڭ ئۈستىگە ئۆزەممۇ بەك خالاپ كەتمەيمەن.

ۋىنىستون ئارقىسىنى دەرىزىگە قىلىپ ئولتۇرۇپ كەتتى. ئەمدى داۋاملاشتۇرۇۋېرىشنىڭ ئەھمىيىتى قالمىغان ئىدى. ئۇ يەنە پىۋا ئەكىلىشكە تەمىشلىۋىدى، بوۋاي بىردىنلا ئورنىدىن تۇرۇپ، ئۆينىڭ يان تەرىپىدىكى چىدىغۇسىز سېسىق ھاجەتخانىغا كىرىپ كەتتى. پىۋا ئۇنىڭغا ئوبدانلا تەسىرنى كۆرسەتكەنىدى. ۋىنىستون قولىدىكى قۇرۇق ئىستانكانغا تىكىلگىنىچە بىرەر - ئىككى مىنۇت ئولتۇرۇپ كەتتى. ئۇ ھەتتا ئۆزىنىڭ قاۋاقنىڭ ئالدىغا چىقىپ قالغىنىنىمۇ سەزمەيلا قالدى. ۋىنىستوننىڭ ئويىدا، ئۇزۇن بولغاندا يەنە يىگىرمە يىلدىن كېيىن، «ئىنىقلايتىن بۇرۇنقى تۇرمۇش، ھازىرقىدىن ياخشىمىدۇ ياكى ئەمەسمىدۇ؟» دېگەن ئاددىي، ئەمما مۇھىم سوئالغا جاۋاب تېپىش مۇمكىن ئەمەس بىر ئىشقا ئايلىناتتى. ھالبۇكى، ھازىرمۇ بۇنىڭغا جاۋاب بەرگىلى بولمايۋاتاتتى. چۈنكى ناھايىتى ئاز ساندىكى ھايات مويسىپىنلار ئىچىدىمۇ، ئۆتمۈش بىلەن ھازىرنى سېلىشتۇرالايدىغانلار چىقمايۋاتاتتى. ئۇلار خىزمەتتىشى بىلەن بولغان بىر قېتىملىق جېدەلنى، يوقاپ كەتكەن ناسوسنى قانداق ئىزدىگەنلىرىنى، ئۆلۈپ كەتكىلى ئۇزۇن بولغان سىڭلىسىنىڭ چىراي ئىپادىسىنى، يەتمىش يىل بۇرۇنقى مەلۇم

بىر سەھەردىكى ھاۋاغا ئۆزلىگەن ئىس - تۈتەكنى ... دېگەندەك مىڭلىغان ئەھمىيەتسىز نەرسىلەرنى ئەسلىيەلەيتتى، ھالبۇكى باشقا بارلىق مۇناسىۋەتلىك پاكىتلار ئۇلارنىڭ خاتىرىسىنىڭ سىرتىدا ئىدى. ئۇلار چۈمۈلگە ئوخشاش ناھايىتى ئۇششاق نەرسىلەرنى كۆرەلەيتتى، چوڭ نەرسىلەرنى كۆرەلمەيتتى. خاتىرىلەر پالەچلەنگەن، يازما پاكىتلار بۇرمىلىنىپ بولغاندا، پارتىيەنىڭ خەلق تۇرمۇشىنى قانچىلىك ياخشى قىلىۋەتكەنلىكى ھەققىدىكى دەۋاسىنى قوبۇل قىلىشقا توغرا كېلەتتى. چۈنكى، بۇلارنىڭ ئۇنداق ئەمەسلىكىنى ئىسپاتلايدىغان ھېچقانداق ئۆلچەم، ئىسپات يوق ئىدى، ھەم بۇنىڭدىن كېيىنمۇ بولمايتتى. دەل شۇ چاغدا ئۇنىڭ تەپەككۈرى بىردىنلا توختاپ قالدى. ئۇ توختاپ ئالدىغا قارىدى. ئۇ بىر تار كوچىدا ئىدى، بۇ يەردىكى ئۆيلەر ئارىسىدا چېچىلاڭغۇ جايلاشقان بىر قانچە كىچىك، قاراڭغۇ دۇكان بار ئىدى. ئۇنىڭ كاللىسىنىڭ ئۈستىدىلا رەڭگى ئۆچۈپ كەتكەن ئۈچ دانە تۆمۈر شارچە ساڭگىلاپ تۇراتتى، قارىماققا ئۇلارغا ئىلگىرى چىرايلىق ھەل بېرىلگەندەك كۆرۈنەتتى. ئۇ بۇ يەرنى تونۇغاندەك قىلدى. توغرا! ئۇ دەل ھېلىقى خاتىرىسىنى سېتىۋالغان ئەخلەت دۇكىنىنىڭ ئالدىدا تۇراتتى.

بىر قورقۇنچ ئۇنىڭ تاپىنىدىن كىرىپ بېشىدىن چىقىپ كەتتى. خاتىرىنى سېتىۋېلىشنىڭ ئۆزىلا يېتەرلىك خەتەرلىك ئىش ئىدى. ئۇ شۇ چاغدىلا، بۇ ئەتراپقا يەنە ھەرگىز يېقىن يولماسلىققا قەسەم قىلىۋەتكەن ئىدى. ئۇ خىيال قاينىمىغا چۆكۈپ كەتكەندە، قەدەملىرى ئۇنى مۇشۇ يەرگە باشلاپ ئەكەپتۇ. ئۇ مانا مۇشۇنداق ئۆزىنى ئۆلۈمگە تۇتۇپ بېرىدىغان يەڭگىلتەك ھاياجانلاردىن ساقلىنىش ئۈچۈن، خاتىرە يېزىشنى باشلىغان ئىدى. ئۇ سائەت 21 گە يېقىنلاشقان بولسىمۇ، دۇكاننىڭ تېخىچە ئوچۇقلۇقىنى بايقىدى. ئۇ كوچىدا تۇرغاندىن دۇكاننىڭ ئىچىدە تۇرۇشنى بىخەتەررەك ھېس قىلىپ، ئۆزىنى ئىختىيارسىز دۇكانغا ئالدى. ئەگەر كېيىن سوراق قىلىنىپ

قالسا، ساقال تىغى ئىزلەپ كىرگەنتىم دېيەلەيتتى.

دۇكاندار ئەمدىلا بىر ئاسما مايچىراغنى ياندۇرغان بولۇپ، بىر خىل يېقىملىق پۇراق چىقىرىپ تۇراتتى. ئۇ ئاتىش ياشلار چامىسىدىكى سەل - پەل دوڭغىيىپ قالغان، بۇرۇنلىرى ئۇزۇن، قېلىن كۆزەينىكىنىڭ ئارقىسىدىكى كۆزلىرى يېقىملىق كۆرۈنىدىغان ئادەم ئىدى. ئۇنىڭ چاچلىرى دېگۈدەك ئاقىرىپ كەتكەن، ئەمما قاشلىرى شۇنداق قويۇق ۋە قارا ئىدى. ئۇنىڭ كۆزەينىكى، يېنىك - سىپايە يۈرۈش - تۇرۇشلىرى، كىيىۋالغان كونا قارا چاپىنى، ئۇنى خۇددى قەغەز - يېزىق ئىشلىرى بىلەن شۇغۇللىنىدىغان بىر زىيالىدەك ياكى بىر مۇزىكانتتەك كۆرسىتەتتى. ئۇنىڭ ئاۋازى سەل تۆۋەن، ئەمما يۇمشاق بولۇپ، تەلەپپۇزى كۆپ سانلىق پرولنارلارنىڭكىگە ئوخشاش بۇزۇلۇپ كەتمىگەنىدى.

— سىزنى كوچىدا چېغىڭىزدىلا تونۇغانتىم، — دېدى ئۇ دەرھاللا ھەمدە، — ھېلىقى ياش ئايالنىڭ ئالبۇمىنى سېتىۋالغان سىزغۇ. قەغەزلىرى بەكمۇ چىرايلىق ئىدى. قايماق قەغەز دەپ ئاتىلاتتى، بۇنداق ئېسىل قەغەزلەر ئەللىك يىلنىڭ ياقى يوق جۇمۇ، — دېدى ئۇ كۆزەينىكىنىڭ ئۈستىدىن ۋىنىستونغا قاراپ، — مەن قىلىپ بەرگۈدەك ئىش بارمۇ ئەپەندىم؟ يا مۇنداقلا بىر قاراپ باقاي دېگەنمىدىڭىز؟ — ئۆتۈپ كېتىۋاتقاننىم، — دېدى ۋىنىستون، — قاراپ باقاي دېدىم شۇ، بىرەر نەرسە لازىم ئەمەس.

س ئۇمۇ بوپتۇ، چۈنكى مەندىمۇ سىزگە لازىم نەرسىلەرمۇ يوق مېنىڭچە، — دېدى ئۇ كەچۈرۈم سورىغاندەك ئىشارەت بىلەن، — دۇكاننىمۇ كۆردىڭىز، قۇيۇرۇققۇ دەپقالغانسىز ھەقىچان، سىزگىلا دەيمەن، ئاسارە - ئەتقە سودىسىنىڭمۇ قۇيرۇقىنى قۇم باستى. كىشىلەرمۇ بىر نەرسە ئالماس بولۇپ كەتتى، ھەم مالمۇ يوق ھازىر. ئۆي جاھازىلىرى، ساپال - ئەينەك بۇيۇملارنىڭمۇ ھەممە تۈرى دېگۈدەك يوقاپ كېتىۋاتىدۇ. نەچچە يىل بولغاندۇ، بىرەر مىس شامدانمۇ كۆرۈپ

باقماپتىمەن.

ئەمەلىيەتتە، كىچىككىنە دۇكان نەرسە - كېرەكلەر بىلەن لىق تولغان، ئەمما قىممىتى بار بىرەر نەرسە تېپىش ئاساسەن مۇمكىن ئەمەس ئىدى. دەسسگۈدەك يەرمۇ كىچىككىنە ئىدى. چۈنكى تامغا توپا بېسىپ كەتكەن، ناھايىتى كۆپ قۇرۇق رەسىم رامكىلىرى يۆلەپ قويۇلغان ئىدى. پۈكەي ئىچىدە بىر پاتمان بۇرما مىخ، بولتىلار دەستىلەپ تىزىۋېتىلگەن، داتلاپ كەتكەن ئىسكىنە، بىسى يېنىپ كەتكەن قەلەمتۇراچ، ئۈدۈل مېڭىپ باققىنىنىمۇ ئۇققىلى بولمايدىغان دات بېسىپ كەتكەن قول سائەتلىرى ۋە باشقا ئەسكى - تۈسكىلەر چېچىلىپ ياتاتتى. بىر بۇرچەكنىكى كىچىك ئۈستەل ئۈستىدە سىرلانغان ناس قۇتىسى، چىرايلىق تاشتىن ئويۇلغان، ئاياللار ئىشلىتىدىغان ئىلمەك قاتارلىق بىر مۇنچە ئۇششاق - چۈششەك تۇراتتى. ۋىنىستون ئۇنى - بۇنى كۆرۈۋاتقاندا، كۆزى چىراغ يورۇقىدا پارقراپ تۇرغان يۇمىلاق، سىلىق بىر نەرسىگە چۈشتى ۋە ئۇنى قولغا ئالدى.

ئۇ بىر يۈزى يۇمىلاق يەنە بىر يۈزى تەكشى ئېغىر ئەينەك بولۇپ، خۇددى يېرىم شارغىلا ئوخشايتتى. ئۇنىڭ رەڭگى ۋە ماتېرىيالى ئادەمگە خۇددى يامغۇر سۈيىدەك يۇمشاق، يېقىشلىق تۇيغۇ بېرەتتى. بۇ نەرسىنىڭ ئوتتۇرىسىدا ھالرەك، شەكلى غەلىتە بىر نېمە بولۇپ، گۈلگە ياكى دېڭىز ئاپتاپپەرسىگە ئوخشايتتى. يۇمۇلاق تەرىپىدىن قارىغاندا كۆزگە يوغان كۆرۈنەتتى.

— بۇ نېمە؟ — دەپ سورىدى ۋىنىستون قىزىقىپ.

— مارجان تاش، ئاۋۇ ئىچىدىكىسى، — دېدى بوۋاي، — چوقۇم ھىندى ئوكياننىڭ بۇ، ئىلگىرى بۇنى مۇشۇنداق ئەينەكنىڭ ئىچىگە ئېلىپ ياسايدىكەندۇق. كۆرۈنۈشىدىن قارىغاندا يۈز يىل بۇرۇن، ھەتتا ئۇنىڭدىنمۇ بۇرۇن ياسالغاندەك قىلىدۇ.

— چىرايلىق نەرسىكەن، — دېدى ۋىنىستون.

— راست، راستىنلا چىرايلىق، — دېدى بوۋايىمۇ تەستىقلاپ.

— ئەمما ھازىر بۇنداق نەرسىلەرنى ئاساسەن تاپقىلى بولمايدۇ،
— دېدى بوۋايى يۆتىلىپ، — ئەگەر ھازىر ئالاي دەپ قالسىڭىز،
تۆت دوللارغىلا بېرىۋېتىمەن، ئېسىمدە قېلىشىچە، ئىلگىرى سەككىز
فوندىقا يارايىتى، ھازىر قانچىلىك پۇل بولغىنىتى، ھەي ھېسابلاپ
چىقىرىمىدىم، ئىشقىلىپ خېلىلا جىق پۇل ئىدى. بىراق ھازىر كىمنىڭ
كارى بۇنداق ئاسارە - ئەتىقىلەر بىلەن؟ شۇنچە ئاز ئۇچرايدىغان
تۇرۇقلۇق...

ۋىنىستون دەرھال تۆت دوللارنى تۆلۈۋېتىپ، ئۇ نەرسىنى يانچۇقىغا
سالدى. ئۇنى قىزىقتۇرغىنى، ئۇنىڭ چىرايلىقلىقى ئەمەس، بەلكىم
ئۇنىڭدىكى ئۇ مەنسۇپ بولغان بۈگۈنگە پۈتۈنلەي ئوخشىمايدىغان بىر
دەۋرنىڭ پۇرىقى ئىدى. بۇنداق يۇمشاق، يامغۇر سۈيىگە ئوخشايدىغان
ئەينەك، ئۇ كۆرۈپ باققان باشقا ئەينەكلەرگە ئوخشىمايتتى. بۇ
نەرسىنىڭ ھېچنىمىگە ئىشلەتكىلى بولمايدىغانلىقى ئۇنى بەك
قىزىقتۇرغان ئىدى، شۇنداقتىمۇ، ئۇ بۇنى بىر زامانلاردا قەغەز باسقۇ
قىلىپ ئىشلىتىپتەكەن دەپ پەرەز قىلدى. ئۇ ۋىنىستوننىڭ يانچۇقىنى
خېلىلا ئېغىر باستى، ئەمما تەلپىگە، ئانچە بۇرتۇپ چىقىپ تۇرمىدى.
بۇ بىر غەلىتە نەرسە ئىدى، بىر پارتىيە ئەزاسىغا نىسبەتەن بۇنى
كۆتۈرۈپ يۈرۈش سەل خەتەرلىك ئىدى. كونا، شۇنداقلا چىرايلىق
ھەرقانداق نەرسە گۇمانلىق سانىلاتتى. بوۋاي تۆت دوللارنى ئېلىپ
خۇشاللىقتىن ئېچىلىپلا كەتتى. ۋىنىستون ئۇنىڭغا ئەسلىدە ئىككى،
ئۈچ دوللار بەرسىمۇ بولىدىغانلىقىنى بىلىپ قالدى.

— ئۈستىدە يەنە بىر ئۆي بار، قاراپ باقارسىزىمكىن، ئىچىدىغۇ
جىق نەرسىمۇ يوق، پەقەت بىر قانچە پارچە - پۇرات نەرسىلەرلا بار،
— دېدى ئۇ، — ئەگەر چىققۇڭىز بولسا، چىراغ ياندۇراي، — دېگەچ
يەنە بىر چىراغنى ياندۇردى بوۋاي. بوۋاي قولىدا چىراغ، مۇكچىيىپ
مېڭىپ ۋىنىستونغا يول باشلىدى. ئۇلار تىك، كونا پەلەمپەيدىن

ۋە بىر تار كارىدوردىن ئۆتۈپ، بىر ئۆيگە كىردى. ئۆي كۈچىغا قارىمايتتى، بەلكى يايپاڭ تاشلار ياتقۇزۇلغان بىر سەينغا قارايتتى، بۇ يەردىن سانجاق - سانجاق تۇرخۇنلار كۆرۈنەتتى. ئۆي گويا بىراۋ يېڭى كۆچۈپ كىرىدىغاندەك ئويدانلا سەرمىجانلاشتۇرۇلۇپ قويۇلغان ئىدى. پولغا بىر پارچە گىلەم سېلىنغان، تامغا بىر - ئىككى پارچە رەسىم ئېسىلغان، تام مەش بار تامغا بولسا چوڭ بىر يۆلەنچۈكلۈك ياغاچ ئورۇندۇق يۆلەپ قويۇلغان، تام مەشنىڭ تەكچىسىگە قويۇلغان كونا ئۇسلۇبتىكى ئەينەك سائەت چىكىلداپ مېڭىپ تۇراتتى، بۇ ئون ئىككىلىك سائەت ئىدى. دەرىزىنىڭ ئاستىغا ئۆينىڭ تۆتىن بىرىنى دېگۈدەك ئىگىلەيدىغان چوڭ كارىۋات قويۇلغان بولۇپ، ئۈستىدە تېخىچە ماتراس بار ئىدى.

— خوتۇنۇم ئۆلۈپ كەتكىچە مۇشۇ ئۆيدە تۇرغانتۇق، — دېدى بوۋاي خۇددى بىرەر ئىشقا ناماقۇل بولغاندەك قىياپەتتە، — ئۆيىدىكى سەرمىجانلارنى ئاز - ئازدىن سېتىۋەتتىم، ھازىر مۇشۇ چىرايلىق قىزىل قارىغاي كارىۋاتلا قالدى، ئويدانراق تازىلىۋەتسىڭىز ئىشلىتەلەيسىز. ئەمما سىزگە سەل كېلەڭسىز كۆرۈندى ھەقىچان.

بوۋاي ئۆيىنى ئويدانراق يورۇتۇش ئۈچۈن چىراغنى ئېگىزرەك كۆتۈردى. بۇ سۇس يورۇقلۇقتا، ئۆي ئىچى ئادەمنىڭ كۆزىگە ئىسسىق كۆرۈنەتتى. ۋىنىستوننىڭ كاللىسىدىن بىردىنلا بۇ ئۆيىنى ئىجارىگە ئېلىش خىيالى كەچتى، ئەگەر ئۆزى جۈرئەت قىلالىسا، بەلكىم ھەتپىلىكىنى بىر دوللاردىن ئالغىلى بولىدىغاندەك قىلاتتى. بۇ بەكلا قورقۇنچلۇق خىيال ئىدى، قانداق تېز كەلگەن بولسا، كاللىدىن شۇنداق تېز قوغلاپ چىقىرىش لازىم ئىدى. شۇنداقتمۇ، بۇ ئۆي ۋىنىستوندا بىر خىل قەدىمى، ئەجداتلارنى سېغىنىش تۇيغۇسىنى ئويغىتىپ قويدى. ۋىنىستون بۇنداق ئۆيدە تۇرسا قانداق تۇيغۇدا بولىدىغانلىقىنى بىلىدىغاندەكلا قىلاتتى. تام مەشتە ئوت لاۋۇلداپ كۆيۈپ تۇرسا، يۆلەنچۈكلۈك ئورۇندۇققا ئۆزۈڭنى تاشلاپ، پۈتلىرىڭنى

پۇت قويدىغان يېرىگە قويۇپ يېتىپ كەتسەڭ، چەينەكتە چاي قايناپ تۇرسا، شۇنداق يالغۇز، جىمجىت، ھېچكىم سېنى ماراپ، تىڭشاپ يۇرمىسە، پەقەتلا چەينەكنىڭ كۈشۈلدىغان ئاۋازى بىلەن سائەتنىڭ چىكىلدىغىنىدىن باشقىنى ئاڭلىمىساڭ...

— بۇ ئۆيىدە ئېكران يوق! — دەپ تاشلىدى بوۋاي شۇنچىلا.

— ھەي، — دېدى بوۋاي، — بۇنداق نەرسىلەرنى ئىشلىتىپ باقمىدىم، بەكلا قىممەت. ھەم مەنىمۇ بۇنىڭغا بىر ئېھتىياج باردەك ھېس قىلمىدىم. ھە راست، ئاۋۇ بۇلۇڭدا بىر قاتلىما ئۈستەل بار. — ئەگەر ياندىكى ياپقۇچىنى ئىشلىتەي دېسىڭىز، يېڭى قەۋەت ئورنىتىشىڭىز لازىم، ئەلۋەتتە.

يەنە بىر بۇلۇڭدا بىر كىچىك كىتاب ئىشكايى بار ئىدى، ۋىنستون تۇبىيالا ئۇنىڭ يېنىغا بېرىپ قالدى. ئۇنىڭ ئىچىدە كىتاب ئەمەس، ئەخلەت بار ئىدى. خۇددى باشقا يەرلەردىكىگە ئوخشاشلا، پرولتارلار مەھەللىلىرىدىمۇ ئۆي - ئۆيلەرنى ئالا قويماي كىتاب يىغىش، كۆيدۈرۈش ئاللىبۇرۇن تاماملىنىپ بولغان ئىدى. ئوكيانىيىدە، 1960 - يىلىدىن بۇرۇن نەشر قىلىنغان بىرەر پارچە كىتاب تېپىش ئاساسەن دېگۈدەك مۇمكىن ئەمەس ئىدى. بوۋاي چىراغنى تۇتقىنىچە، كارىۋاتنىڭ ئۈدۈلىدىكى تامغائېسىغلىق، ئەتىرگۈل ياغىچىدىن ياسالغان رامكىغا ئېلىنغان بىر رەسىمنىڭ ئالدىدا تۇراتتى.

— ناۋادا ئىلگىرى بېسىلغان نەرسىلەرگە قىزىقىپ قالسىڭىز، — دېدى بوۋاي سىلىققىنا.

ۋىنستون رەسىمگە سىنىچىلاپ قاراپ كەتتى. بۇ بىر تۆمۈر ئويما بولۇپ، دەرىزىلىرى چاسا، ئېللىپس شەكىللىك بىناننىڭ رەسىمى ئىدى، بىر رىشاتكا بىلەن قورشالغان بىناننىڭ ئالدىدا بىر كىچىك مۇنار، كەينىدە بىر ھەيكەل كۆرۈنۈپ تۇراتتى. ۋىنستون بۇنىڭغا قاراپ بىر پەس تۇرۇپ كەتتى، ئۇ بۇ ھەيكەلنى تونۇيدىغاندەك ھېس

قىلدى، ئەمما زادى قايسى ھەيكەل ئىكەنلىكىنى ئەسلىيەلمىدى.
— رامكا تامغا ئورنىتىۋېتىلگەن، بىراق سىزگە ئاجرىتىپ ئېلىپ
بېرەلەيمەن.

— بۇ بىنانى تونۇدۇم، — دېدى ۋىنستون ئاخىرى، — ھازىر
خاراڭگە ئايلىنىپ كەتتى، ئۇ ئادالەت ئوردىسىنىڭ سىرتىدىكى
كوچىنىڭ ئوتتۇرىسىدا.

— توغرا! سوت بىناسىنىڭ سىرتىدا. بۇ يەر نەچچە يىل بۇرۇن
بومباردىمان قىلىنغان. بىر چاغلاردا چېركاۋ بولۇپ، ئىسمى سېنت
كلېمېنت دانىس ئىدى، — دەپ كۈلۈمسىردى بوۋاي خۇددى سەل
قاملاشمىغان گەپ قىلىپ سېلىپ ئەپۇ سورىغاندەك، — «ئايلىسىن
ۋە لېمىنلار، سېنت كلېمېنت چېركاۋى شۇنداق جاراڭلار»، —
قوشۇپ قويدى بوۋاي.

— نېمە دېگەن گەپ ئۇ؟ — دەپ سورىدى ۋىنستون.

— ھە، «ئايلىسىن ۋە لېمىنلار، سېنت كلېمېنت چېركاۋى
شۇنداق جاراڭلار.» بۇ بىز كىچىك چاغلاردا ئوقۇيدىغان ناخشا ئىدى.
داۋامىنى بىلمەيمەن، ئەمما ئەڭ ئاخىرىدىلا ئېسىمدە قاپتۇ:

سام كېلىدۇ كارىۋاتقا نۇرلار چاچقىلى،
پالتا كېلەر بېشىڭغا، كېسىپ - چاچقىلى،

بۇ بىر ئۇسۇل ناخشىسى ئىدى. بۇ ئۇسۇلدا كىشىلەر قوللىرىنى
ئېچىپ سۈنۈپ تۇراتتى، سىز ئاستىدىن ئۆتەتتىڭىز، «پالتا كېلەر
بېشىڭغا، كېسىپ - چاچقىلى» دېگەن يېرىگە كەلگەندە، سىزنى
تۈتۈۋالاتتى. ئەمەلىيەتتە بۇ چېركاۋنىڭ ناملىرى ئىدى، لوندوندىكى
چوڭ چېركاۋلارنىڭ ھەممىسىنىڭ نامى ناخشىنىڭ ئىچىدە بار ئىدى.
ۋىنستون «بۇ چېركاۋ قايسى ئەسىرگە تەۋەدۇ» دېگەن خىيالدا

بىر دەم تۇرۇپ قالدى. لوندوننىڭ بىنالىرىنىڭ قۇرۇلغان ۋاقتىنى ئېنىق بىلىش بەك تەس ئىدى. يېڭى كۆرۈنىدىغان، ھەيۋەتلىك ھەرقانداق بىنا، ئىنقىلابتىن كېيىن سېلىنغان ئىدى، ئەكسىچە، كونا، مۇدەھىش كۆرۈنىدىغان بىنالار بولسا ئوتتۇرا ئەسىرنىڭ دەپ قارىلاتتى. كاپىتالىزم ھۆكۈم سۈرگەن ئەسىرلەردە قىممىتى بار ھېچقانداق نەرسە ئىشلەپچىقىرىلمىغان دەپ قارىلاتتى. كىشىلەرنىڭ بىنا، قۇرۇلۇشلاردىن بىلىدىغان تارىخى ھەرگىز كىتابتىن بىلىدىغىنىدىن كۆپ بولمايتتى. تارىخنى ئازراق بولسىمۇ يورۇتۇپ سېلىش ئېھتىماللىقى بار ھەرقانداق ھەيكەل، ئويما بۇيۇملار، خاتىرە ئابىدىلەر، يول - كوچىلارنىڭ ناملىرى سىستېمىلىق يوسۇندا ئۆزگەرتىۋېتىلگەن ئىدى.

— مەن ئۇنىڭ ئىلگىرى بىر چېركاۋ ئىكەنلىكىنى بىلمەيدىكەنمەن، — دېدى ۋىنستون.

— تېخى قېپقالغان نۇرغۇن چېركاۋلار بار، راست، — دېدى بوۋاي، — ئەمما ھازىر چېركاۋ ئەمەس، باشقا ئىشلارغا ئىشلىتىلىۋاتىدۇ، ئاۋۇ ناخشىنىڭ داۋامى قانداقتى؟ ھە، ئېسىمگە كەلدى!

ئاپپىلىس ۋە لېمونا
سېپىت كىلېپىت چېركاۋى شۇنداق چاراڭلار،
سەن ماڭا ئۈچ فارسىڭ^[1] قەرزدار،
سېپىت مارتىن چېركاۋى شۇنداق چاراڭلار.

مۇشۇنچىلىك ئەسلىيەلدىم، فارسىڭ ھازىرقى تىيىنغا ئوخشايدىغان كىچىك مىس تەڭگە پۇل.

— سېپىت مارتىن چېركاۋى قەيەردە؟ — سورىدى ۋىنستون.
[1] ئەنگىلىيەنىڭ بۇرۇنقى پۇل بىرلىكى، تۆتتىن بىر پېنىسقا تەڭ كېلىدۇ.

— سېپىت مارتىن؟ ئۇ ھازىرمۇ بار، زەپەر مەيدانىدا، رەسىم كۆرگەزمىخانىسىنىڭ يېنىدا. ئالدىدا يوغان دەرۋازا، تۈۋرۈكلىرى بار ئېگىز پەشتاقلىق بىنا شۇ.

ۋىنستون ئۇ يەرنى ئوبدان بىلەتتى. ئۇ يەر ھازىر ھەرخىل تەشۋىقات بۇيۇملىرى كۆرگەزمە قىلىنىدىغان بىر مۇزېي ئىدى، ئىچىدە راکېتا بومبىلار، لەيلىمە ئىستېھكام، دۈشمەنلەرنىڭ ۋەھشىي - ياۋۇزلۇقى تەسۋىرلىنىدىغان شامدا ياسالغان ھەيكەل - رەسىملەر بار ئىدى.

— ئۇ چېركاۋ بۇرۇن ئېتىزلىقتىكى سېپىت مارتىن دەپ ئاتىلاتتى، ئەمما ئۇ ئەتراپتا ئېتىزلىق بارلىقى مېنىڭ پەقەت ئېسىمدە يوق، — قوشۇپ قويدى بوۋاي.

ۋىنستون ئۇ رەسىمنى سېتىۋالمايدى. ئۇ ئەينەك قەغەز باسقۇچىدىن خەتەرلىك بۇيۇم ھېسابلىناتتى، ھەمدە رامكىدىن ئاجرىتىپ ئېلىنىمىغىچە ئۇنى ئۆيگە ئېلىپ كېتىش مۇمكىن ئەمەس ئىدى. ئەمما ۋىنستون بوۋاي بىلەن بىردەم پاراڭلىشىپ تۇرۇپ قالدى، بوۋاينىڭ ئەسلىي ئىسمى ۋېكس ئەمەس، بەلكى چاررىڭتون ئىكەن. كىشىلەر چوقۇم ئىشىك ئالدىدىكى ئويۇپ قويۇلغان خەتكە قاراپ ۋېكس دەپ ئويلاپ قالاتتى. بوۋاي بۇ يىل ئاتىشى ئۈچكە كىرىپتۇ، مۇشۇ دۇكاندا تۇرغىلى ئوتتۇز يىلدىن ئېشىپتۇ.

شۇ جەرياندا بوۋاي ئۇ خەتنى ئۆزگەرتىۋېتىشنى ئىزچىل ئويلاپ يۈرۈپتۇ، ئەمما ئۆزگەرتكەننىڭ نېمە پايدىسى بارلىقىغا كالىسى يەتمەپتۇ. ئۇلار ئۇزۇنغىچە ئاشۇ تولۇق ئەسلىگىلى بولمىغان ناخشىنىڭ گېپىنى قىلىشتى:

ئاپپىلىسن ۋە لېمىونلار

سېپىت كىلېمېنت چېركاۋى شۇنداق چاراڭلار.

سەن مانگا ئۈچ فارسىڭ قەرزدار ،
سېنىت مارتىن چېركاۋى شۇنداق چاراڭلار .

قىزىق، ئۆزىڭىز بۇ ناخشىنى ئېيتسىڭىز، خۇددى چېركاۋ قوڭغۇراقلىرىنىڭ چاراڭلاۋاتقان ساداسىنى ئاڭلىغاندەك سېزىمگە چۆمەتتىڭىز، لوندوننىڭ يوقالغان بۇ قوڭغۇراق سادالىرى قەيەردىدۇر بىر يەرلەردە مەۋجۇت ئىدى، ئەمما ئۇلار بۇرمىلانغان، تۇتۇلغان ئىدى. ۋىنستون ئەرۋاھ كەبى چېركاۋ مۇنارلىرىدىن ئارقا - ئارقىدىن ياڭراۋاتقان قوڭغۇراق سادالىرىنىڭ ئىچىگە غەرق بويىكەتتى. ھالبۇكى، ئۇ تېخى ھازىرغىچە ئۆز قۇلىقى بىلەن چېركاۋ قوڭغۇرىقىنىڭ چاراڭلىغىنىنى ئاڭلاپ باقمىغان ئىدى.

ئۇ چارىڭتون ئەپەندى بىلەن خوشلاشتى ۋە ئۆزىنىڭ كويىغا چىقىشتىن بۇرۇن بىر قۇر قارىۋېتىدىغانلىقىنى ئويلاپ، بوۋاينىڭ كۆرۈپ قالماسلىقى ئۈچۈن ئۆزى يالغۇز پەلەمپەيدىن چۈشتى. ۋىنستون يەنە بىرەر ئايلاردىن كېيىن، بۇ دۇكانغا قايتا بىر كېلىشنى ئاللىقاچان قارار قىلىپ بولغان ئىدى. بەلكىم بۇ ئىش، پائالىيەت مەركىزىدە ئالۋاڭغا بىر كەچ ئۆتكۈزگەنگە قارىغاندا، خەتەرلىك بولماسلىقى مۇمكىن ئىدى. دۇكاندار بوۋاينغا ئىشەنگىلى بولىدىغان - بولمايدىغانلىقىنى جەزملەشتۈرمەي تۇرۇقلۇق، خاتىرىنى سېتىۋېلىپ بولغاندىن كېيىن، بۇ يەرگە يەنە قايتا كېلىشنىڭ ئۆزىلا يېتەرلىك ھاماقەتلىك ئىدى. شۇنداقتىمۇ!

توغرا، ئۇ يەنە كېلەتتى، ئۇ شۇنداق ئويلىدى. ئۇ يەنە چىرايلىق ئەخلەتلەرنىڭ ئىچىدىن يەنە بەزى نەرسىلەرنى ئېلىشى مۇمكىن ئىدى. ئۇ ئاۋۋۇ چېركاۋنىڭ رەسىمىنى رامكىسىدىن ئاجرىتىپ ئېلىپ، پەلتوسىنىڭ ئىچىگە تىقىپ ئەكىلىشى مۇمكىن ئىدى. يەنە چارىڭتون ئەپەندىنىڭ خاتىرىسىدە قېپقالغان باشقا ناخشىلارنى كويىلاپ بېقىشىمۇ مۇمكىن ئىدى. ھەتتا بۇ ئۆيىنى ئىجارىگە ئېلىشتەك

ساراڭلارچە خىيالىمۇ كاللىسىدىن چاقماق چاققان دەكلا ئۆتۈپ كەتتى،
بايامقى بەش مېنۇتلۇق ناخشا قوينغا غەرق بولۇش ئۇنى يەرۋاسىز
قىلىۋەتتىمۇ تاڭ، ئۇ دەرىزىدىن بېشىنى چىقىرىپ كوچىنى كۆزىتىپ
باقمايلا، چىقىۋەردى. ھەتتا ئۇ بايامقى ناخشىنى غىڭشىپ ئېيتىشنى
باشلاپ كەتتى:

ئاپپىلىسن ۋە لېمونا
سېپىت كىمپىنت چېركاۋى شۇنداق جاراڭلار.
سەن ماڭا ئۈچ فارسىڭ قەرزدار،
سېپىت مارتىن چېركاۋى شۇنداق جاراڭلار.

توساتتىن ۋىنىستوننىڭ پۈتۈن ئىچ ئەزىبى مۇزلاپ، جېنى ھەلقۇمغا
تىقىلىپ قالدى. ئالدى تەرەپتىن پارتىيە فورمىسى كىيىۋالغان بىرى
كېلىۋاتاتتى، ئۇلارنىڭ ئارىسى ئون مېتىرمۇ قالغانىدى. ئۇ ھېلىقى
قارا چاچلىق قىز ئىدى. كۈن خېلى قاراڭغۇلاشقان بولسىمۇ، ئۇنى
تونۇش قىيىن ئەمەس ئىدى. ئۇ قىز ۋىنىستوننىڭ كۆزىگە شۇنداق بىر
قارىدى ۋە خۇددى كۆرمىگەندەكلا يولغا مېڭىۋەردى.

ۋىنىستون بىر نەچچە سېكونت خۇددى پالەچ بوپقالدەك قەدەملىرىنىمۇ
يۆنىكىيەلمىدى. ئاندىن ئۇ ئوڭغا بۇرۇلۇپ، ئېغىر قەدەملەر بىلەن
مېڭىپ كەتتى، ھەتتا ئۇ ئۆزىنىڭ خاتا يۆنىلىشكە كىرىپ قالغىنىنىمۇ
بىلەلمىدى. قانداقلا بولمىسۇن بىر سوئالنىڭ جاۋابى يېشىلدى. قارا
چاچلىق قىزنىڭ ئۇنىڭ كەينىگە چۈشكەنلىكىدىن ئەمدى ھېچقانداق
گۇمان قالمىدى. ئۇ جەزمەن ۋىنىستونغا ئەگىشىپ بۇ يەرگىچە
كەلگەنىدى. چۈنكى پارتىيە ئەزالىرىنىڭ مۇشۇنداق كەچتە، مۇشۇنداق
ئارقا كوچىلاردا يۈرۈشى، ئۇچرىشىپ قېلىشى ھەرگىزمۇ تەسادىپىيلىق
ئەمەس ئىدى، ئۇنىڭ ئۈستىگە بۇ يەر پارتىيە ئەزالىرى تۇرىدىغان
يەردىن بەكلا يىراققا بولۇپ، ئۇدۇل كەپقېلىشى ئەسلا مۇمكىن ئەمەس

ئىدى. ئۇ قىزنىڭ ئەمدى رەسمىي ئىدىيە ساقچىسىنىڭ ئادىمى بولۇشىمۇ ياكى ئاكتىپ ئىشتىن سىرت ئىشپىيون بولۇشىمۇ مۇھىم ئەمەس ئىدى. ۋىنىستوننى پايلاپ يۈرگەنلىكىنىڭ ئۆزىلا يېتەرلىك ئىدى. ئۇ قىز ۋىنىستوننى بايا قاۋاققا كىرگەندىلا كۆرگەن بولۇشىمۇ مۇمكىن ئىدى.

ئۇنىڭ مېڭىشى قىيىنلاشتى. يانچۇقدىكى ھېلىقى ئەينەك ھەر قەدەمدە ئۇنىڭ يانپىشىغا تېگىپ بىئارام قىلىۋەتتى. ۋىنىستون ئۇنى تاشلىۋېتەيمۇ - يا، دەپ سەل ئىككىلىنىپ قالدى. ئەڭ يامىنى ئۇنىڭ بېلى چىدىغۇسىز ئاغرىپ كەتتى. ئۇ بىرەر ھاجەتخانىغا بېرىۋالدىمىسا خۇددى ئۆلۈپ كېتىدىغاندەك تۇيۇلۇپ كەتتى. ئەمما بۇنداق چەت بۇلۇڭلاردا ئاممىۋىي ھاجەتخانا يوق ئىدى. بۇ جىددىي ئاغرىقمۇ ئاستا قويۇپ بەردى، ئەمما يەنىلا بىردەمگىچە ئاغرىقنىڭ تەسىرى كەتمىدى.

بۇ بىر خالىتا كوچا ئىدى. ۋىنىستون نېمە قىلىشنى ئويلاپ بىردەم تۇرۇپ قالدى. ئاندىن كەينىگە بۇرۇلۇپ، كەلگەن تەرەپكە ياندى. ئۇ كەينىگە بۇرۇلغاندا، ئۇ قىزنىڭ ئۆزىنىڭ ئالدىدىن ئۆتۈپ كەتكىلى ئەمدى ئۈچ مىنۇتچە بولغانلىقىنى ھېس قىلدى. بەلكىم ئۇ قارا چاچلىق قىزغا يېتىشەلىشى مۇمكىن ئىدى. ۋىنىستون ئۇنىڭ ئىزىدىن پايلاپ مېڭىپ، خىلۋەت بىر جايغا كەلگەندە تاش بىلەن كالىنىسىغا بىرنى قويۇپلا ئۆلتۈرۈۋېتەلىشى، بەلكىم يانچۇقدىكى ئەينەك شارچە بىلەنمۇ بۇ ئىشنى بىجىرگىلى بولۇشىمۇ مۇمكىن ئىدى. ئەمما ئۇ دەرھال بۇ خىيالىدىن ۋاز كەچتى، چۈنكى ئۇنىڭ شۇ تاپتا ئۇنداق جىسمانىي قۇۋۋىتى يوق ئىدى، ئۇ يۈگۈرەلمەيتتى، كېلىشتۈرۈپ بىرىنمۇ سالالمايتتى. ئۇنىڭ ئۈستىگە ئۇ قىزمۇ ياش، قاۋۇل، ئۆزىنى قوغدىيالايتتى. ئۇ يەنە ھازىرلا پائالىيەت مەركىزىگە بېرىپ، ئۇ يەردە ھەممە ئادەم تارقالغۇچە تۇرۇپ، ئۆزىنىڭ بۈگۈن كەچتە مۇشۇ يەردە بولغانلىقىغا ئىسپات تەييارلاپ قويۇشىنىمۇ ئويلىدى. ئەمما بۇ ئەسلا مۇمكىن ئەمەس ئىدى. شۇ تاپتا ئۇنىڭدا قىلچىلىك ماددا قالغانىدى.

ئۇنىڭ ھازىر ئويلايدىغىنى ئۆيگە بالدۇرراق قايتىپ، تىنچلىنىۋېلىش ئىدى. ئۇ ئۆيىگە كەلگەندە سائەت 22 دىن ئاشقاندى. 23 يېرىمدە چىراغ ئۆچۈرۈلەتتى. ئۇ ئاشخانىسىغا كىردى ۋە زەپەر ئارچا ھارىقىدىن يېرىم پىيالە ئىچتى. ئاندىن ھېلىقى ئۈستىلىنىڭ يېنىغا بېرىپ ئورۇندۇقتا ئولتۇردى ۋە تارتىمىدىن خاتىرىسىنى ئالدى. بىراق ئۇ خاتىرىنى ئېلىپلا ئاچمىدى. ئېكراندىن بىر ئايالنىڭ چىرقىراق ئاۋازدا ئېيتقان ۋەتەنپەرۋەرلىك ناخشىسى ياڭراشقا باشلىدى. ئۇ ئېكراندىكى ئاۋازدىن قۇتۇلۇش ئۈچۈن، خاتىرىسىنىڭ مۇقاۋىسىغا تىكىلىپ خىيال سۈرۈپ باققان بولسىمۇ پايدىسى بولمىدى.

ئۇلار ئادەتتە سىزنى تۇتقىلى دائىم كېچىدە كېلەتتى. ئىشنىڭ ئوڭى ئۇلارنىڭ قولىغا چۈشۈپ قېلىشتىن بۇرۇن ئۆلۈۋېلىش ئىدى. بەزى كىشىلەر شۇنداق قىلغاندى. غايىب بولغانلارنىڭ نۇرغۇنى ئەمەلىيەتتە ئۆلۈۋالغانلار ئىدى. بىراق مىلتىق - تاپانچا ياكى تېز تەسىر قىلىدىغان زەھەر دېگەندەك نەرسىلەرنى تاپقىلى بولمايدىغان بۇنداق يەردە ئۆلۈۋېلىشقىمۇ زور جۈرئەت كېتەتتى. ئۇ ئاغرىق ۋە قورقۇنچىنىڭ ئادەمنى بىئولوگىيە نۇقتىسىدىن كاردىن چىقىرىدىغانلىقىنى، ئادەم بىرەر ھەرىكەت قىلاي دېگەندە بەدەننىڭ ئادەمگە بويسۇنمايدىغانلىقىنى ئويلاپ ھەيران قالدى. ئەگەر ۋىنىستون گاج - گۈچ بولغان بولسا، بەلكىم قارا چاچلىق قىزنى جىمىقتۇرالىشى مۇمكىن ئىدى. ئەمما ئۇنىڭدا ئۆزى يولۇقىدىغان خەتەرنىڭ غايەت زور ۋەھىمىسىدىن ھەرىكەت قىلغۇدەك ماغدۇرمۇ قالماي ئىدى. ئۇ ئادەمنىڭ خەتەرلىك پەيتلەردە تاشقى دۈشمەن بىلەن ئەمەس، بەلكى ئۆز بەدىنى بىلەن كۈرەش قىلىدىغانلىقىنى ئويلاپ چۆچۈدى. ھازىرنىڭ ئۆزىدىمۇ، گەرچە ئارچا ھارىقى ئىچىۋالغان بولسىمۇ، بېلىدىكى ئاغرىق ئۇنىڭ ئۈزۈپ قويماي پىكىر يۈرگۈزۈشىگە كاشىلا قىلىپ تۇراتتى. ئۇ ھەرقانداق بانئورانە ياكى تراگېدىيەلىك دەقىقلەردىمۇ مۇشۇنداق بولىدىغاندەك ھېس قىلدى. جەڭ مەيدانلىرىدا، قىيناقخانلاردا، چۆكۈۋاتقان كېمىدە

بوپقالغىنىڭىزدا، سىز كۈرەش قىلىۋاتقان نىشاننى ئۇتتۇپ كېتىشىڭىز، تەن شۇ دەقىقىدىكى بىردىنبىر غەمگە ئايلىنىشى مۇمكىن ئىدى. ھەتتا سىزنىڭ قورقۇنچ ياكى ئاغرىق ئازابىدىن چېنىڭىز چىقىپ كەتمىگەن تەقدىردىمۇ، ھايات سىزگە نىسبەتەن بىر مىنۇت، بىر مىنۇتتىن ئاچلىق، ئۇيۇقسىزلىق، ھەتتا ئېچىشىۋاتقان ئاشقازان، ئاغرىۋاتقان چىشلار بىلەن كۈرەش قىلىش جەريانىغا ئايلىنىپ كېتىشى مۇقەررەر ئىدى.

ئۇ خاتىرىسىنى ئاچتى. بەزى نەرسىلەرنى يېزىۋېتىش مۇھىم ئىدى. ئېكراندىكى ئايال يېڭى بىر ناخشىنى باشلىدى. ئۇنىڭ ئاۋازى خۇددى ئۇچلۇق ئەينەك پارچىسىدەك ۋىستوننىڭ مېڭىسىگە سانچىلىشقا باشلىدى. ئۇ خاتىرىسىنى ئاڭاپ يېزىۋاتقان ئوبرايىن ۋە شۇنىڭغا ئوخشاش ئادەملەرنى ئويلىدى، ئاندىن ئىدىيە ساقچىلىرى ئۇنى تۇتقاندىن كېيىن نېمە ئىشلار بولىدىغانلىقىنى ئويلىدى. سىزنى دەرھاللا ئۆلتۈرۈۋەتسە مەيلىتى، ئۆلتۈرۈلۈش سىز ئارزۇلايدىغان ئىشقا ئايلىنىپ بولغانىدى. ئەمما ئۆلۈمدىن بۇرۇن جىنايىتىنى تاپشۇرۇش (ھەممەيلى بۇنى تىلغا ئالمىسىمۇ، شۇنداق بولىدىغانلىقىنى بىلەتتى) قاتارلىق بىر قاتار ئىشلار بار ئىدى؛ تازىم قىلىپ گۇناھىڭىزغا رەھىم قىلىشنى تىلەپ نالە قىلاتتىڭىز، سۆڭەكلىرىڭىز چىقىلىپ، چىشلىرىڭىز ئېزىۋېتىلەتتى، چاچلىرىڭىز قانغا مىلىنىپ كېتەتتى ...

ئاقىۋىتى بەربىر ئوخشاش ئۆلۈم بولغاندىكىن، يەنە نېمىدەپ بۇ قىيىنچىلىقلارنى تېتىش كېرەككەن؟ ھاياتىڭىزنى بىر نەچچە كۈن ياكى بىر نەچچە ھەپتە بۇرۇن ئاخىرلاشتۇرسىڭىز نېمە بوپتۇ؟ تەكشۈرۈشتىن ئۆتەلگەن، جىنايىتىنى تاپشۇرمىغان ئادەم چىقىپ باقمىغان ئىدى. ناۋادا ئىدىيە جىنايىتى بىلەن ئەيىپلىنىپلا قالدىڭىز، ئۆلۈم سىزگە نىسبەتەن پەقەتلا بىر ۋاقىت مەسىلىسى بوپقالاتتى، خالاس. ئۇنداقتا، ھېچنېمىنى ئۆزگەرتەلمەيدىغان بۇنداق قورقۇنچ - ۋەھىمنى، چوقۇم يوق ئۈمىتلەر بىلەن كۈتۈش كېرەكمۇ؟

ۋىنىستون ئەمدى ئوبرايننىڭ ئوبرازىنى كۆرۈۋالدىغا ئاز - تولا ئەكىلەلدى. «بىز قاراڭغۇلۇق يوق يەردە كۆرۈشۈمىز» دېگەندى ئوبراين ئۇنىڭغا. ۋىنىستون بۇنىڭ مەنىسىنى بىلەتتى ياكى بىلمەن دەپ ئويلايتتى. قاراڭغۇلۇق يوق يەر، ھېچكىم كۆرەلمەيدىغان تەسەۋۋۇردىكى كەلگۈسىدە ئىدى. بۇنى ياشىقلار بىلەن پەقەت بىشارەت يولى ئارقىلىقلا سىرلىق رەۋىشتە ئورتاقلاشقىلى بولاتتى. ئەمما ئېكراندىكى ئاۋازنىڭ قۇلىقىغا توختىماي ئۇرۇلۇشى بىلەن ۋىنىستون خىياللىرىنى داۋاملاشتۇرالمىدى. ئۇ سىگارتتىن بىرنى چىشلىدى. ئۇنىڭدىكى تاماكنىڭ يېرىمى ۋىنىستوننىڭ تىلىنىڭ ئۈستىگە چۈشتى، ئۇنى تۈكۈرۈۋەتكەن تەقدىردىمۇ، ئۇنىڭدىكى ئاچچىق توپىنىڭ تەمى ئادەمنىڭ تىلىدا قالاتتى. ۋىنىستوننىڭ كاللىسىدىكى ئوبرايننىڭ ئورنىغا غوجاكا ئالماشتى. بىر نەچچە كۈن بۇرۇنقىدەك، ۋىنىستون يانچۇقىدىن بىر تەڭگىنى ئېلىپ ئۇنىڭغا قارىدى. بۇ يۈز ئۇنىڭغا سالماق، ئېغىر بېسىق، مېھرىبانلىق نەزىرىدە تىكىلىپ تۇراتتى. ئاشۇ قاپقارا بۇرۇننىڭ ئاستىغا يوشۇرۇنغىنى قانداق بىر كۈلكە بولغىيتتى؟ خۇددى ئېغىر جاراڭلاۋاتقان ھالاكەت سىگنالىدەك مۇنۇ سۆزلەر يەنە ۋىنىستوننىڭ كاللىسىدىن كەچتى:

ئۇرۇش تىنچلىقتۇر
ھۆرلۈك قۇللۇقتۇر
نادانلىق قۇدرەتتۇر

ئىككىنچى بۆلۈم

1

چۈشتىن بۇرۇن ئىككى سائەتلەر ئۆتكەندىن كېيىن، ۋىنىستون بۆلۈمچىدىن چىقىپ ھاجەتخانغا ماڭدى. ئۇزۇن، يورۇق كارىدوردا، ئالدى تەرەپتىن بىرەيلەن — ھېلىقى قارا چاچلىق قىز كېلىۋاتاتتى. ھېلىقى كۈندىكى ئۇچرىشىشتىن تۆت كۈن ئۆتكەن ئىدى. يېقىن كەلگەندە، ئۇ قىزنىڭ بىر بىلىكىنىڭ تېڭىپ ئېسىپ قوبۇلغانلىقىنى كۆردى، تېڭىقنىڭ رەڭگى قىزنىڭ پەلتوسى بىلەن ئوخشاش بولغاچقا، يىراقتىن پەرقلەندۈرگىلى بولمايتتى. ئۇنىڭ بىلىكى بەلكىم يوغان رومان يېزىش ماشىنىلىرىنىڭ بىر يەرلىرىدە قىسىلىپ قالغان بولۇشى مۇمكىن ئىدى، رومانلارنىڭ ۋەقەلىكى شۇ يەردە «توقۇلۇپ چىقاتتى».

رومان باشقارمىسىدا بۇنداق ھادىسىلەر تولا بولۇپ تۇراتتى.

تەخمىنەن تۆت مېتىرچە قالغاندا، قىزچاق پۇتلىشىپ يۈزىچىلا دۈم چۈشتى ۋە ئاغرىققا چىدىيالىماي قاتتىق توۋلاپ تاشلىدى. قارىغاندا ئۇنىڭ يارىدار قولى ئاستىدا قالغاندەك قىلاتتى. ۋىنىستون توختىدى. قىزچاق تىزلىنىپ تۇردى. ئۇنىڭ يىقىلىپ چۈشكەن يۈزى سارغىيىپ، بۈگۈن ئادەتتىن تاشقىرى قىيىقىزىل بويالغان لەۋلىرى بىلەن بەكلا سېلىشتۇرما بولۇپ قالغانىدى. كۆزلىرى ئاغرىق ئەمەس، قورقۇنچقا ئوخشاپ كېتىدىغان بىر نەزەردە ۋىنىستونغا قاراپ قېتىپلا قالغان،

چىرايىدىن بولسا بىچارىلىك چىقىپ تۇراتتى. غەلىتە بىر خىل تۇيغۇ
ۋىنىستوننىڭ قەلبىنى چۇلغىۋالدى: ئۇنىڭ ئالدىدا ئۇنى ئۆلتۈرمەكچى
بولغان دۈشمىنى، شۇنداقلا ئاغرىق ئازابىدىكى — بەلكىم سوڭىكى
سۇنۇق — بىر ئىنسان بالىسى تۇراتتى. ۋىنىستوننىڭ قەدەملىرى
ئاللىبۇرۇن ئىختىيارسىزلا ئۇ قىزغا ياردەم قىلىش ئۈچۈن يۆتكىلىپ
بولغان ئىدى. ۋىنىستون قىزنىڭ تېڭىقلىق قولىنىڭ ئۈستىگە
يېقىلغىنىنى بىلىپ، خۇددى ئۆزىنىڭ قولى ئاغرىغاندەك بىئارام بولۇپ
كەتتى.

— ئاغرىدىمۇ؟ — سورىدى ۋىنىستون.

— ھېچقىسى يوق. شۇ بىلىكىم ئازراق ئاغرىدى. بىردەمدىلا ياخشى
بويىكىتىدۇ، — دېدى قىزچاق يۈرىكى دۈبۈلدەپ. ئۇنىڭ چىرايى
تاتىرىپ كەتكەن ئىدى.

— بىرەر يېرىڭىز سۇنۇپ كەتمىگەندۇ؟

— ياقەي، بىردەم ئاغرىغاندىن كېيىن ئوڭشىلىپ قالدىمۇ، —
ئۇ دېدى — دە، بوش قولىنى ۋىنىستونغا سۇندى. ۋىنىستونمۇ ئۇنى
تارتىپ تۇرغۇزۇپ قويدى. قىزچاقنىڭ يۈزىگە قان يۈگۈرۈپ، خېلىلا
ئوڭشىلىپ قالدى.

— ھېچقىسى يوق، — يەنە تەكرارلىدى قىزچاق، — بېغىشىم بىر
نېمىگە ئۇرۇلۇپ كەتكەنتى. رەھمەت يولداش.

قىزچاق شۇنداق دەپلا چەبدەس قەدەملەر بىلەن كېتىۋاتقان
يۆنىلىشىگە قاراپ مېڭىپ كەتتى، قارىغاندا ئۇنىڭغا راستىنلا ھېچنېمە
بولمىغاندەك قىلاتتى. بۇ تاسادىپىيلىق پەقەت يېرىم مىنۇتقا يەتمىگەن
ۋاقىت ئىچىدە ئاخىرلاشتى. ھېس — تۇيغۇسىنى چىرايىغا چىقارماسلىق
تۇغما تەبىئەتكە ئايلىنىپ كەتكەندەكلا قىلاتتى، ئۇنىڭ ئۈستىگە
بۇ ئىش دەل ئېكراننىڭ ئالدىدا يۈز بەرگەن ئىدى. شۇنداقتمۇ،
دەقىقىلىك ھەيرانلىقنى يوشۇرۇش ھەقىقەتەن قىيىن ئىش ئىدى،

ۋىنىستون قىزچاقنى يۆلەپ تۇرغۇزغان شۇ ئىككى - ئۈچ سېكونتقا يەتمىگەن ۋاقىت ئىچىدە، قىزچاق ۋىنىستوننىڭ قولىغا ناھايىتى كىچىك بىر نەرسە تۇتقۇزۇپ ئۆلگۈرگەنىدى. شەكسىزكى، قىزچاق ئەسلىدە مەقسەتلىك يىقىلغان ئىدى. ئۇ كىچىك ۋە ياپىلاق نەرسە ئىدى. ۋىنىستون ھاجەتخانىنىڭ ئىشىكىدىن كىرگەندە، ئۇنى يانچۇقىغا سېلىۋەتتى. ئۇنى بارماقلىرىدا سىلاشتۇرۇپ بېقىپ، ئۇنىڭ تۆنبۇرچەك قاتلانغان بىر قەغەز ئىكەنلىكىنى سەزدى.

ئۇ تەرەت قاچىسى ئالدىدا تۇرغاچ، بارماقلىرى بىلەن ھەپىلىشىپ ئۇنىڭ قېتىنى ئاچتى. قەغەزدە چوقۇم بىر ئۇچۇر بار ئىدى. ئۇنىڭ دەرھاللا ھاجەتخانىنىڭ ئايرىمخانىسىغا كىرىپ ئوقۇغۇسى كەپكە تىيىۋ، ئۆزىنى تۇتۇۋالدى. بۇ بەكلا دۆتلۈك ئىدى. چۈنكى بۇ يەردە ئېكراننىڭ كۆزىگە چۈشمەيدىغان يەر يوق دېيىشكە بولاتتى.

ۋىنىستون بۆلۈمچىسىگە قايتىپ كىرىپ ئولتۇردى. چاندۇرماي قەغەز پارچىسىنى ئۈستەلدىكى باشقا قەغەزلەرنىڭ ئارىسىغا ئارىلاشتۇرۇۋەتتى، ئاندىن خاتىرىلىگۈچىنى ئالدىغا تارتتى. «بەش مىنۇت، پەقەت بەش مىنۇتلا تاقەت قىلسام.» ۋىنىستوننىڭ يۈرىكى كۆكرىكىدىن چىقىپ كېتىدىغاندەك تېپىچەكلەپ كېتىۋاتاتتى. تەلپىگە، بۈگۈنكى خىزمەتلىرى دائىملىق، ئاددىي ئىشلار ئىدى، بىر قاتار سانلارنى تۈزىتىۋەتسىلا تۈگەيتتى.

قەغەزدىكىسى چوقۇم سىياسىي گەپ ئىدى. ئۇنىڭ پەرىزىچە پەقەت ئىككىلا ئېھتىماللىق مەۋجۇت ئىدى. بىرى، خۇددى ۋىنىستوننىڭ پەرىزىدىكىدەك، قىزچاقنىڭ ئىدىيە ساقچىسى بولۇش ئېھتىماللىقى ناھايىتى يۇقىرى ئىدى. ئۇ ئىدىيە ساقچىلىرىنىڭ ئۇچۇرنى نېمىشقا بۇنداق ئۇسۇلدا يەتكۈزىدىغانلىقىنى چۈشەنمىدى، بەلكىم ئۇلارنىڭ ئۆزىنىڭ ئويلىغىنى باردۇ. ئۇ ئۇچۇر بىر تەھدىتتۇ، ياكى ئۆلۈۋېلىش تەپسىلاتىدۇ، ياكى بىرەر يەرگە چاقىرغاندۇ. ۋىنىستون شۇنچە تىرىشىپ تۇرۇپمۇ، تېخىمۇ ۋەھىملىك مۇنداق بىر ئېھتىماللىقنى كالىسىدىن

چىقىرىۋېتىلمىدى: بۇ ئۇچۇر ئىدىيە ساقچىلىرىدىن ئەمەس، ئەكسىچە بىرەر يەر ئاستى تەشكىلاتىدىن كەلگەن بولسىچۇ؟ دېمەك، قېرىنداشلار مەۋجۇت! قىزچاق بەلكىم ئۇلارنىڭ ئەزاسى بولۇشى مۇمكىن! ئەلۋەتتە، بۇ بەكلا بىمەنە خىيال ئىدى، ئەمما ۋىنىستوننىڭ قولى قەغەزگە تەگكەندىلا، شۇنداق خىيال كاللىسىغا پەيدا بولغان، بىرەر - ئىككى مىنۇتلاردىن كېيىن ئاندىن بىرىنچى ئېھتىماللىق كاللىسىغا كەلگەن ئىدى. شۇ تاپنىڭ ئۆزىدىمۇ، ئۇنىڭ ئەقلى ئۇنىڭغا بۇ ئۇچۇرنىڭ ئۆلۈمىدىن دېرەك بېرىدىغانلىقىنى ئەسكەرتىپ تۇرسىمۇ، يەنىلا بىر خىل نامەلۇم ئۈمىت يۈرىكىنىڭ بىر يەرلىرىدە يالقۇنچاپ تۇراتتى، ھەتتا ئۇ خاتىرىلىگۈچكە سانلارنى سۆزلەۋاتقان چاغدىمۇ، ئاۋازىنىڭ تىترەپ كەتمەسلىكى ئۇچۇن خېلىلا قىينالدى.

ئۇ ئالدىدىكى پۈتتۈرۈپ بولغان قەغەزلەرنى يۆگەپ ھاۋا تۇرۇبىسىغا سېلىۋەتتى، سەككىز مىنۇت ئۆتتى. ئۇ كۆزەينىكىنى قايتا بىر ئوڭشاپتېپ، بىر ئۇلۇغ - كىچىك نەپەس ئېلىۋالدى، ئاندىن تېخى پۈتتۈرۈپ بولالمىغان قەغەزلەرنى ئالدىغا تارتتى، قەغەز پارچىسى شۇنىڭ ئۈستىدە ئىدى. ئۇ قەغەزنى تۈزلىدى، قەغەزگە يوغان قىلىپ: «سىزنى سۆيىمەن» دېگەن خەتلەر قولدىلا يېزىلغان ئىدى.

ۋىنىستون قولىدىكى قورقۇنچلۇق نەرسىنى خاتىرە تۆشۈكىگە تاشلىۋېتىشىنىمۇ ئۇنتۇپ، بىر نەچچە سېكونت قانقاندا ئولتۇرۇپ كەتتى. ئۇ قەغەزنى تۆشۈككە تاشلىۋەتكەچ - گەرچە شۇنداق قىلىشنىڭ قانچىلىك خەتەرلىكلىكىنى بىلىمىمۇ - ئۇ خەتلەر يەنە بارمىدۇ دېگەندەك، ئۈستىدىكى خەتكە يەنە بىر كۆز يۈگۈرتۈۋالدى. ئەمدى خىزمەتكە دىققىتىنى يىغىش بەكلا قىيىنغا چۈشتى. ئۇنى قىيىنچىلىق كەتكىنى ئالدىدىكى ئۇششاق - چۈششەك خىزمەتلەرگە دىققىتىنى مەركەزلەشتۈرۈش ئەمەس، بەلكى ئىچىدىكى ھاياجىنىنى ئېكراندىن يوشۇرۇش ئىدى. ئۇنىڭ ئىچ - ئەزا يىغىن ئوت كەتكەندەك بولۇپ كەتتى. ناھايىتى ئىسسىق، قىستا - قىستا، ۋاراڭ - چۇرۇڭغا

توشقان ئاشخانىدا چۈشلۈك تاماق يېيىش بىر ئازاب ئىدى. ۋىنىستون چۈشلۈك تاماقتا بىردەم بولسىمۇ يالغۇز ئولتۇرۇشنى بەكلا ئىستىگەن بولسىمۇ، ئەپسۇس پارسونى ئۇنىڭ يېنىغا كېلىپ ئولتۇردى. ئۇنىڭ بەدىنىدىن كېلىۋاتقان سېسىق تەر ھىدى دۈملەنگەن سەينىڭ پۇرىقىنىمۇ بېسىپ چۈشكەنىدى. ئۇ يەنە نەپرەت ھەپتىسى ئۈچۈن قىلىنىۋاتقان تەييارلىقلار ھەققىدە كاپىلداشقا باشلىدى. ئۇ غوجاكنىڭ قەغەزە ياسالغان باش ھەيكىلىگە ئالاھىدە زوقلىنىپ كەتكەن بولۇپ، ھەيكەلنىڭ كەڭلىكى ئىككى مېتىر كېلىدىكەن، ئۇنى پارسونىنىڭ قىزى بار ئىشپيونلار ئەترىتى، ئاتاينى نەپرەت ھەپتىسى ئۈچۈن ياساپ چىقىپتۇ. ۋىنىستون بۇ ۋاراك - چۇرۇڭلار ئارىسىدىن پارسونىنىڭ گېپىنى ئوبدانراق ئاڭلىمىسا تېخى، شۇنىڭغا تۇشلۇق پات - پات سوئال سوراپ قويىمىسا تېخى، ئۇنىڭ ئىچى بەكلا سىقىلىپ كەتتى. ۋىنىستوننىڭ كۆزى قىزچاقنىڭ كۆزى بىلەن تۇيۇقسىز ئۇچرىشىپ قالدى، ئۇ باشقا ئىككى قىز بىلەن تاماقخانىنىڭ قارشى ئاياغ تەرىپىدە ئولتۇرغان ئىدى. قىزچاق ئۇنى كۆرمىگەنگە سېلىپ ئولتۇردى، ۋىنىستونمۇ ئۇ يۆنىلىشكە قايتا قارىمىدى.

چۈشتىن كېيىن كۈن تېخىمۇ تەس ئۆتتى. چۈشلۈك تاماقتىن كىرىپلا، ئۇ ھەممىنى قويۇپ خىزمەتكە كىرىشىپ كەتتى، ئۇنىڭغا ناھايىتى ئىنچىكىلىك ۋە ئۇزۇن ۋاقىت تەلەپ قىلىدىغان بىر مۇنچە نەرسىلەر كەلگەنىدى. ئۇلار ئىككى يىل بۇرۇنقى ئىشلەپچىقىرىشقا ئالاقىدار سانلىق مەلۇماتلار بولۇپ، ھەممىسىنى قايتىدىن تۈزىتىدىغان گەپ ئىدى. بۇلار ئارقىلىق ھازىر چەتكە قېقىلىپ قالغان بىر نەپەر غوللۇق ئىچكى پارتىيە ئەزاسىغا جىنايەت يۈكلىگىلى بولاتتى. بۇنداق ئىشلارغا ۋىنىستوننىڭ ئېپى بار ئىدى، ئىككى سائەتلەرگىچە داۋاملاشقان جىددىي خىزمەتتە، ئۇ قىزمۇ ۋىنىستوننىڭ كاللىسىدىن چىقىپلا كەتكەنىدى، بۇ ۋاقىت ئۆتۈپ ئۇ ۋىنىستوننىڭ كۆز ئالدىغا يەنە قايتىپ كەلدى، بۇنىڭ بىلەن ۋىنىستون يالغۇزلۇقنى يەنە شۇنچىلىك

خالاپ كەتتى. ئۇ پەقەت يالغۇز قالغاندىلا بۇ ئىشقا زېھنىنى يىغىپ ئويلىنالايتتى. بۈگۈن كەچ، ئۇ پائالىيەت مەركىزىگە بېرىشى لازىم ئىدى. ئۇ ئېغىزغا تېتىمايدىغان كەچلىك تاماقنى ھاپىلا - شاپىلا يەۋىتىپلا پائالىيەت مەركىزىگە كەلدى. ئاۋۋال قارىماققا تولىمۇ سۈرلۈك، ئەمما ئەخمىقانه بىر «مۇزاكىرە گۇرۇپپىسى»غا قاتنىشىۋېتىپ، ئاندىن ئىككى مەيدان تىك - تاك توپ ئوينىدى. بىر نەچچە رومكا ئارچا ھارنىقى ئىچكەندىن كېيىن، «INGSOC ئىنسوك ۋە شاخىمات» ناملىق لېكسىيىگە بېرىم سائەت قاتناشتى. ئۇ ئۆلگۈدەك زېرىككەن ئىدى. ئەمما بۈگۈن بىرلا قېتىم ئۇنىڭدا بۇ مەركەزدىكى پائالىيەتلەردىن ئۆزىنى قاچۇرىدىغان ئىستەك بولمىدى. «سىزنى سۆيىمەن» دېگەن خەتلەر ئۇنىڭدا يەنە ياشاشنىڭ ئۈمىت شامىنى ياندۇرغان ئىدى، شۇنىڭ بىلەن ئۇ ئۇششاق - چۈششەك تەۋەككۈلچىلىكلەرنى سەل ئەخمىقانىلىق ھېس قىلىپ قالدى. ئۇ ئۆيىگە كېلىپ، ياتقىلى كارىۋىتىغا چىققاندا، سائەت 23 بولغان ئىدى. مۇشۇ قاراڭغۇدىلا ئۇ ئېكراندىنمۇ كۆڭلى خاتىرجەم ھالدا خىيال سۈرەلەيتتى، ئەمما يەنىلا ئاۋاز چىقىرىپ سالسا بولمايتتى. ئەمدى قىزچاق بىلەن قانداق كۆرۈشۈش كېرەك؟ مانا بۇ ئەمدىكى باش قاتۇرىدىغان ئەمەلىي مەسىلە ئىدى. ۋىنستون قىزچاق بىرەر تۇراق قۇرۇۋاتقانمىدۇ يە؟ دېگەنلەرنى خىيالىغا ئەكىلىپ يۈرمىدى. ئۇنىڭ ئۇنداق قىلمايدىغانلىقىغا ۋىنستوننىڭ ئىشەنچى بار ئىدى، چۈنكى ئۇ قىزچاق خەتنى بېرىۋاتقان چاغدىلا، ئۇنىڭدىكى ھاياجاننى ھېس قىلغان ئىدى. گەرچە ئۇ چاغدا قىزچاقمۇ قورقۇپ جېنى چىقىپ كېتەيلا دەپ قالغان بولسىمۇ، ھاياجاننى يوشۇرۇش يەنىلا مۇمكىن بولمىغان ئىدى. ۋىنستون ئۇنى رەت قىلىشنى ئەسلا ئويلايمۇ باقمىدى. تېخى بەش كۈننىڭ ئالدىدا ۋىنستون ئۇنىڭ كاللىسىنى تاش بىلەن ئېزىۋېتىشنى ئويلاپ يۈرگەن ئىدى، ھېچقىسى يوق، ئەمدى ئۇ مۇھىم ئەمەس. خۇددى چۈش كۆرگەندەك، ۋىنستون ئۇنىڭ يالىڭاچ، ياش بەدىنىنى كۆرۈۋالدىغا كەلتۈردى. ئۇ قىزچاقنى خۇددى باشقا كىشىلەرگە

ئوخشاش دۆت - كالۋا، كاللىسى يالغانچىلىق ۋە نەپرەت بىلەن توشۇپ كەتكەن، قەلبىدە قىلچىلىك رەھىم - شەپقەت يوق دەپ ئويلىدى. ئەمما ئۇنىڭدىن ۋە ئۇنىڭ ئاپپاق بەدەنلىرىدىن ئايرىلىشنى خىيالغا ئەكەلگەندە، بىردىنلا بىر خىل تەلۋە - ساراڭلارچە ھېسسىيات ئۇنىڭ ۋۇجۇدىنى ئىشغال قىلىۋالدى. ۋىنىستون قىزچاقنىڭ مەن بىلەن دەرھال كۆرۈشمىدى دەپ يالتىيۇۋىلىشىدىن ھەممىدىن بەك قورقۇپ قالدى. ئەمما كۆرۈشۈشتە ئەمەلىي قىيىنچىلىق بەك زور ئىدى. ئۇ شاخماتتا مات بولۇپ بولغاندا، يەنە مېڭىشقا ئۇرۇنغاندەك بىر ئىش ئىدى. قايسى يولغا ماڭماڭ، ئېكراندىن قېچىپ قۇتۇلالمايتتىڭىز. ئەمەلىيەتتە، ۋىنىستون خەتنى ئوقۇۋاتقاندىلا، ئۇنىڭ بىلەن كۆرۈشۈشنىڭ بارلىق مۇمكىن يوللىرىنى تەسەۋۋۇر قىلىپ باققانىدى. ئەمدى خۇددى ئۈستەلدە بىر قاتار سايمانلارنى رەتلەۋاتقاندەك، ئۇ يوللارنى بىر - بىرلەپ كاللىسىدىن ئۆتكۈزۈشكە باشلىدى.

شۇنىسى ئېنىقكى، بۈگۈنكىدەك ئۇچرىشىپ قېلىش ئەمدى تەكرارلانمايتتى. ئەگەر ئۇ ئارخىپ باشقارمىسىدا ئىشلىگەن بولسا، نىسبەتەن ئاسان بولاتتى. ۋىنىستون رومان باشقارمىسىنىڭ ئىشخانلىرىنىڭ يول - قۇرۇلمىلىرىنى تۈزۈك بىلمەيتتى، ئۇ يەرگە بارىدىغانغا ھېچبىر باھانىسىمۇ يوق ئىدى. ئەگەر قىزچاقنىڭ قەيەردە تۇرىدىغانلىقىنى بىلگەن بولسا، ئۆيگە قايتقاندا كەينىگە چۈشۈپ، مەلۇم بىخەتەررەك يەردە كۆرۈشۈشكە ئامال قىلىپ باقسا بولاتتى، ئەمما بۇ بەك خەتەرلىك ئىدى. چۈنكى ئۇنداقتا مىنىستىرلىكنىڭ ئەتراپىدا تىمسىقىلاپ يۈرۈشكە توغرا كېلەتتى، ئۇ ھالدا مۇقەررەر بايقىلىپ قالاتتى. پوچتىدىن خەت ئەۋەتىشنى بولسا تەسەۋۋۇر قىلغىلىمۇ بولمايتتى. چۈنكى تەكشۈرۈلمەيدىغان خەت يوق ئىدى. ئەمەلىيەتتە ئادەملەر ئاساسەن خەت يېزىشمايتتى. ناۋادا ئۇچۇر ئەۋەتىش زۆرۈر بويىچالسا، نۇرغۇن ئىدىيوم - جۈملىلەر بېسىلغان ئانكىرتكىلار بولۇپ، شۇنىڭدىكى سۆز تېمىسىغا مۇناسىۋەتسىزلىرىنى سىزئۈتەسىلا بولاتتى.

ئۇنىڭ ئۈستىگە ۋىنستون ئۇ قىزنىڭ ئادرېسىنى ئەمەس، ھەتتا ئىسمىنىمۇ بىلمەيتتى. ئاخىرىدا، ئۇ ئەڭ بىخەتەر جاي تاماقخانىكەن، دەپ ئويلىدى. ئەگەر ئىككىسى تاماقخانىنىڭ ئوتتۇرىدىكى ئېكراندىن يىراقراق، ئەتراپىنى جىق ئادەم ئوراپ تۇرىدىغان بىر ئۈستەلدە پەقەت ئوتتۇز سېكونتلا بىللە ئولتۇرالسا، بىر نەچچە ئېغىز گەپ قىلىۋېلىش مۇمكىن بولاتتى.

بىر ھەپتە ئۆتتى، ھايات ئايغى چىقماستىن چۈشتەك داۋام قىلماقتا ئىدى. ئىككىنچى كۈنى، ۋىنستون تاماقخانىدىن ئايرىلىشىغا ئۇ پەيدا بولدى، پۇشتەك چېلىنىپ بولغان ئىدى. قارىغاندا قىزچاق سېمپنا ئالماشقانداك قىلاتتى. ئۇلار بىر - بىرىگە قارىشىپ سالماي ئۆتۈشۈپ كەتتى. ئەتسى ئۇ تاماقخانىغا ئادەتتىكى ۋاقىتتا پەيدا بولدى، ئەمما ئۇ باشقا ئۈچ قىز بىلەن بىللە ئىدى، ئۇنىڭ ئۈستىگە دەل ئېكراننىڭ ئاستىدىلا ئولتۇرغان ئىدى. ئاندىن يەنە ئۇدا ئۈچ كۈن پەيدا بولمىدى. ۋىنستوننىڭ پۈتۈن بەدىنى، قەلبى گويا سېزىمچانلىقى زىيادە ئېشىپ كەتكەندەك، ئاجايىپ بىئاراملىق ئىچىدە قىيىلىۋاتاتتى. ئۇنىڭ ھەربىر ھەرىكىتى، ئاڭلىغان، سۆزلىگەن ھەربىر سۆزى، باشقىلار بىلەن ھەر قېتىملىق كۆرۈشۈشى ئۇنىڭغا ئازابتىن باشقا نەرسە ئەمەس ئىدى. ئۇ خۇددى ھېچنېمىنى يوشۇرالمىۋاتقانداك قىلاتتى. ھەتتا ئۇخلىغاندىمۇ، ۋىنستوننىڭ كاللىسىدا قىزچاقنىڭ رەسىمى لەيلىپ يۈرەتتى. بۇ كۈنلەردە ئۇ خاتىرىسىنى قولغا ئېلىپمۇ باقمىدى. ئۇ ھازىر پەقەت خىزمەتتەلا ئازراق يەڭگىلىك ھېس قىلالايتتى، ھېچبولمىسا ئالدىراش خىزمەت ئىچىدە، ئۇ ئون مىنۇت ئەتراپىدا بولسىمۇ ئۆزىنى ئۇنتۇۋالالايتتى. ۋىنستون قىزچاققا نېمە بولغانلىقى توغرىلىق ھېچنېمە بىلمەيتتى، سۈرۈشتىمۇ قىلالايتتى. بەلكىم ئۇ پارغا ئايلىنىپ كەتكەندۇ، بەلكىم ئۆلۈۋالغاندۇ، يا بولمىسا خىزمىتى ئوكيانىيەنىڭ يەنە بىر تەرىپىگە يۆتكەلگەندۇ. ئەمما ئەڭ ئازابلىق، شۇنداقلا ئېھتىماللىقى ئەڭ يۇقىرىسى شۇكى، بەلكىم ئۇ قارارىدىن يالتىيىپ قالغان بولۇشى مۇمكىن ئىدى.

كېيىنكى كۈنى ئۇ پەيدا بولدى. ئۇ بۇ قېتىم قولنىمۇ ئېسىۋالمىغان، پەقەت بېغىشىغىلا پىلاستىر چاپلىۋالغان ئىدى. ئۇ شۇنچىلىك خوش بويىكەتتىكى، ئۆزىنى تۇتالماي قىزچاققا بىر نەچچە سېكونت تىكىلىپ ئولتۇرۇپ قالدى. ئەتىسى ئۇنىڭغا ئوبدانلا پۇرسەت كەلگەنىدى، ئۇ تاماقخانغا كىرگەندە، قىزچاق ئاللىبۇرۇن تامدىن يىراقراق بىر ئۈستەلدە ئولتۇرۇپ بولغان ئىكەن، بۇ چاغ خېلى بالدۇر بولۇپ، ئادەممۇ بەك كۆپ ئەمەس ئىدى. ئۆچىرەت ئاستا يۆتكىلىۋاتاتتى، ۋىنىستون ئەمدى پۈكەيگە يېقىنلاشقاندا، ئالدىدىكى ئادەم شېكەر جەۋھىرى تاپلىتىنى ئالماي گەپ تالىشىپ، يەنە ئىككى مىنۇت ۋاقىتنى ئالدى. ۋىنىستون تامىقىنى ئېلىپ قىزچاق تەرەپكە قەدەم ئالغاندا، ئۇ تېخىچە يالغۇز ئولتۇرغانىدى. ۋىنىستون بىمالال قىزچاق تەرەپكە قاراپ ماڭغىچ، ئۇنىڭ ئۈستىلىنىڭ يانلىرىدىكى بوش ئورۇنلارغا كۆز يۈگۈرتتى. ئۈچ مېتىرلا قالغاندا، كەينىدىن بىر ئاۋاز «سىمس!» دەپ چاقىرىپ قالدى. ۋىنىستون ئاڭلىمىغانغا سېلىپ مېڭىۋەردى. «سىمس!» ئاۋاز يەنە ئاڭلاندى. مېڭىۋەرگەننىڭ پايدىسى بولمىدى، ئۇ كەينىگە بۇرۇلدى. چاقىرىغىنى ۋىلىشىپ ئىدى، سېرىق چاچلىق، چىرايى تاتىراڭغۇ كۆرۈنىدىغان بۇ يىگىتنى ۋىنىستون تۈزۈكمۇ تونۇمايتتى. ۋىلىشىپ ۋىنىستوننى يېنىدىكى بوش ئورۇنغا تەكلىپ قىلىۋاتاتتى. رەت قىلىش خەتەرلىك ئىدى. ئۇنىڭ ئىسمىنى بىلىپ چاقىرىغان يەردە، ئۇنىڭ كارى بولماستىن باشقا يالغۇز بىر قىزنىڭ قېشىغا بېرىپ ئولتۇرۇش دىققەتنى قوزغاپ قوياتتى. ۋىنىستون كۈلۈمسىرەپ ئۇ كۆرسەتكەن يەردە ئولتۇردى. بۇ تاتىراڭغۇ يۈزمۇ ۋىنىستونغا قاراپ كۈلۈمسىرىدى. ۋىنىستون خىيالىدا ئۇنىڭ كاللىسىنىڭ قاق ئوتتۇرىسىغا جوتۇ بىلەن بىرنى سالدى. بىر نەچچە مىنۇتقا قالمايلا قىزچاقنىڭ ئۈستىلىمۇ توشۇپ كەتتى.

قىزچاقمۇ ۋىنىستوننىڭ ئۇنىڭغا قاراپ كەلگىنىنى كۆرگەن ئىدى. ئۇمۇ چۈشەنگەندۇ بەلكىم. ۋىنىستون ئەتىسى بالدۇرراق كەلدى، دېگەندەك قىزچاق يەنىلا تۈنۈگۈنكىدەك ئورۇندا يالغۇز ئولتۇراتتى، ۋىنىستوننىڭ

ئالدىدىكىسى ۋىجىك، قوڭغۇزغا ئوخشايدىغان، ھەرىكەتلىرى چاققان، يايپلاق يۈز، كۆزلىرى كىچىك ھەم ھەمىگە گۇمان نەزەردە قاراپلا يۈرىدىغان ئادەم ئىدى. ۋىنستون تامىقىنى ئېلىپ بۇرۇلغاندا، ئۇ ئادەمنىڭ قىزچاقنىڭ ئۈستىلىگە قاراپ مېڭىۋاتقانلىقىنى كۆردى. ئۇنىڭ ئۈمىدى يەنە سۇغا چىلاشتى. يىراقراق يەردە يەنە بىر بوش ئورۇن بار ئىدى، ئەمما بۇ ئادەمنىڭ مېڭىشىدىن قارىغاندا، زادى ئادەم ئاز يەردە ئولتۇرمىسا، راھەت ھېس قىلالمايدىغاندەكلا كۆرۈنەتتى. ۋىنستوننىڭ يۈرىكى مۇزدەك بولۇپ كەتتى ۋە ئۇ ئادەمنىڭ كەينىدىن ماڭدى. قىزچاق بىلەن يالغۇز ئولتۇرمىسا، بىر ئۈستەلدە ئولتۇرغاننىڭ پايدىسى يوق ئىدى. ۋىنستون تۇيۇقسىز ئۇ ئادەمگە قاتتىق سوقۇلۇپ كەتتى. ئۇ ئادەم دۇملا چۈشتى، قولىدىكى تەخسىسى يىراققا ئۇچۇپ كەتتى، قەھۋە، شورپىسىمۇ تۆكۈلۈپ كەتتى. ئۇ ئورنىدىن تۇرۇپ، قەستەن قىلدىڭ دەۋاتقان دەك ۋىنستونغا سەت ئالايدى. ھېچقىسى يوق. ۋىنستون قىزچاقنىڭ ئۈستىلىدە ئولتۇردى، ئۇنىڭ يۈرىكى قېپىدىن چىقىپ كېتەيلا دەپقالغانىدى.

ۋىنستون ئۇنىڭغا قارىمىدى. ئۇ تامىقىنى ئالدىغا تارتىپ، يېيىشكە باشلىدى. باشقىلار كېلىشتىن بۇرۇن گەپ قىلىۋېلىش كېرەك ئىدى. ئەمما شۇ تاپتا ۋىنستوننى بىر تەسۋىرلىگۈسىز قورقۇنچ چۇلغۇۋالدى. كۆرۈشكەندىن ھازىرغىچە بىر ھەپتە ئۆتكەنىدى. قىزچاق يالنىيۋالغان بولۇشى مۇمكىن ئىدى، توغرا! ئۇ چوقۇم يالنىيۋالدى! بۇ ئىشنىڭ ئوڭۇشلۇق بولۇشى مۇمكىن ئەمەس ئىدى، رېئاللىقتا مۇنداق بىر ئىشنىڭ ۋۇجۇتقا چىقىشىنى تەسەۋۋۇرغا سىغدۇرغىلى بولمايتتى. ئەگەر ۋىنستون ھېلىقى قۇلغىنى تۈك قاپلاپ كەتكەن شائىر ئامپولفورسنىڭ بوش ئورۇن ئىزدەپ يۈرگىنىنى كۆرمىگەن بولسا، گەپ قىلىشتىن يالنىيغان بولاتتى. ئامپولفورس يەنە ئازراقلا كۆز يۈگۈرتسە ۋىنستوننى كۆرەتتى - دە، چوقۇم ئۇنىڭ قېشىغا كېلىپ ئولتۇراتتى.

گەپ قىلىشقا پەقەت بىر مىنۇتلا ۋاقىت بار ئىدى. ۋىنستون ۋە

قىزچاق ئىككىلىسى تامىقىنى يېيىشتى. ئۇلار يەۋاتقان نەرسە سۇيۇق سەي شورپىسى ۋە ئاق پۇرچاق ئىدى. ۋىنستون شىۋىرلاپ گېپىنى باشلىدى. ھەر ئىككىلىسى بېشىنى كۆتۈرمىدى. ئىككىلىسى قوشۇقتا سەي شورپىسىنى ئېغىزغا سېلىۋاتاتتى، شۇ ئەسنادا ئۇلار بىر نەچچە ئېغىز زۆرۈر گەپلىرىنى قىلىشىۋالدى:

— سائەت نەچچىدە ئىشتىن چۈشىسىز؟

— ئون سەككىز يېرىمدە.

— قەيەردە كۆرۈشەلەيمىز؟

— خاتىرە مۇنارنىڭ قېشىدىكى زەپەر مەيدانىدا.

— ئۇ يەردە ئېكران بەك كۆپ.

— چاتاق يوق، ئادەملەرمۇ بەك جىق.

— سىگنال؟

— مېنى بىر توپ كىشىلەرنىڭ ئارىسىدا كۆرمىگىچە يېقىنلاشماڭ.

ماڭا قارماڭ، پەقەت ماڭا يېقىن يەردە تۇرۇڭ.

— سائەت نەچچىدە؟

— ئون توققۇزدا.

— بولىدۇ.

ئامپولفورس ۋىنستوننى كۆرمەي باشقا بىر يەردە ئولتۇرغان ئىدى.

ئۇلار قايتا پاراڭلاشمىدى. ئىككىيلەن ھازىر بىر ئۈستەلدە بىر - بىرىگە قارىشىپ ئولتۇرالايتتى، ئەمما ئۇلار بېشىنى كۆتۈرمىدى. قىزچاق تامىقىنى تېزلا يەپ بولۇپ بۇ يەردىن ئايرىلدى. ۋىنستون سىگارتىنى چىقىرىپ تۇناشتۇردى.

ۋىنستون دېيىشكەن ۋاقىتتىن بالدۇر زەپەر مەيدانىغا كېلىپ بولغانىدى. ئۇ مەيداندىكى غايەت زور تەشۋىقات تۈۋرۈكىنىڭ ئاستىدا چۆگىلەپ يۈردى، تۈۋرۈكىنىڭ چوققىسىدا غوجاكنىڭ ھەيكىلى غەربىي

جەنۇب تەرەپتىكى ئاسمانغا قاراپ تۇراتتى. بىرىنچى ھاۋا رايونىدىكى بىر قېتىملىق ئۇرۇشتا، غوجاكا ياۋروئاسىيانىڭ ئايروپىلانلىرىنى (بىر نەچچە يىل بۇرۇن شەرقىي ئاسىيا ئايروپىلانلىرى ئىدى) پاچاقلىغان ئىدى. مەيداننىڭ ئالدىدىكى كوچىغا ئولتۇپ كرومۋېل ئىسىملىك بىرەيلەننىڭ ئاتقا مىنگەن ھەيكىلى ئورنىتىلغانىدى. بەش مىنۇت ئۆتۈپ كەتتى، ۋىنىستوننى يەنە قورقۇنۇچ چۇلغۇۋالدى. ئۇ كەلمەيدۇ! ئۇ بۇدا چوقۇم يالتايدۇ! ۋىنىستون مەيداننىڭ شىمال تەرىپىگە ئۆتتى، ئۇ سېپىت مارتىن چېركاۋنى كۆرۈپ، قەلبىنى كىچىككىنە خۇشاللىق قاپلىدى. ئۇنىڭ قوڭغۇراقلرى بار ۋاقتىدا «سەن ماڭا ئۈچ فارسىڭ قەرزدار» دەپ جاراڭلايتتى. شۇندىلا ۋىنىستون قىزچاقنىڭ خاتىرە مۇنارىنىڭ ئاستىدا تۇرغانلىقىنى كۆردى، ئۇ يۇمىلاق تۈۋرۈككە ئايلاندۇرۇپ چاپلانغان تەشۋىقات رەسىملىرىنى كۆرۈۋاتقاندا تۇرغانىدى. كۆپرەك ئادەم يىغىلمىغىچە، قىزچاقنىڭ يېنىغا بېرىش خەتەرلىك ئىدى. بۇ يەردىكى ئۈچ بۇرجەك تاملارنىڭ ھەممىسىدە ئېكران بار ئىدى. شۇ ئەسنادا نۇرغۇن كىشىلەرنىڭ تۈۋلاشقان ئاۋازلىرى ئارقىدىنلا، بىر مۇنچە ئېغىر تىپتىكى ماشىنىلارنىڭ ئۆتۈۋاتقان ئاۋازى ئاڭلاندى. ئۆستۈمۈت كىشىلەرنىڭ ھەممىسى مەيداندىن يۈگرەپ ئۆتۈشكە باشلىدى. قىزچاقمۇ خاتىرە مۇنارىنىڭ تېگىدىكى شىر ھەيكىلىنى ئايلىنىپ ئۆتۈپلا يۈگرەۋاتقانلارغا قوشۇلۇپ كەتتى. ۋىنىستونمۇ دەرھاللا ئەگەشتى. ئۇ يۈگرەۋاتقاندا، كىشىلەرنىڭ ۋارقىراشلىرىدىن، ياۋروئاسىيا مەھبۇسلىرىنى باسقان بىر مۇنچە ماشىنىلارنىڭ ئۆتۈۋاتقانلىقىنى بىلدى.

توپ - توپ بولۇپ قىستىلىشىپ كەتكەن كىشىلەر، مەيداننىڭ جەنۇب تەرىپىنى تومسۇۋالغان ئىدى. ۋىنىستون ئادەتتە مۇشۇنداق ئادەم توپلىرىنىڭ سىرتىدىراق تۇرۇۋالاتتى، ئەمما بۈگۈن جان - جەھلى بىلەن قىستىلىپ، توپنىڭ ئوتتۇرىسىغا قاراپ سىلجىدى. بىردەمدىلا ئۇ قىزچاققا يېقىنلاشتى، قولىنى سۇنسىلا يېتەتتى. ئەمما ئىككىسىنى ئوخشاشلا يوغان، بەستىلىك بىر ئەر ۋە بىر ئايال پىرولتار

توسۇۋالغان ئىدى. قارىغاندا خوتۇنى بولسا كېرەك، بۇ ئىككەيلەن خۇددى ئۆتكىلى بولمايدىغان گۆش تامدەك تۇرغانىدى، ۋىنىستون يانغا ئازراق يۆتكىلىپ، مۇرىسىنى ئىككەيلەننىڭ ئارىسىغا كۈچەپ سىغدۇردى، ئىككەيلەننىڭ سېمىز يانپاشلىرى ئارىسىدا، ۋىنىستوننىڭ ئىچ - ئەزىلىرى خۇددى ئېزىلىپ كەتكەندەك ئاغرىپ مىڭ بالالىقتا ئۆتۈۋالدى، ئۆتۈپ بولغۇچە تەرلەپ چىلىق - چىلىق بولۇپ كەتتى. ئۇ ئەمدى قىزچاقنىڭ يېنىدىلا ئىدى. مۇرىلىرى تېگىشىپ تۇراتتى. ئۇلار ئالدى تەرەپكە قارىشىپ تۇراتتى.

ئۇزۇن قاتارلاشقان كوزۇپلۇق ماشىنىلار ئاستا مېڭىۋاتاتتى، كوزۇپنىڭ تۆت بۇرجىكىدە ئاپتومات تۈتۈۋالغان، مۇز چىراي مۇھاپىزەتچىلەر تىك تۇراتتى. كوزۇپتا جۇل - جۇل بولۇپ كەتكەن، يېشىل رەڭلىك فورما كىيىۋالغان موڭغۇلچىراي مەھبۇسلار بىر - بىرىگە قىستىلىشىپ، تىزلىنىپ ئولتۇرۇشقان ئىدى. ئۇلارنىڭ چىرايىدىن ھېچقانداق نەرسىگە قىزىقسىنىش ئالامەتلىرىنى كۆرگىلى بولمايتتى. ماشىنا ھەربىر سىلكىنگەندە تۆمۈرنىڭ غىچىرىلغان ئاۋازى ئاڭلىناتتى. ھەممىسىنىڭ پۇتىدا ئىشكال بار ئىدى. نۇرغۇن ماشىنا ئۆتتى. ۋىنىستون مەھبۇسلارنىڭ ماشىنا كوزۇپىدا ئىكەنلىكىنى بىلەتتى، ئەمما پەقەت پات - پاتلا قاراپ قوياتتى. ئىككەيلەن مۇرىلىرىدىن جەينەكلىرىگىچە چىڭ تېگىشىپ تۇرۇشقانىدى. ئۇلارنىڭ مەڭزىلىرى تېگىشىپلا قالاي دېگەن بولۇپ، بىر - بىرىنىڭ ھارارىتىنى ھېس قىلالايتتى. قىزچاق يەنە ئاشخانىدىكىدەك تەشەببۇسكارلىق بىلەن، ئىپادىسىز بىر ئاۋازدا شىۋىرىلدى، ئۇنىڭ لەۋلىرى بىلىنەر - بىلىنمەس مىدىرىلغان بولۇپ، ئەتراپتىكى ۋاراڭ - چۈرۈڭدا ئۇنىڭ ئاۋازىنى پەرقلىنىدۇرۇش بەكلا تەس ئىدى.

— ئاۋازىمنى ئاڭلىيالىدىڭىزمۇ؟

— ھەئە

— يەكشەنبە چۈشتىن كېيىن بىكار بولالامسىز؟

— ھەئە

— ئەمىسە ئوبدان ئېسىڭىزدە تۇتۇۋېلىڭ، پادىگتون بېكىتكە بارىسىز!

قىزچاقنىڭ ھەربىيلەرگە خاس ئىنچىكىلىكى ئۇنى ھەيران قالدۇردى، ئۇ ۋىنىستونغا ماڭدىغان يولنى تەپسىلى ئېيتىپ بەردى؛
— پويىزدا يېرىم سائەت ماڭغاندىكىن كېيىن چۈشىسىز، ئاندىن بېكەتتىن چىقىپ سولغا بۇرۇلۇپ ئىككى كىلومېتىر ماڭسىز، ئۈستىدىكى لىمى يوق بىر دەرۋازىدىن ئۆتىسىز، ئېتىزلىقتىن كېسىپ ئۆتىدىغان بىر يولغا كىرىسىز، ئاندىن ئوت - چۆپ ئۆسۈپ كەتكەن بىر يول بار، ئۇنىڭدىن بىر چاتقاللارنىڭ ئارىسىدىكى چىغىر يولغا كىرىسىز، ئاندىن قۇرۇپ مۇخ بېسىپ كەتكەن بىر دەرەخنىڭ قېشىدا تۇرىشىڭىز بولىدۇ.

ئۇ خۇددى خەرىتە كالىسىدا باردەكلا ئېيتىپ بەردى.

— ئېسىڭىزدە تۇتۇۋالدىڭىزمۇ؟

— ھەئە

— يەنە بىر دەپ بېرەي، ئاۋۋال سولغا، ئاندىن ئوڭغا، يەنە سولغا، ئاندىن لىمى يوق دەرۋازىدىن ئۆتىسىز.
— بىلىدىم. سائەت قانچىدە؟

— ئون بەش ئەتراپىدا. سەل ساقلاپ قېلىشىڭىز مۇمكىن، مەن باشقا يول بىلەن بارىمەن. ئېنىق ئېسىڭىزدە تۇتۇۋالدىڭىزمۇ؟

— ھەئە

— ئۇنداقتا مەندىن تېز يىراقلىشىڭ.

قىزچاقنىڭ ۋىنىستونغا بۇنى دېيىشىنىڭ ھاجىتى يوق ئىدى. ئەمما ئۇلار بۇ چاغدا، بۇ توپنىڭ ئارىسىدىن چىقىپ كېتەلمىدى. ماشىنا تېخىچە ئۆتۈۋاتاتتى. مەھبۇسلار يەنىلا ئاۋۋالقىدەك ئۆلۈكتەك

قارشىپ تۇراتتى. باشتا ئۇياق - بۇياقتىن ئىسقىرتقان، توۋلىغان ئاۋازلار ئاڭلانغان ئىدى، بۇ پەقەت كىشىلەرنىڭ ئارىسىدىكى پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئىشى ئىدى، ئەمما ئۇلار تېزلا توختاپ قالدى. ھەممەيلەندە بىر خىل ھەيرانلىق، قىزىقىش بار ئىدى. ئۇلارغا نىسبەتەن، ياۋروئاسىيالىق ياكى شەرقىي ئاسىيالىق چەتئەللىكلەر ناتونۇش ھايۋانغا ئوخشايتتى. ئەمەلىيەتتە ئوكيانىيلىكلەر بۇلارنى پەقەت مەھبۇس ھالىتىدىلا كۆرۈپ باققان، كۆردى دېگەنلىرىمۇ، پەقەتلا ھازىرقىدەك بىر نەچچە مىنۇتلا كۆرگەن ئىدى. ئۇلارنىڭ ئارىسىدىكى ئازساندىكى ئۇرۇش جىنايەتچىلىرى سۈپىتىدە ئاشكارا دارغا ئېسىلىدىغانلىرىدىن باشقىلىرىغا نېمە ئىش بولىدىغانلىقىنى ھېچكىم بىلمەيتتى، باشقىلىرى پەقەت يوقاپلا كېتەتتى. بەلكىم ئەمگەك لاگېرلىرىدا بولۇشى مۇمكىن. ئەمدى موڭغۇلچىراي ئەمەس، ياۋروپا ئىرقىدىكىلەر كېلىشكە باشلىدى. ئۇلارنىڭ ئۈستى - بېشى مەينەت، ساقاللىرى ئۆسۈپ كەتكەن، ئىنتايىن ھارغىن كۆرۈنەتتى. ئۇلارنىڭ نىگاھى ئورۇقلاپ بۆرتۈپ چىققان مەڭز سۆڭەكلىرىنىڭ ئۈستىدىن ئۆتۈپ، تۇرۇپ - تۇرۇپ ۋىنىستوننىڭكى بىلەن ئۇچرىشىپ قالاتتى. ئۇلارنىڭ قارىشىدىن بەزىدە بىر خىل جىددىيلىكنى كۆرگىلى بولاتتى، يەنە چاقماقنىڭلا يوقاپ كېتەتتى. ماشىنا كانئوپىي ئاخىرلىشاي دېدى. ئەڭ ئاخىرقى ماشىنىنىڭ كوزۇپىدا بىر قېرى بوۋاي كۆرۈندى. بوۋاينىڭ ئۆسۈپ چاڭگىلىشىپ كەتكەن كۈمۈش رەڭ چاچلىرى يۈزىنى توسۇۋالغان ئىدى. ئۇ قوللىرىنى ئالدىغا قوش تۇرۇۋالغان بولۇپ خۇددى باغلىۋېتىلگەندەك كۆرۈنەتتى. ئىككىسىنىڭ ئايرىلىدىغان ۋاقتى بويىقىلدى. ئەڭ ئاخىرىدا، قىستاڭچىلىق ئۇلارنى بىر يەرگە ئەكىلىپ قويدى، قىزچاقنىڭ قولى ۋىنىستوننىڭكىنى چىڭگىدە بىرنى سىقىپ قويدى.

بەلكىم ئون سېكونتۇمۇ ئۆتمىگەندۇ، ئەمما ئۇلارغا ناھايىتى ئۇزۇن قول تۇتۇشۇپ تۇرغاندەك بىلىندى. ۋىنىستون ئۇنىڭ قوللىرىنىڭ ھەممە يېرىنى ئېنىق بىلىۋالماقچى بولغاندەك، قىزچاقنىڭ بارماقلىرىنى،

چىرايلىق ياسالغان تىرناقلىرىنى، ئىش قىلىپ يىرىكىلىشىپ كەتكەن ئالغانلىرىنى، بېغىشىنىڭ يېنىدىكى يۇمران گۆشلىرىنى سىلاشتۇرۇپ كەتتى. گەرچە قولى بىلەن سىلىغان بولسىمۇ، خۇددى كۆزى بىلەن كۆرگەندەك بولدى. شۇ چاغنىڭ ئۆزىدە ئۇ قىزچاقنىڭ كۆزىنىڭ قانداق رەڭدە ئىكەنلىكىنى بىلمەيدىغانلىقىنى ئېسىگە ئالدى. بەلكىم قوڭۇر بولۇشى مۇمكىن، ئەمما قارا چاچلىق قىزلار ئادەتتە كۆك كۆز كېلىدۇ. بېشىنى بۇراپ قىزچاقنىڭ كۆزىگە قاراش شۇ تاپنىڭ ئۆزىدە ئىنتايىن ھاماقەتلىك ئىدى. ئۇلار قوللىرىنى چىڭ تۇتۇشۇپ، ئادەملەر توپىنىڭ ئىچىدە ئالدى تەرەپتىن كۆزىنى ئۆزى قارىشىپ تۇردى. ۋىنىستون ئۈستى قىلىۋاتقان قىزنىڭ كۆزلىرى ئورنىدا، بىر مەھبۇسنىڭ قايغۇلۇق كۆزلىرى ساڭگىلاپ چۈشكەن چاچلىرى ئارىسىدىن ۋىنىستونغا تىكىلىپ تۇراتتى.

2

ۋىنىستون بۈككىدە شاخلار ئالا - بۇلىماچ سايە تاشلىغان چىغىر يولىدىن ئۆتتى، ئالتۇندەك قۇياش نۇرى شاخلارنىڭ ئارىسىدىن چىغىر يولغا نۇر سېپەتتى. يولنىڭ سول تەرىپىدىكى دەرەخ ئاستىدىكى ھەمەل گۈللەر بىلەن قاپلانغان يەر تۇمانلىق كۆرۈنەتتى. ئىسسىق ھاۋا تېرىگە چاپلىشىپ تۇرغاندەك بىلىنەتتى. بۈگۈن 2 - ماي ئىدى. دەرەخلەرنىڭ ئىچكىرىسىدىن بۇلبۇللارنىڭ سايىراۋاتقان ئاۋازى ئاڭلىناتتى.

ۋىنىستون سەل بالدۇر كەلگەنىدى. بۇ يەرنى تېپىش ئۇنداق قىيىنغا چۈشمىدى. قىزچاقنىڭ تەجرىبىسىگە قاراپ، ئۇ بەك قورقۇپمۇ كەتمىدى، ئادەتتىكى ئەھۋالدا چوقۇم بوش ئەنسىرىمەيتتى. ۋىنىستون خۇددى ئۇنى شۇنداق بىخەتەر بىر جاي تاپالايدىغاندەك ھېس قىلغان ئىدى. ئادەتتە سىز ئۆزىڭىزنى لوندونغا قارىغاندا يېزىدا سەل بىخەتەر تۇرالايمەن دېيەلمەيتتىڭىز. توغرا، بۇ يەردە ئېكران يوق، ئەمما بۇ

يەردىكى مەخپىي جايلارغا تىڭشىغۇچ ئورۇنلاشتۇرۇۋېتىلگەن، ئاۋازىڭىز ھەرۋاقىت ئېلىنىپ تۇرۇشى مۇمكىن. ئۇنىڭ ئۈستىگە باشقىلارنىڭ دىققىتىنى قوزغىماي، يالغۇز يول يۈرۈش ئاسان ئەمەس. يۈز كىلومېتىردىن ئاشمايدىغان مۇساپىگە پاسپورتىڭىزنى ئېلىۋالسىڭىزمۇ بولاتتى. ئەمما پويىز ئىستانسىسى دېگەندەك يەرلەردە چارلىغۇچىلارغا ئۇچراپ قالسىڭىز، ئۇلار پارتىيە ئەزالىرىنىڭ مۇناسىۋەتلىك كىنىشكىلىرىنى سۈرۈشتۈرەتتى ۋە ھەرخىل سوئاللارنى سوراپ سىزنى بىئارام قىلاتتى. تەلىيىگە ئۇنىڭغا چارلىغۇچىلارمۇ ئۇچرىمىدى، پويىز بېكىتىدىن مېڭىپ كەلگىچە، ئۇ ئارقىسىغا چاندۇرماستىن پات - پات قاراپ، كەينىگە ئادەم چۈشۈۋالمايدىغانلىقىنى جەزملەشتۈرگەن ئىدى. پويىزدا لىق پرولتا راز بار ئىدى، ياز ھاۋاسىدىنمۇ تاڭ، ئۇلارنىڭ كەيپىياتى ياخشى كۆرۈنەتتى. ۋىنىستون چىققان ياغاچ ئورۇندۇقلۇق بۆلمىگە، باشقا يەنە بىر چوڭ ئائىلىمۇ چىققان ئىدى، چىشى چۈشۈپ كەتكەن ئۇلۇغ مومىسىدىن، ئەمدى بىر ئايلىق بولغان نەۋرىسىگىچە بىر مۇنچە ئادەم بىللە بولۇپ، ئۇلار بۈگۈن چۈشتىن كېيىنلىك ۋاقتىنى يېزىدىكى تۇغقىنى بىلەن ئۆتكۈزۈمەكچى ۋە شۇ پۇرسەتتە قارا بازاردىن سېرىق ماي تاپماقچى ئىكەن.

يول ئازراق كېڭەيدى، ۋىنىستون قىزچاق دەپ بەرگەن چاتقانىنىڭ ئارىسىدىكى قوي - كالىلار مېڭىپ شەكىللىنىپ قالغان چىغىغا كىردى. ۋىنىستوندا سائەت يوق ئىدى، ئەمما ئۇ ئون بەش بولمىغانلىقىنى جەزملەشتۈرەلەيتتى. پەستىكى ھەمەل گۈللەر بەكلا قوبۇق بولۇپ، ئۇلارغا دەسسىمەي قەدەم ئالغىلى بولمايتتى. ئۇ ۋاقىت ئۆتكۈزۈش ئۈچۈن، پەستىكى ھەمەل گۈللەردىن تېرىشكە باشلىدى، ئۇنىڭدا بىرەر دەستە گۈل قىلىپ قىزچاققا بېرەرمەن دېگەن خىيالىمۇ يوق ئەمەس ئىدى. ئۇ چوڭ بىر دەستە گۈل قىلدى، گۈلنىڭ ھىدى ئانچە پۇراقلىق ئەمەس ئىدى. دەل شۇ چاغدا ئۇ كەينىدىن كەلگەن بىر ئاۋازدىن قېتىپلا قالدى. قەدەم تېۋىشى ئاڭلىنىۋاتاتتى. ئۇ گۈل

تېرىشۇردى، مۇشۇنداق قىلىش ئەڭ توغرا ئىدى. بۇ ئاشۇ قىزچاق بولۇشى مۇمكىن، ياكى باشقا ئىزغا چۈشكەن بولۇشىمۇ مۇمكىن ئىدى. ئەتراپقا قاراش مۇۋاپىق ئەمەس ئىدى، ئۇ داۋاملىق تېرىشۇردى، بىر قول يەڭگىلىگىنە ئۇنىڭ مۇرىسىگە چۈشتى.

ئۇ بېشىنى كۆتۈردى. ئۇ قارا چاچلىق قىز ئىدى. قىزچاق بېشىنى چايقىدى، ئۇ ئۈنچىماسلىققا بېرىلگەن سىگنال ئىدى. ئاندىن ئۇ چاتقاللاردىن ئايرىلىپ، تار چىغىر يولىدىن ۋىنىستوننى باشلاپ دەرەخزىللىقنىڭ ئىچىگە قاراپ ماڭدى. ئۇ ئىلگىرى بۇ يەرگە كېلىپ باققاندا قىلاتتى، چۈنكى ئۇ ساسلىق ئازگاللاردىن تولىمۇ چەيدەسلىك بىلەن ئاتلاپ - ئاتلاپ مېڭىۋاتاتتى. ۋىنىستون ئەگىشىپ ماڭدى، قولىدا گۈللەرنى چىڭ سىقىمىدىۋالغان ئىدى. ئۇنىڭ ئالدىدا قاۋۇل، تولغان بىر بەدەن مېڭىۋاتاتتى، ئۇ بېلىگە چىڭ قىلىپ قىزىل بەلۋاغ چىڭىۋالغان بولۇپ، تولغان كاسسىسىنى ئالاھىدە گەۋدىلەندۈرۈپ تۇراتتى. بۇنىڭدىن ۋىنىستون ئۆزىنى تەققى - تۇرقى قاملاشمىغان بىر ئەر كىشىدەك ھېس قىلىپ قالدى، ھەتتا ھازىرمۇ، قىزچاق بۇرۇلۇپلا ۋىنىستونغا قارىسا، نىيىتىدىن يەنە يالتىيۋالدىغاندەك بىلىنىپ كەتتى. ھاۋانىڭ يېقىملىقلىقى ۋە يوپۇرماقلارنىڭ يېشىللىقى ئۇنى بوشاشتۇرۇپ قويدى. ئۇ يوپىز بېكىتىدىن مېڭىپ كەلگىچە، ماي ئېيىنىڭ قۇياش نۇرى، ئۇنى بەدەنلىرى كىرىلىشىپ كەتكەندەك، ئۆڭسۈلى قالمىغاندەك تۇيغۇغا ئەكىلىپ قويغانىدى. ئىشخانىدىن چىقىپ ئىشلىگەچكە، لوندوننىڭ قاپقارا ئىس - توزانلىرى ۋىنىستوننىڭ تەر تۆشۈكچىلىرىنى ئېتىۋەتكەن ئىدى. قىزچاق ۋىنىستونغا خۇددى ئۇنى تا ھازىرغىچە بۇنداق يورۇق، ئوچۇقچىلىقتا كۆرۈپ باقمىغاندەك قاراۋاتاتتى. ئۇلار قىزچاق گېپىنى قىلغان ھېلىقى دەرەخنىڭ يېنىغا كەلدى. قىزچاق دەرەختىن ئاتلاپ ئۆتۈپ، شاخ - شۇمبىلارنى قايرىدى، ئۇ يەرنىڭ ئىچىدە چىقىدىغان بىرەر ئېغىز كۆرۈنمەيتتى، ۋىنىستون ئەگىشىپلا كىردى. بۇ يايىپىشىل ئۆت - چۆپلەر بىلەن قاپلانغان كىچىككىنە بىر

تۆپىلىك بولۇپ، تۆت ئەتراپى زىچىدە ئۆسكەن كۆچەتلەر بىلەن
ھىم توسۇلغان ئىدى. قىزچاق توختاپ بۇرۇلدى.

— مانا كەلدۇق ئاخىرى، — دېدى قىزچاق.

ۋىنىستون قىزچاقنىن پەقەت بىر قانچە قەدەملا يىراقلىقتا ئۇنىڭغا
قاراپ تۇراتتى. شۇنداق تۇرۇقلۇق ئۇ تېخىچە قىزچاققا يېقىنلىشىشقا
پىئىنالىمايۋاتاتتى.

— چىغىر يولدا گەپ قىلىشتىن ئېھتىيات قىلىدىم، — داۋاملاشتۇردى
قىزچاق، — ئۇ يەردە مەخپىي تىڭشىغۇچ بولۇشى مۇمكىن، مېنىڭچىغۇ
يوق، ئەمما بىر نېمە دېگىلى بولمايدۇ. ئۇ چوشقىلارنىڭ بىرەرى
چوقۇم ئاۋازىڭىزنى تونۇۋېلىشى مۇمكىن. مانا بۇ يەر بىخەتەر.

ئۇنىڭدا تېخىچە قەدەم ئالغىدەك جۈرئەت يوق ئىدى. «مانا بۇ
يەر بىخەتەر» دەپ تەكرارلىدى ۋىنىستون تىللىرى كالۋالاشقان ھالدا.

— شۇنداق، دەرەخلەرگە قاراڭ، — دېدى قىزچاق.

بۇ ئىنچىكە ئەرمىدۇن كۆچەتلىرى ئىدى. ئىلگىرى بىر قېتىم
كېسىۋېتىلگەن بولۇپ، ھازىر قايتىدىن كۆكلەپ قويۇق دەرەخزارلىققا
ئايلىنىپ قالغانىدى. تولىمۇقى ئاران ئادەمنىڭ يېغىشىچىلىك كېلەتتى.

— كۆچەتلەر تېخى كىچىك، تىڭشىغۇچ يوشۇرۇپ قويالمايدۇ،
ئۇنىڭ ئۈستىگە مەن بۇ يەرگە كېلىپ باققان، — دېدى قىزچاق.

ئۇلار دېيىشكىلى گەپ تاپالمايۋاتاتتى. ۋىنىستون ئەمدى قىزچاق
تەرەپكە يېقىنلاشتى. قىزچاق ۋىنىستوننىڭ ئالدىدا ئۆرە تۇراتتى.
چىرايىدا خۇددى ۋىنىستوننى سىز نېمانداق مىس - مىس دېگەندەك
بىلىنەر - بىلىنمەس مەسخىرە كۈلكىسى بار ئىدى. يەردە ھەمەل
گۈللەر چېچىلىپ ياتاتتى، بۇ گۈللەر شاخلىرىدىن ئۆزلىرى چۈشۈپ
كەتكەندەك قىلاتتى. ۋىنىستون قىزچاقنىڭ قولىنى تۇتتى.

— ئىشەنمەيسىز؟ تا مۇشۇ دەقىقىچە سىزنىڭ كۆزىڭىزنىڭ قانداق
رەڭدە ئىكەنلىكىنى بىلمەيتتىم، — دېدى ۋىنىستون. قىزچاقنىڭ

كۆزى قوڭۇر، كىرىكلىرى قارا ئىدى، — مانا، مېنى ئەمدى ئويدان كۆردىڭىز، قانداق يەنە قاراشقا چىدىيالامدىكەنسىز؟

— ئەلۋەتتە، شۇنداق بولمامدىغان.

— مەن ئوتتۇز توققۇز ياش، مىڭ باللىقتا قۇتۇلالمىغان بىر ئايالىم بولغان، ھوشۇقۇمدا يارا بار، يەنە تېخى بەش چىشىم يالغان.

— كارىم يوق، — دېدى قىزچاق.

ئارقىدىنلا كىم ئاۋۋال ھەرىكەت قىلدىكىنتاڭ، قىزچاق ۋىنىستوننىڭ قۇچىقىغا كىرىپ قالدى. باشتا ۋىنىستوندا بۇ ئىشلارغا ئىشەنەلمەسلىكتىن ئۆزگىچە تۇيغۇ بولمىدى. قىزچاقنىڭ ياش بەدىنى ۋىنىستوننىڭكىگە چاپلىشىپ تۇراتتى، چاچلىرى ۋىنىستوننىڭ يۈزىگە يېپىشىپ تۇراتتى. ئاخىرى قىزچاق بېشىنى بۇرىدى، ۋىنىستونمۇ قىزچاقنىڭ چوڭ، قىپقىزىل لەۋلىرىگە سۆيۈشكە باشلىدى. قىزچاق ۋىنىستوننىڭ بويىغا چىڭ ئېسىلىۋالغان بولۇپ، توختىماستىن «سۆيۈملۈكۈم، قەدىرلىكىم، ھاياتىم» دەۋاتاتتى. ۋىنىستون قىزچاقنى يەرگە ياتقۇزدى، قىزچاقتا ھېچقانداق قارشىلىق يوق ئىدى، ۋىنىستون قىزچاقنى نېمە قىلسا بولۇۋېرەتتى. ئەمما شۇ تاپتا ۋىنىستوندا بەدەنلىرىنىڭ تېگىشىشىدىن باشقا ھېچقانداق ئۆزگىرىش بولمايۋاتاتتى. ئۇ تېخىچە ئىشەنەلمەسلىك ۋە بىر خىل پەخىرلىنىش تۇيغۇسىدا ئىدى. ئۇ بۇ ئىشلارنىڭ بولۇۋاتقىنىدىن بەكلا خۇشال، ئەمما ئۆزىدە ھېچبىر ھەۋەس ھېس قىلالمايۋاتاتتى. بۇ ئىشلار بەكلا تۇيۇقسىز يۈز بەرگەن ئىدى، قىزچاقنىڭ گۈزەللىكى، ياشلىقى ئۇنى ھودۇقتۇرۇپ قويغانىدى. ۋىنىستونمۇ ئاياللار بىلەن بىرگە بولمىغىلى بەك ئۇزۇن بولۇپ كەتكەنىدى. سەۋەبىنى ئۆزىمۇ ئېنىق بىلمەيتتى. قىزچاق رۇسلىنىپ ئولتۇردى ۋە چاچلىرى ئارىسىدىن بىر تال ھەمەل گۈلنى ئېلىۋەتتى. ئۇ ۋىنىستوننىڭ بېلىدىن قۇچاقلاپ چاپلىشىپ ئولتۇردى.

— ھېچقىسى يوق سۆيۈملۈكۈم، ئالدىرىمىساقمۇ بولىدۇ. پۈتۈن

چۈشتىن كېيىن بىزنىڭ. قانداق بۇ يەر پەيزىمكەن؟ مەن بىر قېتىملىق دالا يۈرۈشىدە ئېزىپ قېلىپ، مۇشۇ يەرنى بايقاپ قالغانىم. ئەگەر بىرەرى بۇ يەرگە يېقىنلاپ قالسا، ئۇنىڭ تىۋىشىنى يۈز مېتىر نېرىسىدىن ئاڭلىغىلى بولىدۇ.

— ئىسىڭىز نېمە؟

— جۇليا، مەن سىزنىڭكىنى بىلىمەن، ۋىنىستون — ۋىنىستون

سىمىس.

— قانداق بىلىۋالدىڭىز؟

— مېنىڭچە، مەن بىر نەرسىلەرنى سۈرۈشتۈرۈشتە سىزدىن ياخشىراققۇ دەيمەن، سۆيۈملۈكۈم. قېنى ماڭا دەڭچۈ، ھېلىقى خەتنى بېرىشتىن ئىلگىرى، مەن ھەقتە قانداق ئويلاردا بولغانتىڭىز؟ ۋىنىستون ئۇنىڭغا پەقەت يالغان ئېيتقۇسى كەلمىدى. بەلكىم دەسلىپىدىلا، ئۇنىڭغا ئۆزىنىڭ ئەڭ يامان خىيالىنى ئېيتىش، مۇھەببەت ئىزھار قىلىشنىڭ بىر خىل ئۇسۇلى بولۇشىمۇ مۇمكىن ئىدى.

— سىزنى كۆرۈشنى پەقەت خالىمايتتىم، ئاۋۋال باسقۇنچىلىق قىلىپ، ئاندىن ئۆلتۈرۈۋېتىش ئويىدا بولۇپ باققانىم، ئىككى ھەپتە ئىلگىرى ئىككىمىز ئۇچرىشىپ قالغاندا، تاش بىلەن كالىڭىزنى مېجۋېتىشنىمۇ خىيال قىلىپ باققان. راستىنى دېسەم، سىزنى ئىدىيە ساقچىلىرى بىلەن ئالاقىسى بار دەپ گۇمان قىلغانىم.

قىزچاق ئېچىلىپ كۈلۈپ كەتتى. ئېنىقكى، ئۇ بۇنى ئۆزىنىڭ نىقابلىنىش ماھارىتىنىڭ ئۈستۈنلىكىگە بېرىلگەن ماختاش دەپ چۈشەنگەن ئىدى.

— ياق، ھەرگىزمۇ ئىدىيە ساقچىسى ئەمەس! راستىنلا شۇنداق ئويلانغان بولغىمىتتىڭىز؟

— ياقەي، ئۇنداقمۇ ئەمەس، شۇ قىياپىتىڭىزدىن شۇنداق ئويلاپ قاپتىكەنمەن، سىزمۇ تولىمۇ ياش، چىرايلىق، ساغلام ئەمەسمۇ؟ نېمىشقا

بۇنداق ئويلاپ قالغىنىمنى سىزمۇ چۈشىنىسىز، مەن تېخى سىزنى ...
— مېنى بىر مۇنەۋۋەر پارتىيە ئەزاسى دەپ ئويلاپ قاپسىز - دە
سۆز - ھەرىكىتىمگە قاراپلا. بايراقچە، نامايىش، ۋىئونسكا، مۇسابىقە،
كوللېكتىپ دالا يۈرۈشلىرى قاتارلىق نەرسىلەرنىڭ ئىشى ئەمەسمۇ؟
تېخى يەنە بۇ قىز پۇرسەت تاپسىلا، مېنى ئىدىيە ساقچىلىرىغا چېقىپ
قويدۇ، شۇنىڭ بىلەن جېنىمدىن ئايرىلىمەن دەپمۇ ئويلىدىڭىز
ھەقىچان؟

— ھەئە، شۇنداقراق ئويلاپ قالغىنىمۇ راست، سىزمۇ بىلىسىز،
نۇرغۇن ياش قىزلار شۇنداق ئەمەسمۇ؟

— مانا مۇشۇ نەرسىنىڭ قىلغان ئىشى، — دەپلا ئۇ بېلىدىكى
شەھۋانىيەتكە قارشى ياشلار ئۇيۇشمىسىنىڭ قىزىل بەلۋېغىنى يېشىپ،
شاخ ئۈستىگە چۆرۈۋەتتى. ئاندىن قولىنى بېلىگە قويغاندا، قولى
بىر نەرسىگە تەگكەندەك بولۇپ، پەلتوسىنىڭ يانچۇقىدىن بىر
پارچە شاكىلات چىقاردى. ئۇ شاكىلاتنى ئوتتۇرىدىن ئۈشتۈپ بىرىنى
ۋىنىستونغا سۈندى. شاكىلات قارا ۋە پارىقراق بولۇپ، كۈمۈش رەڭ
قەغەزگە ئورالغان ئىدى. شاكىلات ئادەتتە سۇس قوڭۇر رەڭ بىر نېمە
بولۇپ، خۇددى ئەخلەتنى كۆيدۈرگەندە چىقىدىغان ئىستەك تېپىتىتى.
بۇرۇن بىر چاغلاردا قىزچاق ھازىر ئۇنىڭغا بەرگەندەك بىر شاكىلاتنى
تېتىپ باققانلىقى ئۇنىڭ ئېسىگە كەلدى. ئۇنىڭدا شاكىلاتنى بىر ئېغىز
چايناش بىلەن تەڭلا، تىل بىلەن ئىپادىلەپ بەرگىلى بولمايدىغان،
تولمۇ كۈچلۈك، ئادەمنى بىئارام قىلىدىغان ئەسلىمىلەر ئويغاندى.

— بۇنى قەيەردىن تاپتىڭىز؟ — سورىدى ۋىنىستون.

— قاراڭغۇ بازاردىن، — دېدى جۇلىيا پەرۋاسزلىق بىلەن، —
بۇنداق نەرسىلەرنى تېپىشقا ئېيىم بار. مۇسابىقىلەردە يامان مەن.
ئىشپيونلار ئەترىتىدە چېغىمدا بىر كىچىك گۇرۇپپىنىڭ بېشى ئىدىم.
شەھۋانىيەتكە قارشى ياشلار ئۇيۇشمىسىدا ھەپتىدە ئۈچ كەچ پىدايىي

بولۇپ ئىشلەيتتىم. سائەت - سائەتلەپ ئۇلارنىڭ قۇرۇق گەپلىرىنى پۈتكۈل لوندونغا چاپلايتتىم. نامايىشلاردا پلاكاننىڭ بىر بېشىنى دائىم مەن كۆتۈرەتتىم. ھەردائىم كۆتۈرەڭگۈ يۈرەتتىم، ھەرقانداق ئىشقا باھانە كۆرسەتمەيتتىم، كىشىلەر بىلەن تەڭ يۇقىرى ئاۋازدا ۋارقىراپ - جارقىرايتتىم. دېمەكچىمەنكى، بىخەتەرلىكنىڭ بىردىنبىر يولى مۇشۇ ئىدى.

شاكىلاتنىڭ بىرىنچى پارچىسى ۋىنستوننىڭ ئاغزىدا ئېرىپ بولدى. تەمى بەك پەيزى ئىدى. لېكىن بايامقى ئەسلىمە ۋىنستوننىڭ ئېگىنىڭ بىر بۇلۇڭلىرىدا، گويىكى كۈچلۈك سەزگىلى بولىدىغان، ئەمما ئېنىق شەكلىنى ئىلغا قىلغىلىپ ولمايدىغان، كۆزنىڭ قۇيرۇقىدا كۆرۈنگەن نەرسىدەك لەيلەپ يۈرەتتى. ئۇ بۇلارنى كالىسىدىن چىقىرىۋېتىشكە تىرىشتى. ھالبۇكى، ۋىنستون بۇ ئەسلىمنىڭ ئەسلىدە ئۆزى يېنىۋېلىشنى خالايدىغان، ئەمما قىلىنىپ بولغان مەلۇم بىر ئىشنىڭ ئەسلىمىسى ئىكەنلىكىنى بىلەتتى.

— سىز بەك ياشكەنسىز، — دېدى ۋىنستون، — سىز مەندىن ئون، ئونبەش ياش ئەتراپىدا كىچىك. قەيرىمىنىمۇ ياقتۇرۇپ قالغانسىز؟ — ئۇ سىزنىڭ يۈزلىرىڭىزدە. مەن بىر تەلپىمنى سىناپ باقاي دەپ ئويلىدىم. مەن كىشىلەرنى تونۇۋېلىشقا ئۇستا. مەن سىزنى بىر كۆرۈپلا، سىزنىڭ ئۇلارغا قارشى ئىكەنلىكىڭىزنى بىلىۋالغانىم.

ئۇنىڭ «ئۇلار» دېگىنى پارتىيەنى، يەنە كېلىپ ئىچكى پارتىيەنى كۆرسىتەتتى. جۇلىيا ئۇلار توغرىلىق تولىمۇ نەپرەت ھېسسىياتى بىلەن سۆزلىدى، ئەگەر بىر بىخەتەر يەر بار دېيىلسە، بۇ يەرنىڭ دەل ئاشۇ ئەڭ بىخەتەر يەر ئىكەنلىكىنى ۋىنستون بىلگەن بولسىمۇ، جۇلىيانىڭ بۇنداق ئوچۇق نەپرىتى، ئۇنى يەنىلا سەل تەشۋىشلەندۈرۈپ قويدى. ۋىنستوننى ھەيران قالدۇرغىنى، جۇلىيانىڭ تىلىدىكى قوپاللىق ئىدى. ئادەتتە پارتىيە ئەزالىرى قەسەم قىلىپ گەپ قىلمايتتى، ۋىنستوننىڭ ئۆزىمۇ ئۇنداق قەسەم قىلىپ توۋلاپ يۈرمەيتتى. لېكىن

جۇلىيا پارتىيەنى، بولۇپمۇ ئىچكى پارتىيەنى تىلغا ئالسا، ئۇششاق كۈچلاردىكى مەينەت سۇ ئازگاللىرىنىڭ قېشىدىكى تاملارغا يېزىپ قويۇلغان ئەپسانىۋىي تىللارنى ئىشلىتىپ تىللاپ كېتەتتى. ۋىنستون جۇلىيانىڭ بۇ ئىشىدىن بىزارلىق ھېس قىلىدى، بۇ پەقەتلا جۇلىيانىڭ پارتىيە ۋە ئۇنىڭ يولىغا بولغان نەپرىتىنىڭ ئىپادىلىرى ئىدى. بۇ خۇددى ئات سېسىق ئوت - چۆپكە ئۇچراپ قالسا، بۇرنىنى ئۆرۈپ پۇشقۇرغاندەك تولىمۇ تەبىئىي بىر ئىنكاس ئىدى. ئۇلار بۇ يەردىن چىقىپ، بەللىرىدىن تۇنۇشۇپ، سايىلىق چىغىر يولىدا يېقىن چاپلىشىپ مېڭىشتى. ۋىنستون ئۇنىڭ قىزىل بەلۋاغنى ئېلىۋەتكەندىن كېيىن بېلىنىڭ نەقەدەر يۇمشاق ئىكەنلىكىنى سەزدى. ئۇلار تۆۋەن ئاۋازدا شۆبىرلىشىپ ماڭدى. جۇلىيا سىرتتا پەس ئاۋازدا گەپ قىلىشنىڭ بىخەتەررەك ئىكەنلىكىنى ئەسكەرتكەن ئىدى. ئۇلار كىچىك بىر ياغاچنىڭ قېشىغا كەلدى. جۇلىيا ئۇنى توختاتتى.

— ئوچۇقچىلىققا چىقىپ قالمايلى، باشقىلار كۆرۈپ قالىدۇ. شاخنىڭ كەينىدە تۇرساق ھېچكىم كۆرەلمەيدۇ، — دېدى جۇلىيا. ئۇلار كورلىۇس دەرىخىنىڭ سايىسىدا ئۆرە تۇرۇشتى. قۇياش نۇرى قويۇق يوپۇرماقلار ئارىسىدىن، ئۇلارنىڭ مەڭزىلىرىگە چۈشۈپ تۇراتتى. ۋىنستون يىراقتىكى كەڭ دالغا قاراپ بىردىنلا قاتتىق ھەيرانلىق ھېس قىلدى. ئۇ بۇ يەرنى تونۇغان ئىدى. بۇ يەر ئۆت - چۆپىلىرى ئالا قويماي يىيىلىپ كەتكەن كونا بىر ئوتلاق بولۇپ، ئوتتۇرىنى تولا مېڭىپ شەكىللىنىپ قالغان، كىچىك بىر چىغىر يول كېسىپ ئۆتەتتى. ئۇ يەر - بۇ يەردە چاشقانلار كولاپ چىقىرىۋەتكەن توپىدىن شەكىللىنىپ قالغان كىچىك تۆپىلىكلەر بار ئىدى. ئۇدۇلدىكى ئەبجەق چىتلاق تەرەپتە، قارىياغاچ شاخلىرى مەيىن شامالدا يەڭگىل تەۋرىنىپ تۇراتتى، قويۇق يوپۇرماقلار بولسا ئاياللارنىڭ چېچىدەك يۇمشاق يەلپۈنۈپ تۇراتتى. چوقۇم مۇشۇ يەرگە يېقىن بىر يەردە، بېلىقلار ئۇرۇشۇپ يۈرىدىغان بىر كىچىك ئېقىن باردەك ئىدى، ئەمما ئورنى

ۋىنىستوننىڭ ئېسىدىن كۆتۈرۈلۈپ قالغانىدى.

— مۇشۇ يېقىن ئەتراپتا بىر ئېقىن بار ئەمەسمىدى؟ — دەپ پىچىرلىدى ۋىنىستون.

— ھەئە بار، ئۇ مۇشۇ ئېتىزلىقنىڭ يەنە بىر بېشىدا. بېلىقلارمۇ بار، تېخى چوڭلىرى بار. ئۇلارنىڭ سۆڭەتلەرنىڭ ئاستىدىكى كىچىك كۆلچەكلەردە، قۇيرۇقلىرىنى ئوينىتىپ تۇرغىنىنى كۆرەلەيسىز.

— بۇ ئالتۇن يېزا، راستلا شۇ، — دەپ شۈبھىلىدى ۋىنىستون.

— ئالتۇن يېزا؟

— ھېچ، راستىنلا. دائىم چۈشۈمدە مۇشۇ مەنزىرىنى كۆرەتتىم.

— قاراڭ، — پىچىرلىدى جۇلىيا.

بىر قۇش ئۇلاردىن بەش مېتىرچە يىراقلىقتىكى شاخ ئۈستىگە قوندى، شاخ ئۇلارنىڭ بېشى بىلەن تەڭ ئېگىزلىكتە ئىدى، قۇش ئۇلارنى كۆرمىگەندەك قىلاتتى. قۇش ئاپتاپتا، ئۇلار بولسا سايدە ئىدى. قۇش قاناتلىرىنى بىر كېرىپ يىغدى، خۇددى قۇياش نۇرىدىن قېچىۋاتقاندا، بېشىنى ئىچىگە تىقىۋالدى ۋە ئارقىدىنلا زوق - شوق بىلەن سايراشقا باشلىدى. بۇ جىمجىتلىقتا قۇشنىڭ سايرىشى، ئادەتتىن تاشقىرى جاراڭلىق ئاڭلىناتتى. ۋىنىستون بىلەن جۇلىيا بىر - بىرىگە چىڭ چاپلىشىپ، ھاياجان ئىچىدە بۇ نەغمىگە قۇلاق سېلىۋاتاتتى. نەغمە داۋاملاشماقتا، خۇددى بۇ قۇش ئۆزىنىڭ ماھارىتىنى كۆز - كۆز قىلىپ قويماقچى بولغاندەك، ئاھاڭلىرى بىرىنىڭ كەينىدىن بىرى ئۆزگىرىپ چىقىۋاتاتتى، ئاھاڭ - كۈيلەر تەكرارلىنىپ قالمايتتى، بەزىدە ئۇ بىر نەچچە سېكونت توختاپ، قانات - قۇيرۇقلىرىنى قايتىدىن بىر تۈزەشتۈرۈۋالاتتى - دە، يەنە نەغمىسىنى باشلاپ كېتەتتى. ۋىنىستون ئۇنىڭغا بىر خىل ئەيمىنىش، ھۆرمەت تۇيغۇسىدا قاراپ كەتتى، قۇش نەغمىسىنى كىملىرىگە، نېمىلەرگە ئېيتىپ بېرىۋاتقاندا، ئەتراپتا ئۇنىڭ يا بىر ھەرىيى، يا باشقا بىرەر رەقىبى يوق ئىدى. قۇشنى بۇ

شاخقا قوندۇرۇپ، بۇنداق زوق - شوق بىلەن بىكاردىن - بىكار ناۋا قىلدۇرغان نېمىدۇ؟ ۋىنىستون بىردىن ئەتراپتا تىڭشىغۇچ بارمىدۇ يوقمىدۇ؟ دەپ ئويلاپ قالدى. ۋىنىستون ۋە جۇلىيا ناھايىتى پەس ئاۋازدا شۆبىلىشىپ پاراڭلىشىۋاتاتتى، تىڭشىغۇچ ئۇلارنىڭ ئاۋازىنى ئالالمىسىمۇ، قۇشنىڭكىنى چوقۇم ئالالايتتى. بەلكىم تىڭشىغۇچنى مەخسۇس مۇشۇلارنى پەرقلەندۈرۈش ئۈچۈن ھېلىقىدەك قوڭغۇزسىمان ئادەملەر قۇلاق يېقىپ ئاڭلاۋاتقاندۇ. بىراق، بىردەمدىن كېيىن قۇشنىڭ نەغمىسى ۋىنىستوننىڭ خىيالىنى يەنە ئېلىپ كەتتى. قۇشنىڭ سايىرىشى خۇددى بىر سۇيۇق جىسىمغا ئوخشاش، ۋىنىستوننىڭ بېشىغا تۆكۈلۈپ، ئاندىن يوپۇرماقلار ئارىسىدىن سېپىلىپ تۇرغان قۇياش نۇرى بىلەن ئارىلىشىپ كەتكەنىدى، ئۇ پىكىرلىرىنى توختىتىپ، تۇيغۇلىرىنى قويۇۋەتتى. ئۇنىڭ بىلەنكىلىرى ئارىسىدىكى قىزنىڭ يېلى يۇمشاق ۋە ئىللىق ئىدى. ۋىنىستون ئۇنى بېلىدىنلا ئالدىغا تارتتىدە، ئۇلارنىڭ مەيدىلىرى بىر - بىرىگە تېگىشىپ تۇردى. جۇلىيانىڭ بەدىنى ۋىنىستوننىڭكىگە ئېرىپ سىڭىپ كېتىۋاتاتتى. ئۇنىڭ سىلاشتۇرۇۋاتقان قوللىرى خۇددى سۇنىڭ ئىچىدە يۆتكىلىۋاتقاندەك تۇيغۇدا بويقالدى، ئۇلارنىڭ لەۋلىرى چىڭ چاپلاشقان بولۇپ، بۇ ئۇلارنىڭ بايامقى كۈچلۈك سۆيۈشۈشلىرىدىن خېلىلا پەرقلىق ئىدى. ئۇلار لەۋلىرىنى ئاجرىتىپ بىر - بىرىگە قارىشىپ، ئۇلۇق - كىچىك بىر تىنىشتى. قۇش چۆچۈپ پالاققىدە بىر قانات قېقىپ ئۇچۇپ كەتتى.

ۋىنىستون ئېغىزىنى جۇلىيانىڭ قۇلقىغا يېقىن ئەكىلىپ «ئەمدى» دەپ پىچىرلىدى.

— بۇ يەردە ئەمەس، — دېدى جۇلىيا، — بايقى يېرىمىزگە قايتايلى، ئۇ يەر بىخەتەررەك.

ئۇلار بىردەمدىلا بايقى مەخپىي ئۇۋىسىغا قايتىپ كېلىشتى. جۇلىيا ۋىنىستونغا يۈزلىنىپ ئۆرە تۇردى. ھەر ئىككىلىسىنىڭ نەپەسلىرى تېزلىشىپ كەتكەنىدى. جۇلىيانىڭ لەۋلىرىدە بىلىنەر - بىلىنمەس

كۈلۈمسىرەش پەيدا بولدى، ئۇ ۋىنىستونغا بىر نەچچە دەقىقە قاراپ تۇرغاندىن كېيىن، فورمىسىنىڭ سېرتىمىسىنى تارتتى. دەل شۇ! بۇ دەل ۋىنىستوننىڭ چۈشى ئىدى. خۇددى ۋىنىستون تەسەۋۋۇر قىلغاندەك، جۇلىيانىڭ كىيىملىرىنى يېشىپ بىر ياققا چۆرۈۋەتكەن ھەرىكىتى، ۋىنىستوننى گويىكى پۈتۈن بىر مەدەنىيەتنى بىتچىت قىلىۋاتقانداك تۇيغۇغا ئېلىپ كەلدى. ئۇنىڭ بەدەنلىرى قۇياش نۇرىدا ئاپئاق كۆرۈنەتتى. ئۇنىڭ كۆزى جۇلىيانىڭ بەدىنىدىن تېزلا ئۇنىڭ بىلىنەر - بىلىنمەس كۈلۈمسىرەپ تۇرغان سەپكۈن يۈزىگە يۆتكەلدى، ئۇ جۇلىيانىڭ ئالدىدا تىزلىنىپ ئولتۇردى ۋە ئۇنىڭ قوللىرىنى ئالقىنى ئارىسىغا ئالدى.

— بۇ ئىشنى ئىلگىرى قىلىپ باققانمۇ؟

— ئەلۋەتتە، نەچچە يۈز قېتىم، ئىشقىلىپ بەك جىق.

— پارتىيە ئەزالىرى بىلەنمۇ؟

— ھەئە، دائىم پارتىيە ئەزالىرى بىلەن.

— ئىچكى پارتىيە ئەزالىرى بىلەنمۇ؟

— ياق، ئۇ چوشقىلار بىلەن ئەمەس، بىرەر قېتىممۇ. ئەمما

ئۇلارنىڭ ئىچىدە پۇرسەت تاپسىلا كىرىۋالدىغانلار جىق. ئۇلار ھەرگىزمۇ كۆرۈنگىنىدەك ئۇنداق ئالجاناپ ئەمەس.

ۋىنىستوننىڭ يۈرىكى سېلىپ كەتتى. جۇلىيا نەچچە ئون قېتىملاپ قىلىپ باققاندى. ۋىنىستون ئۇنى نەچچە يۈز ھەتتا، نەچچە مىڭ قېتىملاپ بولغان بولسىكەن دەپ ئۈمىت قىلىپ قالدى. چىرىكىلىشىشنىڭ ھەرقانداق بىر كىچىككىنە ئالامىتىمۇ، ۋىنىستونغا بىر خىل ياۋايىلارچە ئۈمىت بېغىشلايتتى. كىم بىلىدۇ، پارتىيە بەلكىم يىلتىزىدىن سېسىپ بولغان بولۇشى، ئۇنىڭ جاپالىق تۇرمۇش ۋە مۇتلەق شەخسىيەتسىزلىكىگە كۈچەپ تەرغىپ قىلىشى، بەلكىم ئۆزىنىڭ ئادالەتسىزلىكىنى يېپىش ئۈچۈن قىلىنىۋاتقان بولۇشى مۇمكىن ئىدى. ئەگەر ۋىنىستون ئۇلارغا

سەفلىس، ماخاۋ كېسەللىكلىرىنى يۇقتۇرۇپ قويالغان بولسا، ئۇ بۇنى ئىچ - ئىچىدىن خالاپ قىلغان بولاتتى. ئىشقىلىپ ئۇلارنى ئاجىزلىتىدىغان، چىرىتىدىغان، تەۋرىتىدىغان قانداق ئىش بولسا، ئۇ قەتئىي يانمايتتى. ۋىنىستون جۇلىيانىڭ قولىدىن پەسكە تارتتى، شۇنىڭ بىلەن ئۇلار بىر - بىرى بىلەن تىزلىنىپ قارىشىپ تۇرۇشتى.

— ئاڭلاڭ، ئۇلار بىلەن بۇ ئىشنى قانچە كۆپ قىلىشىڭىز، سىزنى شۇنچە ياخشى كۆرۈپ قالىمەن، گېيىمنى چۈشەندىڭىزمۇ؟
— ئەلۋەتتە، ئوبدان چۈشەندىم.

— مەن پاكلىققا ئوچ، ياخشىلىققا ئوچ! مەن ھەرقانداق بىر يەردە ئەخلاق بولمىسىكەن، ھەممەيلىن سۆڭەكلىرىگە قەدەر چىرىپ، بۇزۇلۇپ كەتسىكەن دەيمەن.

— ئۇنداقتا ياخشىغۇ، مەن دەل سىزگە لايىقكەنمەن. مەن سۆڭەكلىرىمىغىچە چىرىگەن بىر ئادەممەن.

— بۇ ئىشنى ياخشى كۆرەمسىز؟ مەن بىلەن دېمەكچى ئەمەس، بەلكى شۇ ئىشنىڭ ئۆزىنى دېمەكچى؟

— ئىنتايىن.

ۋىنىستوننىڭ ھەممىدىن بەك مۇشۇنى ئاڭلىغۇسى بار ئىدى. ئادەملەردىكى مۇھەببەت ئەمەس، بەلكى ئۇلارنىڭ ۋۇجۇدىدىكى بۇ تۇغما، ئاددىي ئىستەك پارتىيەنى كۆكۈم - تالقان قىلىدىغان قۇدرەتكە ئىگە كۈچ ئىدى. ۋىنىستون جۇلىيانى ھەمەل گۈللەرنىڭ ئۈستىگىلا باستى. بۇ قېتىم ئوڭۇشلۇق بولدى. ئۇلارنىڭ جىددىي نەپەستىن كۆتۈرۈلۈپ چۈشۈۋاتقان كۆكسى ئەمدى نورماللاشتى. ئۇلار تولىمۇ تاتلىق بىر خىل ئامالسىزلىق بىلەن بىر - بىرىدىن ئاجرىدى. قۇياش تېخىمۇ قىزىپ كەتكەندەك ئىدى. ئۇلارنىڭ ئىككىلىسىنى ئۇيقۇ باستى. ۋىنىستون فورمىنى تارتىپ ئەكىلىپ، جۇلىيانىڭ بەدىنىنىڭ يېرىمىنى يۆگەپ قويدى. ئۇلار تولىمۇ تېزلا ئۇيقۇغا غەرق بولدى.

تەخمىنەن بىر يېرىم سائەتلەردىن كېيىن ۋىنىستون ئويغاندى. ئۇ ئولتۇردى ۋە يېنىدىكى سەپكۈن چىرايغا سەپسالدى. ئۇ تېخىچە قولىنى ياستۇق قىلىپ ئۇخلاۋاتاتتى. ئۇنىڭ ئېغىزىدىن باشقا يېرىنى چىرايلىق دەپ كەتكىلى بولمايتتى. ئۇدىن سەپسېلىپ قارىغاندا، ئۇنىڭ كۆزىنىڭ چۆرىسىنى ئورغان بىر - ئىككى قورۇقنى پەرق ئەتكىلى بولاتتى. ئۇنىڭ قارا چاچلىرى ئالاھىدە قويۇق ۋە يۇمشاق ئىدى. ۋىنىستون ئۇنىڭ قامىلىسىنى ۋە تۇرىدىغان ئادرېسىنى بىلمەيدىغانلىقىنى ئويلاپ قالدى.

بۇ ياش، كۈچلۈك بەدەن ئۇيقۇ ئىچىدە ئاجىز ئىدى. بۇ ۋىنىستوندا ئۇنىڭغا نىسبەتەن بىر خىل ئىچ ئاغرىتىش، قوغداش تۇيغۇسىنى ئويغىتىپ قويدى. لېكىن بايامقى دەرەخ سايىسى ئاستىدا، قۇشنىڭ نەغمىسىنى ئاڭلىغاندىكى پەرۋاسىزلىق، مۇلايىملىق تۇيغۇسى قايتا يېنىپ كەلمىدى. ئۇ يېپىپ قويغان فورمىنى ئۆرۈپ، ئۇنىڭ سىلىق، ئاپئاق بېقىنلىرىغا قارىدى. ئۇ شۇنداق ئويلاپ قالدى، بۇرۇنقى چاغلاردا بىر ئەر قىزنىڭ بەدىنىگە قارايتتى ۋە ئۇنىڭدا ھەۋەس پەيدا بولاتتى. مۇشۇنچىلىكلا ئاددىي ئىش ئىدى. ئەمما ھازىر ساپ مۇھەببەتمۇ، ساپ شەھۋەتمۇ تېپىلمايتتى. ھېچقانداق تۇيغۇ پاك ئەمەس ئىدى، چۈنكى ئۇ قورقۇنچ، نەپەت بىلەن ئارىلىشىپ كەتكەنىدى. ئۇلارنىڭ قۇچاقلىشىشى بىر جەڭ، يۇقىرى پەللىگە يېتىشى بولسا غەلبە ئىدى. بۇ پارتىيەگە ئۇرۇلغان بىر زەربە بولالايتتى، بۇ بىر سىياسىي ھەرىكەت ئىدى.

3

— بىز بۇ يەرگە يەنە كېلىمىز، — دېدى جۇليا، — ئادەتتە، مەخپىي ئورۇننى ئىككى قېتىم ئىشلىتىشتىن چاتاق چىقمايدۇ. ئەلۋەتتە، بۇ ئۇدا بىر ئاي ياكى ئىككى ئاي دېگەنلىك ئەمەس.

ئويغىنىپلا، جۇليانىڭ ئىش - ھەرىكەتلىرى جىددىي، ئەستايىدىل تۇس ئالدى، ئۇ كىيىملىرىنى تېز - تېز كىيىپ، بەلۋىغىنى بېلىگە چەگدى ۋە قايتىش پىلانىنى ئورۇنلاشتۇرۇشقا باشلىدى. تەبىئىكى، بۇ جۇليانىڭ ئىشى ئىدى. ئۇنىڭدا ۋىنىستوندا يوق ئىنچىكىلىك بار ئىدى. ئۇ سان - ساناقسىز دالا يۈرۈشلىرىگە چىققان بولغاچقا، لوندوننىڭ ئەتراپىدىكى يېزىلارنى بەش قولىدەك بىلەتتى. ئۇ ۋىنىستونغا بايا كەلگىنىدىن باشقا يەنە بىر يولنى ئۆگەتتى. «ھەرگىز ئوخشاش يول بىلەن قايتماڭ» دېدى ئۇ گويا مۇھىم بىر پىرىنسىپنى سۆزلەۋاتقاندەك. ئۇ باشتا ماڭىدىغان، ۋىنىستون بولسا بىرىم سائەتتىن كېيىن ماڭىدىغان بولدى.

جۇليا ۋىنىستونغا بىر يەرنىڭ ئىسمىنى دەپ بەردى. ئۇ يەردە، ئۇلار يەنە تۆت كۈندىن كېيىن، ئىشتىن چۈشكەندە كۆرۈشىدىغانغا كېلىشتى. ئۇ نامرات رايونلارنىڭ بىرىدىكى بىر كوچا بولۇپ، ئۇ يەردە بىر ئوچۇق بازار بار ئىدى، داۋاملىق قىستا - قىستاڭ، شاۋفۇن - سۈرەن بولىدىغان يەر ئىدى. جۇليا ئۇ يەردە بوغۇچ ياكى يىپ ئىزدىگەن بولۇپ، يايىلارنى ئارىلاپ يۈرەلەيتتى. ئەگەر ئۇ بۇ يەرنىڭ بىخەتەرلىكىگە جەزم قىلالسا، ۋىنىستونغا كېلىشكە ئىشارە قىلىدىغان، ئەگەر ئۇنداق بولمىسا، ۋىنىستونمۇ ئۇنى تونۇماسقا سېلىپ ئۆتۈپ كېتىدىغان بولدى. ئەگەر تەلىيى بوپقالسا، قىستاڭچىلىق ئارىسىدا ئون، ئون بەش مىنۇت پاراڭلىشىپ، يەنە بىر ئۇچرىشىشنى ئورۇنلاشتۇرغىلى بولاتتى.

— ئەمدى ماڭمىسام بولمايدۇ، — دېدى ئۇ، ۋىنىستون ئۇنىڭ كۆرسەتمىلىرىنى پىششىق ئېسىدە تۇتۇۋالغاندىن كېيىن، — مەن سائەت ئون توققۇز يېرىمغا بېرىپ بولۇشۇم كېرەك، مەن يەنە ئىككى سائەت ئەتراپىدا، شەھۋانىيەتكە قارشى ياشلار ئۇيۇشمىسىنىڭ تەشۋىقات ۋەزەقىلىرى دېگەندەك نېمىلەرنى تارقاتمىسام بولمايدۇ. ئادەمنىڭ رەسمىي ئوغىسىنى قاينىتىدۇ - ھە؟ چېچىمنى بىر تاراپ

قويۇڭ، ئارىسىدا يوپۇرماقلار بويقالسا دەيمىنا؟ قانداقكەن؟ بولمىسا، ماڭاي ئەمىسە، خەير - خوش سۆيۈملۈكۈم، خوش،
ئۇ ئۆزىنى ۋىنىستوننىڭ قۇچىقىغا ئاتتى ۋە ئۇنى ئەسەبىلەرچە بىر سۆيۈۋەتكەندىن كېيىن چىقىپ كەتتى، ئاندىن تۈش چىقارماي دەرەخزارلىققا كىرىپ بىردەمدىلا كۆزدىن غايىب بولدى. ھەتتا مۇشۇ چاغدىمۇ ۋىنىستون جۇلىيانىڭ يا فامىلىسى يا ئادرېسىنى سورىۋالدى. لېكىن بۇنى بىلىۋالغاننىڭمۇ پايدىسى يوق ئىدى، چۈنكى ئۇلارنىڭ بىرەر ئۆيىنىڭ ئىچىدە ئۇچرىشالشى ياكى خەت بىلەن ئالاقىلىشىشى مۇمكىن ئەمەس ئىدى.

دېگەندەك، ئۇلار بۇ يەرگە قايتا كەلمىدى. پۈتۈن بىر ماي ئېيى ئىچىدە، ئۇلار پەقەت بىرلا قېتىم باشقا يەردە بىللە بولالدى. ئۇ جۇلىيا بىلىدىغان يەنە بىر مەخپى ئورۇن ئىدى. ئۇ ئوتتۇز يىل ئىلگىرى، ئاتوم بومبىسى چۈشۈپ ۋەيران بولغان بىر چېركاۋنىڭ سائەت مۇنارىنىڭ ئىچى ئىدى. ئۇ يەرگە بېرىۋالسىڭىزلا ناھايىتى بىخەتەر يەر ئىدى، ئەمما ئۇ يەرگە بېرىش بەكلا خەتەرلىك ئىدى. باشقا چاغلاردا، ئۇلار ھەر كۈنى كەچ دېگۈدەك، پەقەت كوچىلاردا ۋە باشقا ئوخشىمىغان ئورۇنلاردا ئۇچراشتى، ھەر قېتىمقى ئۇچرىشىش پەقەت ئون بەش، يىگىرمە مىنۇتتىن ئاشمايتتى. ئادەتتە كوچىلاردا بىر ئاماللارنى قىلىپ گەپ قىلىشقىلى بولاتتى. قىستاڭ كوچىلاردا كىشىلەرنىڭ ئارىسىدا ماڭغاندا، قەتئىي بىر - بىرىگە قاراشمايتتى، ھەتتا بەك يانمۇ - يان مېڭىمۇ كەتمەيتتى. پەقەت خۇددى مۇناردىكى چىراغ بىر ئۆچۈپ بىر يانغاندەك، ئۇلارنىڭ پارنىكىمۇ شۇنداق ئۈزۈلۈپ - ئۈزۈلۈپ داۋاملىشاتتى. بىرەر فورمىلىق ئادەمگە ئۇچراشقاندا ياكى ئېكرانغا يېقىنلاپ قالغاندا، تەبىئىيلا زۇۋان سۈرۈشمەيتتى، سەل يىراقلاشقاندا پاراڭنى كەلگەن يەردىن داۋاملاشتۇرۇپ كېتەتتى، ئاخىرىدا ئايرىلىدىغان يەرگە كەلگەندە، پارنىقى يەنە ئۈزۈلەتتى، ئەتىسى ئۇچراشقاندا يەنە شۇ يەردىن گېيىنى باشلىيالايتتى. جۇلىيا بۇنداق

پاراڭلىشىشقا ئوبدانلا كۆنۈپ قالغانىدى، ھەتتا ئۇ بۇنى «پاراچىلاپ پاراڭلىشىش» دەپ ئاتىۋالغانىدى. ئۇ لەۋلىرىنى مىدىرلاتمايمۇ گەپ قىلالايتتى. ئۇلار بىر ئاي ئەتراپىدا، دېگۈدەك ھەركۈنى كەچتە كۆرۈشۈپمۇ، ئاران بىرلا قېتىم سۆيۈشەلدى. ئۇ چاغدا ئۇلار چوڭ كوچىنىڭ يېنىدىكى پىيادىلىكلەر يولىدا ئۇن - تىنسىز مېڭىۋاتاتتى. جۇليا ئادەتتە چوڭ كوچىدىن يىراق تۇرغاندا قەتئىي گەپ قىلمايتتى. ئۈستۈنمۇت، قۇلاقنى يارغۇدەك گۈم قىلغان ئاۋاز بىلەن تەڭ ئەتراپ تىترەپ كەتتى. ھاۋانى قاراڭغۇلۇق باستى. ۋىنىستون يول ياقىسىغا يېقىلىپ، ئۇ يەر - بۇ يېرى يارىلانغان، قاتتىق قورقۇپ كەتكەن ئىدى. يېقىنلا بىر يەردە راكېتا بومبا يارتىلغان ئىدى. ئۇ تۈيۈقسىز جۇليانىڭ ئۆزىدىن بىرەر غېرىچ نېرىدا ياتقانلىقىنى كۆردى، ئۇلارنىڭ يۈزى ناھايىتى يېقىن ئىدى. جۇليانىڭ يۈزى، ھەتتا لەۋلىرىمۇ ئاپپاق بوردەك ئاقىرىپ كەتكەنىدى. ئۆلگەنمىدۇ؟! ۋىنىستون ئۇنى چىڭ قۇچاقلاپ، يۈزىگە سۆيگەندە ھارارەتنى سەزدى. ۋىنىستون لەۋلىرىگە بىر قات پاراشوكتەك بىر نېمىنىڭ چاپلىشىپ قالغانلىقىنى تۈيدى، ئىككىلىسىنىڭ يۈزى قېلىن بىر قات توپا - چاڭنىڭ ئاستىدا قالغانىدى.

بەزى كەچلىرى، ئۇلار دېيىشكەن يەرگە بارغاندا، بىر - بىرىگە ئىشارىمۇ قىلىشماي ئۆتۈشۈپ كېتىشكەن چاغلار بولدى، چۈنكى بۇنداق چاغدا يېقىن ئەتراپتا چارلىغۇچىلار ياكى ئاسماندا تىك ئۇچارلار كۆرۈنىپ يۈرگەن بولاتتى. ئۇنى ئانچە خەتەرلىك ئەمەس دېگەندىمۇ، ۋاقىت تېپىپ كۆرۈشۈش بەكلا قىيىن ئىدى. ۋىنىستون ھەپتىدە ئانىمىش سائەت ئىشلەيتتى، جۇليانىڭ ئۇنىڭدىنمۇ ئۇزۇن ئىدى. ئۇلارنىڭ بىكار ۋاقتى خىزمىتىنىڭ سالمىقىغا قاراپ پەرقلەنگەچكە، تولا ھاللاردا ئۇدۇل كەلمەي قالاتتى. جۇليا كەچ تەرەپلەردە ئاساسەن دېگۈدەك بىكار بولالمايتتى. ئۇنىڭ كۆپىنچە ۋاقتى لېكسىيەلەردە، نامايىشلاردا شەھۋانىيەتكە قارشى ياشلار ئۇيۇشمىسىنىڭ تەشۋىقلىرىنى

تارقىتىش، نەپرەت ھەپتىسى ئۈچۈن تەييارلىق قىلىش، ئىقتىسادچىللىق ھەپتىسى ئۈچۈن ئىئانە توپلاش ۋە باشقا مۇشۇنىڭغا ئوخشايدىغان ئىشلار بىلەن ئۆتەتتى. «بۇ بولىدىغان ئىش، بۇ دېگەن ناھايىتى ياخشى نىقاپلىنىش» دەيتتى ئۇ. ھەتتا ئۇ ۋىنىستوننى بىر نېمىلەرنى دەپ يۈرۈپ، ھەپتىدە بىر كەچ قورال - ياراق زاۋۇتىدا پىدائىي بولۇپ ئىشلەشكە تىزىملىتىپ قويدى. ئادەتتە پارتىيەنىڭ ئاكتىپلىرى دائىم شۇنداق قىلاتتى. شۇنداق قىلىپ ۋىنىستون ھەپتىدە بىر كەچ تۆت سائەت ۋاقىتنى، ئاشۇ يەردە چىدىغۇسىز زېرىكىش ئىچىدە ئۆتكۈزۈپ بولدى، ئۇ ئۇششاق مىتاللاردىن بومبىنىڭ پىلتىسىدەك بىر نېمىلەرنى قۇراشتۇراتتى. بۇ قۇرغاق، قاراڭغۇ يەردە بولسا - بازغانلارنىڭ تاراڭلىغان ئاۋازلىرى تېكراننىڭ ئاۋازى بىلەن قوشۇلۇپ، ئادەمنى چىدىغۇسىز قىينايتتى.

ئۇلار چېركاۋ مۇنارىدا ئۇچراشقان چېغىدا، ئۇلارنىڭ پارچە پارچىلىرى ئاخىرى پۈتۈنلەندى. ئۇ تولىمۇ ئىسسىق بىر چۈشتىن كېيىن ئىدى. مۇنارنىڭ سائىتى ئاستىدىكى كىچىك تۆتبۇرجەك ئۆي ئىچىمۇ ناھايىتى دېمىق، ئىچىدىكى كەپتەر مایاقلرى بەكلا سېسىق پۇراپ كەتكەنىدى. ئۇلار توپا، شاخلار بېسىپ كەتكەن پۇل ئۈستىدە بىر ئولتۇرغانچە نەچچە سائەت پاراڭلىشىپ كەتتى. ئۇلار پات - پات ئادەم كېلىپ قالغان قالىغانلىقىنى بىلىش ئۈچۈن، مۇنارنىڭ كۆزىتىش رۇجىكىدىن قاراپ قوياتتى.

جۇلىيا يىگىرمە ئالتە ياش ئىدى. ئۇ باشقا ئوتتۇز نەپەر قىز بىلەن بىللە بىر ئويۇچە ياناقتا بىللە تۇراتتى (دائىم ئاياللارنىڭ سېسىقچىلىقى ئىچىدە تۇرىدىغان گەپ! ئاياللارغا بەكلا ئۆچ بويىكەتتىم، دەپ قوياتتى ئۇ پات - پات). ۋىنىستوننىڭ پەرەز قىلغىنىدەك، ئۇ رومان باشقارمىسىنىڭ رومان يازىدىغان ماشىنىسىدا ئىشلەيتتى. ئۇ خىزمىتىنى ياقىتۇراتتى. ئۇ قۇۋۋىتى ناھايىتى زور بىر موئورنى ماڭدۇرىدىغان ۋە ئاسرايدىغان ئىشنى قىلاتتى. ئۇ بەك «ئەقىللىق

ئەمەس» ئىدى، ئەمما ماشىنا بىلەن قىلىدىغان ئىشلارغا قولى بەك كېلەتتى. ئۇ بىر روماننىڭ دەسلەپتە پىلان كومىتېتى تەرىپىدىن باش تېمىسى ئوتتۇرىغا قويۇلغىنىدىن تارتىپ، ئەڭ ئاخىرىدا قايتا يېزىش گۇرۇپپىسىنىڭ قولىدىن پۈتۈپ چىققانغا قەدەر بولغان، بىر پۈتۈن ئىش جەريانىنى پىششىق بىلەتتى. ئەمما ئۇ پۈتۈپ بولغان ئاخىرقى مەھسۇلاتقا قىزىقمايتتى. ئۇ مەن ئوقۇشقا بەك قىزىقىپ كەتمەيمەن دەيتتى. كىتاب پەقەتلا خۇددى بىر مېۋە مۇرابباسى ياكى ئاياغ بوغۇچىدەك ئىشلەپچىقىرىلىدىغان بىر مەھسۇلات ئىدى، خالاس. ئاتمىشىنچى يىللاردىن بۇرۇنقى ئىشلار ھەققىدە ئۇنىڭ ئېسىدە ھېچنېمە يوق ئىدى. ئۇنىڭغا ئىنقىلابتىن بۇرۇنقى ۋاقىتلار ھەققىدە سۆزلەپ بەرگەن ئۇ ئەسلىيەلەيدىغان بىردىنبىر ئادەم ئۇنىڭ بوۋىسى ئىدى، ئۇ جۇليا سەككىز ياش ۋاقتىدا ئۆلۈپ كەتكەنىدى. مەكتەپتىكى ۋاقتىدا ئۇ خوكى توپ كوماندىسىنىڭ باشلىقى ئىدى، ھەمدە يەنە ئۇدا ئىككى يىل گىمناستىكا مۇسابىقىسىنىڭ چېمپىيونى بولغانىدى. ئۇ «ئىشپيونلار» دا ئەترەت يېتەكچىسى، شەھۋانىيەتكە قارشى ياشلار ئۇيۇشمىسىغا قاتنىشىشتىن ئىلگىرى ياشلار ئىتتىپاقىنىڭ بىر شۆبىسىدە سېكرېتار بولغانىدى. ئۇ دائىم شۇنداق جۇشقۇن، كۆتۈرەڭگۈ كۆرۈنەتتى (بۇ سادىقلىقنىڭ ۋە ئاممىنىڭ ئالقىشىغا سازاۋەرلىكنىڭ بەلگىسى ئىدى). ھەتتا ئۇ شەھۋەت بۆلۈمىدە ئىشلەشكىمۇ تاللانغانىدى. ئۇ رومان باشقارمىسىنىڭ بىر بۆلۈمى بولۇپ، ئاساسەن پرولتارىلار ئۈچۈن ئەرزان باھالىق شەھۋانىيەت مەھسۇلاتلىرىنى ئىشلەپچىقىراتتى. جۇليانىڭ دېيىشىچە، ئۇ يەردە ئىشلەيدىغانلار ئۇ بۆلۈمنى «ئېغىل» دەپ ئاتايتتى. ئۇ بۇ بۆلۈمدە بىرەر يىلچە ئىشلىگەن بولۇپ، «قاس - قاس ھېكايىلەر»، «قىزلار ياتقىدىكى بىر كېچە» دېگەندەك نامدىكى پېچەتلەنگەن كىتابچىلارنى چىقىرىشقا ياردەملەشكەن ئىدى. پرولتارىلارنىڭ ياشلىرى بۇ نەرسىلەرنى خۇددى قانۇنسىز نەرسە سېتىۋالغاندەك ئوغرىلىقچە سېتىۋالاتتى.

— بۇ كىتابلار قانداقراق ئىدى؟ — دەپ سورىدى ۋىنىستون قىزىقىسىنىپ .

— ھەي، پۈتۈنلەي ئەخلەت، بەكلا تېتىقسىز، راستلا. ھەممىسىدە پەقەت ئالتىلا ۋەقەلىك بار، ئەمەلىيەتتە ئوخشاش بىر ۋەقەلىكنى، ئۇنداق مۇنداق ئۆزگەرتىپلا ئالتە قىلىۋالغان. مەن پەقەت شۇ رومان يېزىش ماشىنىسىدىلا ئىشلىگەن، قايتا يېزىش گۇرۇپپىسىدا تۇرۇپ باقمىغانمەن، مېنىڭ قەلىمىم ياخشى ئەمەس سۆيۈملۈكۈم، راستلا ياخشى ئەمەس، يارىمايدۇ.

ئۇ شەھۋانىيەت بۆلۈمىنىڭ باشلىقىدىن باشقا، ھەممىسىنىڭ ئايال ئىكەنلىكىنى ئاڭلاپ ئىنتايىن ھەيران قالدى. ئەسلىدە ئەرلەر ئاياللارغا قارىغاندا ئۆزىنىڭ شەھۋەت نەپسىنى ئوبدان كونترول قىلالمايدۇ، ئۆزلىرى ھەپىلىشىدىغان بۇ شەھۋانىي بۇيۇملارنىڭ ئېزىقتۇرۇشىغا ئاسان ئۇچراپ كېتىدۇ، دەپ قارالغاچقا ئۇ يەردە پۈتۈنلەي دېگۈدەك ئاياللار ئىشلەيدىكەن.

— ھەتتا ئۇلار بۇ يەردە توي قىلىپ بولغان ئاياللارنىڭ ئىشلىشىنى ياقىتۇرمايدۇ، ئۇلارچە قىزلار بەك ساپ كېلەرمەش، ئەمما مەن ئۇنداق ئەمەس .

جۇلىيا تۇنجى قېتىم ئون ئالتە يېشىدا ئەر كىشى بىلەن بىرگە بولغانىكەن، ئۇ ئاتىمىش ياشلاردىكى بىر پارتىيە ئەزاسى بولۇپ، كېيىن قولغا ئېلىنىشتىن قورقۇپ ئۆزىنى ئۆلتۈرۈۋالغان ئىكەن. «ئۇ ئوبدان قىلدى، بولمىسا ئۇ جىنايىتىنى تاپشۇرغاندا مېنىڭ ئىسمىمنى چىقىرىپ سالاتتى» دېدى جۇلىيا. ئۇ ئۇنىڭدىن كېيىن باشقا نۇرغۇن كىشىلەر بىلەن بىللە بوپتۇ. ئۇنىڭچە ھايات ناھايىتى ئاددىي ئىدى: سىز كۆڭلۈمنى ئاچاي دەيسىز، ئۇلار (يەنى پارتىيە) سىزنى بۇنىڭدىن توسىدۇ، شۇنىڭ بىلەن سىز قوللىڭىزدىن كەلگىنىچە چەكلىمىنى بۇزىسىز. جۇلىيا «ئۇلار» نىڭ سىزنىڭ خۇشاللىقىڭىزنى تارتىۋالماقچى بولغىنىنى، خۇددى سىز ئۇلارنىڭ قولغا چۈشۈپ قېلىشتىن ئېھتىيات

قىلغانغا ئوخشاشلا بىر تەبىئىي ئىش، دەپ ئويلايدىغاندەك قىلاتتى. ئۇ پارتىيەگە ئۆچ ئىدى، ئۇنى ناھايىتى ئەپسانىۋىي تىللار بىلەن تىللايتتى. ئەمما پارتىيەنىڭ ھەممە ئىشىغا تەنقىدىي پوزىتسىيەدە ئەمەس ئىدى، ئىشقىلىپ ئۇنىڭ خۇسۇسىي تۇرمۇشىغا چىقىلمىسىلا بولاتتى، ئۇ پارتىيەنىڭ تەشەببۇس، قاراشلىرىغا قىزىقمايتتى. ئۇ «يېڭى تىل» دىكى سۆزلەردىن، كۈندىلىك تۇرمۇشتا ئۆزلىشىپ كەتكەنلىرىدىن باشقىلىرىنى ئىشلەتمەيتتى. ئۇ «قېرىنداشلار» ھەققىدە ھېچنېمە ئاڭلىمىغانىدى، ئۇنداق بىر نەرسىنىڭ بارلىقىغا ئىشىنىشىمۇ رەت قىلاتتى. پارتىيەگە قارشى ھەرقانداق تەشكىللىك ئىسيان مۇقەررەر مەغلۇب بولىدۇ، بۇ بەكلا دۆنلۈك دەپ قارايتتى ئۇ. ئۇنىڭچە چەكلىمىگە خىلاپلىق قىلىپ تۇرۇش، شۇنداقلا جاننى ساقلاپ قېلىش ئاقىلانلىك ئىدى. ۋىنىستون ياشلارنىڭ ئىچىدە مۇشۇنداق ئويلايدىغانلار قانچىلىكتۇ دەپ ئويلاپ قالدى. ئىنقىلاب دەۋرىدە چوڭ بولغان كىشىلەر، پارتىيەنى خۇددى ئاسمانغا ئوخشاش ئۆزگەرتكىلى بولمايدىغان بىر نەرسە سۈپىتىدە قوبۇل قىلغان ئىدى، ئۇنىڭ نوپۇزىغا قارشى چىقماسلىقىنى، خۇددى توشقان ئىنتىن ئۆزىنى چەتكە ئالغاندەك بىر ئاددىي ھەقىقەت دەپ بىلەتتى، ئۇلارنىڭ كاللىسىدا بۇنىڭدىن باشقا نەرسە يوق ئىدى.

ئۇلار توي قىلىش ئېھتىماللىقىنى دېيىشىپ ئولتۇرمىدى. بۇنى ئويلاپ يۈرۈشىنىڭمۇ ئەھمىيىتى يوق ئىدى. ۋىنىستون گەرچە كەسىرىدىن بىر ئاماللارنى قىلىپ قۇتۇلغان بولسىمۇ، كومىتېتنىڭ بۇنداق بىر تويغا رۇخسەت قىلىشىنى ئۈمىت قىلىش ئۇخلىماي چۈش كۆرگەنلىك ئىدى.

— ئايالىڭىز قانداقراق ئايال ئىدى؟ — دەپ سورىدى جۇليا.

— سىز «يېڭى تىل» دىكى ياخشى ئىدىيەلىك دېگەن سۆزنىڭ مەنىسى بىلەمسىز؟ تۇغما سادىق - مۇتەئەسسەپ، يامان ئويلاردا بولۇش قولدىكى كەلمەيدۇ دېگەن مەنىدىكى؟

— ياق، ئۇ سۆزنىڭ مەنىسىنى بىلمەيمەن، ئەمما ئۇنداق ئادەملەرنى خېلى ئوبدان بىلىمەن.

ۋىنىستون ئۇنىڭغا ئۆزىنىڭ ئىلگىرىكى نىكاھى ھەققىدە ئېيتىپ بېرىشكە باشلىدى. قىزىق يېرى، جۇليا خۇددى بۇنىڭ ئەڭ مۇھىم قىسمىنى ئاللىبۇرۇن بىلىدىغاندەك قىلاتتى. جۇليا كەسىرىنىڭ ۋىنىستوننىڭ بەدىنى ئۇنىڭغا تېگىپ بولغىچە بىردىنلا كىرىشىپ، چىڭىپ كېتىدىغانلىقىنى، گەرچە ۋىنىستوننىڭ بېلىنى چىڭ تۇتۇۋالسىمۇ، خۇددى يەنىلا پۈتۈن كۈچى بىلەن ئۇنى ئىتتىرىپ تۇرىدىغانلىقىنى ۋىنىستونغا خۇددى كۆزى بىلەن كۆرگەندەكلا ئېيتىپ بەردى. ۋىنىستون جۇليا بىلەن بۇ ئىشلارنى تولىمۇ ئەركىن - ئازادە سۆزلىشەيدىغانلىقىنى ھېس قىلدى. كەسىرىن ۋىنىستونغا نىسبەتەن ئاللىبۇرۇن بىر ئازابلىق ئەسلىمىگە ئايلىنىپ بولغانىدى، پەقەت ئەسلىسىلا كۆڭلى سەل غەش بولاتتى، خالاس.

— ئاشۇ ئىش بولمىغان بولسا، مەن چىداپ كېتەلەيتتىم، — دېدى ۋىنىستون. ئۇ جۇلياغا كەسىرىنىڭ ھەر ھەپتىنىڭ ئوخشاش بىر كېچىسىدە، چوقۇم تەلەپ قىلىدىغان ئاشۇ مۇراسىمنى سۆزلەپ بەردى. — كەسىرىن بۇ ئىشنىڭ ئۆزىگە ئۇچ ئىدى، ئەمما بۇنى قىلىشتىن توختاپ قالالمايتتى، ئۇنىڭ بۇنى نېمە دەپ ئاتايدىغانلىقىنى ھەرگىز تەسەۋۋۇر قىلالمايسىز. — دېدى ۋىنىستون.

— پارتىيە ئالدىدىكى مەجبۇرىيىتىمىز، — دېدى جۇليا دەرھاللا،

بۇنى قانداق بىلىسىز؟

— مەكتەپكە بارغان ئەمەسمۇ مەن سۆيۈملۈكۈم. ئون ئالتە ياشتىن بۇقىرىلارغا ئايدا بىر قېتىم جىنسىيەت دەرسى بار ئىدى. ياشلار ئىتتىپاقىدىمۇ بولغان. ئۇلار بۇنى سىزگە يىلاپ سىڭدۈرىدۇ. شۇنداق دېيەلمەنكى، بۇنىڭ نۇرغۇن كىشىلەرگە ئۈنۈمى بولىدۇ. ئەلۋەتتە، سىز ھەرگىز بۇنىڭغا ئېنىق شۇنداق دېيەلمەيسىز، ئىنسانلار بەكلا ساختىپەز ئەمەسمۇ؟

ئۇ بۇ تېمىدا تېخىمۇ كۆپ سۆزلەشكە باشلىدى. جۇليانىڭ

نەزىرىدە ئۇنىڭ جىنسىي ئىستىكى ھەممىدىن مۇھىم ئىدى. مۇشۇ تېمىغا كەلسىلا ئۇ باشقىچە ئەقىللىق، ئۆتكۈر بولۇپ كېتەتتى. ۋىنىستونغا ئوخشىمايدىغىنى، ئۇ پارتىيەنىڭ جىنسىي پاكلىقىنى نېمىشقا تەرغىپ قىلىدىغانلىقىنىڭ مەنىسىنى چۈشىنەتتى. بۇ ھەرگىز جىنسىي ئىستەكنىڭ پارتىيەنىڭ كونتروللىقىنىڭ سىرتىدا، بىر مۇستەقىل دۇنيا قۇرۇۋالدىغانلىقى، شۇڭا ئۇنى چوقۇم ئىمكانىيەتنىڭ بېرىچە يوق قىلىش لازىملىقى سەۋەبىدىنلا ئەمەس ئىدى. ئەڭ مۇھىمى، جىنسىي بېسىلىش بەلكىم بىر خىل ئەسەبىيلىككە ئايلىنىشى، ھەتتا تەرەققىي قىلىپ ئۇرۇش-خۇمارلىققا ياكى داھىيغا ساراڭلارچە چوقۇنۇشقا ئېلىپ بېرىشى مۇمكىن ئىدى. جۇلىيا بۇنى مۇنداق بايان قىلدى:

— سىز جىنسىي ئالاقە قىلغاندا، ئېنىرگىيىڭىزنىڭ ھەممىسىنى ئىشلىتىسىز. سىز ئۇنىڭدىن ھۇزۇر، خۇشاللىق ھېس قىلىسىز، ۋە ھەممىگە نېمە كارىم دەيدىغان بولىسىز. ئۇلار سىزنىڭ بۇنداق تۇيغۇدا بولۇشىڭىزغا چىداپ تۇرالمىدۇ. ئۇلار سىزنىڭ دائىم ئاشۇ ئېنىرگىيىڭىز بىلەن جۇشقۇن يۈرۈشىڭىزنى ئۈمىت قىلىدۇ. ئاشۇ مارشلار، نامايىشلار، ۋارقىراش - جارقىراشلار، بايراق لەپىلدىتىشلەرنىڭ ھەممىسى شۇ جىنسىي ئىستەكنىڭ پارتىلىشىدىن باشقا نەرسە ئەمەس. ئەگەر سىز ئىچىڭىزدىن خۇشاللىق ھېس قىلىپ قالسىڭىز، ئۇ چاغدا غوجاكا، ئۈچ يىللىق پىلان، نەپەت پائالىيىتى ۋە باشقا چىدىغۇسىز ئىشلارغا قايسى كۈچىڭىز بىلەن ھاياجانلىنالايسىز، ئەسەبىيلىشەلەيسىز؟

«توپتوغرا» ۋىنىستون شۇنداق ئويلىدى. جىنسىيەتنى چەكلەش بىلەن سىياسىي ئورتودوكساللىق (ساداقەتمەنلىك) ئوتتۇرىسىدا ئىنتايىن يېقىن باغلىنىش مەۋجۇت. چۈنكى ناۋادا پارتىيە ئىنساننىڭ بەزى تۇغما ئىستەكلىرىنى بېسىپ، ئۇنى باشقا جايلارغا ئىشلىتىپ خورىتىپ تۇرمىسا، پارتىيە ئەزالىرىدا بولۇشى تەلەپ قىلىنىدىغان قورقۇنچ، نەپەت، ساراڭلارچە ئىشىنىش دېگەنلەرنى قانداقمۇ مۇۋاپىق سەۋىيىدە تۇتۇپ تۇرغىلى بولسۇن؟ جىنسىي ئىستەك پارتىيە ئۈچۈن خەتەرلىك

كۈچ، پارتىيە ئۇنى بىر ۋاسىتە قىلىپ پايدىلانغان ئىدى. مانا مۇشۇ ئوخشاش ھىيلىنى، پارتىيە ئىنسانىدىكى تۇغما ئاتا - ئانىلىق ئىستىكىگىمۇ ئىشلەتكەن ئىدى. ئەمەلىيەت نۇقتىسىدىن ئېيتقاندا، ئائىلىنى كۆزدىن يوقاتقىلى بولمايتتى. ئۇلار ئاتا - ئانىلارنى، بالىلىرىنى يەنىلا كۈنچە تۇرمۇشتىكىگە ئوخشاش سۆيۈش، ئامراق بولۇشقا ئىلھاملاندۇراتتى، ۋەھالەنكى، يەنە بىر تەرەپتىن بالىلىرىنى ئۆز ئاتا - ئانىلىرىغا قارشى ھەرىكەت قىلىشقا سىستېمىلىق تەرزىدە كۆندۈرگەن، ئۇلارنى ئاتا - ئانىلىرىنى كۆزىتىدىغان، ئۇلارنىڭ گۇمانلىق ئىش - ھەرىكەتلىرىنى يەتكۈزىدىغان كىچىك ئىشپىيونلاردىن قىلىپ يېتىشتۈرۈپ چىققان ئىدى. ئائىلە ماھىيەتتە، ئىدىيە ساقچىخانىسىنىڭ كېڭەيتىلگەن بىر قىسمىغا، ھەممە ئادەمنى كېچە - كۈندۈز ئۆزىنىڭ ئەڭ يېقىن ئادەملىرى ئارقىلىق كۆزىتىپ تۇرىدىغان بىر قورالغا ئايلاندۇرۇلغان ئىدى.

ۋىنىستوننىڭ خىياللىرى ئۇشتۇمۇتلا يەنە كەسىرىغا كەتتى. ئەگەر كەسىرىن ۋىنىستوننىڭ ئىدىيىسىدىكى ئاينىشنى پەرقلەندۈرەلمەيدىغان دەرىجىدە دۆت بوپقالمىغان بولسا، مۇقەررەركى، ئۇنى ئىدىيە ساقچىلىرىغا مەلۇم قىلاتتى. لېكىن شۇ تاپنىڭ ئۆزىدە، ئۇنىڭغا كەسىرىنى ئەسلىتەن نەرسە، ۋىنىستوننىڭ پىشانىسىدىن تەر مونچاقلىرىنى چىقىرىۋەتكەن چۈشتىن كېيىننىڭ دىمىق ئىسسىقى ئىدى. ۋىنىستون جۇلىياغا دەل ئون بىر يىل بۇرۇنقى مۇشۇنداق بىر ئىسسىق چۈشتىن كېيىندە، يۈز بەرگەن - يۈز بېرەلمىگەن دېيىشمۇ مۇمكىن - بىر ئىشنى سۆزلەپ بېرىشكە باشلىدى. بۇ ئۇلار توي قىلىپ ئۈچ - تۆت ئايلاردىن كېيىنكى ئىش ئىدى. ئۇلار كېنتنىڭ مەلۇم بىر يېرىدىكى بىر قېتىملىق دالا يۈرۈشىدە يولدىن ئېزىپ قالىدۇ. ئۇلار باشقىلارنىڭ پەقەت ئىككى مىنۇت ئەتراپىدىلا كەينىدە قالغانىدى، ئەمما ئۇ ئىككىسى خاتا بۇرۇلۇپ مېڭىپ قالىدۇ ۋە بىر تاش كۈلەش مەيدانىنىڭ يېنىغا كېلىپ قالىدۇ. ئۇ يىگىرمە مېتىرچە چوڭقۇرلۇقتىكى

يەر بولۇپ، ئۇلار تىك قىيانىڭ بېشىغىلا كېلىپ قالغان ئىدى، قىيانىڭ تېگىدە بولسا يوغان تاشلار بار ئىدى. ئۇلار ئەتراپتا يول سورىغىدەك بىرەر ئادەمنى تاپالمايدۇ. كەسىرىن ئېزىپ قالغانلىقىنى بىلىپلا جىددىيلىشىشكە باشلايدۇ. بۇ ۋاراك - چۇرۇڭلۇق گۇرۇپپىدىن بىرەر مىنۇت بولسىمۇ ئايرىلىپ قېلىش، كەسىرىننى بىر خاتالىق سادىر قىلغاندەك تۇيغۇغا ئەكىلىپ قويغانىدى. ئۇ دەرھال قايتىپ، يولنى ئىزدەيلى دەيدۇ. ئەمما دەل شۇ چاغدا، ۋىنىستوننىڭ كۆرى پۇتىنىڭ ئاستىدىكى قىيا تاشنىڭ ئارىسىدىن ئۆسۈپ چىققان لوتۇس گۈلىگە چۈشتى. بىر لوتۇس گۈلى ئىككى خىل رەڭلىك بولۇپ، بىرى ھالرەڭ، يەنە بىر خىش قىزىلى رەڭگىدە ئىدى، ھەيران قالارلىقى، ئىككىلىسى بىر يىلتىزدىن ئۆسۈپ چىققان ئىدى. ئۇ ئىلگىرى بۇنداق گۈلنى كۆرۈپ باقمىغاچقا، كەسىرىننى كېلىپ كۆرۈشكە چاقىرىدۇ.

— كەسىرىن، قاراك ئاۋۇ گۈللەرگە. ئاۋۇ قىياغا يېقىن يەردىكىسى. بۇنداق ئىككى خىل رەڭلىك گۈلنى كۆرۈپ باققانمۇ سىز؟ — كەسىرىن ئاللىبۇرۇن بۇرۇلۇپ مېڭىپ بولغانىدى، ۋىنىستوننىڭ چاقىرىغىنىنى ئاڭلاپ، زورغا قايتىپ كېلىدۇ. ئۇ ۋىنىستون كۆرسەتكەن تەرەپكە قاراش ئۈچۈن قىياغا يېقىنلىشىدۇ. ۋىنىستون ئۇنىڭ سەل كەينىدە تۇرغان بولۇپ، ئۇنى مەھكەمرەك تۇرسۇن دەپ ئۇنىڭ بېلىدىن تۇتۇۋالىدۇ. دەل شۇ تاپتا ۋىنىستون ئۆزلىرىنى ھېچكىمنىڭ كۆرمەيدىغانلىقىنى ھېس قىلىدۇ. بۇ ئەتراپتا نە ئادىمىزات، نە بىر قۇش يوق ئىدى. بۇنداق يەردە مەخپىي تىڭشىغۇچ بولۇش ئېھتىماللىقى بەكلا تۆۋەن ئىدى، بولغان تەقدىردىمۇ ئۇ پەقەت ئاۋازىلا ئاللايىتى. ئۇ چۈشتىن كېيىننىڭ ئەڭ چىڭقى قىزىق ۋاقتى ئىدى. كۈچلۈك قۇياش نۇرى ئاستىدا، ئۇنىڭ پىشانىلىرىدىن مۇنچاق - مۇنچاق تەر دانىچىلىرى تەپچىرەپ چىقىپ كەتكەنىدى. شۇ چاغدا كاللىسىدىن كەچكەن شۇنداق بىر خىيال ئۇنى چۆچۈتۈۋەتكەنىدى...

— نېمىشقا ئىتتىرىۋەتمىدىڭىز؟ مەن بولغان بولسا ئىتتىرىۋېتەتتىم،

— دېدى جۇليا.

— شۇنداق سۆيۈملۈكۈم سىز شۇنداق قىلاتتىڭىز، مەن ھازىرقىدەك بولغان بولسام، مەنمۇ ئىتتىرىۋېتەتتىم، بەلكىم ئۇنداق قىلالماسلىقىمۇ مۇمكىن، ئەلۋەتتە.

— ئىتتىرىۋەتمىگەنگە پۇشايمان قىلدىڭىزمۇ؟

— ھەئە، ئاخىرقى ھېسابتا يەنىلا پۇشايمان قىلدىم.

ئۇلار ئاشۇ توپا بېسىپ كەتكەن پولدا بانمۇ - يان ئولتۇرۇشتى. ۋىنىستون ئۇنى ئۆزىگە يېقىن تارتتى. ئۇ بېشىنى ۋىنىستوننىڭ مۇرىسىگە قويدى. ئۇنىڭ چاچلىرىدىن كېلىۋاتقان خۇشپۇراق، كەيتەرنىڭ مایاقلارنىڭ سېسىق پۇرىقىنى بېسىپ كەتتى. ئۇ بەكلا ياش دەپ ئويلىدى ۋىنىستون. ئۇنىڭ تۇرمۇشتىن يەنە كۈتىدىغانلىرى بار. ئۇ بىز ئادەمنى قىيادىن ئىتتىرىۋېتىشنىڭ ھېچنېمىنى ھەل قىلالمايدىغانلىقىنى چۈشەنمەيدۇ.

— ئەمەلىيەتتە، ئۇنداق قىلغانىڭمۇ ھېچنېمىگە پايدىسى يوق، —

دېدى ۋىنىستون.

— ئەمەسە نېمىشقا پۇشايمان قىلدىم دەيسىز؟

— مەن ئىشنى پاسسىپ ئۇسۇلدا ئەمەس، ئاكتىپ ئۇسۇلدا ھەل قىلىشنى ياخشى كۆرىمەن. بىز ئوبىناۋاتقان بۇ ئويۇندا بىز يېڭەلمەيمىز. پەقەت بەزى مەغلۇبىيەتلىرىمىز بەزىلىرىدىن ياخشىراق بولۇشى مۇمكىن، خالاس.

ۋىنىستون ئۇنىڭ مۇرىلىرىنىڭ قوشۇلماسلىق مەنىسىدە مەدەنلىقنى سەزدى. مۇشۇنداق تېمىلاردا پاراڭلاشقاندا، جۇليا ھەمىشە ۋىنىستون بىلەن قارشىلىشىپ قالاتتى. ئۇ يەككە ئادەم مۇقەررەر مەغلۇب بولىدۇ، دېگەننى بىر تەبىئىي قانۇنىيەت دەپ قاراشقا قوشۇلمايتتى. مەلۇم نۇقتىدىن جۇليامۇ ئۆزىنىڭ ھامىنى ئىدىيە ساڭچىلىرىنىڭ قولىغا چۈشۈپ قالدىغانلىقىدىن ۋە ئولتۇرۇلدىغانلىقىدىن گۇمان قىلمايتتى،

يەنە بىر ئەرەپتىن بولسا يەنىلا ئۆزىنىڭ مەخپىي بىر دۇنياسىنى قۇرۇۋېلىپ، شۇنىڭ ئىچىدە ئۆزى خالىغانچە ياشىيالايمەن، پەقەت تەلەي، قۇۋلۇق، يۈرەك بولسىلا بىر گەپ بولىدۇ، دەپ ئويلايتتى. ئۇ بۇ يەردە بەخت دېگەن بىر نېمىنىڭ مەۋجۇت ئەمەسلىكىنى، ھەقىقىي غەلبىنىڭ بىز ئۆلۈپ ئۇزاق ۋاقىتتىن كېيىنكى كەلگۈسىدە ئىكەنلىكىنى چۈشەنمەيتتى، يەنە ئۇ پارتىيەگە قارشى يەك شىمايلىغاندىن كېيىنلا، ئۆزەڭنى ئەڭ ياخشىسى مەن ئەمدى بىر جەسەت دەپ ئويلۇۋېتىشنىڭ لازىملىقىنى تېخىمۇ چۈشەنمەيتتى.

— بىز ئۆلگەن، — دېدى ۋىنستون.

— بىز تېخى ئۆلمىدۇق، — تاقارنىشى جۇليا.

— مەن جىسمانىي نۇقتىدىن دېمىدىم، بەلكىم يېرىم يىل، بىر يىل، ھەتتا بەش يىل ياشىيالايمىز، مەن ئۆلۈمدىن قورقمايمەن. سىز ياش بولغاچقا، بەلكىم مەندىن بەكرەك قورقۇشىڭىز مۇمكىن. ئېنىقكى، بىز پەقەت ئۆلۈمنى كالىمىزدىن چىقىرىۋېتىشكە تىرىشىپ بېقىۋاتىمىز، ئەمما بۇنىڭ ھېچقانداق پايدىسى يوق. ئىنسانلار ئىنسان يېتى مەۋجۇت بولۇپلا تۇرىدىكەن، ئۆلۈم ۋە ھاياتلىق ئوخشاش بىر نەرسە بولۇپ تۇرۇۋېرىدۇ.

— ئۇ، قۇرۇق گەپ! سىز مېنى قۇچاقلاپ يېتىشىنى خالامسىز ياكى بىر ئىسكىلىتىنمۇ؟ مۇشۇ تىرىكلىكتىن ھۇزۇرلانغۇڭىز يوقمۇ؟ سىز ماۋۇ مېنىڭ قولۇم، ماۋۇ پۈتۈم، بۇ مەن، مەن مەۋجۇت، مەن ھايات دېگەن تۇيغۇلارنى ياخشى كۆرمەيسىز؟

جۇليا ئۆرۈلۈپ ۋىنستونغا چاپلاشتى. ۋىنستون فورمىنىڭ ئۈستىدىنلا ئۇنىڭ كۆكسىنىڭ چىڭ ۋە تولغانلىقىنى ھېس قىلدى. ئۇنىڭدىكى ياشلىق ۋە جۇشقۇنلۇق ۋىنستونغا قۇيۇلۇۋاتقانداك قىلاتتى. «ھەئە، ياخشى كۆرىمەن» دېدى ۋىنستون.

— ئەمىسە تولا ئۆلۈمنىڭ گېپىنى قىلماڭ. ئاڭلاڭ سۆيۈملۈكۈم،

بىز ھازىر كېلەر قېتىم كۆرۈشىدىغان ئىشنى دېيىشىۋالايلى. بىز ئاۋۋ دەرخزارلىقتىكى يەرگە بارساقمۇ بولىدۇ، ئۇ يەرگە ئۇزۇن بولدى بارسىدۇق. لېكىن، بۇدا چوقۇم باشقا يولدىن بېرىشىڭىز كېرەك. مەن ھەممىنى پىلانلاپ قويدۇم. سىز پويىزغا چىقىسىز ... قاراڭ، مەن سىزگە سىزىپ كۆرسىتىپ قويماي.

ئۇ ئاۋۋال يولدىكى توپىدىن ئازراق يىغدى ۋە كەپتەرنىڭ چاڭگىسىدىن بىر تال تاياقچىنى ئېلىپ، ئۇنىڭ ئۈستىگە خەرتە سىزىشقا كىرىشىپ كەتتى.

4

ۋىنىستون چاررىڭتون ئەپەندىنىڭ دۇكىنىنىڭ ئۈستىدىكى ھېلىقى كونا ھۇجرىغا تەپسىلىي سەپىلىۋاتاتتى. دەرەزە يېنىدىكى چوڭ كارىۋاتنىڭ ئۈستىگە كونا گىلەم ۋە قېپى يوق ياستۇق قويۇپ سەرھەجانلاشتۇرۇلۇپ قويۇلغان ئىدى. تام ئوچاقنىڭ ئۈستىدىكى كونا پاسوندىكى تام سائىتى چىكىلداپ مېڭىپ تۇراتتى، بۇلۇڭدىكى قاتلىما ئۈستەلنىڭ ئۈستىدە، ۋىنىستون سېتىۋالغان ئەينەك قەغەزباسقۇ بۇ سۇس قاراڭغۇلۇق ئىچىدە پارقىراپ تۇراتتى.

بىر ياندىكى تاختاي ئۈستىدە، مايماق بۈپكەتكەن بىر قەلەي ئوچاق، بىر دانە تاۋا ۋە ئىككى تال ئىستاكان تۇراتتى، بۇلارنى چاررىڭتون ئەپەندى ئەكىرىپ بەرگەن ئىدى. ۋىنىستون ئازراق سۇ قاينىتىش ئۈچۈن ئوچاقنى ياقىتى ۋە ئۈستىگە ئازراق سۇ قويدى. ئۇ بىر قەغەز كۈنۈپرتتا لىققىدە زەپەر قەھۋەسى ۋە بىر نەچچە تال شېكەر جەۋھىرى تابلېتى ئالغاچ كەلگەن ئىدى. سائەتنىڭ ئىسسىقلىقىنى ئون يەتتىدىن يىگىرمىنى كۆرسىتىپ تۇراتتى. ئەمەلىيەتتە سائەت ئون توققۇزدىن يىگىرمە ئۆتكەنىدى. جۇلىيا دەل ئون توققۇز يېرىمدا كەلمەكچى بولغانىدى.

ئەخمەق، ئەخمەق، ئۇنىڭ يۈزىكى داۋاملىق شۇنداق دەۋاتاتتى، بىلىپ تۇرۇپ ئۆزۈڭنى بىكاردىن بىكارغا ئۆلۈمگە تۇتۇپ بېرىۋاتسەن. پارتىيە ئەزالىرى سادىر قىلىپ سالدىغان بارلىق جىنايەتلەر ئىچىدە، يوشۇرۇش ئەڭ تەس جىنايەت مۇشۇ ئىدى. بۇ پىكىر ئەڭ دەسلەپتە ئۇنىڭ كاللىسىغا، ئۆيىدە ھېلىقى پارقىراپ تۇرغان ئەينەك قەغەز باسقۇغا كۆزى چۈشكەندىلا كەلگەنىدى. ئۆزى پەرەز قىلغاندەك چاررىڭتون ئەپەندى بۇ ئۆينى ئۇنىڭغا ئوڭايلا بېرىۋەتتى. ئېنىقكى، ئۇنى ۋىنىستوندىكى دوللار خۇش قىلىۋەتكەن ئىدى. ھەتتا ئۇ ۋىنىستوننىڭ بۇ ئۆينى شۇ ئىشقا ئىشلەتمەكچى بولغانلىقىنى بىلگەندىمۇ يا ھەيران قالمىدى، يا ئاچچىقى كېلىپمۇ قالمىدى. بەلكى ھېچ ئىش بولمىغاندەك نەزىرىنى باشقا ياقالارغا بۇراپ، ۋىنىستونغا بەزى تەپسىلاتلارنى ئېيتىپ بەردى ۋە ئۇنىڭغا ئەمدى بەك كۆزىگە كىرىۋالمايدىغاندەك، ئەمدى يوقاپ كېتىدىغاندەك تۇيغۇ بەردى. «ئادەمنىڭ مەخپىيىتى بەكلا قىممەتلىك» دېدى بوۋاي. بىراۋ مۇشۇنداق بىر يەرگە ئاران ئېرىشكەندە، بۇنى بىلىدىغانلارنىڭ بۇ ئىشنى ئۆزىلا بىلىپ قېلىشى ئەقەللىي بىر ئەخلاق ئىدى. ئۇ يەنە بىر ئىشكىنى دەپ بەردى، ئۇ ئارقا ھويلىغا تۇتىشىدىغان بولۇپ، ئۇ يەردىن باشقا يەنە بىر كىچىك كوچىغا چىققىلى بولاتتى، ئۇ بۇلارنى دەۋاتقاندا خۇددى ئۆزى ئېيتقاندا، ئاستا - ئاستا كۆزدىن يوقاپ كېتىۋاتقاندا تۇيغۇ بەردى.

دەرنىڭ ئاستىدا بىرەيلەن ناخشا ئېيتىۋاتاتتى. ئۇ ئېھتىيات بىلەن پەردىنىڭ ئارقىسىدىن قارىدى. ئىيۇن قۇياشى ئوتتەك نۇرلىرىنى پەستىكى سەيىناغا سېپىپ تۇراتتى. ئۇ يەردە تۇرۇۋاتقان يوغان، قىزىل بىلەكلىرى ناھايىتى توم، پەرتۇق تارتىۋالغان بىر ئايال كىرىپتى، بىلەن كىرىپ يايىدىغان ئارغامچا ئارىسىدا پالاقشىپ مېڭىپ يۈرەتتى، ئارغامچىغا نۇرغۇن تۆتبۇرچەك ئاق نەرسىلەر ئېسىلغان بولۇپ، قارىغاندا بوۋاقلارنىڭ يۆگىكىدەك قىلاتتى. ئۇ كىيىم يايىدىغان

ئاسفۇنى چىشلۋالمىسىلا كۈچلۈك ئاۋازدا ناخشا ئېيتىپ كېتەتتى:

پەقەتلا بىر خام - خىيالدۇر بۇ،
ئۆتۈپ كېتەر ئاپرىل ئېيىدەك.
سۆزدىن، بېقىشتىن ئويغانغان چۈشلەر،
ئېلىپ كېتەر يۈرىكىمنى ئوغرىدەك.

يېقىنقى بىر نەچچە ھەپتىنىڭ ئاخىرى، لوندوننىڭ ھەممىلا يېرىدە مۇشۇ ناخشا يانراۋاتاتتى. بۇ مۇزىكا باشقارمىسىنىڭ بىر تارمىقىنىڭ، پرولتارلار ئۈچۈن ئىشلەپ تارقاتقان نۇرغۇن ناخشىلىرىنىڭ ئىچىدىكى بىرى ئىدى. ناخشا تېكىستلىرىنىڭ ھېچقايسىسىنى ئادەم يازمىغان ئىدى، ئۇ پەقەت بىر مۇزىكا ماشىنىسى تەرىپىدىن يېزىلىپ چىققان ئىدى. ئەمما بۇ ئايال بۇ ناخشىنى شۇنداق ئاھاڭدار ئېيتتىكى، بۇ تېنىقىسىز، ئەخلەت ناخشىمۇ ئادەمگە خېلى يېقىملىق ئاڭلىنىپ قالدى. ۋىنستون ئۇ ئايالنىڭ ناخشىسىنى، ئۇنىڭ ئايىغىدىن چىققان يېقىمىسىز پالاقىسىغا تىۋىشىنى، كۈچىدىكى بالىلارنىڭ توۋلاشلىرىنى، ۋە يېقىن جايدىكى ماشىنىنىڭ ئاۋازلىرىنى ئاڭلىيالىدى. بىراق، ئۆي ئىچى ئاجايىپ جىمجىت ئىدى، چۈنكى ئۆيدە ئېكران يوق!

«ئەخمەق، ئەخمەق، ئەخمەق!» ئۇ يەنە ئويلاپ قالدى. ئۇلارنىڭ بۇ يەرگە بايقىلىپ قالماي بىر نەچچە ھەپتە كېلىپ - كېتەلىشىنى تەسەۋۋۇر قىلغىلى بولمايتتى. بىراق ئۇلارنىڭ ئۆزىگىلا تەۋە، يېقىن بىر ئوۋا تېپىشتىن ئىبارەت ئوتتەك كۈچلۈك ئارزۇسى بۇ ۋەھىمە، قورقۇنچىلاردىن غالىب كەلدى. ئاشۇ چېركاۋدىكى كۆرۈشۈشتىن كېيىن، خېلى ئۇزۇنغىچە ئۇلارغا يەنە بىر ئۇچرىشىش مۇمكىن بولمىدى. نەپەت ھەپتىسى يېقىنلاپ قالغاچقا، خىزمەت ۋاقتى ھەسسىلەپ ئۇزىراپ كەتكەن ئىدى. گەرچە تېخى بىر ئايدىن كۆپرەك ۋاقىت بولسىمۇ، ئۇنىڭ ئۈچۈن قىلىنىدىغان دەبدەبىلىك، مۇرەككەپ

تەييارلىق خىزمەتلىرى ھەممەيلەننىڭ خىزمەت سالىمىنى بەكلا ئېغىرلاشتۇرۇۋەتكەن ئىدى. ئاخىرى ئۇلار بىر چۈشتىن كېيىنكى ۋاقىتتا كۆرۈشۈشكە ئامال قىلالىدى. ئۇلار دەرەخزارلىقتىكى ھېلىقى كونا جايغا بېرىشقا كېلىشكەن ئىدى. بۇنىڭ ئالدىنقى كۈنىسى كەچتە، ئۇلار كوچىدا ئۇچراشتى. باشقا چاغدىكىدەكلا، ۋىنىستون جۇلىيا بىلەن كىشىلەر توپى ئارىسىدا ماڭغاندا، ئۇنىڭغا قارىمايتتى، شۇنداقسىمۇ، شۇنداق بىر قاراشتلا، ئۇ جۇلىيانىڭ يۈزىنىڭ ئادەتتىكىدىن بەكرەك تاتىرىپ كەتكەنلىكىنى سەزدى.

— تۈگەشتى، — دېدى جۇلىيا ئەتراپىنىڭ بىخەتەرلىكىگە جەزم قىلىپ بولغاندىن كېيىن، — ئەتىكى ئىشنى دېمەكچىمەن.

— نېمە؟

— ئەتە چۈشتىن كېيىن كېلەلمەيدىغان بويقالدىم.

— نېمىشقا؟

— ھەي، شۇ ئادەتتىكى سەۋەب، خىزمەت ۋاقتىم ئىلگىرى سۈرۈلۈپ قالدى.

ۋىنىستون بىردىنلا بۇنىڭدىن قاتتىق غەزەپلەندى. ئۇ جۇلىيا بىلەن تونۇشقاندىن كېيىنكى بىر نەچچە ئاي ئىچىدە، ئۇنىڭ جۇلىياغا بولغان ھېسسىياتى، ئىنتىلىشىدە ئۆزگىرىش بولغانىدى. دەسلىپدە، ھەقىقىي ھېسسىيات دەيدىغان نەرسە يوق ئىدى. تۇنجى قېتىملىق بىر يەردە بولۇش، پەقەتلا ئىرادىنىڭ كۈچى بىلەنلا ئىشقا ئاشقانىدى. ئەمما ئىككىنچى قېتىمدىن باشلاپ ئۇنداق بولمىدى. ئۇنىڭ چاچلىرىنىڭ ھىدى، لەۋلىرىنىڭ تەمى، ئۇنىڭ تېرىلىرى خۇددى ۋىنىستوننىڭ بەدىنىگە، ئەتراپىدىكى ھاۋاغا سىڭىپ كېتىۋاتقانداك بىلىنىدىغان بولدى. جۇلىيا ۋىنىستونغا نىسبەتەن بولمىسا بولمايدىغان بىر ماددىي زۆرۈرىيەتكە ئايلىنىپ قالغانىدى، ۋىنىستون ئۇنىڭغا ئېرىشىشنىلا ئەمەس، بەلكى شۇنداق ئېرىشىش ھوقۇقىم بار دەپ ئويلايدىغان

بوپقالغانىدى. جۇليا «مەن كېلەلمەيدىكەنمەن» دېگەندە، ۋىنستوندا خۇددى ئۇ يالغان ئېيتقان دەك تۇيغۇ پەيدا بولدى. دەل شۇ دەقىقىدە، ئۇلار قىستاڭچىلىقتا بىر يەرگە كېلىپ قالدى ۋە قوللىرى تېگىشىپ كەتتى. جۇليا ۋىنستوننىڭ بارمىقىنىڭ ئۇچىنى بىرنى چىڭگىدە سىقىپ قويدى، ئۇ بۇنى جىنسى ئىستەك بىلەن ئەمەس، بەلكى مۇھەببەت بىلەن سىققان دەك قىلاتتى. ۋىنستون ئاياللار بىلەن بولغان تۇرمۇشتا، ئادەمنى دەردتە قويدىغان بۇنداق ئىشلارنىڭ تولا بولۇپ تۇرىدىغان نورمال ھادىسە ئىكەنلىكىنى تۇيۇقسىز ھېس قىلدى. شۇنىڭ بىلەن ۋىنستوننىڭ ۋۇجۇدىنى ئۇنىڭغا نىسبەتەن بۇرۇن كۆرۈلۈپ باقمىغان ھېسداشلىق قاپلىۋالدى. ۋىنستون بىز توي قىلىپ بولغىلى ئون يىل بولۇپ بولغان ئەر - خوتۇنلاردىن بولغان بولساق، كوچىلاردا ھېچنېمىدىن ئەنسىرىمەي، ئەر كىن - ئازادە قوللىرىمىزنى تۇتۇشۇپ مېڭىپ كەتسەك، بازاردىن ئۆيگە لازىم ئۇششاق - چۈششەكلەرنى بىللە ئالساق نەقەدەر ياخشى بولاتتى دېگەنلەرنى خىيالىدىن ئۆتكۈزدى. ئۇ يەنە ھەممىدىن بەكرەك، بولسا ئۆزىمىزنىڭ ئايرىم بىر ئۆيى بولسا، ھەر قېتىم كۆرۈشكەندە چوقۇم جىنسى ئالاقە قىلىشنى ۋەزىپە قىلىۋالمىساق دېگەنلەرنى ئويلىدى. ئەمەلىيەتتە، چاررىگتون ئەپەندىنىڭ ئۆيىنى ئىجارىگە ئېلىش خىيالى ئۇنىڭغا مۇشۇ چاغدا ئەمەس، بەلكى ئەنسى تۇيۇقسىز كەلگەنىدى. ئۇ بۇ خىيالىنى جۇلياغا ئېيتقاندا، ئۇ ئويلىمىغان يەردىن تەبىئىي بولۇپ تۇرغاندەكلا ماقۇللۇقىنى بىلدۈردى. ئىككىلىسى بۇنىڭ بىر قېپىزىل ساراڭلىق، ھاماقەتلىك ئىكەنلىكىنى بىلىشەتتى. بۇ ئۆز قەبرىسىگە تېخىمۇ يېقىنلىشىشتىن باشقا نەرسە ئەمەس ئىدى. ئۇ كارىۋاتنىڭ گىرۋىكىدە ئولتۇرۇپ مۇشۇلارنى خىيال قىلىۋاتقاندا، ئۇنىڭ كاللىسىغا تۇيۇقسىز شەپقەت مىنىستىرلىكىنىڭ يەر ئاستى گەمبىلىرى كېلىپ قالدى. پۈتۈلۈپ كەتكەن بۇ خىل قورقۇنچىنىڭ ئادەمنىڭ ئېڭىغا خالىغاندا كىرىپ - چىقىپ تۇرۇشى بەكلا غەلىتە بىر ئىش ئىدى.

بۇ بىر مۇقەررەلىك ئىدى، بۇ قورقۇنچ، خۇددى توقسان توققۇزدىن كېيىن يۈز كەلگەندەكلا، چوقۇم كەلگۈسىدە ئۆلۈمدىن بۇرۇن بېشىمىزغا كېلەتتى. ھېچكىم بۇنىڭدىن قۇتۇلالمايتتى، پەقەت ئازراق كەينىگە سۈرۈلۈشى مۇمكىن ئىدى. بەلكىم يەنە بىراۋ ئۆزى خالاپ، بىلىپ تۇرۇپ بۇنى يەنە ئالدىغىمۇ سۈرەتتى.

بۇ چاغدا، پەلەمپەيدىن تېز - تېز ماڭغان ئاياغ تېۋىشى ئاڭلاندى. ئارقىدىنلا جۇليا ئۆيگە ئېتىلىپ دېگۈدەك كىرىپ كەلدى. ئۇ تولىمۇ قوپال، قوڭۇر رەڭ بېرزىنت رەختتىن تىكىلگەن سومكا كۆتۈرۈۋالغانىدى. ۋىنىستون ئۇنى مىنىستىرلىكتە دائىم مۇشۇنداق سومكا كۆتۈرۈۋالغان ھالەتتە كۆرەتتى. ئۇ جۇليانى قۇچاقلاش ئۈچۈن ئۇنىڭ ئالدىغا باردى، بىراق جۇليا تېزلا ئۇنىڭ قۇچىقىدىن چىقتى، چۈنكى ئۇنىڭ قولىدا تېخى سومكىسى بار بولۇپ، سەل ئەپسىز ئىدى.

— جىندەك تۇرۇپ تۇرۇڭ، — دېدى ئۇ، — نېمىلەرنى ئەكەلدىم، كۆرسىتىپ قويايچۇ. سىز ھەقىچان ئاشۇ تېتىقسىز زەپەر قەھۋەسىدىن ئالغان كەلدىڭىز، شۇنداقتۇ؟ چوقۇم ئەكەلدىڭىز. ئەمدى ئۇنى تاشلىۋەتسىڭىز بولىدۇ، ئۇنىڭ لازىمى يوق. قاراڭ بۇلارغا.

ئۇ تىزلىنىپ ئولتۇرۇپ خالىتىسىنى ئاچتى ۋە ئۇنىڭ ئۈستى تەرىپىگە قويۇلغان كۈلۈچ، ئەتۈركىلەرنى ئېلىۋەتتى، ئاستىدا بىر نەچچە قەغەز خالتا تۇراتتى. ۋىنىستون جۇليا سۇنۇپ بەرگەن قەغەز خالىتىنى ئېلىپ، بىر خىل غەلتە، ئەمما تونۇش بىر نەرسىنى سەزدى. ئۇ ئېغىر، قۇمغا ئوخشايدىغان بىر نەرسە بىلەن توشقۇزۇلغان ئىدى.

— شېكەر ئەمەستۇ؟

— ھەقىقىي شېكەر، شېكەر جەۋھىرى ئەمەس. مانا بۇ يەردە ھەقىقىي ئاق بولكا بار، ھېلىقى بىز يەيدىغىنى ئەمەس. يەنە ئازراق مۇراببا، سۈتمۈ بار، ئەمما قاراڭ! مانا ماۋۇ مەن رەسمىي پەخىرلىنىدىغان نەرسە، ئۇنى لاتىغا يۆگۈۋېلىشقا مەجبۇر بولدۇم، چۈنكى...

جۇلييانىڭ ۋىنىستونغا نېمە ئۈچۈنلىكىنى دەپ بېرىشىنىڭ ھاجىتى يوق ئىدى. چۈنكى ئۇنىڭ قويۇق ھىدى ئاللىبۇرۇن ئۆيىنى قاپلىغان ئىدى، بۇ پۇراق گويىكى ۋىنىستوننىڭ بالىلىق دەۋرىدىن كەلگەندەك ئىدى، بۇنداق پۇراقنى ھازىرمۇ ئاندا - ساندا پۇراپ قالاتتىڭىز. كاردورلاردىكى مەلۇم ئىشىكلەر جاڭگىدە ئېتىلىشتىن بۇرۇن، بۇرۇنقىغا پۇراپ قالاتتى، ياكى بەزىدە كوچىلاردا تۇيۇقسىز پۇراپ قالاتتىڭىز، يەنە دەرھال غايىب بولاتتى.

— بۇ قەھۋە، ھەقىقىي قەھۋەكەن، — دېدى ۋىنىستون.

— بۇ ئىچكى پارتىيەنىڭ قەھۋەسى، بۇ يەردە ساق بىر كىلو بار.

— بۇ نەرسىلەرنى قانداق قولغا چۈشۈردىڭىز؟

— بۇ ھەممىسى ئىچكى پارتىيەنىڭ نەرسىلىرى، ئۇ چوشقىلارنىڭ

ھەممە نېمىسى تەل. لېكىن، مۇلازىمەت، خىزمەتچىلىرى يەنە بىر ئاماللارنى قىلىپ ئازراقتىن سوقۇۋالىدۇ. قاراڭ، يەنە ئازراق چايىمۇ بار.

ۋىنىستون ئۇنىڭ قېشىدا ئولتۇردى. ئۇ قەغەز قاپنىڭ بىر بۇرجىكىنى

يىرتتى.

— مانا بۇ ھەقىقىي چاي، قارا بۆلجۈرگەن يوپۇرمىقى ئەمەس.

— يېقىندىن بېرى چاي خېلى كۆپىيىپ قالدى، ئۇلار ھىندىستان ياكى باشقا بىر يەرلەردىن ئەكەلدىمكى، — دېدى جۇليا چۈشىنىكىسىزلا، — لېكىن، گېپىمنى ئاڭلاپ ماڭا ئۈچ مىنۇت كەينىڭىزنى قىلىپ ئولتۇرۇڭ، سۆيۈملۈكۈم. كارىۋاتنىڭ يەنە بىر تەرىپىدە ئولتۇرۇڭ. دەرىزىگە بەك يېقىن بېرىۋالماڭ. مەن ھە دېمىگىچە كەينىڭىزگە قارىماڭ.

ۋىنىستون پەردىدىن سىرتقا قاراپ ئولتۇردى. پەستىكى سەينادا، ھېلىقى سېمىز ئايال يەنىلا كىر دېسى بىلەن كىر يايىدىغان ئارغامچا ئارىسىدا پالاقلاپ بۇرەتتى. ئۇ ئېغىزىدىكى ئىككى تال ئاسقۇنى

ئېلىپ، زوق - شوق بىلەن ناخشا ئېيتىشنى باشلاپ كەتتى:

دەيدۇ ئۇلار ۋاقىت قادىر ھەممىگە،
دەيدۇ ئۇلار ئۇنتالايىسەن ھەممىنى.
ئەمما ئۆتكەن قاينغۇ - شادلىق، ياش - كۈلكە،
تىلغاپ چىقار توختىماستىن قەلبىمنى.

ئۇ ئايال بۇ باش - ئايىغى يوق، مالماتاڭ ناخشىنى ئېسىدە چىڭ ساقلىۋالغاندەك قىلاتتى. ئۇنىڭ ناخشا ساداسى يېقىملىق ياز ھاۋاسى بىلەن لەيلەپ كېلىپ ئادەمگە ھەم خۇشاللىقنى ھەم قاينغۇنى ئەسلىتەتتى. ئۇ ئۆز تۇرمۇشىدىن بەكلا رازىدەك كۆرۈنەتتى، ياز كېچىلىرى ئۈزۈلۈپ قالمىسا، يۇيىدىغان كىيىم - كېچەكلەر تۈگەپ قالمىسا، ئۇ بۇ يەردە بالىلارنىڭ يۈگىكىنى يېيىپ، تېتىقسىز ناخشىلارنى ئېيتىپ يەنە بىرەر مىڭ يىل بولسىمۇ خاتىرجەم ياشاپ كېتەلەيدىغاندەك قىلاتتى. ئۇ بىردىنلا ھېچبىر پارتىيە ئەزاسىنىڭ ئۆزى يالغۇز، ئۆزلۈكىدىن بىرەر ناخشىغا غىڭشىغانلىقىنى ئاڭلاپ باقمىغانلىقىنى ئېسىگە ئېلىپ بەكلا غەلىتىلىك ھېس قىلدى. بۇ خۇددى ئۆزىگە سۆزلەپ سېلىشقا ئوخشاش، بەكلا خەتەرلىك ئادەت ۋە ساداقەتسىزلىكنىڭ ئالامىتى ئىدى. قارىغاندا ئىنسانلار ئاچارچىلىققا مۇپتىلا بولغاندا، ھەرقانداق نەرسە ھەققىدە ناخشىلارنى ئېيتىپ باققىدەك.

— ئەمدى قارىسىڭىز بولىدۇ.

ئۇ بۇرۇلدى، ئۇ بىر قاراپلا كۆز ئالدىدىكى ئادەمنى دەماللىققا تونۇيالمىدى. ئەسلىدە ئۇ جۈلبىيانى يالڭاچ كۆرەرمەن دەپ ئويلىغانىدى. لېكىن ئۇ يالڭاچ ئەمەس ئىدى. يۈز بەرگەن ئۆزگىرىش ئۇنىڭ تەسەۋۋۇرىدىكىدىن بەكلا چوڭ ئىدى. ئۇ يۈزىنى بويىغان ئىدى.

ئۇ جەزمەن پروتلارلارنىڭ بازىرىدىكى بىرەر دۇكانغا كىرىپ، ئۆزى ئۈچۈن تولۇق بىر يۈرۈش گىرىم بۇيۇملىرى سېتىۋاپتۇ. ئۇنىڭ لەۋلىرى قېنىق بويالغان، مەڭزىگە ماي، فاڭشىرىغا ئۇيا سۈرتۈلگەن ئىدى. ھەتتا كۆزىنىڭ ئاستىغىمۇ بىر نەرسە ئىشلەتكەن چېغى كۆزلىرى تېخىمۇ پارقىراپ كەتكەنىدى. گىرىم تازا ۋايىغا يېتەلمەي قالغانىدى، بىراق ۋىنىستوننىڭ بۇنداق ئىشلاردىكى تەلپى يۇقىرى ئەمەس ئىدى. ئۇ ئىلگىرى بىرەر ئايال پارتىيە ئەزاسىنىڭ گىرىم قىلغىنىنى كۆرۈپ باقمىغان، ھەتتا تەسەۋۋۇرمۇ قىلىپ باقمىغان ئىدى. ئۇ ئادەم ھەيران قالغۇدەك دەرىجىدە گۈزەللىشىپ كەتكەنىدى. ئۇ يۈزىدىكى مۇۋاپىق ئورۇنلارغا ماس رەڭلەرنى ئىشلىتىپ، چىرايلىقلىشىپلا قالماستىن، ئەڭ مۇھىمى ئۇنىڭغا ھەقىقىي بىر ئاياللىق نازا كەت قوشۇلغانىدى. ئۇنىڭ قىسقا چاچلىرى ۋە ئوغۇل بالىچە فورمىسى بۇ ئۇنۈمنى تېخىمۇ كۈچەيتكەن ئىدى. ۋىنىستون ئۇنى قۇچاقلىۋىدى، ئۇنىڭ بۇرغىغا سۈنئىي رۇخسار گۈل ئەتىرىنىڭ ھىدى ئۇرۇلدى. ئۇ ھېلىقى يەر ئاستىدىكى قاراڭغۇ، مەينەت ئاشخانا ئۆيىنى، قېرى ئايالنىڭ تۆشۈكتەك ئېغىزىنى ئەسلىدى. ئۇ ئايالمۇ دەل مۇشۇنداق پۇرايدىغان ئەتىرىنى ئىشلەتكەنىدى. ئەمما شۇ تاپتا ئۇلار مۇھىم ئەمەس ئىدى.

— ئەتىرمۇ بار!

— ھەئە سۆيۈملۈكۈم، ئەمدى نېمە ئىش قىلماقچى ئىكەنلىكىمنى بىلمەيسىز؟ مەن چوقۇم بىر ئاماللارنى قىلىپ، ھەقىقىي ئايالچە ئۇزۇن كۆينەك كىيىمەن، بۇ فورمىلارغا ھۆ بولۇپ كەتتىم. مەن سۈزۈك يىپەك پايپاق ۋە ئېگىز پاشنا ئاياق كىيىمەن! بۇ ئۆينىڭ ئىچىدە مېنىڭ پارتىيە ئەزاسى ئەمەس، بەلكى بىر ئايال بولغۇم بار!

ئۇلار كىيىملىرىنى سېلىپ چۆرۈۋېتىپ، كارىۋاتقا ياماشتى. بۇ ۋىنىستوننىڭ تۇنجى قېتىم جۇليا بار يەردە كىيىملىرىنى سېلىۋېتىپ يالىڭاچ بولۇشى ئىدى. ئۇ تا ھازىرغىچە ئۆزىنىڭ تاتىراڭغۇ، ئورۇق بەدەنلىرىدىن، ھوشۇقىدىكى يارىسى ۋە ئۇنىڭ سەل ئۈستىدىكى رەڭگى

ئۆزگىرىپ كەتكەن يېرىدىن نومۇس قىلاتتى. كارىۋاتتا كىرىلىك يوق بولۇپ، ئۇلار ياتقان ئەدىيال كونا ئەمما سىلىق ئىدى. كارىۋاتنىڭ چوڭلۇقى ۋە يۇمشاقلىقى ئۇلارنى ھەيران قالدۇرغان ئىدى. «قۇرتلا قىمىلداپ كەتكەندۇ ئىچىدە، كىمنىڭ كارى؟» دېدى جۇلىيا. ھازىر پرولتالارنىڭ ئۆيىدىن باشقا يەردە، بۇنداق قوش كىشىلىك كارىۋاتنى كۆرگىلى بولمايتتى. ۋىنىستون بالا چېغىدا مۇشۇنداق كارىۋاتتا يېتىپ باققان ئىدى. لېكىن، بۇ جۇلىيانىڭ ھاياتىدا تۇنجى قېتىم قوش كىشىلىك كارىۋاتتا يېتىشى ئىدى.

ئۇلار كارىۋاتتا يېتىشىنىچە بىردەمدىلا ئۇيقۇغا كەتتى. ۋىنىستون ئويغانغاندا سائەت ئاللىبۇرۇن توققۇزغا يېقىنلىشىپ قالغانىدى. ئۇ قىمىرلىمىدى، چۈنكى جۇلىيا بېشىنى ئۇنىڭ بىلىكىگە قويۇپ ئۇخلاۋاتقان ئىدى. جۇلىيانىڭ گىرىم - بوياقلىرىنىڭ ھەممىسى دېگۈدەك، ۋىنىستون بېشىنى قويۇپ ياتقان ياستۇققا يۇقۇپ قالغانىدى، ئەمما يۈزىگە سۇۋالغان ماينىڭ سۇس ئىزى ئۇنىڭ مەڭز سۆڭەكلىرىنىڭ گۈزەللىكىنى ئالاھىدە گەۋدىلەندۈرۈپ تۇراتتى. يېتىۋاتقان قۇياشنىڭ ئالتۇن نۇرى كارىۋاتنىڭ ئاياغ تەرىپىنى ۋە تام ئوچاقنى يورۇتۇپ تۇراتتى، ئوچاقتا بايا قويۇپ قويغان سۇ قايناپ كەتكەنىدى. پەستىكى ئايالمۇ ناخشىسىنى توختاتقان، پەقەت كوچىدىن بالىلارنىڭ تۈۋلاشقان ئاۋازلىرى ئاڭلىناتتى. ۋىنىستون ئىزى يوق قىلىنغان ئاشۇ ئۆتمۈشتىمۇ، كىشىلەر سالقىن ياز كەچلىرىدە كارىۋاتتا مۇشۇنداق يالڭاچ يېتىپ، خالىغاندا بىرگە بولۇپ، خالىغاندا پاراڭلىشىپ، سىرتتىكى ئاۋازلاردىن ھۇزۇرلىنىپ، ئورنىدىن تۇرغۇسى كەلگەندە تۇرۇپ، ئەمدى ئورنىمىزدىن تۇرمىساق بولمايدۇ دېگەن تۇيغۇلاردىن خالىي ھالەتتە ياشاپ باققان بولغىمىدى؟ مۇشۇ ئۇلارنىڭ نورمال تۇرمۇشى بولغىمىدى؟ دېگەنلەرنى ئويلاپ قالدى. ياق، چوقۇم ئۇنداق ئەمەس، نەدىمۇ بۇنداق تۇرمۇش نورمال تۇرمۇش ھېسابلانسۇن؟ جۇلىيا ئويغاندى، ئۇ كۆزلىرىنى ئۇۋۇلاپ، جەينەكلىرىگە تايىنىپ تۇرۇپ، قايناۋاتقان چەينەككە قارىدى.

— سۇنىڭ يېرىمى قالماپتۇ، مەن ئەمدى تۇرۇپ قەھۋە تەييارلاي،
بىزنىڭ يەنە بىر سائەت ۋاقتىمىز باركەن، سىلەرنىڭ بىنانىڭ توكى
سائەت قانچىدە ئۆچۈرىلىدۇ؟

— يىگىرمە ئۈچ يېرىمدا.

— بىزنىڭ ياناقتا يىگىرمە ئۈچتە. ئەمما سىز بالدۇرراق ئورنىڭىزدىن
تۇرمىسىڭىز بولمايدۇ، چۈنكى... ۋوي! مەينەت، نىجىس! يوقال! — ئۇ
ئېگىلىپلا پەستىكى ئايغىنى ئېلىپ ئۇنى بىر بۇرجەككە ئاتتى، ئۇنىڭ
ئوغۇل بالىلارنىڭكىدەك بۇ چەيدەس ھەرىكىتى، نەپرەت پائالىيىتىدە
گۈلدستېپىغا لۇغەتنى ئاتقىنىغا ئوخشاپ كەتتى.

— نېمىكەن ئۇ؟ — دەپ سورىدى ۋىنىستون ھەيرانلىق بىلەن.

— چاشقان. ئۇنىڭ تامدىكى تاختاينىڭ ئارقىسىدىن تۇمشۇقنى
چىقىرىۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ قالدىم. ئۇ يەردە بىر تۆشۈك باركەن.
ئىشقىلىپ ئۇنى ئوبدانلا بىر قورقۇتۇپ قويدۇم.

— چاشقان! مۇشۇ ئۆيدە! — دېدى ۋىنىستون ئالاقزادە بولۇپ.

— ھەممە يەردە بار ئۇ نېمىلەر — دېدى جۇليا ھېچ ئىش
بولمىغاندەك يانتىچ، — ئۇ نېمىلەر بىزنىڭ ياتاقنىڭ ئاشخانىسىدىمۇ
بار. لوندوننىڭ نۇرغۇن يەرلىرىدە مەغلدىشىپ يۈرۈپتۇ، ئۇلارنىڭ
بالىلارغا ھۇجۇم قىلىدىغىنىنى بىلەمسىز؟ بەزى كوچىلاردا ئاياللار
بوۋاقلارنى بىرەر - ئىككى مەنۇتمۇ قويۇپ قويايلىدۇ. يوغان بېغىررەڭ
بىر خىللىرى بار، شۇلار شۇنداق قىلىدۇ. تېخىمۇ ئادەمنىڭ كۆڭلىنى
ئېلىشتۇرىدىغىنى بۇ نەرسىلەر....

— بولدى، ئەمدى داۋاملاشتۇرماڭ، — دېدى ۋىنىستون كۆزلىرىنى
چىڭ يۇمۇۋېلىپ.

— سۆيۈملۈكۈم! تاتىرىپ كەتتىڭىزغۇ؟ نېمىش بولدى؟ چاشقانلار
كۆڭلىڭىزنى بىئارام قىلامدۇ؟

— مەن دۇنيادا ھەممىدىن بەك قورقىدىغان نەرسە چاشقان!

جۇلىيا خۇددى ئۆزى بەدەنلىرىنىڭ ھارارىتى بىلەن ۋىنىستوننى تىنچلاندۇرۇپ قويماقچى بولغاندەك، ۋىنىستونغا چىڭ چاپلاشتى، ۋىنىستون كۆزىنى دەرھال ئاچمىدى. ئۇ گويا بىر نەچچە مىنۇت بىر قاباھەتلىك چۈشنىڭ ئىچىگە كىرىپ قالغاندەك بولۇپ قالدى، ئۇ پۈتۈن ھاياتىدا بۇ چۈشتىن قۇتۇلالمىغان ئىدى. داۋاملىق دېگۈدەك ئوخشاش بىر چۈش ئىدى. ئۇ قايقاراڭغۇدا بىر تامنىڭ ئالدىدا تۇراتتى، تامنىڭ يەنە بىر تەرىپىدە بولسا قاراشقۇمۇ پېتىنغىلى بولمايدىغان بىر نەرسىلەر بار ئىدى. ئۇ چۈشىدە ئۆزىنى ئۆزى ئالدايدىغانلىقىنى چوڭقۇر ھېس قىلاتتى، چۈنكى ئۇ ئەمەلىيەتتە تامنىڭ كەينىدىكى نەرسىلەرنىڭ نېمىلىكىنى بىلەتتى، ئۇ ئازراق كۈچسىلا، خۇددى مېڭىسىدىن بىر نەرسىنى تارتىپ چىقارغاندەك، ئۇ نەرسىنىمۇ كۆز ئالدىغا ئەكىلەلەيتتى. ئەمما ئۇ دائىم ئۇ نەرسىنىڭ نېمىلىكىنى كۆرمەيلا ئويغىنىپ كېتەتتى. ئىشقىلىپ، ئۇ بايا جۇلىيا ئايغىنى ئاتقان نەرسە بىلەن مۇناسىۋەتلىك بىر نېمە ئىدى.

— كەچۈرۈڭ، ھېچقىسى يوق، مەن پەقەت چاشقانلارغا ئۆچ، — دېدى ۋىنىستون.

— ئەنسىرىمەڭ سۆيۈملۈكۈم، ئۇ نېمىلەر ئەمدى بۇ يەردىن يوقىلىدۇ. مەن بىز مېڭىشتىن ئىلگىرى ئۇ تۆشۈكنى ھىم ئېتىۋېتىمەن. كېلەر قېتىم كەلگىنىمىزدە، مەن ئازراق سمونت ئالغاي كېلىپ، تولۇق ھىملۈيتىمەن.

بۇ قورقۇنچ بىردەمدىلا ئاساسەن ئۇنتۇلدى. ۋىنىستون سەل ئۆزىدىن نومۇس قىلىپ قالدى، ئۇ كارىۋاتنىڭ بېشىغا كەينىنى قىلىپ ئولتۇردى. جۇلىيا كارىۋاتتىن چۈشۈپ، فورمىسىنى كىيىپ، قەھۋە دەملەشكە تۇتۇندى. تاۋىدىن كۆتۈرۈلگەن ھىد شۇنداق خۇشپۇراق ئىدىكى، ئۇلار بۇنىڭدىن ھاياجانلىنىپ كەتتى ۋە ئىشك - دەرېزىلەرنى ھىم ئېتىۋەتتى، چۈنكى پۇراق سىرتقا چىقىپ كېتىپ قالسا بولمايتتى. قەھۋەنىڭ پۇرىقىدىنمۇ بەكرەك ئادەمنى ھاياجانغا سالدىغىنى،

ئۇنىڭغا شېكەرنى سالغاندىن كېيىنكى قەھۋە يۈزىدە پەيدە بولىدىغان سىزىقچىلار ئىدى. ۋىنستون نەچچە يىللاردىن بۇيان، پەقەت شېكەر جەۋھىرىلا ئىشلىتىپ، شېكەرنى پۈتۈنلەي ئۇنتۇپ كەتكەندى. جۇليا بىر قولىنى يانچۇقىغا سېلىپ، بىر قولىدا مۇراببا سۈرتۈلگەن بولكىنى تۇتۇپ، بىردەم كىتاب ئىشكاۋىغا سىنچىلاپ قاراپ كېتەتتى، بىردەم قاتلىما ئۈستەلنى قانداق قىلىپ ئوڭشىغىلى بولار دەپ، سىنچىلاپ كۆزىتىپ كېتەتتى، بىردەم ئۆزىنى ھېلىقى پۈلەنچۈكلۈك ئورۇندۇققا تاشلاپ ئۇنى لەپەڭشىتىپ يېتىپ باقاتتى، يەنە تامدىكى سائەتكە قىزىقىش بىلەن قاراپ تۇرۇپ كېتەتتى. ئۇ ھېلىقى ئەينەك قەغەز باسقۇنى كارىۋاتنىڭ بېشىغا ئەكىلىپ يورۇقتا بەك ئىنچىكىلەپ قاراپ كەتتى، ئۇنىڭ يۇمشاق، يامغۇر سۈيىدەك سىلىق قىياپىتى جۇليانى مەھلىيا قىلىۋالغان ئىدى.

— بۇ نېمىدۇ سىزنىڭچە؟

— بۇ ھېچنېمە ئەمەس، يەنى مەن دېمەكچى بۇنى تېخى ھېچكىم ئىشلىتىپ باقمىغان. شۇڭلاشقا ئامراق مەن بۇنىڭغا. بۇ ئۇلار ئۆزگەرتىۋەتكەن تارىخنىڭ ئۇنتۇلۇپ قالغان بىر پارچىسى. ئەگەر كىشىلەر بىلەلسە، بۇ يۈز يىللار بۇرۇنقى دۇنيانىڭ ئىزناسى.

— ئاۋۋ تامدىكى رەسىمچۇ؟ — دېدى جۇليا تامنى ئىشارەت

قىلىپ تۇرۇپ، — ئۇمۇ يۈز يىللار بۇرۇنقى رەسىمچۇ؟

— ئۇنىڭدىنمۇ بۇرۇن، شۇنداق دېيەلەيمەن، بەلكىم ئىككى يۈز يىل بۇرۇنقى بولۇشى مۇمكىن. ھازىر ھېچنېمىنىڭ يېشىنى بىلگىلى بولمايدۇ، — جۇليا ئۇنى كۆرگىلى ئۇنىڭ قېشىغا باردى، — مانا مۇشۇ يەر، بايا چاشقانلار تۇمشۇقنى چىقارغان، — دېدى جۇليا رەسىمنىڭ ئاستىدىكى تاختاينى تېپىپ تۇرۇپ، — ھەي، بۇ يەر قەيەر؟ مەن ئۇنى بىر يەردە كۆرگەندەك قىلىمەن.

— ئۇ بىر چېركاۋ، ھېچبولمىسا بۇرۇن. ئىسمى سېپىت كېمپىت

دېيىس، - چاررىڭتون ئەپەندى ئۆگىتىپ قويغان ھېلىقى ناخشا
ۋىنستوننىڭ ئېسىگە كەلدى ۋە خۇددى سېغىنغاندەك غىڭشىپ قويدى:

ئاپپىلىسن ۋە لېمونا
سېنىت كېلىمت چېركاۋى شۇنداق جاراڭلار

ئۇنى ھەيران قالدۇرغىنى جۇليا ئۇنىڭ داۋامىنى چۈشۈردى:

سەن ماڭا ئۈچ فارسىڭ قەرزدار،
سېنىت مارتىن شۇنداق جاراڭلار.
قاچان بېرىسەن قەرزىمنى دەپ،
كونا بېيلى شۇنداق جاراڭلار.

داۋامىنى ئۇنتۇپ قاپتىمەن، ئەمما ئەڭ ئاخىرىسى ئېسىمدە:

شام كېلىدۇ كارىۋاتقا نۇرلار چاچقىلى،
پالتا كېلەر بېشىڭغا، كېسىپ - چاچقىلى،

بۇ خۇددى ئوتتۇرىدىن ئىككىگە ئايرىۋېتىلگەن مەخپىي پارولغا
ئوخشاپ قالغانىدى، «كونا بېيلى» نىڭ كەينىدە چوقۇم يەنە بىر
مىسرا بار ئىدى. بەلكىم ناۋادا چاررىڭتون ئەپەندىگە ئەسلەتسە،
ئۇنىڭ ئېسىگە كەپقېلىشى مۇمكىن ئىدى.

- كىم ئۆگەتكەن بۇنى سىزگە؟

- چوڭ دادام، مەن بەك كىچىك ۋاقىتلىرىمدا بۇنى داۋاملىق
ئېيتىپ بېرەتتى. مەن سەككىز ياش چاغلىرىمدا ئۇ پارغا ئايلىنىپ
كەتكەنىدى، ئىشقىلىپ يوقاپ كەتكەن. مەن لېمون دېگەن تېمىدۇ

دەپ قالغانىم، مەن ئاپپىلىسىنى كۆرگەن. ئۇ ئىككىلىسى پوستلىرى قېلىن، سېرىق رەڭلىك مېۋىكەن.

— مەن لېمۇنى ئەسلىيەلەيمەن. ئەللىكىنچى يىللاردا ئۇ تولا ئىدى. ئۇ شۇنچىلىك چۈچۈمەل ئىدىكى، پۇراپ قويسىمۇ چىشلىرى قاماپ قالاتتى، — دېدى ۋىنىستون.

— كېسىپ دېيەلەيمەنكى، رەسىمنىڭ كەينىدە چوقۇم قۇرت — ھاشارەتلەر ئۇۋىلاپ كېتىڭلىك، مەن بىرەر كۈنى ئۇنى ئېلىپ بىر تازىلاپ قوياي. ئەمدى ماڭىدىغان چاغ بولدىغۇ دەيمەن. مەن ئاۋۋال يۈزۈمدىكى ماۋۇ نېمىلەرنى يۇيۇۋېتەي. ھەي نېمانداق زېرىكىشلىك! يۈزىڭىزدىكى ئاۋۇ لەۋ سۇرۇخنى بىردەمدىن كېيىن تازىلاپ قوياي.

ۋىنىستون قوپماي بىردەم يانتى. ئۆي قاراڭغۇلىشىشقا باشلىدى. ئۇ يورۇق تەرەپكە ئۆرۈلدى ۋە ئەينەك قەغەز باسقۇغا تىكلىپ يېتىپ كەتتى. ئادەمنى ئۆزىگە بۇنداق جەلپ قىلىۋالغان بۇ نەرسە، ھەرگىزمۇ ئۇنىڭ ئىچىدىكى مارجان تاش بولماستىن، ئەينەكنىڭ ئىچى ئىدى. ئۇ شۇنچە قېلىن ئىدىيۇ، يەنىلا خۇددى ھاۋادەك شۇنداق سۈزۈك كۆرۈنەتتى. ئەينەكنىڭ سىرت يۈزى خۇددى ئاسماندەك، ئۆزىنىڭ ئىچىدىكى كىچىككىنە دۇنياسىنى قاپلاپ تۇراتتى. ئۇ ئۆزىنى ئۇنىڭ ئىچىگە كىرىپ كەتكەندەك ھېس قىلدى. راست، ئۇ كىرىپ كەتكەنىدى، ئۇنىڭ بىلەن ماۋۇ كارىۋات، قاتلىما ئۈستەل، تامدىكى سائەت، ئاۋۇ ئويما رەسىم، ھەتتا مۇشۇ قەغەز باسقۇنىڭ ئۆزىمۇ ئەگىشىپ كىرىپ كەتكەنىدى. قەغەز باسقۇ ئۇنىڭ ئۆيى، ئۇنىڭ ئىچىدىكى مارجان تاش بولسا جۈلييانىڭ ۋە ئۆزىنىڭ ھاياتى ئىدى، ئۇ خۇددى بۇ كىرىستالنىڭ ئىچىدە مەڭگۈلۈككە قېتىپ كەتكەندەك قىلاتتى.

سايىم يوقاپ كەتتى. بىر كۈنى ئەتىگەن ئۇ ئىشقا كەلمىدى. بىر نەچچە ھاماقەت ئۇنىڭ كەلمىگەنلىكى ھەققىدە بىر نېمىلەرنى بىلجىرلىشىپ كەتتى. ئەتىسىدىن باشلاپ، ھېچكىم ئۇنىڭ گېپىنى قىلمىدى. ئۈچىنچى كۈنى، ۋىنىستون ئارخىپ باشقارمىسىنىڭ ئالدى زالىدىكى ئۇقتۇرۇش دوسكىسىغا قارىغىلى باردى. ئۇ يەردە شاخمات كومىتېتىدىكىلەرنىڭ ئىسمى بار تىزىملىك بولۇپ، ئۇنىڭدا ئادەتتە سايىمنىڭ ئىسمىمۇ بولاتتى. بۈگۈن تىزىملىكتە يا ئۆچۈرۈلگەن، يا سىزىۋېتىلگەن ھېچقانداق ئالامەت يوق، تىزىملىك ئاۋۋالقىغا ئوخشاشلا چاپلانغان، پەقەت بىرلا ئادەمنىڭ ئىسمى يوق تۇراتتى. مۇشۇ يېتەرلىك ئىدى. سايىم غايىب بولغان ئىدى: ئۇنداق بىر ئادەم مەۋجۇت بولۇپ باقمىغان ئىدى.

ھاۋا بەكلا ئىسسىپ كەتتى. مىنىستىرلىكنىڭ پەنجىرە - دەرۋازىسىز بۇ سىرلىق ئوردىسىدا، ھاۋا تەڭشىگۈچلۈك ئۆيلەرنىڭ ھاۋاسىدا نورمال تېمپېراتۇرىدا ئىدى، ئەمما سىرتتىكى تاش ياتقۇزۇلغان پىيادىلىكلەر يولىدا، ئادەمنىڭ پۇتى قىزىپ كېتەتتى. بولۇپمۇ ئىشقا چىققان - چۈشكەندىكى جىددىي ۋاقىتلاردا ترامۋاينىڭ ئىچى چىدىغۇسىز سېسىقچىلىققا تولۇپ كېتەتتى. نەپەت ھەپتەسى ئۈچۈن قىلىنۋاتقان تەييارلىق جىددىي ئېلىپ بېرىلىۋاتاتتى، مىنىستىرلىكنىڭ بارلىق خىزمەت - خادىملىرى سېمپنا قوشۇپ ئىشلەۋاتاتتى. نامايىش، يىغىن، ھەربىي پارات، لېكسىيە، شام ھەيكەل، ھەر خىل كۆرگەزمە بۇيۇملىرى، كىنو - تېلېۋىزىيە پروگراممىلىرى، ئىشقىلىپ ھەممىسى ئورۇنلاشتۇرۇلۇشى، تەييارلىنىشى كېرەك ئىدى. سۇپىلار تىكلىنىپ، ھەيكەللەر ياسىلىپ، شوئارلار ئويۇلۇپ، ناخشىلار تەييارلىنىپ، ئىغۋالارمۇ تارقىتىلىپ، ساختا رەسىملەرمۇ ياسىلىپ بولۇشى لازىم ئىدى. جۇلىيا ئىشلەيدىغان رومان باشقارمىسىمۇ رومان ئىشلەشنى توختىتىپ، دۈشمەنلەرنىڭ ياۋۇزلۇقلىرى

تەسۋىرلىنىدىغان كىچىك كىتابچىلەرنى ئىشلەۋاتاتتى، ۋىنىستونمۇ ئۆزىنىڭ دائىمىي خىزمىتىدىن باشقا، ھەركۈنى ناھايىتى ئۇزاق ۋاقىت تايىمىسىنىڭ كونا سانلىرىنى كۆرۈپ، نۇتۇقلاردا نەقىل قىلىنىدىغان خەۋەرلەرنى ئۆزگەرتىش، ياساش بىلەن مەشغۇل ئىدى. كېچە بىر ۋاقىتلاردا كوچىلاردا نۇرغۇن پرولتارلار توپ - توپ يۈرۈشكەندە، شەھەرنىڭ ھاۋاسى بۆلەكچىلا قىزىپ كېتەتتى. راکىتا بومبىلار تېخىمۇ كۆپ پارتلايدىغان بولۇپ قالدى. بەزىدە ناھايىتى يىراق يەرلەردىن غايەت زور پارتلاش ئاۋازلىرى ئاڭلىناتتى، ئەمما بۇنىڭ نېمە ئىش ئىكەنلىكىنى ھېچكىم ئېيتىپ بېرەلمەيتتى، شۇنىڭ بىلەن بۇ ھەقتە ئاجايىپ سۆز - چۆچەكلەر تارقىلاتتى.

نەپرەت ھەپتىسىنىڭ باش ناخشىسى قىلىپ تەييارلانغان ناخشا («نەپرەت ناخشىسى» دەپ ئاتىلاتتى) ئىشلىنىپ بولغان بولۇپ، ئېكرانلاردا ئۇزۇلدۇرمەي قويۇلۇۋاتاتتى. ئۇنىڭ ئاھاڭى، رىتىمىمۇ ناھايىتى ياۋايىلارچە، قوپال بولۇپ، مۇزىكا دېگىلىمۇ بولمايتتى، خۇددى قالايىمقان دۇمباق چالغانغىلا ئوخشايتتى. بۇ ناخشا يۈزلىگەن كىشىلەرنىڭ مارقىغا دەسسەگەن ئاۋازى ۋە توۋلاشلىرى بىلەن بىرلەشتۈرۈلگەن بولۇپ، ئاڭلىغان ئادەمنىڭ تېنىنى شۇركەندۈرەتتى. پرولتارلار بۇنى ياقتۇرۇپ قالدى. كېچىلىرى كىشىلەرنىڭ بۇنىڭ بىلەن تېخىچە مودىدىن قالمىغان «بۇ پەقەت بىر ئۈمىتسىز خىيال» دېگەن ناخشىنى ئۇ يەر - بۇ يەرلەردە بەس - بەس بىلەن ئېيتىۋاتقانلىقىنى ئاڭلىغىلى بولاتتى. پارسونسلارنىڭ بالىلىرى بىر قولىدا تارغاق، بىر قولىدا تازىلىق قەغەزى تۇتۇۋېلىپ، كېچە - كۈندۈز مۇشۇنى توۋلاپ، ۋىنىستوننىڭ چىدىغۇچىلىكىنى قويمىدى. ۋىنىستوننىڭ كېچىلىرى ئىلگىرىكىدىن تېخىمۇ ئالدىراش بولۇپ كەتتى. پارسونىس تەشكىللىگەن پىدائىيلار ئەترىتى پۈتۈن كوچىنى نەپرەت ھەپتىسىگە لايىق تەييارلاش ئۈچۈن، بايراقچىلارنى تەييارلاپ، تەشۋىقات رەسىملىرىنى چاپلاپ، ئۆگزىلەرگە بايراق خادىملىرىنى تىكلەپ يۈرۈشتى. ھەتتا راکىتا

بومبىدىن مۇداپىئەلىنىش ئۈچۈن ، كوچىغا سىم رىشاتكىلارنى تارتىشتى .
پارسونىس يالغۇز زەپەر بىناسىلا تۆت يۈز مېتىر ئۇزۇنلۇقتا ھەسەن -
ھۈسەن تەييارلايمىز دەپ پو ئاتتى . ئۇ ھازىرقى خۇشاللىقىدا خۇددى
بۇلبۇلغىلا ئوخشاپ قالغانىدى . بۇ ئىسسىق ھاۋا ۋە جىسمانى ئەمگەك ،
ئۇنىڭغا كەچقۇرۇنلىرى كۇسار ۋە ئالدى ئوچۇق مايكا كىيىۋېلىشقا ،
ئوبدانلا باھانە بولۇپ بەرگەنىدى . ئۇ ھەممە يەردە چېپىپ يۈرەتتى ،
ئۇنى ئىتتىرەتتى ، بۇنى تارتاتتى ، بۇنى ھەرىدەيتتى ، ئۇنى مىخلايتتى ،
ھەممەيلىەن بىلەن ناھايىتى قىزغىن يولداشلىق تەرزىدە سالاملىشىپ ،
پاراڭلىشىپ يۈرەتتى ، ئۇنىڭ بەدىنىنىڭ ھەر بىر تەر تۆشۈكچىسىدىن
ئادەم چىدىغۇسىز تەر ھىدى گۈبۈلدەپ كېلىپ تۇراتتى .

بىردىنلا لوندوننىڭ ھەممە يېرىگە يېڭى بىر ۋىۋىسكا چاپلىنىپ
كەتتى . ئۇنىڭدا بىرمۇ خەت يوق ئىدى ، ئۇ پەقەت بىر ياۋرۇئاسىيالىق
ئەسكەرنىڭ غايەت زور سۈرىتى بولۇپ ، ئۈچ - تۆت مېتىر ئېگىزلىكتە
ئىدى . ئۇ ئالدىغا قەدەم تاشلاۋاتقان قىياپەتتە بولۇپ ، موڭغۇل چىرايى
مۇزدەك ئىپادىسىز بولۇپ ، پۇتىغا ناھايىتى يوغان ئۆتۈك كىيىۋالغان
ئىدى . بېلىگە ئېسىۋالغان ئاپتوماتىنىڭ چوڭايتىپ كۆرسىتىلگەن
سىتتولى سىز قايسى تەرەپتىن قارماڭ ، خۇددى سىزگىلا چىنەپ
تۇرغاندەك كۆرۈنەتتى . بۇ شەھەرنىڭ تاملىرىدىكى بىكار يەرلەرنىڭ
ھەممىسىگە چاپلاندىكى ، ھەتتا غوجاكنىڭ سۈرىتىدىنمۇ كۆپ بولۇپ
كەتتى . ئۇرۇشقا بەك ئېرەنشىپ كەتمەيدىغان پرولتارىزمۇ بىردىنلا
ناھايىتى ئەسەبىي ۋەتەنپەرۋەرلەرگە ئايلىنىپ كەتتى . گوياكى بۇ
ئومۇمىي كەيپىياتقا ماسلىشىۋاتقاندەك ، راکېتا بومبىلارمۇ تولا پارتلاپ ،
تېخىمۇ كۆپ ئادەملەرنىڭ جېنىنى ئالغىلى تۇردى . بىرى ستېپىنىدىكى
بىر كىنوخانغا چۈشۈپ ، كىنوخاندىكى نەچچە يۈز تاماشىبىن
خاراىبىنىڭ ئاستىدا قالدى . شۇ ئەتراپتىكى كىشىلەر نەچچە سائەتكە
سوزۇلغان دەپنە مۇراسىمىغا قاتناشتى ، بۇ مۇراسىم ئەمەلىيەتتە غەزەپ
- نەپرەت بىلدۈرۈش يىغىنىغا ئايلىنىپ قالدى . يەنە بىر بومبا بالىلار

ئويىنايدىغان بىر ئەخلەتخانغا چۈشۈپ، نەچچە ئون بالا پارچە - پارچە بولۇپ كەتتى. بۇ يەردىمۇ نامايىش بولدى، نامايىشچىلار گۈلدستېپىنىڭ رەسىمىنى ۋە تاملارغا چاپلانغان ئاۋۇ موڭغۇلچىراي ئەسكەرنىڭ نەچچە يۈز پارچە رەسىمىنى يىرتىۋېلىپ كۆيدۈرۈۋەتتى، قالايىمقانچىلىقتا نۇرغۇن دۇكانلار بۇلاڭ - تالاڭغا ئۇچرىدى. ئىشپيونلار سىمىز بىر ئۈسكۈنە بىلەن راكىتا بومبىغا يول باشلاپ بېرىپتۇ، دېگەن سۆز - چۆچەكلەرمۇ تارقالدى. ياشانغان بىر جۈپ ئەر - خوتۇننىڭ چەت ئەلگە باغلانغان دېگەن گۇمان بىلەن ئۆيىگە ئوت قويۇۋېتىلدى ۋە ئۇ ئىككەيلەن ئۆيىدە تۇنجۇقۇپ ئۆلدى.

ۋىنىستون ۋە جۇليا چاررىڭتون ئەپەندىنىڭ دۇكىنىنىڭ ئۈستىدىكى ھۇجرىسىغا بارالغان چاغلىرىدا، سالقىنداش ئۈچۈن ئەدىيال سېلىنىمىغان كارىۋاتتا بىللە يالڭاچ يېتىشاتتى. چاشقانمۇ قايتا كۆرۈنمىدى، ئەمما قۇرت - قوڭغۇزلار ئىسسىقتا ئاۋۇپ مېغىلدېشىپ كەتكەنىدى. بىراق بۇ چوڭ ئىش ئەمەس ئىدى. مەيلى مەينەت ياكى پاكىزە بولسۇن، مۇشۇ ئۆيىنىڭ ئۆزىلا جەننەت ئىدى. ئۇلار كېلىپلا قاراڭغۇ بازاردىن سېتىۋالغان مۇچ پاراشوكىنى ئۇياق - بۇياققا چېچىۋېتىپ، ئاندىن كىيىملىرىنى سېلىۋېتىپ، تەرلەپ كەتكەن بەدەنلىرىنى بىر - بىرىگە چاپلىشىپ بىرگە بولاتتى، ئاندىن بىردەم ئۇخلىشاتتى. ئويغانغىنىدا بولسا قۇرت - قوڭغۇزلارنىڭ قايتىدىن يىغىلىشىپ ھۇجۇمغا تەييارلانغانلىقىنى كۆرەتتى.

ئىيۇن ئېيىدا ئۇلار ئالتە - يەتتە قېتىم كۆرۈشتى. ۋىنىستون ئۆزىنىڭ دائىم ئارچا ھارېقى ئىچىدىغان ئادىتىنى تاشلىدى. ئۇ ھازىر ئۇ نېمىگە مۇھتاجدەك قىلمايتتى. ئۆزىمۇ سەل سەمىرىپ قالغان، ھوشۇقىدىكى يارىسىمۇ خېلى ئوڭشىلىپ قالغان بولۇپ، ھوشۇقىنىڭ سەل ئۈستىدىرەك كىچىككەنە يەردە، قوڭۇر تاتۇقلا قالغانىدى. ئۇنىڭ سەھەردىكى يۆتىلىمۇ توختاپ قالدى. ھازىر تۇرمۇش ئىلگىرىكىدەك چىدىغۇسىز زېرىكىشلىك ئەمەس ئىدى، ئۇنىڭدا ئەمدى ئېكرانغا قاراپ

چىرايىنى يۈرۈشتۈرۈپ قويغۇسى، ئاۋازىنى قويۇۋېتىپ ئەپسانىۋى تىللار بىلەن تىللىغۇسى كەپقالدىغان ھاياجانمۇ يوقالدى. ھازىر ئۇلارنىڭ خۇددى ئۆزلىرىنىڭ ئۆيدەكلا بىر يوشۇرۇن ئۇۋىسى بار ئىدى. ئۇلارغا ھازىر ئاران پات - پات كۆرۈشۈپ تۇرالايدىغانلىقى، ھەر قېتىمدا ئاران بىر - ئىككى سائەتلا بىللە بولالايدىغانلىقىمۇ ئېغىر كەلمەيتتى. ئەڭ مۇھىمى، پەقەت ئاشۇ دۇكان ئۈستىدىكى ھۇجرا مەۋجۇت بولسىلا بولاتتى. ھۇجرىنىڭ شۇ يەردە بىخەتەر مەۋجۇتلۇقىنى بىلىپ تۇرۇشنىڭ ئۆزىلا، شۇنىڭ ئىچىدە ياشىغانلىق بىلەن ئوخشاش ئىدى. بۇ ھۇجرا بىر دۇنيا ئىدى، بۇ يەردە تارىختىكى نەسلى قۇرۇپ كەتكەن ھايۋانلار مېڭىپ يۈرەتتى. ۋىنىستون چارنىڭتون ئەپەندىسىمۇ يەنە بىر نەسلى قۇرۇغان ھايۋان دەپ ئويلىدى. بەزىدە ئۇ پەلەمپەيگە چىقىشتىن بۇرۇن چارنىڭتون ئەپەندى بىلەن بىر نەچچە مىنۇت پاراڭلىشىپ قوياتتى. بۇ بوۋاي ئاساسەن دېگۈدەك سىرتقا قەدەم باسمايتتى، ئۇنىڭ ئۈستىگە خېرىدارمۇ يوق دېيەرلىك ئىدى. بوۋاي مۇشۇ كىچىككىنە دۇكان ۋە تامىقىنى تەييارلايدىغان تېخىمۇ كىچىك ئاشخانىسى ئارىسىدا، گويىا ئەرۋا كەبى ياشايتتى. ئۇنىڭ ئاشۇ ئاشخانىسىدىكى نۇرغۇن نەرسىلىرىنىڭ ئارىسىدا، كانىيى ناھايىتى يوغان بىر پىلاستىنكا قويغۇچ بار ئىدى. ئۇ ۋىنىستون بىلەن پاراڭلىشىۋالغىنىدىن بەكلا خۇش بولغاندەك كۆرۈنەتتى. ئۇنىڭ قىممىتى قالمىغان ئاشۇ كونا نەرسىلىرى ئارىسىدىكى مۇكەپپەيگەن گەۋدىسى، ئۇزۇن بۇرنى، قېلىن كۆزەينىكى ئادەمگە بىر سودىگەرنى ئەمەس، بەلكى بىر يىغىپ ساقلىغۇچىنى ئەسلىتەتتى. ئۇ ۋىنىستونغا بىر خىل ھارغىن قىزغىنلىق بىلەن ھېلى بىر فار - فۇر بوتۇلكىنىڭ ئېغىزىنى، ھېلى بىر پۇچۇلۇپ كەتكەن تاماكا كۇلدانىنى ۋە ئۇلۇپ كەتكىلى ئۇزۇن بولغان بىر قىز بوۋاقنىڭ چېچىنى سېلىپ قويغان مارجان قۇتىسىنى كۆرسىتەتتى. ئۇنى سېتىش ئۈچۈن ئەمەس، بەلكى ئۆزى زوقلىنىپ كۆرسىتىپ كېتەتتى. ئۇنىڭ بىلەن پاراڭلىشىش خۇددى بىر

كونىراپ كەتكەن مۇزىكا قۇتسىدىن چىققان تىرىگىشىغان ئاۋازغا قۇلاق سالغاندەكلا ئىش ئىدى. ئۇ پات - پات ئۇنۇلۇپ كەتكەن بەزى ناخشىلارنى، خاتىرىسىنىڭ بىر بۇرجەكلىرىدىن تارتىپ چىقىراتتى. ئۇلارنىڭ بىرى يىگىرمە تۆت دانە ئاققاش قۇچقاچ توغرىلىق، يەنە بىرى ئەگرى مۇڭگۈزلۈك كالا توغرىلىق، يەنە بىرى بولسا كوك روبىنىنىڭ ئۆلۈمى ھەققىدىكى ناخشا ئىدى. ھەرقېتىم ۋىنىستونغا بىرەر يېڭى ناخشىنىڭ گېپىنى قىلغاندا، «سىزنى قىزىقىپ قالارمىكىن دەپ ئويلاپ قالدىم» دەيتتى ئۇ كۆلۈمسىرەپ تۇرۇپ. بىراق، ئۇ ھېچقايسى ناخشىدىن بىرەر - ئىككى مىسرادىن باشقىسىنى ئەسلىيەلمەيتتى.

جۇليا ۋە ۋىنىستوننىڭ ئىككىلىسىگە ھازىر قىلىۋاتقان ئىشنىڭ ئۇزۇنغا بارمايدىغانلىقى ئايان ئىدى. بەزىدە ئۆلۈم، ئۇلارغا خۇددى ئۇلار يېتىۋاتقان مۇشۇ كارىۋاتتەكلا، تۇتقىلى بولىدىغان بىر نەرسىدەك كونكرېت ئايان بولاتتى. ئۇلار خۇددى دوزاخقا ھۆكۈم قىلىنغان بىر روھ، سائەت جاراڭلاشتىن بۇرۇنقى ئەڭ ئاخىرقى بەش مىنۇتتا، ئۆزى ئەڭ ھۇزۇرلىنىدىغان ئىشنى قىلىۋالاي دېگەندەك، بەزىدە بىر - بىرىنى شۇنداق بىر ئۈمىتسىزلىك ۋە جىنسىي ئىستەك ئارىلاشقان تۇيغۇدا چىڭ قۇچاقلىشىپ يېتىپ كېتەتتى. شۇنداقتىمۇ ئۇلار يەنە بەزىدە ھېچ ئىش بولمايدىغاندەك، بىخەتەردەك، ھەتتا مەڭگۈ مۇشۇنداق بولىدىغاندەك خام - خىياللاردىمۇ بولۇپ قالاتتى. ئىشقىلىپ ئۇلار ئىككىسى مۇشۇ ھۇجرىدەلا بولسا، ئۇلارغا باشقا ھېچقانداق زەرەر يەتمەيدىغاندەك ھېس قىلاتتى. بۇ يەرگە كېلىش خەتەرلىك ۋە قىيىن، بىراق ئۆيىنىڭ ئىچى بولسا بىر پاناھگاھ ئىدى. ۋىنىستون ئاشۇ ئەينەك قەغەز باسقۇغا قاراپ كەتكەندە، گويا ئۇنىڭ ئىچىگە كىرىپ كەتكىلى بولىدىغاندەك، ئۇنىڭ ئىچىگە كىرىۋالسا، ۋاقىت توختاپ قالىدىغاندەك تۇيغۇلارغا چۆمۈپ كېتەتتى. ئۇلار بەزىدە قېچىپ كېتىشنىڭ چۈشلىرىنىمۇ سۈرۈشەتتى. ئۇلار تەلىپىنىڭ مەڭگۈ داۋاملىشىدىغانلىقىنى، ئۆيىنىڭ ئاخىرىغىچە مۇشۇ پېتى ياشاپ ئۆتكىلى بولىدىغانلىقىنى ئويلىشاتتى.

ئەگەر كەسىرىن ئۆلۈپ كەتسە، بىر ئاماللار بىلەن ئىككەيلەن توي قىلىۋالساق، ياكى بولمىسا بىللە ئۆلۈۋالساق، ياكى يوقاپ كېتىپ، قىياپىتىمىزنى ئۆزگەرتىپ بىرەر زاۋۇتتا ئىشلىسەك، ئادەم بارمايدىغان ئارقا كوچىلاردا ئۆي تۇتۇپ ياشىساق ... بىراق ئىككىلىسى بۇ خىيالارنىڭ ئۇخلىماي چۈش كۆرگەنلىك ئىكەنلىكىنى بىلەتتى. ئەمەلىيەتتە، قېچىش مۇمكىن ئەمەس ئىدى. پەقەت ئۆلۈۋېلىشلا مۇمكىن ئىش بولسىمۇ، ئەمما ئىككىلىسىنىڭ بۇنداق ئويى يوق ئىدى. ئۇلار خۇددى ھاۋالا بولسا نەپەسلىنىشكە ئىنتىلىپ تۇرىدىغان ئۆپكەدەك، مۇمكىن بولمىسا كەلگۈسى دەيدىغان ئۇقۇم يوق ھازىرنىڭ ئىچىدە، بىر كۈن، بىر ھەپتە بولسىمۇ ياشىۋېلىشنى ئويلايتتى.

بەزىدە ئۇلار پارتىيەگە قارشى ئىسيانلارنى ئويلاپ كېتەتتى، ئەمما تۇنجى قەدەمنى قانداق ئېلىشنى بىلەلمەيتتى. ھەتتا «قېرىنداشلار» نى مەۋجۇت دېگەندىمۇ، ئۇلارنى قانداق تېپىش، ئۇلارغا قانداق قوشۇلۇشىمۇ بىر مۇشەققەتلىك ئىش ئىدى. ۋىنىستون جۇلىياغا ئۆزىنىڭ ئوبرايىغا بولغان تۇيغۇسىنى، بەزىدە ئۇنىڭ يېنىغا كىرىپ مەن پارتىيەنىڭ دۈشمىنى، ماڭا ياردەم قىلىڭ دېگۈسى كېلىپ كېتىدىغانلىقىنى ئېيتىپ بەردى. ھەيران قالارلىقى، بۇ جۇلىياغا بىر ھاماقەت خىيال بولۇپ تۇيۇلمىدى. ئۇ كىشىلەرنىڭ چىرايىغا قاراپلا باھا بېرىدىغان بولغاچقا، ۋىنىستوننىڭ ئوبرايىنىڭ كۆزىدىكى شۇنداقلا چاقناپ ئۆتكەن نۇرغا ئاساسەن، ئۇنىڭغا ئىشىنىشى جۇلىياغا تەبىئىي تۇيۇلدى. تېخى جۇلىيا يەنە ھەممەيلەننىڭ پارتىيەگە ئۆچلۈكىگە، ئەگەر بىخەتەر بولمىسا، پۇرسەت تېپىپ قاتىدە - قانۇنلارغا خىلاپلىق قىلغۇسى بارلىقىغا ئىشىنىدىغانلىقىنى ئېيتتى. لېكىن ئۇ پارتىيەگە قارشى تەشكىللەنگەن بىر ھەرىكەتنىڭ مەۋجۇتلۇقى ۋە مەۋجۇت بولالايدىغانلىقىغا ئىشەنمىدى. ئۇنىڭچە، گولدىستېين ۋە ئۇنىڭ سىرلىق ئارمىيەسى ھەققىدىكى گەپلەر، پارتىيەنىڭ خەلقىنى ئىشەندۈرۈش ئۈچۈن ئۆزلىرى ئويدۇرۇپ چىققان يالغان، ئىغۋا ئىدى. پارتىيەنىڭ

سانسىز نامايىشلىرىدا، جۇلييانىڭ ئۆزىمۇ ئىسمىنىمۇ بىلمەيدىغان ئاشۇ جىنايەتچى دېيىلگەنلەرگە ئۆلۈم جازاسى بەرسۇن دەپ، ئەڭ يۇقىرى ئاۋازدا كارنىيى يىرتىلغىدەك توۋلايدىغانلارنىڭ بىرى بولسىمۇ، ئۇلارنىڭ شۇ جىنايەتنى سادىر قىلغانلىقىغا قىلچىمۇ ئىشەنمەيتتى. ئوچۇق سوت ئېچىلغاندا، ئۇ ياشلار ئىتتىپاقىنىڭ بىرەر شۆبە ئەترىتىگە كىرىپلا، ئۇلار بىلەن بىللە ئەتىگەندىن كەچكىچە، سوت سەھنىسىنى قورشاپ «خائىنلارغا ئۆلۈم!» دەپ چېتىنىڭ بارىچە ۋارقىرايتتى، ئەتىگەنلىك نەپرەت پائالىيىتىدە بولسا، ئۇ گۈلدستېپىنى ھەممىدىن بەكرەك تىللايدىغانلاردىن ئىدى. ۋەھالەنكى، ئۇ گۈلدستېپىن ۋە ياكى ئۇنىڭ ئىدىيەسى ھەققىدە قىلچىلىك بىر نەرسە بىلمەيتتى، ئۇ ئىنقىلابتىن كېيىن تۇغۇلغان بولغاچقا، ئەللىكىنچى، ئاتمىشىنچى يىللاردىكى ئىدىيىۋىي كۈرەشلەرنى بىلمەيتتى. بۇنداق مۇستەقىل بىر سىياسىي ھەرىكەت ئۇنىڭ تەسەۋۋۇرىغا سىغمايتتى. ئۇنىڭچە، ھەرقانداق ئەھۋالدا پارتىيە يېڭىلىمەيتتى، پارتىيەنىڭ تەڭدىشى يوق ئىدى. ئۇ مەڭگۈ مۇشۇنداق مەۋجۇدلۇقنى داۋاملاشتۇراتتى. سىز پەقەت قارشىلىقىڭىزنى بەزى قاتتىقلىرىگە يوشۇرۇنچە خىلاپلىق قىلىش، ياكى ئادەم ئۆلتۈرۈش ۋە ياكى بىرەر يەرنى پارتلىتىۋېتىش دېگەندەك ئۇششاق ئىشلار بىلەنلا ئىپادىلىيەلەيتتىڭىز.

ئۇ بەزى ئىشلاردا ۋىنىستوندىن بەك سەزگۈر، ھۇشيار ئىدى، پارتىيەنىڭ تەشۋىقاتلىرىغا ئۇنداق ئاسان قايىمۇقۇپ قالمايتتى. بىر قېتىم ۋىنىستون ئۇنىڭغا ياۋروئاسىيا بىلەن بولغان ئۇرۇشنىڭ گېپىنى قىلغاندا، ئۇ ھېچ ئىش بولمىغاندەك، بۇنداق ئۇرۇشنىڭ مەۋجۇت ئەمەسلىكىنى ئېيىقلىقى ۋىنىستوننى قاتتىق ھەيران قالدۇرغان ئىدى. ئۇنىڭ قارىشىچە، لوندونغا پات - پات چۈشۈپ تۇرىدىغان راپېتا بومبىمۇ، پارتىيەنىڭ خەلقىنى «قورقۇپ تۇرسۇن ئۇچۇن» قىلغان ئىشى بولۇشى مۇمكىن ئىكەن. ۋىنىستون بۇلارنى ھەقىقەتەن ئويلاپ باقمىغان ئىدى. جۇليا ئۇنىڭغا نەپرەت پائالىيىتىدە، تۇيۇقسىز كۈلۈپ

تاشلاشتىن ئۆزىنى قانچىلىك زور كۈچ بىلەن تۇتۇپ تۇرىدىغانلىقىنى ئېيتقاندا، ۋىنستون ئۇنىڭغا سەل ھەسەت قىلىپ قالدى. ئەمما جۇليا پارتىيەنىڭ تەلىماتلىرىدىن، پەقەت ئۆزىنىڭ خۇسۇسىي ئىشلىرىغا تاقاشقان ۋاقىتتا ئاندىن سەل گۇمان قىلاتتى، بولمىسا بۇ ھەقتە ھېچقانداق گۇماندا بولمايتتى. ئۇ پارتىيەنىڭ ھەر خىل ئەپسانىلىرىگە ئىشىنىۋېرەتتى، چۈنكى ھەقىقەت بىلەن ساختىلىق ئارىسىدىكى پەرق ئۇنىڭغا نىسبەتەن مۇھىم ئەمەس ئىدى. مەسىلەن، ئۇ مەكتەپتە ئۆگەنگىنىگە ئاساسەنلا، پارتىيەنىڭ ئايروپىلان ياسىغانلىقىغا ئىشىنەتتى (ۋىنستون مەكتەپتە ئوقۇيدىغان ئەللىكىنچى يىللاردا، پارتىيە پەقەت تىك ئۇچارنى ياسىغانلىقىنى دەپتتى، كېيىن جۇليالار ئوقۇيدىغان چاغلاردا، ئايروپىلاننىمۇ ئۆزلىرىنىڭ ياسىغانلىقىنى دەۋا قىلىدىغان بولغانىدى، بەلكىم يەنە بىر ئەۋلاتتىن كېيىن پار ماشىنىسىمۇ ئۆزىنىڭ ياسىغانلىقىنى دەپتتى). ۋىنستون ئۇنىڭغا ئايروپىلاننىڭ ھەتتا ئۆزى تۇغۇلۇشتىن ۋە ئىنقىلابتىن بۇرۇنلا ياسىلىپ بولغانلىقىنى ئېيتقاندا، بۇ پاكىت بۇنى ھېچقانچە قىزىقتۇرمىدى. ئايروپىلاننى كىمنىڭ ياسىغانلىقىنى بىلىشنىڭ نېمە ئەھمىيىتى بولسۇن؟ جۇليانىڭ تېخى بۇنىڭدىن ئاران تۆت يىل بۇرۇن، ئوكيانىيەنىڭ ياۋرۇپا ئاسىيا بىلەن ئەمەس، شەرقىي ئاسىيا بىلەن ئۇرۇشتا ئىكەنلىكىنىمۇ بىلمەسلىكى ۋىنستوننى تېخىمۇ ھەيران قالدۇردى. جۇليا بۇ ئۇرۇشلارنى بىر نومۇسسىزلىق دەپ قارايتتى، ۋەھالەنكى ئۇ دۈشمەنلەرنىڭ ئۆزگەرگەنلىكىدىن خەۋىرى يوق ئىدى. «مەن تېخى بىز ئەزەلدىن ياۋرۇپا ئاسىيا بىلەن ئۇرۇش ئىچىدە دەپ ئويلاپتىكەنمەن» دېدى ئۇ پەرۋاسىزلا. بۇ ۋىنستوننى خېلىلا چۆچۈتتى. ئايروپىلاننىڭ ياسىلىشى جۇليا تۇغۇلۇشتىن خېلىلا بۇرۇنقى ئىش ئىدى، ئەمما دۈشمەنلەرنىڭ ئۆزگىرىشى بولسا، تېخى جۇليا چوچىچوڭ بولۇپ بولغان تۆت يىل بۇرۇنقى ئىش ئىدى. ۋىنستون ئۇنىڭ بىلەن بۇ ئىش توغرىلىق چارەك سائەت ئەتراپىدا تالاش - تارتىش قىلدى. ئاخىرىدا ئۇ جۇلياغا

دۈشمەننىڭ ئەسلىدە شەرقىي ئاسىيا ئىكەنلىكىنى ناھايىتى غۇۋا بولسىمۇ ئەسلىتەلدى. شۇنداقتىمۇ، ئۇ بۇلارغا يەنىلا پەرۋاسىز ئىدى. «كىمنىڭ كارى؟ — دەيتتى ئۇ سەۋرىسىزلىك بىلەن، — ئىشقىلىپ ئۇرۇش بىرىنىڭ كەينىدىن بىرى داۋاملىشىپ تۇرىدۇ، خەۋەرنىڭ يالغانلىقىنى ھەممەيلەن بىلىدۇ.»

بەزىدە ۋىنىستون ئۇنىڭغا ئارخىپ باشقارمىسى ۋە ئۆزىنىڭ ئويدۇرمىچىلىق خىزمىتى ھەققىدە گەپ قىلىپ بېرەتتى. جۇلىيا بۇنداق ئىشلاردىنمۇ بەك قورقۇپ كەتمەيتتى. ئۇ يالغانلارنىڭ ھەقىقەتكە ئايلىنىۋاتقانلىقىنى ئويلىغاندىمۇ، ئۆز پۇتىنىڭ ئاستىدىكى چوڭقۇر ھاڭنىڭ تېخىمۇ كېڭىيىۋاتقانلىقىنى ھېس قىلالمايتتى. ۋىنىستون ئۇنىڭغا جونېس، ئارونسون، رۇسپرفورد ۋە ئۇنىڭ بارماقلىرى ئارىسىدىكى قەغەزنىڭ چۈشۈپ كەتكەنلىكىنى دەپ بەرگەندىمۇ، جۇلىيا بۇنىڭغا ھېچقانداق بىر ئىپادىدە بولمىدى. ھەتتا ئۇ ۋىنىستوننىڭ نېمە دېمەكچى بولغانلىقىنىمۇ ئاڭقىرالمىدى.

— ئۇلار سىزنىڭ دوستلىرىڭىزىمىدى؟

— ياق، مەن ئۇلارنى تونۇمايمەن. ئۇلار ئىچكى پارتىيە ئەزالىرى. ئۇنىڭ ئۈستىگە ئۇلار مەندىن ياشتا جىق چوڭ. ئۇلار ئىنقىلابتىن بۇرۇنقى ئۆتمۈشكە تەۋە ئادەملەر. مەن ئۇلارنى پەقەت كۆرۈپلا باققان.

— ئۇنداقتا نېمىدىن غەم يەپ كېتىسىز؟ ئادەملەر دائىم ئۆلتۈرۈلۈپ تۇرىدۇغۇ؟ ئۇنداق ئەمەسمۇ يا؟

ۋىنىستون چۈشەندۈرۈشكە تىرىشىپ باقتى:

— بۇ بىر ئالاھىدە ئەھۋال. بۇ ھەرگىزمۇ بىرەر ئادەمنىڭ ئۆلتۈرۈلۈش مەسلىسىلا ئەمەس. سىز ئۆتمۈشنىڭ، ھەتتا ئۈنۈگۈندىن باشلاپ يوقىتىلغانلىقىنى ھېس قىلىمىدىڭىزمۇ؟ ئەگەر ئۆتمۈشنىڭ مەلۇم يەرلەردە يەنە ئىزلىرى قالدى دېيىلسە، ئۇنداقتا ئۇ، سۆز قىلالايدىغان بەزى بۇيۇملاردا قالدۇ، مەسىلەن ماۋۇ ئەينەكتەك. بىز ھازىر ئىنقىلاب

ھەققىدە دېگۈدەك ھېچنېمە بىلمەيمىز، مۇناسىۋەتلىك ھەرقانداق خاتىرە، يازمىلار يوقىتىلدى، بۇرمىلاندى، بارلىق كىتابلار قايتا يېزىلدى، پۈتۈن رەسىملەر قايتا سىزىلدى، جىمى بىنا، كوچا، يوللارغا يېڭىدىن ناملار قويۇلدى، ھەرقانداق ئىش - ۋەقەلەرنىڭ چىسلاسىمۇ ئۆزگەرتىلدى. مانا بۇ جەريانلار مېنى تولاپ، كۈنلەپ داۋاملىشىپ كېتىۋاتىدۇ. تارىخ توختاپ قالدى، پارتىيەنىڭكى مەڭگۈ توغرا ھېسابلىنىدىغان ئايىغى يوق ھازىردىن باشقا، ھېچنېمە مەۋجۇت ئەمەس. بىلىمەن، ئۆتمۈش بۇرمىلاندى، ھەتتا مەن بۇ ئىشنى ئۆزۈم قىلىدىغان تۇرۇقلۇق، يەنە ئۇنىڭ بۇرمىلانغانلىقىنى ئىسپاتلاپ بېرەلمەيمەن. بۇرمىلاشلار پۈتۈپ بولغاندا، ھېچقانداق پاكىت قالمايدۇ. بىردىنبىر پاكىت پەقەت مېنىڭ كالىدىلا قالدۇ. مەندىن باشقا ھېچكىمنىڭ مەندەك ئويلايدىغانلىقىغا جەزم قىلالمايمەن. مېنىڭ پۈتۈن ھاياتىمدا، مەن پەقەت بىرلا قېتىم، شۇ ئىش يۈز بېرىپ نەچچە يىللاردىن كېيىن، شۇنىڭغا ئالاقىدار بىر كۈنكۈرت، ماددىي پاكىتتىن بىرنى قولغا چۈشۈرگەن ئىدىم ...

— نېمىگە پايدىسى بۇنىڭ؟

— پايدىسى يوق، چۈنكى مەن ئۇنى قولغا چۈشۈرۈپ، يەنە بىر نەچچە مېنىڭ كېيىن تاشلىۋەتكەن ئىدىم. ئەگەر يەنە شۇنداق ئىش بولۇپ قالسا، مەن ئەمدى چوقۇم ساقلاپ قويىمەن.

— شۇنداقمۇ؟ مەن ئۇنداق قىلمايمەن! — دېدى جۈلىيا، —

مەن تەۋەككۈلچىلىككە تەييار، ئەمما ئەرزىيدىغان ئىشقىلا. ھەرگىزمۇ كونا گېزىتلەرنىڭ پارچىلىرىغا ئەمەس، سىز ئۇنى ساقلاپ قويغان تەقدىردىمۇ، ئۇنىڭ بىلەن نېمە ئىش قىلالايسىز؟

— ھېچقانچە ئىش، بەلكىم، ئۇ پەقەت بىر پاكىت. مېنى ئۇنى باشقىلارغا كۆرسىتەلدى دەپ پەرەز قىلالى، بەلكىم ئۇ يەر، بۇ يەرلەردە گۇمان قوزغىيالىشى مۇمكىن. مەن بىز ھايات چېغىمىزدا بىرەر نەرسىنى ئۆزگەرتەلمەيمىز دەپ تەسەۋۋۇر قىلمايمەن. ئەمما ئۇ يەر - بۇ يەرلەردە قارشىلىق پەيدا بولۇپ، كىچىك - كىچىك گۇرۇپپىلار

بىرلىشىپ زور بېيىپ، بەلكىم ئۆزىنىڭ بەزى ئىزنالىرىنى قويۇپ كېتىشى، كېيىنكى ئەۋلاتلار ئۇلارنىڭ ئىزىنى بېسىشى مۇمكىن، دەپ تەسەۋۋۇر قىلغىلى بولىدۇ مېنىڭچە.

— مەن كېيىنكى ئەۋلاتلارغا قىزىقمايمەن سۆيۈملۈكۈم. مەن پەقەت ئىككىمىزگىلا قىزىقىمەن.

— سىزنىڭ بېلىڭىزنىڭ ئاستىلا ھەقىقىي ئىسيانكار، — دېدى ئۇ جۇلىياغا.

جۇلىيا بۇ گەپتىن بەكلا زوقلىنىپ كەتتى ۋە ۋىنستوننى قۇچاقلىۋالدى. پارتىيەنىڭ تەلىماتلىرى ئەپكېلىدىغان ئاقىۋەتلەرگە، جۇلىيا ئازراقمۇ قىزىقمايتتى. ۋىنستون ئۇنىڭغا قوش تەپەككۇر، INGSOC ئىنسىۋىنىڭ پىرىنسىپلىرى، ئۆتمۈشنى ئۆزگەرتكىلى بولىدىغانلىقى، «يېڭى تىل» دېگەن سۆزلەر... دېگەندەك تېمىلاردا گەپ قىلغاندا، ئۇ ئاڭلاپ زېرىكىپ كېتەتتى ۋە بۇنداق نەرسىلەرگە ئازراقمۇ دىققەت قىلمايدىكەنمەن، دەيتتى. ئۇ ھەممەيلى بۇنداق گەپلەرنىڭ ھەممىسىنىڭ ئەخەتلىكىنى بىلىدۇ، قانداق قىلىدۇ بۇنىڭ غېمىنى يەنە يەپ، دەپ ئويلايتتى. ئۇ ئادەم قاچان تەنتەنە قىلىشنى، قاچان قارشى تۇرۇشنى بىلسىلا شۇ يېتەرلىك دەپ قارايتتى. ئەگەر ۋىنستون بۇ خىل گەپلەرنى داۋاملاشتۇرۇۋەرسە، ئۇ ئاستا - ئاستا ئۇيغۇغا غەرق بولاتتى. جۇلىيا ھەرقانداق چاغدا ۋە ھەرقانداق ئورۇندا ئۇخلىيالايدىغان ئادەملەردىن ئىدى. ۋىنستون ئۇنىڭ بىلەن پاراڭلىشىپ، ئورتودوكساللىقنىڭ نېمىلىكىنى بىلمەي تۇرۇپ، ئورتودوكسال بولۇۋېلىشنىڭ قانچىلىك ئاسانلىقىنى تونۇپ يەتتى. پارتىيە ئۆز دۇنيا قارىشىنى، دەل شۇنى چۈشىنەلمەيدىغان ئادەملەرگە ئوڭۇشلۇق سىڭدۈرگەن ئىدى. ئۇلار رېئاللىقنىڭ شۇنداق ئوپۇچۇق بۇرمىلىنىشىنى قوبۇل قىلاتتى، چۈنكى ئۇلار ئۆزىدىن تەلەپ قىلىنىدىغان نەرسىنىڭ قانچىلىك ئىپلاسلىقىنى چۈشەنمەيتتى، نېمىلەرنىڭ بولۇۋاتقانلىقىنى بىلىش ئۈچۈن، ئاممىۋىي ئىش - ھادىسىلەرگە تۈزۈك دىققەتمۇ قىلىپ كەتمەيتتى. ئۇلار شۇ

چۈشەنەلمەسلىكى بىلەنلا، ئاندىن ساراڭغا ئايلىنىپ قالماي تۇرالغان ئىدى. ئۇلار ھەممە نەرسىنى يۇتۇۋېتەتتى، يۇتۇۋەتكەن بۇ نەرسىلەر ئۇلارغا زىيان قىلمايتتى، چۈنكى قۇشنىڭ پوكىنىدىكى بىرەر دان خۇددى ھەزىم بولماي شۇپېتى چىقىپ كەتكەندەك، ئۇنىڭ كەينىدە قالدۇقى قالمايتتى.

6

بۇ ئىش ئاخىرى يۈز بەردى. ئۇ كۈتكەن ئۇچۇر ئاخىرى كەلدى. ئۇ ئۆزىنى پۈتۈن ھاياتىدا دەل مانا مۇشۇ دەقىقىنى كۈتۈۋاتقانداك ئويلايتتى.

ئۇ مىنىستىرلىك بىناسىنىڭ ئىچىدىكى كارىدوردا مېڭىۋاتاتتى، دەل جۇليا ئۇنىڭغا خەتنى بەرگەن يەرگە يېقىنلاشقاندا، كەينىدىن ئۆزىدىن قامەتلىك بىر ئادەمنىڭ كېلىۋاتقانلىقىنى سەزدى. ئۇ ئادەم بوشقىنا بىرنى يۆتەلدى، ئېنىقكى، بۇ ئادەم ۋىنىستونغا گەپ قىلماقچى بولۇۋاتاتتى. ۋىنىستون بىردىنلا توختاپ، كەينىگە بۇرالدى. ئۇ ئوبراين ئىدى.

ئۇلار ئاخىرى دەرۋەقتە بولدى. قىزىق يېرى، ۋىنىستوننىڭ كاللىسىغا دەرھال قېچىپ كېتىش كەلدى. ئۇنىڭ يۈرىكى قېپىدىن چىقىپ كېتىدىغاندەك سەكرەپ كەتتى. ئۇ گەپمۇ قىلالماي قالدى. ئوبراين بولسا قەدىمىنى توختاتماي داۋاملىق مېڭىۋەردى ۋە دوستانلىق بىلەن ۋىنىستوننىڭ قولىنى تۇتتى. شۇنىڭ بىلەن ئۇلار قاتارلىشىپ بىللە ماڭدى. ئوبراين باشقا ئىچكى پارتىيە ئەزالىرىدىن ئالاھىدە پەرقلەندىغان بىرخىل ئەدەپ، سىپايىلىك بىلەن سۆزىنى باشلىدى.

— مەن سىز بىلەن پاراڭلىشىدىغان بىر پۇرسەتنى كۈتۈپ يۈرگەنتىم، ئالدىنقى كۈنى مەن سىزنىڭ تايىمىس گېزىتىدە ئېلان قىلىنغان «يېڭى تىل» ھەققىدىكى بىر ماقالىڭىزنى ئوقۇدۇم. قارىسام

«يېڭى تىل»غا ئىلمىي نۇقتىدىن خېلى قىزىقىدىغاندەك قىلىسىز، — دېدى ئوبرايىن.

ۋىنىستون سەل ئۆزىگە كېلىپ:

— ئىلمىي دەپ كەتكىلى بولمايدۇ. مەن پەقەتلا بىر ئىشتىن سىرتقى يازغۇچى، ئۇ مەن توختىلىدىغان تېمىمۇ ئەمەستى، مېنىڭ تىلىمنىڭ قۇرۇلمىسى توغرىلىق تۈزۈك ئەمەلىي ئىش قىلىپ باققىنىمۇ يوق.

— ئەمما ئۇنى ناھايىتى ئىنچىكىلىك بىلەن يېزىپسىز، — دېدى ئۇ، — بۇ مېنىڭلا قارىشىم ئەمەس. مەن يېقىندا سىزنىڭ بىر دوستىڭىز بىلەن پاراڭلاشتىم، ئۇ دەل مۇشۇ ساھەنىڭ مۇتەخەسسسى ئىكەن. ھەي، ئىسمىنى ئېسىمگە ئالالمايۋاتىمەن.

ۋىنىستوننىڭ يۈرىكى ئازاپتىن چىمىدە قىلدى. ئۇ ئېنىقكى سايمنىڭ گېپىنى قىلمۇتاتتى. ئەمما، سايىم ئۆلۈپ قالغانلا بولماستىن، ئۇنىڭ بارلىق ئىزلىرى يوقىتىلغان، تولۇق پارغا ئايلاندۇرۇۋېتىلگەن ئىدى. ئۇنى بىلىنگەدەك دەرىجىدە ئىما قىلىش ياكى تىلغا ئېلىش ئۆلۈمدىن دېرەك بېرەتتى. ئوبرايىننىڭ بۇ گېپى ئۇنىڭغا بېرىلگەن سىگنال ئىدى. ئىدىيە جىنايىتىنىڭ كىچىكىنە ئالامىتى بىلەن ئورتاقلىشىش ئارقىلىق، بۇ ئىككەيلەن ھازىر تىل بىرىكتۈرگۈچىلەرگە ئايلاندى. ئۇلار كارىدوردا ئاستا قەدەملەر بىلەن مېڭىۋاتاتتى، بىراق ئوبرايىن توختىدى. ئۇ كۆزەينىكىنى ئوڭشاپ قويدى، نېمىشىكىن ئۇ بۇ ھەرىكەتنى تولمۇ سىپايە، يېقىملىق قىلاتتى، ھەتتا مۇشۇ ھەرىكىتى بىلەن، ئادەم ئۇنى ئۆز بىلىپ ئېھتىيات قىلىپ يۈرمەيتتى. ئوبرايىن سۆزىنى داۋاملاشتۇردى:

— مېنىڭ ئەسلى دېمەكچى بولغىنىم شۇكى، سىز ماقالىڭىزدە ئۇنتۇلۇپ كېتەي دېگەن ئىككى سۆزنى ئىشلىتىپتىكەنسىز. كەلۋەتتە، ئۇ مۇشۇ يېقىندا چىققان ماقالىڭىزكەن. «يېڭى تىل» لۇغىتىنىڭ

ئونىنچى نەشرىنى كۆزدىڭىزمۇ؟

— ياق، ئۇ تېخى چىقىمىغاندۇ. بىزنىڭ باشقارمىدا تېخىچە توققۇزىنچى نەشرىنى ئىشلىتىۋاتىمىز.

— ئونىنچى نەشرى تېخى نەچچە ئايدىن كېيىن ئاران چىقارمىكى. بىر قانچە سىناق نۇسخىسى ئىچكى قىسىمدا تارقىتىلدى. مەندە بىرى بار، ئەگەر قىزىقسىڭىز، كۆرۈپ باقارسىز.

— ئەلۋەتتە، شۇنداق بولسا تېخىمۇ ياخشى بولاتتى، — دېدى ۋىنستون گەپنىڭ نەگە كېتىۋاتقانلىقىنى پەملەپ.

— لۇغەتتىكى بەزى ئۆزگىرىشلەر خېلىلا چوڭ، ئۆزگىچىلىك بار. يېنىللارنىڭ ئازىيىش مەسىلىسىگە قىزىقسىزغۇ دەيمەن. سىزگە ئۇنى بىرەيلەندىن ئەۋەتسەم بولارمۇ؟ ھەي، مەن بۇنداق ئىشلارنى تولا ئۇنتۇپ قالغىمەن. يا سىزگە قولاي بىرەر ۋاقىتتا، مېنىڭ تۇرالغۇمغا بېرىپ ئەپكېتەمسىزكىن؟ توختاپ تۇرۇڭ، مەن سىزگە ئادرېسىمنى بېرەي.

ئۇلار ئېكراننىڭ ئالدىدىلا تۇراتتى. ئوبرايىن تولىمۇ بىمالال يانچۇقىنى ئاخشۇرۇپ، سېرىق رەڭلىك بىر سىياھ قەلەم ۋە خۇرۇم قاپلىق كىچىك بىر خاتىرىنى ئالدى. ئۇ دەل ئېكراننىڭ ئاستىدىلا بولۇپ، ئېكران تەرەپتە تۇرغان ھەرقانداق ئادەم ئۇنىڭ نېمە يېزىۋاتقانلىقىنى ئېنىق كۆرەلەيتتى. ئۇ خاتىرىگە بىر ئادرېسنى يېزىپ، ئۇنى يىرتىپ ۋىنستونغا بەردى.

— مەن ئادەتتە كەچ تەرەپلەردە ئۆيدە بولىمەن. ناۋادا بولماي قالسام، مېنىڭ خىزمەتچىم سىزگە لۇغەتنى بېرىپ قويىدۇ، — دېدى ئوبرايىن.

ئۇ كېتىپ قالدى، ۋىنستون قەغەزنى سىقىمىدىغىنىچە قالدى، بۇ قېتىم يوشۇرۇشنىڭ ھېچقانداق ھاجىتى قالمىغانىدى. ئۇ قەغەزدىكىنى ئوبدان يادلىۋالدى. بىر نەچچە سائەتتىن كېيىن، ئۇ بۇنى باشقا

قەغەز پارچىلىرى بىلەن بىللە خانىرە تۆشۈكىگە تاشلىۋەتتى.

ئۇلار بىر - بىرى بىلەن ئاران بىر - ئىككى مەنۇتلا پاراڭلاشتى. ئېنىقكى، بۇ ۋىنىستونغا ئادىرىسىنى بىلدۈرۈپ قويۇش ئۈچۈن، ئۇ ئالدىن پىلانلىغان ئىش ئىدى. مۇشۇنداق قىلىش زۆرۈر ئىدى، چۈنكى بىۋاسىتە سورىمىغىچە، باشقىلارنىڭ ئادىرىسىنى، نەدە تۇرىدىغانلىقىنى بىلگىلى بولمايتتى. بۇ يەردە ئادىرىس خاتىرىسى دەيدىغان نەرسىلەر يوق ئىدى. «مەن بىلەن كۆرۈشمەكچى بولسىڭىز، مېنى بۇ يەردىن تاپالايسىز» ئوبرايىن ئۇنىڭغا مۇشۇنداق دېگەن ئىدى. ئېھتىمال لۇغەتنىڭ مەلۇم يېرىدە يوشۇرۇپ قويۇلغان بىرەر ئۇچۇر بولۇشى مۇمكىن ئىدى. بىراق قانداقلا بولمىسۇن، بىر ئىش ئېنىق بولدى. يەنى ۋىنىستون ئەزلەدىن ئويلاپ كەلگەن ئاشۇ ئىشلار ھەقىقىي ئىدى، ئۇ مانا ئەمدى ئۇ ئىشلارنىڭ يىپ ئۇچىنى تاپتى.

ئۇ ھامان بىر كۈنى ئوبرايىنىڭ ئۆزىنى چاقىرىدىغانلىقىنى بىلەتتى. ئېنىق جەزم قىلالمىسۇمۇ، ئۇ بەلكىم ئەتە ياكى ئۇزاق ۋاقىتلاردىن كېيىن مۇشۇنداق بىر ئىشنىڭ يۈز بېرىدىغانلىقىغا ئىشىنەتتى. ھازىر بولۇۋاتقان ئىشلار، پەقەت بۇرۇنلا كۆمۈلۈپ بولغان ئۇرۇقلارنىڭ بىخلىرى ئىدى، خالاس. ئۇنىڭ تۇنجى قەدىمى ئىسىيانكار ئويلار بولسا، ئىككىنچى قەدىمى خانىرە يېزىش بولغانىدى. ئۇ ئىدىيەدىن سۆزگە ئۆتكەنىدى، مانا ئەمدى سۆزدىن ھەرىكەتكە ئۆتۈۋاتاتتى. ئەڭ ئاخىرقى قەدەم بولسا جەزمەن شەپقەت مىنىستىرلىكىدە يۈز بېرىدىغان بەزى ئىشلار ئىدى. ۋىنىستون بېشىغا كېلىدىغان ئۇ مۇقەررەلىكلەرنى قوبۇل قىلىپ بولغانىدى. ئىشنىڭ ئاقىۋىتى ئاللىبۇرۇن باشلىنىشىنىڭ ئىچىگە كۆمۈلۈپ بولغانىدى. بىراق بۇ ئاقىۋەت ۋەھىملىك، قورقۇنچلۇق ئىدى، خۇددى يېرىم ئۆلگەندەك، ئۇ ئەجەلنىڭ تەمىنى بالدۇرراق تېتىغاچ تۇراتتى. ئۇ ئوبرايىن بىلەن سۆزلىشىۋاتقان ۋە دېيىلگەن گەپلەرنىڭ مەنىسىگە يەتكەن شۇ دەقىقىدە، مۇزدەك بىر ۋەھىمە ئۇنىڭ پۈتۈن ۋۇجۇدىنى چۇلغۇنغان ئىدى. ئۇنىڭدا ئۆز قەبرىسىگە

يېقىنلاۋاتقاندا بىر تۇيغۇ بار ئىدى، گەرچە ئۇ قەبرىنىڭ يېقىنلا
يەردە ئىكەنلىكىنى ئېنىق ھېس قىلىپ، بىلىپ بولغان بولسىمۇ، بۇ
ۋەھىملىك تۇيغۇ يەنىلا ئۇنى قىينايتتى.

7

ۋىنستون ئويغاندى، ئۇنىڭ كۆزلىرى پۈتۈنلەي ياش ئىدى. ئۇنىڭغا
چىرمىشىپ ياتقان جۇليا بۇنى كۆرۈپ:
— نېمە بولدى، — دەپ سورىدى.

— بىر چۈش كۆرۈپتىمەن، — گېپىنى باشلاپلا يەنە توختاپ
قالدى ۋىنستون. بۇنى ئىپادىلەش بەك قىيىن ئىدى. بۇ چۈش ئۇنىڭ
ئويغىنىپلا كالىسىغا كىرىۋالغان بىر ئەسلىمە بىلەن باغلىنىشلىق ئىدى.
ئۇ كۆزلىرىنى يۇمۇپ يەنە ياتتى، ئۇ تېخىچە ئاشۇ چۈشنىڭ ئىلكىدە
ئىدى. ئۇ بەكلا كەڭ، ئېنىق چۈش بولۇپ، ئۇنىڭ پۈتكۈل ھاياتى،
خۇددى يامغۇردىن كېيىنكى ياز كېچىسىنىڭ مەنزىرىسىدەك ئۇنىڭ كۆز
ئالدىدا ياتاتتى. بۇلارنىڭ ھەممىسى ئۇنىڭ ئەينەك قەغەز باسقۇسى
ئىچىدە كۆرۈنىدى. ئۇنىڭ سىرتقى يۈزى گۈمبەزسىمان ئاسماننىڭ ئۆزى
ئىدى. ئۇنىڭ ئىچى ئاجايىپ يورۇق بولۇپ، ئىنتايىن يىراقتىكى
نەرسىلەرنىمۇ ئېنىق كۆرگىلى بولاتتى. بۇ چۈش ۋىنستوننىڭ ئانىسىنىڭ
بىلىكىنى ئەگكەن بىر ھەرىكىتى ئىچىدە يۈز بەرگەندى. بۇ دەل
ئوتتۇز يىلدىن كېيىن، ۋىنستون ھېلىقى كىنودا كۆرگەن يەھۇدىي
ئايالنىڭ، بالىسىنى تىك ئۇچارنىڭ بومباردىماندىن قوغداش ئۈچۈن،
بىلەكلىرى بىلەن باغرىغا بېسىۋالغان ئاشۇ ھەرىكىتىگە ئوپۇخشاش
ئىدى.

— بىلەمسىز؟ — دېدى ئۇ، — مەن نا ھازىرغىچە ئانامنى مەن
ئۆلتۈرۈۋەتكەن دەپ ئويلايتتىم.

— نېمىشقا؟ — دەپ سورىدى جۇليا ئۇيغۇچان.

— مەن ئۇنى ئۆلتۈرۈۋېتىمەن، جىسمانىي جەھەتتىن.

ۋىنىستون چۈشىدە ئانىسىنىڭ ئۇنىڭغا ئەڭ ئاخىرقى بېقىشىنى ئېسىگە ئالالدى، ئويغانغاندىن كېيىنكى بىر نەچچە سېكونت ئىچىدە، نۇرغۇن ئۇششاق ۋە قەلەر ئاستا - ئاستا يىغىلىپ، ئۇنىڭ ئېسىگە قايتىپ كەلدى. بۇلار دەل ۋىنىستون نەچچە يىللاردىن بۇيان، ئۆزى مەقسەتلىك ھالدا ئېڭىدىن چىقىرىۋەتكەن ئەسلىمىلەر ئىدى. ئۇ ئېنىق ۋاقىتنى ئېسىگە ئالالماي، ئەمما بۇ ۋەقە يۈز بەرگەندە، ئۇ يا ئون يا ئون ئىككى ياش ئىدى.

ئۇنىڭ دادىسى بۇ ئىشتىن بۇرۇنراق يوقاپ كەتكەنىدى. قانچىلىك بۇرۇن ئىكەنلىكىنى ۋىنىستون ئېنىق ئەسلىيەلمەيتتى. ئەمما ئۇ يىللارنىڭ ناھايىتى ئەنسىزچىلىك ئىچىدە ئۆتكەنلىكى ئۇنىڭ ئېنىق ئېسىدە. پات - پات بولۇپ تۇرىدىغان ھاۋا ھۇجۇمى، ترامۋاي بېكەتلىرىدە مۇداپىئەلىنىش، ئۇ يەر بۇ يەردىكى دۆۋە - دۆۋە تاش پارچىلىرى، كوچىلارنىڭ ھەممە يېرىگە چاپلانغان چۈشەنگىلى بولمايدىغان شوئار، خىتابنامىلەر، ئوخشاش مايكىلارنى كىيىۋالغان توپ - توپ ياشلار، بولكىخانلارنىڭ ئالدىدىكى ئۇزۇن ئۆچىرەت، يىراق بىر يەرلەردىن ئاڭلىنىدىغان مىللىق ئاۋازى، يېڭۈدەك بىر نەرسىنىڭ يوقلۇقى... دېگەنلەر ئۇنىڭ ئېسىگە مەھكەم ئورناپ كەتكەنىدى. ئۇ باشقا بالىلار بىلەن ئەخلەتخانلاردىن كاپوستا قۇلاقلىرىنى، بەرەڭگە شوپۇكلىرىنى، كۈلگە پۇچۇلىنىپ كەتكەن بولكا ئۇۋاق - پارچىلىرىنى ئىزدەپ يۈرىدىغانلىقىنى ئەسلىدى، شۇنداقلا يەنە كالىنىڭ يەم - خەشكى بېسىلغان ماشىنىلارنىڭ يولىدىن ئۆتۈشىنى ساقلاپ تۇرىدىغانلىقىنىمۇ ئەسلىدى. بۇ ماشىنىلار بەزى ئوڭغۇل - دوڭغۇل يەرلەردىن ئۆتكەندە بىر نەچچە تال مايلىق دان چۈشۈپمۇ قالاتتى.

ئۇنىڭ دادىسى يوقاپ كەتكەندە، ئانىسى ئۇنىڭ ئازابلىنىپمۇ كەتمىدى، ئەمما بەكلا ئۆزگىرىپ كەتتى. گويا ئۇنىڭ جېنى چىقىپ كەتكەندەكلا بوپقالدى. ۋىنىستونمۇ ئانىسىنىڭ چوقۇم يۈز بېرىدۇ، دەپ

بىلىدىغان مەلۇم بىر ئىشنى كۈتۈۋاتقانلىقىنى بىلەتتى. ئۇ قىلىشقا تېگىشلىك ھەممە ئىشنى قىلاتتى، تاماق ئېتەتتى، قاچا يۇياتتى، ئۇنى - بۇنى يامايىتتى، جاي سالاتتى، ئۆي سۈپۈرەتتى، ئوچاق بېشىنى سۈرتەتتى. ئۇ بۇ ئىشلارنى شۇنچىلىك ئاستا قىلاتتىكى، خۇددى رەسسامنىڭ ھەيكىلى ئاپتوماتىك مىدىرلاۋاتقان دەكلا بىلىنەتتى. ئۇنىڭ قانۇن، جانلىق، ھەرىكەتچان جىسمى تەبىئىيلا ئاستىلاپ، جىمىپ كەتتى. بەزىدە كارىۋاتتا بىر ئولتۇرغانچە بىر نەچچە سائەت جىمىدە ئولتۇرۇپ، ۋىنىستوننىڭ سىڭلىسىغا قارايتتى. ئۇنىڭ سىڭلىسى شۇنداق ۋىچىك، ئۇنچىقىماس ئىدى، ئورۇقلۇقىدىن يۈزى مايۇننىڭ بالىسىغا ئوخشاپ قالغانىدى. بەزىدە ۋىنىستوننى باغرىغا بېسىپ، ئۇزۇنغىچە ھېچنېمە دېمەي ئولتۇرۇپ كېتەتتى. ۋىنىستون گەرچە كىچىك، شەخسىيەتچى بولسىمۇ، ئانىسىدىكى بۇ ئۆزگىرىشلەرنىڭ ھەرگىز تىلغا ئېلىنمايدىغان، بىراق، يۈز بەرمەكچى بولغان مەلۇم بىر ئىش بىلەن مۇناسىۋەتلىك ئىكەنلىكىنى بىلەتتى.

ئۇ ئۆزلىرى تۇرغان ئۆينى ئەسلىدى. ئۇ بىر قاراڭغۇ، ھاۋا ئۆتۈشمەيدىغان ئۆي بولۇپ، ئاق ئەدىيال سېلىنغان كارىۋات ئۆينىڭ يېرىمىنى ئالغان ئىدى. ئۆيدە بىر دانە گاز ئوچاق ۋە تاماق قويدىغان بىر ئىشكاپ بار ئىدى. ئۆينىڭ سىرتىدىكى لەمپىدە باشقا ئائىلىلەر بىلەن ئورتاق ئىشلىتىدىغان بىر ساپال كىر دېسى بار ئىدى. ئۇ ئانىسىنىڭ ئوچاق بېشىدا بىر نەرسە پۇشۇرمەن دەپ ئېگىلىپ تۇرغان قىياپىتىنى، ئەمما ئۆزىنىڭ ئاساسەن ئاچ قالدىغانلىقىنى، تاماق ئۈستىلىدىكى قاتتىق چېدەل - ماجرالارنى ئەسلىدى. ئۇ ئانىسىغا ئېمىشقا يەتكۈدەك تاماق يوق دەپ يېنىش - يېنىشلاپ ۋارقىراپ - جارقىراپ ئۆينى بېشىغا كېيەتتى (ئۇ ئۆزىنىڭ ئاۋازىنىڭ قانداق چىقىدىغانلىقىنىمۇ ئەسلىيەلەيتتى، ئاۋازى ئاۋۋال ئۇرۇلۇپ - ئۇرۇلۇپ چىقاتتى، بەزىدە ئادەم ھەيران قالغۇدەك دەرىجىدە ئۇنلۇك چىقىپ كېتەتتى). بەزىدە ئۇ ئۆزىگە تەقسىم قىلىنغاندىن چىقراق تاماققا

ئېرىشىش ئۈچۈن، يالغاندىن ناھايىتى قىيىنلىق كەتكەن قىياپەتكە كىرىۋېلىپ يىغلامسىرايىتى. ئانىسى بۇنداق چاغلاردا، تارتىشىپ ئولتۇرمايلا ئۇنىڭغا جىقراق تەقسىم قىلىپ بېرەتتى. ئۇ «ئوغۇل بالا» بولغاندىكىن جىقراق يېيىشى كېرەك، دەپ ئويلايتتى. ئەمما ئانىسى قانچە كۆپ بەرگەنسىمۇ، ۋىنىستون يەنە شۇنچە تەلەپ قىلاتتى. ھەر ۋاقىتلىق تاماقتا ئانىسى ئۇنىڭغا سىڭلىسىنىڭ كېسەللىكىنى، جىقراق تاماق يېمىسە بولمايدىغانلىقىنى، ئۇنداق بەك شەخسىيەتچى بولۇپ كەتمەسلىك ھەققىدە نەسىھەت قىلاتتى، بىراق بۇنىڭ ھېچنېمىگە پايدىسى بولمايتتى. ئانىسى ئۇنىڭغا ئۈسۈپ بېرىشنى توختاتقاندا، ئۇ ئاچچىقىدىن ۋارقىراپ كېتەتتى ۋە ئانىسىنىڭ قولىدىكى چۆمۈچكە ئېسىلاتتى، بەزىدە سىڭلىسىنىڭ قاچىسىدىن ئازراق ئېلىۋالاتتى. ئۇ بۇنداق قىلسا ئانىسى ۋە سىڭلىسىنى ئاچ قويدىغانلىقىنى بىلەتتى، ئەمما ئۆزىنى تۇتالمايتتى. ھەتتا ئۇ مەن شۇنداق قىلىشقا تېگىشلىك دەپ ئويلاپ قالاتتى. قورسىقىدىكى بۇ ئاچلىق ئۇنىڭ بۇ قىلمىشىنىڭ توغرىلىقىنى ئۇنىڭغا ئاقلاپ بېرىدىغاندەك قىلاتتى. ئەگەر ئانىسى توسۇپ تۇرمىسا، ئۇ ئىشكاپتىكى ساقلاپ قويۇلغان تاماقلارغىمۇ چاڭ سېلىشتىن يانمايتتى.

بىر كۈنى شاكىلات تارقىتىلدى. شاكىلات تارقىتىلىپ باقمىغىلى بىر نەچچە ئاي بويىچە تەكەندى. ئۇ بەكلا كىچىك شاكىلات بولۇپ، ئۇلارغا ئىككى ئۈنسىيەلىك (ئېغىرلىق بىرلىكى، شۇ چاغلاردىمۇ ئۇلار ئۈنسىيە ئىشلىتەتتى) بىر پارچىسى تەگكەن ئىدى. تەبىئىيىكى، ئۇلار تەڭ ئۈچكە بۆلۈپ يېيىشى كېرەكتى. ئۈشتۈمۈت، ۋىنىستون خۇددى بىراۋ ئۆگىتىپ قويغاندەك، ھەممىسىنى مەن يەيمەن دەپ ۋارقىراشقا باشلىدى. ئانىسى ئۇنىڭغا ئۇنداق ئاچكۆز بولماسلىققا نەسىھەت قىلدى. لېكىن ئەسقاتىدى، ئۇلار ئۇزاققىچە تالاشتى، ۋارقىراشتى، يىغلاشتى، ئانىسى ئۇنى - بۇنى ۋەدە قىلىپ باقتى. ئۇنىڭ مۇشتۇمدەك سىڭلىسى ئانىسىغا مايۇن بالىسىدەك چىڭ ئېسىلغىنىچە يوغان كۆزلىرىنى

مۆلدۈرلىتىپ ئۇنىڭغا قاراپ تۇراتتى. ئاخىرى، ئانىسى شاكىلاتنى تۆت پارچە قىلىپ، ئۈچ پارچىسىنى ۋىنىستونغا، قالغان بىر پارچىسىنى سىڭلىسىغا بەردى. كىچىككىنە قىزچاق قولىدىكى شاكىلاتنى بۇ نېمىدۇ دېگەندەك ھاڭۋېقىپ قاراپ تۇراتتى. ۋىنىستون سىڭلىسىغا بىر پەس قاراپ تۇرغاندىن كېيىن، بىردىنلا سىڭلىسىنىڭ قولىدىكى شاكىلاتنى يۇلۇۋېلىپ، ئۆزىنى ئىشىككە ئاتتى.

— ۋىنىستون! ۋىنىستون! - دەپ ۋارقىردى ئانىسى ۋىنىستوننىڭ ئارقىسىدىن، — شاكىلاتنى سىڭلىڭغا بەر!

ۋىنىستون توختىدى، ئەمما قايتىپ كەلمىدى. ئانىسىنىڭ ئەنسىرىگەن چىرايى ئۇنىڭ كۆز ئالدىدا قېتىپ قالغانىدى. ۋىنىستون شۇ دەقىقىنىڭ ئۆزىدىمۇ، ئەمدى يۈز بەرمەكچى بولغان، ئەمما ئۆزىمۇ بىلمەيدىغان ھېلىقى ئىش توغرىلىق ئويلاۋاتتى. ئۇنىڭ سىڭلىسى شاكىلاتتىن قۇرۇق قالغانلىقىنى بىلىپ، بىچارىلىك بىلەن يىغلىدى. ئانىسى ئۇنى باغرىغا ئېلىپ، ئۇنىڭ بېشىنى كۆكسىگە ياقىتى. ئۇنىڭ ھەرىكىتى ۋىنىستونغا سىڭلىسىنىڭ ئۆلۈپ كېتىدىغانلىقىنى ئۆتۈرۈۋاتاتتى. ئۇ شاكىلاتنى چىڭ سىقىمىدىغىنچە، بۇرۇلۇپلا پەشتاقتىن چۈشۈپ كەتتى.

شۇنىڭدىن كېيىن ئۇ ئانىسىنى كۆرۈپ باقمىدى. ئۇ شاكىلاتنى يەپ بولغاندىن كېيىن، بىر خىل نومۇس، ئۆكۈنۈش تۇيغۇسىدا كوچىدا بىر نەچچە سائەت ئايلىنىپ يۈردى، ئاخىرى ئاچلىق ئۇنى يەنە ئۆيىگە قايتۇرۇپ ئەكەلدى، لېكىن ئانىسى غايىب بولغانىدى. ئۇ چاغلاردا بۇ ناھايىتى نورمال بىر ئىش بويىچە بولغانىدى. ئۆيىدە ئانىسى ۋە سىڭلىسىدىن باشقا ھەممە نەرسە شۇ پېتى ئىدى. ئۇلار ھېچنېمىنى، ھەتتا ئانىسىنىڭ پەلتوسىنىمۇ ئالمىغانىدى. ھازىرغىچە ئۇ ئانىسىنىڭ ئۆلۈك يا تىرىكلىكىنى بىلمەيتتى. بەلكىم ئانىسى مەلۇم ئەمگەك لاگېرىغا ئەۋەتىۋېتىلگەندۇ؛ سىڭلىسى بەلكىم ۋىنىستونغا ئوخشاش مەلۇم بىر يېتىمخانىغا ئاپىرېۋېتىلگەندۇ؛ (بۇنىچكى ئۇرۇشتىن كېيىن قۇرۇلغان يەرلەر بولۇپ، ئۇلار بۇ يەرنى قايتا ئۆزگەرتىش مەركىزى دەپ

ئانايتتى) ياكى ئانىسى بىلەن بىللە ئەمگەك لاگېرىغا ئېلىپ كەتكەن ۋە ياكى باشقا جايلاردا ئۆلۈپ قالغاندۇ.

بۇ چۈش ئۇنىڭ ئېڭىدا شۇنچىلىك ئېنىق، سۈزۈك ئىدى. بولۇپمۇ، ئانىسىنىڭ سىڭلىسىنى بىلىكى بىلەن ئورغان ھەرىكىتى، بۇ چۈشنىڭ ھەممە مەنىسىنى ئۆز ئىچىگە ئالاتتى. ئۇنىڭ كاللىسى يەنە ئىككى ئاي بۇرۇنقى يەنە بىر چۈشىگە كەتتى. بۇ چۈشىدە ئانىسى گوباكى ئۆيىدىكى كارىۋاتتا ۋىنىستوننىڭ سىڭلىسىنى قۇچاقلاپ ئولتۇرغاندەكلا، چۆكۈپ كېتىۋاتقان بىر كېمە ئۈستىدە ئولتۇرغانىدى. ئۇ ۋىنىستوندىن پەستە، بەكلا چوڭقۇر بىر يەردە ئىدى، ئۇ بارغانسېرى چۆكۈۋاتاتتى، ۋىنىستونغا بارغانسېرى چوڭقۇرلىشىۋاتقان، قېنىقلىشىۋاتقان سۇنىڭ تېڭىدىن قاراپ تۇراتتى.

ئۇ جۇلىياغا ئانىسىنىڭ يوقاپ كەتكەنلىكىنى ئېيتىپ بەردى. جۇلىيا كۆزىنىمۇ ئاچماي، ئۆرۈلۈپ تېخىمۇ راھەت-رەك شەكىلدە يېتىۋالدى ۋە:

— ئۇ چاغلاردا سىز رەسمىي بىر ۋەھشىي ھايۋانكەنىسىز. ئۇ چاغلاردىنغۇ ھەممە بالىلار شۇ، — دېدى ئېرەنشەمەي.

— شۇنداق، ئەمما بۇنىڭ مۇھىم يېرى ...

جۇلىيانىڭ تىنىقىدىن ئۇنىڭ قايتىدىن ئۇيقۇغا كەتكەنلىكى بىلىنىپ تۇراتتى. ۋىنىستوننىڭ يەنە ئانىسى توغرىلىق سۆزلەپ بەرگۈسى بار ئىدى. ۋىنىستون ئانىسى ھەققىدىكى ئەسلىمىلىرىدىن ئۇنى بىر قانچە ئايال دەپ قارىمايتتى، ئەقىللىق دەپمۇ ئويلىمايتتى، ئەمما ئۇ ئالجاناپ، پاك ئايال ئىدى. چۈنكى ئۇ ئۆزىنىڭ پىرىنسىپلىرىغا ئەمەل قىلىپ ياشايتتى. ئۇنىڭ ھېس - تۇيغۇلىرىمۇ ئۆزىگە خاس ئىدى، ئۇنى سىرتقى ئامىللار ئۆزگەرتەلمەيتتى. ئۇنىڭ ھېس - تۇيغۇسىغا تەسىر قىلالمايدىغان نەرسىلەرنى ئۇ مەنىسىز دەپ ئويلىمايتتى، ئۇ بىراۋنى ياخشى كۆرەتتى، ئۇنىڭغا ھېچنېمە بېرەلمىسىمۇ مۇھەببىتىنى بېرەتتى. ئاخىرقى شاكىلات يوق بولغاندا ئۇ قىزىنى قۇچاقلاپ

قالغانىدى. ئەمما بۇ قۇچاقلاش ھېچنېمىنى ئۆزگەرتەلمەيتتى، يەنىمۇ كۆپرەك شاكىلات پەيدا قىلالمايتتى، قىزنىڭ ياكى ئۆزىنىڭ ئۆلۈمىنى توسالمايتتى، بىراق ئۇ شۇنداق قىلىشىم كېرەك دەپلا ئويلايتتى. كېمىدىكى يەھۇدىي ئايالمۇ گەرچە ئوق - بومبىلارغا قەغەزچىلىك دالدا بولالمىسىمۇ، بالىسىنى بىلەكلىرى بىلەن شۇنداق قۇچاقلاپ توسۇۋالغان ئىدى. پارتىيە قىلغان ئەڭ يامان ئىش شۇكى، ئۇ سىزنىڭ ماددىي دۇنياغا بولغان كونتروللۇق كۈچىڭىزنى يوق قىلغاندىن كېيىن، سىزنى نوقۇل ھاياجان، ھېس - تۇيغۇلارنىڭ ھېچنېمىگە پايدىسى يوقلۇقىغا قايىل قىلغان ئىدى. سىز پارتىيەنىڭ چاڭگىلىغا چۈشتىڭىزمۇ بولدى، سىزنىڭ بىرەر نەرسىنى ھېس قىلىش - قىلماسلىقىڭىز بىلەن ئۇشۇ ئىشنى قىلىش - قىلماسلىقىڭىزنىڭ ئارىسىدا ھېچقانداق پەرق قالمايتتى. نېمىلا ئىش يۈز بەرسۇن، سىز يوقاپ كېتەتتىڭىز، سىز ياكى سىزنىڭ ئىش - ئىزلىرىڭىزنىمۇ بىلگىلى بولمايتتى. سىز تارىخ دەپتىرىدىن پاك - پاكىزە ئۆچۈرەلەتتىڭىز. بۇنىڭدىن ئىككى ئەۋلات ئىلگىرىكى كىشىلەر ئۈچۈن بۇ ئۇنداق مۇھىم ئەمەس ئىدى. چۈنكى ئۇلار تارىخنى ئۆزگەرتىشنى ئويلايمۇ يۈرمەيتتى. ئۇلار پەقەت بىر - بىرىگە بولغان ئىشەنچ - ساداقەت بىلەن ياشايتتى. مۇھىم بولغىنى، كىشىلەر ئارىسىدىكى مۇناسىۋەت ئىدى. بىر ئىشارە، بىر قۇچاقلاش، بىر يىغا، سەكراتتىكى ئادەمگە تەسەللىي بېرىشنىڭ ھەممىسىنىڭ قىممىتى بار ئىدى. ئۇ ئۇشتۇمتۇت يەنە پرولتارىلارنى ئويلاپ قالدى. ئۇلار ھازىرمۇ مۇشۇنداق ھالەتنى ساقلاپ قالغانىدى. ئۇلار يا پارتىيەگە، يا دۆلەتكە يا بىرەر ئىدىيىگە سادىق ئەمەس ئىدى، پەقەت بىر - بىرىگە سادىق ئىدى. ئۇنىڭدا ئۆمرىدە تۇنجى قېتىم پرولتارىلارغا نىسبەتەن بىر خىل ھۆرمەت تۇيغۇسى پەيدا بولدى ۋە ئۇلارنى پەقەت كۈنلەرنىڭ بىرىدە ئويغىنىپ، دۇنيانى ئۆگەرتىدىغان كۈچتىنلا ئىبارەت خالاس دەپمۇ ئويلىمىدى. پرولتارىلار ئادىمىيلىكىنى ساقلاپ ياشاۋاتقان ئىدى. ئۇلارنىڭ ۋۇجۇدى ئۇنداق قېتىپ كەتمىگەن ئىدى. ئۇلاردا

ئىنسانلاردا بولىدىغان ئەڭ ئىپتىدائى تۇيغۇ تېخى مەۋجۇت ئىدى، مانا ھازىر ۋىنىستون ئاناين تىرىشچانلىق كۆرسەتمىسە، ئۇنداق تۇيغۇلارغىمۇ ئېرىشەلمەيتتى. شۇ تاپتا ئۇ قىلچە مۇناسىۋەتسىز بولسىمۇ، ئۆزىنىڭ بىر نەچچە ھەپتە ئىلگىرى يولدا ئۇزۇلۇپ كەتكەن بىر قولىنى، خۇددى بىر كاپوستىنى تەپكەندەك تېپىپ، ئەۋرەزگە چۈشۈرۈۋەتكەنلىكىنى ئېسىگە ئالدى.

— بىز ئەمەس، بەلكى پرولتارلار ئادەمكەن، — دېدى ۋىنىستون ئۇنلۇك ئاۋازدا.

— نېمىشقا شۇنداق بولمىغىدەك؟ — دېدى جۇليا كۆزلىرىنى ئېچىپ. ئۇمۇ ئويغانغانىدى.
ۋىنىستون بىردەم ئويغا پاتتى.

— سىز بىز ئۈچۈن ئەڭ ياخشى ئىشنىڭ بەك كېچىكىشىنى بۇرۇن، بۇ يەردىن چىققاندىن كېيىن، بىر - بىرىمىز بىلەن قايتا كۆرۈشمەسلىك ئىكەنلىكىنى ئويلاپ باقتىڭىزمۇ؟

— ئەلۋەتتە، سۆيۈملۈكۈم، ئويلاپ باقتىم. نەچچە قېتىم ئويلاپ باقتىم. ئەمما مەن ئۇنداق قىلمايمەن. ئەمدى بەربىر، ئاقسۆت ئوخشاش.

— ھازىرغىچە تەلپىمىز كېلىۋاتىدۇ، ئەمما ئۇزۇنغا بارمايدۇ. سىز تېخى ياش، سىز قارىماققا نورمال، گۇناھسىز كۆرۈنىسىز. سىز مەندەك ئادەملەردىن نېرى تۇرسىڭىز، يەنە ئەللىك يىل ياشىيالايسىز.

— ياق. مەن بۇلارنىڭ ھەممىسىنى ئويلاپ بولغان. سىز نېمە ئىش قىلىسىڭىز، مەن سىزگە ئەگىشىمەن. بەك چۈشكۈنلىشىپ كەتمەڭ. مەن بىر نېمىلەرنى قىلىپ تىرىك قالالايمەن، بۇنىڭغا ئېيىم بار.

— بىز بەلكىم يەنە يېرىم يىل، ياكى بىر يىل بىللە بولالىشىمىز مۇمكىن، ئۇنىڭدىن كېيىن چوقۇم ئايرىلىپ كېتىمىز. بىزنىڭ قانچىلىك يالغۇزلىقىمىزنى ھېس قىلىدىڭىزمۇ؟ ئۇلار بىزنى تۇتۇۋالغاندا، ھەممە

ئىش تۈگەيدۇ. ھېچقايسىمىز بىر - بىرىمىز ئۈچۈن ھېچ ئىش قىلىپ بېرەلمەيمىز. ئەگەر مەن تاپشۇرسام، سىزنى ئېتىۋېتىدۇ، ئەگەر تاپشۇرمىساممۇ، ئوخشاشلا سىزنى ئېتىۋېتىدۇ. مېنىڭ ھېچقانداق گېپىم ياكى ئىشىم سىزنىڭ ئۆلۈمىڭىزنى بەش مىنۇتتۇمۇ ئارقىغا تارتالمايدۇ. ئىككىلىمىز بىر - بىرىمىزنىڭ ئۆلۈك - تىرىكلىكىنى بىلەلمەيمىز. بىزنىڭ ھېچنېمىگە قۇربىمىز يەتمەيدۇ. قولىمىزدىن كېلىدىغان بىردىنبىر ئىش - گەرچە ھېچنېمىنى ئۆزگەرتەلمىسىمۇ بىر - بىرىمىزگە ئاسىيلىق قىلماسلىق، خالاس.

— مەسىلىنى تاپشۇرۇشنىڭ ئىشىغا كەلسەك، ئۇنى قىلىشىمىز كېرەك. بۇنىڭ ھېچقانداق خاتاسى يوق، ھەممەيلەن تاپشۇرىدۇ. ئۇلار سىزنى قىيىن - قىستاققا ئالىدۇ.

— مەن ئۇنى دېمەكچى ئەمەس. تاپشۇرغانلىق ئاسىيلىق ئەمەس. سىزنىڭ دېگەنلىرىڭىز، قىلغانلىرىڭىز مۇھىم ئەمەس، پەقەت مۇھىمى تۇيغۇلىرىمىز. ئەگەر ئۇلار مېنى سىزنى ياخشى كۆرۈشتىن توسۇپ قالالسا، مانا بۇ ھەقىقىي ئاسىيلىق بولىدۇ.

جۇليا ئازراق ئويلىنىدى.

— ئۇلار بۇنى قىلالمايدۇ، - دېدى ئۇ ئاخىرى، - بۇ ئۇلار قىلالمايدىغان بىردىنبىر ئىش. ئۇلار سىزنى ھەرقانداق نەرسىنى سۆزلىتەلەيدۇ، ئەمما سىزنى ئۇنىڭغا ئىشەندۈرەلمەيدۇ، ئۇلار سىزنىڭ ئىچىڭىزگە كىرەلمەيدۇ.

— شۇنداق، - دېدى ۋىنستون سەل - پەل ئۈمىتلىنىپ، - شۇنداق، بۇ توغرا، ئۇلار ئىچىمىزگە كىرەلمەيدۇ. ئۆزىڭىزنىڭ ئادەم ئىكەنلىكىنى ھېس قىلىپ تۇرسىڭىزلا، مۇشۇنىڭ ئۆزى ئەرزىيدۇ. ھەتتا ئۇ ھېچقانداق بىر نەتىجە ئەكىلەلمىسىمۇ، سىز ئۇلارنى يەڭگەن بولىسىز.

ۋىنستون مەڭگۈ ئۇخلىمايدىغان ئېكران توغرىلىق ئويلىنىپ

قالدى. ئۇلار سىزنى كېچە - كۈندۈز كۈزۈتەلەيتتى، ئەمما سىز كاللىڭىزنى سەزگۈر تۇتسىڭىزلا، ئۇلارنى يېڭەلەيتتىڭىز. ئۇلار ھەرقانچە ئەقىللىق بويىكەتكەن تەقدىردىمۇ، باشقا ئىنساننىڭ كاللىسىدا نېمە ئويلاۋاتقانلىقىنى بىلەلمەيتتى. بەلكىم، ئۇلارنىڭ قولغا رەسمىي چۈشۈپ قالغاندا ئۇنداق بولماسلىقىمۇ مۇمكىن. ھېچكىم شەپقەت مەنىسىنى بىلمەيدۇ، ئىچىدە نېمىلەرنىڭ يۈز بېرىدىغانلىقىنى بىلمەيدۇ، ئەمما ئۇ يەردە ھەرخىل قىيىن - قىستاق، دورا، نېرۋا ئىنكاسلىرىڭىزنى خاتىرىلەيدىغان ئۈسكۈنە، ئۇزاق ئۇيغۇسىزلىق، يالغۇزلۇق ۋە ئۈزۈلدۈرمەي سوراق قىلىنىشلارنىڭ بولۇشىنى قىياس قىلغىلى بولاتتى، ئىشقىلىپ، پاكىت يوشۇرۇپ قېلىش مۇمكىن ئەمەس ئىدى. سىزنى سوراق قىلىپ، قىيىن پاكىتقا ئېرىشىش تامامەن مۇمكىن. ئەگەر مەقسەت تىرىك قېلىش ئەمەس، ئادىمىيلىكنى ساقلاپ قېلىش بولسا، ئۇ ھالدا بۇ نېمىنى ئۆزگەرتەلەيتتى؟ ئۇلار سىزنىڭ تۇيغۇلىرىڭىزنى ئۆزگەرتەلمەيتتى، چۈنكى سىزمۇ ئۆز تۇيغۇلىرىڭىزنى ئۆزگەرتەلمەيتتىڭىز، ھەتتا شۇنداق قىلاي دېسىڭىزمۇ. ئۇلار سىز دېگەن، قىلغان، ئويلىغان ھەممە نەرسىنى بەش قولىدەك تېپىۋالالىسىمۇ، ئەمما ئىنسان يۈرىكىنىڭ ئەڭ چوڭقۇر قاتلاملىرىدىكى، ئىنسان ئۆزىمۇ ئېنىق ئاڭقىرىپ بولالمايدىغان تۇيغۇغا چېقىلالمايتتى.

8

ئۇلار كۆرۈشتى، ئاخىرى كۆرۈشتى!

ئۇلار ئولتۇرۇۋاتقان ئۆي ئۈزۈنچاق، يورۇق ئۆي ئىدى. ئېكراندىن پەس ئاۋاز ئاڭلىنىپ تۇراتتى. پولىدىكى قارا - كۆك گىلەم، گويا قۇش پەيلىرىدەكلا يۇمشاق ئىدى. ئۆينىڭ يەنە بىر بېشىدا، ئوبرايىن بىر ئۈستەلنىڭ ئالدىدا ئولتۇرغان بولۇپ، ئۈستىدە بىر چىراغ يېشىل نۇر چېچىپ تۇراتتى. ئىككى تەرىپىدە نۇرغۇن قەغەز چېچىلىپ تۇراتتى، خىزمەتچى ۋىنىستون بىلەن جۇليانى كۆرسەتكەندىلا، ئاندىن

ئۇ بېشىنى كۆتۈردى.

ۋىنستوننىڭ يۈرىكى شۇنچىلىك سېلىپ كەتتىكى، ئۆزىنى خۇددى بىر ئېغىز زۇۋان سۈرەلمەيدىغاندەك ئويلاپ قالدى. ئۇلار ئاخىرى كۆرۈشتى، ئۇ شۇ دەمدە پەقەت مۇشۇنلا ئويلىيالايتتى. ئۇنىڭ مۇشۇ يەرنىڭ ئۆزىگە كېلىشىمۇ بىر ئالدىراغۇلۇق ئىدى، يەنە كېلىپ ئۇلار باشقا - باشقا يولدىن كەلگەن، پەقەت ئوبرايىنىڭ ئىشىكى ئالدىدىلا ئۇچراشقان بولسىمۇ، يالغۇز كەلمىگىنى تېخىمۇ بىر ھاماقەتلىك ئىدى. شۇنداقتىمۇ، بۇ يەرگە قەدەم بېسىپ كىرىشنىڭ ئۆزىلا غايەت زور جۈرئەت تەلەپ قىلاتتى. ئىچكى پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئۆيى ۋە ئۇلار تۇرىدىغان مەھەللىلەرگە باشقىلارنىڭ كىرىپ - چىقىشى ناھايىتى ئاز كۆرۈلەتتى. بۇ غايەت چوڭ قورونىڭ سۈرى بۇ يەردىكى ھەممە نەرسىنىڭ شۇنچىلىك ھەشەمەتلىك ۋە كەڭ - ئازادلىقى، يېمەك - ئىچمەك، تاماكىلارنىڭ پۇراپ باقمىغان مېزىلىك ھىدى، توختىماستىن چىقىپ - چۈشۈپ تۇرۇۋاتقان سۈرئىتى ناھايىتى تېز لىفىتلار، ئۇياق - بۇياققا بۆكچىنىڭ موكسىدەك ئۆتۈشۈپ تۇرغان ئاق كىيىملىك خىزمەتچىلەر... ئىشقىلىپ بۇ يەردە ھەممە نەرسە ئادەمنى تولىمۇ ئەيىبەندۈرەتتى. گەرچە ئۇنىڭ بۇ يەرگە كېلىشكە تولۇق باھانىسى بولسىمۇ، بىرەر يەردىن بىر قارا كىيىملىك تۇبۇقسىز پەيدا بولۇپ، كىنىشلىكىلىرىڭنى چىقار دەيدىغاندەك، ئاندىن ئۇنى چىقىرىۋېتىدىغاندەك قورقۇنچتىن بىر قەدەممۇ خالىي بولالمىدى. ئەمما ئوبرايىنىڭ خىزمەتچىسى ئۇلارنى ھېچنېمە دېمەستىنلا كىرگۈزۈۋەتتى. ئۇ ئاق چاپان كىيىۋالغان، جۇغى كىچىك، چاچلىرى قارا، يۈزى ئالماسقا ئوخشاش مۇزدەك ئىپادىسىز ئادەم بولۇپ، ۋىنستون ئۇنى جۇڭگولۇقىمىكىن دەپ پەرەز قىلدى. ئۇلار مېڭىۋاتقان كارىدورغا يۇمشاق گىلەم سېلىنغان، تاملىرىغا قايماق رەڭ زىننەت قەغىزى، ئۇنىڭ ئاستىغا ئاق رەڭلىك تاختاي چاپلانغان بولۇپ، ئىنتايىن پاكىزە ئىدى. بۇ ئىككەيلەن ھودۇقۇپ كەتتى، ۋىنستون تاملىرى ئادەملەر تولا سۈۋۈلۈپ

كىرىلىشپ كەتمىگەن بۇندىن باشقا بىرەر كارىدورنى كۆرگەنلىكىنى ئەسلىيەلمىدى.

ئوبراين قولدىكى بىر پارچە قەغەزنى ئەستايىدىللىق بىلەن ئوقۇۋاتقاندا قىلاتتى. ئۇنىڭ سۈرلۈك يۈزى تۆۋەنگە قارىغان بولۇپ، ئۇدۇل قارىغان ئادەمگە ئۇنىڭ بۇرۇنلا كۆرۈنەتتى، ئۇنىڭ بۇ قىياپىتىمۇ ئادەمگە تولىمۇ ۋەزىمىن، دانا تەسىر بېرەتتى. ئۇ تەخمىنەن يىگىرمە سېكونت ئەتراپىدا مىدىرلىماي قەغەزدىن كۆزىنى ئۇرمىدى. ئاندىن ئۇ خاتىرىلىگۈچى ئالدىغا تارتىپ، ئۇلار ئۆزلىرىلا بىلىشىدىغان كەسىپى بىر تىلدا بىر نېمىلەرنى دېدى.

— نەرسە - كېرەكلەر بىر پەش پەش يەش يەتتە ئاقىلانە تەستىقلانغان بىر چېكىت تەكلىپ ئالتە نەرسىنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ ھەسسىلەنگەن بىمەنلىك ئىدىيە جىنايىتىگە يېقىنلاشقان بىكار قىلىش چېكىت قۇرۇلۇشىنى داۋاملاشتۇرماسلىق ماشىنىلارنى تولۇق پەرەز قىلىماستىن ئالماسلىق چېكىت ئۇچۇر تامام.

ئوبراين ئورنىدىن تۇردى ۋە ئۇلار تەرەپكە يۇمشاق دەسسەپ كەلدى. بۇنىڭ بىلەن ئۇنىڭ بايامقى ئىدارىدىكىدەك خىزمەت كەيپىياتى ئازراق يوقىدى. ئۇلار خۇددى ئۇنىڭ كەيپىياتىنى بىسەرماجان قىلىپ قويغاندەك، چىرايى ئادەتتىكىدىن بەكرەك تۇتۇلۇپ قالغانىدى. ۋىنستون بايىنىڭياقى تولۇق قۇتۇلالمىغان قورقۇنۇش قايىتىدىن ئۇنى چاڭگىلىغا ئالدى. مەن بىر چوڭ خانالىق سادىر قىپتىمەن دەپ ئويلىدى ئۇ ھەقىچان. ئەمەلىيەتتەمۇ، ئوبرايننىڭ ھەقىقەتەنمۇ بىر سىياسىي ئاغدۇرۇمچى ئىكەنلىكىگە، ئۇنىڭ نەدىمۇ بىرەر ئېنىقراق ئىسپاتى بولسۇن؟ پەقەتلا كۆزلەرنىڭ شۇنداقلا ئۇچرىشىپ قېلىشى ۋە ئىككى بىسلىق بىر نەچچە ئېغىز گەپقۇ؟ ئۇنىڭ ئۈستىگە ئۇنىڭ ئوبراين ھەققىدىكى تەسەۋۋۇرى، پەقەت بىر چۈش - خىيال ئۈستىگە قۇرۇلغان ئىدى. ئۇ ھەتتا مەن لۇغەت ئالغىلى كەلگەن دېگەن باھانىگىمۇ ئېسىلىۋالمايتتى. چۈنكى بۇنداق ئەھۋالدا، جۇلىياننىڭ

كەلگەنلىكىنى چۈشەندۈرگىلى بولمايتتى، ئوبراين ئېكراننىڭ ئالدىدىن ئۆتكەندە، ئۇنىڭ كاللىسىدىن كەچكەن بىر ئوي ئۇنى چۆچۈتتى. ئوبراين توختاپ، كەينىگە بۇرۇلۇپ تامدىكى بىر كونۇپكىنى باستى، ئېكراندىكى ئاۋاز شۇ زاماتلا توختىدى.

جۇليا ھەيرانلىقىدىن ئاۋازنى تۇتۇۋالامىدى. ئاللىبۇرۇنلا ئالاقزادىلىككە چۈشۈپ بولغان ۋىنستون، ھەيرانلىقىدىن چۆچۈپ: — ئېكراننى ئېتىۋېتەلەيسىز؟! — دەپ تاشلىدى.

— ھەئە، بىز ئېتىۋېتەلەيمىز، بىزدە شۇنداق ئىمتىياز بار، — دېدى ئوبراين.

ئۇ ئۇلارنىڭ ئۇدۇلىسىغا كېلىپ تۇردى، ئۇنىڭ قامەتلىك گەۋدىسى ئۇ ئىككىيلەننىڭ ئالدىدا خۇددى مۇناردەك قەد كۆتۈرۈپ تۇراتتى. ئۇنىڭ چىرايى ئىپادىسى تېخىچە شۇنداق سىرلىق ۋە چۈشىنىكسىز ئىدى. ئۇ سوغۇق ئەلپازدا ۋىنستوننىڭ ئېغىز ئېچىشىنى كۈتۈپ تۇراتتى. ئەمما نېمە توغرىلىق؟ ھەتتا ھازىرنىڭ ئۆزىدىمۇ مەن شۇنداق ئالدىراش ئادەم تۇرسام، مۇشۇنداق ۋاقىتتا كېلىپ كەيىمنى ئۇچۇرۇپ دەپ ئويلاپ تۇرغاندۇ. ھېچكىم ئۇنچىقىمىدى. ئېكراننى ئېتىۋېتەتكەندىن كېيىن، بۇ ئوي خۇددى گۆردەك تىمتاس بولۇپ كەتتى. ۋاقىت تولىمۇ ئاستا، ئېغىر قەدەملەر بىلەن ئۆتمەكتە. ۋىنستون تولىمۇ قىينالغان بولسىمۇ، ئوبرايندىن نەزىرنى ئۈزۈمىدى. بىردىنلا بۇ مۇز چىرايدا كۈلۈمسىرەشكە ئوخشاشراق بىر ئالامەت پەيدا بولدى. ئوبراين دائىمقى سىپايە ھەرىكىتى بىلەن كۆزەينىكىنى كۆتۈرۈپ قويدى.

— مەن سۆزلەمدىم يا سىزمۇ؟ — دېدى ئۇ.

— مەن سۆزلەي، — دېدى ۋىنستون دەرھاللا، — ئاۋۇ نەرسە راستىنلا ئېتىكىمۇ؟

— ھەئە، ھەممىنى ئېتىۋېتتىم، بىز ھازىر يالغۇز .

— بىز بۇ يەرگە شۇ سەۋەبتىن كەلدۇق ...

ئۇ توختاپ قالدى، ئۇ تۇنجى قېتىم ئۆزىنىڭ مۇددىئاسىنىڭ تېخىچە ئېنىق ئەمەسلىكىنى تونۇپ يەتتى. ئۇ ئەمەلىيەتتىمۇ ئوبرايىدىن زادى قانداق ياردەم كۈتىدىغانلىقىنى بىلمەيتتى. بۇ يەرگە نېمە مەقسەتتە كەلگەنلىكىنى ئېيتماق تېخىمۇ قىيىن ئىدى. ئۇ گېپىنى داۋاملاشتۇردى، ئەمما ئۇ دەۋاتقانلىرىنىڭ تولىمۇ جانسىز، ياسالما ئاڭلىنىدىغانلىقىنى بىلىپ تۇرۇۋاتاتتى:

— بىز چوقۇم بەزى يوشۇرۇن سۈيىقەستلەر بار، مەلۇم تەشكىلاتلار پارتىيەگە قارشى مەخپىي ھەرىكەت بىلەن شۇغۇللىنىۋاتىدۇ، ھەم سىزنىمۇ ئاشۇلارنىڭ بىرى دەپ قارايمىز. بىزنىڭمۇ ئۇنىڭغا قاتناشقۇمىز ۋە خىزمەت قىلغۇمىز بار. بىز پارتىيەنىڭ دۈشمەنلىرى. بىز INGSOC ئىنىسوكنىڭ تەلىمات - قاراشلىرىغا ئىشەنمەيمىز. بىز ئىدىيە جىنايەتچىلىرى. شۇنداقلا ھەم تاپتىن چىققۇچىلار. بۇنى سىزگە دېيىشىمىز، ئۆزىمىزنى سىزنىڭ ئالقىنىڭىزغا تاپشۇرۇشىمىز ئۈچۈندۇر. ئەگەر سىز بىزنى ئۆزۈڭلار تورغا چۈشتۈڭلار دەپ قارىسىڭىز، ئۇنىڭغىمۇ پىشانىمىزنى سىلىۋېتىمىز، بىز بۇنىڭغا تەييار.

ۋىنىستون توختىدى، ئىشىك ئېچىلغاندەك قىلاتتى. دېگەندەك، ۋىنجىك، سېرىق چىراي بىر خىزمەتچى ئىشىكىنى چەكمەيلا كىرىپ كەلدى. ۋىنىستون ئۇنىڭ بوتۇلكا ۋە ئىستاكان بار بىر پەتنۇسنى كۆتۈرۈۋالغانلىقىنى كۆردى.

— مارتىن بىزنىڭ ئادىمىمىز، — دېدى ئوبراين سوغۇقلا، — ئىچىملىكلەرنى مۇنۇ يۇمىلاق ئۈستەلگە قوي مارتىن. ئورۇندۇقلىرىمىز يېتەمدىكەن؟ ئۇنداقتا بىز ئولتۇرۇپ ئازادە پاراڭلىشايلى. ئۆزەڭگە بىر ئورۇندۇق ئەكىرىگىن. ئەمدى رەسمىي ئىشقا كىردۇق، ئەمدى ئون مىنۇت خىزمەتچىلىكىڭنى قويۇپ تۇر.

بۇ ۋىنجىك ئادەم ئازادە ئولتۇردى. بىراق ئۇنىڭدا يەنىلا بىر چاكارنىڭ، خوجايىنى تەرىپىدىن بېرىلگەن مەلۇم ئىمتىيازىدىن بەھرىمەن بولۇۋاتقىنىدەك كەيپىيات بار ئىدى. ۋىنىستون ئۇنىڭغا

كۆزىنىڭ قۇيرۇقىدا قارىدى. ۋىنستون تۇيۇقسىز بۇ ئادەمنىڭ بىر ئۆمۈر پەقەت قوشۇمچە رول ئۆتەش بىلەن ئۆتىدىغانلىقىنى ئويلاپ قالدى، شۇنداقلا ئۇنىڭ بۇ يالغان سالاھىيىتىدىن بىردەم بولسىمۇ، ۋاز كېچىشىنى خەتەرلىك ئىش دەپ ھېسابلىدى. ئوبرايىن بوتۇلكىنى كۆتۈرۈپ ئىستاكاننى قېنىق قىزىل سۇيۇقلۇق بىلەن تولدۇردى. بۇ ۋىنستوندا ئىلگىرى بىر چاغلاردا، تام ياكى بىر ئېلان تاختىسىدا كۆرگەن بىر رەسىمنى ئەسلەتتى. ئۇ رەسىمدە نۇرغۇن لامپۇچكىلاردىن قۇراشتۇرۇلغان بىر چوڭ بوتۇلكا بار ئىدى، بوتۇلكا ئاستى - ئۈستىگە ھەرىكەتلىنىپ ئىچىدىكى سۇيۇقلۇقنى ئىستاكانغا تۆكۈۋاتقاندا كۆرۈنەتتى. ئۈستىدىن قارىغاندا بۇ سۇيۇقلۇق قاپقارا كۆرۈنەتتى، ئەمما بوتۇلكىدا بولسا قىزىل ياقۇتتەك جىمىرلايتتى. ئۇ بىر خىل چۈچۈمەل، ئەمما تاتلىق تەمدە ئىدى. ئۇ جۇليانىڭ ئۇنى تولىمۇ قىزىقىش بىلەن پۇراپ بېقىۋاتقانلىقىنى كۆردى.

— بۇ ئۈزۈم ھارقى، — دېدى ئوبرايىن بىلىنەر - بىلىنمەس كۈلۈمسەرەپ، — چوقۇم كىتابلاردا بۇ توغرىلىق ئوقۇدىڭىز ھەقىچان. ئادەتتە سىرتقى پارتىيىدىكىلەر بۇنى ئۇچرىتالمايدۇ، — ئۇنىڭ چىرايى يەنە سۈرلۈك تۇس ئالدى، ئۇ ئىستاكاننى كۆتۈرۈپ، — مېنىڭچە بىز ئاۋۋال سالامەتلىكىمىز ئۈچۈن، شۇنداقلا داھىيىمىز ئېمانئۇبېل گولدىستېين ئۈچۈن كۆتۈرەيلى!

ۋىنستون بىر خىل تاقەتسىزلىك بىلەن ئىستاكاننى كۆتۈردى. ئۈزۈم ھارقى ئۇ ئوقۇپ باققان، شۇنداقلا چۈشەنمەي باققان نەرسە ئىدى. بۇ خۇددى ئەينەك قەغەز باسقۇ ۋە ياكى چاررىڭتون ئەپەندىنىڭ ناخشىلىرىدەك ئاللىبۇرۇن غايىب بولغان روماننىڭ ئۆتمۈشكە تەۋە نەرسىلەر ئىدى، ۋىنستون كاللىسىنىڭ بىر يەرلىرىدە، ئۆتمۈشنى ئالتۇندەك كونا دەۋر دەپ ئاتىۋالغان ئىدى. ۋىنستون نېمىشقىكىن ئۈزۈم ھارقىنى خۇددى قارا بۆلجۈرگەن مۇرابباسىدەك تاتلىق، ئىچىپ بولغۇچە ئادەمنى خۇشكەيپ قىلىدۇ دەپ ئويلايتتى. مانا

ئەمدى ئۇنى ھەقىقىي تېتىغاندا بولسا، ئۇ نەرسە ۋىنىستوننى خېلىلا ئۇمىتسىزلەندۈردى. ھالبۇكى، ھەقىقەت شۇكى، ئۇزۇن يىل ئارچا ھارقى ئىچىش بىلەن ئۇ بۇنى تېتىيالماس بولۇپ قالغانىدى. ئۇ قۇرۇقدالغان ئىستاكانى ئۈستەلگە قويدى.

— دېمەك، گۈلدستېپىن راستىنلا مەۋجۇت؟ — دېدى ئۇ.

— ھەئە، ئۇ مەۋجۇت، ئۇ ھايات، بىراق نەدىلىكىنى مەنمۇ

بىلمەيمەن.

— ئۇنداقتا ھېلىقى مەخپىي تەشكىلاتلارمۇ راستمۇ؟ ئۇ ئىدىيە

ساقچىلىرى ئويدۇرۇپ چىقارغان نەرسە ئەمەسمۇ؟

— ياق، ئۇ راست. بىز ئۇنى «قېرىنداشلار» دەپ ئاتايمىز.

سىز بۇنىڭدىن كېيىنمۇ، پەقەت ئۆزىڭىزنىڭ ئۇنىڭغا تەۋەلىكى ۋە

ئۇنىڭ مەۋجۇت ئىكەنلىكىدىن باشقا، ئۇ توغرىلىق باشقا ھېچنېمە

بىلمەيسىز. بۇنى بىردەمدىن كېيىن سۆزلەپ بېرىمەن، — ئۇ سائىتىگە

قاراپ، — ئىچكى پارتىيە ئەزالىرىنىڭمۇ ئېكرانىنى يېرىم سائەتتىن

ئارتۇق ئېتىۋېتىشى تازا ئاقىلانلىك ئەمەس. سىلەر ئەسلىدە بىللە

كەلمىسەڭلار بولاتتى، قايتقاندىمۇ ئايرىلىپ مېڭىڭلار. يولداش! سىز

باشتا سىز مېڭىڭ، — دېدى ئۇ بېشىنى جۇلىياغا بۇراپ، — بىزنىڭ

يەنە يىگىرمە مىنۇت ۋاقتىمىز بار، مەن سۆزۈمنى ئاۋۋال سىزدىن بەزى

سوئاللارنى سوراشتىن باشلايمەن، چۈشەنگەيسىز. ئومۇمەن ئېيتقاندا،

سىلەر نېمە ئىشلارنى قىلىشقا تەييار؟

— بىز قىلالايدىغان ھەرقانداق ئىش بولسا بولۇۋېرىدۇ، — دېدى

ۋىنىستون.

ئوبرايىن سەل بۇرۇلۇپ، ئۆزىنى ۋىنىستونغا توغرىلىدى. ئۇ ۋىنىستون

جۇلىياغىمۇ ۋەكىللىك قىلىدۇ دەپ قارىغاندەك، جۇلىياغا بەك پەرۋا

قىلىپ كەتمىدى. ئۇ كۆزلىرىنى بىردەم يۇمۇۋالدى، ئاندىن كېيىن بىر

خىل تۆۋەن، ئىپادىسىز ئاۋازدا سوئاللىرىنى داۋاملاشتۇردى، قارماققا

بۇ بىر رەسمىيەت خاراكتېرلىك سوئال - جاۋابىغا ئوخشايتتى،
ئەمەلىيەتتە، ئوبرايىن ئۆزىمۇ بۇ سوئاللارنىڭ جاۋابىنى بىلەتتى.

— ھاياتىڭىزنى تەقدىم قىلىشقا تەييارمۇ؟

— ھەئە.

— ئادەم ئۆلتۈرۈشكە تەييارمۇ؟

— ھەئە.

— نەچچە يۈز بىگۇناھ پۇقرالارنىڭ جېنىغا زامىن بولىدىغان
بۇزغۇنچىلىق ھەرىكەتلىرىنى قىلىشقىچۇ؟

— تەييار.

— دۆلىتىڭىزنى چەتئەل كۈچلىرىگە سېتىشقىچۇ؟

— تەييار.

— سىز ئالدامچىلىق، ئويدۇرماچىلىق قىلىشقا، گۆرۈگە ئېلىۋېلىشقا،
بالىلارنىڭ كاللىسىنى چىرتىتىشكە، بۇزۇقچىلىقنى راۋاجلاندۇرۇش،
جىنسىي كېسەللىكلەرنى تارقىتىش ئۈچۈن، ھەرخىل دورىلارنى
تارقىتىشقا، ئىشقىلىپ پارتىيەنىڭ كۈچىنى ئاجىزلاشتۇرۇشقا ياردىمىلا
بولىدىغان ھەرقانداق ئىشنى قىلىشقا تەييارمۇ؟

— تەييار.

— مەسىلەن، ئەگەر بىزنىڭ مەنپەئەتىمىز ئۈچۈن كىچىك بالىنىڭ
يۈزىگە كىسلاتا چاچىدىغان ئىش توغرا كېلىپ قالسا، قىلالامسىز؟

— سىز ئۆزىڭىزنىڭ كىملىكىنى يوقىتىپ، ھاياتىڭىزنىڭ قالغان
قىسمىدا مۇلازىم ياكى پىرىستاتان ئىشچىسى بولۇپ ئۆتەلەمسىز؟

— ھەئە.

— ئەگەر بىز بۇيرۇق قىلىپ قالساق، ئۆلۈۋېلىشقا تەييارمۇ؟

— ھەئە.

— سىلەر ئىككىڭلار بۇنىڭدىن كېيىن ئايرىلىپ تۇرۇشقا، مەڭگۈ

كۆرۈشمە سىلىككە تەييارمۇ؟

— ياق! — دەپ توۋلىۋەتتى جۇليا.

ئوبراين جاۋاب بېرىپ بولغۇچە ۋىنىستونغا ناھايىتى ئۇزۇن ۋاقىت ئۆتكەندەك بىلىنىپ كەتتى. ھەتتا ئۇ ئۆزىنىڭ گەپ قىلغۇدەك ماجالى قالمايلىقىنى ھېس قىلدى. ئۇنىڭ ئىلى مېدىرلاۋاتاتتى، ئەمما ئۇ بىردەم بۇنى، بىردەم ئۇنى دېمەكچى بولۇپ، زادى دەيدىغان گېپىنى تاپالمىدى، ئاخىرىدا بىر جۈرئەت بىلەن «ياق» دېدى.

— بۇنى دەپ ئوبدان قىلدىڭىز، — دېدى ئوبراين، — بىز ھەممىنى بىلىشىمىز كېرەك.

ئوبراين جۇلياغا بۇزۇلدى ۋە مەنىلىك ئاھاڭدا:

— سىز ئۇنى ھايات قالدى دېگەندىمۇ، ئۇنىڭ باشقا بىر ئادەم بولۇپ قالدىغانلىقىنى چۈشىنىشىمىز؟ بىز بەلكىم ئۇنى ئۆزگەرتىۋېتىشكە مەجبۇر بويۇقلىشىمىز مۇمكىن. ئۇنىڭ چىرايى، يۈرۈش - تۇرۇشى، قولىنىڭ شەكلى، چېچىنىڭ رەڭگى، ھەتتا ئاۋازى، ھەممىسى پۈتۈنلەي ئۆزگىرىپ كېتىدۇ. بەلكىم سىزمۇ باشقا بىر ئادەم بويۇقلىشىڭىز مۇمكىن. بىزنىڭ دوختۇرلىرىمىز ئادەمنى باشقىلار تونۇغۇسىز قىلىپ ئۆزگەرتىۋېتەلەيدۇ. بەزىدە شۇنداق قىلىش زۆرۈر بولۇپ قالىدۇ، بەزىدە ھەتتا بەدەننىڭ مەلۇم قىسمىنى ئېلىۋېتىشىمىز مۇمكىن، پۇت ياكى قول دېگەندەك.

ۋىنىستون ئۆزىنى تۇتۇۋالماي، ياندىكى مارتىننىڭ موڭغۇل چىراي يۈزىگە كۆزىنىڭ قۇيرۇقىدا قاراپ تاشلىدى. ئۇنىڭ چىرايىدا ھېچبىر تاتۇق باردەك ئەمەس ئىدى. جۇليانىڭ چىرايى ناتىرىپ، سەپكۈنلىرىمۇ ناھايىتى ئوچۇق كۆرۈنۈپ قالدى، شۇنداقتمۇ ئۇ ئوبراينغا يەنە دادىللىق بىلەن قاراپ تۇردى. ئۇ قوشۇلغاندەك بىر نېمىلەرنى دېدى.

— ياخشى، ئۇنداقتا ئىشلار پۇتتى، — دېدى ئوبراين.

ئۈستەلدە بىر كۈمۈش رەڭ سىگارت قۇتىسى بار ئىدى. ئۇ تولىمۇ پەرۋاسىز قىياپەتتە، سىگارتتىن بىرنى ئېلىپ، ئاندىن قۇتىنى باشقىلارنىڭ ئالدىغا ئىتتىردى. ئاندىن ئورنىدىن تۇردى ۋە خۇددى ماگسا ئوبدان ئويلىنالايدىغاندەك ئالدى - كەينىگە مېڭىشقا باشلىدى. بۇ ناھايىتى ئالىي سىگارت بولۇپ، چىرايلىق ئورالغان، ئىچىدىكى تاماكىسىمۇ چىڭ تۇراتتى، قەغىزىمۇ باشقىچە بىر خىل سىلىق ئىدى. ئوبرايىن سائىتىگە يەنە بىر قارىدى.

— مارتىن، سىز ئەمدى قاچا - قومۇچ ئۆيىگە قايتىڭ، — دېدى ئوبرايىن، — مەن يەنە ئون بەش مىنۇتتىن كېيىن ئېكرانىنى ئاچمەن. مارتىن، مېڭىشتىن بۇرۇن بۇ يولداشلارنى ئوبدانراق تونۇۋېلىڭ، چۈنكى بۇنىڭدىن كېيىن، بۇلار بىلەن سىز ئۇچرىشىسىز، مەن ئۇچراشماسلىقىم مۇمكىن.

بايام ئىشىك ئالدىدىكىگە ئوخشاش، بۇ ۋىجىك ئادەمنىڭ پىلدىرلاپ تۇرغان كۆزلىرى ئۇلارغا تەپسىلىي سەپسالدى. ئۇنىڭ قاراشلىرىدا ھېچبىر دوستانىلىق يوق ئىدى. ئۇ پەقەتلا ئۇلارنىڭ قىياپىتىنى ئېسىدە تۇتۇۋالدى، ئەمما ئۇلارغا ھېچ قىزىققاندىكە ئەمەس ئىدى. ۋىنستون بەلكىم ئۆزگەرتىلگەن چىرايىلار مۇشۇنداق ئىپادىسىز بولۇپ قېلىشى مۇمكىن دەپ ئويلىدى. مارتىن بىرەر ئېغىز بولسىمۇ خوش دېمەستىنلا ئىشىكنى يېپىپ چىقىپ كەتتى. ئوبرايىن تېخىچە ئالدى - كەينىگە مېڭىپ يۈرەتتى، بىر قولى پەلتوسىنىڭ يانچۇقىدا، يەنە بىر قولىدا بولسا سىگارتى بار ئىدى.

— سىز چۈشىنىسىز، — دېدى ئوبرايىن، — سىز ئەمدى يوشۇرۇن كۈرەش قىلىسىز، مەڭگۈ شۇنداق بولىدۇ. بۇيرۇق قوبۇل قىلىسىز، سەۋەبىنى سورىماي ئىجرا قىلىسىز. كېيىن مەن سىزگە بىر كىتاب ئەۋەتىپ بېرىمەن. سىز ئۇنىڭدىن بىز ياشاۋاتقان بۇ جەمئىيەتنىڭ ھەقىقىي ماھىيىتىنى ۋە بىزنىڭ ئۇنى ۋەيران قىلىش ئىستراتېگىيىمىزنى بىللەلەيسىز. سىز بۇ كىتابنى ئوقۇپ بولغاندىن كېيىن، قېرىنداشلارنىڭ

تولۇق ھوقۇقلۇق ئەزاسى بولىسىز. بىزنىڭ ئومۇمىي كۈرەش نىشانىمىز ۋە كۆز ئالدىمىزدىكى ۋەزىپىلىرىمىزدىن باشقا نەرسىلەرنى بىلمەيسىز. مەن پەقەت سىزگە قېرىنداشلارنىڭ مەۋجۇتلۇقىنىلا دېدىم، ئۇنىڭ ئەزالىرى يۇزمۇ، مىليونمۇ بۇنى دېمەيمەن، كېيىنكى خىزمەت داۋامىدىمۇ، سىلەر پەقەت ئەڭ كۆپ بولغاندا، ئون نەچچە نەپەر ئەزانىڭلا ئىسمىنى دېيەلىشىڭلا مۇمكىن. سىز پەقەت ئۈچ، تۆت كىشى بىلەنلا ئالاقىلىشىسىز، ئۇلارمۇ يوقاپ كېتىدۇ، ئورنىغا داۋاملىق باشقىلار ئالمىشىپ تۇرىدۇ. بۇ بىزنىڭ تۇنجى ئۇچرىشىشىمىز بولغاچقا، بۇ داۋاملىشىدۇ. بۇيرۇق سىلەرگە مەندىن كېلىدۇ. ئەگەر سىلەر بىلەن ئالاقىلىشىش زۆرۈر بولۇپ قالسا، مارتىن ئارقىلىق ئالاقىلىشىمىز. ئاخىرىدا قولغا چۈشۈپ قالغاندا، سىز ئىقرار قىلىسىز. بۇنىڭدىن ساقلىنىش مۇمكىن ئەمەس. ئەمما سىزدە ئۆزىڭىزنىڭ ئىش - كۈشلىرىدىن باشقا، تاپشۇرغىدەك بىر نەرسە بولمايدۇ. سىز پەقەت بىر قانچە ئانچە مۇھىم ئەمەس ئادەملەرنىلا ئىقرار قىلالايسىز. بەلكىم مېنى ئىقرار قىلالماسلىقىڭىز مۇمكىن، چۈنكى ئۇ ۋاقىتتا بەلكىم مەن ئۆلۈپ بولغان بولۇشۇم مۇمكىن، بەلكىم يۈزلىرىمۇ ئوخشىمايدىغان باشقا بىر ئادەمگە ئۆزگىرىپ بولۇشىمۇ مۇمكىن.

ئوبرايىن يۇمشاق گىلەم ئۈستىدە يەنلا ئۇياق - بۇياققا مېڭىۋاتاتتى. گەرچە ئۇنىڭ بەدىنى سەل كېلەڭسىز بولسىمۇ، ئەمما مېڭىشىدا بىر خىل سالاپەت بار ئىدى. بۇنى ھەتتا ئۇنىڭ يانچۇقىغا قولىنى سېلىش، سىگارتىنى تۇتۇش دېگەندەك ئۇششاق ھەرىكەتلىرىدىنمۇ كۆرگىلى بولاتتى. ئوبرايىن كىشىگە بىر خىل كۈچتىن باشقا يەنە ئىشەنچ يېغىشالايتتى، سۆزلىرىگە كىنايە ئارىلىشىپ كەتكەندەك بىلىنىسىمۇ، ئادەمنى چۈشىنىدىغاندەك تەسىرات بېرەتتى. ئۇنىڭ ئىچكى دۇنياسىنىڭ قانچىلىك قىزغىن، ئوتلۇق بولۇشىدىن قەتئىينەزەر، ئۇنىڭدا ھەرگىزمۇ ئەسەبىيلەرنىڭ بىر تەرەپلىملىكى تېپىلمايتتى. ئۇ ئادەم ئۆلتۈرۈش، ئۆلۈۋېلىش، جىنسىي كېسەل، ئەزالىرىنى كېسىۋېتىش، چىرايىنى

ئۆزگەرتىۋېتىش دېگەنلەرنىمۇ خۇددى بىر چاقچاقتەك بىمالال تىلغا ئالدى. «بۇنىڭدىن ساقلانغىلى بولمايدۇ.» بۇ گەپ خۇددى ئادەمگە ھېچ ئىش بولمىغاندەك «بۇ بىز چوقۇم قىلىشقا تېگىشلىك ئىش. ئەمما يەنە ياشاشنىڭ قىممىتى بوپقالسا مۇنداق قىلمايمىز» دېگەندەك مەنە بېرەتتى. ۋىنىستوننىڭ ئوبرايىغا كۈچلۈك ھەۋىسى كەلدى، ئۇنىڭغا نىسبەتەن ۋىنىستوندا بىر خىل چوقۇنۇش تۇيغۇسى پەيدا بولدى. ھەتتا ئۇ شۇ چاغدا گۈلدستېپىنىڭ نامەلۇم ئوبرازىنىمۇ ئۇنتۇپ قالدى. ئۇنىڭ ھەيۋەتلىك قامىتى، قەتئىيلىك چىقىپ تۇرىدىغان چىرايى - كۆرۈمىسىز، ئەمما تولمۇ مەدەنىي - ئادەمنى ئۇنىڭ مەڭگۈ يېڭىلمەسلىكىگە ئىشەندۈرەتتى. ئۇ ئامال قىلالمايدىغان قىيىنچىلىق، ئۇ ئالدىن كۆرەلمەيدىغان خەتەر يوق ئىدى. ھەتتا جۈلىيامۇ شۇنداق تەسىراتقا كەپقالغاندەك قىلاتتى. ئۇ قولدىكى سىگارتنىمۇ ئۇنتۇپ كەتكەن ھالدا، ئوبرايىنىڭ سۆزلىرىنى بېرىلىپ ئاڭلاۋاتاتتى. ئوبرايىن داۋاملاشتۇردى:

— سىزمۇ چوقۇم قېرىنداشلار ھەققىدە سۆز - چۆچەكلەرنى ئاڭلىدىڭىز، كاللىڭىزدا ئۇ ھەقتە مەلۇم تەسەۋۋۇر شەكىللەنگەنلىكىدە گەپ يوق. بەلكىم سىز غايەت زور بىر يەر ئاستى تورىنى تەسەۋۋۇر قىلغان بولۇشىڭىز مۇمكىن، بۇ توردىكىلەرنى سىز قەرەللىك ھالدا مەخپىي يەر ئاستى ئۆيلىرىدە كۆرۈشۈپ تۇرىدۇ، ئىما - ئىشارە، ياكى تاملارغا سىزىلىپ قويىدىغان مەخپىي بەلگىلەر بىلەن بىر - بىرى بىلەن تونۇشىدۇ ۋە ئالاقىلىشىدۇ دەپ ئويلايسىز. ئەمما بۇلارنىڭ ھېچقايسىسى مەۋجۇت ئەمەس. قېرىنداشلارنىڭ ئەزالىرىنىڭ بىر - بىرى بىلەن تونۇشىدىغان ئۇنداق ئالاھىدە ئۇسۇللىرى يوق. ئادەتتە بىر ئەزا پەقەت بىر نەچچە ئادەمنىلا تونۇيدۇ. ھەتتا گۈلدستېپىنىڭ ئۆزىمۇ ناۋادا ئىدىيە ساقچىلىرىنىڭ قولىغا چۈشۈپ قالسا، ئەزالىرىنىڭ ھەممىسىنىڭ تىزىملىكىنى ياكى شۇ تىزىملىكنى تاپقىلى بولىدىغان بىپ ئۇچىنىمۇ تاپشۇرالمىدۇ. ئۇنداق تىزىملىك مەۋجۇت ئەمەس.

قېرىنداشلار يوقالمايدۇ، چۈنكى ئۇ ئادەتتە بىز چۈشىنىدىغان بىر تەشكىلات ئەمەس، ئۇنى پەقەت يىمىرىلمەس ئىدىيەلا تۇتۇپ تۇرىدۇ. سىزنى ئىدىيەدىن باشقا ھېچقانداق نەرسە بۇ يولدا تۇتۇپ تۇرالمايدۇ. سىز باشقىلارنىڭ سەپداشلىقىغا، ئىلھام بېرىشىگە ئېرىشەلمەيسىز. ئەگەر تۇتۇلۇپ قالسىڭىز، ھېچقانداق ياردەمگە ئېرىشەلمەيسىز. ئەڭ چوڭ قىلالىساق، ناۋادا بىرەرنىڭ زۇۋان سۈرمەسلىكى قەتئىي زۆرۈر بويىچالسا، تۈرمىگە ساقال تىغى يەتكۈزۈپ بېرەلىشىمىز مۇمكىن. سىز چوقۇم ئۈمىتسىزلىك ۋە نەتىجىسىزلىك ئىچىدە ياشاشقا ئادەتلىنىشىڭىز لازىم. بەلكىم سىز بىر مەزگىل خىزمەت قىلىسىز، ئاندىن تۇتۇلۇپ قالسىز، ئاندىن مەسلىھىتىڭىزنى ئىقرار قىلىسىز، ئاندىن ئۆلىسىز. مانا مۇشۇ سىز كۆرەلەيدىغان ئاقىۋەت، نەتىجىدۇر. بىزنىڭ ھايات ۋاقتىمىزدا بىرەر كۈنكەپت نەتىجىنىڭ قولىغا كېلىشى مۇمكىن ئەمەس. بىز ھەممىمىز ئۆلۈپ بولغانلار. بىزنىڭ ھەقىقىي ھاياتىمىز كەلگۈسىدە. بىز ئۇ ھاياتقا بىر چاڭگال كۈل ياكى سۆڭەك بولۇپ قاتنىشىمىز. ئەمما بىز ئاشۇ كەلگۈسىنىڭمۇ قاچان كېلىدىغانلىقىنى بىلەلمەيمىز. بەلكىم مىڭ يىل كېتەر، ھازىرنىڭ ئۆزىدە، كىشىلەرنىڭ ئېڭىنى ئاستا - ئاستا ئاقارتىشتىن باشقا ھېچ ئىش قىلىش مۇمكىن ئەمەس. بىز ئۆزىمىزنىڭ بىلگەنلىرىنى كىشىلەرگە بىردىن - بىردىن، ئەۋلاتىمۇ - ئەۋلات تارقىتىمىز. ئىدىيە ساقچىلىرىنىڭ قولىغا چۈشكەندە، ھېچنېمىگە ئامال يوق.

ئۇ توختاپ سائىتىگە ئۈچىنچى قېتىم قارىدى.

— ماڭىدىغان ۋاقىتىڭلار بوپقاپتۇ، يولداشلار، — دېدى ئۇ جۈلىياغا قاراپ، — توختاڭلار، بوتۇلكا تېخى بېرىم تۇرىدۇ. ئۇ ئىستاكىلارنى توشقۇزدى ۋە ئۆزىنىڭكىنى كۆتۈردى.

— بۇدا نېمە ئۈچۈن كۆتۈرسەك بولار قەدەھنى؟ — گېپىدىن يەنىلا بىر خىل كىنايە چىققان دەك بىلىنەتتى، — ئىدىيە ساقچىلىرىنىڭ قايىمۇقۇپ قېلىشى ئۈچۈن؟ غوجاكنىڭ ئۆلۈمى ئۈچۈن؟ ئىنسانپەرۋەرلىك

ئۈچۈن؟ كەلگۈسى ئۈچۈن؟

— ئۆتمۈش ئۈچۈن، — دېدى ۋىنستون.

— ئۆتمۈش تېخىمۇ مۇھىم، — دېدى ئوبراين قوشۇلۇپ. ئۇلار ئىستاكانى قۇرۇق قىلدى. ئاندىن جۇليا مېڭىش ئۈچۈن ئورنىدىن تۇردى. ئوبراين ئىشكاپنىڭ ئەڭ ئۈستىدىن كىچىككىنە بىر قۇتىنى ئالدى ۋە ئۇنىڭدىن ياپىلاق بىر ئاق تابلېتنى جۇلياغا تەڭلىدى: — بۇنى تىلگىزنىڭ ئاستىغا بېسىۋېلىڭ، بۇ مۇھىم، بۇ ماۋۇ ھاراقنىڭ پۇرىقىنى يوقىتىدۇ، لىفىتتىكى خىزمەتچىلەر بەك ھۇشيار، كۆزىنى تۇردۇ.

جۇليا ئىشكىنى يېپىپ چىقىپ كەتكەندىن كېيىن، ئوبراين خۇددى ئۇنىڭ مەۋجۇتلۇقىنى ئۇنتۇپ كەتكەندەك قىياپەتكە كىردى. ئۇ ئالدى - كەينىگە ئىككى - ئۈچ قەدەم ئېلىۋېتىپ توختىدى، — يەنە بەزى تەپسىلاتلارنى دېيىشۋەتمەسكە بولمايدۇ، — دېدى ئوبراين، — پەرزىمچە، سىلەرنىڭ بىر مەخپىي كۆرۈشۈش ئورنىڭلار بارغۇ دەيمەن.

ۋىنستون ئۇنىڭغا چاررىڭتون ئەپەندىنىڭ دۇكىنىنىڭ ئۈستىدىكى ئۆينى دەپ بەردى.

— ھازىرچە مۇشۇ يەر بولۇپ تۇرسۇن، كېيىنچە بىز باشقىچە ئورۇنلاشتۇرىمىز. ئورۇننى پات - پات ئالماشتۇرۇپ تۇرۇش مۇھىم. مەن ئامال بار تېزراق، سىزگە ھېلىقى كىتابتىن بىر نۇسخا يەتكۈزۈپ بېرىمەن، — ئوبراين ئۆزىمۇ ھېلىقى كىتاب دېگەننى ئالاھىدە گەۋدىلەندۈرۈپ ئېيتتى، — سىزمۇ بىلىپ بولىدىڭىز ھەقىچان، «گۈلدستېپىنىڭ كىتابى» شۇ، بەلكىم بىر نەچچە كۈندىن كېيىن بولۇشى مۇمكىن، سىزمۇ بىلىسىز، ئۇ كىتاب كۆپ ئەمەس، ئىدىيە

ساقچىلىرى ئۇ كىتابنى، خۇددى بىز بېسىپ چىقارغاندەك سۈرئەتتە قاتتىق ئىزدەپ يوق قىلىۋاتىدۇ، ئەمما بۇنىڭ جىق پايدىسى يوق. ئۇ كىتاب يوقالمايدۇ. ھەتتا ئەڭ ئاخىرقى بىر نۇسخىسى يوقاپ كەتسىمۇ، بىز ئۇنى يەنە سۆزمۇ - سۆز قايتىدىن بېسىپ چىقىرالايمىز. سىز خىزمەت سومكىڭىزنى ئېلىپ كەلدىڭىزمۇ؟

— ھەئە، قائىدە تۇرسا بۇ.

— قانداق سومكا ئۇ؟

— قارا رەڭلىك، ناھايىتى كونا، ئىككى باغلىق سومكا.

— قارا رەڭلىك، ناھايىتى كونا، ئىككى باغلىق سومكا؟ ياخشى،

ئالدىمىزدىكى بىر كۈندە، ئېنىق ۋاقىتنى دېيەلمەيمەن، سىز ھەركۈنى قوبۇل قىلىدىغان مەلۇماتلارنىڭ ئارىسىدا، بىر ئۇرۇلمىغان خەت كېلىدۇ، سىز ئۇنى تەكرار ئەۋەتىشنى تەلەپ قىلىسىز. ئىككىنچى كۈنى سىز خىزمەتكە سومكىڭىزنى ئالماي كېلىسىز. شۇ كۈنكى مەلۇم ۋاقىتتا، بىرەيلەن كوچىدا سىزنىڭ بىلىكىڭىزنى تۇتۇپ: «سومكىڭىز چۈشۈپ قالدى» دەپ بىر سومكا بېرىدۇ. سومكىدا ئاشۇ كىتاب بار، ئون تۆت كۈندىن كېيىن كىتابنى قايتۇرىسىز.

ئۇلار ئىككىلىسى بىردەم ئۇنچىقىمدى.

— سىز ماڭغىلى يەنە بىر نەچچە مىنۇتلا قايتۇ، — دېدى

ئوبراين، — بىز يەنە كۆرۈشىمىز، ئەگەر ئىمكان بولسا...

ۋىنستون ئۇنىڭغا قارىدى ۋە:

— قاراڭغۇلۇق يوق يەردىمۇ؟ — دەپ سورىدى ئىككىلەنگەن

قىياپەتتە.

ئوبراين قىلچە ھەيران بولمىغاندەك بېشىنى لىڭشىتتى:

— قاراڭغۇلۇق يوق يەردە، — دەپ تەكرارلىدى ئۇ، خۇددى

بۇ گەپنىڭ نېمىشقا ئېيتىلغانلىقىنى بىلىدىغاندەك، — ھە راست،

مېڭىشتىن بۇرۇن دەيدىغانلىرىڭىز بارمۇ؟ سوئال؟ ياكى ئۇچۇر؟
 ۋىنستون ئويلاندى. سورىغىدەك ياكى دېگۈدەك ئالاھىدە بىر
 ئىش قالمىغاندەك ئىدى. قېرىنداشلار ياكى ئوبرايىغا مۇناسىۋەتلىك
 سوئال سوراشنىڭ ئورنىغا، ئۇنىڭ كالىسىغا ئۇنىڭ ئانىسى ئۆمرىنىڭ
 ئاخىرقى كۈنلىرىنى ئۆتكۈزگەن قاراڭغۇ ھۇجرا، چاررىكتون ئەپەندىنىڭ
 دۈكىنىڭ ئۈستىدىكى ئۆي، ھېلىقى ئەينەك قەغەز باسقۇ، تامدىكى
 ئويما رەسىملەر كېلىۋالدى. ئۇ تولىمۇ بىمالاللىق بىلەن:
 — سىز «ئاپپىلىسىن ۋە لېمۇنلار، سېپىنت كېمىنتىس شۇنداق
 جاراڭلار» دېگەن كونا ناخشىنى ئاڭلاپ باققانمۇ؟ — دەپ سورىدى.
 ئوبرايىن بېشىنى لىڭشىتتى ۋە تولىمۇ سىپايىلىك بىلەن ئاخىرىسىنى
 چۈشۈردى:

— ئاپپىلىسىن ۋە لېمۇنلار،
 سېپىنت كېمىنتىس شۇنداق جاراڭلار،
 — سەن ماڭا ئۈچ فارسىڭ قەرزدار،
 سېپىنت مارتىن شۇنداق جاراڭلار.
 — قاچان ماڭا تۆلەپ بېرىسەن؟
 كونا بېيلى شۇنداق جاراڭلار،
 — مەن ئوبدان باي بولغاندا،
 شوردىچ چېركاۋى شۇنداق جاراڭلار.

— ھەئە، مەن ئەڭ ئاخىرقى مىراسىنى بىلەتتىم. ئەمدى سىز
 قايتىمىسىڭىز بولمايدۇ. ھە راست، توختاڭ. مۇنۇ تابلېتلارنى ئېلىۋېلىڭ.
 ئوبرايىن ۋىنستونغا قولىنى تەڭلىدى. ئۇنىڭ كۈچلۈك ئالغانلىرى
 ۋىنستوننىڭ ئالغىنىنىڭ سۆڭەكلىرىنى غىرىسلىتۋەتتى. ئىشىكنىڭ
 يېنىغا كەلگەندە، ئۇ بۇرۇلۇپ ئوبرايىغا يەنە قارىدى، ئەمما ئوبرايىن
 ۋىنستوننى بىردەمدىلا ئۇنتۇپ كېتىشنى باشلىغاندەك كۆرۈندى.

ئۇنىڭ قوللىرى تامدىكى كۈنۈپكا ئۈستىدە تۇراتتى، ئۇ ساقلاۋاتاتتى. ئوبرايىدىن يىراقراق يەردە ئۇنىڭ يېشىل نۇرلۇق چىراغ ئاستىدىكى ئۈستىلى، خاتىرىلىگۈچ، ئۈستەلنىڭ يېنىدا بولسا قەغەزگە توشۇپ كەتكەن بىر تور سېۋەت تۇراتتى. بۇ ئىش ئاخىرلاشتى. ئوتتۇز سېكونت ئىچىدىلا، ئوبرايىن پارتىيەنىڭ بايا توختاپ قالغان مۇھىم خىزمەتلىرىگە، يەنە چۈشۈپ كېتەتتى.

9

ۋىنستون ھارغىنىدىن شىلىمدەك چاپلىشىپ كەتتى. شىلىمدەك دېگەن سۆز ئۇنىڭ كاللىسىغا تەبىئىيلا كەلگەندى ھەم ھازىرقى ھالىتىنى ئوبدانلا ئىپادىلەپ بېرەلەيتتى. ئۇنىڭ بەدىنى مېۋە ئۈيۈتمىسىدەك يۇمشاق بولۇپلا قالماستىن، يەنە ئۇنىڭدەك يېرىم سۈزۈك بولۇپ قالغاندەك ئىدى. ئەگەر ئۇ قولنى كۆتۈرۈپ قارىسا، قۇياش نۇرى ئۇنىڭدىن ئۆتۈپ كېتىدىغاندەك ھېس قىلىپ قالىدى. خىزمەت مىقدارىنىڭ جىق ۋە ئېغىرلىقىدىن، ئۇنىڭ بەدىنىدىكى پۈتۈن قان، لىمفا سۇيۇقلۇقلىرى ئېقىپ تۈگەپ، پەقەت تېرە، نېرۋا، ئىسكىلىتلا قالغاندەك بولۇپ قالغانىدى. سەزگۈلىرىمۇ زىيادە سېزىمچان بولۇپ كەتكەندەك ئىدى. فورمىسىمۇ ئۇنىڭ مۇرىسىگە سۈرۈلۈپ، بىئارام قىلىۋاتاتتى، يولداماگىسىمۇ پۇتى ئاغرىتتى، ھەتتا ئالقاتلىرىنى ئېچىپ، يۇمۇشمۇ بىر جاپالىق ئىشقا ئايلىنىپ قالغانىدى.

بەش كۈننىڭياقى ئۇ ئون توققۇز سائەتتىن ئىشلەۋاتاتتى، مىنىستىرلىكتىكى باشقىلارمۇ شۇنداق ئىدى. مانا ئەمدى بۇ ئالدىراش خىزمەتلەرمۇ بىر قاتار ئاخىرلاشقان، ئەتە ئەتىگەنكىچە قىلىدىغان ھېچقانداق خىزمەتمۇ يوق ئىدى. ئۇ ئالتە سائەتنى مەخپىي ئۇۋىسىدا، قالغان توققۇز سائەتنى ئۆيىدىكى كارىۋاتتا ئۆتكۈزەلەيتتى. ھازىر چۈشتىن كېيىن، ھاۋا بەكلا ئىسسىق ئىدى. ئۇ چاررىگتون ئەپەندىنىڭ ئۆيىگە بارىدىغان بىر تار، مەينەت كوچىدا كېتىۋاتاتتى، يولدا ماڭغاچ

بىر كۆزى چارلىغۇچىلاردا ئىدى، شۇنداقتىمۇ ئۇنىڭدا بۈگۈن چۈشتىن كېيىن ئەنسىرىگەندەك ھېچكىم يوق، ھېچ ئىش بولمايدۇ دېگەن بىر تۇيغۇ بار ئىدى. ئېلىۋالغان ئېغىر خىزمەت سومكىسى، ھەر قەدەم ئالغاندا ئۇنىڭ تىزغا تېگىپ، ئۇنىڭ پۈتتىنىڭ تېرىلىرىنى بىئارام قىلىۋاتاتتى. ئۇنىڭ ئىچىدە ھېلىقى كىتاب بار ئىدى. ئۇ كىتابنى قولغا ئالغىلى ئالتە كۈن بولغان بولسىمۇ، ئوقۇش ئەمەس بىر قاراشقىمۇ ئاراملىق بولمىغانىدى.

نەپرەت ھەپتىسىنىڭ ئالتىنچى كۈنى، نامايىش، نۇتۇق، ۋارقىراش - چارقىراش، ناخشا، كاناي - دۇمباقلارنىڭ ياڭرىشى، مارشقا دەسسەش، تانكىلارنىڭ گۈرۈلدەپ مېڭىشى، ئايروپىلان پاراتلىرى، ئاسمانغا تاتىلىدىتىپ ئوق ئېتىشلاردىن كېيىن، بۇ ئومۇمىي ئەسەبىيلىك شۇنداق بىر پەللىگە يەتتىكى، ئەگەر نەپرەت ھەپتىسىنىڭ ئاخىرقى كۈنى دارغا ئېسىلغان ئىككى مىڭ ياۋروئاسىيالىق مەھبۇسلار قويۇپ بېرىلىدىغان بولسا، خالايق ئۇلارنى قىيما - چىيما قىلىۋەتكەن بولاتتى. دەل مانا شۇ پەيتتە، ئوكيانىيەنىڭ ياۋروئاسىيا بىلەن ئەمەس، بەلكى شەرقىي ئاسىيا بىلەن ئۇرۇشتا ئىكەنلىكى، ياۋروئاسىيانىڭ ئىتتىپاقداش ئىكەنلىكى جاكارلاندى.

ئەلۋەتتە، بۇنداق بىر ئۆزگىرىشنىڭ بولغانلىقىنى ھېچكىم ئوچۇق ئېتىراپ قىلمىدى. پەقەت ناھايىتى تۇيۇقسىزلا، ھەممە يەردە، ھەممە ئادەم دۈشمەننىڭ ياۋروئاسىيا ئەمەس، شەرقىي ئاسىيا ئىكەنلىكىنى ئۇقتى. بۇ جاكارلانغاندا، ۋىنستون لوندوندىكى بىر مەركىزىي مەيداندىكى بىر نامايىشقا قاتنىشىۋاتاتتى. ئۇ چاغ كېچە بولۇپ، ئاق چىراغ ۋە قىزىل بايراقچىلار ھەممە يەرنى يورۇتۇۋەتكەن، مەيدان نەچچە مىڭ ئادەمگە توشۇپ كەتكەن ئىدى، مەيداننىڭ بىر بۇلۇڭىدا ئىشپيونلارنىڭ فورمىسىنى كىيىۋالغان بىرەر مىڭ مەكتەپ بالىسى بار ئىدى. قىزىل رەخت تارتىپ ياسالغان سەھنىدە، ئىچكى پارتىيەنىڭ بىر ناتىقى يۈكسەك ھاياجاندا ئاممىغا بىر نېمىلەرنى سۆزلەۋاتاتتى،

ئۇ جۇغى كىچىك، ئەمما بىلەكلىرى ئۇزۇن، چوڭ تاقىر باشلىرىدا بىر نەچچە تال تۈكتىن باشقا ھېچنېمە يوق ئادەم ئىدى. بۇ پاكىنەك سەھنىدە غەزەپتىن تىترەپ كەتكەن، بىر قولىدا مىكروفوننى چىڭ سىقىمىدۇالغان، يەنە بىر ئورۇق بىلىكىنىڭ ئۇچىدىكى يەلپۈگۈچتەك ئالغانلىرىنى ھاۋادا قاتتىق سىلكىپ، كانايدىن ياڭراپ چىقۇاتقان مىتالسىمان ئاۋازى بىلەن دۈشمەننىڭ قىرغىنچىلىقى، بۇزغۇنچىلىقلىرى، پۇقرالارنى بومبىلىغانلىقى، كېلىشىملەرگە خىلاپلىق قىلغانلىقى، مەھبۇسلارنى خورلىغانلىقى، باسقۇنچىلىق، تاجاۋۇزچىلىقى قاتارلىق ئىنسان قېلىپىدىن چىققان جىنايى قىلمىشلىرىنى چىڭقىلىپ سۆزلەۋاتاتتى. ئۇنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلاپ ئىشەنمەي تۇرالمايتتىڭىز، بىردەمدىن كېيىن سىزمۇ ئەسەبىلىشەتتىڭىز. پەستىكى ئامما غەزەپتىن قايناپ كەتكەن، پات - پات سەھنىدىكى ناتىقنىڭ ئاۋازى، پەستىكى نەچچە مىڭ ئاممىنىڭ ياۋايىلارچە غەزەپ - نەپەرتتىن توۋلىغان ئاۋازلىرىنىڭ ئاستىدا قالاتتى. ھەممىدىن بەكرەك ئەسەبىي، ياۋايى ئاۋازلار ئاۋۇ مەكتەپ بالىلىرىدىن كېلىۋاتاتتى. بۇ نۇتۇق بىرى ئالدىراپلا سەھنىگە چىقىپ، ئاۋۇ پاكىنەكنىڭ قولىغا بىر پارچە قەغەزنى تۇتقۇزۇپ قويغىچە، تەخمىنەن يىگىرمە مىنۇت ئەتراپىدا داۋاملاشتى. ئۇ سۆزىنى توختاتماستىن، قەغەزنى ئېچىپ ئوقۇدى. ئۇنىڭ ئاۋازى، ھەرىكەتلىرىدىن ھېچنېمە ئۆزگەرمىدى، نۇتۇقنىڭ مەزمۇنىمۇ ئۆزگەرمىدى، پەقەت ئىسىملارلا ئالماشتى. ھېچقانداق ئەسكەرتىش بېرىلمىسىمۇ، ئامما تېزلا بۇنى چۈشەندى. ئوكيانىيە شەرقىي ئاسىيا بىلەن ئۇرۇشتا! چوڭ بىر پاتىپاراقچىلىق باشلاندى. مەيداندىكى بارلىق بايراقچىلار، تەشۋىق پىلاكاتلىرى ھەممىسى خاتا ئىدى! ئۇلارنىڭ يېرىمىدىن كۆپرەكىدە دۈشمەن ئەمەسلەرنىڭ باش رەسىمى بار ئىدى. بۇ بىر مەقسەتلىك بۇزغۇنچىلىق ئىدى! گۈلدستېپىنىڭ ئادەملىرى ھەرىكەتتە ئىدى! مەيداندا چوڭ بىر ئىسيان دەك كۆرۈنۈش زاھىر بولدى، تاملاردىكى تەشۋىقات رەسىملىرى سويۇۋېلىندى، بايراقلار

يىرتىلىپ، دەسسەپ - چەيلەندى. بالا ئىشپيونلار ناھايىتى چاققانلىق بىلەن ئۆگزە - تۇرخۇنلارغا يامشىپ چىقىپ، بايراق خادىللىرىنى ئېلىۋەتتى. بۇلارنىڭ ھەممىسى، پەقەت ئىككى - ئۈچ مىنۇت ئىچىدىلا تامام بولدى. سەھنىدىكى ئاتىق تېخىچە بىر قولىدا مىكروفون، يەنە بىر قولى ھاۋادا، ئالدىغا ئېگىشكىنىچە سۆزىنى داۋاملاشتۇرۇۋاتاتتى. بىرەر مىنۇتلاردىن كېيىن، ئامما ئارىسىدا يېڭى بىر غەزەپ دولقۇنى كۆتۈرۈلدى، ۋارقىراش - چارقىراشلار يەنە ئەۋجىگە كۆتۈرۈلدى. نەپرەت يەنىلا ئاۋۋالقىدەك داۋاملىشىۋەردى، پەقەت نەپرەت ئويىپكىتلا ئالماشقان ئىدى.

ئاتىقنىڭ جۈملىنىڭ ئوتتۇرىسىدا گېپىنى ئالماشتۇرغاندا، توختاپمۇ قالماستىن، ھەتتا جۈملىنىڭ سىناكسىسلىق قۇرۇلمىسىنى بۇزۇپ سالماستىن، شۇنداق بىمالال داۋاملاشتۇرغانلىقى ۋىنىستوننى قاتتىق تاڭ قالدۇردى. ئەمما شۇ تاپتا، ئۇنىڭ كاللىسى باشقا ئىشتا ئىدى. بۇ دەل ئاشۇ تەشۋىقات رەسىملىرى يىرتىلىۋاتقان قالايمىقانچىلىق ئىچىدە يۈز بەردى، بىرەيلەن ۋىنىستوننىڭ ئارقىسىدىن كېلىپ، ۋىنىستونغا: «ئەپەندىم، سومكىڭىزنى چۈشۈرۈپ قويدىڭىز» دېدى. ۋىنىستون ھودۇققىنىدىن گەپمۇ قىلالماي سومكىنى ئالدى. ۋىنىستون ئۇ ئادەمنىڭ چىرايىنىمۇ كۆرمىدى. ئۇ سومكىنىڭ ئىچىگە قارىغۇچىلىك پۇرسەتكە يەنە نەچچە كۈن كېتىدىغانلىقىنى بىلەتتى، ئۇ نامايىش ئاياغلىشىپلا، گەرچە سائەت يىگىرمە ئۈچ بولۇپ قالغان بولسىمۇ، ئۇدۇل ھەقىقەت مىنىستىرلىكىگە كەلدى. مىنىستىرلىكنىڭ باشقا بارلىق خىزمەتچىلىرىمۇ شۇنداق قىلغانىدى. ئۇلارنىڭ ھەممىسىنى مىنىستىرلىككە قايتا كېلىشكە چاقىرىش ئۈچۈن، ئېكران ئارقىلىق پەرمان ئېلان قىلىشنىڭ ھېچقانداق زۆرۈرىيىتى يوق ئىدى.

ئوكيانىيە شەرقىي ئاسىيا بىلەن ئۇرۇشتا ئىدى: ئوكيانىيە ئەزەلدىن شەرقىي ئاسىيا بىلەن ئۇرۇشتا ئىدى. بەش يىلدىن بۇيانقى ساناقسىز سىياسىي يازما ماتېرىياللارنىڭ مۇتلەق كۆپ قىسمى بىكار بولۇپ

كەتتى! بارلىق خانىرە، دوكلات، كىتاب، ژۇرنال، گېزىت، قوللانما، كىنو - فىلىم، ناخشا - شېئىر، رەسىم قاتارلىق ھەممە نەرسىنى چاقماق تېزلىكىدە ئۆزگەرتىپ، ئوڭشاپ چىقىش لازىم ئىدى. گەرچە بىرەر ئېنىق يوليورۇق چۈشمىگەن بولسىمۇ، ھەممەيلەن باشقارمىلارنىڭ باشلىقلىرىنىڭ ھەممىسىنىڭ بىر ھەپتە ئىچىدە بۇرۇن ياۋروئاسىيا بىلەن ئۇرۇش بولغانلىقى، شەرقىي ئاسىيا بىلەن ئىتتىپاقداش ئىكەنلىكىنى بىلدۈرۈپ قويىدىغان ھەرقانداق ئىز - ماتېرىيالنىڭ مۇتلەق يوق قىلىش خىزمىتىنى ئورۇنلاشتۇرىدىغانلىقىنى بىلەتتى. خىزمەت مىقدارى ھەددىدىن زىيادە ئېغىر ئىدى، يەنە كېلىپ خىزمەتنىڭ ئۆزىنى مۇشۇ نامدا ئاتاشقا بولمايتتى. ئارخىپ باشقارمىسىدىكىلەرنىڭ ھەممىسى يىگىرمە تۆت سائەت ئىچىدىكى ئىككى - ئۈچ سائەتلىك ئۇيغۇدىن باشقا ئون سەككىز سائەتتە مۇقىم ئىشلىدى. ماتراسلار كارىدورلارغا سېلىنىپ كەتتى، ئاشخانا خادىملىرى، چاقلىق ھارۋىلاردا ساندېۋىچ ۋە زەپەر قەھۋەلىرىنى يەتكۈزۈپ تۇردى. ۋىنستون ھەر قېتىم بىردەم كۆرۈۋىنى يۇمۇۋالاي دېگەندە، ئامال قىلىپ خىزمىتىنى تۈگىتىۋېتىپ ئاندىن ئۇخلايتتى. ئەمما ھەر قېتىم بېشى ئېغىر، قاپاقلارنى ئالچالماي ئۈستەلگە كەلگەندە بولسا، ئۈستەل ئاللىبۇرۇن دۆۋە - دۆۋە قەغەزلىرىگە توشۇپ كەتكەن بولاتتى، خاتىرىلىگۈچىمۇ بوينىغىچە بېسىۋالاتتى، ھەتتا ئۈستەلگە پاتماي، يەرگىمۇ چۈشۈپ كېتەتتى. شۇڭا ئۇنىڭ قىلىدىغان بىرىنچى ئىشى ئىش قىلغۇدەك يەر ھازىرلاش ئۈچۈن، دۆۋىلىنىپ كەتكەن قەغەزلىرىنى رەتلەش ئىدى. بۇ ئىشنىڭ ئادەمنىڭ ئەڭ جېنىنى قاخشىتىدىغان يېرى شۇكى، بۇ پۈتۈنلەي مېخانىك خىزمەت ئىدى. كۆپىنچە ھاللاردا، بىر ئىسىمنىڭ ئورنىغا يەنە بىر ئىسىمنى ئالماشتۇرۇپ قويسىلا بولاتتى، ئەمما ئۇششاق تەپسىلاتلارنى ئۆز ئىچىگە ئالغان ھەرقانداق بىر ماتېرىيال ئەستايىدىللىق ۋە تەسەۋۋۇر تەلەپ قىلاتتى. ھەتتا مەلۇم ئۇرۇشنىڭ ئورنىنى دۇنيانىڭ بىر يېرىدىن يەنە بىر يېرىگە ئالماشتۇرۇش ئۈچۈنمۇ، بەلگىلىك جۇغراپىيە بىلىمى

بولمىسا بولمايتتى .

ئۈچىنچى كۈنى ئۇنىڭ كۆزى چىدىغۇسىز ئاغرىپ كەتتى ، كۆزەينىكىنىمۇ ئىككى ، ئۈچ مىنۇتتا بىر سۈرتىمىسە بولمايدىغان بوپقالدى . بۇ ئىش خۇددى ئادەم رەت قىلىش ھوقۇقى باردەك بىلىنىدىغان ، شۇنىڭ بىلەن بىرگە بالدۇرراق تۈگىتىۋەتكۈسى كېلىپ كېتىدىغان ئېغىر جىسمانىي ئەمگەككە ئوخشاش خىزمەت ئىدى . ئۇ ھازىر ئەسلەپ باقسىمۇ ، ئۇنىڭ خاتىرىلىگۈچكە دەيدىغان ھەر بىر ئېغىز سۆزى ، يازىدىغان ھەر بىر خېتىنىڭ ناھايىتى ئىنچىكە ئويلاپ چىقىلغان بىر يالغان ئىكەنلىكىدىن ئىبارەت بىر ئىشمۇ ، ئۇنى شۇ ئىشنى قىلىۋاتقان ۋاقىتنىڭ ئۆزىدە بىئارام قىلمىغان ئىدى . ئۇ باشقارمىدىكى بارلىق خىزمەتچىلەردەك بۇ ئويدۇرمىچىلىقنىڭ ناھايىتى مۇكەممەل بولۇشىنى ئۈمىت قىلاتتى . ئالتىنچى كۈنى ئەتىگەندە ، نۇرۇبىدىن كېلىدىغان ماتېرىياللار ئازلىدى . يېرىم سائەتكىچە ھېچنېمە كەلمىدى . ئۇنىڭدىن كېيىن پەقەت بىرلا يۈگەم نەرسە كەلدى . شۇ ۋاقىتنىڭ ئۆزىدە ، باشقا بۆلۈملەردىمۇ جىددىي خىزمەت خېلىلا پەسەيگەن ئىدى . پۈتكۈل باشقارمىنى چوڭقۇر ۋە سىرلىق بىر ئۇھ تارتىش سىپاپ ئۆتتى . ھېچكىم تىلغا ئېلىشقا پېتىنالمىدىغان بىر بۈيۈك خىزمەت تاماملانغان ئىدى . مانا ھازىر ھېچقانداق بىر ئىنسان بالىسىنىڭ ئۇرۇشىنىڭ شەرقىي ئاسىيا بىلەن ئەمەس ، ياۋروئاسىيا بىلەن ئىكەنلىكىنى ئىسپاتلايدىغان بىرەر ماددىي ئىسپات ، ھۆججەت تاپالشى مۇمكىن ئەمەس ئىدى . سائەت ئون ئىككىدە ئۇشتۇمتۇت مىنىستىرلىكتىكى بارلىق خىزمەتچىلەرنىڭ ئەتە ئەتىگەنگىچە دەم ئالىدىغانلىقى ئۇقتۇرۇش قىلىندى . ۋىنىستون خىزمەت قىلغاندا چىتىغا قىسىۋالغان ، ئۇخلىغاندا ئاستىغا بېسىۋالغان قارا سومكىنى ئېلىپ ئۆيىگە كەلدى . ئۇ ئاۋۋال ساقاللىرىنى ئالدى ، سۇ تۈزۈك ئىللىمىغان بولسىمۇ تاس قالىدى مۇنچىدىلا ئۇخلاپ قالغىلى . ئۇ پەلەمپەيدىن ئۈستىدىكى ھۇجرىغا چىققاندا ، بوغۇملىرى غىرىسلاپ كەتتى . ئۇ ھارغىن ، ئەمما ئۇيقۇلۇق ئەمەس ئىدى . ئۇ

دەرىزىنى ئاچتى ۋە كىچىك، مەينەت ئوچاققا سۇ قاينىتىش ئۈچۈن ئوت ياقتى، ئۇ قەھۋە دەملىمەكچى ئىدى. جۈليانىڭمۇ كېلىدىغان ۋاقتى بوپقالغانىدى. ئۇ ھېلىقى يۆلەنچۈكلۈك ئورۇندۇقتا ئولتۇرۇپ قارا سومكىنى ئاچتى. ئۇ كىتابنى ئوقۇماقچى ئىدى.

ئۇ قارا مۇقاۋىلىق، ئېغىر كىتاب بولۇپ تۈپلىنىشىمۇ قوپالراق ئىدى، مۇقاۋىسىدا يا ئاپتورنىڭ يا كىتابنىڭ ئىسمى يوق ئىدى. كىتابقا بېسىلغان خەتلەرمۇ سەل باشقىچىرەك ئىدى. ۋاراقلىرىنىڭ بۇرچەكلىرى قاتلىشىپ كەتكەن، تۈپلەنگەن جايلىرىمۇ بوشاپ كەتكەن بولۇپ، نۇرغۇن قولىدىن ئۆتكەنلىكى چىقىپلا تۇراتتى. باش بەتتلا مۇنداق خەتلەر تۇراتتى:

ئولپىغارخىيلىك كوللېكتىۋىزىم ھەققىدە نەزەرىيە ۋە ئەمەلىيەت

ئېيمانۇۋېل گولدستېين

ۋىنىستون ئوقۇشنى باشلىدى.

1. باپ نادانلىق قۇدرەتتۇر

ئىنسانلار تارىخىنى خاتىرىلىگەن دەۋرلەردىن، بولۇپمۇ يېڭى تاش قوراللار دەۋرىدىن باشلاپ، ئىنسانلار جەمئىيىتىدە يۇقىرى تەبىقە، ئوتتۇرا تەبىقە ۋە تۆۋەن تەبىقىدىن ئىبارەت ئۈچ تەبىقە ئادەملەر تۈركۈمى مەۋجۇت بولۇپ كەلدى. ئۇلار يەنە ئوخشىمىغان نۇرغۇن كاتېگورىيىلەرگە بۆلۈندى، ئۇلارنىڭ ئىسمى، سانى، بىر - بىرىگە تۇتقان پوزىتسىيىسى، ئوخشىمىغان دەۋرلەردە پەرقلىق بولۇپ كەلدى. لېكىن، جەمئىيەتنىڭ

تۇپ قۇرۇلمىسى ئۆزگەرمىدى. خۇددى گروسكوپ
ئىككى تەرەپكە قانچىلىك ئاغسۇن، يەنىلا ئۆزىنىڭ
تەڭپۇڭلۇقىنى ساقلىغاندەك، جەمئىيەتتە داۋاملىق
چوڭقۇر ئىنقىلاب ۋە ئەسلىگە كەلتۈرۈۋالغىلى بولمايدىغان
ئۆزگىرىشلەر بولۇپ تۇرغان بولسىمۇ، تۈپكى ئەندىزە
شۇ يېتى ساقلىنىپ كەلدى.

بۇ ئۈچ تەبىقنىڭ مەقسىتى كېلىشتۈرگىلى بولمايدىغان
دەرىجىدە زىددىيەتلىك ئىدى.

ۋىنسئون ئوقۇشتىن توختىدى. ئۇ پەقەت ئۆزىنىڭ شۇنداق ئارامدا
ئولتۇرۇپ كىتاب ئوقۇۋاتقانلىقىدىن بىر ھۇزۇرلىنىش مەقسىتىدىلا
توختىغانىدى. ئۇ يالغۇز ئىدى، ئېكران، تىڭشىغۇچىلار يوق ئىدى،
پات - پات ئەنسىزلىكتىن ئۇياق - بۇياققا قارايمۇ سالمايتتى، كىتابىنىمۇ
ئارامدا ۋارقلايتتى. يازنىڭ يېقىملىق شامىلى ئۇنىڭ مەڭزىنى سىپاپ
ئۆتەتتى. يىراق بىر يەرلەردىن بالىلارنىڭ توۋلاشقان ئاۋازلىرى ئاندا -
مۇندا قۇلاققا كىرىپ قالاتتى. ئۆيدە تامدىكى سائەتنىڭ چىكىلدىشىدىن
باشقا ئاۋاز يوق ئىدى. ئۇ يۆلەنچۈكلۈك ئورۇندۇققا ئوبدانلا چۆكۈپ،
پۇتلىرىنى تاختايغا ئېلىپ جايلاشتى. بۇ بىر چەكسىز بەخت،
ئاخىرلاشماس ئەبەدىيلىك ئىدى. ئۇ تۇيۇقسىز چوقۇم قايتا - قايتا
ئوقۇمىسا بولمايدىغان بىر كىتابنى قولغا ئالغاندەك، خالىغان بىر
يېرىنى ئاچتى. ئۇ ئۈچىنچى بابنى ئاچقاندى. ئۇ يەنە ئوقۇشنى
داۋاملاشتۇردى:

3. باب ئىنچىلىق ئۇرۇشتۇر

دۇنيانىڭ دەرىجىدىن تاشقىرى ئۈچ چوڭ دۆلەتكە
بۆلۈنۈپ كېتىدىغانلىقى، يىگىرمىنچى ئەسىرنىڭ

ئوتتۇرىلىرىدىلا پەرەز قىلغىلى بولىدىغان روشەن بىر ئەمەلىيەت ئىدى. ياۋروپانى روسىيەنىڭ، ئەنگلىيەنى ئامېرىكىنىڭ يۇتۇۋېلىشى بىلەن ياۋروئاسىيا ۋە ئوكيانىيەدىن ئىبارەت ئىككى كۈچ شەكىللەندى. ئۈچىنچى كۈچ شەرقىي ئاسىيا بولسا قالايمىقان ئۇرۇشلاردىن نەچچە يىللار كېيىن ئاندىن مەيدانغا كەلدى. بۇ ئۈچ دۆلەت ئارىسىدىكى چېگرانىڭ بەزى يەرلىرى مۇقىم، ئېنىق ئىدى، بەزى جايلىرى بولسا ئۇرۇش ۋەزىيىتىنىڭ ئۆزگىرىشى بىلەن ئۆزگىرىپ تۇراتتى، ئومۇمەن ئېيتقاندا، ھەممىسى ئېتىراپ قىلىدىغان جۇغراپىيىلىك چېگرا مەۋجۇت ئىدى. ياۋروئاسىيا پۈتۈن شىمالىي ياۋروپانى، ياۋروئاسىيا چوڭ قۇرۇقلۇقىنى تاكى بېرىنگ بوغۇزغىچە ئۆز ئىچىگە ئالاتتى. ئوكيانىيە ئىككى ئامېرىكا قىتئەسى، ئاتلانتىك ئوكيانىدىكى ئاراللار، بىرىتانىيە ئاراللىرى، ئاۋستىرالىيە ۋە شىمالىي ئافرىقىنى ئۆز ئىچىگە ئالاتتى. شەرقىي ئاسىيا بولسا تېررىتورىيىسى نىسبەتەن كىچىكرەك، غەربىي چېگرىسىمۇ بىر قەدەر تۇراقسىز بولۇپ، ئۇ پۈتكۈل جۇڭگو، ياپونىيە، جەنۇبىي ئاسىيادىكى دۆلەتلەر، موڭغولىيە، مانجۇرىيە ۋە تىبەتلەرنى ئۆز ئىچىگە ئالاتتى. بۇلار يىگىرمە بەش يىلنىڭ ئىچىدە، بىر - بىرى بىلەن ئۇرۇش ئىچىدە ئىدى. ھېلى ئا بىلەن ب بىرلىشىپ س غا قارشى ئۇرۇش قىلاتتى، ھېلى س ئا بىلەن بىرلىشىپ ب غا قارشى ئۇرۇش قىلاتتى. ئەمما ئۇرۇش يىگىرمىنچى ئەسىرنىڭ باشلىرىدىكىدەك بىر - بىرىنى ئۇنداق ئۇزۇل - كېسىل يوقىتىدىغان خاراكتېردە ئەمەس ئىدى. بۇ پەقەتلا بىر - بىرىنى تولۇق بىتچىت قىلىشقا

قۇدرىتى يەتمەيدىغان دۆلەتلەر ئارىسىدىكى چەكلىك مەقسەتلەرنى كۆزلەپ قىلىنىدىغان ئۇرۇش ئىدى. بۇ ئۇرۇشلار ئېنىق بىر ماددىي نىشان ياكى روشەن ئىدىئولوگىيەلىك پەرق تۈپەيلىدىن بولمايتتى. ئەمما بۇ ھەرگىز بۇ ئۇرۇشلار ئۇنداق قانلىق، ۋەھشىي ئەمەس، ئۇرۇشتا خېلى رەھىم - شەپقەت مەۋجۇت دېگەنلىك ئەمەس. دەل ئەكسىچە، ئوخشاشلا ھەممە دۆلەت ئۇرۇش ئەسەبىيلىكىنىڭ ھۆكۈمرانلىقى ئاستىدا ئىدى. باسقۇنچىلىق، بۇلاڭچىلىق، بالىلارنى قىرغىن قىلىش، ئاھالىلەرنى قۇل قىلىش، ئەسىرلەرنى تىرىك كۆمۈش ۋە قاينىتىپ ئۆلتۈرۈشتەك ئىشلار نورمال سانىلاتتى. ھەتتا بۇ ئىشلار دۈشمەن تەرەپتىن ئەمەس، بەلكى ئۆزى تەرىپىدىن سادىر قىلىنغاندىمۇ، مەدھىيىگە لايىق ئىش ھېسابلىناتتى. ئەمما بۇ ئۇرۇشلارغا ناھايىتى ياخشى مەشقلەندۈرۈلگەن، ناھايىتى ئاز ساندىكى ئالاھىدە خادىملارلا قاتنىشىدىغان بولۇپ، ئۇرۇشتىكى ئۆلۈش - يارىلىنىشىمۇ ئازراق بولاتتى. ئەگەر ئۇرۇش بوپقالسىمۇ، نەدە بولغانلىقىنى پۇقرالار ئاساسەن بىلەلمەيتتى، ياكى پەقەت دېڭىزلاردىكى ئىستراتېگىيەلىك ئورۇنلارغا ئورۇنلاشتۇرۇلغان لەيلىمە ئىستىھكاملار ئەتراپىدىلا بولاتتى. دۆلەتلەرنىڭ ئىچىدىكى ئۇرۇش بولسا پەقەت يېمەك - ئىچمەك ياكى باشقا ئىستېمال بۇيۇملىرىنىڭ قىس بولۇشى ۋە پات - پات چۈشۈپ تۇرىدىغان راقىتا بومبىلارنىڭ ۋەيرانچىلىقى ئىدى، بۇنىڭدىمۇ ئۇنداق چىق ئادەم تالاپەتكە ئۇچرىمايتتى. ئەمەلىيەتتە، ئۇرۇش ئۆز ماھىيىتىنى ئۆزگەرتكەن ئىدى. توغرىراقىنى ئېيتقاندا، ئۇرۇش قوزغاشتىكى مۇددىئا ئۆز نىشانىدىكى

مۇھىملىق تەرتىپىنى ئۆزگەرتكەن ئىدى. يىگىرمىنچى ئەسىرنىڭ باشلىرىدا يۈز بەرگەن ئۇرۇشلاردىكى كىچىك مۇددىئالار، ھازىر باش مۇددىئالارغا ۋە ئاساسلىنىدىغان باش پىرىنسىپلارغا ئايلانغان.

ھازىرقى ئۇرۇشنىڭ ماھىيىتىنى چۈشىنىش ئۈچۈن - ئىتتىپاق تۈزۈشۈش گەرچە دۆلەتلەر ئارىسىدا داۋاملىق ئالمىشىپ تۇرسىمۇ، ئۇرۇش يەنىلا ئۆزگەرمىگەچكە - باشتا چوقۇم بۇ يەردە ھېچقايسى تەرەپكە نىسبەتەن، ئۇزۇل - كېسىل غەلبىنىڭ ئەسلا مۇمكىن بولمايدىغانلىقىنى تونۇپ يېتىش كېرەك. بىرەرسى بىلەن ئىتتىپاق تۈزۈشكەن تەقدىردىمۇ ھېچقايسى تەرەپ بىر - بىرىنى تولۇق بويسۇندۇرالمىدۇ. ئۇلارنىڭ كۈچىمۇ ئاساسەن تەڭلىشىپ قالىدۇ، تەبىئىي مۇداپىئە توساقلارمۇ ناھايىتى مۇستەھكەم. ياۋروپا ئاسىيا ئۆزىنىڭ پايانسىز زېمىنى بىلەن ئوبدان قوغدىنالايدۇ، ئوكيانىيە بولسا تېج ئوكيان ۋە ئاتلانتىك ئوكيان ئارقىلىق ئۆزىنى مۇداپىئە قىلالايدۇ. شەرقىي ئاسىيا بولسا، ئۆزىنىڭ مۇنبەت تۇپرىقى ۋە ئىشچان ئاھالىلىرى ئارقىلىق ئۆزىنى ساقلاپ قالالايدۇ. ئىككىنچىدىن، بۇ يەردە ئۇرۇشقا پىلتە ياكى نشان بولىدىغان ماددىي مەنپەئەت يوق، ھەممىلا دۆلەت ئۆزى - ئۆزىنى قامدايدىغان ئىقتىساد قۇرۇلمىسى قۇرۇۋالغان بولغاچقا، ئىلگىرىكى ھايات - ماماتقا چىتىشلىق بازار، بايلىق تالىشىپ ئۇرۇش قىلىش، ئەمدى ئۆز ئەھمىيىتىنى يوقاتقان. بۇ دۆلەتلەرنىڭ زېمىنى ھەددىدىن زىيادە كەڭرى بولغاچقا، ھەممىسى ئۆزىگە كېرەكلىك تەبىئىي بايلىقلارنى ئۆز چېگرىسى ئىچىدىنلا ئالالايدۇ. ئەگەر

بۇ ئۇرۇشلارنىڭ بىر ماددىي نىشانى بار دېيىلسە، ئۇ بولسىمۇ ئەمگەك كۈچى تالىشىشتۇر. ئۈچلا دۆلەتنىڭ چېگرىسىغا تۇتىشىدىغان، ھېچقايسى دۆلەتكە تەۋە ئەمەس تانگېر، برازىۋېللى، دارۋىن ۋە شياڭگاڭ قاتارلىق تۆت رايون يەرشارى نوپۇسىنىڭ بەشتىن بىرىنى تەشكىل قىلىدۇ. مۇشۇ رايونلارنى ۋە شىمالىي مۇز قۇرۇقلۇقىنى تالىشىش ئۈچۈن بۇ ئۈچ دۆلەت دائىم بىر - بىرى بىلەن تىرىشىپ تۇرىدۇ. ئەمەلىيەتتە، بۇلاردىن ھېچقايسىسى بۇ رايونلارنى ئەمەلىي كونترول قىلالمايدۇ. بۇ رايونلارنىڭ بەزى جايلىرى داۋاملىق قولىدىن - قولغا ئۆتۈپ تۇرىدۇ ۋە ئۇنى پەقەت ئۆستۈمۈت ھۇجۇم بىلەنلا بېسىۋالغىلى بولىدۇ، شۇ سەۋەبتىنمۇ ئىنتىپاقداشلىق داۋاملىق ئالمىشىپ تۇرىدۇ. بۇ رايونلاردا كان بايلىقلىرى مول بولۇپ، ئۇنىڭدىن باشقا يەنە كاۋچۇك دېگەندەك ئىنتايىن مۇھىم زىرائەت مەھسۇلاتلىرىمۇ چىقىدۇ. كاۋچۇكلارنى سوغۇق رايونلاردا پىششىقلاپ ئىشلەشنىڭ تەننەرقى يۇقىرى، ھەممىدىن مۇھىمى بۇ يەرلەردە تۈگىمەس ئەرزان ئەمگەك كۈچى بار. قايسى دۆلەت شىمالىي ئافرىقا، ئوتتۇرا شەرق، شىمالىي ھىندىستان ياكى ھىندىپونوزىيە تاقىم ئاراللىرى قاتارلىق جايلارنى ئىگىلىۋالسا، نەچچە يۈز مىليون ئەرزان ۋە ئىشچان ئەمگەك كۈچىگە ئېرىشەلەيدۇ. بۇ رايونلارنىڭ ئاھالىلىرى دائىم ئاشكارا ھالدا قۇللۇق ئورنىغا چۈشۈپ قالىدۇ ۋە ئىشغالىيەتچىلەرنىڭ قولىدىن قولغا ئۆتۈپ تۇرىدۇ ۋە بۇ ئاھالىلەر ئۇلارنىڭ ئارىسىدىكى تېخىمۇ كۆپ زېمىن، تېخىمۇ كۆپ ئەمگەك كۈچى قولغا كەلتۈرۈشنى مەقسەت قىلغان ھەربىي ھازىرلىقلار

مۇسابىقىسىدە، خۇددى كۆمۈر ياكى نېفىتقا ئوخشاش سەرپ قىلىنىدۇ. بۇ جەريان خۇددى بىر دەۋرىي ھالقىدەك ئۈزۈلمەستىن تەكرار - تەكرار داۋاملىشىدۇ. شۇنىسى دىققەتكە سازاۋەركى، ئۇرۇش ھەرگىز يۇقىرىقى رايونلاردىن ھالقىپ كەتمەيدۇ. ياۋروئاسىيانىڭ ئۇرۇش فرونتى دائىم ئوتتۇرا دېڭىز ۋە كونگو ئويمانلىقى ئارىسىدا بولىدۇ. ھىندى ئوكيان ۋە تېچ ئوكياندىكى ئاراللار دائىم ئوكيانىيە ۋە شەرقىي ئاسىيانىڭ قولىدا ئالمىشىپ تۇرىدۇ. شەرقىي ئاسىيا بىلەن ياۋروئاسىيانىڭ ئارىسىدىكى موڭغولىيە بولسا ئەزەلدىن تىنچىمايدۇ. ئىككى قۇتۇپتىكى ئادىمىزات ئولتۇراقلاشمىغان كەڭرى رايونلار توغرىلىق بۇ ئۈچ دۆلەت ئۆزىنىڭ ئىگىلىك ھوقۇقىنى دەۋا قىلىشىدۇ. لېكىن، بۇ ئۈچ دۆلەتنىڭ كۈچى ئاساسەن تەڭپۇڭ، بۇ دۆلەتلەرنىڭ مەركىزىي رايونلىرى بولسا، ئۇرۇش ئوتىدىن يىراقتا. ئۇنىڭدىن باشقا، ئېكۋاتور ئەتراپىغا جايلاشقان ئەمگەك كۈچلىرىمۇ دۇنيا ئىقتىسادىغا ئۈنچىۋالا زۆرۈر ئەمەس. ئۇلارنىڭ ئىشلەپچىقارغانلىرى پەقەت ئۇرۇشقا ئىشلىتىلىدىغان بولغاچقا، ئىقتىسادقا تۈزۈك پايدىسى يوق. ئۇرۇش قوزغاشنىڭ مەقسىتى ئىككىنچى قېتىم تېخىمۇ ياخشى ئۇرۇش قوزغاش ئۈستۈنلۈكىگە ئىگە بولۇش ئۈچۈندۇر. قۇل قىلىنغان ئاھالىلەرنىڭ ئەمگىكى ئارقىلىق بۇنداق ئۇرۇشنىڭ پارتلىشى تېخىمۇ تېزلىشىدۇ. ئەگەر بۇ ئەمگەك كۈچلىرى مەۋجۇت بولمىغان تەقدىردىمۇ، دۇنيا جەمئىيىتىنىڭ قۇرۇلمىسى ۋە بۇ قۇرۇلمىنىڭ داۋاملىشىشى ھېچقانداق تەسىرگە ئۇچرىمايدۇ.

ھازىرقى زامان ئۇرۇشنىڭ تۈپ مەقسىتى (قوش

تەپەككۇر پېرىنسىپى بىلەن بىردەكلىكنى ساقلىغان بولۇپ، ئۇرۇشنىڭ مەقسىتىنى ئىچكى پارتىيەدىكى رەھبەرلەر بىرلا ۋاقىتتا ھەم بىلەتتى ھەم بىلەيتتى (كىشىلەرنىڭ تۇرمۇش سەۋىيىسىنى يۇقىرى كۆتۈرۈش بولماستىن، زاۋۇت ئىشلەپچىقارغان مەھسۇلاتلارنى ئىشلىتىپ تۈگىتىشتۈر. 19 - ئەسىر ئاخىرلاشقاندىن باشلاپ، ئىشلەپچىقىرىلغان ئېشىنچا تاۋارلارنى قانداق بىر تەرەپ قىلىش مەسىلىسى، سانائەتلەشكەن جەمئىيەتلەردىكى بىر يوشۇرۇن باش قېتىمچىلىقىغا ئايلاندى. ھازىرنىڭ ئۆزىدەمۇ ناھايىتى ئاز ساندىكى ئادەملەرلا يېگۈدەك نەرسىگە ئېرىشىۋاتقان بولسىمۇ، ئەمما بۇ يەنىلا تەخىرىسىز مەسىلە ئەمەس. ئېشىنچا مەھسۇلاتلارنى سۈنئىي رەۋىشتە ۋەيران قىلىۋەتمىگەن تەقدىردىمۇ، بۇ يەنىلا جىددى ھەل قىلىدىغان مەسىلىلەر قاتارىغا كىرەلمەيدۇ ھەم يەنە داۋاملىق مۇشۇنداق بولۇش ئېھتىمالى كۈچلۈك. 1914 - يىلدىن بۇرۇنقى دۇنياغا سېلىشتۇرغاندا، ھازىرقىسى بىر ئىچ - يالڭاچلىق قاپلىغان ۋەيرانە دۇنيادۇر. شۇنىڭ بىلەن بىرگە پەرز قىلغىلى بولىدىغان بېقىن كەلگۈسىدە ئەھۋالنىڭ تېخىمۇ ئېچىنىشلىق بولۇشى مۇھەققەتتۇر. 20 - ئەسىرنىڭ باشلىرىدا، ھەرقانداق بىر ساۋاتلىق ئادەمنىڭ تاڭ - تەسەۋۋۇرىدا كەلگۈسى دۇنيا ئىنتايىن باي - باياشات، راھەت - پاراغەت، تەرتىپلىك، پاكىزە، ئۈنۈملۈك، ۋالىلداپ تۇرىدىغان ئەينەك، ئاپپاق سمونت، يولانلاردىن قۇرۇلغان بىر دۇنيا ئىدى. پەن - تېخنىكا ئادەمنى تاڭ قالدۇرىدىغان سۈرئەتتە تەرەققى قىلغان ھەمدە يەنە داۋاملىق تەرەققى قىلىدىغاندەك

تۇيۇلغانىدى، ئەمما ئۈزۈلمەس ئۇرۇش، ئىنقىلابلار پەيدا قىلغان نامراتلىق تۈپەيلىدىن، ئۇنداق بولماي قالدى. بۇنىڭ قىسمەن سەۋەبى شۇكى، پەن - تېخنىكىنىڭ ئىلگىرىلىشى تاپىنىدىغان، تەپەككۈردىكى تەجرىبىچىلىك مېتودى يوقاپ كەتتى. چۈنكى مۇستەھكەم رېجىملاشتۇرۇلغان جەمئىيەتتە بۇنداق تەپەككۈر مېتودى مەۋجۇت بولالمايتتى. ئومۇمەن ئېيتقاندا، دۇنيا ئەللىكىنچى يىللاردىن بۇرۇنقىغا سېلىشتۇرغاندا، تېخىمۇ ئېپىتېدا ئىي ھالەتكە قايتىپ كەتتى. بەزى ساھەلەر بەك يۈكسەلدى، ئۇرۇش، جاسۇسلۇق، ئىشپىيولۇققا مۇناسىۋەتلىك تېخنىكا ئۈسكۈنىلىرى بەكلا ئىلغارلىشىپ كەتتى، ئەمما باشقا ئىلمىي تەجرىبە ۋە ئىجادىيەت - كەشپىياتلار ئاساسەن دېگۈدەك توختاپ قالدى. ھەمدە ئەللىكىنچى يىللاردىكى ئاتوم بومبىسى پەيدا قىلغان تالاپەت، تېخىچە تولۇق ئەسلىگە كېلىپ بولالمىدى. ئەمما ماشىنا - ئۈسكۈنىلەردىن كېلىدىغان خەۋپ - خەتەر ھېلىھەم مەۋجۇت. ماشىنىلار ئەڭ دەسلەپتە مەيدانغا كەلگەندە، بارلىق ئەقلى - ھۈشى جايىدا كىشىلەر، ئەمدى ئادەملەر ئېغىر ئەمگەكلەردىن قۇتۇلدى، ئىنسانلار ئارىسىدىكى باراۋەرسىزلىكمۇ يوقاپ كېتىدۇ دەپ ئويلاشقان ئىدى. ئەگەر ماشىنىلار ھەقىقەتەن ئاشۇنداق مەقسەتتە ئىشلىتىلگەن بولسا، ئاچلىق، نامراتلىق، كېسەللىك، مەينەتچىلىك، ساۋاتسىزلىك بىر نەچچە ئەۋلاتقا قالمايلا تۈگەپ كېتەتتى. ئەمما ئەمەلىيەتتە ماشىنىلار بۇنداق مەقسەت ئۈچۈن ئىشلىتىلمىدى، پەقەت ئۆزىنىڭ ئاپتوماتىك ئىش جەريانىدىلا، تارقىتىۋەتمىسە بولمايدىغان غايەت

زور بايلىق ياراتتى. بۇ ماشىنىلار 19 - ئەسىرنىڭ ئاخىرلىرىدىن 20 - ئەسىرنىڭ باشلىرىغىچە بولغان ئەللىك يىلغا يېقىن ۋاقىت ئىچىدە، كىشىلەرنىڭ ئوتتۇرىچە تۇرمۇش سەۋىيىسىنى ھەقىقەتەن يۇقىرى كۆتۈردى.

بىراق يەنە شۇمۇ ئايان بولدىكى، بايلىقلارنىڭ مۇنداق ئومۇميۈزلۈك ئېشىشى، تەبىقە تۈزۈمىدىكى جەمئىيەتلەرنىڭ مەۋجۇتلۇقىغا تەھدىت پەيدا قىلدى. ھەممەيلى قىسقا ۋاقىتلا ئىشلەپ، يېمەك - ئىچمىكى تولۇق، توڭلاتقۇ، مۇنچىلىرى بار ئۆيلەردە ياشاپ، ماشىنا ھەتتا ئايروپىلانغا ئېرىشىپ قالسا، جەمئىيەتتىكى ئەڭ روشەن ۋە ئەڭ مۇھىم بولغان باراۋەرسىزلىك يوقاپ كېتەتتى. ئەگەر بۇ خىل ئەھۋال ئومۇملىشىپ كەتسە، بايلىق كىشىلەر ئارىسىدا پەرق شەكىللەندۈرەلمەيتتى. ئەلۋەتتە، بايلىق باراۋەر تەقسىم قىلىنغان، شۇنىڭ بىلەن بىرگە ھوقۇق ئاز ساندىكى كىشىلەرنىڭ قولىغا مەركەزلەشكەن جەمئىيەتنى تەسەۋۋۇر قىلىش مۇمكىن. بىراق بۇنداق جەمئىيەتنىڭ مۇقىملىقى سىجىل داۋاملاشمايدۇ. ئەگەر راھەت - پاراغەت ۋە بىخەتەرلىكتىن ھەممەيلى باراۋەر بەھرىمەن بولسا، ئۇ ھالدا ئادەتتە نامراتلىق بىلەن نادانلىشىدىغان كەڭ ئامما ساۋاتلىق بولۇپ قالىدۇ ۋە ئۆزىنىڭ مەنپەئەتى ئۈچۈن ئويلىنىشىنى ئۆگىنىپ قالىدۇ. ناۋادا ئۇلار شۇنداق قىلىپ قالسا، ئۇلار جەمئىيەتتىكى ھېلىقى ئىمتىيازلىقلارنىڭ ئەمەلىيەتتە ھېچقانداق بىر رولى، ئەھمىيىتى يوقلىقىنى تونۇپ يېتىدۇ - دە، ئۇلارنى سۈپۈرۈپ تاشلايدۇ. ئۇزاق تارىخ جەريانىدىن قارىغاندا، بىر ئولىگارخىيىلىك

جەمئىيەت، پەقەت نادانلىق ۋە نامراتلىق ئاساسىدىلا مەۋجۇت بولالايدۇ. 20 - ئەسىرنىڭ باشلىرىدىكى بەزى مۇتەپەككۇرلار ئويلىغاندەك، يېزا ئىگىلىك جەمئىيىتىگە قايتىش ئاقىلانە يول ئەمەس. بۇ نۆۋەتتىكى دۇنيانىڭ ماشىنىلىشىش، سانائەتلىشىش يۈزلىنىشى بىلەن زىت. بۇ خىل يۈزلىنىش بۈگۈنكى دۇنيانىڭ ئەڭ ئەقەللىي تەلىپى بولۇپ قالدى. ئۇنىڭ ئۈستىگە، ھازىرقى دۇنيادا سانائەتتە كەينىدە قالغان ھەرقانداق دۆلەت چوقۇم ھەربىي كۈچتە ئاجىز كېلىدۇ، جەزمەن بىۋاسىتە ياكى ۋاسىتىلىق ھالدا ئۆزىدىن تېخىمۇ تەرەققى قىلغان رەقىپ دۆلەتلەرنىڭ تاپىنى ئاستىغا چۈشۈپ قالىدۇ. تاۋار ئىشلەپچىقىرىشنى چەكلەش ئارقىلىق، ئاۋامنى نامراتلىقتا تۇتۇپ تۇرۇشۇمۇ ئاقىلانە يول ئەمەس. كاپىتالىزمنىڭ ئاخىرقى باسقۇچلىرىدا، يەنى 1920 - يىللىرىدىن 1940 - يىللىرىغىچە شۇنداق بولغانىدى. نۇرغۇن دۆلەتلەرنىڭ ئىقتىسادى توختاپ قالغانىدى، يەرلەر تېرىلمىغان، ئىشلەپچىقىرىش، كاپىتال قوراللىرى تەمىنلەپ بېرىلمىگەن، نۇرغۇن ئاھالىلەر ئەمگەك قىلىشتىن توسۇلغان، پەقەت دۆلەتنىڭ قۇتقۇرۇشى بىلەنلا يېرىمجان ياشاۋاتقان ئىدى. ۋەھالەنكى، بۇ يەنە ئۆز نۆۋىتىدە ھەربىي ئاجىزلىقنى كەلتۈرۈپ چىقاردى. چۈنكى بۇ كەلتۈرۈپ چىقىرىدىغان نامراتلىقتىن ئەسلىدىلا ساقلانغىلى بولاتتى. شۇنىڭ بىلەن قارشىلىقنىڭ مەيدانغا كېلىشى مۇقەررەر بولۇپ قالدى. نەتىجىدە قانداق قىلغاندا، دۇنيانىڭ ئومۇمىي بايلىقىنى كۆپەيتىمەي تۇرۇپمۇ، سانائەت چاقىنى توختاتماي ئايلاندۇرغىلى بولىدۇ، دېگەن مەسىلە

كېلىپ چىقتى. تاۋارلار چوقۇم ئىشلەپچىقىرىلىشى،
ئەمما تارقىتىلماسلىقى كېرەك بولدى. ئەمەلىيەتتە، بۇ
خىل ھالەتنى ساقلاپ تۇرۇشنىڭ بىردىنبىر يولى -
ئۈزۈلمەس ئۇرۇش ئىدى.

ئۇرۇشتىكى ئاساسلىق ھەرىكەت ۋەيران قىلىشتۇر.
ئەمما بۇ چوقۇم ئادەملەرنى ۋەيران قىلىش دېگەنلىك
ئەمەس، مۇھىمى ئادەملەرنىڭ ئەمگەك مەھسۇلاتلىرىنى
ۋەيران قىلىشتۇر. ئۇرۇش ماددىي بايلىقلارنى يوقىتىش،
ئۈزۈل - كېسىل ۋەيران قىلىشنىڭ يولى ئىدى. چۈنكى
ماددىي بايلىقلار ئاۋامنى ياخشى تۇرمۇشقا ئىگە قىلاتتى
- دە، ئاقىۋەتتە تېخىمۇ ئەقىللىق قىلىۋېتەتتى. ھەتتا
ئۇرۇش قوراللىرىنى ھەقىقەتەن ۋەيران قىلمىغاندىمۇ،
ئۇلارنىڭ ياسىلىشى ھېچقانداق ئىستېمال بۇيۇملىرى
ئىشلەپچىقارماي تۇرۇپ، ئەمگەك كۈچىنى خورىتىشنىڭ
ناھايىتى قولاي ۋاستىسى ئىدى. مەسىلەن، بىر
لەيلىمە ئىستېھكامنى ياساش ئۈچۈن، بەلكىم يۈز دانە
يۈك پاراخوتىنى ياسايدىغان ئەمگەك كۈچى كېتىشى
مۇمكىن. ئاقىۋەتتە، ئۇ پەقەت دېڭىزدىلا لەيلىپ
كونىراپ كېتىدۇ، ھېچكىمگە بىر تىيىنغا چاغلىق پايدا
ئەكەلمەيدۇ، ئۇنىڭدىن كېيىن يەنە شۇنداق غايەت زور
ئەمگەك كۈچى بىلەن شۇنداق لەيلىمە ئىستېھكامدىن
يەنە بىرنى ياسايدىغان گەپ. پىرىنسىپ جەھەتتە،
ئۇرۇش كىشىلەرنىڭ ئەڭ ئەقەللىي ئېھتىياجىدىن
ئېشىپ قالغان بارلىق ئېشىنچا بايلىقىنى قۇرۇتۇش
مەقسىتىدە پىلانلىنىدۇ. خەلقنىڭ ئېھتىياجى دائىم
تۆۋەن مۆلچەرلىنىدۇ، ئاقىۋەتتە ئەڭ زۆرۈر تۇرمۇش
لازىمەتلىكلىرى مەڭگۈ كەمچىل ھالەتتە تۇرىدۇ. ئەمما

بۇ، بىر خىل ئەۋزەللىك دەپ قارىلىدۇ. ئىمتىيازلىقلار توپىنىمۇ مەلۇم دەرىجىدىكى قىيىنچىلىق ئىچىدە ساقلاش، تولىمۇ ئىنچىكە پىلانلانغان بىر ستراتېگىيىدۇر. چۈنكى جەمئىيەتتە ئومۇمىيۈزلۈك ماددىي بايلىقنىڭ كەملىكى، ئازساندىكى ئىمتىيازلىقلارنىڭ مۇھىملىقىنى يۇقىرى كۆتۈرىدۇ ۋە ئوخشىمىغان توپلار ئارىسىدىكى پەرقنى زورايتىدۇ. 20 - ئەسىرنىڭ باشلىرىدا، ئىچكى پارتىيە ئەزالىرىمۇ ناھايىتى ئاددى - ساددا ئىدى، ئەمگەك قىلاتتى. شۇنداقتىمۇ، ئازادە - چوڭ، ئەسلىھلىرى تولۇق ئۆيلەردە ئولتۇراتتى، كىيىملىرىنىڭ رەختىمۇ ياخشىراق، يېمەك - ئىچمەك، تاماكىسىمۇ سۈپەتلىكرەك ئىدى، ئىككىدىن ئۈچكىچە ئائىلە خىزمەتچىسى بولاتتى، ئۆزىنىڭ خۇسۇسىي ماشىنىسى ياكى تىك ئۇچارى بولاتتى. دېمەك، ئۇلارنىڭ تۇرمۇشى تاشقى پارتىيە ئەزالىرىدىن زور دەرىجىدە پەرقلىنەتتى. بۇلارنىڭمۇ كەڭ ئاممىغا، يەنى بىز ئاتايدىغان «پرولتار»لارغا سېلىشتۇرغاندا، كۆپ ئىمتىيازلىرى بار ئىدى. ئۇلار ياشايدىغان قورشالغان شەھەرنىڭ ئىجتىمائىي ئاتموسفېراسىدا، باي ۋە نامراتنىڭ پەرقى، پەقەت يەيدىغان بىر پارچە گۆشنىڭ بار - يوقلۇقىدا ئىدى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، ئۈزۈلمەس ئۇرۇش ۋەھىمىسى، دائىملىق خېيىم - خەتەر، پرولتارلارنىڭ بارلىق ھوقۇقىنى ئىنتايىن ئازساندىكى ئادەملەرگە ئۆتكۈزۈپ بېرىشىنى، تىرىك قېلىشنىڭ ئىنتايىن تەبىئىي ۋە مۇقەررەر شەرتلىرىگە ئايلاندۇرغان ئىدى. كۆرۈنۈپ تۇرۇپتۇكى، ئۇرۇش زۆرۈر بولغان ۋەيران قىلىشنى تاماملىدى، يەنە كېلىپ ئۇنى كىشىلەر

پىسخىك جەھەتتىن قوبۇل قىلالايدىغان بىر رەۋىشتە تاماملىدى. ئەمەلىيەتتە، ئېشىنچا ئەمگەك كۈچىنى مۇنار، پىرامىدالارنى سېلىپ، ئورنلارنى كولاپ يەنە تىندۈرۈپ، ھەتتا نۇرغۇن مەھسۇلات ئىشلەپچىقىرىپ، ئاندىن يەنە ئۇنىڭغا ئوت قويۇپمۇ خورنىپ تۇرۇش مۇمكىن. ئەمما بۇ بىر ئولگاكارخىيلىك جەمئىيەتنىڭ ماددىي ئاساسىنى بەرپا قىلىشمۇ، مەنىۋىي ئاساسىنى قۇرۇپ چىقالمايدۇ. بۇ يەردە كۆزدە تۇتۇلۇۋاتقنى ھەرگىزمۇ پىرولتارلارنىڭ مەنىۋىي قىياپىتى ئەمەس، - ئۇلار ئەمگەك بىلەن بەنت قىلىنىپ تۇرسىلا، ئۇلارنىڭ پوزىتسىيىسى مۇھىم ئەمەس، - بەلكى پارتىيەنىڭ مەنىۋىي قىياپىتىدۇر. ھەتتا ئەڭ تۆۋەن ئورۇندىكى پارتىيە ئەزاسىمۇ ئىقتىدارلىق، تىرىشچان، ئەمگەكچان، مەلۇم دەرىجىدە ئەقىللىق دەپ قارىلىدۇ، ئەمما شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، مۇھىمى ئۇلار يەنە ئىچى قورقۇنچ، نەپەت، شەھۋەتپەرەسلىك، خوشامەتچىلىككە توشۇپ كەتكەن، ئىنتايىن گول، ئەسەبىي - تەلۋىلەردىن بولۇشى لازىم بولىدۇ. باشقىچە ئېيتقاندا، ئۇلاردا بىر ئۇرۇش دۆلىتى پۇقرالىرىدا بولۇشقا تېگىشلىك پىسخىك ھالەت بولۇشى تەلەپ قىلىنىدۇ. ئۇرۇشنىڭ شۇ ۋاقىتنىڭ ئۆزىدە يۈز بېرىۋاتقان بولۇشى مۇھىم ئەمەس. ئېنىق بىر غەلبە مۇمكىنچىلىكى بولمىغاچقا، ئۇرۇشنىڭ غەلبە ياكى مەغلۇبىيەتكە قاراپ مېڭىشىمۇ مۇھىم ئەمەس. پارتىيەنىڭ ئۆز ئەزالىرىدىن تەلەپ قىلىدىغان ئەقىلنىڭ بۆلۈنىشىنىمۇ ئۇرۇش ئاتموسپېراسىدا ئاندىن تېخىمۇ ئوڭاي ئىشقا ئاشۇرغىلى بولىدۇ. بۇ خىل بۆلۈنۈشنى ھازىر ئاساسەن ئومۇملىشىپ بولدى دېيىشكە

بولىدۇ، پارتىيە ئەزالىرى قانچە يۇقىرىغا ئۆرلىگەنسېرى، بۇ خىل ئالامەت شۇنچە كۆرۈنەرلىك بولىدۇ. ئىچكى پارتىيە ئەزالىرىدا ئۇرۇش ئەسەبىيلىكى ۋە دۈشمەنگە بولغان نەپرەت ئەڭ كۈچلۈك بولىدۇ. ئادەتتە ئىچكى پارتىيە ئەزالىرى بىر رەھبەر بولۇش سالاھىيىتى بىلەن ئۇرۇش خەۋەرلىرىنىڭ راست ئەمەسلىكىنى بىلىشى زۆرۈر ھېسابلىنىدۇ، بەلكىم ئۇ پۈتكۈل ئۇرۇشنىڭ بىر ساخنا ئىش ئىكەنلىكىنى، ياكى ئۇرۇش قوزغاش مەقسىتىنىڭ ئاشكارا جاكارلانغىنى بىلەن ئوخشىمايدىغانلىقىنىمۇ بىلىشى مۇمكىن. ئەمما بۇ خىل زىددىيەتلىك بىلىش قوش تەپەككۈر ئۇسۇلى بىلەنلا نېپىرلاشتۇرۇلىدۇ. بۇ ئارقىلىق ئىچكى پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئېڭىدا، بىرلا ۋاقىتتا بۇ ئۇرۇشنىڭ ساختىلىقىغا بولغان تونۇشمۇ، شۇنداقلا بۇ ئۇرۇشنىڭ مۇقەررەر ئوكيانىيەنىڭ غەلبىسى بىلەن ئاخىرلىشىدىغانلىقى، ئۇنىڭ ئاخىرقى ھېسابتا دۇنيانىڭ خوجايىنى بولالايدىغانلىقىغا بولغان ئىشەنچمۇ تەڭلا مەۋجۇت بولۇپ تۇرىدۇ.

بارلىق ئىچكى پارتىيە ئەزالىرى كەلگۈسى ئىستېلالىرىنىڭ مۇقەررەر ئىشقا ئاشىدىغانلىقىغا ئېتىقاد دەرىجىسىدە ئىشىنىدۇ. ئۇنى مۇنداق ئىككى يول بىلەن ئىشقا ئاشۇرۇش مۇمكىن: بىرى، بارغانسېرى كۆپ تېررىتورىيىنى ئىشغال قىلىپ، ئۇ يەردە كۈچ ۋە ساندا مۇتلەق ئۈستۈنلۈكنى ئىگەللەش؛ يەنە بىرى، تاقابىل تۇرغىلى بولمايدىغان يېڭى قوراللارنى كەشىپ قىلىش. يېڭى قوراللار داۋاملىق ئىشلەپچىقىرىلىدۇ، ئىلمىي، ئىجادىي تەپەككۈر ئۆز رولىنى جارى قىلالايدىغان بىردىنبىر ساھە ھازىر مۇشۇ. ھازىر ئوكيانىيەدە،

كونا مەنىدىكى ئىلىم - پەن مەۋجۇت ئەمەس. ھازىر (يېڭى تىل، دا، ئىلىم - پەن دەيدىغان تېرمىن ئىشلىتىلمەيدۇ. ئىلىم - پەن مۇۋەپپەقىيەتلىرىنى مەيدانغا كەلتۈرىدىغان ئەڭ ئەقەللىي تەجرىبىچىلىك مېتودى ھازىر پەقەت INGSOC ئىنسونىڭ ئەڭ تۈپ پىرىنسىپلىرىدىلا توختاپ قالدى. تېخنىكا تەرەققىياتىمۇ ئىنساننىڭ ئەركىنلىكىنى بوغىدىغان تېخنىكىلىق مەھسۇلات لازىم بولغاندا، ئاندىن مەيدانغا كېلىۋاتىدۇ. سەنئەتتە ئىلگىرىلەش تۈگۈل، چېكىنىشلا بار. سەنئەت ساھەسى يوقۇسا بىلەن ئاغدۇرۇلۇۋاتىدۇ، كىتاب ماشىنا بىلەن يېزىلىۋاتىدۇ. ئۇرۇش، جاسۇسلۇق دېگەنگە ئالاقىدار مۇھىم ساھەلەردىلا تەجرىبىچىلىك مېتودىغا ئىلھام بېرىلىۋاتىدۇ ياكى ھېچبولمىغاندىمۇ مەۋجۇت بولۇپ تۇرۇشىغا يول قويۇلۇۋاتىدۇ. پارتىيەنىڭ مەقسىتى ئىككى: بىرى، پۈتۈن دۇنيانى ئىشغال قىلىش؛ يەنە بىرى، مۇستەقىل تەپەككۈر ئىمكانىيىتىنى تەلتۈكۈس يوق قىلىشتۇر. بۇ يەردە پارتىيە ھەل قىلىشقا تېگىشلىك ئىككى چوڭ مەسىلە مەۋجۇت: بىرى، قانداق قىلىپ ئادەملەرنىڭ نېمە ئويلاۋاتقانلىقىنى ئۇلار خالىمىسىمۇ بايقاش؛ يەنە بىرى، بىر نەچچە سېكونت ئىچىدىلا، ئالدىن شەپە بەرمەستىن نەچچە يۈز مىليون ئادەمنىڭ جېنىنى ئېلىش. مۇشۇ نىشان بولغانلىقى ئۈچۈنلا ئىلىم - پەن تەتقىقاتى داۋاملىشىپ كېلىۋاتىدۇ. ھازىرقى ئىلىم - پەن ئالىملىرى يا پىسخولوگ يا سوراچىدۇر. ئۇلار چىراي ئىپادىسى، يۈرۈش - تۇرۇشنىڭ مەنىسى، ئاۋاز ئۆزگىرىشى، راست سۆزلىتىدىغان دورىلار، گىپنوز، قىيناش، شوك داۋالاش ئۇسۇلى قاتارلىق

ئۇششاق مەسىلىلەرنى ئاجايىپ ئىنچىكىلىك بىلەن تەتقىق قىلىدۇ. ھەتتا فىزىك، خىمىك، بىئولوگىيە قانداق قىلغاندا ئادەمنى ھەرخىل ئۇسۇلدا ئۆلتۈرگىلى بولىدۇ دېگەننىلا تەتقىق قىلىدىغان بولدى. تىنچلىق مىنىستىرلىكىدىكى غايەت زور لابوراتورىيەلەردە، بىرازىلىيە ئورمانلىقىدىكى، ئاۋسترالىيە قۇملۇقلىرىدىكى ياكى ئانتاركىتىدا دىكى ئادەم ئايىغى يەتمىگەن ئاراللاردىكى مەخپىي تەجرىبە پونكىتلىرىدا، نۇرغۇن مۇتەخەسسس گۇرۇپپىلىرى ھاردىم - تالدىم دېمەي ئىشلىمەكتە. بەزىلىرى پەقەت كەلگۈسىدىكى ئۇرۇشنىڭ ئارقا سەپ خىزمىتىنى قانداق پىلانلاشنى تەتقىق قىلىدۇ، بەزىلىرى مەخسۇس تېخىمۇ چوڭ راکېتا بومبىلارنى، تېخىمۇ كۈچلۈك پارتلاتقۇلارنى، تېخىمۇ مۇستەھكەم برونېئۇكلارنى ياسايدۇ. بەزىلىرى تېخىمۇ ئەجەللىك گاز، بىرەر قۇرۇقلۇقتىكى ئۆسۈملۈكلەرنى قۇرۇتۇۋەتكىلى بولىدىغان دەرىجىدىكى مىقداردا ئىشلەپچىقارغىلى بولىدىغان زەھەر ياكى بارلىق ئانتىبىيوتىك دورىلار تاقابىل تۇرالمىدىغان كېسەللىك ۋىرۇسلىرىنى تەتقىق قىلىدۇ. بەزىلىرى بولسا خۇددى سۇ ئاستى پاراخوتىدەك يەر ئاستىدىمۇ ماڭالايدىغان ماشىنىلارنى، كېمىگە ئوخشاش ھەممە يەرگە قونالايدىغان ئايروپىلاننى تەتقىق قىلىش بىلەن ئالدىراش. ھەتتا بەزىلىرى نەچچە مىڭ كىلوپېتىر ئېگىزلىككە لېنزا ئورنىتىپ قۇياش نۇرىنى يىغىش ياكى يەر مەركىزىدىكى يۇقىرى ھارارەتتىن پايدىلىنىپ دېڭىز تاشقىنى ياكى يەرتەۋرەش پەيدا قىلىش مۇمكىنچىلىكى ھەققىدە ئىزدىنىش بىلەن ئاۋارە.

ھالبۇكى، بۇ چوڭ تەتقىقاتلارنىڭ ھەممىسى ئەمەلگە

ئېشىشتىن تولمۇ يىراق، بۇ ئۈچ دۆلەتنىڭ ھېچقايسىسى بۇ ساھەلەردە يەنە بىرىنىڭ ئالدىدا ئەمەس، دىققەتكە بەكرەك تاشلىنىدىغىنى، بۇ دۆلەتلەرنىڭ ھەممىسىدە ئاتوم بومبىسى بار، بۇ ئۇلارنىڭ ئالىملىرى تەسەۋۋۇر قىلىۋاتقان ھەرقانداق قورالدىن نەچچە ھەسسە زور ۋەيران قىلىش كۈچىگە ئىگە. پارتىيە ئۆز ئادىتىگە ئاساسەن، ئاتوم بومبىسىنى بىز ياسىدۇق دەپ دەۋا قىلىمۇ، ئەمەلىيەتتە ئۇ ئەڭ دەسلەپتە 1940 - يىللىرى ياسالغان ۋە ئون يىلدىن كېيىن كەڭ دائىرىدە ئىشلىتىلگەن. ئۇ چاغدا نەچچە يۈز بومبا ياۋورپا - ئاسىيادىكى، غەربىي ياۋوروپادىكى، شىمالى ئامېرىكىدىكى سانائەت مەركەزلىرىگە تاشلانغان. بۇ ھەرقايسى دۆلەتلەردىكى ھۆكۈمران گۇرۇپپىلارنى بىر نەچچە دانە ئاتوم بومبىسىنىڭ پۈتۈن بىر جەمئىيەتنى، شۇنىڭ بىلەن بىللە يەنە ئۆزلىرىنىڭ سەلتەنتىنىمۇ يوق قىلىشقا يېتەرلىك ئىكەنلىكىگە ئىشەندۈرگەن. نەتىجىدە گەرچە ئېنىق كېلىشىم - شەرتنامە ئىمزالانمىغان بولسىمۇ، شۇندىن بۇيان ئاتوم بومبىسى ئۇرۇشتا ئىشلىتىلمىدى. شۇنداقتىمۇ، بۇ دۆلەتلەر يەنىلا ئاتوم بومبىسىنى توختىماي ئىشلەپچىقىرىۋاتىدۇ ۋە ئىلگىرى - كېيىن چوقۇم كېلىدۇ دەپ قارىغان بىر ئەجەللىك پۇرسەت ئۈچۈن تەييارلىق قىلىۋاتىدۇ. شۇنداقلا، ئۇرۇش تاكتىكىسى، ئوتتۇز - قىرىق يىلنىڭ ياقى ئاساسەن دېگۈدەك ئۆزگەرمىدى، تىك ئۇچارلار، ئىلگىرىكىگە قارىغاندا كۆپلەپ ئىشلىتىلدى، بومباردىمانچى ئايروپىلانلارنىڭ ئورنىنى، كەڭ دائىرىدە ئۆزى ھەرىكەتلىنىدىغان سىنارەدلەر ئالدى، نازۇك

ئۇرۇش پاراخوتلىرى چۆكمەس لەيلىمە ئىستىھكاملارغا ئورۇن بوشاتتى. ئۇنىڭدىن باشقا ئاساسەن باشقا تەرەققىيات بولىمىدى. تانكا، سۇ ئاستى پاراخوتى، تورپىدا، پىلموت، ھەتتا مىلىتىق، قول بومبىلىرىمۇ ھازىرغىچە ئىشلىتىلىپ كېلىۋاتىدۇ. گەرچە مەتبۇئات - ئېكرانلاردا نۇرغۇن قىرغىن خەۋەر قىلىنىپ تۇرسىمۇ، بۇرۇنقى ئۇرۇشلار دېگەندەك بىر نەچچە ھەپتە ئىچىدىلا نەچچە يۈز مىڭ، ھەتتا نەچچە مىليون ئادەم ئۆلۈپ كېتىدىغان ئۇرۇش قايتا يۈز بەرمىدى.

بۇ ئۈچ دۆلەتنىڭ ھېچقايسىسى مەغلۇبىيەت ئېھتىماللىقى بار ئۇرۇشقا تەۋەككۈل قىلمايدۇ. ئەگەر چوڭ بىر ھەرىكەت قوللىنىلدى دېيىلسە، ئۇ بولسىمۇ ئۆز ئىتتىپاقىدىشىغا قىلىنىدىغان تەسادىپى ھۇجۇمدۇر. بۇ دۆلەتلەرنىڭ ھەممىسى قوللىنىۋاتقان ياكى قوللىنىۋاتقاندا كىرىپەتكە كىرىۋالغان ئىستراتېگىيە ئەمەلىيەتتە ئوخشاش بىر خىللا. ئۇلارنىڭ پىلانى ئۇششاق ھۇجۇم، ياھا تالىشىش، يۈز ئۇرۇش قاتارلىقلار ئارىلاش قوللىنىش ئارقىلىق مۇھىم ھالقىسىمان بازلارنى قولغا كەلتۈرۈپ، ئىككى رەقپ دۆلەتنىڭ بىرىنى ياكى ئىككىلىسىنى قورشاش، ئاندىن ئۇ رەقپ دۆلەت بىلەن دوستلۇق كېلىشىمى ئىمزالاپ، ئۇلار تولۇق خىرامانلاشقچە نەچچە يىل تىنچ، دوستانە ئۆتۈش؛ بۇ جەرياندا ئاتوم بومبىسى ئېلىپ ماڭالايدىغان راکېتالارنى بارلىق ستراتېگىيىلىك ئورۇنلارغا پۇختا ئورۇنلاشتۇرۇپ بولۇش، ئاخىردا بىرلا ۋاقىتتا بارلىق بومبىلارنى ئېتىپ، قارشى تەرەپنى مۇتلەق ئىنكاس قايتۇرالايدىغان دەرىجىدە پالەچ ئورۇنغا چۈشۈرۈش؛

ئۇنىڭدىن كېيىن يەنە بىر ھۇجۇم ئۈچۈن قېپقالغان يەنە بىر دۆلەت بىلەن دوستلۇق كېلىشىمى ئىمزالاش. ئەلۋەتتە، دېيىشىنىڭمۇ ھاجىتى يوق، بۇ پىلان پەقەتلا ئۇخلىماي چۈش كۆرۈشتىن باشقا نەرسە ئەمەس. ئۇنىڭدىن باشقا، پەقەت ئېكۋاتور ۋە ئىككى قۇتۇپ رايونىدىكى تالاش - تارتىش ئارىسىدىكى زېمىندىلا ئۇرۇش يۈز بېرىدۇ. دۈشمەن تېررىتورىيىسىگە تاجاۋۇز قىلىنىپ باقمىدى. بۇ بىزگە دۆلەتلەر ئوتتۇرىسىدىكى بەزى چېگرىلارنىڭ ناھايىتى ئېنىق، روشەنلىكىدىن ئىبارەت بىر پاكىتنى چۈشەندۈرۈپ بېرىدۇ. مەسىلەن: ياۋروئاسىيا ئاسانلا بىرتانىيە ئاراللىرىنى بېسىۋالالايدۇ، بۇ جۇغراپىيەلىك جەھەتتىن ياۋروپانىڭ بىرقىسمى. ئوكيانىيەمۇ تېررىتورىيىسىنى رېيىن دەرياسى ھەتتا ۋىتسۇلانغىچە كېڭەيتەلەيدۇ، لېكىن بۇ گەرچە ئېنىق يېزىلمىغان بولسىمۇ، ھەممە تەرەپ رىئايە قىلىپ كېلىۋاتقان، مەدەنىيەت بىردەكلىكىدىن ئىبارەت پىرىنسىپقا خىلاپ. ناۋادا ئوكيانىيە ئىلگىرىكى ۋاقىتلاردا فرانسىيە، گېرمانىيە دەپ ئاتىلىدىغان يەرلەرنى بېسىۋالسا يا ئۇ يەردىكى ئاھالىلەرنىڭ ھەممىسىنى قىرغىن قىلىپ يوقىتىش كېرەك، - ئەلۋەتتە بۇ ئىنتايىن ئېغىر، قىيىن ئىش - ياكى ئۇ يەردىكى يۈز مىليونغا يېقىن خەلقنى ئاسسىمىلياتسىيە قىلىۋېتىش كېرەك. ئۇلار پەن - تېخنىكا تەرەققىياتى جەھەتتە، ئاساسەن ئوكيانىيە خەلقى بىلەن ئوخشاش سەۋىيىدە. بۇ مەسىلە ئۇچىلا دۆلەت ئۈچۈن ئوخشاش. ئىجتىمائىي قۇرۇلمىسىنىڭ مۇقىم ساقلىنىشى ئۈچۈن ئۇلار چەتەللىكلەر بىلەن قەتئىي ئالاقە قىلماسلىقى كېرەك.

ئۇلار پەقەت ئۇرۇش ئەسىرلىرى ۋە رەڭلىك ئىرقلاردىكى قۇللار سەۋەبىدىنلا ئالاقە قىلىشى، ھەتتا يېقىن ئىتتىپاقىدىشىغىمۇ قاتتىق گۇمان بىلەن قارىشى؛ ئۇرۇش مەھبۇسلىرى ئايرىۋېتىلگەن جايلاردا تۇرىشى؛ ئوكيانىيە پۇقرالىرىنىڭ كۆزى ھەرگىز ياۋروئاسىيا ياكى شەرقىي ئاسىيا پۇقرالىرىنىڭكى بىلەن ئۇچرىشىپ قالماسلىقى بەلگىلەنگەن؛ ئوكيانىيەلىكلەرنىڭ چەت ئەل تىلى ئۆگىنىشىمۇ چەكلەنگەن. چۈنكى ئۇلار چەت ئەللىكلەر بىلەن ئۇچرىشىپ قالسا، ئۇلارنىڭمۇ ئۆزىگە ئوخشاش مەخلۇق ئىكەنلىكىنى، ئۇلار ھەققىدە دېيىلگەنلەرنىڭ ھەممىسىنىڭ يالغان ئىكەنلىكىنى بىلىپ قالىدۇ - دە، ئۇلار ياشاۋاتقان بۇ بېكىك دۇنياغا دەز كېتىشى، ئۇلارنىڭ مەنىۋى دۇنياسىنىڭ ئاساسى بولغان قورقۇنچ، نەپەت، ئۆرۈمچىلىك يوقاپ كېتىشى مۇمكىن. گەرچە ئىران، مىسىر، جاۋا، سەيلون قاتارلىق رايونلار داۋاملىق قولىدىن - قولغا ئالمىشىپ تۇرسىمۇ، ئەمما مەركىزىي رايونلىرى يەنىلا پات - پات چۈشۈپ تۇرىدىغان راپىتا بومبىلىرىدىن باشقا چەتئەللىكلەر بىلەن ئۇچراشمايدۇ. مانا بۇلارغا ئاشكارا تىلغا ئېلىنمايدىغان، ئەمما ھەممىسى بىلىدىغان ۋە ئاساسلىنىدىغان بىر پاكىت يوشۇرۇنغان، يەنى ھەممە دۆلەتنىڭ تۇرمۇش سەۋىيىسى، شەرت - شارائىتى دېگۈدەك ئوخشاش. ئوكيانىيىدە ھۆكۈمران پەلسەپە ئىنىسوك دەپ ئاتىلىدۇ، ياۋروئاسىيادا يېڭى بولشېۋىزم، شەرقىي ئاسىيادا خەنزۇچە بىر نېمە دېيىلىدىغان بولۇپ، «ئۆلۈمگە چوقۇنۇش» دەپ تەرجىمە قىلىنىدۇ ياكى ئۆزۈلۈكىنى يوقىتىش دېسەك تېخىمۇ جايىغا چۈشۈشى

مۇمكىن. ئوكيانىيەنىڭ پۇقرالىرىنىڭ يۇقىرىقى ئىككى پەلسەپىنىڭ ھىد - بۇسنى پۇراپ قېلىشىغىمۇ رۇخسەت قىلىنمايدۇ. ئەكسىچە ھۆكۈمەت ئۆز پۇقرالىرىغا يات دۆلەت پەلسەپىلىرىنى، ئەڭ ئەقەللىي ئەخلاقىي پىرىنسىپ ۋە ئەقەللىي ساۋاتلارغا زىت ياۋايى پەلسەپە دەپ ئۆگىتىدۇ. ئەمەلىيەتتە بۇ ئۈچ پەلسەپىنىڭ ئاساسەن ھېچقانداق پەرقى يوق، شۇنداقلا ئۇلار ھىمايە قىلىپ تۇرىدىغان ئىجتىمائىي تۈزۈملەرنىڭمۇ پەرقى يوق. ئۈچلا جەمئىيەتنىڭ قۇرۇلمىسى پىرامىدا شەكىللىك، ئوخشاشلا بىر مۇقەددەس داھىيغا چوقۇنىدۇ، ئىقتىسادىمۇ ئوخشاشلا ئۇرۇش ئۈچۈن تەرەققىي قىلدۇرۇلىدۇ. نەتىجىدە، بۇ ئۈچ دۆلەت بىر - بىرىنى بويسۇندۇرالمىدۇ، ھەتتا بويسۇندۇرالمىغاندىمۇ ھېچقانداق بىر ئەۋزەللىككە ئېرىشەلمەيدۇ. ئەكسىچە، ئۇلار مۇشۇنداق توقۇنۇش ئىچىدە تۇرسىلا، ھارۋىنىڭ چاقىدەك بىر - بىرىنىڭ مەۋجۇتلۇقى ئۈچۈن تىرەك بولىدۇ. يەنە بۇ ئۈچ دۆلەتنىڭ ھۆكۈمران گۇرۇپپىسى ئۆزىنىڭ قىلمۇتقانلىرىنى بىرلا ۋاقىتتا بىلىدۇ ھەم بىلمەيدۇ. ئۇلارنىڭ ھاياتى ئۇرۇش بىلەنلا ئۆتىدۇ، شۇنداقلا يەنە ئۇلار ئۇرۇشنىڭ غەلبىسىز ھالەتتە مەڭگۈ داۋاملىشىشى لازىملىقىنىمۇ بىلىدۇ. يەنە شۇنداقلا ئىشغال قىلىنىش خەۋپىنىڭ يوقلىقىدىن ئىبارەت بىر پاكىت بۇ ئۈچ پەلسەپە سىستېمىسىنىڭ ئورتاق خاسلىقى بولمىش رېئاللىقنى ئىنكار قىلىشنى مۇمكىنچىلىككە ئىگە قىلغان. يەنە شۇنى تەكىتلەش زۆرۈركى، ئۇرۇشنىڭ بۇنداق ئۈزلۈكسىزلىكى ئۇرۇشنىڭ ئەسلىي خاراكتېرىنىمۇ ئۆزگەرتىۋەتكەن.

ئەسلىدە ئۇرۇش دېگەن ھامىنى بىر كۈنى، يا ئېنىق بىر غەلبە يا مەغلۇبىيەت بىلەن ئاخىرلىشىدىغان ئىش ئىدى. بۇرۇنقى زامانلاردا ئۇرۇش ئىنسانلار جەمئىيىتى تاشقى دۇنيا بىلەن بولغان ئالاقىدە ئۆزىنى ساقلاپ قالىدىغان ئەڭ ئاساسلىق ۋاسىتە بولغان. بارلىق دەۋرلەردىكى ھۆكۈمدارلارنىڭ ھەممىسى ئۆزىنىڭ ئەگەشكۈچىلىرىگە ساختا دۇنيا قاراشنى تاشقان. ئەمما ئۇلارنىڭ ھەربىي كۈچىگە زىيان سېلىش ئېھتىمالى بولغان ھەرقانداق بىر خاتا تۇيغۇنىڭ پەيدا بولۇپ قېلىشىغا ھەرگىز يول قويمىغان. ناۋادا مەغلۇبىيەت مۇستەقىللىقنى يوقىتىش ياكى ئۇلار خالىمىغان باشقا بىرەر ئاقىۋەتنى ئېلىپ كېلىش بولىدىغاندەكلا بولسا، ئۇ ھالدا مۇداپىئە - ئېھتىيات تەدبىرلىرىنى چوقۇم ئەستايىدىل ئويلىشىشقا توغرا كېلىدۇ. ماددىي پاكىتلارغا قەتئىي سەل قاراشقا بولمايدۇ. پەلسەپە، دىن، ئېتىكا، ياكى سىياسىدا ئىككىگە ئىككىنى قوشسا بەلكىم بەش چىقىشى مۇمكىن، بىراق، مىللىتى ياكى ئابروپىلان لايىھىلىگەندە چوقۇم تۆت چىقىشى كېرەك. ئۈنۈمسىز دۆلەتلەر ھامان بىر كۈنى باشقىلارنىڭ تاپىنى ئاستىدا قالىدۇ، ئۈنۈم ئۈچۈن كۈرەش قىلىش خەلق تە خاتا تۇيغۇ پەيدا قىلىشقا زىيانلىق. ئۇنىڭدىن باشقا، ئۈنۈمدار بولۇش ئۈچۈن ئۆتمۈشتىن ئۆگىنىشكە توغرا كېلىدۇ، بۇ ئۆتمۈش ھەققىدە توغرا بىلىم، مەلۇمات بولۇش كېرەك دېگەنلىكتۇر. بۇرۇنقى گېزىتلەردە ۋە تارىخ كىتابلىرىدىمۇ بىر تەرەپلىملىك ۋە بۇرمىلاشلار مەۋجۇت، ئەمما بۈگۈنكىدەك مۇنداق ئومۇمىيۈزلۈك بۇرمىلاش كۆرۈلۈپ باقمىغان. ئۇرۇش ھۇشيارلىقنىڭ

ئەڭ ياخشى قوغدىغۇچىسى ئىدى، ھۆكۈمران سىنىپلار ئۈچۈن ئېيتقاندا بولسا ئۇرۇش بەلكىم باشقا ھەرقانداق قوغدىغۇچىدىنمۇ مۇھىم مۇداپىئە بولۇشى مۇمكىن. ئۇرۇشتا مەيلى غەلبە قىلسۇن ياكى مەغلۇب بولسۇن، ھېچقانداق ھۆكۈمران سىنىپ پۈتۈنلەي چىكارىگەر بولىدىغان ئىش بولمايدۇ.

ئەمما ئۇرۇش ئۈزۈلمەس ئۇرۇشقا ئايلىنىپ كەتكەندە ئۇ ئاللىقاچان خەتەرلىك بولماي قالىدۇ، ئۇرۇش ئۈزۈلمەي بولۇپ تۇرغاندا، ھەربىي زۆرۈرىيەت دەيدىغان ئوقۇمۇ مەۋجۇت بولمايدۇ. تېخنىكا تەرەققىياتى توختاپ قالىدۇ، كۆزگە كۆرۈنۈپ تۇرىدىغان ئەڭ ئېنىق ماددىي پاكىتلارمۇ ئىنكار قىلىنىدۇ ياكى نەزەردىن ساقىت قىلىنىدۇ. باشتا بايان قىلغىنىمىزدەك، ئىلمىي تەتقىقات دېگەنلەرمۇ پەقەت ئۇرۇش مەقسىتى ئۈچۈنلا ئېلىپ بېرىلىدۇ. ماھىيىتىدىن ئېيتقاندا، ئۇ پەت تەتقىقاتى ئەمەس، بۇ تەتقىقاتلارنىڭ نەتىجىسىزلىكىمۇ مۇھىم ئەمەس. ئۈنۈمگە، ھەتتا ھەربىي ئۈنۈمگەمۇ ھاجەت قالمايدۇ. ئوكيانىيىدە ئىدىيە ساقچىلىرىدىن باشقا ھەممە نەرسە ئۈنۈمسىز. بۇ ئۈچ دۆلەت بىر - بىرىگە يېڭىلمەس بولغاندىن باشلاپ، ئۇلار بىر - بىرىدىن تولۇق ئايرىلغان ئۈچ دۇنياغا ئايلاندى. ئۇلارنىڭ ھەر بىرىدە ھەرقانداق ئىدىيە بۇرمىلاش ھەرىكەتلىرى ناھايىتى دەخلىسىز، بىخەتەر ئېلىپ بېرىلدى. رېئاللىق پەقەت يېيىش، كىيىش، تۇرالغۇ، كىيىم - كېچەك، زەھەر ئىچىپ سالماسلىق، بىنادىن سەكرەپ ئۆلۈۋالماسلىق دېگەندەك كۈندىلىك تۇرمۇش ئېھتىياجلىرى بىلەن خەلقنى ئۆز بېسىمى، ئىسكەنجىسىگە ئالدى. ھاياتلىق

ۋە ئۆلۈم، جىسمانىي لەززەت ۋە ئازاب ئارىسىدا يەنىلا پەرق بار، ئەمما پەقەت پەرقلا بار، خالاس. تاشقى دۇنيادىن ۋە ئۆتمۈشتىن ئۈزۈلگەن ئوكيانىيە خەلقى خۇددى ئالەم بوشلۇقىدا لەيلەپ تۇرغان ئادەم يۇقىرى - تۆۋەننى پەرق ئېتەلمىگەندەك بىر ھالەتتە ياشىماقتا. بۇ دۆلەتنىڭ ھۆكۈمرانلىرى ھاكىمىيەتلىكلىكتە پىرئەۋىن ۋە قەيسەرلەردىنمۇ ئېشىپ كەتكەن. بۇ دۆلەتلەر ئەگەشكۈچىلىرىنى ئاچارچىلىق تۈپەيلىدىن، كۆپلەپ ئۆلۈپ كېتىشتىن ساقلاشقا مەجبۇر، چۈنكى بۇنداقتا ئۇلارغا زور قولايىسىزلىق تۇغۇلىدۇ. يەنە شۇنىڭ بىلەن بىرگە، ئۇلار يەنە ھەربىي تېخنىكىدا، رەقىپ دۆلەتلىرى بىلەن ئوخشاش سەۋىيەدە تۇرۇشقا مەجبۇر. ئۇلار مۇشۇ ئەقەللىي شەرتلەرنى ھازىرلىيالىسا، ئاندىن رېئاللىقنى ئۆزى خالىغان شەكىلدە ئۆزگەرتەلەيدۇ.

شۇنداقتىمۇ بىز ھازىرقى ئۇرۇشنى ئىلگىرىكى ئۇرۇش ئۆلچىمى بىلەن ئانالىز قىلساق، بۇنىڭ پەقەت بىر ھىيلە ئىكەنلىكىنى بىلەلەيمىز. بۇ خۇددى مۇڭگۈزلىرى بىر - بىرىنى يارىلاندىرالمىدىغان شەكىلدە ئۆسۈپ چىققان ھايۋانلار ئوتتۇرىسىدىكى ئۇسۇشۇشكە ئوخشايدۇ. لېكىن، ئۇرۇش يالغان بولسىمۇ، يەنىلا مۇتلەق ئەھمىيەتسىز ئەمەس. بۇ ئۇرۇش بىر تەرەپتىن ئېشىنچا مەھسۇلاتلارنى خورىتىپ تۇرىدۇ، يەنە بىر تەرەپتىن تەبىئىيەت جەمئىيەت ئۈچۈن زۆرۈر بولغان ئاڭ ئاتموسفىراسىنى ساقلايدۇ. ئۇرۇش ھازىر پەقەت بىر دۆلەتنىڭ ئىچكى ئىشىغا ئايلىنىپ قالدى. ئىلگىرى، ھەممە دۆلەتلەردىكى ھۆكۈمران كۈچلەر ئورتاق مەنپەئەتلىرىنى ئېتىراپ قىلىشىپ، ئۇرۇشنىڭ

ۋەيرانچىلىقنى مەلۇم دەرىجىدە چەكلەشسىمۇ، يەنىلا
 بىر - بىرىگە قارشى ئۇرۇش قىلىشاتتى ۋە زەپەر
 قۇچقۇچى مەغلۇب بولغۇچىنىڭ بايلىقلىرىنى بۇلاپ
 - تالايىتى. ھازىر كۈنىمىزدە، ئۇلار ھەرگىز بىر -
 بىرى بىلەن ئۇرۇش قىلىشمايدۇ، بەلكى ھەر بىر
 دۆلەتتىكى ھۆكۈمرانلار پەقەت ئۆز يۇقىرىغا قارشى
 ئۇرۇش قىلىدۇ، ئۇرۇشنىڭ مەقسىتى تېررىتورىيەنى
 كېڭەيتىش ياكى قوغداش ئەمەس، بەلكى جەمئىيەتنىڭ
 قۇرۇلمىسىنى شۇ يېتى تۇتۇپ تۇرۇشتۇر. «ئۇرۇش»
 دېگەن بۇ سۆزنى ھازىر چۈشەنگىلى بولماس بولۇپ
 كەتتى، بەلكىم ئۇرۇشنىڭ ئۈزلۈكسىزلىكى تۈپەيلىدىن
 ئەسلى مەنىدىكى ئۇرۇش يوقاپ كەتتى دېسەك
 تېخىمۇ توغرا بولۇشى مۇمكىن. يېڭى تاش قوراللار
 دەۋرىدىن باشلاپ، 20 - ئەسىرنىڭ باشلىرىغىچە
 بولغان ئارىلىقتىكى ئۇرۇشنىڭ ئىنسانلارغا ئەپكىلىدىغان
 تالاپەت - بېسىملىرىنىڭ ئورنىنى ھازىر تامامەن
 ئوخشىمايدىغان بىر نەرسە ئالدى، ئەگەر بۇ ئۈچ دۆلەت
 بىر - بىرى بىلەن ئۇرۇشۇشنىڭ ئورنىغا مەڭگۈلۈك
 تىنچلىق كېلىشىمى ئىمزالاپ، بىر - بىرىگە تاجاۋۇز
 قىلىشىمسا ئاقىۋەت يەنىلا ئوخشاش بولىدۇ. چۈنكى بۇ
 خىل ئەھۋالدىمۇ، ھەر بىرى يەنىلا ئايرىم بىر بېكىك
 دۇنيا سۈپىتىدە مەۋجۇتلۇقىنى داۋاملاشتۇرىدۇ، تاشقى
 دۇنيانىڭ سادالىرىنىڭ ئويغىتىۋېتىشىدىن ئامان تۇرىدۇ.
 مەڭگۈلۈك تىنچلىق مەڭگۈلۈك ئۇرۇش بىلەن ئوخشاش
 مەنىگە ئىگە. مانا بۇ، گەرچە پارتىيە ئەزالىرىنىڭ
 ئۆزىمۇ بۈزەكى چۈشەنسىمۇ، پارتىيەنىڭ «ئۇرۇش
 تىنچلىقتۇر» دېگەن شوئارىنىڭ ھەقىقىي مەنىسىدۇر.

ۋىنىستون ئوقۇشتىن توختىدى. يىراق بىر يەردىن راكتا بومبىنىڭ پارتلىغان ئاۋازى ئاڭلاندى. بۇ ئاۋاز ئۇنىڭ ئېكران يوق ئۆيىدە يالغۇز ئولتۇرۇپ بىر چەكلەنگەن كىتابنى ھۇزۇرلىنىپ ئوقۇشتىن كەلگەن ياپراشلىرىنى بۇزالمىدى. يالغۇزلۇق ۋە ئەمىنلىك جىسمانىي تۇيغۇ ئىدى، بۇ تۇيغۇ نېمىشقىكىن ئۇنىڭ بەدىنىدىكى ھارغىنلىق، ئورۇندۇقنىڭ يۇمشاقلىقى، دەرىزىدىن كىرگەن مەيىن شامالنىڭ يەڭگىل سىپاشلىرى بىلەن بىرلىشىپ كەتتى. بۇ كىتاب ئۇنى ھاياجانغا سالدى، تېخىمۇ توغرىسىنى دېگەندە، ئۇنىڭ قەلبىنى تېچلاندىردى. مەلۇم نۇقتىدىن ئېيتقاندا، كىتاب ئۇنىڭغا ھېچقانداق بىر يېڭى مەزمۇن ئېيتىپ بېرەلمىگەنىدى، ئەمما كىتابنىڭ جەلپكارلىقىنىڭ سەۋەبى دەل مۇشۇ يەردە ئىدى. ئەگەر ئۇنىڭغا كاللىسىدىكى پارچە پىكىرلەرنى رەتلەش ئىمكانىيىتى بولغان بولسا، بۇ كىتابتىكى گەپلەرنى ئۇ ئاللىبۇرۇن ئۆزىلا دەپ بولغان بولاتتى. بۇ ئۇنىڭ مېڭىسىگە ئوخشايدىغان باشقا بىر مېڭىنىڭ مەھسۇلاتى ئىدى، ئەمما بۇ مېڭە ئۇنىڭكىدىن ئۆتكۈر، سىستېمىلىق، جۈرئەتلىك ئىدى. ئۇنىڭ قارىشىچە، ئەڭ ياخشى كىتابلار دەل سەن بىلىپ بولغان نەرسىلەرنى دەپ بېرەلگەن كىتابلار ئىدى. ۋىنىستون جۇلىيانىڭ تىۋىشلىرىنى ئاڭلاپ، كىتابنىڭ بىرىنچى بابىنى ئاچتى ۋە ئۇنىڭ بىلەن كۆرۈشۈش ئۈچۈن ئورۇندۇقتىن تۈردى. ئۇ قوڭۇر رەڭ بوخچىسىنى پولىغىلا ئاشلىدى - دە، ئۆزىنى ۋىنىستوننىڭ قۇچىقىغا ئاتتى. ئۇلار كۆرۈشمىگىلى بىر ھەپتىدىن ئاشقاندى.

— مەن كىتابنى قولغا ئالدىم، — دېدى ۋىنىستون جۇلىيا ئۇنىڭ قۇچىقىدىن ئايرىلغاندا.

— ھە! ئۇنى ئالدىڭىز! ياخشى! — دېدى جۇلىيا ئانچە قىزىقپ كەتمىگەندەك ۋە دەرھاللا قەھۋە دەملەش ئۈچۈن ئوچاقنىڭ يېنىدا زوڭرايدى.

ئۇلار كارىۋاتتا يېرىم سائەت يېتىشقاندىن كېيىن، ئاندىن بايقى گەپكە قايتىپ كەلدى. كەچقۇرۇننىڭ شامىلى خېلىلا سوغۇق بولۇپ،

ئۇلار ئەدىيالنى يېپىنئوالدى، توۋەن تەرەپتىن ناخشا سادالىرى ۋە كوچىدىن ماڭغان ئۆتۈك ئاۋازلىرى ئاڭلىناتتى، ھېلىقى يوغان، قىزىل بىلەكلىك ئايال پەستىكى سەينادىكى دائىملىق كۆرۈنۈش ئىدى. ئىشقىلىپ قۇياش پېتىلا كەتمىسە، پۈتۈن كۈندۈز ئۇ ئايالنىڭ كىر دېسى بىلەن ئارغامچا ئارىسىدا پالاقشىمايدىغان، ئىلغۇچنى چىشلىۋالمايدىغان، ناخشا ئېيتمايدىغان بىرەر سائىتىمۇ يوق ئىدى. جۇليا يېنىچە يانتى، ئەلپازىدىن ھازىرلا ئۇيقۇغا غەرق بولىدىغاندەك كۆرۈنەتتى. ۋىنستون پولىدىكى كىتابنى قولغا ئېلىپ، جۇلياغا توغرىلىنىپ ئولتۇردى.

— بۇنى چوقۇم ئوقۇشىمىز لازىم، سىزمۇ شۇ. قېرىنداشلارنىڭ بارلىق ئەزالىرى چوقۇم ئوقۇشى كېرەككەن، — دېدى ۋىنستون. — سىز ئوقۇڭ، — دېدى جۇليا كۆزىنىمۇ ئاچماي، — ئۇنلۇك ئوقۇڭ، ئەڭ ياخشى مۇشۇ. ئوقۇغاچ ماڭا چۈشەندۈرۈڭ.

ئىستىرىلكا ئالتىنى كۆرسىتىپ تۇراتتى، بۇ 18 بولدى دېگەن گەپ، دېمەك ئۇلارنىڭ يەنە ئۈچ - تۆت سائەت ۋاقتى بار. ۋىنستون كىتابنى تىزغا قويۇپ ئوقۇشنى باشلىدى:

1. باپ نادانلىق قۇدرەتتۇر

ئىنسانلار تارىخنى خاتىرىلىگەن دەۋرلەردىن، بولۇپمۇ يېڭى تاش قوراللار دەۋرىدىن باشلاپ، ئىنسانلار جەمئىيىتىدە يۇقىرى تەبىقە، ئوتتۇرا تەبىقە ۋە تۆۋەن تەبىقىدىن ئىبارەت ئۈچ تەبىقە ئادەملەر تۈركۈمى مەۋجۇت بولۇپ كەلدى. ئۇلار يەنە ئوخشىمىغان نۇرغۇن كاتېگورىيىلەرگە بۆلۈندى، ئۇلارنىڭ ئىسمى، سانى، بىر - بىرىگە تۇتقان پوزىتسىيىسى، ئوخشىمىغان

دەۋرلەردە پەرقلىق بولۇپ كەلدى. لېكىن، جەمئىيەتنىڭ تۈپ قۇرۇلمىسى ئۆزگەرمىدى. خۇددى گروسكوپ ئىككى تەرەپكە قانچىلىك ئاغسۇن، يەنىلا ئۆزىنىڭ تەڭپۇڭلۇقىنى ساقلىغاندەك، جەمئىيەتتە داۋاملىق چوڭقۇر ئىنقىلاب ۋە ئەسلىگە كەلتۈرۈۋالغىلى بولمايدىغان ئۆزگىرىشلەر بولۇپ تۇرغان بولسىمۇ، تۈپكى ئەندىزە شۇ يېتى ساقلىنىپ كەلدى.

- جۇليا، ئويغاقمۇ سىز؟ — دېدى ۋىنىستون.
 - ھەئە سۆيۈملۈكۈم، داۋاملاشتۇرۇڭ، قالتىسكەن.
- ۋىنىستون داۋاملاشتۇردى:

بۇ ئۈچ تەبىقىنىڭ مەقسىتى كېلىشتۈرگىلى بولمايدىغان دەرىجىدە زىددىيەتلىك بولۇپ، يۇقىرى تەبىقىنىڭ مەقسىتى ئۆزىنىڭ ئورنىنى ساقلاپ قېلىش؛ ئوتتۇرا تەبىقىنىڭ بولسا يۇقىرى تەبىقە بىلەن ئورۇن ئالماشتۇرۇش؛ تۆۋەن تەبىقىنىڭ مەقسىتى بولسا — ئەگەر ئۇلاردا بىر مەقسەت بار دېيىلسە، چۈنكى ئۇلار زىيادە زۇلۇم ۋە ئېزىلىش ئاستىدا ياشىغاچقا، ئۆزىنىڭ كۈندىلىك تۇرمۇش ئېھتىياجىدىن باشقا نەرسىلەرنى ئويلىيالمىتتى — بارلىق پەرقنى يوقىتىپ، ھەممەيلى بىر باراۋەر ياشايدىغان بىر جەمئىيەت قۇرۇش ئىدى. شۇڭلاشقا پۈتكۈل تارىخ ئېقىنىغا نەزەر سالساق، تارىخنىڭ ئومۇمى رامكىسىنىڭ قايتا - قايتا تەكرارلىنىش ئىچىدە ئىكەنلىكىنى كۆرەلەيمىز. خېلى ئۇزۇق ۋاقىتتىنچە يۇقىرى تەبىقە ئۆز ئورنىدا خېلىلا بىخەتەر تۇرغاندەك

كۆرۈنىدۇ، بىراق شۇنداق بىر ۋاقىت كېلىدۇكى،
 ئۇ چاغدا ئۇلارنىڭ ئۆزىگە ياكى كۈچ - قۇدرىتىگە
 ۋە ياكى ئىككىلىسىگە بولغان ئىشەنچىسى يوقايدۇ.
 ئاندىن ئوتتۇرا تەبىقە ئەركىنلىك ۋە ئادالەت ئۈچۈن
 كۈرەش قىلغان قىياپەتكە كىرىۋېلىپ، تۆۋەن تەبىقىنى
 سېپىگە قوشۇۋالىدۇ ۋە يۇقىرى تەبىقىنى ئاغدۇرۇۋېتىدۇ.
 ئۇلار مەقسىتىگە يەتكەن زامانلا تۆۋەن تەبىقىنى يەنە
 ئەسلىدىكى مەزلۇملۇق ئورنىغا قايتۇرۇۋېتىپ، ئۆزلىرى
 يۇقىرى تەبىقە بولۇۋالىدۇ. ئاندىن يۇقىرى تەبىقىدىن
 ياكى تۆۋەن تەبىقىدىن ۋە ياكى ئىككىلا تەبىقىدىن
 ئايرىلىپ چىققان بىر تۈركۈم كىشىلەر ئوتتۇرا تەبىقىنى
 شەكىللەندۈرىدۇ، شۇنىڭ بىلەن كۈرەش يېڭىدىن
 باشلىنىدۇ. بۇلارنىڭ ئىچىدە تۆۋەن تەبىقە، ھەتتا قىسقا
 ۋاقىتلىق بولسىمۇ غەلبىگە ئېرىشەلمەيدۇ. پۈتكۈل تارىخ
 مابەينىدە ئازراقمۇ ماددىي يۈكسىلىش بولمىدى دېسەك،
 مۇبالىغە بويىنچىلىقى، ھازىرقىدەك ئارقىغا چېكىنىۋاتقان
 بىر دەۋردىمۇ، كىشىلەرنىڭ ماددىي تۇرمۇشى نەچچە
 ئەسىر بۇرۇنقى ئىنسانلارنىڭكىدىن كۆپ ياخشى. ئەمما
 ماددىي بايلىقنىڭ ئاز - تولا ئېشىشى، ئەدەپ -
 قائىدىلەرنىڭ يۈكسىلىشى، ھېچقانداق ئىسلاھات ياكى
 ئىنقىلاب ئىنسانلارنىڭ باراۋەرلىكىنى قىلچىلىك ئىلگىرى
 سۈرەلمىدى. تۆۋەن تەبىقىدىكىلەرنىڭ نۇقتىسىدىن
 قارىغاندا، ھەرقانداق تارىخىي ئۆزگىرىش ئۇلارغا
 خوجايىنلىرىنىڭ نامىنىڭ ئۆزگىرىشىدىن باشقا ھېچنېمە
 ئەپكەلمەيدۇ.

19 - ئەسىرنىڭ ئاخىرلىرىغا كەلگەندە، تارىخنىڭ
 بۇ ئەندىزىسىنىڭ مۇشۇنداق تەكرارلىنىپ تۇرىدىغانلىقى

نۇرغۇن كۆزەتكۈچلەرگە ئايان بىر ئىشقا ئايلىنىپ قالدى. نۇرغۇن مۇتەپەككۇرلار تارىخنى ھالقىسىمان جەريان دەپ چۈشەندۈردى ۋە تەكسىزلىكنى ئىنسانلار جەمئىيىتىنىڭ ئۆزگەرتكىلى بولمايدىغان قانۇنىيىتى دەپ دەۋا قىلىشتى. ئەلۋەتتە، بۇ قاراشنىڭ ئەزەلدىن نۇرغۇن قوللىغۇچىلىرى بولۇپ كەلدى. بىراق، ھازىر بۇ قاراشنىڭ ئوتتۇرىغا قويۇلىشىنىڭ ئۆزىدە چوڭ ئۆزگىرىش بولدى. ئۆتمۈشتە، ئولگا رىخىيلىك جەمئىيەت قۇرۇلمىسىغا بولغان ئېھتىياج يۇقىرى تەبىئىيەتنىڭ ئاساسلىق ئەقىدىسى بولۇپ، پادىشاھلار، ئاقسۆڭەكلەر، پوپلار، ئادۋوكاتلار، شۇنداقلا باشقا پارازىتسىمان تەبىئەتلەر مۇشۇنى تەرغىپ - تەشۋىق قىلىپ كەلدى، شۇنداقلا يەنە ئۇلارغا كەلگۈسىدىكى، ئۆلگەندىن كېيىنكى گۈزەل دۇنيانى ۋەدە قىلىپ، كۆز ئالدىدىكى ئىجتىمائىي رېئاللىقنى چىرايلىقلاشتۇرۇپ بەردى. ئوتتۇرا قاتلام ئۆزىنىڭ كۈرىشىدە ئەركىنلىك، باراۋەرلىك، قېرىنداشلىق دېگەندەك سۆزلەردىن ئوبدان پايدىلىنىپ كەلدى. ئەپسۇسكى ھازىر ئىنسانلارنىڭ ھەممىسى قېرىنداشتۇر دېگەن ئۇقۇمىمۇ، ھازىرچە ھوقۇقتا ئەمەس، ئەمما ئۆزۈننىڭ ياقى ھوقۇقىنى قولغا ئېلىشنى تاما قىلىۋاتقان كىشىلەر تەرىپىدىنمۇ ھۇجۇمغا ئۇچراۋاتىدۇ. ئۆتمۈشتە، ئوتتۇرا تەبىئە ھېچبولمىسا باراۋەرلىك بايرىقى ئاستىدا ئىنقىلاب ئېلىپ بارغان ۋە كونا مۇستەبىت ھاكىمىيەتلەرنى ئاغدۇرۇۋېتىپ، يېڭى مۇستەبىتلىكنى بەرپا قىلىشقان ئىدى.

بۇ يېڭى تەبىئە ئۆزىنىڭ مۇستەبىت ھاكىمىيىتىنى سوتسىيالىزم دېگەن يېڭى نام بىلەن ئاتىدى. بۇ 19 -

ئەسىرنىڭ باشلىرىدا مەيدانغا كەلگەن سۆز بولۇپ، بۇ قەدىمكى زاماندىكى قۇللار قوزغىلىڭدا مەيدانغا كەلگەن ئىدىيە زەنجىرنىڭ ئەڭ ئاخىرقى ھالقىسى ئىدى، بۇ ھازىرمۇ ئىلگىرىكى دەۋرلەردىكى ئۇتوپىيەچىلىكنىڭ چوڭقۇر تەسىرى ئاستىدا تۇرۇۋاتىدۇ. ئەمما 1900 - يىلىدىن بۇيان مەيدانغا كەلگەن سوتسىيالىزمنىڭ ھەرخىل ۋارىيانتلىرىدا ئەركىنلىك ۋە باراۋەرلىك بەرپا قىلىشتىن ئىبارەت نىشان ئوچۇق - ئاشكارا تاشلىنىپ قالدى. 20 - ئەسىرنىڭ ئوتتۇرىلىرىدا سوتسىيالىزمنىڭ يېڭى شەكىللىرى، - مەسىلەن: ئوكيانىيىدە ئىنىسوك، ياۋروپا ئاسىيادا يېڭى بولشېۋىزم، شەرقىي ئاسىيادا ئاشكارا تىلغا ئېلىنىدىغان ئۆلۈمگە چوقۇنۇش قاتارلىقلار - مەيدانغا كەلدى. بۇلارنىڭ ھەممىسىنىڭ مەقسىتى تەڭسىزلىك ۋە ئەركىنسىزلىكنى ئەبەدىيلەشتۈرۈشتۇر. ئەلۋەتتە، بۇ يېڭى ئۆزگىرىش كۈنىسى ئاساسىدا مەيدانغا كەلگەن بولۇپ، پەقەت ئىسمى بار جىسمى يوق ھالەتتە ئىدى. ئەسلىدىكى ئىدىئولوگىيىسىنى پەقەت ئېغىزىنىڭ ئۇچىدىلا تەشەببۇس قىلىپ قوياتتى. بۇلارنىڭ ھەممىسىنىڭ مەقسىتى تەرەققىياتنى بوغۇش ۋە تارىخنى توختىتىپ قويۇشتۇر. بۇ سائەت ئىستىرىلكىسىدەك بىر مېڭىپ، بىر توختاپ تۇراتتى. دائىمقىدەك يۇقىرى تەبىقىنى ئوتتۇرا تەبىقە ئاغدۇرۇپ تاشلايتتى، ئاندىن ئۆزى يۇقىرى تەبىقە بولاتتى. ئەمما بۇ قېتىم، يۇقىرى تەبىقە ئىنتايىن ئىنچىكە ئىستراتېگىيە ئارقىلىق، ئۆز ئورنىنى مەڭگۈ ساقلاپ قالالايدىغان بولدى. بۇ مەلۇم دەرىجىدە تارىخىي تەجرىبە - ساۋاقلارنىڭ جۇغلىنىشى ۋە تارىخىي سەزگۈرلۈكنىڭ

ئۆتكۈزۈلۈشىدىن كەلگەندى. ۋەھالەنكى، بۇلار 19 - ئەسىردىن بۇرۇن يوق دېيەرلىك ئىدى. تارىخنىڭ ھالقىسىمان تەرەققىيات جەريانى ھازىر بىلگىلى بولىدىغان بىر ئىشقا ئايلانغانىدى، بىلگىلى بولدى دېگەنلىك، ئۇنى ئۆزگەرتكىلى بولىدۇ، دېگەنلىك ئىدى. ئەمما بۇنىڭ ئەڭ چوڭ سەۋەبى شۇكى، 20 - ئەسىرنىڭ باشلىرىدىلا، ئىنسانلارنىڭ باراۋەرلىكىنى ئىشقا ئاشۇرۇش مۇمكىنچىلىكى ئەمەلگە ئېشىپ بولغانىدى. ئىنسانلارنىڭ تۇغما تالانت، ئىقتىدار جەھەتلەردە بىر - بىرىدىن پەرقلىنىدىغانلىقى، بەزىلەرنىڭ بەزىلەردىن ئۈستۈن تۇرىدىغانلىقى ھازىرمۇ بىر ھەقىقەتتۇر. ئەمما ئۇ چاغلاردا، سىنىپلارغا ئايرىش ۋە باي - نامراتلىق پەرقىنى گەۋدىلەندۈرۈشكە بىرەر ئەمەلىي ئېھتىياج يوق ئىدى. ئۇنىڭدىن بۇرۇنقى دەۋرلەردە، سىنىپلارغا ئايرىشتىن ساقلاشنى بولمايلا قالماستىن، يەنە شۇنداق قىلىش ئارزۇلىناتتى. تەڭسىزلىك مەدەنىيەتنىڭ بەدىلى بويىچە ئىدى. ماشىنا - ئۈسكۈنىلەرنى ئىشلەپچىقىرىشنىڭ تەرەققىي قىلىشىغا ئەگىشىپ بۇ خىل ئەھۋال ئۆزگەردى. ھەتتا بۈگۈنكى كۈندىمۇ، ئىنسانلارنىڭ ئوخشىمىغان خىزمەتل قىلىشى بىر تەبىئىي زۆرۈرىيەت بولسىمۇ، ئەمما ئۇلارنىڭ پەرقلىق ئىجتىمائىي، ئىقتىسادىي تەبىقىلەردە ياشاشىنىڭ ھېچقانداق زۆرۈرىيىتى يوق ئىدى. ۋەھالەنكى، ھوقۇقنى چاڭگىلىغا كىرگۈزۈۋالغان ھۆكۈمران كۈچلەرنىڭ نۇقتىسىدىن قارىغاندا، ئىنسانلارنىڭ باراۋەرلىكى قوغلىشىدىغان غايە ئەمەس، بەلكى ساقلىنىدىغان خەۋپكە ئايلىنىپ قالدى. تېخىمۇ قەدىمكى دەۋرلەردىكى، ئادالەتلىك ۋە

تىنچ جەمئىيەتنىڭ مەۋجۇت بولۇشى مۇمكىن ئەمەس چاغلاردا، ئۇنىڭ مەۋجۇت بولىدىغانلىقىغا ئىشىنىش ئاسان ئىدى. ئىنسانلار ئېغىر ئەمگەك، زۇلۇم يوق پانىي دۇنيادىكى جەننەتتە، باراۋەر قېرىنداشلىق ئىچىدە ياشىيالايدۇ، دەيدىغان ئىنتىلىش ئىنسانلارنى نەچچە مىڭ يىللار مابەينىدە ئالداپ كەلدى. ھەتتا ھەربىر تارىخىي ئۆزگىرىشتىن ئەمەلىي نەپ ئېلىپ كېلىۋاتقان كىشىلەرمۇ، مۇشۇنداق ئىنتىلىشلەردە بولۇپ كەلدى. فىرانسىيە، ئەنگىلىيە، ئامېرىكا ئىنقىلابلىرىنىڭ رەھبەرلىرى ئۆزلىرى دەۋا قىلىدىغان كىشىلىك ھوقۇق، سۆز ئەركىنلىكى، قانۇن ئالدىدىكى باراۋەرلىك قاتارلىق شوئارلىرىغا ئاز - تولا ئىشىنەتتى ۋە ھەرىكىتىمۇ مۇشۇ ئىشىنىشنىڭ تەسىرىگە مەلۇم دەرىجىدە ئۇچرايتتى. ئەمما 20 - ئەسىرنىڭ 40 - يىللىرىغا كەلگەندە، ئاساسلىق سىياسىي ئىدىيە ئېقىملىرى ھاكىمىيەتلىككە ئايلىنىپ كەتتى. دەل پانىي دۇنيادىكى جەننەتنى قۇرۇش ئىمكانىيىتى تۇغۇلغاندا، ئۇ تۇنجۇقتۇرۇلدى. ھەرقانداق بىر يېڭى سىياسىي ئىدىيە، مەيلى ئۇنىڭ نامى قانداق ئانالىسۇن، تەبىقىلىشىش ۋە ھەربىي تۈزۈلمىشىنى تەرغىپ قىلىدىغان بولدى. 1930 - يىللار ئەتراپىدىكى ۋەزىيەت ئومۇمىيۈزلۈك چېڭىپ كەتكەن چاغلاردا، تاشلىنىپ كەتكىلى نەچچە يۈز يىل بولغان سوراق قىلماي تۇرمىگە سولاش، ئۇرۇش جىنايەتچىلىرىنى قۇل قىلىش، كولىپكتىپ قىرغىن قىلىش، قىيناپ ئىقرار قىلدۇرۇش، گۆرۈگە ئېلىش، پۈتكۈل ئاھالىنى پالاش قاتارلىق قىلمىشلار قايتىدىن ئومۇملىشىشقا باشلىدى، شۇنداقلا ئۆزلىرىنى مەدەنىيەتلىك، ئىلغار سانايدىغان

كىشىلەر تەرىپىدىن سىغدۇرۇلدى ۋە ھىمايە قىلىندى. پۈتۈن دۇنيا مىقياسىدىكى ئىچكى ئۇرۇش، ئىنقىلاب ۋە ئەكسىلىتىنقىلابلاردىن ئون يىللارچە ئۆتكەندىن كېيىن، ئىسوك ۋە ئۇنىڭ باشقا رەقىب مەسلەكلەرى رەسمىي پىشقان ۋە ئەمەلىي يۈرگۈزۈلىدىغان بىر سىياسىي نەزەرىيە سۈپىتىدە ئوتتۇرىغا چىقتى. ئەمما 20 - ئەسىرنىڭ باشلىرىدىلا پەيدا بولۇپ بولغان ھاكىمىيەتلىك دەپ ئاتىلىدىغان تۈزۈملەر ئاللىقاچان بۇلارنىڭ مەيدانغا كېلىدىغانلىقىدىن بىشارەت بېرىپ بولغانىدى. شۇ چاغدىكى دۇنياۋىي قالايمىقانچىلىق ئىچىدىن قانداق دۇنيا قۇرۇلمىسىنىڭ شەكىللىنىدىغانلىقى ئاساسەن ئېنىق بولۇپ قالغانىدى. دۇنيانى قانداق ئادەملەرنىڭ كونترول قىلىدىغانلىقىمۇ ھەممىگە ئايان بىر ئىشقا ئايلىنىپ بولغان ئىدى. يېڭىدىن مەيدانغا كەلگەن بۇ يۇقىرى تەبىقە بىۋىروكراتلار، ئالىملار، تېخنىكلار، سودا بىرلەشمىسى تەشكىللىگۈچىلەر، تەشۋىقات مۇتەخەسسسلەرى، جەمئىيەتشۇناسلار، ئوقۇتقۇچىلار، ژۇرنالىستلار ۋە كەسپىي سىياسەتچىلەردىن تەركىپ تاپقان ئىدى. بۇ كىشىلەر ئوتتۇرا تەبىقىدىكى مائاشلىقلار ۋە ئىشچىلار سىنىپىنىڭ يۇقىرى قاتلىمىدىن كېلىپ چىققان بولۇپ، ئۇلارنى سانائەت مونوپولىيىلىرى ۋە ھاكىمىيەتلىك ھۆكۈمەتلەر بىر يەرگە ئەكەلگەن ۋە قۇرۇپ چىققان ئىدى. بۇلارنى بۇرۇنقى دەۋرلەردىكى ئۆز خىللىرىغا سېلىشتۇرغاندا، بۇلار ئۈنچۈلەن ئاچكۆز ئەمەس، ھەشەمەتچىلىككە ئۇنداق بېرىلمەيتتى، ئەمما ھوقۇققا بەك ئىنتىلەتتى. ھەممىدىن بەكرەك ئۆزلىرىنىڭ نېمە ئىش قىلىۋاتقانلىقىنى ناھايىتى ئېنىق بىلەتتى

ھەمدە قارشىلاشقۇچىلارنى رەھىم قىلماي باستۇراتتى. ئەڭ ئاخىرقى پەرق ئەڭ مۇھىم ئىدى. ھازىرقىنى بۇرۇنقىغا سېلىشتۇرغاندا، ئۆتمۈشتىكى ھەرقانداق مۇستەبىت ھاكىمىيەتنى يەنە تېخى سەل يۇمشاق، ئىقتىدارسىز، ئۈنۈمسىز دېيىشكە بولاتتى. ئۇلارنىڭ ھۆكۈمران سىنىپلىرىنىڭ كاللىسىدا ئاز - تولا ئەركىنلىك ئىدىيەسى مەۋجۇت ئىدى، پۇقرالارنى ئۇنچىۋالا چىڭ باشقۇرۇپ كەتمەيتتى، پەقەت ئوچۇق - ئاشكارا ئىش - ھەرىكەتلىرىگە دىققەت قىلاتتى، پۇقرالارنىڭ نېمە ئويلاۋاتقانلىقى بىلەن كارى يوق ئىدى. ھەتتا ئوتتۇرا ئەسىردىكى چېركاۋلارمۇ زامانىۋى ئىدىيە، ئۆلچەملەرگە كەڭ قورساقلىق قىلغانىدى. بۇنداق بولۇشنىڭ مەلۇم سەۋەبى شۇكى، بۇرۇنقى مۇستەبىتلەردە پۇقرالىرىنى داۋاملىق كۆزىتىپ تۇرىدىغان كۈچ - تېخنىكا يوق ئىدى. مەتبەئەنىڭ كەشىپ قىلىنىشى بىلەن ئاۋامنىڭ رايىنى كونترول قىلىش ئاسانلاشتى. رادىيو ۋە فىلىملەر بۇنى تېخىمۇ كۈچەيتتى. تېلېۋىزورنىڭ مەيدانغا كېلىشى ۋە تېخنىكا تەرەققىياتىغا ئەگىشىپ، بىرلا ئۈسكۈنىدە قوبۇل قىلىش ۋە تارقىتىش ئەمەلگە ئاشتى، شۇنىڭ بىلەن شەخسىي تۇرمۇش ئاخىرلاشتى. ھەر بىر پۇقرانى كۆزىتىش ئوخشاشلا مۇھىم دەپ قارىلىپ، ئۇلارنىڭ 24 سائەتلىك ھەرىكىتى ساقچىلارنىڭ نازارىتى ئاستىغا ئېلىندى، ئۇلارنىڭ قۇلاقلىرى 24 سائەت ھۆكۈمەت تەشۋىقاتىنى ئاڭلاپ تۇردى. باشقا ئالاقىلىشىش يوللىرى ئېتىۋېتىلدى. پۇقرالارنى دۆلەتنىڭ ئىرادىسىگە مۇتلەق ئىتائەت قىلىشقا مەجبۇرلاشلا ئەمەس، بارلىق پۇقرالارنىڭ رايىنى مۇتلەق بىرلىككە كەلتۈرۈش ئىنسانلار تارىخىدا

تۇنجى قېتىم مۇمكىن بولىدىغان بىر ئىشقا ئايلاندى. ئەللىكنىچى ۋە ئاتىشىنىچى يىللاردىكى ئىنقىلابتىن كېيىن، جەمئىيەت يەنە ئاۋۋالقىدەك قايتىدىن يۇقىرى، ئوتتۇرا، تۆۋەن تەبىقىلەرگە بۆلۈندى. ئەمما يېڭىدىن پەيدا بولغان يۇقىرى تەبىقە ئىلگىرىكىلەرگە ئوخشىمىدى، بۇلار تۇيغۇسىغا تايىنىپلا ئىش كۆرمىدى، بەلكى ئۆز ئورنىنى ساقلاپ قېلىش ئۈچۈن نېمە قىلىش لازىملىقىنى بىلدى. ئولگارىخىيىنىڭ ئەڭ بىخەتەر ھۈلىنىڭ كولىپكتىۋىزىملىق ئىكەنلىكى خېلى ئۇزۇندىن بېرىپ ئېتىراپ قىلىنىپ كېلىنگەن بىر ھەقىقەت ئىدى. بايلىق بىلەن ئىمتىيازغا تەڭ ئېرىشكىلى بولغاندا، ئاندىن ئۇلارنى ئوبدان قوغدىغىلى بولاتتى. مۇشۇ ئەسرنىڭ ئوتتۇرىلىرىدا ئېلىپ بېرىلغان ئاتالمىش «خۇسۇسىي مۈلۈكچىلىكنى بىكار قىلىش» ھەرىكىتى ماھىيەتتە بايلىقنى بۇرۇنقى دەۋرلەردىكىدىنمۇ بەكرەك ئازسانلىقلارنىڭ قولىغا مەركەزلەشتۈرۈشتىن باشقا ئىش ئەمەس ئىدى. لېكىن بۇنىڭ بىر پەرقى شۇكى، يېڭى ئىگىدارلار ئىلگىرىكىدەك بىر تۈركۈم شەخسلەر بولماستىن، بەلكى بىر كولىپكتىپ ئىدى. ھېچقانداق پارتىيە ئەزاسىنىڭ يەككە ھالدا ئۆزىنىڭ ئۇششاق - چۈششەك لازىمەتلىكلىرىدىن باشقا نەرسىلىرى يوق ئىدى. ئۇلار كولىپكتىپ ھالەتتە ئوكيانىيىدىكى ھەممە نەرسىنىڭ ئىگىسى ئىدى. چۈنكى پارتىيە ھەممىنى كونترول قىلاتتى، مەھسۇلاتلارنى قانداق ئىشلەش، قانداق ئىستېمال قىلىش دېگەنلەرنىڭ ھەممىسىنى پارتىيە ئۆزى خالىغانچە بەلگىلەيتتى. ئىنقىلابتىن كېيىنكى يىللاردا، ئۇلار بۇ ئورۇنغا ھېچقانداق توسالغۇسىز

ئېرىشتى، چۈنكى بارلىق جەريان كوللېكتىپلاشتۇرۇش نامىدا ئېلىپ بېرىلدى. ئەزەلدىن كاپىتالىستلار سىنىپى يوقالسا، ئۇنىڭ ئورنىنى چوقۇم سوتسىيالىزم ئالىدۇ دەپ قارىلىپ كەلگەنىدى. ئەمەلىيەتتەمۇ كاپىتالىستلار تولۇق مۇسادىرە قىلىندى. زاۋۇت، كان - كارخانا، ئۆي - يەر، ترانسپورت ۋاسىتىلىرى قاتارلىقلارنىڭ ھەممىسى كاپىتالىستلاردىن تارتىۋېلىندى. خۇسۇسىي مۈلۈك بولمىغانىكەن بۇ مۈلۈكلەر تەبىئىيلا كوللېكتىپنىڭ بولاتتى. ئىنسونك بۇرۇنراق ئېلىپ بېرىلغان سوتسىيالىزم ھەرىكەتلىرىدىن مەيدانغا كەلگەن ۋە ئۇنىڭ سۆز - تېرىمىلىرىغا ۋارىسلىق قىلغان ھەمدە سوتسىيالىستلار پروگراممىسىنىڭ ئەڭ مۇھىم ماددىسىنى ئىجرا قىلغانىدى. دەرۋەقە بۇنىڭ نەتىجىسىدە، خۇددى ئىلگىرى پەرەز قىلىنغاندەك، ئىقتىسادىي تەڭسىزلىك ئەبەدىيلەشتۈرۈلدى.

ھالبۇكى، تەبىئىيلىك جەمئىيەت تۈزۈلمىسىنى ئەبەدىيلەشتۈرۈشتە مەنىلىك بۇنىڭدىنمۇ چوڭقۇر ئىدى. ھۆكۈمران گۇرۇپپىنى ئورنىدىن چۈشۈرۈۋېتىشنىڭ پەقەت تۇتلا يولى بار ئىدى: بىرى، يا بىر تاشقى دۈشمەن تەرىپىدىن ئاغدۇرۇلاتتى؛ ياكى ھاكىمىيەت بۇرگۇرۇشتە قابىلىيەتسىز كېلىپ قېلىپ، خەلق قوزغىلىپ ئاغدۇرۇۋېتەتتى؛ ھەم كۈچلۈك ھەم ئۇلارغا نارازى بىر ئوتتۇرا تەبىئىيلىك مەيدانغا كېلىشىگە سەل قارايتتى؛ ۋە ياكى ئۆزىگە بولغان ئىشەنچنى يوقىتىپ، ھاكىمىيەت تۇتۇشتىن يالتىيىپ قالاتتى. بۇ سەۋەبلەرنىڭ ھېچقايسىسى يالغۇز رول ئوينىمايتتى. بۇ ئامىللارنىڭ ھەممىسىنىڭ مەلۇم دەرىجىدە مەۋجۇت بولۇشى بىر

قانۇنىيەت ئىدى. مانا مۇشۇلارنىڭ ھەممىسىدىن ئۈنۈملۈك مۇداپىئەلىنەلگەن ھۆكۈمران سىنىپلا مەڭگۈ ئۆز ئورنىدا ھوقۇقىنى ساقلاپ قالالايتتى.

بۇ ئەسىرنىڭ ئوتتۇرىلىرىدىن كېيىن، يۇقىرىدا تىلغا ئېلىنغان بىرىنچى تەھدىت يوق بولدى - دە، ھازىرقى ئۈچىلى دۆلەت ئورتاق يېڭىلمەس ئورۇنغا چىقىپ بولدى. پەقەت نوپۇس قۇرۇلمىسىدىكى ئاستا خاراكتېرلىك ئۆزگىرىشتىن كېيىن، ئاندىن بۇ ئېھتىماللىقتىن سۆز ئاچقىلى بولۇشى مۇمكىن ئىدى، ئەمما بۇنداق كەڭ دائىرىدىكى ھوقۇققا ئېرىشىۋالغان ھۆكۈمەت، بۇنداق بىر ئېھتىماللىقتىن ئوڭايلا ساقلىنىپ قالالايتتى. ئىككىنچى تەھدىتمۇ پەقەت بىر نەزەرىيەدىلا مەۋجۇت ئىش بوپقالدى. كەڭ ئاۋام ھەرگىز ئۆز لۈكىدىن تەشكىللىنىپ، ئۇلارغا قارشى قوپمايتتى، شۇنداقلا پەقەت زۇلۇمغا ئۇچرىغانلىقى ئۈچۈنلا ئىسيان كۆتۈرمەيتتى. ئەمەلىيەتتە، ئۇلار ئۆزىنى باشقىلارغا سېلىشتۇرىدىغان ئۆلچەملەرگە ئېرىشەلمىسىلا، ئۆزلىرىنىڭ زۇلۇمدا ئىكەنلىكىنى ھېس قىلالمايتتى. بۇرۇنقى ۋاقىتلاردا دەۋرىي ھالدا يۈز بېرىپ تۇرىدىغان ئىقتىسادىي كىرىزىسلاردىن ساقلىنىش مۇمكىن ئىدى، ھازىر بولسا بۇنداق كىرىزىسنىڭ يۈز بېرىشىگىمۇ يول قويۇلمايدۇ. ئەلۋەتتە، ھازىرمۇ مۇشۇنىڭغا ئوخشاش باشقا چوڭ قالايمىقانچىلىقلارمۇ يۈز بېرىدۇ ۋە بېرەلەيدۇ، ئەمما ئۇ ھېچقانداق سىياسىي نەتىجە ئېلىپ كېلەلمەيدۇ. چۈنكى خەلق ئۆز نارازىلىقىنى ئېنىق ئىپادىلىيەلمەيدۇ. ئوشۇق ئىشلەپچىقىرىش مەسىلىسىگە كەلسەك، بۇ مەسىلە ماشىنا - تېخنىكا تەرەققىياتى مابەينىدە، جەمئىيەتتە

ئىزچىل يوشۇرۇن ھالدا مەۋجۇت بولۇپ كەلگەن ئىدى. بۇ مەسىلە ئۈزلۈكسىز ئۇرۇش ئارقىلىق ھەل قىلىندى. بۇ يەنە ئۆز نۆۋىتىدە، ئاۋامنىڭ قىزغىنلىقىنى ھاكىمىيەتكە لازىم سەۋىيەدە ساقلاپ تۇرالايتتى. ھازىرقى ھۆكۈمرانلارنىڭ قارىشىدىن ئېلىپ ئېيتقاندا، بىردىنبىر ھەقىقىي تەھدىت، ئۆز تەبىقە قاتلىمىدىن قايىل، ئەمما قابىلىيىتى تولۇق جارى قىلدۇرۇلمىغان، ھوقۇققا ئىتتىلىدىغان يېڭى بىر قاتلامنىڭ بۆلۈنۈپ چىقىشى، شۇنداقلا يەنە يۇقىرى تەبىقنىڭ ئىچكى قىسمىدا لىبېرالزىم ۋە گۇمانخورلۇق ئىدىيەلىرىنىڭ باش كۆتۈرۈشىدۇر. بۇ مەسىلە مۇنداقلا دېگەندە، مائارىپ ئارقىلىق ھەل قىلىنىدىغان مەسىلىدۇر. بۇ يۇقىرى تەبىقىدىكى رەھبەر گۇرۇپپا بىلەن ئۇنىڭ ئاستىدىكى ئىجرا گۇرۇپپىسىنىڭ ئېڭىنى ئۈزلۈكسىز يېڭىلاپ، يۇيۇپ تۇرۇش بىلەن ھەل بولىدۇ. ئاۋامنىڭ ئېڭىغا بولسا دەل بۇنىڭ تەتۈرسىچە يول بىلەن تەسىر كۆرسىتىلىدۇ.

بىراق مۇشۇلارغا ئاساسلىنىپ تۇرۇپ، ئوكيانىيە جەمئىيىتىنىڭ ئومۇمىي قۇرۇلمىسىنى بىلىۋالالايدۇ. بۇ پىرامىدانىڭ چوققىسىدا غوجاكا تۇرىدۇ. ئۇ يىقىلماس ۋە ھەممىدىن كۈچلۈك ئورۇندا. ھەرقانداق بىر غەلبە، مۇۋەپپەقىيەت، ئۇتۇق، نەتىجە، ئىلمىي بايقاش، كەشپىيات، بارلىق بىلىم، پاراسەت، بەخت، ئەخلاق ھەممىسى ئۇنىڭ دانا رەھبەرلىكى ۋە ئىلھامىدىن كەلگەن بولىدۇ. ھېچكىم غوجاكنى كۆرۈپ باققان ئەمەس. ئۇ تەشۋىقات ۋە ئىسكىلىرىدىكى بىر رەسىم، ئېكىرانلاردىكى بىر ئاۋازدىنلا ئىبارەت. شۇنداق يەكۈن چىقىرىشقا بولىدۇكى، ئۇ ئۆلمەيدۇ. ئۇنىڭ زادى قاچان

تۇغۇلغانلىقىنىمۇ ھېچكىم ئېنىق بىلمەيدۇ. غوجاكا پارتىيەنىڭ تاشقى دۇنياغا ئۆزىنى نامايان قىلىدىغان نىقابدۇر. ئۇنىڭ فۇنكسىيىسى خەلقنىڭ مۇھەببىتى، قورقۇنچى، چوقۇنۇشى، ئەيىبنىشىنى داۋاملىق ئۆزىگە مەركەزلەشتۈرۈپ تۇرۇشتۇر، خەلقنىڭ ھېسسىياتى بىر ئابستراكت ئورگانغا ئەمەس، مۇئەييەن بىر كونكرېت شەخسكە باغلانغاندىلا ئاندىن ئوت ئالىدۇ، قاينايدۇ. غوجاكنىڭ ئاستىدا ئىچكى پارتىيە تۇرىدۇ. ئۇنىڭ سانى ئالتە مىليون ئەتراپىدا بولۇپ، پۈتۈن ئوكيانىيە نوپۇسىنىڭ تەخمىنەن %2 نى تەشكىل قىلىدۇ. ئۇنىڭ ئاستىدىكىسى بولسا تاشقى پارتىيەدۇر. ئەگەر ئىچكى پارتىيەنى دۆلەتنىڭ مېڭىسى دېسەك، ئۇ چاغدا تاشقى پارتىيەنى دۆلەتنىڭ قولى دېيىشكە توغرا بولىدۇ. بۇنىڭ ئاستىدىكىسى ئادەتتە «پرولتار»لار دەپ ئاتىلىدىغان كەڭ ئاۋامدۇر، ئۇلار ئوكيانىيە نوپۇسىنىڭ %85 نى تەشكىل قىلىدۇ. بىز باشتا ئىجتىمائىي تەبىقىلەرنى تۈرگە ئايرىغاندا پرولتارلارنى تۆۋەن تەبىقىگە ئايرىغان ئىدۇق. چۈنكى ئېكۋاتور تۇپراقلىرىدىن ئېلىپ كېلىنگەن قۇللار، داۋاملىق ئىشغالىيەتچىلەرنىڭ قولىدا ئالمىشىپ تۇرغاچقا بىز تلغا ئالغان ئىجتىمائىي قۇرۇلمىنىڭ بىر ئاجزالماس تەركىبى بولمايتتى.

پىرىنسىپ جەھەتتىن ئېيتقاندا، بۇ ئۈچ تەبىقىگە ئەزا بولۇش ۋارىسلىق شەكلىدە بولمايدۇ. نەزەرىيە جەھەتتىن ئېيتقاندا، ئىچكى پارتىيەنىڭ بالىلىرى شۇنىڭغا ۋارىسلىق قىلىش ئۈچۈن تۇغۇلغان ئەمەس. پارتىيەنىڭ ھەرقانداق بىر تارمىقىغا كىرىش 16 ياشتا ئېلىنىدىغان بىر ئىمتىھان ئارقىلىق بەلگىلىنىدۇ.

بۇنىڭدا ئېنىق بەلگىلەنگەن بىر ئىرقى ياكى رايون خاراكتېرلىك كەمىستىشمۇ يوق، نىگېرلار، يەھۇدىيلار، ساپ ئىندىيان قان سىستېمىسىغا تەۋە جەنۇبىي ئامېرىكىلىقلار پارتىيەنىڭ ئەڭ يۇقىرى قاتلىمىدىمۇ ئۇچرايدۇ. ھەر قايسى رايونلارنىڭ مەمۇرى ئەمەلدارلىرى شۇ يەردىكى ئاھالىلەر ئىچىدىن چىقىدۇ. ئوكيانىيەنىڭ ھېچقانداق بىر بۆلىكىدىكى ئاھالىلەردە، بىز يىراقتىكى بىر پايتەخت تەرىپىدىن باشقۇرۇلۇۋاتىمىز دەيدىغان مۇستەملىكە تۇيغۇسى يوق. ئوكيانىيەدە پايتەخت يوق. داھىيىنىڭ نەدە تۇرىدىغانلىقى، نېمە ئىش قىلىدىغانلىقىنى ھېچكىم بىلمەيدۇ. ئىنگلىز تىلى ئوكيانىيەدىكى ھۆكۈمران تىل، «يېڭى تىل» بولسا ھۆكۈمەت تىلى. بۇ ھېچقانداق بىر شەكىلدە مەركەزلەشتۈرۈلمىگەن. ئوكيانىيەنىڭ ھۆكۈمرانلىرى قانداشلىق رىشتىسى بىلەن ئەمەس، ئورتاق ئىدىيە رىشتىسى بىلەن بىر - بىرىگە باغلانغان. بىزنىڭ بۇ جەمئىيىتىمىز پەرقلىق، ئېنىق دەرىجە قاتلاملىرىغا ئايرىلغان. بىر قارىماققا، بۇ ۋارىسلىق شەكىلىدە داۋاملىشىۋاتقانداك كۆرۈنىدۇ. ھازىر جەمئىيەتنىڭ ئوخشىمىغان تەبىقىلىرى ئارىسىدا، ئاساسەن دېگۈدەك ئۆز - ئارا ئۆتۈشۈش يوق، ئىلگىرىكى كاپىتالىزم ۋە سانائەتتىن بۇرۇنقى دەۋرلەردە، تەبىقىلەر ئارىسىدا يۇقىرى - تۆۋەن ئۆتۈشۈش بولۇپ تۇراتتى. ھازىر پارتىيەنىڭ ئىچكى ۋە تاشقى ئىككى قاتلىمىدىلا مەلۇم دەرىجىدە ئۆز - ئارا ئۆتۈشۈش مەۋجۇت، ئەمما بۇنىڭدىكى مەقسەتمۇ ئىچكى پارتىيەدىكى ئىرادىسى ئاجىزلارنى تازىلاش ۋە تاشقى پارتىيەنىڭ ئىچىدىكى

غەرىزى بارلارنى ئۆستۈرۈش ئارقىلىق ئۇلارنىڭ زېمىنىنىڭ ئالدىنى ئېلىشتۇر. پرولتارلار بولسا پارتىيەگە كىرگۈزۈلمەيدۇ. ئۇلارنىڭ ئىچىدىكى ئەڭ ئەقىللىق ئادەملەرنىڭ نازارەتلىق مەنبەسى بويىچىلىق ئېھتىماللىقى مەۋجۇت، شۇڭا ئۇلارغا چېكىت قويۇلدى ۋە ئىدىيە ساقچىلىرى تەرىپىدىن كۆزدىن يوقىتىلدى. ئەمما بۇ ھەمىشە چوقۇم مۇشۇنداق بولىدۇ، دېگەنلىك ئەمەس ياكى بىر پىرىنسىپمۇ ئەمەس. پارتىيە ھەرگىز كونا مەنىدىكى سىنىپ ئەمەس. ئۇلار ھەرگىز ھوقۇقنى ئۆز پەرزەنتلىرىگە مېراس قالدۇرۇشنى مەقسەت قىلمايدۇ. ناۋادا ئەڭ قايىل ئادەملەرنى يۇقىرى ئورۇندا تۇتۇپ تۇرۇش مۇمكىن بولماي قالسا، ئۇلار پرولتارلار ئىچىدىنمۇ يېڭى بىر ئەۋلات قوبۇل قىلىشقا دائىم تەييار. پارتىيەنىڭ ھايات - ماماتلىق يىللىرىدا، پارتىيەنىڭ ئۇنداق ۋارىسلىق تۈزۈمىدە ئەمەسلىكى، ئاۋامدىكى ئۇلارغا بولغان قارشىلىقنى يۈمىشتىشتا زور رول ئوينىغان ئىدى. كونا سوتسىيالىستلار ئاتالمىش «سىنىپىي ئىمتىياز»غا قارشى كۈرەش قىلىشقا تەربىيەلەنگەن بولۇپ، ئۇلار ۋارىسلىق تۈزۈمىدە بولمىغان ئىش مەڭگۈلۈك بولمايدۇ، دەپ قارايتتى. ئۇلار ئولگارىخىيەنىڭ داۋاملىشىشىنىڭ كۈنكەپت ئادەملەرگە تايانمىسىمۇ بولىدىغانلىقىنى كۆرەلمىگەن ئىدى، ياكى ئۇلار ۋارىسلىق يولى بىلەن داۋاملاشقان ئاقسۆڭەكلەر ھۆكۈمرانلىقىنىڭ ئەزەلدىن ئۆمرى قىسقا بولغىنىنى، ئەكسىچە كاتولىك چېركاۋلىرىدەك ئورگانلارنىڭ ھۆكۈمرانلىقىنىڭ نەچچە يۈز يىل داۋاملاشقانلىقى ھەققىدە ئويلىنىپ باقمىغانىدى. ئولگارىخىيەلىك ھۆكۈمرانلىقنىڭ ماھىيىتى

دادىدىن بالغا قېلىش ئەمەس، بەلكى ئۆلگەنلەردىن
ھاياتلارغا قالىدىغان مۇئەييەن دۇنيا قاراش ۋە تۇرمۇش
ئۇسۇلىنىڭ ئۆزۈڭىز ئۆزىڭىز ئۆزىڭىز ئۆزىڭىز ئۆزىڭىز
سېنىپ پەقەت ئۆز نامزاتلىرىنى ۋارىس قىلالسىلا،
ھۆكۈمرانلىقىدا تۇرۇۋىرىتىشى. بۇ يەردە پارتىيە ئۆزىڭىز
قېنىنى ئەمەس، بەلكى ئۆزىڭىز ئەبەدىيە شىتۇرمە كىچى،
ئەگەر مۇشۇ تەبىقىلىك قۇرۇلما داۋاملىشىدىغان بولسا،
كىمنىڭ ھوقۇق يۈرگۈزۈشى مۇھىم ئەمەس ئىدى.

دەۋرىمىزنىڭ ئالاھىدىلىكىنى تەشكىل قىلغان بارلىق
كۆز قاراش، ئادەت، زوق، ھېس - تۇيغۇ، پىكىر
ئۇسۇلى، پوزىتسىيەلەر پارتىيەنىڭ مۇقەددەسلىكىنى
ساقلاش ۋە كىشىلەرنى ئۆزى ياشاۋاتقان رېئاللىقنىڭ
ھەقىقىي ماھىيىتىنى چۈشىنىشتىن يىراقلاشتۇرۇش
مەقسىتىدە پەيدا قىلىنغان ئىدى. ئىسيان كۆتۈرۈش
ياكى ئىسيانغا ئۇرۇنۇش ھازىر مۇمكىن بولمايدىغان
ئىشتۇر. پرولتارىلارنىڭ قورققۇچىلىكى يوق ئىدى،
ئۇلارنىڭ ئۆزىگە قويدىغان بولسا، ئۇلار ئەۋلاتتىن
ئەۋلاتقا، ئەسىردىن ئەسىرگە پەقەت يەپ - ئىچىپ،
نەسىل قالدۇرۇپ ياشايدۇ، ئۇلاردا ئىسيان تۇيغۇسى
دەيدىغان نەرسە يوق بولۇپلا قالماستىن، ئەڭ
ئېچىنىشلىقى ئۇلاردا دۇنيانىڭ، ئۆز تۇرمۇشىنىڭ
بۇنىڭدىن باشقىچىمۇ بولالايدىغانلىقىنى ئويلىيالغىدەك
كاللىمۇ مەۋجۇت ئەمەس. پەقەت سانائەت - تېخنىكا
تەرەققىياتى ئۇلارنىڭ يۇقىرى سەۋىيەدە تەلىم ئېلىشىنى
تەقەززا قىلىپ قالسا، ئاندىن ئۇلار خەتەرلىك
ئادەملەرگە ئايلىنىشى مۇمكىن. ھالبۇكى، ھازىر
دۆلەتلەر ئارىسىدا ھەربىي ۋە سودا جەھەتتىكى رىقابەت

مۇھىم بولمىغاچقا، ئاممىۋىي مائارىپنىڭ سەۋىيەسى كۆپ دەرىجىدە تۆۋەنلەپ كەتكەن. ھازىر ئاۋامنىڭ رايى نېمە، جەمئىيەتتە قانداق قاراشلار بار دېگەنلەر مۇھىم ئەمەس. ئۇلارغا پىكىر ئەركىنلىكى بېرىلگەن، چۈنكى ئۇلاردا پىكىرمۇ يوق. بۇنىڭ ئەكسىچە، ناۋادا پارتىيە ئەزالىرىدا، ئەرزىمەس ئۇششاق ئىشلار توغرىلىقمۇ كىچىككىنە ئىدىيىۋى سەھۋەنلىك كۆرۈلسە، قەتئىي كەچۈرۈلمەيدۇ.

ھەرقانداق بىر پارتىيە ئەزاسى ئۇغۇلغاندىن ئۆلگىچە ئىدىيە ساقچىسىنىڭ نازارىتى ئاستىدا تۇرىدۇ. ئۇ يالغۇز قالسىمۇ، مەن يالغۇز دەپ جەزم قىلالمايدۇ. مەيلى ئۇ قەيەردە بولسۇن، ئۇخلىسۇن ياكى ئويغاق بولسۇن، خىزمەتتە ياكى دەم ئېلىشتا، مۇنچىسىدا ياكى كارىۋىتىدا بولسۇن، ئۇ ھېچقانداق ئاگاھلاندىرۇشسىز ھالدا نازارەت قىلىنىدۇ، ھەتتا ئۆزىنىڭ نازارەت قىلىنىۋاتقانلىقىنىمۇ بىلمەيدۇ. ئۇنىڭ ھەرقانداق ئىشى كىچىك سانالمايدۇ. ئۇنىڭ باشقىلار بىلەن بولغان دوستلۇقى، كۆڭۈل ئېچىشى، خوتۇن - بالىلىرىغا تۇتقان مۇئامىلىسى، يالغۇز قالغاندىكى چىراي ئىپادىسى، ئۇيقۇدىكى جۆپلۈشى، ھەتتا بەدىنىنىڭ بەزى ئادەتلىنىپ قالغان قىمىرلاش - ھەرىكەتلىرى ... ھەممىسى ئىنچىكە نازارەت ئاستىدا. مەيلى ئىنتايىن ئۇششاق سەۋەنلىك، غەلىتە قىلىق - ئادەتلىرىدىكى كىچىك ئۆزگىرىش، يۈرۈش - تۇرۇشىدىكى جىددىيلىك بولسۇن، بۇلارنىڭ ھەممىسى ئۇنىڭ ئىچكى دۇنياسىدىكى بىر كۆرەشنىڭ ئالامىتى، چوقۇم ئېنىقلاش كېرەك دەپ قارىلىدۇ. ھېچقانداق ئىشتا ئۇ ئۆزى بىلىپ قارار چىقىرالمايدۇ. ئەلۋەتتە،

ئۇنىڭ ھېچقانداق ئىش - ھەرىكىتى ئېنىق قانۇن - تەرتىپ تەرىپىدىن چەكلەنمەيدۇ. ئوكيانىيىدە قانۇن يوق. ئۆلۈمگە ئېلىپ بارىدىغان ئىدىيە ياكى ئىش - ھەرىكەتلەر، ئېنىق يازما شەكىلدە چەكلەنمەيدۇ. ئايىغى چىقماس پالاش، تۇتۇش، قىيناش، سولاش، پارغا ئايلاندىرۇشلار سادىر قىلىنىپ بولغان جىنايەت ئۈچۈن ئەمەس، بەلكى كەلگۈسىدىكى مەلۇم بىر چاغدا سادىر قىلىنىپ قېلىش ئېھتىمالى بولغان جىنايەت ئۈچۈن ئىجرا قىلىنىدۇ. پارتىيە ئەزالىرىدا توغرا قاراشلا ئەمەس، بەلكى توغرا تەبىئەت بولۇشى تەكىتلىنىدۇ. پارتىيە ئەزالىرىدىن ھازىرلاش تەلەپ قىلىنىدىغان نۇرغۇن ئىدىيە، پوزىتسىيىلەر ئادەتتە ئاشكارا بايان قىلىنمايدۇ. ئەلۋەتتە ئۇنى ئىنسىۋىتىكى نۇرغۇن زىتلىقلارنى ئاشكارا ئوتتۇرىغا قويماي تۇرۇپ، بايان قىلىش مۇمكىن ئەمەس. ئەگەر ئۇ بىر تەبىئىي ئورتودوكس (ساداقەتمەن) ئادەم بولسا (يېڭى تىلدە ئۇ «ياخشى پىكىرچى» دەپ ئاتىلاتتى)، ئۇ ھەرقانداق ئەھۋالدا، ئويلىنىپ ئولتۇرماستىنلا، نېمىنىڭ توغرا ئىدىيە، نېمىنىڭ پارتىيە تەلەپ قىلىدىغان ھېس - تۇيغۇ ئىكەنلىكىنى بىلەلەيتتى. شۇنداقتىمۇ، ئۇلارنىڭ بالىلىق ۋاقىتلىرىدا تاماملانغان ۋە «يېڭى تىل» دىكى جىنايەت توسۇش، ئاق - قارا، قوش تەپەككۈر قاتارلىق سۆزلەر ئەتراپىغا ئۇيۇشتۇرۇلغان ئىنچىكە زېھنىي مەشىق ئۇلارنى ھەرقانداق ئىش توغرىلىق چوڭقۇر ئويلىنىشنى خالىمايدىغان، ھەتتا ئويلاي دېسىمۇ ئويلىنالمايدىغان قىلىپ يېتىشتۈرۈپ چىقىدۇ.

پارتىيە ئەزالىرىدىن ھېسسىياتسىزلىق ۋە قىزغىنلىق -

ھاياجاندىن ئۆزىنى تورمۇزلىۋالماي قويۇۋېتىپ ئىپادىلەش تەلەپ قىلىناتتى. ئۇنىڭدا ھەردائىم، ھەرۋاقىت چوقۇم چەت ئەل دۈشمەنلىرى، ئىچكى خائىنلارغا بولغان ئەسەبىيلەرچە نەپرەت، غەلبىگە نىسبەتەن يۈكسەك تەنتەنە، پارتىيەنىڭ قۇدرىتى ۋە دانالىقى ئالدىدىكى يۈكسەك كىچىكىسىنىش بولۇشى كېرەك ئىدى. ئۇنىڭ ئاچ - يالڭاچ تۇرمۇشقا بولغان نارازىلىقى ئىككى مىنۇتلۇق نەپرەت پائالىيىتى دېگەندەك ئۇسۇللار ئارقىلىق ئۈستىلىق بىلەن بوشتىلاتتى ۋە ئۇنىڭدا گۇمان، شۈبھە، ئىسيان پەيدا قىلىپ قويۇش ئېھتىماللىقى بار ئوي - خىياللار ئۇ ئىلگىرى قوبۇل قىلغان ئىچكى مەشق - ماھارەتلىرى ئارقىلىق ئالدىن تۇنجۇقتۇرۇلاتتى. بۇ ماھارەتنىڭ ئەڭ ئاددىي ۋە بىرىنچى قەدىمى بالىلىق ۋاقىتتىلا ئۆگىتىلىپ بولىدىغان بولۇپ، «يېڭى تىل» دا «جىنايەت توسۇش» دەپ ئاتىلاتتى. بۇ ئادەتتە، بىرەر خەتەرلىك ئىدىيە كاللىغا كېلىش - كەلمەستىلا، ئۇنى تەبىئىي تۇيغۇ بىلەنلا توختىتىۋېلىشنى كۆرسىتەتتى. بۇ يەنە ئانالىز قىلىش ئىقتىدارى بولماسلىق، لوگىكىلىق خاتالىقلارنى پەرقلەندۈرەلمەسلىك، ئىنسىپۇكفا زىت كەلسىلا ھەرقانداق ئاددىي ھۆكۈمنىمۇ خاتا چۈشىنىش، ئادەمنى غەيرىي نىشانغا باشلاش ئېھتىمالى بولغان پىكىر - تەپەككۈردىن زېرىكىش، يېتىرقاش قاتارلىقلارنى ئۆز ئىچىگە ئالاتتى. قىسقارتقاندا، جىنايەت توسۇش - قوغدىنىش خاراكتېرلىك دۆنلۈك دېگەنلىك ئىدى. ئەمما دۆنلۈكلە يېتەرلىك ئەمەس ئىدى. ئەكسىچە يەنە مۇتلەق ئورتودوكس (سادىق) بولۇشنى، ئۆزىنىڭ كاللىسى، ھېس - تۇيغۇسىنى خۇددى سېرىكچى

بەدىنىنى كونترول قىلغاندەك كونترول قىلىش تەلەپ قىلىناتتى. ئوكيانىيە جەمئىيىتى «غوجاكا ھەممىگە قادىر، مۇتلەق توغرا، پارتىيە يىمىرىلمەس» دېگەن ئېتىقاد ئۈستىگە قۇرۇلغان. ھالبۇكى، رېئاللىقتا ئۇنداق بولمايدىغانلىقىنىڭ ئالامەتلىرى كۆرۈلۈپ قالىدىغان بولغاچقا، يۈز بەرگەن ئىش - ھادىسە، پاكىتلارغا نىسبەتەن ھەر مىنۇت - سېكونت ئېلاستىك مۇئامىلە قىلىناتتى. بۇنىڭدىكى ئاچقۇچلۇق سۆز ئاق - قارىدۇر. «يېڭى تىل»دىكى باشقا نۇرغۇن سۆزلەرگە ئوخشاش، ئاق - قارىنىڭمۇ بىر - بىرىگە زىت ئىككى مەنىسى بار ئىدى. بۇنى دۈشمەنلەرگە تەدبىقلىغاندا، ئوپىئوچۇق پاكىتنى ئىنكار قىلىش، قارىنى ئاق دېيىش، دېگەن مەنىنى بىلدۈرەتتى. پارتىيە ئەزالىرىغا تەدبىقلىغاندا بولسا، پارتىيە ئاقنى قارا دېسىمۇ، قارىنى ئاق دېسىمۇ مۇتلەق ھەق دەپ بىلىش، دېگەن مەنىنى بىلدۈرەتتى. بىراق بۇ يەنە قارىنى ئاق دەپ ئىشىنىش، ھەتتا شۇنداق دەپ بىلىش، ئۇنىڭدىن باشقا، قارىنى قارا، ئاقنى ئاق دەپ ئىشىنىپ باققانلىقىنىمۇ تولۇق ئۇنتۇپ كېتىش ئىقتىدارىنىمۇ بىلدۈرەتتى. بۇ ئۆتمۈشنى، تارىخنى ئۆزلۈكسىز ئۆزگەرتىشنى تەلەپ قىلاتتى، بۇ پەقەت ھەممىنى سىغدۇرايدىغان بىر تەپەككۈر سىستېمىسى بىلەنلا مۇمكىن بولاتتى. مانا بۇ «يېڭى تىل»دىكى ئاتالمىش قوش تەپەككۈر ئىدى.

ئۆتمۈشنى ئۆزگەرتىش مۇنداق ئىككى سەۋەبتىن زۆرۈر ئىدى: بىرى، ئالدىنى ئېلىش مەقسەت قىلىنغان ئىككىلەمچى سەۋەب بولۇپ، پارتىيە ئەزالىرىنىڭمۇ خۇددى كەڭ پروتلارلاردەك ھازىرقى رېئاللىقنى قوبۇل

قىلىشى ئۇلارنىڭمۇ ئۆز ھالىنى سېلىشتۇرىدىغان بىر
 ئۆلچەمنىڭ يوقلۇقىدىن ئىدى. شۇڭلاشقا ئۇلار چوقۇم
 خۇددى چەت ئەل بىلەن مۇتلەق ئالاقە قىلمىغاندەك،
 ئۆتمۈشتىنمۇ مۇتلەق ئۇزۇلۇشى؛ ئۇلار ئۆزىنىڭ
 ھازىرقى تۇرمۇشىنىڭ ئەجدادلىرىنىڭكىدىن كۆپ
 ياخشى ئىكەنلىكىگە، ماددىي تۇرمۇش شارائىتىنىڭ
 كۈنساپىن ياخشىلىنىۋاتقانلىقىغا مۇتلەق ئىشىنىشى
 لازىم ئىدى. ئەمما بۇنىڭدىنمۇ مۇھىم سەۋەب
 شۇكى، ئۆتمۈشنى بۇرمىلاش، ئۆزگەرتىش پارتىيەنىڭ
 مۇتلەق ھۆكۈمرانلىقىنى قوغداشنىڭ تەقەززاسى ئىدى.
 ئۆتمۈشنى ئۆزگەرتىش، ھەرگىزمۇ پەقەتلا پارتىيەنىڭ
 ھەممە ساھەدىكى ئالدىن بىشارەتلىرىنىڭ ھەممىسىنىڭ
 توغرىلىقىنى كۆرسىتىش ئۈچۈن، يىغىنلاردىكى نۇتۇق،
 ئىستاتىستىكا، بارلىق ئارخىپ، يازمىلارنى ئۆزگەرتىپ،
 ئۇلارنى ۋاقىت بىلەن تەڭقەدەملەشتۈرۈشلا بولماستىن،
 يەنە ئۇ سىياسىي ئىنتىپاقداشلىقتىكى ئۆزگىرىشلەرنىمۇ
 ئېتىراپ قىلماسلىق ئىدى. پارتىيەنىڭ قارشىچە، قارار،
 سىياسەتنىڭ ئۆزگىرىشى ئاجىزلىقىنى ئېتىراپ قىلىش
 بولۇپ قالاتتى. مەسىلەن، ناۋادا بۈگۈنكى دۈشمەن
 شەرقىي ئاسىيا ياكى ياۋروئاسىيا بولۇپ قالسا، ئۇنداقتا
 ئاشۇ دۈشمەن دۆلەت ئەزەلدىن دۈشمەن ئىدى،
 دەپ قارىلاتتى. ئەگەر پاكىت ئەكسىچە بولسا، يەنە
 شۇنىڭغا ماس ھالدا ئۆزگەرتىلەتتى. تارىخ ئۈزلۈكسىز،
 توختىماستىن قايتا - قايتا يېزىلاتتى، تارىخنى مۇنداق
 ھەركۈنى ئۆزگەرتىش خىزمىتى، ھەقىقەت مىنىستىرلىكى
 تەرىپىدىن ئېلىپ بېرىلاتتى، بۇ خىزمەت ئوكيانىيەنىڭ
 مۇقىملىقى ئۈچۈن شەپقەت مىنىستىرلىكى تەرىپىدىن

ئېلىپ بېرىلىدىغان ئىشپونلۇق، تۇتۇش، سولاشلارغا
ئوخشاشلا زۆرۈر ئىدى.

ئۆتمۈشنىڭ ئۆزگىرىشچانلىقى ئىنساننىڭ ئىدىيەسىنىڭ
جەۋھىرى ئىدى. ئادەتتە دېيىلگەندەك، ئۆتمۈشتىكى
ۋەقەلەر ئويىپكىتىپ مەۋجۇت ئەمەس، پەقەت ئىنسانلارنىڭ
خاتىرىسى ۋە يازما ۋەسقىلىرىدىلا ساقلىنىپ قالىدۇ.
ئۆتمۈش ئىنسانلارنىڭ خاتىرىسىدىكى ئەسلىمىسى بىلەن
يازما ۋەسقىلىرىدىكىنىڭ ئورتاقلىقىدىن ئىبارەت. پارتىيە
بارلىق يازمىلار ۋە پارتىيە ئەزالىرىنىڭ ئېڭىنى تولۇق
كونترول قىلىۋالغاچقا، تەبىئىيلا ئۆتمۈش ئۇلار قانداق
يازسا، قانداق ئۆزگەرتسە بولىدىغان نەرسىگە ئايلىنىپ
قالغان. بۇنىڭغا تەبىئىي ئەگىشىپ كېلىدىغىنى، گەرچە
ئۆتمۈش ئۆزگەرتىلسىمۇ، مۇئەييەن ئېنىق ئىش - ۋەقەلەر
ئۆزگەرتىلمەيدۇ، چۈنكى ئۇ ھەرقانداق ۋاقىتتا، مەلۇم
ئېھتىياجغا ماسلاشتۇرۇلۇپ تەكرار - تەكرار ئۆزگەرتىلىپ
تۇرىدۇ. شۇنىڭ بىلەن ئۆزگەرتىلگەن بۇ يېڭى
نۇسخا ئۆتمۈش ھېسابلىنىدۇ، بۇنىڭغا ئوخشىمايدىغان
ھەرقانداق بىر ئۆتمۈش، تارىخ مەۋجۇت بولمايدۇ. ھەر
دائىمىدەك، مەلۇم بىر ۋەقە بىر يىل ئىچىدە نۇرغۇن
قېتىم ئۆزگەرتىلىپ تونۇغۇسىز ھالەتكە كېلىپ قالىدۇ.
دېمەك، ھەرقانداق ۋاقىتتا پارتىيە مۇتلەق ھەقىقەتنىڭ
ئىگىسى بولىدۇ، ھەمدە بۇ مۇتلەق ھەقىقەت نەق
كۆز ئالدىدىكىدىن پەرقلىق بولمايدۇ. شۇنى كۆرۈش
مۇمكىنكى، ئۆتمۈشنى ئۆزگەرتىش ھەممىدىن بەكرەك
خاتىرىنى مەشغەندۈرۈشكە تايىنىدۇ. يېزىلغان بارلىق
ۋەسقىلەرنىڭ ھەممىسىنىڭ كۆز ئالدىمىزدىكى ۋەزىيەت
بىلەن بىردەك ئىكەنلىكىگە ئىشىنىش، پەقەتلا بىر

مېخانىكىلىق ھەرىكەتتىن ئىبارەت. ئەمما بۇ ۋەقەلەرنىڭ چوقۇم پارتىيە كۈتكەندەك رەۋىشتە يۈز بەرگەنلىكىنىمۇ ئەستە ساقلاش كېرەك. ئەگەر بىراۋنىڭ ئەسلىمىسى، خاتىرىسىنى قايتا رەتلەش ياكى يازما پاكىتلارنى بۇرمىلاش زۆرۈر بولسا، ئۇ چوقۇم مۇشۇنداق قىلغانلىقىنى كېيىن ئۇنتۇپ كېتىشى كېرەك. بۇنداق قىلىشنىڭ ئېيىنى باشقا زېھنىي ماھارەتلەرنى ئىگىلىگەندەك ئىگىلىگىلى بولىدۇ. پارتىيە ئەزالىرىنىڭ كۆپىنچىسى ، ئەقىللىق ۋە ئورتودوكس (سادىق) كىشىلەرنىڭ ھەممىسى بۇنداق ماھارەتنى ئۆزلەشتۈرۈپ بولغان. «كونا تىل» دە بۇ «رېئاللىقنى كونترول قىلىش» دەپ ئاتىلاتتى، «يېڭى تىل» دا بولسا، «قوش تەپەككۈر» دەپ ئاتالغان، ئەلۋەتتە، بۇ سۆزنىڭ مەزمۇن دائىرىسى تېخىمۇ كەڭرى.

قوش تەپەككۈرنىڭ مەنىسى شۇكى، ئۇ ئادەمدىكى بىرلا ۋاقىتتا بىر - بىرىگە زىت ئىككى خىل پىكىرگە ئىشىنىش ئىقتىدارىنى كۆرسىتىدۇ. پارتىيە زىيالىيلىرى ئۆزلىرىنىڭ خاتىرىسىنىڭ قايسى يۆنىلىشكە ئۆزگەرتىلىشى كېرەكلىكىنى بىلىدۇ، شۇنداقلا ئۆزىنىڭ رېئاللىق بىلەن ئويۇن ئويناۋاتقانلىقىنىمۇ بىلىدۇ. ئەمما يەنە شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا، قوش تەپەككۈر ماھارىتى ئارقىلىق ئۆزىنى رېئاللىقنىڭ ئۆزگەرتىلمىگەنلىكىگە ئىشەندۈرەلەيدۇ. بۇ جەرياننىڭ ئېلىپ بېرىلىشى ئاڭلىق بولىدۇ، بولمىسا ئىنچىكىلىك، ئەستايىدىللىق بولماي قالىدۇ؛ شۇنداقلا يەنە ئاڭسىزمۇ بولىدۇ، بولمىسا، ئادەمدە ئالدامچىلىق قىلىۋاتقاندەك گۇناھ تۇيغۇسى پەيدا بولۇپ قالىدۇ. قوش تەپەككۈر ئىنىسوك

پەلسەپىسىنىڭ يادروسىدۇر. چۈنكى پارتىيەنىڭ ئاساسلىق ئىشى ئالدامچىلىقنى ئاڭلىق تاماملاشتۇر، ئەلۋەتتە، بۇ مەقسەتكە يېتىشتە مۇتلەق سەمىمىي بولۇش لازىمدۇر. بىلىپ تۇرۇپ يالغان ئېيتىش، پاكىتلارغا كۆز يۇمۇش، ئاندىن لازىم بولغاندا، يەنە ئۇنتۇپ كەتكەن يەردىن تارتىپ ئەچىقىپ ئىشلىتىش؛ ئوبىيكتىپ رېئاللىقنىڭ مەۋجۇتلۇقىنى ئىنكار قىلىش، يەنە لازىم بولغاندا ئۇنى نەزەردىن ساقىت قىلماسلىق... لارنىڭ ھەممىسىنى بىر - بىرىدىن ئايرىۋەتكىلى بولمايدۇ ۋە ئۇ مۇتلەق زۆرۈردۇر. ھەتتا قوش تەپەككۈرنى ئىشلەتكەندىمۇ قوش تەپەككۈر قىلىشنى مەشىق قىلىشقا توغرا كېلىدۇ. كىشىلەر مۇشۇ سۆزنى ئىشلىتىش ئارقىلىق، ئۆزىنىڭ رېئاللىقنى بۇرمىلاۋاتقانلىقىنى ئېتىراپ قىلىدۇ. ئاندىن قوش تەپەككۈرنى يەنە ئىشقا سېلىش ئارقىلىق كالىسىدىكى بۇ تۇيغۇنى يۇيۇۋېتىدۇ. بۇ مانا مۇشۇنداق ھالقىسىمان داۋاملىشىۋېرىدۇ، يالغان ھەر دائىم ھەقىقەتتىن بىر قەدەم بالدۇر كېلىدۇ. پارتىيە مۇنداق قوش تەپەككۈر ئارقىلىق تارىخ جەريانىنى ئاخىرى چاڭگىلىغا ئالدى، ئۇ بۇنىڭدىن كېيىنمۇ مۇشۇنداق داۋاملىشىپ ماڭىدۇ. ئىلگىرىكى بارلىق ئولگاخرىيىلەر باشقۇرۇشتا يا قاتماللىشىپ قېلىش ياكى يۇمشاق قوللىشىپ كېتىش بىلەن ۋە ياكى كالۋالىشىپ كەتكەنلىكى ۋە ھاكاۋۇرلۇقى تۈپەيلىدىن ئۆزلىرىنى يېڭى ئۆزگىرىش، مۇھىتلارغا ماسلاشتۇرالمىي ئاغدۇرۇلۇپ كەتتى ۋە ياكى لىبېرال، ئەمما قورقۇنچاق بولۇپ قالدى، قورال كۈچى ئىشلىتىدىغان چاغدا يول قويدى، شۇنىڭ بىلەن ئاغدۇرۇلۇپ كەتتى. شۇنداق دېيىشكە بولىدۇكى،

ئۇلارنىڭ ئاغدۇرۇلۇپ كېتىشىگە يا ئاڭلىقلىق ياكى ئاڭسىزلىق سەۋەب بولدى. پارتىيە قولغا كەلتۈرگەن مۇۋەپپەقىيەت شۇكى، ئۇلار ئاڭ بىلەن ئاڭسىزلىق بىرلا ۋاقىتتا سىغىشىپ مەۋجۇت بولالايدىغان بىر تەپەككۈر سىستېمىسىنى مەيدانغا كەلتۈرەلدى. پارتىيەنىڭ ئەبەدىيلىكى، بۇنىڭدىن باشقا ھېچقانداق بىر ئەقلىي قۇرۇلما ئۈستىدە كاپالەتكە ئىگە بولالمايدۇ. بىراق ھۆكۈمران بولماقچى ۋە بۇ ھۆكۈمرانلىقىنى مەڭگۈ داۋاملاشتۇرماقچى بولىدىكەن، ئۇ ھالدا چوقۇم پۇقرالارنىڭ رېئاللىق تۇيغۇسىنى بۇرمىلىۋېتىشى كېرەك. چۈنكى ھۆكۈمرانلىقنىڭ سىرى، ئۆزىنىڭكىنىڭ مەڭگۈ توغرىلىقىغا بولغان ئىشەنچ بىلەن ئۆتمۈشتىن ئالغان تەجرىبە - ساۋاقلارنى يۇغۇرۇۋېتىشتە.

شۇنى دەپ ئۆتۈشنىڭ ھاجىتى يوقكى، قوش تەپەككۈرغا ئەڭ ماھىر كىشىلەر دەل شۇنى ئىجات قىلغان كىشىلەردۇر، ئۇلار بۇنىڭ ناھايىتىمۇ كەڭ بىر زېھنىي ئالدامچىلىق سىستېمىسى ئىكەنلىكىنى بىلىدۇ. بىزنىڭ جەمئىيىتىمىزدە نېمىلەرنىڭ يۈز بېرىۋاتقانلىقىنى ئەڭ ياخشى بىلىدىغان كىشىلەر دەل ئۇنىڭ ماھىيىتىنى كۆرۈشتىن ئەڭ يىراق كىشىلەردۇر. ئومۇمەن ئەھۋالدا، چۈشىنىشى كۆپەيگەنسىرى شۇنچە ئېلىشىدۇ، قانچە ئەقىللىق بولغانسىرى شۇنچە قايىمۇقىدۇ. بۇنىڭ بىر روشەن پاكىتى شۇكى، بىراق ئۇنىڭ ئورنى يۇقىرى كۆتۈرۈلگەنسىرى ئۇنىڭدىكى ئۇرۇش ئەسەبىيلىكى شۇنچە كۈچىيىپ كېتىدۇ. ئۇرۇشقا تۇتقان پوزىتسىيەسى ئەڭ ئەقلىي كىشىلەر ئاشۇ تالاش - تارتىشتىكى تېررىتورىيىلەردە ياشايدىغان

خەلقلەردۇر. ئۇلارغا نىسبەتەن، ئۇرۇش خۇددى دېڭىز تاشقىنىغا ئوخشاش، پات - پات كېلىپ - كېتىپ تۇرىدىغان بىر تەبىئىي ئاپەتتىنلا ئىبارەتتۇر. ئۇلار ئۈچۈن قايسى تەرەپنىڭ غەلبە قىلىشىنىڭ قىلچىلىك ئەھمىيىتى يوق. ئۇلارغا نىسبەتەن بۇ يەرنىڭ ئىگىدارچىلىقىنىڭ ئۆزگىرىشى، پەقەت بۇرۇنقى خوجايىنلىرى ئۈچۈن قىلىپ كەلگەن ئەمگەكلىرىنى يەنە شۇ بۇرۇنقى خوجايىنلىرىدەك مۇئامىلە قىلىدىغان يېڭى خوجايىنلار ئۈچۈن داۋاملاشتۇرۇۋېرىشتىن دېرەك بېرىدۇ. بۇ يەرلەردىكى ئاھالىلەرگە قارىغاندا ياخشىراق مۇئامىلىگە ئۇچرايدىغان، بىز ئادەتتە «پرولتار»لار دەپ ئاتايدىغان ئىشچىلار بولسا، ئۇرۇشنىڭ بارلىقىنى گاھىدا بىلىپ قالىدۇ. زۆرۈر تېپىلغاندا، ئۇلارمۇ ئۇرۇش ئەسەبىيلىكىگە، نەپرەت - قورقۇنچ ئىچىگە غەرق قىلىناتتى. ئەمما ئۇلارنىڭ ئۆزلىرىگە قويۇپ بەرسە، ئۇلار ئۇزاقتىن بېرى ئۇرۇش بولۇۋاتقانلىقىنى ئۇنتۇپ كېتەلەيتتى. ھەقىقىي ئۇرۇش قىزغىنلىقى، ئەسەبىيلىكى پارتىيەنىڭ يۇقىرى قاتلىمىدا، بولۇپمۇ ئىچكى پارتىيە ئەزالىرىدا مەۋجۇت. پۈتۈن دۇنيانى بويسۇندۇرۇشنىڭ مۇمكىن ئەمەسلىكىنى بىلىدىغان ئاشۇ كىشىلەر يەنە پۈتۈن دۇنيانى بويسۇندۇرۇشقا ھەممىدىن مۇستەھكەم ئىشىنىدۇ. مۇشۇنداق بىر - بىرىگە مۇتلەق قارشى ئىككى ئوقۇمنى باغلاش - خۇددى بىلىم بىلەن نادانلىقنى، ئۈمىتسىزلىك بىلەن ئەسەبىيلىكنى - ئوكيانىيە جەمئىيىتىنىڭ ئالاھىدە بەلگىسىدۇر. ھۆكۈمەتنىڭ ئىدېئولوگىيەسىمۇ نۇرغۇن زىددىيەتلەرگە تولۇپ كەتكەن بولۇپ، ھېچقانداق بىر ئەمەلىي

ئېھتىياج ياكى باشقا سەۋەب بولمىغاندىمۇ ئۇ مۇشۇ
 ھالەتتە تۇرىۋېرىدۇ. شۇ سەۋەبتىن، پارتىيە سوتسىيالىزم
 ھەرىكىتى ئەڭ دەسلەپتە ئاساسلانغان ئۆزىنىڭ تۈپ
 پىرىنسىپلىرىنىمۇ ئىنكار قىلاتتى ۋە تاشلىۋېتەتتى، يەنە
 كېلىپ بۇنى سوتسىيالىزمنىڭ نامى ئاستىدا قىلاتتى،
 پارتىيە ئىشچىلار سىنىپىنى كەمسىتىشنى تەرغىپ
 قىلىدۇ، بۇ ئىلگىرىكى ئەسىرلەردە بولۇپ باقمىغان بىر
 ئىش. يەنە شۇنىڭ بىلەن بىرگە، پارتىيە ئەزالىرىدىن
 ئىشچىلار فورمىسى كېيىشنى تەلەپ قىلىدۇ، بۇنىڭ
 سەۋەبىمۇ يۇقىرىقىغا ئوخشاشلا. پارتىيە ئائىلىنى
 سىستېمىلىق ئاجىزلاشتۇرۇشقا ئۇرۇناتتى، ئۆز رەھبەر،
 داھىيلىرىنى ئائىلىچە ساداقەتمەنلىكىنى ئىپادىلەيدىغان
 ناملاردا ئانايتتى. ھەتتا ھازىر بىزنى باشقۇرۇۋاتقان تۆت
 مىنىستىرلىكنىڭ ناملىرىمۇ ئۇلارنىڭ پاكىتلارنى قانداق
 رەۋىشتە مەقسەتلىك بۇرۇلمايدىغانلىقىنى كۆرسىتىپ
 بېرىدىغان نومۇسسىزلىقتۇر. تىنچلىق مىنىستىرلىكى
 ئۇرۇش بىلەن، ھەقىقەت مىنىستىرلىكى ئويدۇرماچىلىق
 بىلەن، شەپقەت مىنىستىرلىكى قىيناش بىلەن، مولچىلىق
 مىنىستىرلىكى بولسا ئاچ قويۇش بىلەن مەشغۇل!
 بۇ زىددىيەتلەر تەسادىپىيلىق ئەمەس، شۇنداقلا
 بۇ مۇنداقلا ئادەتتىكىچە بىر ساختىپەزلىكتىن پەيدا
 بولغانمۇ ئەمەس، بەلكى قوش تەپەككۈرنى ئىنچىكە
 قوللىنىشنىڭ مەھسۇلىدۇر. چۈنكى زىددىيەتلەرنى
 مانا مۇشۇنداق ماددا قىلغاندىلا، ئاندىن ھوقۇقنىڭ
 ئەبەدىلىكىگە كاپالەتلىك قىلغىلى بولىدۇ. بۇرۇنقى
 ھالقىسىمان قانۇنىيەتنى بۇنىڭدىن باشقا يول بىلەن
 بۇرۇۋېتىش مۇمكىن ئەمەس. ئىنسانلارنىڭ باراۋەرلىكىنى

ئىشقا ئاشۇرۇشتىن ساقلىنىش ئۈچۈن، يەنى ئاتالمىش يۇقىرى تەبىقە ئۆزىنىڭ ئورنىنى ئەبەدىي ساقلاپ قېلىش ئۈچۈن ئاۋامنىڭ زېھنى، ئەقلىنى داۋاملىق مۇشۇنداق چىڭ كونترول قىلىش، ئەسەبىي ھالەتتە ساقلاشقا توغرا كېلىدۇ.

بۇ يەردە بىز ھازىرغىچە سەل قاراپ كەلگەن بىر مەسىلە بار. يەنى، نېمە ئۈچۈن ئىنسانلارنىڭ باراۋەرلىكىنى ئىشقا ئاشۇرماسلىق كېرەك؟ پۈتكۈل تارىخىي جەرياننىڭ مېخانىزمىنى توغرا بايان قىلدۇق دەپ پەرەز قىلساق، بۇنداق غايەت زور ئەمگەك، بەدەل سەرپ قىلىپ، تارىخىي مۇئەييەن بىر باسقۇچتا مۇزلىتىپ قويۇشتىكى مۇددىئا زادى نېمە؟

سىر مانا مۇشۇ يەردە. يۇقىرىدا كۆرگىنىمىزدەك، پارتىيەنىڭ، بولۇپمۇ ئىچكى پارتىيەنىڭ سېھرىي قۇدرىتى دەل قوش تەپەككۈردۇر. ئەمما بۇنىڭدىنمۇ چوڭقۇر يەردە ئەسلىي مۇددىئا يوشۇرۇلۇپ ياتىدۇ، ئۇ بولسىمۇ، ئىنسان تەبىئىتىدۇر. ئۇ ئاۋۋال ھوقۇققا ئىنتىلىدۇ، ئۇنى قولغا ئالىدۇ، ئاندىن قوش تەپەككۈرنى، ئاندىن ئىدىيە ساقچىلىرىنى، ئۈزلۈكسىز ئورۇشنى مەيدانغا چىقىرىدۇ، ئۇنىڭدىن كېيىن داۋاملىق مەۋجۇتلۇققا كاپالەتلىك قىلىدىغان يەنە باشقا زۆرۈر ئىشلارنى ۋۇجۇتقا چىقىرىدۇ. بۇ ئەسلىي مۇددىئا، ئەمەلىيەتتە مۇشۇنداق نەرسىلەردىن تەركىپ تاپىدۇ...

بىراۋ بىرەر تۇبۇقسىز ئاۋازدىن چۆچۈگەندەك ۋىنىستونمۇ ئۆيدىكى جىمجىتلىقنى شۇنداق چۆچۈپ سەزدى. جۈلىيا ئۇيغۇغا چۈشۈپ كەتكىلى خېلى بولغاندەك قىلاتتى. ئۇ ۋىنىستوننىڭ يېنىدا ياناتتى،

يېلىنىڭ ئۈستى يالىڭاچ بولۇپ، يۈزىنى ئالغىنىغا قويۇۋالغانىدى، يۇمۇق كۆزلىرىدىكى قويۇق، قارا كىرىپكلەر كۆزگە ئالاھىدە تاشلىنىپ تۇراتتى. كۆكسى بىرخىل رىتىمدا كۆتۈرۈلۈپ، پەسىيىپ تۇراتتى.

— جۇليا.

ئۇنىڭدىن سادا يوق.

— جۇليا، ئويغاقمۇسىز؟

ئۇنچىقىمىدى. ئۇ ئۇخلاپ قالغانىدى. ۋىستون كىتابىنى يېپىپ، پولىغا قويۇپ قويۇپ، ئۆزىمۇ ياتتى. ئۇ ئەدىيالىنى ھەر ئىككەيلەننىڭ ئۈستىگە تارتتى.

ئۇنىڭ كاللىسى تېخىچە ئويدا ئىدى، ئۇ ئاخىرقى سىرنى تېخىچە ئاڭقىرىلمىغان ئىدى. ئۇ مەسىلىنىڭ قانداقلىقىنى چۈشەندى، ئەمما نېمە ئۇچۇنلىكىنى چۈشەنەلمىدى. 1 - بابمۇ خۇددى 3 - بابتەكلا ئۇ بىلمەيدىغان بىر نەرسە دەپ بېرەلمىدى. ئۇ پەقەت ۋىستون بىلىدىغان بىلىملەرنى سىستېمىلىق بايان قىلىپ بەرگەن ئىدى، خالاس. ئەمما ئۇ بۇنى ئوقۇغاندىن كېيىن، ھېچبولمىسا ئۆزىنىڭ ساراڭ ئەمەسلىكىنى ھېس قىلدى، ئازسانلىق بولۇپ قېلىش، ھەتتا يەككە - يېگانە بولۇپ قېلىشمۇ سىزنىڭ ساراڭلىقىڭىزنى بىلدۈرمەيتتى. بۇ يەردە ھەقىقەتمۇ، ساختىلىقمۇ بار، ناۋادا سىز ھەقىقەتكە چىڭ ئېسىلسىڭىز، پۈتۈن دۇنيا سىزگە قارشى چىققان تەقدىردىمۇ، سىز يەنىلا ساراڭ ئەمەس، پېتىۋاتقان قۇياشنىڭ ئالتۇن رەڭ نۇرلىرى دەرىزىدىن كارىۋاتتىكى ياستۇققا سېپىلدى. ئۇنىڭ يۈزىگە چۈشكەن قۇياش نۇرى ۋە جۇليانىڭ ئۇنىڭ بەدىنىگە تېگىشىپ تۇرغان بەدەنلىرى، ئۇنىڭدا بىر خىل كۈچ، ھۇزۇر، ئىشەنچ تۇيغۇسى پەيدا قىلدى. ئۇ بىخەتەر، ھەممە ئىش كۆڭۈلدىكىدەك ئىدى. ئۇ بىر نېمىلەرنى غۇدۇڭشىغاچ ئۇيقۇغا كەتتى: «ئەقىلى ئىستاتىستىكا بىلەن ئۆلچىگىلى بولمايدۇ.» ئۇنىڭچە بۇ سۆزدە ئىنتايىن چوڭقۇر ھېكمەت بار ئىدى.

ۋىنىستون ئويغاندى، ئۇنىڭدا ناھايىتى ئۇزۇن ئۇخلىغاندەك سېزىم بار ئىدى، ئەمما تامدىكى سائەت ئەمدىلا يىگىرمە يېرىمنى كۆرسىتىپ تۇراتتى. ئۇ كۆزىنى يۇمۇپ بىردەم ياتتى. پەستىن يەنىلا ھېلىقى ئايالنىڭ بېرىلىپ ئېيتىۋاتقان ناخشا ئاۋازى ئاڭلىنىۋاتاتتى:

بۇ پەقەتلا تاتلىق خام خىيال،
 ئۆتۈپ كېتەر ئايرىل ئېيىدەك.
 سۆز، قاراشتىن سەگىگەن چۈشلەر،
 ئېلىپ قاچار ئەسنى ئوغرىدەك.

بۇ تېتىقسىز ناخشا تېخىچە مودىدىن قالمىغاندەك قىلاتتى. ھازىرغىچە ھەممە يەردە بۇ ناخشىنى ئاڭلىيالايتتىڭىز. ئۇ نەپرەت ناخشىسىدىنمۇ ئۇزۇن مودا بولغانىدى. جۇلىيا بۇ ناخشا ئاۋازىدىن ئويغىنىپ كەتتى ۋە راھەت بىر كېرىلىۋېتىپ ئورنىدىن تۇردى.

— قورسىقىم ئېچىپتۇ، — دېدى جۇلىيا، — يەنە ئازراق قەھۋە دەملەيچۇ، ما ئىشى! ئوت ئۆچۈپ قاپتۇ، سۈمۈ سۈۋۈپ كېتىپتۇ، — ئۇ ئوچاققا قارىدى، — مېيىمۇ تۈگەپتۇ.

— چاررىڭتون ئەپەندىدىن سورايلى ئەمدى.

— قىزىق ئىش، لىققەدە ماي بار ئىدى بايا، مەن كىيىمىمنى كىيىۋالاي، ھاۋا خېلى سوغۇققۇ تاڭ، — دېدى جۇلىيا. ۋىنىستونمۇ ئورنىدىن تۇرۇپ كىيىملىرىنى كىيدى. ھېلىقى ئۇزۇلمەس ناخشا تېخىچە ياڭراۋاتاتتى:

بۇ پەقەتلا تاتلىق خام خىيال،
 ئۆتۈپ كېتەر ئايرىل ئېيىدەك.

سۆز، قاراشتىن سەگىگەن چۈشلەر،
ئېلىپ قاچار ئەسنى ئوغرىدەك.

ئۇ فورمىسىنىڭ بەلۋاغىنى چىڭتاق دەرىزىنىڭ يېنىغا باردى. قۇياش ئاللىقاچان ئۆيىنىڭ كەينىگە قىسايغان، سەينادا ئاپتاپ قالمىغانىدى. پەستىكى ياپىلاق تاشلار، خۇددى ھازىرلا يۇغاندەك ھۆل تۇراتتى. ئۇنىڭغا گويا ئاسمانمۇ يۇيۇلغاندەك بىلىندى. كۆپكۆك ئاسمان تۇرخۇنلار ئارىسىدىن كۆزگە ناھايىتى يارقىن تاشلىناتتى. سېمىز ئايال ئېغىزىدا يەنىلا كىيىم ئىلغۇچىنى چىشلەۋالغان، توختىماستىن ئىككى نۇقتا ئارىسىدا پالاقلايتتى، ئاندا - ساندا جىمىپ قالىدىغانى ھېسابقا ئالمىغاندا، ناخشىسى داۋاملىق ياڭراپ تۇراتتى، ئۇنىڭ يايىدىغان يۈڭكى مەڭگۈ تۈگىمەيدىغاندەك قىلاتتى. ۋىنىستون بۇ ئايالنى كىيىم يۇيۇپ جېنىنى باقمىدىغاندۇ ياكى يىگىرمە - ئوتتۇز نەۋرىسى بارمىدۇ، دەپ ئويلاپ قالدى. جۇلىيا ئۇنىڭ قېشىغا كەلدى، ئىككەيلەن زور قىزىقىش ئىچىدە پەستىكى ئايالغا قارىدى. ئايال يوغان قوللىرىدا ئارغامچىغا توختىماي يۈگەك يېيىۋاتاتتى، ئۇنىڭ ئاتنىڭ يانپىشىدەك ساغرىسى ئالاھىدە يوغان ئىدى. ۋىنىستون ئۇ ئايالنىڭ چىرايلىقلىقىنى ھەيرانلىق بىلەن تۇنجى قېتىم ھېس قىلدى. ئۇ نۇرغۇن بالا تۇغۇپ - بېقىپ چوڭ قىلغان، ئۇزاق مۇددەتلىك ئېغىر ئىش - ئەمگەكتىن بەدەنلىرى كېلەڭسىزلىشىپ، قوپاللىشىپ كەتكەن ئايالنىڭ بۇنداق چىرايلىق تۇرىدىغانلىقىنى خىيالغىمۇ كەلتۈرۈپ باقمىغان ئىدى. ئۇ ھەقىقەتەن چىرايلىق ئىدى. ۋىنىستون ئويلاپ قالدى، نېمىشقا ئۇ چىرايلىق بولمىغۇدەك؟ ئۇنىڭ كۈچلۈك، تۈۋرۈكتەك تۈپتۈز بەدىنى گرانىت تاشتەك كۆرۈنەتتى، ئاق - قىزىل تېرىسى يىرىكەرەك ئىدى. بۇلارنىڭ بىر قىزچاقنىڭ گۈزەللىكى بىلەن بولغان مۇناسىۋىتى، خۇددى ئەتىرگۈل مېۋىسى بىلەن ئەتىرگۈلگە ئوخشايتتى، مېۋىسى گۈلگە يەتمەيدۇ دەپ كىم دەيدۇ؟

— ئۇ چىرايلىقكەن، — دېدى ۋىنىستون.

— ئۇنىڭ كاسسىسىنىڭ كەڭلىكىلا ئاز دېگەندە بىر مېتىر كەلگۈدەك، — دېدى جۇلىيا.

— بۇ ئۇنىڭ ئۆزىگە خاس گۈزەللىكى، — دېدى ۋىنىستون.

ۋىنىستون جۇلىيانىڭ بېلىدىن بىر قولىدا قۇچاقلاپ ئۆزىگە يېقىنلاشتۇردى، جۇلىيانىڭ يوتىسى ۋىنىستونغا چىڭ چاپلىشىپ تۇردى. ئۇلار بالىلىق بولمايتتى، ئۇلار كاللىسىدىكى مەخپىيەتلىكلىرىنى پەقەت تىلى ئارقىلىقلا بىر - بىرىگە يەتكۈزەلەيتتى. پەستىكى ئايالدا ئاڭ دەيدىغان نەرسە يوق ئىدى، پەقەت بىر جۈپ كۈچلۈك بىلەك، بىر مېھرىبان يۈرەك ۋە بىر تۇغۇمچان بالىياتقۇ بار ئىدى. ۋىنىستون ئۇ ئايالنى قانچە بالا تۇغقاندى، دەپ ئويلىدى، ئون بەش بالا بولۇشى تۇرغانلا گەپ. ئۇنىڭ چوقۇم گۈلدەك ياشلىقى، گۈزەللىكى بولغان، كېيىن خۇددى ناھايىتى ئوبدان ئەي قىلىنغان مېۋىدەك بىردىنلا يوغىناپ، قىزىرىپ، قاتتىقلىشىپ كەتكەن. ئۇنىڭ كېيىنكى ئوتتۇز يىللىق ھاياتى، باشتا بالىلىرى، كېيىن نەۋرىلىرى ئۈچۈن كىرىپ يۈيۈش، يەر سۈپۈرۈش، ياماق ياماش، تاماق ئېتىش، تازىلىق قىلىش، يۈگەك يۈيۈش، ئادالاش... بىلەن ئۆتكەن. مانا مۇشۇ جاپالاردىن كېيىنمۇ ئۇ يەنىلا ناخشا ئېيتىۋاتاتتى. نېمىشقىكىن، ۋىنىستوننىڭ بۇ ئايال ھەققىدىكى بۇ تەسۋىرلەپ بەرگىلى بولمايدىغان سىرلىق تۇيغۇسى كۆپكۆك ئاسمان بىلەن قوشۇلۇپ، تۇرخۇنلار ئارىسىدىن يىراق چەكسىزلىككە سوزۇلۇپ كەتتى. ھەيران قالارلىقى، بارلىق ئادەملەرگە نىسبەتەن، ئاسمان ھەممە يەردە — شەرقىي ئاسىيادا، ياۋروئاسىيادا — ئوخشاش ئىدى. شۇنداقلا، ئاسمان ئاستىدىكى بارلىق كىشىلەرمۇ، مەيلى ئۇلار ياۋروئاسىيادا بولسۇن ياكى شەرقىي ئاسىيادا بولسۇن، بىر - بىرىگە شۇنداق ئوخشاش ئىدى، ۋەھالەنكى بۇ ئىنسانلار بىر - بىرىنى بىلىشمەيتتى، ئۇلار يالغانچىلىق، ئويدۇرمىچىلىق بىلەن سىڭدۈرۈلگەن نەپەت - قورقۇنچ ئارقىلىق بىر - بىرىدىن ئايرىپ

تاشلانغان ئىدى، ئۇلارنىڭ ھەممىسىنىڭ ۋۇجۇدىدا، كۈنلەرنىڭ بىرىدە پۈتكۈل دۇنيانى ئاغدۇرۇپ تاشلىغۇدەك غايەت زور كۈچ - قۇدرەت بار ئىدى. ئەگەر ئۇمىت بار دېيىلسە، ئۇ پرولتارلاردا ئىدى! ئۇ كىتابنىڭ ئاخىرىسىنى ئوقۇمىغان بولسىمۇ، بۇنىڭ چوقۇم گولدستېيننىڭ ئەڭ ئاخىرقى دېمەكچى بولغىنى ئىكەنلىكىنى بىلەتتى. كەلگۈسى پرولتارلارغا مەنسۇپ ئىدى. كۈنلەرنىڭ بىرىدە ئۇلار قوزغىلىپ قۇرغان دۇنيادا، خۇددى پارتىيە قۇرغان دۇنيادىكىگە ئوخشاش، ۋىنىستون ئۆزىنىڭ ياتسىراپ قالدىغان - قالمايدىغانلىقىنى جەزملەشتۈرەلمەي قالدى. شۇنداق! چۈنكى ئۇ ھېچبولمىغاندا بىر ئەقىل دۇنياسى بولاتتى. قەيەردە باراۋەرلىك بولسا، شۇ يەردە ئەقىل بولاتتى. بالدۇر ياكى كېيىن بولسۇن، بۇ ئىش چوقۇم يۈز بېرەتتى، كۈچ - قۇۋۋەت چوقۇم ئاڭغا ئايلىناتتى. پرولتارلار ئۆلمەيتتى، سىز ئۇنى پەستكى ئاشۇ جانلىق، جۇشقۇن ئايالغان قارىسىڭىزلا كۆرەلەيتتىڭىز. ئاخىرىدا ئۇلار چوقۇم ئويغىناتتى. ئەمما، مۇشۇ ئىش يۈز بەرگۈچە، بەلكىم مىڭلارچە يىللار ئۆتۈشى، پرولتارلار ھەرقانداق مۇشكۈلات بولسىمۇ مەۋجۇتلۇقىنى ساقلىشى، پارتىيە ئىگە بولالمايدىغان، يوق قىلالمايدىغان كۈچ - قۇۋۋەتتى، خۇددى قۇشلارغا ئوخشاش ئەجداتتىن ئەۋلادتقا ئۇلاپ كېلىشى مۇمكىن ئىدى.

— ئېسىڭىزدە بارمۇ؟ — دېدى ۋىنىستون، — بىز تۇنجى كۆرۈشكەن كۈنى، دەرەخنىڭ چوققىسىدا بىزگە سايىراپ بەرگەن ھېلىقى قۇش؟
 — ئۇ بىزگە سايىراپ بەرمىگەن، پەقەت ئۆزىنى خۇش قىلىش ئۈچۈنلا سايىرىغان ئۇ، تېخى ئۇنداق بولماسلىقىمۇ مۇمكىن، شۇنداقلا سايىرىغاندۇ بەلكىم.

قۇشلار سايىرايدۇ، پرولتارلارمۇ سايىرايدۇ. پەقەت پارتىيەلا سايىرمايدۇ. پۈتكۈل دۇنيادا، لوندوندا، ئافرىقا، بىرازىلىيە، يىراقتىكى سىرلىق، چەكلەنگەن جايلاردا، بېرلىن، پارىژنىڭ كوچىلىرىدا، بىپايان رۇسىيە تۈزلەڭلىرىدە، جۇڭگو، ياپونىيەنىڭ قىستا - قىستا شەھەرلىرىدە

ئىش - ئەمگەك، بالا بېقىش ... دېگەندەك جاپا - مۇشەققەت بىلەن تاشتەك قېتىپ كەتكەن زور گەۋدىلەر تۇغۇلغاندىن ئۆلگۈچە، توختىماستىن سايىراپ، ناخشا ئېيتىپ تۇراتتى. جەزمەنكى، ئۇلارنىڭ ۋۇجۇدىدىن چوقۇم ئويغانغان بىر ئەۋلات تۇغۇلاتتى. سىز ئۆلەتتىڭىز، ئاندىن ئۇلار كەلگۈسىگە ئايلىناتتى. ئەگەر سىز ئۆز ئېڭىڭىزنى، خۇددى ئۇلار بەدىنىنى تىرىك ساقلىغاندەك تىرىك ساقلىيالىسىڭىز، ئىككىنى ئىككىگە قوشسا تۆت بولىدىغانلىقىنى بىلىدىغان ئاڭنى ساقلاپ قالالىسىڭىز، ئۇلارنىڭ كېلەچىكىدىن سىزمۇ بەھرىمەن بولالايتتىڭىز.

— بىز ئۆلۈكلەر، — دېدى ۋىنىستون.

— بىز ئۆلۈكلەر، — ئەگەشتى جۇلىيامۇ.

— سىلەر ئۆلۈكلەر، — دېدى ئارقا تەرەپتىن كەلگەن مۇزدەك بىر

ئاۋاز.

ئۇلار چۆچۈپ تۇرۇپ كەتتى. ۋىنىستوننىڭ پۈتكۈل بەدىنى مۇزلاپ كەتتى. جۇلىيانىڭمۇ كۆزلىرى يوغىناپ، چىرايى تاتىرىپ كەتتى. ئۇلارنىڭ مەڭزىدىكى يۇقۇپ قالغان بوياق، خۇددى ئاستىدىكى تېرىدىن ئاچراپ كەتكەندەك، كۆزگە تولىمۇ روشەن تاشلىنىپ تۇراتتى.

— سىلەر ئۆلۈكلەر، — تەكرارلاندى مۇزدەك ئاۋاز.

— رەسىمنىڭ ئارقىسىدىن كېلىۋاتىدۇ، — دەپ پىچىرلىدى جۇلىيا.

— رەسىمنىڭ ئارقىسىدىن كېلىۋاتىدۇ، — دېدى ئۇ مۇزدەك

ئاۋازمۇ، — قىمىرلىماڭلار، بۇيرۇق بولمىغىچە مېدىرلىماڭلار.

بۇ ئىش ئاخىرى يۈز بەردى، بولغۇلۇق ئاخىرى بولدى! شۇ تاپتا بىر - بىرىنىڭ كۆزىگە قاراپ تۇرۇشتىن باشقا ئۇلارنىڭ قولىدىن ھېچنېمە كەلمەيتتى. قېچىش، بەك كېچىكىپ بولغۇچە ئۆيدىن چىقىپ كېتىش دېگەنلەر ئۇلارنىڭ كاللىسىغا كەلمىدى. تامدىن كېلىۋاتقان ئاۋازغا بويسۇنماسلىقىنى تەسەۋۋۇر قىلغىلى بولمايتتى. تام تەرەپتىن بىر قۇلۇپ شاراقىشىپ ئېتىلگەندەك، ئارقىدىن ئەينەك چېقىلغاندەك ئاۋاز

ئاڭلاندى، ئەگشىپلا تامدىكى رەسىم پولغا چۈشۈپ كەتتى، ئۇنىڭ كەينىدە ئېكران بار ئىدى.

— ئۇلار بىزنى ئەمدى كۆرەلەيدۇ، — دېدى جۇليا.

— ئۇلار بىزنى ئەمدى كۆرەلەيدۇ، — تەكرارلىدى ئاۋاز، — ئۆينىڭ ئوتتۇرىسىدا بىر - بىرىڭلارغا ئارقاڭلارنى قىلىپ تۇرۇڭلار، قولۇڭلارنى كالاڭلارنىڭ كەينىگە قويۇڭلار، بىر - بىرىڭلارغا تېگىشىپ قالماڭلار.

ئۇلار تېگىشىپ تۇرمىدى، ئەمما ۋىنستون جۇليانىڭ بەدىنىنىڭ تىترەۋاتقانلىقىنى سېزىپ تۇردى. بەلكىم تىترەۋاتقىنى ئۆزىنىڭ بەدىنى بولۇشىمۇ مۇمكىن ئىدى، ئۇ چىشىنى چىڭ چىشلۋالدى، ئەمما تىزىنى تىترەشتىن توختىتالمىدى. ئۆينىڭ ئىچى - سىرتىدا ئۆتۈكنىڭ دۇبۇرلىگەن ئاۋازى ئاڭلاندى. ئەتراپنى ئادەملەر قاپلاپ كەتكەندەك قىلاتتى. تاش كوچىدىن بىر نېمىنى سۆرەۋاتقاندەك ئاۋاز كەلدى، ھېلىقى ئايالنىڭ ناخشىسىمۇ تۇيۇقسىزلا بېسىقپ قالدى. ئۇزۇنغىچە ھېلىقى كىر دېسىنى سەينانىڭ ئۇ بېشىدىن بۇ بېشىغا ئاتقاندەك تاراڭلىغان ئاۋاز ئاڭلاندى، ئۇنىڭدىن كېيىن بىرمۇنچە ئادەمنىڭ غەزەپتىن توۋلاشقان ئاۋازى ئاڭلاندى، ئاخىرىدا ئېچىنىشلىق بىر ۋارقىرىغان ئاۋاز بىلەن ھەممە ئاۋاز بېسىقتى.

— ئۆي قورشىلىپ بوپتۇ، — دېدى ۋىنستون.

— ئۆي قورشىلىپ بوپتۇ، — دېدى مۇز ئاۋاز.

ۋىنستون جۇليانىڭ چىشىنى قاتتىق چىشلىگەنلىكىدىن غىرىسلاپ كەتكەنلىكىنى ئاڭلىدى.

— مېنىڭچە بىزمۇ خوشلىشايلى، — دېدى جۇليا.

— خوشلاشساڭلار بولىدۇ، — دېدى ئاۋاز. ئۇنىڭدىن كېيىن ئىنچىكە، خۇددى تەربىيە كۆرگەن ئادەملەرنىڭ ئاۋازىدەك بىر ئاۋاز ئاڭلاندى، ۋىنستون بۇ ئاۋازنى ئىلگىرى ئاڭلاپ باققاندەك قىلاتتى:

— ھە راست، بىر ئېغىز گەپنى قىستۇرۇپ قويماي:

شام كېلىدۇ كارىۋاتقا نۇرلار چاچقىلى،
پالتا كېلەر بېشىڭغا، كېسىپ - چاچقىلى،

ۋىنىستوننىڭ كەينىدىكى كارىۋاتقا بىر نەرسە چۈشتى، دەرىزىگە
بىر شوتا قويۇلدى، دەرىزىنىڭ رامكىسىمۇ بۇزۇلۇپ كەتتى. بىرەيلەن
دەرىزىدىن كىردى. يەلەمپەيدىن ئۆتۈكلەرنىڭ تۈشى ئاڭلاندى. ئۆي
بىردەمدىلا قارا كىيىملىك، بەستلىك ئادەملەر بىلەن توشۇپ كەتتى،
ئۇلارنىڭ ئۆتۈكلىرىنىڭ چەملىرى تۆمۈر، قوللىرىدا ساقچى كالتىكى بار
ئىدى.

ۋىنىستون تىترەشتىن توختىدى، ئۇنىڭ قارىچۇقى قېتىپ قالدى.
شۇ تاپتا بىرلا ئىش مۇھىم ئىدى، ئۇ بولسىمۇ قىمىرلىماسلىق،
قىمىرلىماسلىق، ئۇلارغا سېنى ئۇرىدىغان باھانە تېپىپ بەرمەسلىك.
زاڭقى چاسا، بەدەنلىرى بوكسىچىغا ئوخشايدىغان بىرى خۇددى
بىرەر ئىشقا تەمىشلىۋاتقاندەك، كالتەكنى چىڭ سىقىمداپ ۋىنىستوننىڭ
ئالدىدا ئۇنىڭغا تىكىلىپ قاراپ تۇراتتى. ۋىنىستوننىڭ كۆزىمۇ ئۇنىڭكى
بىلەن ئۇچرىشىپ قالدى. بىر مۇنچە كىشىلەرنىڭ ئالدىدا قىيالىڭاچ
ھالدا، قولىنى كاللىسىنىڭ كەينىدە تۇتۇپ تۇرۇشتەك بۇ ھاقارەتكە
چىداپ تۇرغىلى بولمايتتى. ئالدىدىكى ئۇ ئادەم تىلىنىڭ ئۇچىدا
لەۋلىرىنى يالاپ قويدى. يەنە بىر نەرسە چىقىلغان ئاۋاز ئاڭلاندى،
بىرى قەغەز باسقۇنى ئوچاق بېشىدىكى تاشقا تاشلىغاندەك قىلاتتى.

مارجان تېشى پارچىسى — ئۇ يۈزىگە ئۇششاق پۈرمە نەقىش
ئويغاندەك كۆرۈنىدىغان، كىچىككىنە ھالەك نەرسە بولۇپ، خۇددى
تورتنىڭ ئۈستىگە قويۇپ قويىدىغان تاتلىق غۇنچىگە ئوخشايتتى —
كارىۋاتتىكى ماتراستىن دومىلاپ چۈشتى. ۋىنىستون ئۇنىڭ نەقەدەر
كىچىكلىكىنى ئويلىدى. ئۇ كەينىدىن بىراۋنىڭ تىنىقىنى سەزدى،
ئارقىدىنلا ھوشۇقىغا قاسسىدە قىلغان ئاۋاز بىلەن قاتتىق بىر تېپىك
تەگدى - دە، ئۇ تەڭپۇڭلۇقىنى يوقاتتى. يەنە بىرەيلەن مۇشت بىلەن

جۇلييانىڭ قورسىقىغا قاتتىق بىرنى ئۇردى، جۇليا قورسىقىنى تۇتۇپ، قەغەز دەك قاتلىشىپلا كەتتى ۋە ئۇنىنىمۇ چىقىرماي يۇمىلىنىپ كەتتى. ۋىنىستون قىلچىلىك مىدىراشقىمۇ جۇرئەت قىلالمىدى. جۇلييانىڭ قوغۇشۇنىدەك تاتىرىپ كەتكەن، نەپەس ئالماي قىيىلىپ كەتكەنلىكى چىقىپ تۇرىدىغان چىرايى، ئۇنىڭ كۆرۈش دائىرىسىگە كىرىپ قالاتتى. ئۇ شۇنچە قورقۇنۇپ ئىچىدە تۇرۇپمۇ گويا تاياقنى ئۆزى يېگەندەك ھېس قىلدى. ئەمما ھازىر تاياقنىڭ ئازابىغا قارىغاندا، نەپەس ئېلىۋېلىش جۇليياغا نىسبەتەن تېخىمۇ جىددىي ئىدى. ۋىنىستون بۇ ئاجايىپ ئاغرىقنىڭ جاننى قانچىلىك ئاغرىتىدىغانلىقىنى ھېس قىلالايتتى. شۇنداق بولسىمۇ، ھازىر ھەممىدىن يامىنى يەنلا نەپەس ئالالماسلىق ئىدى. ئىككى ئادەم جۇلييانىڭ تىزى ۋە مۇرىسىدىن كۆتۈرۈپ، ئۇنى خۇددى بىر پايپاقتەك سۆرەپ ئېلىپ چىقىپ كەتتى. ۋىنىستون ئۇنىڭ يۈزىگە ئاران قارۋالدى، ئۇنىڭ يۈزى ئاستىغا قاراپ قالغان بولۇپ، تاتىرىپ تارتىشىپ قالغان، كۆزلىرىمۇ يۇمۇق، يۈزىدە تېخىچە ھېلىقى بوياقنىڭ يۇقى بار ئىدى، بۇ ۋىنىستوننىڭ جۇلييانى ئاخىرقى قېتىم كۆرۈشى ئىدى.

ئۇ ئۆلۈكتەك قىمىرلىماي تۇردى. ھېچكىم ئۇنى ئۇرمىدى. ئۇنىڭ كاللىسىغا بەزى ئويلار كەلگەندەك قىلدىمۇ، ئەمما ھېچقايسىسىغا قىزىقىدىغاندەك ئەمەس ئىدى. ئۇ چاررىكتون ئەپەندىنىمۇ تۇتقانمىدۇ، دەپ ئويلاپ قالدى. ئۇ يەنە ھېلىقى سېمىز ئايالنى قانداق قىلغاندۇ، دەپمۇ ئويلىدى. ئۇ ئۆزىنىڭ ئىنتايىن سىيگۈسى كېلىپ كەتكەنلىكىنى ھېس قىلدى، ھەيران قالارلىقى ئۇ تېخى ئىككى - ئۈچ سائەت بۇرۇنلا سىيگەن ئىدى. تامدىكى سائەت توققۇزنى كۆرسىتىپ تۇراتتى، بۇ يىگىرمە بىر دېگەنلىك. ئەمما ئۆي يورۇپ كەتكەندەك ئىدى. ئادەتتە، ئاۋغۇست كۈنلىرىدە بۇنداق ۋاقىتتا خېلى قاراڭغۇ چۈشۈپ بولاتتىغۇ؟ جۇليا بىلەن ئىككىسى ۋاقىتنى ئالماشتۇرۇپ قويدىمۇ - يە؟ ئەمەلىيەتتە، ئۇلار سائەت تولۇق بىر ئايلانغىچىلىك يەنى، 24

سائەت ئۇخلىغان، ئەتىسى سەھەردە سائەت سەككىز يېرىم بولسا، ئۇنى ئەمدى يىگىرمە يېرىم بوپتۇ، دەپ ئويلاپ قالغانىدى. ۋىنستون بۇنىڭ داۋامىنى ئويلىمىدى، چۈنكى بۇنىڭ ھازىر ھېچنېمىگە پايدىسى يوق ئىدى.

پەلەمپەيدىن يەڭگىل ماڭغان توش ئاڭلاندى. چاررىڭتون ئەپەندى ئۆيگە كىردى، قارا كىيىملىك ئادەمنىڭ يۈرۈش - تۇرۇشلىرى بىردىنلا خېلىلا سىپايلىشىپ قالدى. چاررىڭتون ئەپەندىنىڭ قىياپىتىدىمۇ ئۆزگىرىش بار ئىدى، ئۇنىڭ كۆزى يەردىكى ئەينەك پارچىلىرىغا چۈشتى.

— ماۋۇ ئەينەك پارچىلىرىنى ئېلىۋەت، — دېدى ئۇ كەسكىن ھالدا.

بىرەيلەن دەرھال ئۇنىڭ بۇيرۇقىنى بېجا كەلتۈردى. ئۇنىڭ ھېلىقى لوندونچە تەلەپپۇزىدىن ئەسەرمۇ قالمايغانىدى. ۋىنستون بىردىنلا بىر نەچچە مىنۇت ئېكراندىن ئاڭلىغان ئاۋازنىڭ، دەل مۇشۇ ئاۋاز ئىكەنلىكىنى تونۇدى. چاررىڭتون ئەپەندى يەنىلا ھېلىقى كونا چاپىنىنى كىيىۋالغان، ئەمما ئۇنىڭ ئاپپاق چاچلىرى قاپقارا بولۇپ قالغانىدى. كۆزەپىنىكىنىمۇ تاقىمىغانىدى. ئۇ ۋىنستونغا خۇددى ئۇنىڭ سالاھىيىتىنى يەنە بىر جەزملەشتۈرۈۋەتكەندەك تىكىلىپ بىرنى قارىۋەتتى، ئاندىن ئۇنىڭغا قارايمۇ قويمىدى. ئۇنى يەنىلا تونۇغىلى بولاتتى، ئەمما ئۇ ھەرگىزمۇ ۋىنستون تونۇيدىغان چاررىڭتون ئەمەس ئىدى. ئۇنىڭ قەدىمۇ تۈزلىنىپ قالغان، بويىمۇ ئېگىزلىپ قالغاندەك كۆرۈنەتتى. ئۇنىڭ يۈزىدە بەكلا كىچىك ئۆزگىرىش بولغان بولسىمۇ، يەنىلا ئۆزگەرتىلگەنلىكى چىقىپ تۇراتتى. قېشىمۇ ئىلگىرىكىدەك قويۇق ئەمەس ئىدى، كۆزىنىڭ ئەتراپىدىكى قورۇقلىرىمۇ يوقىغان، يۈزىنىڭ پۈتۈن قۇرۇلمىسى ئۆزگەرتىلگەندەك كۆرۈنەتتى. ھەتتا بۇرنىمۇ سەل كىچىكلەپ قالغاندەك ئىدى. ئۇنىڭ چىرايى ئەللىك ياشلار ئەتراپىدىكى سەزگۈر، مۇزدەك بىر ئادەمنىڭ چىرايىغا ئالماشقان ئىدى. ۋىنستون

ھاياتىدا تۇنجى قېتىم، بىر ئىدىيە ساقچىسىغا قاراپ تۇرغانلىقىنى
ئويلىدى.

ئۈچىنچى بۆلۈم

1

ئۇ ئۆزىنىڭ قەيەردىلىكىنى بىلمەيتتى. بەلكىم ئۇ شەپقەت مىنىستىرلىكىدىدۇ، ئەمما ئۇ بۇنى جەزملەشتۈرەلمەيتتى. ئۇ تورۇسى ئېگىز، دەرىزىسى يوق بىر كامېردا تۇراتتى، كامېرنىڭ تېمىغا پارقىراق ئاق چاقچۇق چاپلانغان ئىدى. كامېرنى توسۇپ قويۇلغان چىراغنىڭ سوغۇق نۇر يورۇتۇپ تۇراتتى، پەس، ئەمما ئۈزۈلمەس بىر ئاۋاز گۈرۈلدەپ تۇراتتى، ۋىنىستون ئۇنى ھاۋا ئالماشتۇرۇش سىستېمىسىدىن كېلىۋاتقان ئاۋاز بولسا كېرەك، دەپ پەرەز قىلدى. ئىشكىتىن باشقا تۆت تامنىڭ ھەممىسىگە، ئادەم ئولتۇرغىدەك كەڭلىكتە ئۇزۇن ئورۇندۇق چىقىرىلغانىدى، ئىشكىتنىڭ ئۇدۇلىغا تەرەت قاچىسى ئورنىتىلغان بولۇپ، ياپقۇچىمۇ يوق تۇراتتى. تۆت تامنىڭ ھەممىسىگە بىردىن ئېكران ئورنىتىلغان ئىدى.

ئۇنىڭ قورسىقىنىڭ ئاللىقانداق بىر يېرى توختىماي ئاغرىپ تۇراتتى، بۇ ئاغرىق ئۇنى مەھبۇسلار ماشىنىسىغا قاتلاپ - پۈكلەپ تاشلىغاندىن بۇيان توختاپ باققىنى يوق. ئۇنىڭ قورسىقى قانتىق ئېچىپ كەتتى، مۇشۇنداقلا ئاچ قالسا، ئۇنىڭ سالامەتلىكى كاردىن چىقىشى تۇرغانلا گەپ ئىدى. ئۇ تاماق يېمىگىلى بەلكىم 24 سائەت بولغاندۇ، بەلكىم 36 سائەت، ئىشقىلىپ ئېنىق بىلگىلى بولمايتتى.

ئۇ ھازىرغىچە ئۆزىنى تۇتقان ۋاقىتنىڭ ئەتىگەن ياكى كەچقۇرۇن ئىكەنلىكىنى بىلمەيتتى، بەلكىم مەڭگۈ بىلمەسلىكى مۇمكىن. ئۇ قولغا ئېلىنغاندىن بۇيان تاماق يەپ باقمىدى. ئۇ تار ئورۇندۇقتا قولىنى تىزغا قويۇپ قىمىر قىلماي ئولتۇراتتى. ئۇ قىمىرلىماي ئولتۇرۇشنى ئۈگىنىۋالدى. ناۋادا قىمىرلىسىلا ئېكراندىن توۋلىغان ئاۋاز كېلەتتى. ئاچلىق ئۇنى قىيىنماقتا. ئۇنىڭ پۈتۈن ئەس - يادى بىر پارچە بولكىدا قالدى، فورمىسىنىڭ يانچۇقىدا بولكا ئۇۋاقلرى باردەك ئېسىدە ئىدى. بەلكىم چىمدەپ ئالغۇچىلىك بولسىمۇ ئۇۋاق چىقىشى مۇمكىن ئىدى، چۈنكى فورمىسىنىڭ يانچۇقىدىن بىر نېمە يوتسىغا تەگكەندەك سېزىلىپ تۇراتتى. ئاخىرى ئاچلىق قورقۇنچتىن غالىپ كەلدى، ئۇ قولىنى يانچۇقىغا تىقتى.

— سىمس! — ۋارقىرىدى بىر ئاۋاز ئېكراندىن، — 6079 -
 نومۇرلۇق ۋىنىستون سىمس! قولۇڭنى يانچۇقۇڭدىن چىقار!

ئۇ يەنە جىم ئولتۇردى، قولىنى يەنە تىزغا قويدى. ئۇ بۇ يەرگە كېلىشتىن بۇرۇن، باشقا بىر جايغا ئاپىرىلغان ئىدى، ئۇ يەر چوقۇم بىر ۋاقىتلىق قاماقخانا ياكى چارلىغۇچىلار ئىشلىتىدىغان تۇتۇقخانا بولسا كېرەك. ئۇ ئۆزىنىڭ بۇ يەرگە كەلگىنىگە قانچىلىك بولغانلىقىنى بىلمەيتتى. بولمىغاندىمۇ بىر نەچچە سائەت بولغاندۇ، بۇ يەردە سائەتمۇ، قۇياش نۇرىمۇ يوق، ۋاقىتنى بىلىش مۇمكىن ئەمەس. بۇ ئىنتايىن ۋاراڭ - چۇرۇڭ، سېسىقچىلىققا تولغان يەر ئىدى. ئۇلار ئۇنى ھازىرقى كامىرغا ئەكىرىپ قويۇشتىن ئىلگىرى، ئون ياكى ئونبەش ئادەم تىقىلىشىپ تۇرۇۋاتقان يەنە بىر مەينەت كامىرغا ئەكىرىپ قويغان ئىدى. ئۇلارنىڭ كۆپىنچىسى ئادەتتىكى جىنايەتچىلەر بولۇپ، ئارىسىدا بىر قانچە سىياسىي جىنايەتچى بار ئىدى. ۋىنىستون تامغا قاراپ مىدىرلىماي ئولتۇرغان، مەينەتلىشىپ كەتكەن بەدەنلەر ئۇنىڭغا سۈركىلىپ تۇراتتى. قورقۇنچ ۋە قورسىقىدىكى ھېلىقى ئاغرىق ئۇنىڭ ئەتراپىغا قارىغىدەك ھالىنى قويمىغان ئىدى. شۇنداقتىمۇ ئۇ پارتىيە

جىنايەتچىلىرى بىلەن باشقا جىنايەتچىلەرنىڭ يۈرۈش - تۇرۇشىدا ئاسمان - زېمىن پەرق بارلىقىنى سەزدى. پارتىيە جىنايەتچىلىرى دائىم جىمجىت ۋە قورقۇنچ ئىچىدە يۈرەتتى، ئەمما ئادەتتىكى جىنايەتچىلەر بولسا ھېچنىمىگە ئېرەڭشىمىگەندەك يۈرەتتى. ئۇلار قاراۋۇللارنى تىللاپ توۋلايتتى، نەرسە - كېرەكلىرىنى مۇسادىرە قىلغاندا قارشىلىقاتتى، مەينەت، ئەپسانىۋى سۆزلەرنى پولغا يېزىپ قوياتتى، كىيىملىرىنىڭ بىر يەرلىرىگە تىقۇلغان يېمەكلىكنى يېيىشەتتى، بۇلارنى بىر ئاماللارنى قىلىپ ئەكەرەتتى، ھەتتا بەزىدە ئېكراندىن تەرتىپنى ساقلاش ئۈچۈن بىر نېمە دېسە، ئېكرانغا قاراپ توۋلاپ قوياتتى. بىراق يەنە بەزىلىرى قاراۋۇللار بىلەن چىقىشىپ ئۆتەتتى، قاراۋۇللارنى ئەركىنلەتمە ئىسمى بىلەن چاقىراتتى. بىر ئاماللارنى قىلىپ، ئۇلارنى ئىشىكىنىڭ كۆزىتىش تۆشۈكىدىن تاماكا سۈنۈپ بېرىشكە قايىل قىلاتتى. قاراۋۇللارمۇ ئۇلارغا قاتتىق قوللۇق قىلىشقا توغرا كەلگەندىمۇ، خېلىلا كەڭ قورساق مۇئامىلە قىلاتتى. ئۇ يەردە جىنايەتچىلەرنىڭ كۆپىنچىسى ئەۋەتىلىدىغان ئەمگەك لاگېرى توغرىلىق جىق گەپلەر بولدى. ئۇ يەرلەردىمۇ ئەگەر سىزنىڭ ئالاقە تورىڭىز ياخشى بولسا، تەلپىڭىزنىڭ ئوڭدىن كەلگىنى ئىدى. ئۇ يەردە يەكلەش، يان بېسىش، پارىخورلۇق، قاتتىق - سوقتى قىلىشلارنىڭ ھەممىسى بار ئىدى، يەنە تېخى ھەممىنىلەر، پاهىششۇزلىقلار، ھەتتا ياڭيۇدىن ئىشلەنگەن ھاراقمۇ تېپىلاتتى. ئادەتتىكى جىنايەتچىلەرگىلا، بولۇپمۇ ئادەم ئۆلتۈرگەن قاتىللار، قارا گۇرۇھلارغىلا ئاندىن ئىشەنگىلى بولىدۇ دەپ قارىلاتتى. ھەتتا ئۇلار ئۇ يەردە ئاقسۆڭەك بولۇۋېلىشقان بولۇپ، بارلىق ئېغىر، مەينەت ئىشلارنىڭ ھەممىسىنى سىياسىي جىنايەتچىلەر قىلاتتى.

ئۇ يەرگە ھەرخىل جىنايەتچىلەر - زەھەر ئەتكەسچىلىرى، ئوغرىلار، بۇلاڭچىلار، قاراڭغۇ بازارچىلار، مەستلەر، پاهىشىلەر - كىرىپ - چىقىپ تۇراتتى. بەزى مەستلەر بەك جېدەلخور بولۇپ،

باشقىلار بىرلىشىپ ئاران بويسۇندۇراتتى. ئاتىشىش ياشلار ئەتراپىدىكى ناھايىتى بەستلىك يوغان بىر ئايالىنى، تۆت قاراۋۇل پۇت - قوللىرىدىن تارتىشتۇرۇپ ئېلىپ كىردى، ئايالىنىڭ يوغان كۆكسى لەپەڭشىپ تۇراتتى، ئاق چاچلىرىمۇ يۇلقۇنۇپ چۇۋۇلۇپ كەتكەنىدى. ئۇلار ئۇ ئايالىنىڭ پۇتىدىكى ئۇلارنى تەپمەكچى بولغان ئۆتۈكنى سالدۇرۇۋەتتى ۋە ئۇ ئايالىنى ۋىنىستوننىڭ پوتسىغىلا تاشلاپ قويۇپ چىقىپ كەتتى، بۇ ئېغىر ئايال ۋىنىستوننىڭ پوتسىنى ئېزىۋەتكىلى تاس قالدى. ئايال دەرھال ئۆزىنى رۇسلاپ چىقىپ كېتىۋاتقان قاراۋۇللارنى كەينىدىن پاسكىنا تىللار بىلەن تىلاپ كەتتى، ئاندىن ئۆزىنىڭ ئولتۇرغان يېرىنىڭ سەل تەكشى ئەمەسلىكىنى سېزىپ، ئورۇندۇققا سېرىلىپ چۈشۈۋالدى.

— كەچۈرۈڭ، سۆيۈملۈكۈم، — دېدى ئۇ ئايال، — ئەسلى سىزنىڭ يوتىڭىزدا ئولتۇرۇۋالمايتتىم، ئاۋۇ ئىتتىڭ بالىلىرى مېنى تاشلاپ قويۇپتۇ، بىر ئايالغا شۇنداقمۇ مۇئامىلە قىلامدۇ - ھە؟ شۇنداق ئەمەسمۇ؟ — ئۇ سۆزىدىن توختاپ كۆكسىنى ئوڭشىۋالدى ۋە بىرنى چۈشكۈردى، ۋە — كەچۈرۈڭ، مەن سەل بىئارام بوپقالاندىم، — دېدى. ئۇ ئالدىغا ئېڭىشىپ تۇرۇپ، پولغا ناھايىتى كۆپ قۇسۇۋەتتى، — ئەمدى خېلى ياخشى بوپقالدىم، — دېدى ئۇ كۆزىنى يۇمۇپ كەينىگە يۆلەنگىنىچە.

— چىداپ ئولتۇرۇشنىڭ ھاجىتى يوق، قورساقتا ھەزىم بولۇپ بولغۇچە چىقىرىۋەتكەن ياخشى، — دېدى ئۇ ئايال.

ئۇنىڭغا ئەمدى خېلى جان كىرىپ قالغاندەك بولدى، ئۇ ۋىنىستونغا يەنە بىر قارىدى، ئۇ ھەش - پەش دېگۈچە ۋىنىستوننى ياقتۇرۇپ قالغاندەك قىلاتتى. ئۇ ۋىنىستوننى مۇرىسىدىن قۇچاقلاپ، ئۆزىگە يېقىن تارتىپ قۇسۇق ۋە پىۋا پۇراپ تۇرىدىغان ئېغىزىنى ئۇنىڭ يۈزىگە ياقتى.

— ئىسمىڭىز نېمە ئومىقىم؟

— سىمىس.

— سىمىس؟! قىزىق ئىش، مېنىڭ فامىلىمۇ سىمىس، نېمىشقا؟
— ئۇ سەل ھاياجانلىنىپ قالدى ۋە، — مەن چوقۇم سىزنىڭ
ئانىڭىزگە نىمەن، — دېدى.

ۋىنىستون ئويلاپ قالدى، بەلكىم راست شۇنداق بولۇشىمۇ مۇمكىن
ئىدى. ئۇ ئايالنىڭ يېشىمۇ ئۇدۇل كېلەتتى، بەدەنلىرىمۇ سەل
ئوخشىغاندەك قىلاتتى، بەلكىم يىگىرمە يىللىق ئەمگەك شۇنداق
ئۆزگەرتىۋەتكەن بولۇشى مۇمكىنغۇ.

باشقا ھېچكىم ئۇنىڭغا گەپ قىلمىدى. ھەيران قالارلىقى شۇكى،
ئادەتتىكى جىنايەتچىلەرنىڭ پارتىيە جىنايەتچىلىرى بىلەن پەقەت
كارى بولمايتتى. «سىياسىيلار» دەپ ئاتاپ قوياتتى ئۇلارنى بىرخىل
كەمسىتىش تەلەپپۇزىدا. پارتىيە جىنايەتچىلىرى باشقىلارغا، بولۇپمۇ
بىر - بىرىگە گەپ قىلىشتىن بەك قورقاتتى. پەقەت بىرلا قېتىم
ئىككى پارتىيە ئەزاسىنىڭ — ئىككىلىسى ئايال ئىدى — ئورۇندۇقتا
قىستىلىشىپ بىر يەرگە كېلىپ قالغاندا، ۋاراڭ - چۇرۇڭ ئارىسىدا
پىچىرلاشقانلىقى ئۇنىڭ قۇلىقىغا كىرىپ قالدى، «101 - ئۆي»
دېگەندەك گەپ ئاڭلاندى، ئەمما بۇنىڭ نېمە مەنىسى بارلىقىنى
چۈشەنمىدى.

بۇلار ئۇنى بۇ يەرگە ئەكىلىشتىن ئىككى - ئۈچ سائەت بۇرۇنقى
ئىش ئىدى. ئۇنىڭ قورسقىدىكى ئاغرىق بەزىدە خېلى ئوڭشىلىپ
قاتاتتى، بەزىدە تېخىمۇ كۈچىيىپ كېتەتتى، ئۇنىڭ كاللىسىمۇ
شۇنىڭغا ئەگىشىپ چېچىلىپ، يىغىلىپ تۇراتتى. ئاغرىق كۈچىيىپ
كەتكەندە، ئۇنىڭ كاللىسىغا ئاغرىق بىلەن يېپەكلىكتىن باشقا
نەرسە كەلمەيتتى؛ سەل قويۇپ بەرگەندە بولسا، ئۇ ۋەھىمە،
قورقۇنچىنىڭ ئىچىدە قالاتتى. ئۇ ئۆزىنىڭ يېشىغا يەنە نېمىلەرنىڭ
كېلىدىغانلىقىنى ئېنىق پەرەز قىلغان چاغلىرىدا قورقۇنچتىن يۈرىكى
بوغۇزىغا قاپلىشىپ، تىنىقى توختاپ قالاتتى. ئۇ جەينىكىگە ئۇرۇلغان

كالتەكنى، تۆمۈر چەملىك ئۆتۈك بىلەن ھوشۇقغا يېگەن تېپىكنى، ئاغرىقتىن يەردە يۇمىلىنىپ تۇرۇپ، چىشى تۆكۈلۈپ كەتكەن ئېغىزىدا ئۇلارغا يېلىنغانلىقىنى ئەسلىدى، ئۇ جۇليانى ئويلىمىغان، كاللىسىنى ئۇنىڭغا يىغالمىغانىدى. ئۇ جۇليانى ياخشى كۆرگەن ئىدى، ئۇنىڭغا ئاسىيلىق قىلمايتتى. بىراق ئۇ ئىلگىرىكى ئىش ئىدى، بۇ خۇددى ماتېماتىكا فورمۇللىرىدەكلا ئېنىق ئىش. ئۇ شۇ تاپتا ئۆزىدە جۇليانغا نىسبەتەن ھېچبىر مۇھەببەت سەزمىدى، ھەتتا جۇليانغا نېمە ئىش بولغىنىنى ئويلاپمۇ كەتمىدى. ئۇ ئوبرايىنى كۆپرەك ئويلايتتى، شۇنىڭدىن كىچىككىنە بىر ئۈمىت شولسىنى كۆرگەندەك بولاتتى. ئوبرايىن چوقۇم ئۇنىڭ قولغا ئېلىنىپ كەتكىنىنى بىلىپ بولدى. ئۇ قېرىنداشلار ئۆز ئەزەللىرىنى قۇتقۇزمايدۇ، دېگەندى. ئەمما ئۇلار ئامال قىلالسا تىغ كىرگۈزۈپ بېرەلەيتتى. بەلكىم قاراۋۇل كىرىپ بولغىچە بولغان بەش سېكونت ئىچىدىلا، ئۇ تىغنى ئىشلىتەلىشى مۇمكىن. كەسكەن يېرى ئوت كەتكەندەك ئېچىشىپ كېتىشى، تىغنى تۇتقان بارماقلىرىمۇ سوڭەكلىرىگە قەدەر كېسىلىپ كېتىشى مۇمكىن. ئۇنىڭ بۇ ئاجىز بەدىنىنىڭ بارلىق سەزگۈلىرى تولۇق ئەسلىگە كېلىپ قالدى، كىچىككىنە ئاغرىقتىنمۇ جاقىلداپ تىترەپ كېتەتتى. ئۇ ناۋادا شۇ تىغنى قولغا چۈشۈرگەندىمۇ، ئىشلىتەلىشىگە ئېنىق بىر نېمە دېيەلمەيتتى. گەرچە ئاقبۇەتنىڭ تېخىمۇ ئېغىر قىناق، ئازاب ئىكەنلىكى ئېنىق بولسىمۇ، ئون مىنۇت بولسىمۇ ئۇزۇنراق ياشىۋېلىش يەنىلا بىر جان ئىگىسىنىڭ تەبىئىي ئىستىكى ئىدى.

بەزىدە ئۇ تامدىكى چاقچۇقلارنىڭ سانىنى ساناپ باقماقچى بولاتتى. ئۇ ئەسلىدە ئاسانلا ئىش ئىدى، ئەمما ئۇ ساناپ بىر يەرگە كەلگەندە ئېلىشىپ قالاتتى. تولا ھاللاردا ئۆزىنىڭ قەيەردىلىكىنى، سائەتنىڭ ھازىر نەچچە بولغانلىقىنى ئويلايتتى. ئۇ بەزىدە سىرتتا ئەمدى كۈندۈز بولغاندەك، بەزىدە كېچە بولغاندەك ھېس قىلىپ قالاتتى. ئۇ بۇ يەردە چىراغنىڭ مەڭگۈ ئۆچۈرۈلمەيدىغانلىقىغا چىنپۈتتى. بۇ قاراڭغۇلۇق يوق

يەر ئىدى. ئۇ ئوبرايىنىڭ ھېلىقى گەپتىكى ئىمانى نېمىشقا ئۇنداق ئاسان چۈشىنىۋالغانلىقىنى ئەمدى ئۇقتى. شەپقەت مىنىستىرلىكىنىڭ بىناسىدا دەرىزە يوق ئىدى. ئۇ تۇرغان كامىرنى بەلكىم بىنانىڭ قاپ ئوتتۇرىسىدا ياكى سىرتقا تۇتىشىدىغان تام تەرىپىدە ياكى يەردىن ئون قەۋەت تۆۋەندە ۋە ياكى ئوتتۇر قەۋەت يۇقىرىدا بىر يەردىكىمىن دەپ ئويلايتتى. ئۇ ئۆزىنى خىيالىدا ئۇ يەردىن بۇ يەرگە يۆتكەپ باقاتتى ۋە ئۆزىنى ئېگىز ھاۋا بوشلۇقىدىمۇ ياكى چوڭقۇر يەر ئاستىدىمۇ دېگەننى سېزىپ بېقىشقا ئۇرۇنۇپ باقاتتى.

سىرتتىن ئۆتۈكنىڭ تاراقلىغان ئاۋازى ئاڭلاندى. تۆمۈر ئىشىك غارتلىداپ ئېچىلدى. ياش، قارا كىيىملىك بىر ئوفېتسىر چاققان قەدەم بىلەن كىرىپ كەلدى، ئۇنىڭ ئۈستىبېشى خۇددى مايلاپ قويغان خۇرۇمدەك پارقراپ تۇراتتى. ئۇنىڭ قانسىز، ئىپادىسىز چىرايى شامدا نىقاپ تاقىۋالغاندەك كۆرۈنەتتى. ئۇ سىرتتىكى قاراۋۇلغا مەھبۇسنى ئېلىپ كىرىشنى بۇيرۇدى. شائىر ئامپۇلفورس دەلدەڭشىپ دېگۈدەك كىرىپ كەلدى.

ئۇ خۇددى بۇ يەردە چىقىپ كېتىدىغان يەنە باشقا ئىشىك باردەك ئۇياق - بۇياققا دەلدەڭشىپ مېڭىپ باقتى. ئاندىن كامىرنىڭ ئىچىدە ئۇياقتىن بۇياققا مېڭىشقا باشلىدى. ئۇ ۋىنىستوننىڭ بارلىقىغا تېخى دىققەت قىلمىغانىدى. ئۇنىڭ ئالاقىزادە كۆزلىرى ۋىنىستوننىڭ كاللىسىدىن بىر مېتىر ئېگىزلىكتىكى تامنىڭ بىر يېرىگە تىكىلىپ تۇراتتى. ئۇ يالڭىياق بولۇپ، يوغان، مەينەت بارماقلىرى يىرتىق پايپىقىدىن چىقىپ تۇراتتى. ساقىلىنى ئالمىغىلى بىر نەچچە كۈن بولغاندەك قىلاتتى. يۈزىنى چۆپتەك ساقال بېسىپ كەتكەچكە، بۇ ئۇنىڭ يوغان، ئەمما ئورۇق بەدىنى ۋە ئەنسىز يۈرۈش - تۇرۇشلىرىغا قوشۇلۇپ، ئۇنى كىشىگە لۈكچەكتەك كۆرسىتەتتى.

ۋىنىستون ئۇيقۇلۇق ھالىتىدىن ئۆزىنى سەل ئوڭشىدى. ئۇ ئېكران بولسىمۇ، ئامپۇلفورسقا گەپ قىلماقچى ئىدى. بەلكىم تىخ دەل ئۇنىڭدا

بولۇشى مۇمكىن ئىدى.

— ئامپۇلفورس، — چاقىردى ۋىنىستون.

ئېكراندىن ۋارقىرىغان ئاۋاز كەلمىدى. ئامپۇلفورس توختىدى، ئۇ سەل چۆچۈگەن ئىدى. ئۇنىڭ كۆزى ۋىنىستوننىڭكى بىلەن ئۇچراشتى.

— ئاھا! سىمىس! سەنمۇ؟...

— نېمە ئىش بىلەن كىرىپ قالدىڭ؟

— راستىنى دېسەم، — دېدى ئۇ ۋىنىستوننىڭ ئۇدۇلىدىكى ئورۇندۇقتا ئولتۇرغۇچ، — پەقەت بىرلا خىل خاتالىق بار ئەمەسمۇ؟ — دېدى ئۇ.

— سەن ئۇ خاتالىقنى سادىر قىلىپ تاشلىدىڭ؟

— ھەئە، شۇنداق بولۇپ قالدى.

ئۇ قولنى پىشانىسىگە قويۇپ، خۇددى بىر نېمىلەرنى ئەسلەۋاتقاندەك بىردەم ئولتۇرۇپ كەتتى.

— بۇنداق ئىشلار بولۇپ تۇراتتى، — دەپ باشلىدى ئۇ گېپىنى، — مەن پەقەت بىر ئىشنىلا ئەسلىيەلدىم، مېنىڭچە ئاشۇ شۇ. ھەقىقەتەن بىخەستىلىك قېتىمەن. بىز كېلىڭنىڭ شېئىرلىرىنى ئىشلەۋاتاتتۇق. بىر مىسرانىڭ ئاخىرىدا مەن GOD دېگەن سۆزنى قالدۇرۇپ قويغانىدىم، ئەمما ماڭمۇ ئامال يوق! — دېدى ئۇ سەل قايناپ. ئۇ ۋىنىستونغا قاراپ — بۇ مىسرانى باشقىچە ئۆزگەرتىش مۇمكىن ئەمەس ئىدى، يەنە بىر قاپىيە ROD ئىدى، بىلەمسىز؟! پۈتۈن ئىنگىلىز تىلىدا، بۇ سۆزگە قاپىيەدەش سۆزدىن ئاران ئون ئىككىسى بار. مەنمۇ نەچچە كۈن ئويلانغانىم، ئەمما باشقا قاپىيە تاپالمايدىم.

ئۇنىڭ چىرايىدىكى ئىپادە ئۆزگەردى. ئۇنىڭ چىرايىدىكى خاپىغانلىق ئۆزگىرىپ بىر خىل مەنۇنلۇققا ئالماشتى. ئۇنىڭ شۇ تاپتىكى خۇشاللىقى، خۇددى بىر كىتاب خالىتىسىنىڭ ھېچنىمىگە

ئەسقاتمايدىغان بىر پاكىت تېپىۋالغاندىكى خۇشاللىقىغا ئوخشايتتى،
ئۇنىڭ شۇ تاپتا مەينەتلىشىپ، چاڭگىلىشىپ كەتكەن چاچلىرىدىن
زىيالىيچە بىر ھاياجان تەپچىيىتى.

— شۇنى ئويلاپ باققانىمىدىڭ؟ — دېدى ئۇ، — ئىنگىلىز تىلىدا
قاپىيىداش سۆزلەرنىڭ ئازلىقى، پۈتكۈل ئىنگىلىز تىلى شېئىرىيەت
تارىخىغا تەسىر كۆرسەتكەن ئەڭ ھەل قىلغۇچ ئامىل.

بۇ ۋىنىستوننىڭ خىيالىغىمۇ كىرىپ چىقىمىغان بىر ئىش ئىدى.
ئۇ شۇ تاپنىڭ ئۆزىدىمۇ، بۇنىڭ قانداقسىگە بۇنداق مۇھىملىقىنىمۇ
ئاڭقىرىلمىدى.

— ھازىر سائەتنىڭ قانچە بولغانلىقىنى بىلمەسەن، — دەپ
سورىدى ۋىنىستون.

ئامپۇلفورس يەنە بىر چۆچۈگەندەك بولدى.

— بۇنى ئويلاپ باقماپتىمەن. مېنى ئىككى كۈن بۇرۇن تۇتقان،
ئۈچ كۈن بولغان بولۇشىمۇ مۇمكىن، — ئۇنىڭ كۆزى خۇددى بىرەر
دەرىزە ئىزدەۋاتقان دەك كامىرنىڭ تېمىلىغا سەپسىلىۋاتاتتى، — بۇنداق
يەردە كېچە بىلەن كۈندۈزنىڭ پەرقى يوق. مەن ھېچكىمنىڭ بۇ
يەردە ۋاقىتنى ھېسابلاپ يۈرگىنىنى كۆرمىدىم.

ئۇلار مۇشۇ تەرىقىدە تاغدىن - باغدىن بىردەم پاراڭلاشقاندىن
كېيىن، ئېكراندىن ئاگاھلاندىرۇش ئاڭلاندى. ۋىنىستون قولنى
ئالماپ، جىمجىت ئولتۇردى. ئامپۇلفورس بولسا چوڭ ئادەم بولغاچقا،
بۇ تار ئورۇندۇقتا ھېلى ئۇنداق - ھېلى بۇنداق قىمىرلاپ، زادى
شۇڭ ئولتۇرمىدى. ئېكراندىن ئۇنىڭغا شۇڭ دەپ ۋارقىرىغان ئاۋاز
كەلدى. ۋاقىت ئۆتمەكتە. يىگىرمە مىنۇت، بىر سائەت، ئېنىق بىر
نېمە دېيىش قىيىن ئىدى، سىرتتىن يەنە ئۆتۈكنىڭ تارقىلىغان ئاۋازى
ئاڭلاندى. ۋىنىستوننىڭ پۈتۈن ئەزالىرى يەنە جىددىيلىشىپ كەتتى.
بەلكىم تېزلا، بەش مىنۇتتىلا ئۇنىڭ نۆۋىتى كېلىپ قېلىشى مۇمكىن

ئىدى.

ئىشىك ئېچىلدى، ھېلىقى مۇز چىراي ئوفېتسىر بەنە كىردى. ئۇ قولىنى ئامپۇلفورسقا تەڭلەپ:

— 101 - نومۇرلۇق ئۆيگە، — دېدى.

ئۇ قاراۋۇللارنىڭ ئارىسىدا دەلدەڭلەپ ماڭدى. ئۇنىڭ چىرايى ئەنسىز كۆرۈنەتتى، ئەمما يەنىلا چۈشەنگىلى بولمايتتى.

ئۇزۇن ۋاقىت ئۆتكەندەك بىلىندى. ۋىنىستوننىڭ قورسىقىدىكى ئاغرىق يەنە تۇتتى. ئۇنىڭ كاللىسىمۇ ئوخشاش بىر يولغا قايتا - قايتا كىرىپ قالغان توپتەك، شۇ ئاغرىقتىن نېرى كېتەلمىدى. شۇ تاپتا ئۇنىڭ كاللىسىدا پەقەت بولكا، قان، ئېچىنىشلىق چىرقىراش، ئوبرايىن، جۇليا ۋە تىغدىن ئىبارەت ئالتىلا نەرسە بار ئىدى. ئۇنىڭ يۈرىكى بىردىنلا يەنە بىر مۇجۇلغاندەك بولدى، ئۆتۈكنىڭ تارقىلىشى يەنە يېقىنلاشماقتا ئىدى. ئىشىكنىڭ ئېچىلىشى بىلەن كۈچلۈك بىر تەر ھىدى گۈيىدە دىماققا ئۇرۇلدى. پارسونس كامىرغا كىرىپ كەلدى. ئۇ بىر كۇسار ۋە تەننەربىيە مايكىسى كىيىۋالغان ئىدى.

بۇ چاغدا ۋىنىستون ھەيرانلىقىدىن ئۆزىنىمۇ ئۇنتۇپ كەتتى.

— سەنمۇ كىرىپ قالدىڭ؟! — دېدى ۋىنىستون.

پارسونس ۋىنىستونغا ھېچقانداق قىزىقىش ياكى ھەيرانلىق يوق بىر نەزەردە قاراپ قويدى، ئەمما كۆزى قايغۇلۇق ئىدى. ئۇ ئۇياق - بۇياققا سەل دەلدۈگۈنۈپ مېڭىشقا باشلىدى. ئۇ تۈز تۇرالمايۋاناتتى. ھەر قېتىم ئۇ توم تىزىنى رۇسلاي دېگەندە، پۇنى تىترەپ كېتەتتى. ئۇ كۆزىنى يوغان ئېچىپ، يېقىن ئارىلىقتىكى مەلۇم نەرسىگە ئۆزىنى تۇتالماي قاراۋاتقانداك كۆرۈنەتتى.

— نېمىشقا كىرىپ قالدىڭ؟ — دەپ سورىدى ۋىنىستون.

— ئىدىيە جىنايىتى! — دېدى ئۇ يىغلامسىراپ. ئۇنىڭ تەلەپپۇزى ۋە ئەلپازىدىن ئۇنىڭ ئۆز گۇناھىنى پۈتۈنلەي ئېتىراپ قىلىدىغانلىقى،

ئىدىيە جىنايىتى دېگەن نامنىڭ ئۆزىنىڭ بېشىغا كېلىپ قالغىنىدىن قانچىلىك قورقۇپ كەتكەنلىكى كۆرۈنۈپ تۇراتتى. ئۇ ۋىنىستوننىڭ ئالدىغا كېلىپ تۆكۈلۈشكە باشلىدى، — ئۇلار مېنى ئېتىۋەتمەس - ھە، بۇرادەر؟ ھېچ ئىش قىلمىغاندىكىن بىرەر ئوي - خىيالغا ئېتىۋەتمەس؟ يا ئۇنى باشقۇرغىلى بولمىسا. ئۇلار ماڭا چوقۇم ئۆزەمنى ئاقلىشىمغا پۇرسەت بېرىدۇ، مەن بۇنىڭغا ئىشىنىمەن! ئۇلار مېنىڭ ئارخېپىمنى بىلىدىغۇ؟ شۇنداققۇ؟ مېنىڭ قانداق ئادەملىكىمنى بىلىسەنغۇ؟ يامان ئادەم ئەمەس مەن. كاللام ئانچە ئىشلەپ كەتمىسىمۇ، ئەمما ئوتتەك قىزغىنلىقىم بارغۇ. مەن پۈتۈن ۋۇجۇدۇم بىلەن پارتىيەگە ئىشلەپ كەلدىم. ئۇنداق ئەمەسمۇ يا؟ بەلكىم بەش يىل كېسىلىشىم مۇمكىن، سېنىڭچىچۇ؟ بەلكىم ئون يىل؟ مەندەك ئادەملەر ئەمگەك لاگېرىدىمۇ قىممىتىنى نامايان قىلالايدۇ. بىرەر قېتىم مۇدۇرۇپ كەتكىنىگە، ئۇلار مېنى ئېتىۋەتمەس؟

— جىنايىتىڭ بارمۇ؟ — دەپ سورىدى ۋىنىستون.

— ئەلۋەتتە بار! — دېدى پارسونس قۇلارچە نەزەردە ئېكرانغا قارىغۇچ، — پارتىيە بىگۇناھ ئادەمنى قولغا ئالىدۇ دەپ قارىمايدىغانسەن؟ — ئۇنىڭ پاقىغا ئوخشايدىغان يۈزى ئەمدىلەتتىن ئەسلى ھالىتىگە قايتىپ تىنچلاندى ۋە تېزلا يالغان سەمىمىلىككە ئالماشتى، — ئىدىيە جىنايىتى دېگەن قورقۇنچلۇق ئىش بۇرادەر، — دېدى ئۇ تەربىيە تەلەپپۇزىدا، — ئۇ بەكمۇ خەتەرلىك، يوشۇرۇن نەرسە، سېنى تۈيدۈرۈماتتىن چاڭگىلىغا ئېلىۋالىدۇ. ئۇنىڭ مېنى قانداق كونترول قىلىۋالغانلىقىنى بىلمەسەن؟ چۈشۈمدە! راست شۇنداق بوپتۇ. سەن مېنى بىلىسەن، ئەتىگەندىن كەچكىچە تېگىشلىك خىزمىتىمنى قىلىمەن، ئىدىيەمدە ئۇنداق چاتاقنىڭ بارلىقىنى ھەرگىز ئويلاپ باقماپتىكەنمەن. مەن چۈشۈمدە سۆزلەپ تاشلاپتىمەن. بىلمەسەن، مەن نېمە دەپ تاشلاپتىمەن؟

خۇددى داۋالنىش ئۈچۈن دوختۇرغا ئېغىزىدىن چىقىرالمىدىغان

بىر گەپنى دېمەكچى بولغان بىماردەك، ئۇنىڭ ئۇنى ئىچىگە چۈشۈپ كەتتى.

— غوجاكنى ئاغدۇرايلى! راست، شۇنداق دەپتىمەن. تېخى نەچچە قېتىم دېگەن ئوخشايىمەن. ساڭلا دەيمەن بۇرادەر، ھەر نېمە بولسا، مەسىلە تېخىمۇ ئېغىرلىشىپ بولغۇچە قولغا ئېلىنىپتەن. سوتتا ئۇلارغا نېمە دېمەكچى بولغانلىقىمنى بىلەمسەن؟ مەن ئۇلارغا سىلەرگە رەھمەت، بەك كېچىكىپ كېتىشتىن بۇرۇن مېنى قۇتقۇرۇۋاپسىلەر، دەيمەن

— سېنى كىم پاش قىپتۇ؟

— كىچىك قىزىم، — دېدى پارسونس كۆڭلى سەل يېرىم بولغاندەك، ئەمما يەنىلا بىر خىل ئىپتىخارلىق بىلەن، — ئۇ قۇلۇپنىڭ تۆشۈكىدىن ئاڭلاپ قېلىپ، ئەتىسىلا چارلىغۇچىلارغا مەلۇم قىپتۇ. يەتتە ياشلىق بالا، ئەقىللىق - ھە؟ ئۇنىڭدىن ھەرگىز ئاغرىنىدىم، بەلكىم پەخىرلەندىم. نېمىلا دېگەن بىلەن بالامنى توغرا روھتا تەربىيەلەپتەن.

ئۇ بىر قانچە قېتىم جىددىي ئولتۇرۇپ قوپتى. ئۇ تەرەت قاچىسىغا قارىدى، ئاندىن تۇيۇقسىزلا كۈسىرىنى سالىدى.

— كەچۈر بۇرادەر، چىدىيالىمىدىم. خېلى بولدى قىستاپ كەتكىلى.

ئۇ يوغان كاسسىسى بىلەن تەرەت قاچىسى ئۈستىدە ئولتۇردى. ۋىنىستون ئالغىنى بىلەن يۈزلىرىنى توسۇۋالدى.

— سىمىس! 6079 - نومۇرلۇق سىمىس! يۈزۈڭنى ئاچ، كامىر ئالدىدا يۈزۈمنى يۈگەشكە رۇخسەت يوق! — دەپ ۋارقىردى ئېكراندىكى ئاۋاز.

ۋىنىستون يۈزۈنى ئاچتى. پارسونس ئۇنىلۇك ئوسۇرۇپ بىر ياتمان بىر نېمە چىقىرىۋەتتى. تەرەت تۇڭى بۇزۇلۇپ قالغاچقا نەچچە سائەتكىچە كامىر چىدىغۇسىز پۇراپ تۇردى.

پارسونسنى باشقا كامىرغا يۆتكەۋەتتى. مەھبۇسلار سىرلىق ھالدا

ئېلىپ كىرىلەتتى، يەنە ئەچىقپ كېتىلەتتى. بىر ئايالىنى 101 - نومۇرلۇق ئۆيگە يۆتكەيدىغان بولغاندا، ئۇ ئايال ئۆگۈلۈپلا قالدى، رەڭگىمۇ باشقىچە ئۆزگىرىپ كەتتى. ئەگەر ۋىنستون بۇ يەرگە ئەتىگىنى ئەكىلىنگەن بولسا، ھازىر چۈشتىن كېيىن بولغانىدى، ئەگەر چۈشتىن كېيىن ئەكىلىنگەن بولسا، ھازىر ئوتتۇرا كېچە بولغان بولاتتى. كامىردا ئەر - ئايال بولۇپ، جەمئىي ئالتە مەھبۇس بار ئىدى. ھەممىسى جىمجىت ئولتۇرۇشاتتى. ۋىنستوننىڭ ئۇدۇلىدا سېمىزلىكىدىن زانگىسى كۆرۈنمەي قالغان ھىڭگاڭ چىش بىر ئادەم ئولتۇراتتى، ئۇ خۇددى غاجىلىغۇچىلار سىنىپىغا تەۋە جۇغى يوغان، ئەمما زىيانسىز ھايۋانغىلا ئوخشايتتى. ئۇ سېمىزلىكىدىن گېلىغا يوغان خالتا ئېسىپ قويغاندەك كۆرۈنەتتى، ئۇنى كۆرگەنلەر، ئۇ يەيدىغان نەرسىلىرىنى پوكىنىدىلا ساقلامدۇ - نېمە، دەپ قالاتتى. ئۇنىڭ قورقۇنۇچ ئىلكىدىكى خۇنۇك، كۈل رەڭ كۆزى ھەممەيلەننىڭ چىرايىدا يۈگۈرۈپ يۈرەتتى، بىرەرنىڭ كۆزى بىلەن ئۇچرىشىپلا قالسا، دەرھال ئۆزىنى ئېلىپ قاچاتتى.

ئىشىك يەنە ئېچىلدى، يەنە بىرەيلەن ئېلىپ كىرىلدى، ئۇنىڭغا قاراپ ۋىنستوننىڭ يۈرىكى جىغغىدە قلىدى. ئۇ قىياپىتى ئادەتتىكىچە ئادەم ئىدى، بەلكىم ئۇ بىر ئىنژېنېر ياكى تېخنىك ياكى شۇنداقراق ئادەم بولسا كېرەك. ئەمما ئادەمنى چۆچۈتىدىغىنى ئۇنىڭ ئىسكىلىتىنىڭكىدەك ئورۇق يۈزى ئىدى. شۇنداق ئورۇق بولغاچقا، كۆزى ۋە ئېغىزى قەتئىي ماسلاشمىغاندەك يوغان كۆرۈنەتتى. ئۇنىڭ كۆزىدىن خۇددى ئادەم ئۆلتۈرىدىغاندەك بىر خىل غەزەپ - نەپرەت ئۇچقۇنلىرى چاقنايتتى.

ئۇ ئادەم ۋىنستونغا يېقىن چاپلىشىپ ئولتۇردى. ۋىنستون ئۇنىڭغا قايتا قارىدى، ئەمما ئۇ ئادەمنىڭ ئىسكىلىتتەك يۈزى، ھازىرمۇ ۋىنستون بىلەن ئۇدۇل قارىشىپ تۇرغاندەك ئۇنىڭ كۆز ئالدىدا ئىدى، ئۇ بىردىنلا بۇنىڭ سەۋەبىنى چۈشەندى. بۇ ئادەم ئاچلىقتىن ئۆلگىلىۋاتقاندى. بۇ ئوي كامىردىكى ھەممەيلەننىڭ كاللىسىغا دەرھاللا

كەلدى. غوڭۇلدىغان ئاۋاز بىرلا كۆتۈرۈلۈپ پەسەيدى. ھېلىقى سېمىز ئادەم بۇ ئىسكىلىت يۈز ئادەمدىن كۆزىنى ئېپقاچالمايلا قالدى، بىردەم بېشىنى بۇرۇۋالاتتى، يەنە بىردەمدىن كېيىن يەنە قاراپ سالاتتى. ئۇ ئادەم ئولتۇرالمىيلا قالدى. ئاخىرى ئۇ ئورنىدىن تۇرۇپ، دەلدەڭلەپ دېگۈدەك كامىرنىڭ بۇ بېشىغا كەلدى ۋە كىيىمنىڭ يانچۇقىنى مالتىلاپ، سەل ئوڭايسىزلانغاندەك تولىمۇ مەينەتلىشىپ كەتكەن بىر بولكىنى چىقاردى ۋە ھېلىقى ئىسكىلىت يۈز ئادەمگە تەڭلىدى.

دەل شۇ ئەسنادا، ئېكراندىن قۇلاقنى ياك قىلغۇدەك ئاۋاز كەلدى. سېمىز ئادەم ئورنىدا سەكرەپ كەتتى، ئىسكىلىت يۈز ئادەم بولسا، گويا پۈتۈن دۇنياغا، ئۆزىنىڭ بۇ بولكىنى ئالمايدىغانلىقىنى كۆرسىتىپ قويماقچى بولغاندەك، دەرھال قولىنى كەينىگە تۇتۇۋالدى.

— بامستېدا! 2713 - نومۇرلۇق بامستېدا! بولكىنى تاشلا، —

ۋارقىرىدى ئېكراندىكى ئاۋاز.

سېمىز ئادەم قولىدىكى بولكىنى يەرگە تاشلىدى.

— تۇرغان يېرىڭدە قىمىرلىما! ئىشىككە قاراپ تۇر!

سېمىز ئادەم بويسۇندى. ئۇنىڭ سېمىز يۈزى تىترەپ كەتكەنىدى. ئىشىك جاراڭشىپ ئېچىلدى. ھېلىقى ياش ئوفېتسىر كىردى، ئۇنىڭ كەينىدىن دوغىلاق، بىلىكى توم، مۇرىسى ناھايىتى كەڭ بىر قاراۋۇل بىللە كىردى. ئۇ سېمىز ئادەمنىڭ ئالدىدا تۇردى، ئاندىن ئوفېتسىرنىڭ ئىشارىسى بىلەن پۈتۈن كۈچى بىلەن سىلكىنىپ ئۇنىڭ ئېغىزىغا بىر مۇشت ئېتتۈندى، سېمىز ئادەم يەردىن ئۇزۇلگىنىچە تەرەت قاچىسىنىڭ يېنىغا ئۇچۇپ چۈشتى. ئۇ قىمىر قىلماي يېتىپ قالدى، ئېغىز - بۇرۇنلىرىدىن ئوقتەك قان كەتتى، خېلى ئۆتۈپ ئۇنىڭدىن ناھايىتى ئاجىز ئىگىرىغان ئاۋاز كەلدى. ئاندىن ئۇ ئۆرۈلۈپ قولى ۋە تىزىغا تايىنىپ تۇردى. ئۇنىڭ ئىككى قاتار يالغان چىشى يەردىكى قان ۋە تۈكۈرۈكلىرىگە مىلىنىپ ياتاتتى.

مەھبۇسلار جىمجىت ئولتۇرۇشتى، ھەممىسىنىڭ قولى تىزىنىڭ ئۈستىدە ئىدى. سېمىز ئادەم يامشىپ دېگۈدەك ئورنىغا كېلىپ ئولتۇردى. ئۇنىڭ يۈزىنىڭ يېرىمى قارىداپ كەتكەنىدى. ئۇنىڭ ئىشىشى سۆسۈن رەڭگە كىرگەن چىشىمىز ئېغىزى خۇددى قاراڭغۇ كامارغا ئوخشاپ قالغانىدى. ئۇنىڭ مەيدىسىگە قان تامچىپ تۇراتتى، كۈل رەڭ كۆزى، خۇددى مېنىڭ تايلاق يېگىنىمدىن باشقىلار مېنى قانچىلىك مازاق قىلىۋاتقاندۇ دېگەننى بىلمەكچى بولغاندەك، يەنىلا باشقىلارنىڭ چىرايلىدا يۈگرەپ يۈرەتتى.

ئىشىك ئېچىلدى، ئوفېتسىر كىچىك بىر ئىشارە بىلەن ئىسكىلىت يۈز ئادەمنى چاقىردى.

— 101 - نومۇرلۇق ئۆيگە.

ۋىنىستوننىڭ يېنىدىكى ئادەم تۇيۇقسىز ئالاقزادىلىككە چۈشۈپ، پاتىپاراق بولۇپ كەتتى. ئۇ ئادەم ئۆزىنى يەرگە ئېتىپ، تىزلىنىپ ئالغانلىرىنى بىر - بىرىگە كىرىشتۈرۈپ:

— يولداش! ئوفېتسىر! — دېدى يالۋۇرۇپ، — مېنى ئۇ يەرگە ئاپارمىسىڭىزمۇ بولىدۇ! مەن ھەممىنى دېدىم ئەمەسمۇ؟ يەنە نېمىلەرنى بىلمەكچى؟ مەن تاپشۇرمىغان ھېچنېمە قالمىدى! نېمە لازىم بولسا دەڭ، مەن ھەممىنى تاپشۇراي، يېزىپ بېرەي، ئىمزايمىنى قويماي، ئىشقىلىپ نېمە دېسىڭىز شۇنى قىلاي! 101 - نومۇرلۇق ئۆيگە ئاپارماڭ!

— 101 - نومۇرلۇق ئۆيگە، — دېدى ئوفېتسىر.

بۇ ئادەمنىڭ ئەسلىدىنلا تاتراڭغۇ چىرايى تېخىمۇ قورقۇنچىلۇق رەڭگە كىرىپ قالدى، ۋىنىستون بۇنىڭغا ئۆزۈم ئىشىنەلمەي قالدى، ئۇنىڭ چىرايى كۆكرىپ كەتكەنىدى.

— مېنى نېمە قىلساڭلار مەيلى! — دەپ توۋلايتتى ئۇ ئادەم، — نەچچە ھەپتە ئاچ قويدۇڭلار. مېنى ئەمدى ئۆلگىلى قويۇڭلار. ئېتىۋېتىڭلار، دارغا ئېسىڭلار، 25 يىل كېسىۋېتىڭلار. سىلەر يەنە مېنىڭ

تاپشۇرۇشۇمنى تەلەپ قىلىدىغان يەنە كىم بار؟ ماڭا دەڭلار، مەن ھەممىنى تاپشۇراي! ئۇلارنىڭ كىملىكى، ئۇلارنى قانداق قىلىشىڭلار بىلەن كارىم يوق! مېنىڭ خوتۇنۇم ۋە ئۈچ بالام بار. چوڭى تېخى ئالتە ياشقىمۇ كىرمىدى. سىلەر ئۇلارنىڭ ھەممىسىنى ئەپكېلىپ مېنىڭ ئالدىمدا بوغۇرلۇۋېتىڭلار، مەن قاراپ تۇراي. ئەمما مېنى 101 - نومۇرلۇق ئۆيگە ئەكىرمەڭلار!

ئۇ خۇددى باشقا بىرنى ئۆزىنىڭ ئورنىغا كۆرسەتمەكچى بولغاندەك، ئېلىشىپ قالغاندەك ئەلەڭلەپ ئەتراپىدىكى باشقا مەھبۇسلارغا قاراشقا باشلىدى. ئۇنىڭ كۆزى ھېلىقى سېمىز ئادەمدە توختىدى ۋە قولىنى چىنگىنچە :

— سىلەر ئەچىقىپ كېتىدىغىنى مەن ئەمەس، مانا ماۋۇ! ئۇنىڭ مۇش يېگەندىن كېيىن نېمە دېگىنىنى ئاڭلىمىدىڭلارمۇ؟ ماڭا بىر پۇرسەت بېرىڭلار، مەن ھەممىسىنى دەپ بېرەي. پارتىيەگە قارشىسى مەن ئەمەس، بەلكى بۇ! — قاراۋۇللار يېقىنلىشىپ كەلدى. ئۇنىڭ ئاۋازى تېخىمۇ تىترەپ يۇقىرى كۆتۈرۈلدى، — سىلەر ئۇنىڭ دېگىنىنى ئاڭلىمايسىلەر! ئېكران بۇزۇلۇپ قالغان ئوخشايدۇ! سىلەر ئىزدەۋاتقان ئادەم مەن ئەمەس، ئۇ!

بەستلىك ئىككى قاراۋۇل كېلىپلا ئۇنىڭ بىلىكىدىن تۇتۇپ سۆرەپ ماڭدى. دەل شۇ ئەسنادا ئۇ ئۆزىنى كامىرنىڭ ئوتتۇرىغا ئاتتى ۋە ئورۇندۇقنىڭ بىر تۆمۈر پۈتىنى تۇتۇۋالدى - دە، خۇددى ھايۋاندىك گەپ قىلماي ھۇۋلاپ كەتتى. قاراۋۇللار ئۇنى ئاجراتماقچى بولۇپ تارتتى، ئۇ تۆمۈر پاچاقنى ئادەم ئىشەنگۈسىز دەرىجىدە مەھكەم تۇتۇۋالغان ئىدىكى، ئۇلار ئۇنى يىگىرمە سېكونتچە تارتقۇشلاپمۇ ئاجرىتالمىدى. باشقا مەھبۇسلار جىمجىت ھالدا، قولىنى تىزىنىڭ ئۈستىگە قويۇپ ئۇدۇل قاراپ ئولتۇرۇشاتتى. ئۇنىڭ ھۇۋلىشىمۇ توختىدى. ئۇنىڭ يەنە توۋلىغىچىلىك ماغدۇرىمۇ قالمىغانىدى، ئەمما قولى ئورۇندۇقنىڭ پاچىقىنى ھېلەم چىڭ قاماللاپ تۇراتتى. ئۇزۇن ئۆتمەي ئۇ باشقىچە

ئاۋازدا توۋلاپ كەتتى. قاراۋۇللارنىڭ بىرى ئۆتۈكى بىلەن ئۇ ئادەمنىڭ قولىغا تېپىپ بارماقلىرىنى سۇندۇرۇۋەتتى - دە، ئۇنى پۈتتىدىن سۆرەپ ئېلىپ ماڭدى.

— 101 - نومۇرلۇق ئۆيگە، — دېدى ئوفېتسىر.

ئۇنىڭ بېشى چۈشۈپ كەتكەن، سۈنۈپ كەتكەن بارماقلىرىنى قاماللىۋالغانىدى. ئۇنى ئوك - تەنۇر سۆرەپ ئېلىپ چىقىپ كېتىشتى، ئۇنىڭدا قىلچە قارشىلىق قالمىغانىدى. ئۇزۇن ۋاقىت تۇتتى. ئەگەر ئۇ ئىسكىلىت يۈز ئادەم ئېلىپ چىقىپ كېتىلگەن ۋاقىت ئوتتۇرا كېچە بولىدىغان بولسا، ھازىر سەھەر بولغانىدى. ئەگەر سەھەر بولغان بولسا، ھازىر چۈشتىن كېيىن بولغانىدى. ۋىنىستون يالغۇز ئىدى، ئۇ نەچچە سائەت يالغۇز تۇردى. بۇ تار ئورۇندا ئولتۇرۇشمۇ بىر ئازاب ئىدى، ئۇ پات - پات ئورنىدىن تۇرۇپ ئۇياق - بۇياققا ماڭاتتى. ئېكراندىنمۇ ئۇنىڭغا بىرەر سادا كەلمىدى. ھېلىقى قارىداپ كەتكەن بولكا، تېخىچە باياتىن سېمىز ئادەم تاشلاپ قويغان يەردە تۇراتتى. باشتا ئۇنىڭغا قارىماسلىق خېلى تەس كەلگەنىدى. ھازىر ئۇسسۇزلۇق ئاچلىقنى بېسىپ كەتتى. ئۇنىڭ ئېغىزى قۇرۇپ، زەھەردەك ئاچچىق بولۇپ كەتكەن ئىدى. ئۇزۇلمەي چىقىۋاتقان گۈرۈلدەش ۋە چىراغنىڭ ئۆزگەرمەس ئاپپاق يورۇقى ئۇنىڭ كاللىسىنى قۇرۇقداپلا قويغان ئىدى. ئۇ تۇرماقچى بولاتتى، چۈنكى سۆڭەكلىرىنىڭ ئاغرىقىغا چىدىغىلى بولمايتتى، يەنە تۇرۇپلا ئولتۇراتتى، تۇرسىلا بېشى قېيىپ سەنتىرەكلەپ كېتەتتى. ئۇنىڭ بەدەن سەزگۈسى سەل قويۇپ بەرسە، قورقۇنۇچ چاڭگىلىغا ئالاتتى. بەزىدە ئۇ تولىمۇ ئاجىز بىر ئۈست بىلەن ئوبرايىن ۋە تىغى ئويلايتتى. ناۋادا ئۇنىڭغا تاماق بېرىلىپ قالسا، بەلكىم تىغ شۇنىڭ ئىچىدە يەتكۈزۈپ بېرىلىشى مۇمكىن. ئۇ جۈلىيانى خىرە ئېسىگە ئالدى، بەلكىم ئۇمۇ بىرەر يەردە ئۆزىدىنمۇ ئېغىر قىيىنلىۋاتقاندۇ. بەلكىم شۇ دەقىقىنىڭ ئۆزىدە ئۇ ئاغرىقتىن چىقىراۋاتقان بولۇشى مۇمكىن. ئۇ «ناۋادا مەن ھازىرقى ئازابىمدىن ئىككى ھەسسە ئېغىر ئازاب

چېكىش بەدىلىگە جۈليانى قۇتقۇزۇپ قالالسام، شۇنداق قىلارمىدىم؟
 ھەئە، شۇنداق قىلاتتىم» دەپ ئويلىدى. ئەمما بۇ بەكلا ئەقلىي
 قارار ئىدى، چۈنكى ئۇ شۇنداق قىلىشىم لازىم، دەپ قاراپ شۇنداق
 قارار چىقىرىۋاتاتتى. ئۇ بۇنى تۇيغۇسىدىن ھېس قىلمىدى. سىز بۇ
 يەردە پەقەت ۋە پەقەت ئازابنى، يەنە ئازابىلا ھېس قىلاتتىڭىز. ناۋادا
 سىز يەنە بۇنىڭدىنمۇ باشقا ئېغىر قىيىنچىلىققا چۈشىڭىز، يەنە باشقا
 بىرەر ئىشنى دەپ ئۆز ئازابىڭىزنىڭ ئېغىرلىقىنى ئۈمىت قىلارسىزمۇ؟ بۇ
 سوئالغا ھازىرچە جاۋاب بەرگىلى بولمايتتى.

ئۆتۈك ئاۋازى يەنە يېقىنلاشتى، ئىشىك ئېچىلدى.

ۋىنستون ئورنىدىن تۇرۇپ كەتتى. ھودۇققىنىدىن ئۇنىڭدىكى
 ئېھتىياتچانلىق نەلەرگىدۇر غايىب بولدى. بىر نەچچە يىلنىڭ ياقى ئۇ
 تۇنجى قېتىم ئېكراننىڭ مەۋجۇتلۇقىنى ئۇنتۇپ قالدى.

— ئۇلار سىزنىمۇ تۇتۇۋالدى؟! — توۋلاپ تاشلىدى ۋىنستون.

— ئۇلار مېنى بۇرۇنلا تۇتۇۋالغان، — دېدى ئوبراين سالماقلىق
 بىلەن. ئۇنىڭ ئىنتۇناتسىيىسىگە ناماقۇل بولغاندەك بىر خىل كىنايە
 يوشۇرۇنغان ئىدى. ئۇ بىر چەتكە ئۆتۈپ تۇردى. ئۇنىڭ كەينىدىن
 ئۇزۇن كالتەك تۇتۇۋالغان، تولىمۇ گەۋدىلىك بىر قاراۋۇل پەيدا بولدى.
 — سەن بىلىسەن ۋىنستون، ئۆزۈڭنى ئالدىما، — دېدى ئوبراين،
 — سەن بىلەتتىڭ، ئەزەلدىن بىلەتتىڭ.

توغرا، ئۇ ئەمدى چۈشەندى، ئۇ ئەزەلدىن بۇنى بىلەتتى. ئەمما
 ھازىر بۇنى ئويلاپ تۇرغۇدەك ۋاقىت يوق ئىدى. ئۇنىڭ كۆزى
 قاراۋۇلنىڭ قولىدىكى كالتەكتە ئىدى. ئۇ خالىغان يەرگە تېگىشى
 مۇمكىن: باش، قۇلاق، بىلەك، جەينەك...

جەينەككە! ئۇنىڭ كۆزىدىن ئوت چىقىپ كەتتى! ئۇ تىزلىنىپ
 ئولتۇرۇپلا قالدى، پالەچتەك مىدىر - سىدىر قىلالىدى، بىر قولىدا
 تىياق يېگەن يېرىنى تۇتۇۋالدى. ئۇ كالتەكنىڭ بۇنچە چىدىغۇسىز

ئاغرىتالايدىغانلىقىنى ئويلاپ باقمىغان ئىدى! ئۇنىڭ كۆز ئالدى سەل يورۇدى، باشقا ئىككىسى ئېڭىشىپ ئۇنىڭغا قاراۋاتاتتى. قاراۋۇل ئۇنىڭ تۈگۈلۈپ قالغىنىغا قاراپ كۈلۈۋاتاتتى. ھېچبولمىسا بىر سوئالنىڭ جاۋابى چىقتى. ھەرقانداق ئىش بولۇشىدىن قەتئىينەزەر، ھەرگىزمۇ ئاغرىقنىڭ يەنە كۈچىيىشىنى ئۈمىت قىلمايدىكەنسىز. ئاغرىق ئازابىدا سىز پەقەت ئاغرىقنىڭ توختىشىنىلا ئويلىيالايدىكەنسىز، شۇنىلا ئۈمىت قىلالايدىكەنسىز. دۇنيادا جىسمانىي ئاغرىقتىن يامان ئىش يوق ئىكەن. ئۇ ئاغرىقتىن يەردە يۈمۈلىنىپ، سول بىلىكىنى قىمىرلىتىلمىغاندا، ئاغرىق ئالدىدا ھېچقانداق قەھرىمان مەۋجۇت ئەمەسكەن، دەپ ئويلىدى.

2

ئۇ ئۆزىنىڭ چېدىرنىڭ كارىۋېتىدەك بىر يەردە يېتىۋاتقانلىقىنى سەزدى. ئەمما بۇ يەردىن سەل ئېگىزرەك ئورۇن ئىدى، ئۇ بۇ ئورۇنغا تېڭىۋېتىلگەن بولۇپ قىمىرلىيالماتتى. خېلى كۈچلۈك نۇر ئۇنىڭ يۈزىگە چۈشۈۋاتقاندەك قىلاتتى. ئوبرايىن ئۇنىڭ يېنىدا ئېڭىشىپ تىكىلىپ قاراپ تۇراتتى، ئۇنىڭ يەنە بىر تەرىپىدە شپىرىس تۇتۇۋالغان ئاق خالالىق بىر ئادەم تۇراتتى.

ئۇنىڭ كۆزى ئېچىلىپ بولغاندىن كېيىنمۇ، ئۇ ئەتراپىدىكى نەرسىلەرنى ئاران ئىلغا قىلدى. ئۇنىڭدا، بۇ يەرگە تولىمۇ چوڭقۇر بىر سۇ ئاستى دۇنياسىدىن، ئۇزۇپ كېلىپ قالغاندەك بىر تۇيغۇ ئىدى. ئۇ ئۆزىنىڭ ئۇ يەردە قانچىلىك تۇرغانلىقىنى بىلمەيتتى، ئۇلار ئۇنى قولغا ئالغاندىن بۇيان، ئۇ يا قاراڭغۇلۇقنى يا كۈندۈزنى كۆرۈپ باقمىغان ئىدى. ئۇنىڭدىن باشقا ئۇنىڭ خاتىرىلىرى ئۈزۈك - ئۈزۈك ئىدى. بەزىدە ئۇ ئەس - ھۇشىنى تېپىپ قالاتتى، ئەمما ئۇ بىر خىل ئۇيقۇدىكى ئويغاقلىققا ئوخشايتتى، ئۇ يەنە بىردىنلا ئۇزۇلۇپ قالاتتى، يەنە ئۇزاق ۋاقىتلاردىن كېيىن ئەسلىگە كېلىپ قالاتتى.

ئارىدىكى شۇ ۋاقىتنىڭ نەچچە كۈن، نەچچە ئاي، ياكى نەچچە سېكونت ئىكەنلىكىنى ئېنىق بىلىش مۇمكىن ئەمەس ئىدى.

بىلىكىگە تۇنجى كالتەكنى يېگەندىن باشلاپ، قاباھەتلىك چۈش باشلانغانىدى. كېيىن ئۇ بۇلارنىڭ ئىشىنىڭ تېخى ئەمدى باشلىنىشى ئىكەنلىكىنى بىلدى. ھەممە مەھبۇس چوقۇم باشتىن كەچۈرىدىغان سوئال - سوراق باشلاندى. جىنايەتنىڭ دائىرىسى بەكلا كەڭرى بولۇپ، جاسۇسلۇق، بۇزغۇنچىلىققا ئوخشاش جىنايەتلەرنىڭ ھەممىسى چوقۇم تاپشۇرۇلۇشى كېرەك ئىدى. تاپشۇرۇش نورمال تەرتىپ، ئەمما قىيىنچىلىق يەنە ئىجرا قىلىنىۋېرەتتى. ئۇ ئۆزىنىڭ قانچىلىك تاياق يېگىنىنى، ئۇرۇشنىڭ قانچىلىك ئۇزۇن داۋاملاشقانلىقىنى ئەسلىيەلمەيتتى.

ئادەتتە، بەش - ئالتە قارا كىيىملىك بىر قانچە ئادەم بىرلا ۋاقىتتا پەيدا بولاتتى. بەزىدە مۇشت تېگەتتى، بەزىدە كالتەك، بەزىدە تۆمۈر، يەنە بەزىدە ئۆتۈكمۇ بىكار قالمايتتى. بەزىدە پولىدا خۇددى ئۇر - ئۇرغا قالغان ھايۋاندىكى يۇمۇلىنىپ كېتەتتى، تايماقتىن قانچە قاقچانسېرى شۇنچە يەيتتى. بەل - قوۋۇرغىلىرى، قورساق، پاقالچاق، داس سۆڭەك، جان يەرلىرىنىڭ ساق يېرى قالمىدى. بەزىدە شۇنچە قاتتىق، ئۇزۇن قىيىنچىلىق - تايماقتىن دەستىدىن، ئۆزىنى ھۇشىدىن كېتىشكە شۇنچە زورلاپ باقسىمۇ پايدىسى بولمايتتى، ئۇنىڭغا نىسبەتەن مۇشۇ ئىش ئەڭ ئازابلىق، ئۈنۈملۈك ئىدى. بەزىدە ئۇ قورقۇپ جىددىيلىشىپ كەتكەنلىكتىن، تاياق چۈشۈپ بولغىچىلا، يېلىنىپ، يالۋۇرۇشنى باشلاپ بولاتتى، بىر مۇشت تېگىپ، يەنە قايتا چۈشۈپ بولغىچە بولغان شۇنچە قىسقا ئارىلىقتا، ئۇنىڭ ئېغىزىدىن ئۇ قىلغان - قىلمىغان، ھەتتا ئويلاپ باقمىغان نۇرغۇن جىنايەتلەر تۆكۈلۈپ بولاتتى. بەزىدە ئۇ ھېچنەرسە دېمەسلىككە نىيەت قىلغاندىمۇ، يەنىلا ھەر بىر ئاغرىق ئارىسىدا بىر مۇنچە گەپلەر يەنە چىقىپ كېتەتتى. ئۇنىڭدا يەنە ناھايىتى ئاجىز مۇرەسسە قىلىش تويغۇسى پەيدا بولغانىدى، ئۇنىڭ «تاپشۇرۇمەن، ئەمما ھازىر ئەمەس، تاكى

ئاغرىق، قىيىنچىلىق بولمىغاندا، ئاندىن تاپشۇرۇمەن» ، دەپ ئويلاپ باققان چاغلىرىمۇ بولدى. بەزىدە قاتتىق تاياق زەربىسىدىن ئۆرە تۇرالمى، خۇددى بىر تاغار ياڭيۇدەك قاتتىق يىقىلاتتى، شۇندىلا ئۇ ماغدۇرىغا كېلىۋالسىۇن دەپ بىر نەچچە سائەت تاشلاپ قويۇلاتتى، ئاندىن يەنە ئېلىپ چىقىپ دۇمبالىناتتى. بەزىدە ئەسلىگە كېلىش ئۈچۈن خېلى ئۇزۇن ۋاقىت كېتەتتى. ئۇ بۇلارنى تولىمۇ غۇۋا ئەسلىيەلەيتتى، چۈنكى ئۇ كۆپىنچە ئۇيقۇلۇق ياكى بەھۇش چاغلىرىدا دۇمبالانغان ئىدى. ئۇ ياغاچ كارىۋات بار بىر كامىرنى ئەسلىدى، ئۇ يەردە تامدىن چىقىرىپ ياسالغان بىر ئىشكاپ، يۈز يۇيۇش دېسى بار ئىدى، ئۇ يەردە قىزىق شورپا، بولكا بەزىدە قەھۋە دېگەندەك بىر نەچچە ۋاق تاماقمۇ بەرگەنىدى. ئۇ يەنە بىر سۈرلۈك ساتراشنىڭ چاچ - ساقلىنى ياساپ قويغانلىقىنى، ئاق خالات كىيىۋالغان بىر مۇز چىراينىڭ ئۇنىڭ قان بېسىمى ۋە ئىنكاسىنى تەكشۈرگەنلىكى، بارماقلىرىدا قاپاقلىرىنى ئېچىپ كۆزىگە قارىغانلىقىنى، سۇنۇق يەرلەرنى بىلىش ئۈچۈن يىرىك ئالغانلىرىدا ئۇنىڭ بەدەننى سىلاشتۇرغانلىقىنى ۋە ئۇنى ئۇخلىتىش ئۈچۈن بىلىكىگە ئوكۇل سالغانلىقىنىمۇ ئەسلىدى. كېيىنچە تاياق سەل ئازايدى، تاياق پەقەت ئۇ قانائەتلىنەرلىك جاۋاب بەرمىگەندە، تەھدىت سېلىنىدىغان، قورقۇتۇلىدىغان بىر ۋاسىتىگە ئايلاندى. ئۇنى ھازىر قارا كىيىملىكلەر ئەمەس، پارتىيەنىڭ زىيالىيلىرى سوراق قىلىدىغان بولدى. ئۇلار ھەممىسى دېگۈدەك پاكار، دوغلاق، كۆزەينەك تاقىۋالغان، ھەرىكەتلىرى تولىمۇ جىددىي، چاققان ئادەملەر ئىدى، ھەر قېتىمدا ئۇنى ئالاھىزەل ئون ئىككى سائەت ئەتراپىدا سوراق قىلاتتى، بۇ پەقەت ئۇنىڭ پەرىزى ئىدى، زادى قانچىلىك ئۇزۇنلۇقىنى ئېنىق بىر نېمە دېيەلمەيتتى. ئۇنىڭدىن كېيىن كىرگەن سوراقچىلار ئۇنى ئۇنداق بەك ئورۇپ، قىيىنچىلىق كەتمىدى، ئۇلارنىڭ سورىقى ئۇنى قىيىنچىلىققا بەك تايىنىپ كەتمەيتتى. پەقەت ئۇنىڭ يۈزىگە شاپىلاقلاپ، قۇلاقلىرىنى سوزۇپ، چاچلىرىنى يۇلۇپ،

سىيگىلى قويماي، بەزىدە يۈزلىرىگە ئۆتكۈر ئېلىكتىر چىرىقى تۇتۇپ، كۆزلىرىدىن ياش ئاققۇزۇپ قىينايتتى، بۇلارنىڭ مەقسىتى پەقەت ئۇنى شۇنداق ھاقارەتلەش ئارقىلىق، ئۇنى نورمال پىكىر قىلغىلى قويماسلىق ئىدى. ئۇلارنىڭ ھەقىقىي قورالى ئۇنى ئۈزمەي سوراق قىلىش ئىدى، سائەتلەپ - سائەتلەپ داۋاملىشىپ كېتەتتى. قەستەن قايىمۇقتۇرىدىغان سوئاللارنى سورايتتى، ئۇ دېگەن ھەربىر گەپتىن تىرىق تاپاتتى، بۇرمىلايتتى، ھەر بىر گېپىدە ئۇنىڭغا قىلتاق قۇراتتى، دېگەن گەپلىرىدىكى نۇرغۇن زىددىيەتلەرنى كۆرسىتىپ ئۇنى جىلە قىلاتتى، ئاخىرىدا ئۇنىڭ روھى، نېرۋىسى چارچاپ ئۆزىنى باسالماي يىغلاپ كېتەتتى. بەزىدە بىر قېتىملىق سوراقتىلا نەچچە قېتىم يىغلاپ كېتەتتى. ھەر قېتىملىق سوراقتا، ئۇلار ئۇنى ۋارقىراپ ھاقارەتلەيتتى، گېپىنى تاپالماي دۇدۇقلاپ قالغاندا، يەنە قاراۋۇللارغا تاپشۇرۇپ بېرىمىز، دەپ قورقۇتاتتى؛ يەنە بەزىدە تۇيۇقسىز تەلەپپۇزى يۇمشاپ ئۇنى يولداش دەپ چاقىراتتى، ھەمدە ئىنسوك ۋە غوجاكا نامىدىن ھازىرمۇ قەلبىدە پارتىيەگە ساداقەت بار - يوقلۇقىنى، سادىر قىلغان جىنايىتىگە ھەقىقىي توۋا قىلغان قىلمىغانلىقى ۋە گۇناھىنى يۇيۇش ئىرادىسىنىڭ بار - يوقلۇقىنى چىرايلىقچە سورايتتى. ئۇ نەچچە سائەتلىك سوراقتىن كېيىن، نېرۋىلىرى چارچاپ پەقەت بولالمىغاندا، بۇنداق يۇمشاق تەلەپپۇزلۇق گەپلەرگىمۇ چىدىماي، مىشىلداپ يىغلاپ كېتەتتى. ئاخىرىدا بۇ تۈگىمەس سوراق - گەپلەر ئۇنى مۇشت - تېپىكلەردىنمۇ بەكرەك تۈگەشتۈرۈۋېتەتتى. ئۇ ئاخىرى نېمە تەلەپ قىلسا شۇنى قىلىدىغان، سۆزلەيدىغان ئېغىز، ئىمزا قويدىغان بىر بارماققىلا ئايلىنىپ قالدى. ئۇنىڭ پۈتۈن غېمى ئۇلارغا نېمە لازىملىقىنى بىلىش ۋە قىيىن - قىستاق باشلىنىپ بولغىچە، دەرھال ئۇنى تاپشۇرۇش ئىدى. ئۇ مۇھىم پارتىيە رەھبەرلىرىگە سۇيىقەست قىلماقچى بولغانلىقىنى، تەشۋىقات ۋەرىقى تارقانغانلىقىنى، جامائەت فوندىنى ئىشلىتىۋالغانلىقىنى، ھەربىي مەخپىيەتلىكنى ساتقانلىقىنى،

ھەرخىل بۇزغۇنچىلىق قىلغانلىقىنى ئىقرار قىلدى. ئۇ يەنە 1968 - يىللاردىن باشلاپلا، ئۆزىنىڭ شەرقىي ئاسىيانىڭ جاسۇسى ئىكەنلىكىنى ئىقرار قىلدى. دىنغا ئىشىنىدىغانلىقىنى، كاپىتالىزىمغا ھەۋەس قىلىدىغانلىقىنى، جىنسىي بىنورمال ئىكەنلىكىنىمۇ تاپشۇردى. ئۆزى ۋە سوراقچىلارنىڭ ئۆزىمۇ ئۇنىڭ ئايالىنىڭ تېخى ھاياتلىقىنى ئۇقسىمۇ، ئۇ ئۆزىنىڭ ئايالىنى ئۆلتۈرگەنلىكىنى ئىقرار قىلدى. ئۇ يەنە نەچچە يىللاردىن بۇيان گولدىستېين بىلەن خۇسۇسىي ئالاقىدە بولۇپ كەلگەنلىكىنى، ئۆزىنىڭ بىر يەر ئاستى تەشكىلاتىنىڭ ئەزاسى ئىكەنلىكىنى، ئۆزى بىلىدىغان ھەممە ئادەمنىڭ دېگۈدەك بۇ تەشكىلاتنىڭ ئەزاسى ئىكەنلىكىنىمۇ تاپشۇردى. ھەممە نەرسىنى ئىقرار قىلىش، ھەممە ئادەمنى سۆرەپ كىرىش ئاسانراق يول ئىدى. مەلۇم نۇقتىدىن، بۇمۇ راست ئىدى. ئۇ ئەزەلدىن پارتىيەنىڭ دۈشمىنى ئىدى، پارتىيەنىڭ نەزىرىدە ئىدىيە بىلەن ھەرىكەتنىڭ پەرقى يوق ئىدى.

يەنە باشقا خاتىرىلەرمۇ بار ئىدى. بۇ خاتىرىلەر ئۇنىڭ ئېڭىدا، خۇددى ئەتراپى قاراڭغۇ پارچە - پارچە رەسىملەردەك، ئۈزۈك - ئۈزۈك ئايان بولاتتى.

ئۇ قاراڭغۇ ياكى يورۇقلۇقنى بىلگىلى بولمايدىغان بىر كاسىدا تۇرغان ئىدى، چۈنكى ئۇ پەقەت ئۇنىڭغا قاراپ تۇرغان بىر جۈپ كۆزنىلا كۆرگەن ئىدى. قولغا يېقىنلا بىر يەردە نېمىدۇر بىر ئۈسكۈنە - ئىستىرىلكىلارنىڭ بىر خىل رېتىمدا چېكىلىپ مېڭىۋاتقان ئاۋازى ئاڭلىناتتى. ئۇ كۆز يوغىناپ تېخىمۇ پارقىراپ كەتتى. تۇيۇقسىز ئۇ ئۆلتۈرۈلگەن يېرىدىن لەيلەپ تۇردى ۋە ئاشۇ كۆزگە شۇڭغۇپلا كىرىپ كەتتى.

ئۇ ئەتراپىغا پۈتۈنلەي پىرىبور، ئۆلچىگۈچلەر ئورنىتىلغان، كۈچلۈك چىراغ نۇرى ئاستىدىكى بىر ئورۇندۇققا باغلاپ قويۇلغانىدى. سىرتتىن تارقىلغان ئۆتۈك ئاۋازى ئاڭلاندى، ئىشىك جاراڭلاپ ئېچىلدى. شام

يۈزلۈك ئوفېتسىر ئىككى قاراۋۇل بىلەن كىردى.

— 101 - نومۇرلۇق ئۆيگە، — دېدى ئۇ ئوفېتسىر.

ئاق كىيىملىك ئادەم كەينىگە بۇرۇلمىدى. ۋىستونىغىمۇ قارىمىدى. ئۇ پەقەت ئۆلچىگۈچكىلا قاراۋاناتتى. ئۇ كەڭلىكى بىرەر كىلومېتىرچە كېلىدىغان، ئالتۇندەك نۇرلار بىلەن يورۇتۇلغان بىر يوغان كاردورنىڭ ئىچىگە كىرىپ قالدى، ئەتراپتىن ئۆزىنىڭ ناھايىتى يۇقىرى ئاۋازدا كۈلۈۋاتقان، توۋلاۋاتقان، ئىقرار قىلىۋاتقان ئاۋازى ئاڭلىنىۋاتاتتى. ئۇ ھەممىنى ئىقرار قىلىۋاتاتتى، ھەتتا ئۇ قىيىن - قىستاقچىمۇ بەرداشلىق بېرىپ دېمىگەن ئىشلارنىمۇ ئىقرار قىلىۋاتاتتى. ئۇ ئۆزىنىڭ پۈتۈن تارىخىنى ئاللىبۇرۇن بەش قولىدەك بىلىپ بولغان بىر تاماشىبىنغا سۆزلەپ بېرىۋاتاتتى. ئۇنىڭ بىلەن قاراۋۇللار، ئاق كىيىملىك ئادەم، ئوبرايىن، جۇلىيا، چارنىگتون قاتارلىقلار بار ئىدى، ئۇلار ھەممىسى كاردوردا ئايلىنىۋاتاتتى، كۈلۈشۈۋاتاتتى. بېشىمغا كېلىپ قالارمىكىن دەپ ئويلىغان نۇرغۇن قورقۇنچلۇق ئىشلارمۇ ئۆتۈپ كەتكەندەك، ئۇنداق ئىشلارمۇ يۈز بېرىپ باقمىغاندەك، ئەمدى ھەممە ئىشلار ئوڭشىلىپ كەتكەندەك ئىدى. بۇ يەردە ئەمدى ئازاب يوق ئىدى، ئۇنىڭ ھاياتىدىكى ئەڭ ئاخىرقى دىئالوگ يالڭاچلانغان، چۈشىنىلگەن، شۇنداقلا كەچۈرۈلگەن ئىدى.

ئۇ ياغاچ كارىۋاتتىن تۇردى، ئۇ تېخىچە ئوبرايىنىڭ ئاۋازى يا ئەمەسلىكىنى جەزملەشتۈرەلمىگەنىدى. ئۇ پۈتۈن سوراقلرىدا ئۇنى كۆرۈپ باقمىغان بولسىمۇ، ئۇ ئوبرايىن يېنىمىدىلا بار، پەقەت كۆرەلمەيۋاتمەن، دەپلا ھېس قىلىپ كەلگەنىدى. ھەممىگە يېتەكچىلىك قىلىۋاتقىنى ئوبرايىن! قاراۋۇللارنىڭ ئۇنى ئۆلتۈرۈپتەشتىن توسۇپ قالغىنى ئوبرايىن! ئۇنىڭ قاچان ۋارقىرىشى، قاچان ئارام ئېلىۋېلىشى، قاچان تاماق بېرىلىشى، قاچان ئۇخلىشى، قاچان ئوكۇل ئۇرۇلىشىنى قارار قىلىدىغىنىمۇ شۇ! سوئالنىمۇ شۇ سورايتتى، جاۋابىنىمۇ شۇ سەمىگە سالاتتى؛ قىيىنغۇچىمۇ شۇ، قوغدىغۇچىمۇ شۇ ئىدى؛ سوراچىمۇ شۇ،

دوستمۇ شۇ ئىدى. بىر قېتىم ئۇ ئوكۇل سېلىپ ئۇخلىتىلغاندىمۇ، يا نورمال ئۇيقۇسىدىمۇ، ۋە ياكى ئويغاقتىمۇ ئەيتاۋۇر بىر ئاۋاز ئۇنىڭ قۇلىغىغا: «غەم قىلما ۋىنىستون، مەن سېنى قوغداۋاتىمەن، يەتتە يىلنىڭ ياقى مەن ساڭا قاراۋاتىمەن، ئەمدى بۇرۇلۇش پەيتى كەلدى، مەن سېنى قۇتقۇزمەن، سېنى مۇكەممەل قىلىۋېتىمەن» دېگەندى. ۋىنىستون بۇ ئاۋازنىڭ ئوبرايىنىڭ يا ئەمەسلىكىگە ئېنىق بىر نېمە دېيەلمەيدۇ، ئەمما يەتتە يىل بۇرۇن «قاراڭغۇلۇق يوق بىر يەردە كۆرۈشىمىز» دېگەن گەپنى قىلغان ئاۋاز دەل مۇشۇ ئىدى.

سوراقنىڭ قانداق ئاخىرلاشقانلىقى ئۇنىڭ ئېسىدە يوق ئىدى. باشتا ئۇنىڭ كاللىسىدا بىر قاراڭغۇلۇقلا بار ئىدى، ئاندىن كېيىن ھازىرقى كامىرغا ياكى ئۆيگە ئېلىپ كېلىندى، ئەمدىلەن ئۇ ئەتراپىنى سەل - پەل پەرق ئېتىشكە باشلىدى. ئۇ كارىۋاتتا ئوڭدىسىغا ياتاتتى، قىمىر قىلالمايتتى. بەدىنىنىڭ مۇھىم بۆلەكلىرى چىڭ باغلىۋېتىلگەن، ھەتتا بېشىنىڭ كەينىمۇ مىدىرلىماس قىلىۋېتىلگەن ئىدى. ئوبرايىن ئۇنىڭغا ئۆتكۈر، ئەمما قايغۇلۇق بىر نەزەردە قاراپ تۇراتتى. تۆۋەندىن قارىغاندا، ئوبرايىنىڭ يۈز تېرىسى يېرىكلىشىپ كەتكەندەك، ئۆزى قېرىپ كەتكەندەك كۆرۈنەتتى، كۆزىنىڭ ئاستىمۇ خالتىلىشىپ كەتكەن، بۇرىدىن مەڭزىگىچە سىزىق - سىزىق قورۇقلار تارتىلىپ كەتكەندى. ئۇ ۋىنىستوننىڭ ئويلىغىنىدىن قېرى ئىدى. بەلكىم ئۇ 48 ياكى 50 ياش بولۇشى مۇمكىن. ئۇنىڭ قولىنىڭ ئاستىدا بىر كونترول تاختىسى بار ئىدى، ئۈستىدە بىر تۇتقۇچ بار ئىدى، ئۈستىدە سانلار مېڭىپ تۇراتتى.

— مەن ساڭا ئەگەر بىز كۆرۈشۈپ قالساق، مۇشۇ يەردە كۆرۈشىمىز دېگەنتىم، — دېدى ئوبرايىن.

— شۇنداق، — دېدى ۋىنىستون.

ئوبرايىنىڭ ھېچنېمە دېمەستىن قولىنى ئازراق مىدىرلىتىشى بىلەن تەڭلا ۋىنىستوننىڭ بەدىنىگە بىر چىدىغۇسىز ئاغرىق تارقالدى. ئۇ

بەكلا تەسۋىرلىگۈسىز ئاغرىق ئىدى، چۈنكى ئۇ ئاغرىقنىڭ قەيەردىن پەيدا بولغىنىنى بىلمەيتتى، ئەمما بەدىنىدە ئەجەللىك ئۆزگىرىش بولۇۋاتقاندا سەزدى. ئۇ بۇ ئۆزگىرىش ھازىر نەق يۈز بېرىۋاتامدۇ ياكى توكتا پەيدا قىلىنغانمۇ ئۇنى بىلمەيدى. ئەمما ئۇنىڭ بەدىنى تولغىشىپ شەكلى ئۆزگىرىپ كەتتى، بوغۇملىرى ئاجراپ كېتىشكە باشلىدى. ئاغرىق ئازابىدىن چېكىسىدىن تەر قۇيۇلۇپ كەتكەن بولسىمۇ، ئۇ ھەممىدىن بەك ئۇمۇرتقىسىنىڭ قاراسىدە سۇنۇپ كېتىشىدىن قورقۇپ كەتتى. ئۇ چىشىنى مەھكەم چىشلەۋالغان، ئامال بار مىدىرلاپ كەتمەسلىك ئۈچۈن بۇرنىدىلا نەپەس ئېلىۋاتقان ئىدى.

— قورقۇپ كەتتىڭ، — دېدى ئوبراين ئۇنىڭ چىرايىغا قارايم — بىر نەچچە مىنۇتتىن كېيىن بىرەر يېرىم سۇنۇپ كېتەرمىكىن دەپ قالدىڭ، ھەقىچان ھەممىدىن بەك ئۇمۇرتقاڭدىن ئەنسىرەۋاتىسەن. سەن شۇ تاپتا ئۇمۇرتقاڭنىڭ قاراسىدىلا سۇنۇپ، يۇلۇنلىرىڭنىڭ ئېقىپ چىقىپ كېتىشىنى تەسەۋۋۇر قىلىۋاتىسەن، شۇنداقمۇ ۋىنىستون؟ ۋىنىستون جاۋاب بەرمىدى. ئوبراين كونتروللىغۇچىنىڭ ئۈستىدىكى تۇتقۇچىنى سەل كەينىگە ياندۇردى. ئاغرىقمۇ شاپىپىدىلا كەينىگە ياندى.

— بۇ قىرىق، — دېدى ئوبراين، — قارا، بۇنىڭدىكى سان يۈزگىچە بار. پاراك جەرياندا مەن قاچان خالىسام، ئاغرىقنى قانچىلىك دەرىجىگە كۆتۈرەلەيدىغانلىقىمنى ئۇنتۇپ قالماسلىقىڭنى ئۈمىت قىلىمەن، ناۋادا يالغان ئېيتساڭ، گەپ ئويناتساڭ ياكى ئادەتتىكى نورمال ئەقلىي سەۋىيەڭدىن چۈشۈپ كەتسەڭ، ھازىرقى ئاغرىقنى ئۇنتۇپ قالما. چۈشەندىڭمۇ؟

— ھەئە.

ئوبراين سەل يۇمشىدى. كۆزەينىكىنى قايتا ئوڭشاپ، ئالدى - كەينىگە ئىككى قەدەم ماڭدى. ئاۋازىمۇ كۆپ سىپايىلەشتى. ئۇنىڭ

يۇرۇش - تۇرۇش، گەپ - سۆزلىرى جازالىماقچى بولغان ئادەمنىڭكىگە ئەمەس، چۈشەندۈرمەكچى، قايىل قىلماقچى بولغان بىر دوختۇرنىڭ، بىر ئوقۇتقۇچىنىڭ، ھەتتا بىر پوپنىڭكىگە ئوخشاپ قالدى.

— ساڭا كۆڭۈل بۆلۈۋاتمەن ۋىنىستون، — دېدى ئوبراين، — چۈنكى سەن ئەرزىسەن. سەن ئۆزۈڭدىكى مەسىلىنىڭ نېمىلىكىنى بىلسەن. سەن بۇنى بىلگىلى نەچچە يىللار بولدى، گەرچە بىلمەس بولۇۋېلىشقا چىق تىرىشقان بولساڭمۇ. سېنىڭ زېھنىڭ نورمال ئەمەس، خاتىرەڭنىمۇ جايىدا دېگىلى بولمايدۇ. سەن ھەقىقىي بولغان ۋەقەلەرنى ئېسىڭدە تۇتالمايسەن، ئەكسىچە پەقەت بولۇپ باقمىغان ئىشلارنى بولغان دەپ، ئۆزۈڭنى مۇشۇنداق قايىل قىلىپ كەلگەن. تەلىپىڭگە بۇنى ھېلىمۇ داۋالغىلى بولىدۇ. سەن ئۆزۈڭنى داۋالاپ باقىمىدىڭ، چۈنكى سەن شۇنداق قىلىشنى خالىمىدىڭ، تاللىمىدىڭ. سەن پەقەت بىر ئىرادىگە كېلىشكە كىچىككىنە تىرىشچانلىق كۆرسەتمىدىڭ. ھەتتا ھازىرمۇ، سەن شۇنداق بىر كېسەلگە مۇپتىلاكى، ھېلىھەم ئۇ كېسەلنى بىر گۈزەللىك دەپ قارايسەن. قېنى بىر مىسال ئېلىپ باقايلى، ھازىرنىڭ ئۆزىدە ئوكيانىيە قايسى دۆلەت بىلەن ئۇرۇش قىلىۋاتىدۇ؟ — مەن قولغا ئېلىنغاندا، شەرقىي ئاسىيا بىلەن ئۇرۇشتا ئىدى.

— ياخشى، شەرقىي ئاسىيا، ئوكيانىيە ئەزەلدىن شەرقىي ئاسىيا بىلەن ئۇرۇشتا. شۇنداقتۇ؟

ۋىنىستون ئىچىگە بىر تىنىدى. ئۇ ئېغىزىنى ئېچىپ گەپ قىلىشقا بىر تەمىشلىپ، گەپ قىلمىدى. ئۇ كۆزىنى كونتروللىغۇچتىن ئۆزەلمەي قالدى.

— راست گەپ قىل ۋىنىستون، راست گەپ. ماڭا ئېسىڭدە قالغىنىنى دەپ بەر.

— ئېسىمدە قېلىشچە، مەن قولغا ئېلىنىشتىن بىر نەچچە ھەپتە بۇرۇنغىچە، بىز شەرقىي ئاسىيا بىلەن ئۇرۇشتا ئەمەستۇق، ئەكسىچە

ئۇنىڭ بىلەن ئىتتىپاقداش ئىدۇق. ياۋروئاسىيا بىلەن ئۇرۇش قىلىۋاتاتتۇق. بۇ ئۇرۇش تۆت يىل داۋام قىلغان ئىدى. ئۇنىڭدىن بۇرۇن ...

ئوبرايىن قولى بىلەن ئىشارە قىلىپ ئۇنى توختاتتى.

— يەنە بىر مىسال، — دېدى ئۇ، — بىر نەچچە يىل بۇرۇن سەندە ئېغىر بىر خاتا تۇيغۇ بار ئىدى. سەن جونېس، ئارونسون، رۇسبېرورد قاتارلىق ئۈچ ئادەم مەسىلىلىرىنى تولۇق تاپشۇرغاندىن كېيىن، بۇرغۇنچىلىق، ساتقىنلىق جىنايىتى بىلەن ئەيىبلەنگەن ئۈچەيلەننى، ئۇلار ئۇ جىنايەتلەرنى سادىر قىلىنغان، مەندە ئۇلارنىڭ جىنايەتچى ئەمەسلىكىنى ئىسپاتلايدىغان پولاتتەك يازما پاكىت بار دەپ قارىغاننىڭ. سەندە ئۆزۈڭ تەسەۋۋۇرۇڭدا پەيدا قىلىۋالغان بىر پارچە رەسىم بار ئىدى. سەن ئۇنى راستلا قولۇمدا بار دەپ ئىشىنەننىڭ. ئۇ رەسىمۇ ياكى باشقا بىر نېمىمۇ، ئىشقىلىپ شۇنداقراق بىر نەرسە ئىدى.

ئوبرايىننىڭ بارماقلىرى ئارىسىدا بىر پارچە گېزىت پارچىسى پەيدا بولدى. ئۇ ۋىنستوننىڭ كۆزىنىڭ قۇيرۇقىدا بەش سېكونتچە تۇردى. ئۇ بىر پارچە فوتو سۈرەت ئىدى. ئېنىق شۇنداق ئىدى، ئۇ دەل ئۆزى ئون بىر يىل بۇرۇن قولغا چۈشۈرۈپ قالغان ۋە دەرھال يوق قىلىۋەتكەن جونېس، ئارونسون، رۇسبېروردلارنىڭ نيۇيوركتىكى پارتىيە شۆبىسىدە چۈشكەن فوتوسۈرەتنىڭ يەنە بىر نۇسخىسى ئىدى. ئۇ رەسىم پەقەت ئۇنىڭ كۆز ئالدىدا بىر نەچچە سېكونتلا تۇرغان ۋە دەرھال يوق قىلىنغان ئىدى. ئىشقىلىپ، ۋىنستوننىڭ ئۇ سۈرەتنى كۆرگەنلىكىدە شەك يوق ئىدى. ئۇ تولىمۇ قىيىنلىپ يۈرۈپ بەدىنىنىڭ ئۈستۈنكى قىسمىنى ئازراق مىدىرلاتماقچى بولدى، ئەمما بەدىنىنى ئۇياق - بۇياققا بىرەر سانتېمىتىر مىدىرلىتىش مۇمكىن ئەمەس ئىدى. ھەتتا ئۇ شۇ دەقىقىدە كونتروللىغۇچىمۇ ئۇنتۇپ قالدى. ئۇ شۇ تاپتا پەقەت ئاشۇ رەسىمنى يەنە قولغا بىر ئېلىپ، قايتا بىر قاراپ بېقىشنىلا

ئويلاۋاتاتتى.

— ئۇ باركەندە! — توۋلاپ كەتتى ئۇ.

— ياق، — دېدى ئوبراين.

ئوبراين ئۆيىنىڭ يەنە بىر تەرىپىگە ماڭدى، ئۇ يەردە بىر خاتىرە تۆشۈكى بار ئىدى، ئوبراين سۈرەتنى شۇ يەرگە تاشلىۋەتتى، سۈرەت ئىسسىق ھاۋا ئېقىمىدا بىردەمدىلا پېچقا چۈشۈپ كۈلگە ئايلاندى. ئوبراين بۇرۇلۇپ قايتىپ كەلدى.

— كۈل، ئەمدى يەنە تونۇغۇسىز كۈل بولۇپ كەتتى. ئۇ ئەمدى مەۋجۇت ئەمەس، ئۇ ئەزەلدىن مەۋجۇت بولۇپ باقمىغان.

— ئەمما ئۇ مەۋجۇت! ئۇ ئەسلەردە، خاتىرىلەردە مەۋجۇت! مېنىڭ ئېسىمدە بار. سىزنىڭمۇ ئېسىڭىزدە بار.

— مېنىڭ ئېسىمدە يوق، — دېدى ئوبراين.

ۋىنىستوننىڭ يۈرىكى بىردىنلا تاشنىڭ ئارىسىدا قالغاندەك بولدى. مانا بۇ قوش تەپەككۈر ئىدى، ئۇ ئۆزىنى چەكسىز غېرىب ھېس قىلدى. ئەگەر ئۇ ئوبرايننىڭ يالغان ئېيتىۋاتقانلىقىنى جەزملەشتۈرەلىگەن بولسا، بۇ مەسىلە ئەمەس ئىدى. ئەمما ئوبرايننىڭ بۇ سۈرەتنى ھەقىقەتەن ئۇنتۇپ كەتكەن بولۇشىمۇ تامامەن مۇمكىن ئىدى. ئەگەر ئۇنداق بولغان بولسا، ئوبراين چوقۇم بۇ سۈرەتنىڭ ئېسىدە بارلىقىنى ئىنكار قىلغانلىقىنىمۇ ئۇنتۇپ كەتكەن، ئۇنتۇپ كەتكەنلىكىنىمۇ ئۇنتۇپ كەتكەن بولاتتى. كىممۇ بۇنى مۇنداقلا بىر ئاددىي ئويۇن دەپ جەزملەشتۈرەلەيدۇ؟ بەلكىم مېڭىدىكى ھېلىقى مالىمانلىق ھەقىقەتەنمۇ يۈز بېرىشى مۇمكىن ئىدى، دەل مۇشۇ ئوي ۋىنىستوننى مەغلۇب قىلدى. ئوبراين ئۇنىڭغا ئويچان بىر نەزەردە قارىدى. شۇ ئاپنىڭ ئۆزىدە ئۇ بىر كەپسىز، ئەمما ئۈمىتلىك بىر بالغا تەربىيە قىلىۋاتقان ئوقۇتقۇچىغا ئوخشاپ قالغانىدى.

— ئۆتمۈشنى كونترول قىلىش ھەققىدە پارتىيەنىڭ بىر شوئارى بار

ئىدى، شۇنى تەكرارلاپ باق، — دېدى ئوبراين.

— كىم ئۆتمۈشنى كونترول قىلسا، كەلگۈسىنى شۇ كونترول قىلىدۇ، كىم ھازىرنى كونترول قىلسا، ئۆتمۈشنىمۇ شۇ كونترول قىلىدۇ، — دېدى ۋىنستون يۇۋاشلىق بىلەن.

— كىم ھازىرنى كونترول قىلسا، ئۆتمۈشنىمۇ شۇ كونترول قىلىدۇ، — دەپ تەكرارلىدى ئوبراين قوشۇلۇش مەنىسىدە بېشىنى لىگىشىپ ۋە، — ۋىنستون، سېنىڭ قارىشىڭچە، ئۆتمۈش ھەقىقىي رەۋىشتە مەۋجۇتمۇ؟ — دەپ سورىدى يەنە.

ئۇنى يەنە بايامقىدەكلا چوڭقۇر غېرىپلىق باستى. كۆزلىرى يەنىلا كونتروللىغۇچتا ئىدى. ئۇ «ھەئە» ياكى «ياق» دېگەن قايسى جاۋابنىڭ، ئۇنى قىيىناق ئازابىدىن قۇتقۇزالايدىغانلىقىنىمۇ بىلەلمىدى. ھەتتا ئۆزىنىڭمۇ زادى قايسى جاۋابنى توغرا دەپ قارايدىغانلىقىنىمۇ بىلەلمەي قالدى.

ئوبراين مېيىقىدا كۆلدى:

— سەن بىر مېتافىزىكىچى ئەمەس ۋىنستون، مۇشۇ دەقىقنىڭ ئۆزىگىچە سەن مەۋجۇتلۇق دېگەننىڭ زادى نېمىدىن دېرەك بېرىدىغانلىقىنى ھەقىقىي تۈردە ئويلىنىپ باقمىغان. مەن سوئالنى تېخىمۇ ئاددىيلاشتۇراي. ئۆتمۈش كونكرېت ھالدا بوشلۇقتا مەۋجۇتمۇ؟ ياكى باشقا بىر ماددىي دۇنيادا مەۋجۇتمۇ؟ ئۆتمۈش شۇ تاپتا زادى قەيەردە يۈز بېرىۋاتىدۇ؟

— ھېچبەردە.

— ئۇنداقتا ئۆتمۈش زادى قەيەردە؟

— ئارخىپلاردا، ۋەسىقىلەردە، يازمىلاردا.

— يازمىلاردا؟ يەنجۇ؟

— ئىنسانلارنىڭ ئېڭىدا، خاتىرىسىدە.

— خاتىرىسىدە؟ ياخشى، پارتىيىمىز بارلىق يازما ھۆججەتلەرنى

كونترول قىلىدۇ، دېمەك، ئىنسانلارنىڭ خاتىرىسىنىمۇ كونترول قىلىدۇ. دېمەك، ئۆتمۈشىنىمۇ كونترول قىلىدۇ دېگەن گەپ، ئۇنداق ئەمەسمۇ؟
— ئەمما كىشىلەرنى ۋەقە - ھادىسىلەرنى ئېسىدە تۇتۇۋېلىشتىن قانداق توسۇپ بولالايسىلەر؟ — دەپ ۋارقىرىدى ۋىنستون كونتروللىغۇچى ئۇنتۇپ قېلىپ، — ئۇلار بۇلارنى تەبىئىيلا ئېسىدە تۇتۇۋالىدۇ، بۇنداق قىلماسلىققا ئۇلارمۇ ئامال قىلالمايدۇ. سىز قانداقمۇ ئىنسانلارنىڭ خاتىرىسىنى كونترول قىلالايسىز؟ تېخى مېنىڭكىنىمۇ كونترول قىلالىمىغان تۇرسىڭىز؟

ئوبرايننىڭ ئەلپازى ئۆزگەردى. ئۇ قولىنى كونتروللىغۇچقا قويدى.

— دەل ئەكسىچە، سەن تېخى ئۇنى كونترول قىلالىدىڭ، سېنى بۇ يەرگە دەل شۇ نەرسە ئەكەلدى. سەن دەل ئۆزەڭنى بىلىمگەچكە، ئىنتىزامسىز بولغاچقا، مۇشۇ يەرگە كېلىپ قالدىڭ. ئەسلىدە سەن بۇ يەردە بۇنداق ئەقىلنىڭ بەدىلىنى تۆلەپ يۈرمەيتتىڭ. سەن بىر ساراڭ بولۇشنى، ئازسانلىق بولۇشنى تاللىدىڭ. پەقەت ئىنتىزامچان مېڭىلەرلا رېئاللىقنى كۆرەلەيدۇ، ۋىنستون. سەن رېئاللىقنى ئوبېيكتىپ بىر تاشقىي مەۋجۇدىيەت، ئۆزى خالىغان رەۋىشتە مۇستەقىل مەۋجۇت بولۇپ تۇرىدۇ دەپ قارايسەن. ھەم يەنە رېئاللىقنىڭ ماھىيىتى ئۆزلۈكىدىن مەلۇم دەپمۇ قارايسەن. سەن ئۆزەڭنى مەلۇم بىر نەرسىنى كۆرۈۋاتىمەن دېگەن يالغان تۇيغۇغا ئىشەندۈرگىنىڭدە، سەن باشقىلارنىمۇ مەن كۆرگەن نەرسىنى كۆرۈۋاتىدۇ دەپ ئويلايسەن. رېئاللىق دېگەن ئىنسانلارنىڭ ئېڭىدا مەۋجۇت، ئۇ ھەرگىزمۇ ئاڭدىن تاشقىرى مەۋجۇتلۇق ئەمەس. ئۇ پەقەت ئىنسانلارنىڭ ئېڭىدىلا مەۋجۇت. ئەلۋەتتە، يەككە شەخسلەرنىڭ ئېڭىدا ئەمەس، يەككە ئاڭ تولا خاتالىشىدۇ، شۇنداقلا ھامىنى يوقاپ كېتىدىغان نەرسىلەردىمۇ ئەمەس، پەقەت پارتىيەنىڭ ئېڭىدىلا مەۋجۇت، پارتىيەنىڭ ئېڭى كولىكتىپ ئاڭ، شۇنداقلا يوقالماس، ئۆلمەس ئاڭدۇر. پارتىيە ھەقىقەت دەپ قارىغان ھەرقانداق نەرسە ھەقىقەتتۇر. پارتىيەنىڭ كۆزىدىن قارىماي تۇرۇپ، رېئاللىقنى،

ھەقىقەتنى كۆرۈش مۇمكىن ئەمەس. بۇ سەن قايتا بىلىۋېلىشنىڭ زۆرۈر بىر بىلىم، ۋىنىستون. بۇ ئىنساندىن ئۆزىنى تولۇق بىتچىت قىلىشنى تەلەپ قىلىدۇ، كۈچلۈك ئىرادە تەلەپ قىلىدۇ. سەن ئاۋۋال ئۆزەڭنى بىلىشنىڭ، تۆۋەن تۇتۇشۇڭ كېرەك، شۇندىلا ئاندىن ھەقىقىي ئەقىلگە ئېرىشەلەيسەن.

گويا ئۇ دېگەنلەرنىڭ سىڭىپ بولۇشىنى كۈتۈۋاتقاندىكە، بىر نەچچە مىنۇت لام - جىم دېمەي تۇردى.

— ئېسىڭدە بارمۇ؟ — داۋاملاشتۇردى ئۇ، — سەن خاتىرەڭگە، ئەركىنلىك دېگەن ئىككى قوشۇلغان ئىككى تەڭ تۆت دېگىلى بولۇشتۇر، دەپ يازغانىدىڭ.

— ھەئە، — دېدى ۋىنىستون.

ئوبراين باشمالتىقىنى بېسىۋېلىپ، قالغان تۆت بارمىقىنى تىكلەپ ۋىنىستونغا كۆرسەتتى.

— مەن قانچە بارمىقىمنى تىكلەدىم؟

— تۆت.

— ئەگەر پارتىيە بۇ تۆت ئەمەس، بەش دېسىچۇ؟

— تۆت.

ئۇنىڭ سۆزى تۈگىشىگىلا قاتتىق ئاغرىق باشلاندى. كونتروللۇغۇچنىڭ ئىستىرېلىكىسى قىزىق بەشكە كۆتۈرۈلدى. ۋىنىستوننىڭ پۈتۈن بەدىنىدىن تەر قۇيۇلۇپ كەتتى. ئۆيىكىسىگە ھاۋا ئېتىلىپ كىرىپ بىر خىل چىدىغۇسىز ئاغرىق پەيدا قىلدى - دە، چىشى جاقىلداپ كەتتى. ئوبراين ئۇنىڭغا قاراپ تۇراتتى، قولى يەنىلا كونتروللۇغۇچتا ئىدى. تۇتقۇچنى سەل بوشاتتى، ئاغرىقىمۇ ئەگىشىپ ئازراق قويۇپ بەردى.

— نەچچە بولىدۇ؟

— تۆت.

ئىستىرىلكا ئاتىمىشقا چىقتى .

— نەچچە بولىدۇ، ۋىنىستون؟

— تۆت! تۆت! باشقا يەنە نەچچە بولماقچىدى؟

ئىستىرىلكا چوقۇم كۆتۈرۈلدى، ئەمما ۋىنىستون كونتروللىغۇچقا قارىدى. ئوبرايننىڭ سۈرلۈك چىرايى ۋە تۆت بارمىقى ۋىنىستوننىڭ كۆز ئالدىنى بىر ئالدى. تۆت بارماق ئۇنىڭ كۆز ئالدىدا تۆت دانە غايەت زور تۈۋرۈكتەك خىرە - شىرە لەپپەڭشىگە ئىگە كۆرۈنەتتى، ئەمما ئېنىقلا تۆت ئىدى.

— نەچچە بارماق ۋىنىستون؟

— تۆت! توختات ئۇنى توختات! نېمانداق توختىمايسەن؟ تۆت!
تۆت!

— نەچچە بولىدۇ ۋىنىستون؟

— بەش! بەش! بەش!

— ياق، ئەمدى پايدىسى يوق. يالغان ئېيتىۋاتىسەن. سەن يەنىلا تۆت بولىدۇ دەپ ئويلاۋاتىسەن. نەچچە بولىدۇ زادى؟

— تۆت! بەش! تۆت! بەش! ئىشقىلىپ سەن نېمە دېسەڭ شۇ. ئاۋۋىنى توختاتساڭلا بولىدى، خوش بولاي!

تۈيۈقسىز ئۇ ئوبرايننىڭ مۇرىسىگە قويۇۋالغان قولىغا تايىنىپ ئولتۇرماقچى بولدى. ئۇ بىر نەچچە سېكونت ھۇشىدىن كەتكەندەك قىلاتتى. ئۇنى باغلاپ قويغان نەرسە بوشاپ كەتكەن ئىدى. ئۇ قاتتىق توڭغۇپ، جالاقلاپ تىترەپ كەتتى. ئۇنىڭ چىشىمۇ جاقىلداپ كەتكەن، ياشلىرى مەڭزىگە سىرغىپ چۈشكەنىدى. ئۇ بىردىنلا بوۋاق ئانىسىغا چاپلاشقان دەك ئوبرايننىڭ قۇچىقىغا چاپلاشتى، ئۇنىڭ مۇرىسىدىن تۆتۈپ تۇرغان ئېغىر بىلەكلەر ئۇنىڭغا راھەت بېغىشلىغانىدى. ئۇنىڭدا ئوبراين ئۇنىڭ قوغدىغۇچىسىدەك بىر تۇيغۇ پەيدا بولدى. ئاغرىق سىرتتىكى بىر مەنبەدىن كەلگەنىدى، ئۇ بولسىمۇ ئوبراين ئىدى،

ۋىنىستوننى بۇ ئاغرىقتىن پەقەت ئاشۇلا قۇتقۇزالايتتى.

— سەن بەك ئاستا ئاڭقىرىۋاتسەن، ۋىنىستون، — دېدى ئوبراين
يۇمشاق تەلەپپۇزدا.

— ماڭا نېمە ئامال؟ — دېدى ۋىنىستون يىغلامسىراپ، — كۆز
ئالدىمدىكىسى شۇ تۆت بارماق تۇرسا؟ ئىككىنى ئىككىگە قوشسا تۆت
بولدىغان تۇرسا.

— بەزىدە بەشمۇ بولىدۇ، ۋىنىستون، بەزىدە ئۈچمۇ چىقىپ
قالىدۇ. بەزىدە ھەتتا بۇلارنىڭ ھەممىسى توغرا بولۇپ قالىدۇ. بەكرەك
تىرىشىشكە كېرەك ۋىنىستون. ئەقىللىق بولۇش ئاسان ئىش ئەمەس،
ئۇ ۋىنىستوننى كارىۋاتقا ياتقۇزۇپ قويدى. ئۇنىڭ قوۋرغىسى
قايتىدىن كىرىشىپ كەتتى، ئەمما ئاغرىق خېلىلا قويۇپ بەردى،
بايامقى تىترەكلەرمۇ يوقالدى. پەقەت سوغۇق ۋە زەئىپلىكنىلا ھېس
قىلاتتى. ئوبراين يېنىدىكى بايىنىڭياقى مىت قىلماي تۇرغان ئاق
كىيىملىك كىشىگە بېشىدا ئىشارە قىلدى. ئۇ ئادەم ئېڭىشىپ
ۋىنىستوننىڭ كۆزلىرىگە قارىدى، تومۇر سوقۇشنى تەكشۈردى، يۈرەك
سوقۇشنى تىڭشىدى، ئاندىن ئۇ يەر - بۇ يېرىنى تۇتۇپ باقتى ۋە
ئوبراينغا قاراپ بېشىنى لىڭشىتتى.

— داۋاملىق، — دېدى ئوبراين.

ئاغرىق يەنە ۋىنىستوننىڭ بەدىنىگە تارقالدى. ئىستىرىلكا چوقۇم
يەتمىش ياكى يەتمىش بەشنى كۆرسىتىۋاتاتتى. بۇ قېتىم ئۇ
كۆزىنى يۇمۇۋالدى. ئۇ بارماقلارنىڭ يەنىلا شۇ يەردىلىكىنى، ئەمما
تۆتۈلۈكىنى بىلەتتى. ھازىر ئۇنىڭ ئەس - يادى پەقەت مۇشۇ ئاغرىق
ئاخىرلاشقچە ھايات تۇرۇۋېلىشلا ئىدى. ئۇ ئۆزىنىڭ ۋارقىراۋاتقان يا
ۋارقىرمايۋاتقانلىقىنى بىلىش ئۈچۈن سەل توختاپ دىققەت قىلىپ
باقتى. ئاغرىق يەنە بوشىدى. ئۇ كۆزىنى ئاچتى. ئوبراين تۇتقۇچى
ياندۇردى.

— نەچچە بارماق بولىدۇ، ۋىنىستون؟

— تۆت، مېنىڭچە تۆت. ئەگەر قۇربىم يەتكەن بولسا بەش دەپ كۆرەلگەن بولاتتىم. مەن بەش دەپ كۆرۈشكە تىرىشىۋاتىمەن.

— قايسىنى تاللايسەن؟ ئۇنىڭ بەش ئىكەنلىكىگە سېنى قايل قىلىشىمنىمۇ ياكى ئۆزەڭنىڭ ھەقىقىي بەش دەپ كۆرۈشىنىمۇ؟
— ھەقىقىي كۆرۈشىنى.

— قايتا،

ئىستىرىلكا ھەقىقەت توغرىدا توغرىدا بەشكە چىقتى. ۋىنىستون نېمىشقا بۇنداق ئاغرىقنىڭ پەيدا بولىدىغانلىقىنى ئۈزۈپ - ئۈزۈپ ئەسلىيەلدى. ئۇنىڭ كۆز ئالدىدا، بارماقلاردىن شەكىللەنگەن بىر ئورمانلىق لەرزىن ئۈسۈل ئويناۋاتاتتى، بىردەم يوقاپ، بىردەم پەيدا بولاتتى. ئۇ بۇلارنى سانماقچى بولاتتى، ئەمما نېمىشقا سانماقچى بولغانلىقىنى ئەسلىيەلمەيتتى. ئۇ پەقەت ئۇلارنى سانغىلى بولمايدىغانلىقىنىلا بىلەتتى. بۇ تۆت بىلەن بەشنىڭ سىزلىق خۇسۇسىيىتى تۈپەيلىدىن ئىدى. ئاغرىق يەنە قويۇپ بەردى. ئۇ كۆزىنى ئېچىپلا يەنە شۇ نەرسىلەرنى كۆردى. كۆز ئالدىدا سانسىزلىغان بارماقلار، خۇددى دەرەخلەرگە ئوخشاش ئوخشىمىغان پۈتلىشلەرگە قاراپ لەپەڭشىۋاتاتتى. ئۇ كۆزلىرىنى قايتا يۇمىدى.

— قانچە بارماق ۋىنىستون؟

— بىلمەيمەن، بىلمەيمەن. ئەگەر يەنە ئۇنداق قىلساڭ مېنى ئۆلتۈرۈپ قويسەن. تۆت، بەش، ئالتە، راست گېيىم شۇكى بىلمىدىم.
— يامان ئەمەس، — دېدى ئوبراين.

ۋىنىستوننىڭ بىلىكىگە بىر يىڭنە سانچىلدى. شۇنىڭ بىلەن تەڭ شۇنداق راھەت، ئىللىق بىر سېزىم ئۇنىڭ پۈتۈن بەدىنىگە تارىدى. ئاغرىق ئاساسەن دېگۈدەك ئۇنتۇلۇپ كەتتى. ئۇ كۆزىنى ئاچتى ۋە مېنىتدارلىق نەزىرى بىلەن ئوبراينغا قارىدى. بۇ قورۇق

باسقان، شۇنچىلىك كۆرۈمسىز، ئەمما قۇۋ چىرايغا قاراپ، ئۇنىڭ قەلبىدە ئوبرايىغا بولغان مۇھەببەت كۈۋەجىدى. مۇمكىن بولسا ئۇ قولىنى سۇنۇپ، ئوبرايىنىڭ بىلىكى ئۈستىگە قويغان بولاتتى. ئۇ ئوبرايىنى ئەزەلدىن ھازىرقىدەك مۇنداق ياخشى كۆرۈپ باقمىغان. بۇ ھەرگىز ئۇنىڭ ئاغرىقى توختاتقانلىقى ئۈچۈنلا ئەمەس ئىدى. ئۇنىڭدىكى ئوبرايىغا بولغان كونا ھېسسىيات — مەيلى ئوبرايى دوست بولسۇن ياكى دۈشمەن بولسۇن — ۋىنىستونغا قايتىپ كەلدى. ئوبرايى سىرداشقىلى بولىدىغان ئادەم ئىدى. بەلكىم كىشىلەر ياخشى كۆرۈلۈشىنى، چۈشىنىلىشتەك بەك خالاپ كەتمەسلىكى مۇمكىن. ئوبرايى ئۇنى ئۆلگۈدەك قىنىدى. بەلكىم يەنە قىسقا ۋاقىت ئىچىدە، جەزمەن ئۇنىڭ چېنىنى ئېلىشىمۇ مۇمكىن، ئەمما ھېچقىسى يوق. مەلۇم نۇقتىدىن ئېيتقاندا بۇ دوستلۇقتىنمۇ ئۆتە چوڭقۇرلىشىپ كەتكەنىدى، ئۇلار جانچىگەرلەردىن ئىدى. بەلكىم بىرەر يەردە، گەرچە نېمىلەرنى سۆزلىشىشىنى ھېچكىم بىلمىسىمۇ، ئۇلار چوقۇم دەر قەمتە كۆرۈشەلەيتتى ۋە مۇڭدېشالايتتى. ئوبرايى ئۇنىڭغا گويىكى ئۇمۇ شۇنداق خىياللاردا بولۇۋاتقانداك ئېڭىشىپ قارىدى. ئۇ تولىمۇ يۇمشاق، دوستانە ئىنتوناتسىيىدە دېدى:

- قەيەردە ئىكەنلىكىڭنى بىلمەسەن ۋىنىستون؟
- بىلمەيمەن، ئەمما پەرەز قىلالايمەن، شەپقەت مىنىستىرلىكىدە.
- بۇ يەردە قانچىلىك تۇرغانلىقىڭنى بىلمەسەن؟
- ياق. بەلكىم كۈنلەر، ھەپتىلەر، ئايلار بولغاندۇ، مېنىڭچە بىر نەچچە ئاي بولدى.
- سېنىڭچە بىز كىشىلەرنى بۇ يەرگە نېمە ئۈچۈن ئەكىلىمىز؟
- ئۇلارنى مەسلىسىنى ئىنقىرار قىلدۇرۇش ئۈچۈن.
- ياق، يەنە ئويلاپ باق.
- ئۇلارنى جازالاش ئۈچۈن.

— ياق! — ۋارقىردى ئوبراين. ئۇنىڭ ئاۋازى يەنە ئۆزگەردى، چىرايمۇ دەرھال قورقۇنچلۇق تۈسكە كىردى، — ياق! ئۇلارنى ئىقرار قىلدۇرۇش ياكى جازالاش ئۈچۈن ئەمەس. مەن دەپ بېرەيمۇ؟ سېنى داۋالاش ئۈچۈن! ساڭا ئەقلىڭنى تاپقۇزۇش ئۈچۈن! چۈشەنمەسەن شۇنى، بۇ يەرگە كەلگەنلەردىن بىزنىڭ قولىمىزدا ساقايماي چىقىپ كەتكەنلەر بارمۇ؟ بىز ھەر قايسىنىڭ سادىر قىلىشقان ئۇ ئەخمىقانه جىنايەتلەرگە قىزىقمايمىز. پارتىيە ئۇنداق مەخپىي ھەرىكەتلەرگە قىزىقمايدۇ. بىزنىڭ ئەڭ كۆڭۈل بۆلىدىغىنىمىز ئىدىيە! بىز دۈشمەنلىرىمىزنى بىتچىتلا قىلمايمىز، بەلكى ئۆزگەرتىمىز. نېمە دېمەكچى بولغانلىقىمنى چۈشىنىۋاتامسەن؟

ئۇ ۋىنىستونغا قاراپ ئېڭىشتى. تولىمۇ يېقىن كەلگەچكە، ئۇنىڭ يۈزى ۋىنىستونغا ناھايىتى يوغان كۆرۈندى، ھەم ئاستى تەرەپتىن قارىغاچقىمۇ - تاڭ، تولىمۇ سەت، كۆرۈمسىز كۆرۈندى. ئۇنىڭدىن باشقا بۇ يۈزدە بىر خىل تەكەببۇرلۇق، ساراڭلاچە كۆرەڭلىك بار ئىدى. ۋىنىستوننىڭ يۈرىكى يەنە جىغغىدە قىلدى. ئەگەر قولىدىن كەلگەن بولسا، ئۇ كارىۋانتقا تېخىمۇ چوڭقۇر پېتىپ كېتىۋالغان بولاتتى. ئۇنىڭغا ئوبراين تۇتقۇچنى يەنە بىر كۆتۈرۈپ قويدىغاندەك بىلىندى. دەل شۇ چاغدا ئوبراين يىراقلاشتى، ئۇ ئالدى - كەينىگە ئىككى - ئۈچ قەدەم مېڭىۋېتىپ، يەنە سۆزىنى داۋاملاشتۇردى، ئەلپازى سەل بوشىغانىدى.

— چۈشىنىۋېلىشىڭ لازىم بولغان بىرىنچى ئىش شۇكى، بۇ يەردە قەھرىمانلىق ئاقمايدۇ. سەن ئىلگىرىكى دىنىي جازا - قىستاقلارنى ئوقۇغان. ئوتتۇرا ئەسىردە دىنىي سوت بار ئىدى. ئەمما ئۇ مەغلۇب بولغان. ئۇلار غەيرىي دىنغا ئېتىقاد قىلىشنى يوقاتماقچى بولۇپ قۇرۇلغان، ئەمما ئاخىرىدا ئۇنى ئەكسىچە تېخىمۇ كۈچەيتىپ، ئەبەدىيلەشتۈرۈپ قويدى. بىرنى يوقاتسا مىڭى پەيدا بولدى. نېمىشقا؟ چۈنكى دىنىي سوت ئۇلارنى ئوچۇقچىلىقتا ئۆلتۈرگەن، بولۇپمۇ ئۇلارنى تېخى تۆۋە قىلمىغان ھالىتىدە ئۆلتۈرگەن. ئۇلار ئۆزلىرىنىڭ ھەقىقىي

ئېتىقادىدىن ۋاز كەچمىگەنلىكى ئۈچۈن ئۆلتۈرۈلگەن. نەتىجىدە پۈتۈن شان - شەرەپ ئۆلگۈچىگە، نومۇس - ھاقارەت ئۇلارنى ئۆلتۈرگەنلەرگە مەنسۇپ بولغان. كېيىنچە، 20 - ئەسىرلەردە مۇستەبىتلەر پەيدا بولدى. گېرمان ناتىستلىرى ۋە رۇس كوممۇنىستلىرى مەيدانغا چىقتى، رۇسلار يات قاراشتىكىلەرنى دىنىي جەمئىيەتلەردىنمۇ بەكرەك ئېغىر باستۇردى ھەم ئۇلار بىز تارىختىن تەجرىبە - ساۋاق ئالدىق دەپ ئويلاشتى. رۇسلار ھېچبولمىسا ئۇلارنىڭ قەھرىمان بويىچالسا بولمايدىغانلىقىنى بىلدى. ئۇلار دۈشمەنلىرىنى ئوچۇق سوتقا ئېلىپ چىقىشتىن ئىلگىرى، ئۇلارنىڭ غۇرۇرىنى تولۇق دەپسەندە قىلدى، قىيىندى، يالغۇز قويدى، پالدى، نەسەۋۋۇر قىلغۇسىز ئۇسۇللاردا خورلىدى، ئۇلارمۇ ئېغىزىغا تىقىپ قويۇلغاننى ئىقرار قىلدى، بىر - بىرىنى ئىتتەك چىشلەپ تارتىشتى، شەپقەت تىلەپ ئېچىنىشلىق يېلىنىشتى. ئەمما بىر نەچچە يىلدىن كېيىن ئوخشاش ئىش يەنە تەكرارلاندى. ئۇلار يەنە قەھرىمانغا ئايلاندى، ئۇلارنىڭ خورلۇقى ئۇنتۇپ كېتىلدى. يەنە بۇ نېمىشقا؟ بىرىنچىدىن، ئۇلارنىڭ توۋىسى، ئىقرارى مەجبۇرلانغاندا ئېيتىلغان، يەنى يالغان. بىز ئۇنداق خاتالىقنى سادىر قىلمايمىز. بۇ يەردىكى ئىقرار، توۋىلار راست، ھەقىقىي. بىز ئۇلارنى ھەقىقىي توۋا قىلدۇرمىز. ھەرگىز كېيىنكى ئەۋلاتلار بىزنى ئەسلىەيدۇ، گۇناھسىزلىقىمىزنى ئىسپاتلايدۇ، دەپ خام خىيال قىلما ۋىنىستون. ئەۋلاتلار سىلەرنى بىلمەيدۇ، سىلەر تارىختىن پۈتۈنلەي ئۆچۈرۈلسىلەر. بىز سىلەرنى پارغا ئايلاندۇرۇپ ئاتموسفىراغا قويۇۋېتىمىز. سىلەرنىڭ ھېچنېمەڭلار قالمايدۇ، بىرەر تال خېتىڭلار، بىرەر ئەسلىمەڭلارمۇ قالمايدۇ. سەن تارىختىنمۇ، كەلگۈسىدىنمۇ ئۆچۈرۈلسەن. سەن ئەزەلدىن مەۋجۇت بولۇپ باقمىغان.

«ئۇنداقتا مېنى نېمىدەپ قىيىنايدۇ؟» دەپ ئويلىدى ۋىنىستون ئىنتايىن ئاچچىق تۇيغۇدا. گويا ۋىنىستون بۇ ئويىنى دەپ تاشلايدىغاندەك، ئوبرايىن قەدەملىرىنى توختاتتى، ئۇنىڭ كۆرۈمىسىز

يۈزلىرى، سەل قىسىلغان كۆزلىرى ۋىنىستونغا يېقىنلاشتى.

— سەن ئويلاۋاتسەن، — دېدى ئوبراين، — بىزنى مۇشۇنداق بىتچىت قىلماقچى بولغاندىكىن، بىزنىڭ دېگىنىمىز، قىلغانلىرىمىزنىڭ ھېچنىمىگە پايدىسى بولمىغاندىكىن، ئۇنداقتا نېمىدەپ بىزنى بۇنچە قىيناپ سوراق قىلىپ ئاۋارە بولسىلەر، دەپ ئويلاۋاتسەن ۋىنىستون، شۇنداقمۇ؟

— شۇنداق، — دېدى ۋىنىستون.

ئوبراين مېيىقىدا كۈلدى.

— سەن خەرىتىنىڭ يۈزىدىكى بىر چېكىت ۋىنىستون، چوقۇم سۈرتۈپ تاشلىنىشقا تېگىشلىك بىر داغ. ساڭا بايىلا بىزنىڭ بۇرۇنقىلارغا ئوخشىمايدىغانلىقىمىزنى دېمىدىممۇ؟ بىز پاسسىپ بويسۇنۇشقا رازى بولمايمىز، پەس قۇللارچە بويسۇنۇشنىمۇ يېتەرلىك دەپ قارمايمىز. ئاخىرقى ھېسابتا، سېنىڭ ئىتائەتنىڭ مۇتلەق ئەركىن تاللىشىڭدىن كېلىشى كېرەك. بىز يات ئىدىيىدىكىلەرنى بىزگە قارشى تۇرغانلىقى ئۈچۈن بىتچىت قىلمايمىز، بىزگە قارشىلىق كۆرسىتىپلا تۇرىدىكەن، بىز ئۇلارنى بىتچىت قىلمايمىز. بىز ئۇلارنى ئۆزگەرتىمىز، ئىچىدىن كونترول قىلىمىز، ئۇلارنى قايتا قۇرۇپ چىقىمىز. بىز ئۇلاردىكى بارلىق رەزىللىك، خاتا تۇيغۇلارنى يوق قىلىمىز. بىز ئۇلارنى ئۆزىمىز تەرەپكە تارتىمىز، ھەرگىزمۇ تاشقى شەكىلدە ئەمەس، بەلكى ھەقىقىي يوسۇندا يۈرىكى، ۋۇجۇدى بىلەن. ئۇلارنى ئۆلتۈرۈشتىن بۇرۇن بىز ئۇلارنى ئۆزىمىزنىڭ بىر ئەزاسىغا ئايلاندۇرىمىز. بىز ھەرقانداق بىر خاتا ئىدىيەنىڭ مەيلى ئۇ قانچىلىك كۈچسىز، مەخپىي بولسۇن، دۇنيانىڭ ھەرقانداق يېرىدە مەۋجۇت بولۇشىغا كەڭ قورساقلىق قىلالمايمىز. ھەتتا ئۆلۈم دەقىقىلىرىدىمۇ، بىز ھەرقانداق كىچىككىنە ئىدىيىۋىي چەتنەشنىمۇ قوبۇل قىلالمايمىز. بۇرۇنقى زاماندا، بىر غەيرى دىن مۇخلىسى دارغىمۇ ئۆز ئېتىقادى بىلەن ماڭاتتى، ئۆزىنىڭ ئېتىقادىنى ئاشكارا جاكارلاپ كۆرەنمەيتتى. ھەتتا رۇسلار تەرىپىدىن تازىلانغانلارمۇ،

ئوق مەيدانغا ئۆز ئىدىيىسىنى كالىسىدا كۆتۈرۈپ ماڭاتتى. ئەمما بىز كىشىلەرنىڭ مېڭىسىنى پارتلىتىۋېتىشتىن ئىلگىرى ئۇلارنىڭ مېڭىسىنى ئۆزگەرتىپ، مۇكەممەللەشتۈرىمىز. بۇرۇنقى زالىملارنىڭ بۇيرۇقى «سەن مۇنداق قىلماسلىقنىڭ كېرەك» ئىدى، رۇسىيە مۇستەبىتلەرنىڭ بۇيرۇقى «سەن مۇنداق قىلىشنىڭ كېرەك» بولدى، ئەمدى بىزنىڭ بۇيرۇقىمىز «سەن مۇنداق بولۇشۇڭ كېرەك». بىز بۇ يەرگە ئەكەلگەن ھەرقانداق ئادەم، كېيىن بىز بىلەن دۈشمەنلەشمەيدۇ. ھەممەيلەن پاك - پاكىزە يۇيۇلىدۇ. سەن بىر چاغلاردا گۇناھسىز دەپ ئىشەنگەن جۈنپىس، ئارونسون، رۇسپەروردلارنىمۇ بىز ئاخىرىدا تولۇق بىتچىت قىلىدۇق. ئۇلارنى سوراق قىلىشقا مەن قاتناشقان. مەن ئۇلارنىڭ ئاستا - ئاستا بىتچىت بولغىنىنى كۆزۈم بىلەن كۆردۈم، قاخشىدى، تىزلاندى، يىغلىدى، ئاخىرىدا قورقۇنچ ياكى ئازابىتىن ئەمەس، گۇناھىغا پۇشايمان قىلىپ ئۆزگەردى. ئاخىرىدا ئۇلاردا پەقەت ئادەمنىڭ گەۋدىسىلا قېلىپ قالدى، ئۇلارنىڭ ۋۇجۇدىدا قىلغانلىرىغا پۇشايمان، نادامەت ۋە غوجاكنغا بولغان مۇھەببەتتىن باشقا ھېچنېمە قالمايدى. ئۇلارنىڭ غوجاكنى قانچىلىك ياخشى كۆرىدىغانلىقىنى كۆرۈش بەكلا تەسىرلىك. ئۇلار بىزنى ئەمدى ئېتىۋېتىڭلار دەپ يالۋۇرۇپ كەتتى، شۇنداق بولغاندىلا ئۇلار ھەقىقىي گۇناھسىز، پاك كېتەلەيتتى.

ئۇنىڭ ئاۋازى بارغانسېرى چۈش كۆرۈۋاتقان دەك چىقىشقا باشلىدى. ھاياجان، ساراڭلارچە ئەسەبىيلىك ئۇنىڭ چىرايىدىن مانا مەن دەپ كۆرۈنۈپ تۇراتتى. «ئۇ يالغاندىن ئۇنداق بولۇۋالمايدى» دەپ ئويلىدى ۋىنىستون. ئۇ ئۇنداق ساختىيەز ئەمەس ئىدى، ئۇ ئۆزى دېگەن گەپلەرگە چوڭقۇر ئىشىنەتتى. ئۆزىنىڭ ئەقلىنىڭ، ئوبرايىنىڭكىدىن كۆپ ئاددىيلىقىنى بىلىپ قالغانلىقى ۋىنىستوننى ئىنتايىن ئازابلىدى. ئۇ ئالدى - كەينىگە مېڭىۋاتقان بۇ قامەتلىك گەۋدىگە قارىدى. ئوبرايىن ھەرقانداق جەھەتتە ۋىنىستوندىن ئۈستۈن ئىدى. ۋىنىستوندا ئوبرايىن بىلمەيدىغان، رەت قىلالمايدىغان، رەددىيە بېرەلمەيدىغان

ھېچقانداق ئىدىيە يوق ئىدى. ئۇنىڭ مېڭىسى ۋىنىستوننىڭكىنىمۇ ئۆز ئىچىگە ئالغان ئىدى. بۇنداق ئەھۋالدا، ئوبرايننى قانداقمۇ ساراڭ دېگىلى بولسۇن؟ ساراڭنى چوقۇمكى ۋىنىستوننىڭ ئۆزى. ئوبراين توختاپ ۋىنىستونغا ئېڭىشىپ قارىدى، ئۇنىڭ ئەلپازى يەنە سۈرلۈك تۇس ئالدى.

— ئۆزەڭنى بىزگە قانچىلىك تاپشۇرساڭمۇ، ئۆزەمنى قۇتقۇزالايمەن دەپ ھەرگىز تەسەۋۋۇر قىلما ۋىنىستون. بىرەر قېتىم ئازغانلاردىن كەچۈرۈلگىنى يوق. ھەتتا بىز ساڭا نورمال تۇرمۇش كەچۈرۈشكە رۇخسەت قىلغان تەقدىردىمۇ، ھەرگىز چاڭگىلىمىزدىن قېچىپ چىقىپ كېتەلمەيسەن. بۇ يەردە ساڭا بولىدىغان ئىشلارنىڭ ھەممىسى مەڭگۈلۈك. بۇنى بالدۇرراق بىلىپ قوي. بىز سېنى مەڭگۈ ئەسلىگە كېلەلمەيدىغان دەرىجىدە بىتچىت قىلىۋېتىمىز. مەڭ يىل ياشساڭمۇ ئەسلىڭگە كېلەلمەيسەن. سەندە ئەمدى ئادەتتىكى ئادەملەردە بولىدىغان ھېس - تۇيغۇ بولمايدۇ. ھەممە ئىچىڭدە ئۆلۈپ بولغان بولىدۇ. ئەمدى سەندە مۇھەببەت، دوستلۇق، كۈلكە، خۇشاللىق، قىزىقىش، جاسارەت، ئىرادە دېگەنلەر بولمايدۇ. سەن پاكپاكىزە قۇرۇقدىلسەن، ۋۇجۇدۇڭدىكى ھەممە نەرسىنى تازىلىۋېتىپ، ئورنىغا ئۆزىمىزنى قاچىلايمىز.

ئۇ توختىدى ۋە يېنىدىكى ئاق كىيىملىككە ئىشارەت قىلدى. ۋىنىستون بىر ئېغىر ئۈسكۈنىنىڭ بېشىنىڭ ئاستىغا قويۇلغانلىقىنى سەزدى. ئوبراين كارىۋاتتا ئولتۇردى، ھازىر ئۇنىڭ بېشى ۋىنىستوننىڭكى بىلەن بىر تەكشىلىككە كەلدى.

— ئۈچ مەڭ، — دېدى ئوبراين ئاق كىيىملىك ئادەمگە.

ئاق كىيىملىك ئادەم ئىككى دانە نەم ياپىلاق، يۇمشاقراق نەرسىنى ئۇنىڭ چېكىسىگە قويدى. ۋىنىستون قورقۇپ كەتتى. ئاغرىق باشلىنىۋاتقان ئىدى، بۇ باشقىچە بىر ئاغرىق ئىدى. ئوبراين قولنى تولىمۇ مېھرىبانلىق بىلەن ئۇنىڭ پىشانىسىگە قويدى.

— بۇ ئاغرىتمايدۇ، مېنىڭ كۆزۈمدىن كۆزۈڭنى ئۈزمە .

ئاسمان - زېمىننى ئۇرۇۋەتكىدەك كۈچلۈك بىر پارتلاش يۈز بەردى، ئاۋاز چىققان - چىقمىغاننى ئېنىق جەزملەشتۈرگىلى بولمايتتى . كۆزنى قارىغۇ قىلىۋەتكىدەك بىر كۈچلۈك نۇر چاقنىدى . ۋىنىستون ھېچقانداق ئاغرىق سەزمىدى، ئەمما قىلچە مادارى قالمىدى . گەرچە ئۇ بۇ ئىش يۈز بەرگەندە يېتىغلىق بولسىمۇ، ئەمما ئۇنىڭدا يەنىلا بىرەرى مۇشۇنداق ياتقۇرۇپ قويغاندەك بىر سېزىم بولدى . ھېچقانداق ئاغرىتمايدىغان بىر كۈچلۈك زەربە ئۇنى قەغەزەك ياپىلاق قىلىۋەتتى . كاللىسىدىمۇ بىر ئىشلار بولۇۋاتاتتى . ئۇنىڭ كۆزى سەل ئەسلىگە كېلىشكە باشلىغاندا، ئۇ يېتىۋاتقىنىنىڭ ئۆزى ئىكەنلىكىنى سەزدى، ئۆزىگە قاراپ تۇرغان چىرايىنىمۇ تونۇدى . ئەمما گويا مېڭىسىنىڭ مەلۇم قىسمىنى ئېلىۋەتكەندەك، كاللىسىنىڭ بىر يەرلىرى قۇرۇقلىپ قالغانىدى .

— ئۇزاق داۋاملاشمايدۇ، — دېدى ئوبراين، — كۆرۈمگە قارا، ئوكيانىيە قايسى دۆلەت بىلەن ئۇرۇشتا؟

ۋىنىستون ئويلاندى . ئۇ ئوكيانىيەنىڭ نېمىلىكىنى، ئۆزىنىڭ ئۇ يەرنىڭ پۇقراسى ئىكەنلىكىنى بىلەتتى . ئۇ يەنە شەرقىي ئاسىيا ۋە ياۋروئاسىيالارنى ئېسىگە ئالدى . ئەمما كىمىنىڭ كىمىلەر بىلەن ئۇرۇشتا ئىكەنلىكىنى ئۇ بىلمەيتتى . ئەمەلىيەتتە، ئۇ ئۇرۇشنىڭ مەۋجۇتلۇقىنىمۇ بىلمەيتتى .

— ئېسىمگە ئالالمىدىم .

— ئوكيانىيە ھازىر شەرقىي ئاسىيا بىلەن ئۇرۇشتا . بۇ ئېسىڭىدۇمۇ؟

— ھەئە .

— ئوكيانىيە سەن تۇغۇلغاندىن بۇيان، پارتىيە قۇرۇلغاندىن بۇيان، تارىخ باشلانغاندىن بۇيان شەرقىي ئاسىيا بىلەن ئۇرۇشتا . بۇ ئۇرۇش ئەزەلدىن ئۇزۇلۇپ باقمىدى . بۇ ئېسىڭىدۇمۇ؟

— ھەئە .

— ئون بىر يىل بۇرۇن ، سەن ساتقىنلىق جىنايىتى بىلەن ئۆلۈمگە بۇيرۇلغان ئۈچەيلەننىڭ ئەپسانىسىنى ئويدۇرۇپ چىقاردىڭ . سەن ئۇلارنىڭ گۇناھسىزلىقىنى ئىسپاتلايدىغان بىر پارچە فوتو سۈرەت بار دەپ يالغان ئېيتتىڭ . ئۇنى ئۆزەڭ پەيدا قىلغان ، كېيىن ئۆزەڭمۇ شۇنىڭغا ئىشىنىپ قالغان ئىدىڭ . سەن دەسلەپتە ئۇنى ئويدۇرغان ۋاقتىڭنى ئەسلىيەلمەسەن؟

— ھەئە .

— بايا مەن ساڭا بارماقلىرىمنى ساڭا كۆرسەتتىم ، ئېسىڭدۇمۇ؟

— ھەئە .

ئوبرايىن سول قولىدىكى تۆت بارمىقىنى تىكلەپ ۋىنىستونغا كۆرسەتتى .

— بۇ يەردە بەش بارماق بار ، بەش بارماقنى كۆردۈڭمۇ؟

— ھەئە .

ئۇنىڭ كاللىسىدىكى كۆرۈنۈش ئۆزگىرىشتىن بۇرۇن ، تولىمۇ قىسقا بىر دەقىقە ئىچىدە ، ئۇ راستىنلا كۆردى . ئۇ بەش بارماقنى كۆردى . بەشىلىسى تىكلەنگەن ئىدى . ئاندىن ھەممە ئىشلار نورمال ھالىتىگە قايتتى . يەنە ئاۋۋالقى قورقۇنۇچ ، نەپەت ، تېڭىرقاشلار كەلكۈندەك قايتىپ كەلدى . ئەمما ئازراق ۋاقىت ئۆتۈۋىدى ، بەلكىم ئوتتۇز سېكونتتۇ ، ئىشقىلىپ ئۇمۇ ئېنىق بىلمەيتتى ، ئوبرايىنىڭ ھەربىر گېپى ، بايانى ئۇنىڭ مېڭىسىدىكى بوشلۇققا قۇيۇلۇشقا ، مۇتلەق ھەقىقەتكە ئايلىنىشقا باشلىدى . ئىككىگە ئىككىنى قوشسا ئەمدى ئاسانلا ئۈچ ، بەش بولدى . ئۇ دەقىقىلەر ، ئوبرايىن ئۇنىڭ پىشانىسىدىن قولىنى ئالغان چاغدا ئاندىن ئاخىرلاشتى . ئەمما ۋىنىستون ئۇنى تۇتۇۋالالمىغان بولسىمۇ ، خۇددى ئۆزگەرگەن بىر ئادەم ئۆزىنىڭ ئەسلىي سالاھىيىتىدىكى ھاياتىدا ياشىغان ، مەلۇم بىر تۇرمۇش كارتىنىسىنى ئەسلىگەندەك

ئەسلىيەلەيتتى .

— ئەمدى بىلدىڭ ۋىنىستون ، دېمەك ، بۇ مەلۇم دەرىجىدە مۇمكىن .

— شۇنداقكەن .

ئوبراين رازىمەنلىك بىلەن ئورنىدىن تۇردى . ۋىنىستون ئوبرايننىڭ سول تەرىپىدىكى ئاق كىيىملىك ئادەمنىڭ بىر ئامپۇلىنى چېقىپ شىپىرىس بىلەن ئۇنىڭدىن بىر نېمە تارتقانلىقىنى كۆردى . ئوبراين تەبەسسۇم بىلەن ۋىنىستونغا قارىدى . ئۇ يەنىلا ئاۋۋالقى كونا ھەرىكىتى بىلەن كۆزەينىكىنى تۈزەشتۈردى .

— خاتىرەڭگە مەن توغرىلىق ئۇ مەيلى دوست بولسۇن ، دۈشمەن بولسۇن ، مېنى چۈشىنىدىغان ۋە سىرداشقىلى بولىدىغان ئادەم دەپ يازغىنىڭ ئېسىڭدىمۇ؟ توغرا ئېيتقاننىڭ . مەن سەن بىلەن پاراڭلىشىشتىن ھۇزۇرلىنىمەن . سېنىڭ كاللاڭنى ياخشى كۆرىمەن . مېنىڭكىگە ئوخشايدۇ ، ئەمما سەن بىر ساراڭلىققا مۇپتىلا . بۈگۈنكى باسقۇچتىكى ئىشلىرىمىز ئاخىرلىشىشتىن بۇرۇن ، مەندىن سورىغۇڭ كەلگەن سوئاللارنى سورىساڭ بولىدۇ .

— ھەرقانداق سوئال بولسا بولامدۇ؟

— بولۇۋېرىدۇ ، — ئۇ ۋىنىستوننىڭ كۆزىنىڭ كونتروللىغۇچتا ئىكەنلىكىنى كۆردى ، — ئۇنى ئېتىۋەتتىم . قېنى بىرىنچى سوئالنىڭ نېمە؟

— جۈليانى نېمە قىلىدىڭلار؟ — دەپ سورىدى ۋىنىستون .

ئوبراين يەنە كۆلدى .

— ئۇ ساڭا ئاسىيلىق قىلدى ۋىنىستون ، ناھايىتى تېز ۋە ھېچنېمىنى قويماي ھەممىنى پاش قىلدى ، مەن ئۇنداق تېز تاپشۇرۇدىغانلارنى بەك ئاز ئۇچراتقان . ئەگەر ئۇنى قايتا ئۇچرىتىپ قالساڭمۇ ، تونۇيالمايسەن . ئۇنىڭ ۋۇجۇدىدىكى بارلىق ئىسيان ، ئالدامچىلىق ، دۆتلۈك ، ئىدىيىۋىي بۇرۇقلۇق ھەممىسىنى پاك - پاكىزە يۇيۇپ ، ئۇنى قايتىدىن بىر

مۇكەممەل ئادەم قىلىپ قۇرۇپ چىقتۇق. قالتىس ئۆرنەك بولدى.

— ئۇنى قىيىندىڭىزمۇ؟

ئوبراين ئۇنىڭغا جاۋاب بەرمىدى.

— ئەمدىكى سوئال؟

— غوجاكا راستىنلا مەۋجۇتمۇ؟

— ئەلۋەتتە مەۋجۇت. پارتىيە مەۋجۇت، غوجاكا پارتىيەنىڭ

گەۋدىلىنىشى.

— ئۇ مەن مەۋجۇت بولغاندەك مەۋجۇتمۇ؟

— سەن مەۋجۇت ئەمەس، — دېدى ئوبراين.

ۋىنىستوننى ھېلىقى تەشۋىرلىگۈسىز غېرىپىلىق يەنە باستى. ئۇ

ئۆزىنىڭ مەۋجۇت ئەمەسلىكىنى ئىسپاتلايدىغان زاكۇنلارنىڭ نېمىلىكىنى

بىلەتتى ياكى ئۇلارنى تەسەۋۋۇر قىلالايتتى. ئەمما ئۇنىڭ ھەممىسى

قۇرۇق گەپ ئىدى، سۆز ئويۇنىدىن باشقا نەرسە ئەمەس ئىدى،

«سەن مەۋجۇت ئەمەس» دېگەن باياندا لوگىكىلىق مۇجىمەللىك بار

ئەمەسمۇ؟ ئەمما ئۇنداق بولغاننىڭ نېمە ئەھمىيىتى؟ ئۇ ئوبرايننىڭ

ئۆزىنىڭ مەۋجۇت ئەمەسلىكىنى ئىسپاتلايدىغان، ئادەم جاۋاب بېرىپ

بولغىلى بولمايدىغان، ساراڭ زاكۇنلىرىنى ئويلاپ تۈگۈلۈپ كەتتى.

— مېنىڭچە مەن مەۋجۇت، — دېدى ۋىنىستون ھارغىنلىق بىلەن.

— ئۆزۈمنىڭ كىملىكىنى بىلمەن، مەن تۇغۇلغان ھەم ئۆلمەن.

مېنىڭ پاچاق، بىلەكلىرىم بار، مەن ھازىر مەلۇم بوشلۇقنى ئىگىلەپ

تۇرۇۋاتىمەن. باشقا بىر ماددا، بىرلا ۋاقىتتا مەن ئىگىلىگەن بوشلۇقتا

مەۋجۇت بولالمايدۇ. غوجاكا مانا مۇشۇ مەنىدە مەۋجۇتمۇ؟

— ئۇنداق بولۇشى مۇھىم ئەمەس. ئۇ مەۋجۇت.

— ئۇ ئۆلۈپ قالامدۇ؟

— ياق، ئەلۋەتتە. ئۇ قانداقمۇ ئۆلۈپ قالسۇن؟ ئەمدىكى سوئال؟

— قېرىنداشلار مەۋجۇتمۇ؟

— بۇنى سەن مەڭگۈ بىلەلمەيسەن، ۋىنىستون، سەن بىلەن بولغان ئىشىمىز تۈگەپ سېنى قويۇۋەتكەندىمۇ، سەن توقسان ياشقىچە ياشىيالىغاندىمۇ، بۇ سوئالنىڭ جاۋابىنى بىلەلمەيسەن. سەن ھاياتلا بولىدىكەن سەن، ئۇ سېنىڭ مېڭەڭدىكى جاۋابىسىز تېپىشماق پېتى تۇرىدۇ.

ۋىنىستون ئۈنچىقماي يېتىپ كەتتى. ئۇنىڭ كۆكسى سەل تېزراق كۆتۈرۈلۈپ چۈشۈشكە باشلىدى. ئۇ تېخىچە كاللىسىغا باشتا كەلگەن سوئالنى سورىمىغان ئىدى. ئۇ ئۇنى سورىشى كېرەك ئىدى. ئەمما تىلىدىن چىقمايۋاتاتتى. ئوبرايىنىڭ چىرايىدا مەمنۇنلۇق ئالامەتلىرى كۆرۈلدى. ئۇنىڭ كۆزەينەكلىرىمۇ خۇددى بىر خىل مەسخىرىلىك پارقراۋاتاتتى. ۋىنىستون بىردىنلا ئوبرايىن مېنىڭ نېمە سورىماقچى بولغانلىقىمنى بىلىدۇ، دەپ ئويلاپ قالدى! دەل شۇ چاغدا بۇ سوئالمۇ ئۇنىڭ ئېغىزىدىن ئېتىلىپ چىقتى:

— 101 - نومۇرلۇق ئۆيىڭ ئىچىدە نېمە بار؟

ئوبرايىنىڭ ئىپادىسى ئۆزگەرمىدى. ئۇ ئىپادىسىزلا جاۋاب بەردى: — سەن ئۇنى بىلسەن، ھەممەيلەن ئۇنىڭ ئىچىدە نېمە بارلىقىنى بىلىدۇ.

ئوبرايىن يېنىدىكى ئاق كىيىملىك ئادەمگە بارمىقىدا ئىشارەت قىلدى. روشەنكى، بۈگۈنكى باسقۇچ ئاخىرلاشقان ئىدى. يىڭنە ۋىنىستوننىڭ بىلىكىگە سانچىلدى، ئۇ تېزلا چوڭقۇر ئۇيقۇغا غەرق بولدى.

3

— سېنىڭ ئۆزگەرتىلىشىڭ ئۈچ باسقۇچتىن تەركىپ تاپقان: ئۆگىنىش، چۈشىنىش ۋە قوبۇل قىلىشتىن ئىبارەت. ئەمدى ئىككىنچى باسقۇچقا كىرىدىغان ۋاقىتنىڭ بولدى، — دېدى ئوبرايىن.

ۋىنىستون ئاۋۋالقىدەك كارىۋاتتا ئوڭدا ياتاتتى. يېقىننىڭياقى، ئۇنىڭ باغلاقلىرى خېلى بوشاپ قالدى. ئۇ يەنىلا كارىۋاتقا مۇقىملاشتۇرۇۋېتىلگەن بولسىمۇ، ھازىر تىزنى مىدىرلىتالايتتى، بېشىنى ئىككى تەرەپكە بۇرپىلايتتى، بىلىكىنى جەينىكىدىن كۆتۈرەلەيتتى. كونتروللىغۇچمۇ ئانچە قورقۇنچلۇق تۇيۇلمايدىغان بولدى. ئەگەر ۋىنىستون ھۇشيار تۇرسا ئۇنىڭ قىيىنىشىدىن ساقلىنالايتتى. ئادەتتە ئۇ ئوبرايىنىڭ سوئاللىرى ئالدىدا، سەل كالۋاللىشىپ قالغاندا، ئاندىن تۇتقۇچ كۆتۈرۈلەتتى. بەزىدە ئۇلار پۈتۈن بىر باسقۇچنى تۇتقۇچنى بىر قېتىم تۇتۇپ سالماي ئۆتكۈزەتتى. ئۇ بۇ يەردە قانچە باسقۇچنى بېشىدىن ئۆتكۈزگىنىنى ئەسلىيەلمەيدۇ. پۈتۈن جەريان ۋىنىستونغا تولىمۇ ئۇزۇن بىلىنەتتى، بەلكىم بىر نەچچە ھەپتە بولغاندۇ. باسقۇچلار ئارىسىدىكى ۋاقىت، بەزىدە بىر نەچچە كۈن داۋاملىشاتتى، بەزىدە ھەتتا بىر - ئىككى سائەتتىن كېيىنلا يېڭىسى باشلىنىپ كېتەتتى.

— بۇ يەردە ياتقىنىڭدا، — دېدى ئوبراين، — سەن تولا ئويلاپ كەتتىڭ، ھەتتا مەندىنمۇ سوردىڭ: شەپقەت مىنىستىرلىكى نېمىشقا شۇنچە چىق ۋاقتىنى ماڭا سەرپ قىلىپ ئاۋارە بولۇپ كېتىدۇ دەپ. سەن قويۇۋېتىلىپ ئەركىنلىككە چىققاندا، بۇ سوئال سېنى يەنە قىينايدۇ. سەن ئۆزۈڭ ياشاۋاتقان جەمئىيەتنىڭ ئاستىدىكى ماھىيەتنى ئەمەس، بەلكى ئۇنىڭ مېخانىك قۇرۇلمىسىنى چۈشىنەلمەيسەن. خاتىرەڭدىكى «مەن قانداقلىقىنى چۈشىنەلمەيمەن، ئەمما نېمە ئۈچۈنلۈكىنى چۈشىنەلمەيمەن» دەپ يازغىنىڭ ئېسىڭدىمۇ؟ سەن «نېمە ئۈچۈن» نى ئويلىغان ۋاقتىڭدا، ئۆز ئەقلىڭدىنمۇ گۇمان قىلىپ قالسىەن. سەن گولدستېيننىڭ كىتابىنى ئازراق بولسىمۇ ئوقۇدۇڭ. ئۇ كىتاب ساڭا سەن بىلمەيدىغان بىر نەرسە دەپ بېرەلدىمۇ؟

— سىز ئۇنى ئوقۇغانمۇ؟

— يازغان. ياكى مۇنداقلا دېگەندە، ئۇنى يېزىشقا قاتناشقان.

بىلسەن، ھېچقانداق كىتاب يالغۇز يېزىلمايدۇ.

– ئۇنىڭدا دېيىلگەنلىرى راستمۇ؟

– توغرا بايان قىلىپ بەرگەن دېيىشكە بولىدۇ. ئەمما ئۇ ئوتتۇرىغا قويغان پروگرامما بىر قۇرۇق گەپ. يەنى، ئاۋۋال مەخپىي يوسۇندا بىلىم توپلاش – تەدرىجىي ئاقارتىش – ئاخىرىدا پرولتارلارنىڭ ئىسيانى – ئاندىن پارتىيەنى ئاغدۇرۇش. بەلكىم ئۆزۈڭمۇ پەرەز قىلالىغان بولۇشۇڭ مۇمكىن، مانا بۇ ئۇ كىتاب دېمەكچى بولغان گەپ. پرولتارلار ھەرگىز قوزغالمايدۇ، ماڭا يىلدا، مىليون يىلدىمۇ ئىسيان كۆتۈرمەيدۇ. ئۇلار قىلالمايدۇ. ساڭا سەۋەبىنى دەپ بېرىشىمنىڭ ھاجىتى يوق، ئۆزۈڭمۇ بىلىپ بولدۇڭ، ئەگەر سەن قورال كۈچى بىلەن بىرەر ئىش بوپقالارمىكى دەپ چۈش كۆرگەن بولساڭ، ئەمدى بۇ چۈشلەردىن ۋاز كەچ. پارتىيەنى ئاغدۇرۇش مۇمكىن ئەمەس. پارتىيەنىڭ ھۆكۈمرانلىقى مەڭگۈلۈك. مانا مۇشۇنى ئوي - پىكىرلىرىڭنىڭ چىقىش نۇقتىسى قىل، – ئۇ كارىۋاتقا يېقىنلاپ، – مەڭگۈ، – دېدى، – ئەمدى بىز «قانداق»، «نېمە ئۈچۈن» دېگەن سوئاللارغا قايتىپ كېلەيلى. سەن پارتىيەنىڭ قانداق قىلىپ تەختىنى تۈتۈپ تۇرالايدىغانلىقىنى بىلسەن. ئەمدى ماڭا نېمە ئۈچۈن بىزنىڭ ھوقۇققا شۇنچە چاپلىشىۋالدىغانلىقىمىزنى سۆزلەپ بەر. بىزنىڭ مەقسىتىمىز، مۇددىئايىمىز نېمە؟ نېمە ئۈچۈن بىزدە چوقۇم ھوقۇق بولۇشى كېرەك؟ قېنى سۆزلە، – دېدى ئۇ ۋىنىستون سۈكۈتكە يېتىپ كەتكەندە.

ئەمما ۋىنىستون يەنە بىر - ئىككى مىنۇت لام - جىم دېمىدى، ئىچ - ئىچىدىن چىقىۋاتقان بىر ھارغىنلىق ئۇنى بېسىۋالغان ئىدى، ئوبرايىنىڭ چىرايىدا، ھېلىقى ساراڭلارچە قىزغىنلىق، يەنە بىلىنەر - بىلىنمەس پەيدا بولدى. ۋىنىستون ئوبرايىنىڭ نېمە دەيدىغانلىقىنى بىلەتتى. پارتىيە ھوقۇقى ئۆزىنىڭ مەنپەئەتى ئۈچۈن ئەمەس، بەلكى پەقەتلا كۆپ سانلىق خەلقنىڭ مەنپەئەتى ئۈچۈن قوغلىشاتتى. ئۇلارنىڭ ھوقۇقىنى قوغلىشىشى شۇنىڭ ئۈچۈنكى، ئاۋام تولىمۇ قورقۇنچاق، ئاجىز

مەخلۇقلار بولۇپ، ئەركىنلىككە بەرداشلىق بېرەلمەيتتى، ھەقىقەتكە يۈزلىنەلمەيتتى، چوقۇم ئۆزىدىن كۈچلۈكلەر تەرىپىدىن سىستېمىلىق ئالدىنىپ تۇرۇشى لازىم ئىدى. ئىنسانلار ئەركىنلىك بىلەن بەختتىن بىرىنى تاللىشى لازىم ئىدى، كۆپ سانلىق كىشىلەر ئۈچۈن بەختنى تاللاش ياخشىراق ئىدى. پارتىيە ئاجىزلارنىڭ مەڭگۈلۈك قوغدىغۇچىسى، باشقىلارنىڭ بەختى ئۈچۈن، ئۆز بەختىنى قۇربان قىلىپ يامانلىق قىلىدىغان بىر گۇرۇھ ئىدى. ۋىنىستون تۇيۇقسىز ئويلاپ قالدى، ناۋادا ئوبرايىن مۇشۇلارنى ئۇنىڭغا سۆزلەپ بەرسە، ئۇنىڭ ئىشىنىپ قېلىشى بىر قورقۇنچلۇق ئىش ئىدى، بۇنى ۋىنىستوننىڭ چىرايىدىنمۇ كۆرگىلى بولاتتى. ئوبرايىن ھەممىنى بىلەتتى. ئۇ ۋىنىستونغا قارىغاندا، دۇنيانىڭ زادى قانداقلىقىنى، ئىنسانلارنىڭ قانداق ناچار ھالدا ياشاۋاتقانلىقىنى، پارتىيەنىڭ ئۇلارنى قانداق يالغان ۋە ۋەھشىيلىكلەر بىلەن تۇتۇپ تۇرۇۋاتقانلىقىنى مەھسەسە ئوبدان بىلەتتى. ئۇ بۇلارنىڭ ھەممىسىنى ناھايىتى ئوبدان بىلىپ بولغان، دەڭسەپ بولغانىدى، ئاخىرقى مەقسەت ئۈچۈن ھەممىسى توغرا دەپ بىلەتتى. ۋىنىستون ئويلىدى: «ئۆزۈڭدىن ئەقىللىق، گېپىڭنى ئاڭلاپ قويۇپ يەنە ئۆزىنىڭ تەلۋىلىكىدە چىڭ تۇرىدىغان بىر تەلۋىنىڭ ئالدىدا، سەن يەنە نېمىمۇ قىلالايتتىڭ؟»

— سىلەر بىزنىڭ مەنپەئەتىمىز ئۈچۈن بىزنى باشقۇرىسىلەر، — دېدى ۋىنىستون ئاجىز ئاۋازدا، — سىلەر ئىنسانلار ئۆزلىرىنى ئۆزى باشقۇرۇشقا ماس ئەمەس دەپ قارايسىلەر، شۇڭلاشقا ...

ۋىنىستون توۋلاپ كەتتى. قاتتىق ئاغرىق يەنە ئۇنىڭ پۈتۈن بەدىنىگە تارقىدى. ئوبرايىن تۇتقۇچى ئوتتۇز بەشكە كۆتۈردى. — بۇ بىر دۆتلۈك ۋىنىستون، دۆتلۈك. سەن مۇنداق گەپلەرنى قىلىپ يۈرمەسلىكىڭ كېرەك ئىدى.

ئۇ تۇتقۇچى ياندۇردى ۋە گېپىنى داۋاملاشتۇردى:

— جاۋابىنى ئەمدى مەن دەپ بېرەي. پارتىيە ھوقۇقىنى ئۆز مەنپەئەتى

ئۈچۈنلا قوغلىشىدۇ. بىز باشقىلارنىڭ مەنپەئىتىگە قىزىقمايمىز. بىز پەقەت ھوقۇققىلا قىزىقىمىز. ھەرگىزمۇ بايلىق، ھەشەمەتلىك تۇرمۇش، ئۇزۇن ئۆمۈر ياكى بەخت قاتارلىقلارغا ئەمەس، پەقەت ۋە پەقەت ھوقۇققىلا. ھوقۇق دېگەن نېمە؟ سەن بۇنى ھازىر چۈشىنىسەن. بىز بۇرۇنقى بارلىق ئولىگارخىيەلەرگە ئوخشىمايمىز، بىز ئۆزىمىزنىڭ نېمە قىلىۋاتقانلىقىمىزنى ئوبدان بىلىمىز. باشقىلار، ھەتتا بىزگە ئاز - تولا ئوخشايدىغانلارمۇ قورقۇنچاق ۋە ساختىپەزلەر ئىدى. گېرمان ناتىستلىرى ۋە رۇس كوممۇنىستلىرى ئۇسۇل - مېتودتا ھەقىقەتەن بىزگە ئەڭ زور دەرىجىدە يېقىنلىشىلغان، ئەمما ئۇلارمۇ ئۆزلىرىنىڭ ھەقىقىي مۇددىئاسىنى تونۇشقا چۈرئەت قىلالىمىغان. ئۇلار مەيلى راست ياكى يالغان بولسۇن، بىز ھوقۇقنى ئامالنىڭ يوقىدىن خالىماي قولغا ئالدىق، يېقىن كەلگۈسىدە ئىنسانلار باراۋەر، ئەركىن ياشايدىغان بىر جەننەت قۇرۇلدى، دەپ قارىغان بولۇشى مۇمكىن. لېكىن بىز ئۇنداق ئەمەس. بىزگە ئايان: ھېچكىم ھوقۇقنى بىر مەزگىلدىن كېيىن باشقىلارغا ئۆتكۈزۈپ بېرىش ئۈچۈن قولغا ئالمايدۇ. ھوقۇق ۋاستە ئەمەس، بەلكى مەقسەتتۇر. ھېچكىم ئىنقىلابنى قوغداش ئۈچۈن، دىكتاتور قوزغاپ يۈرمەيدۇ. جازالاشنىڭ نىشانى جازالاش، قىيناشنىڭ نىشانىمۇ قىيناش، خالاس. ھوقۇقنىڭ مەقسىتىمۇ ھوقۇق، ئەمدى دېمەكچى بولغىنىمىنى چۈشىنىۋاتامسەن؟

ۋىنىستون دائىمقىدەك ئوبرايىنىڭ چىرايدىكى ھارغىنلىقتىن چۆچۈپ كەتتى. بۇ گۆشلۈك يۈز ئىدى، ئۇنىڭدىن قەتئىيلىك، رەھىمسىزلىك، شۇنداقلا ئەقىل - پاراسەت چىقىپ تۇراتتى، قىزغىنلىقمۇ، سوغۇققانلىقمۇ بار ئىدى. دائىم ۋىنىستوننى ئامالسىز، بىچارە ھېس قىلدۇراتتى. ئەمما بۇ يۈز چارچىغانىدى. كۆزلىرىنىڭ ئاستى خالتىلاشقان، يۈز تېرىلىرى ساڭگىلىغان ئىدى. ئوبرايىن ۋىنىستونغا يۆلىنىپ تۇرۇپ، ئۇنىڭغا يۈزىنى مەقسەتلىك يېقىنلاشتۇردى.

- سەن مېنىڭ يۈزۈمنى قېرىپتۇ، چارچاپتۇ، ئۆزى كۈچ -

ھوقۇق ھەققىدە سۆزلەۋاتىدۇ - يۇ، ئۆزىنىڭ بەدىنىنىڭ ئاجىزلاپ كېتىشىنىڭمۇ ئالدىنى ئالمايۋاتىدۇ، دەپ ئويلاۋاتىسەن. ۋىنىستون سەن بىر شەخسنىڭ پەقەتلا بىر ھۈجەيرە ئىكەنلىكىنى چۈشەنمەسەن؟ ھۈجەيرىنىڭ چارچىغانلىقى، ئورگانىزمنىڭ چۇشقۇن ھاياتى كۈچىدۇر. سەن تىرىنقىڭنى ئېلىۋەتسەڭ ئۆلەمسەن، ۋىنىستون؟

ئۇ كارىۋاتتىن تۇرۇپ، قولىنى يانچۇقىغا سالغان يېتى يەنە ئالدى - كەينىگە مېڭىشقا باشلىدى.

— بىز ھوقۇقنىڭ پوپلىرىمىز. خۇدا ھوقۇقتۇر. ئەمما ھازىر سېنىڭ نەزىرىڭدە، ھوقۇق پەقەتلا بىر سۆزدىلا ئىبارەت، ئەمدى سەن ھوقۇقنىڭ زادى نېمىلىكىنى چۈشەنمىسەڭ بولمىدى. سەن تونۇپ يېتىشنىڭ لازىم بولغان بىرىنچى ئىش شۇكى، ھوقۇق كولىپكىتىپ خاراكتېردە بولىدۇ. بىر يەككە شەخستە ئۇ ئۆزىنىڭ يەككىلىكىنى يوقاتقىچىلا ھوقۇق مەۋجۇت بولىدۇ. سەن پارتىيەنىڭ مۇنۇ شوئارىنى بىلسەن: «ھۆرلۈك قۇللۇقتۇر». ھەقىقەتنىڭ دەل ئۇنىڭ تەتۈرسىچە ئىكەنلىكى كالاڭغا كەلمىدىمۇ؟ قۇللۇق ئەركىنلىكتۇر. يەككە، ئەركىن ئىنسان مەڭگۈ مەغلۇب بولغۇچىدۇر. ئۇ چوقۇم شۇنداق بولۇشى كېرەك. چۈنكى ھەرقانداق بىر ئىنسان ئۆلىدۇ. بارلىق مەغلۇبىيەتلەرنىڭ ئەڭ چوڭى مانا مۇشۇ. ئەگەر ئىنسان مۇتلەق، ئۇزۇل - كېسىل بويسۇنسا، ئۆزىنىڭ كىملىكىدىن قۇتۇلالسا، ئۆزىنى پارتىيەگە ئاتىيالىسا، قوشۇۋېتەلسە، ئۇ پارتىيەگە ئايلىنىدۇ، كۈچلۈك بولىدۇ، ئۆلمەيدۇ. سەن تونۇپ يېتىشنىڭ لازىم ئىككىنچى ئىش شۇكى، مەن تىلغا ئېلىۋاتقان ھوقۇق ئىنسانلارغا يۈرگۈزۈلىدىغان ھوقۇقتۇر، يەنى بەدەنگە، ئەڭ مۇھىمى ئاڭغا يۈرگۈزۈلىدىغان ھوقۇقتۇر. ماددا ئۈستىدىكى ھوقۇق — سەن بەلكىم بۇنى تاشقى رېئاللىق دەپ ئاتىشىڭ مۇمكىن — مۇھىم ئەمەس. بىزنىڭ ماددىنى كونترول قىلىشىمىز ئاللىبۇرۇن مۇتلەقلىشىپ بولغان.

كونتروللۇغۇچ ۋىنىستوننىڭ كاللىسىدىن بىر پەس چىقىپ كەتتى. ئۇ

بەدىنىنى تىكلەپ ئولتۇرۇشقا قاتتىق كۈچەپ باقتىيۇ، ئەمما بەدىنىنى ئاران قىمىرلىتالدى.

— ماددىنى قانداق كونترول قىلالايسىلەر؟ — دەپ تاشلىدى ۋىنىستون كۈچلۈك تەلەپپۈزدا، — سىلەر ھەتتا كىلىمات، يەرنىڭ تارتىش كۈچى، يەنە كېسەللىك، ئاغرىق، ئۆلۈملەرنى كونترول قىلالايدىغان تۇرساڭلار.

ئوبراين ئۇنى قول ئىشارىسى بىلەن تىنچلاندۇردى.

— بىز ئاڭنى كونترول قىلالغاچقا، ماددىنىمۇ كونترول قىلالايمىز. رېئاللىق دېگەن كاللىنىڭ ئىچىدىكى نەرسىدۇر. بۇنى ئاستا - ئاستا بىلىپ قالسىەن، ۋىنىستون. بىز قىلالايدىغان ئىش يوق. كۆرۈنمەسلىك، لەيلەش، بىز ھەرقانداق ئىشنى قىلالايمىز. ئەگەر مەن خالىساملا مەن سوپۇن كۆپۈكىدەك مۇشۇ يەردە لەيلىلەيمەن. ئەمما مەن بۇنى خالىمايمەن، چۈنكى پارتىيە خالىمايدۇ. سەن 19 - ئەسىردىكى تەبىئەت قانۇنىيىتى ھەققىدىكى بىلىملەردىن قۇتۇلۇشۇڭ لازىم. تەبىئەتنىڭ قانۇنىيىتىنى بىز بەرپا قىلىمىز.

— بىراق ئۇنداق قىلالايسىلەر! سىلەر ھەتتا مۇشۇ پىلانېتنىڭمۇ ھەقىقىي خوجايىنى ئەمەس. شەرقىي ئاسىيا، ياۋروئاسىيىلارچۇ؟ سىلەر تېخى ئۇلارنى بويسۇندۇرالمىدىڭلارغۇ؟

— ئۇ مۇھىم ئەمەس، پەيتى كەلگەندە بويسۇندۇرىمىز. ئەگەر ئۇنداق قىلمىساقچۇ؟ يەنە بىزگە نېمە زىيان؟ بىز ئۇلارنى مەۋجۇتلۇقنىڭ سىرتىدا قويايلىمىز. دۇنيانىڭ ئۆزى ئوكيانىيە شۇ.

— ئەمما دۇنيا بىر چاڭ - توزاڭلا خالاس. ئىنسان بولسا ئىنتايىن كىچىك بىچارە مەخلۇق! ئىنسان بارلىققا كەلگىلى قانچىلىك بولدى؟ يەرشارىدا نەچچە مىليون يىللار ئادەمزات ياشىمىغان ئىدى.

— قۇرۇق گەپ، يەرشارىنىڭ ئۆمرى ئىنسانلارنىڭكى بىلەن تەڭ. قانداقمۇ ئىنسانلارنىڭكىدىن ئۇزۇن بولسۇن؟ ھېچقانداق شەيئە،

ئىنساننىڭ ئېڭىدىن ئۆتمەي مەۋجۇت بولالمايدۇ.

— ئەمما نۇرغۇن ھايۋانلارنىڭ تاشقا ئايلىنىپ كەتكەن ئۈستىخانلىرى بارغۇ؟ غايەت زور ئۆمىلىگۈچى ھايۋانلار، سۈت چىشلىق پىلار ... ئىنسانلار پەيدا بولۇشتىن ئىلگىرىلا ياشىغانغۇ؟

— سەن بۇ ئۈستىخانلارنى كۆرۈپ باققانمۇ، ۋىنستون؟ ئەلۋەتتە كۆرمىگەن. 19 - ئەسىردىكى بىئولوگلار تاپقان گەپ ئۇ. ئىنسانلاردىن بۇرۇن يەر شارىدا ھېچنېمە يوق ئىدى. ئاۋادا ئىنسانلارنىڭ نەسلى قۇرۇپ كەتسىمۇ، ئۇلاردىن كېيىن يەنە ھېچنېمە قالمايدۇ، ئىنساندىن سىرت ھېچنېمە مەۋجۇت ئەمەس.

— ئەمما پۈتكۈل ئالەم بىزدىن سىرت مەۋجۇتتۇ. يۇلتۇزلارغا قاراڭ! بەزىلىرى بىزدىن نەچچە مىليون يورۇقلۇق يىلى يىراقلىقتا. ئۇلارغا بىز مەڭگۈ يېتىپ بارالمايمىز.

— يۇلتۇز دېگەن نېمە ئۇ؟ — سورىدى ۋىنستون پەرۋاسىزلاپ،
— ئۇ پەقەت بىر نەچچە كىلومېتىر نېرىدىكى ئوتلارنىڭ ئۇچقۇنى.
بىز خالسا قلا ئۇلارغا يېتىپ بارالمايمىز. ياكى ئۇلارنى توسۇۋېتەلەيمىز.
پەرشارى ئالەمنىڭ مەركىزى. يۇلتۇزلار ۋە قۇياش ئۇنى ئايلىنىدۇ،
— ۋىنستون تارتىشقاندەك بىر ھەرىكەت قىلدى، ئەمما بۇدا گەپ قىلمىدى. ئوبرايىن خۇددى دېيىلىپ بولغان بىر گەپكە رەددىيە بەرگەندەك، گېپىنى داۋاملاشتۇردى:

— ئەلۋەتتە، بەزى مەقسەتلەر ئۈچۈن بۇ توغرا ئەمەس. دېڭىزدا ئېكسپېدىتسىيىدە قىلغاندا، كۈننىڭ تۇتۇلۇشى، ئاينىڭ تۇتۇلۇشىنى كۆزەتكەندە، يەر شارى قۇياشنى ئايلىنىدىكەن، يۇلتۇزلار نەچچە مىليون كىلومېتىر يىراقلىقتا ئىكەن دەپ قارىساق، ئاندىن قولاي بولىدىغانلىقىنى بايقايمىز. ئەمما ئۇنداق بولسا نېمە بوپتۇ؟ سېنىڭچە بىز ئىككى خىل ئاسترونومىيە ئىلمى بەرپا قىلالامدۇق؟ يۇلتۇزلار بىزنىڭ ئېھتىياجىمىزغا ئاساسەن يېقىن ياكى يىراق بولسا بولۇۋېرىدۇ.

سېنىڭچە بىزنىڭ ماتېماتىكىلىرىمىزنىڭ قولىدىن بۇلار كەلمەسمۇ؟ سەن قوش تەپەككۇرنى ئۇنتۇپ قالدىڭمۇ؟

ۋىنستون كارىۋاتتا تۈگۈلۈپ ياتتى. ئۇ نېمىلا دېمىسۇن، بۇ ھازىر جاۋابىلار ئۇنىڭ چوققىسىغا خۇددى بازغاندەك چۈشەتتى. شۇنداقتىمۇ، ئۇ يەنىلا ئۆزىنىڭ توغرىلىقىنى بىلەتتى، ئادەمنىڭ ئېڭىنىڭ سىرتىدا ھېچنېمە مەۋجۇت ئەمەس، دېگەنگە رەددىيە بەرگىلى بولىدىغان گەپ چوقۇم بار! بۇنىڭ بىر سەپسەتە ئىكەنلىكى ئىسپاتلىنىپ بولغىلى ئۇزۇن بولغان ئەمەسمۇ؟ ھەتتا بۇنىڭ بىر نامىمۇ بار ئىدى، بۇ ۋىنستوننىڭ ئېسىدە قالمىغان ئىدى. ئوبرايىن ئېڭىشىپ ۋىنستونغا قارىغاندا، ئۇنىڭ ئېغىزىنىڭ بىر بۇرجىكىدە بىلىنەر - بىلىنمەس بىر كۆلكە پەيدا بولدى.

— مەن ساڭا دېگەن ۋىنستون، سەن مېتافىزىكىدا ئاجىز، سەن تاپالمايۋاتقان گەپ مەنچىلىك (solipsism). ئەمما سەن خاتالاشنىڭ. بۇ مەنچىلىك ئەمەس. ئەگەر خالساڭ كولىپكتىپ مەنچىلىك دەپ ئاتىساڭمۇ بولىدۇ. ئەمما بۇ ئوخشىمايدىغان ئۇقۇم. ئەمەلىيەتتە دەل مەنچىلىككە قارىمۇ - قارشى ئۇقۇم. بۇنىڭدا بىز تېمىدىن چەتنەپ كېتىمىز، - دېدى ئوبرايىن تەلەپپۇزنى ئۆزگەرتىپ، - بىز كېچە - كۈندۈز قولغا كەلتۈرۈشكە كۈرەش قىلىۋاتقان كۈچ - ھوقۇق شەيئىلەرگە ئەمەس، ئادەملەرگە ھۆكۈمرانلىق قىلىدىغان ھوقۇقتۇر، - ئۇ يەنە بىردەم توختىۋېلىپ، گويا ئوقۇتقۇچى ئۈمىدلىك ياش نوتىغا دەرس ئۆتۈۋاتقان ھالەتتە سۆزىنى داۋام ئەتتى، - بىر ئادەم ئۆزىنىڭ ھوقۇقىنى، كۈچىنى قانداق قىلىپ باشقا بىر ئادەمگە يۈرگۈزەلەيدۇ؟ ۋىنستون ئويلاندى.

— ئۇنى ئازابلاش ئارقىلىق، - دېدى ئۇ.

— دەل توغرا، ئۇنى ئازابلاش ئارقىلىق، بويسۇنۇشنىڭ ئۆزىلا يېتەرلىك ئەمەس، ئۇ ئازابلانمىغىچە، سەن ئۇنىڭ ئۆزىنىڭ ئىرادىسىگە

بويسۇنۇۋاتامدۇ ياكى سېنىڭكىگىمۇ دېگەننى قانداق بىلسەن؟ ھوقۇق باشقىلارنىڭ جېنىنى قىيناش ۋە ئۇلارنى ھاقارەتلەشتە. ھوقۇق ئىنسانلارنىڭ ئېڭىنى چۆل - چۆل قىلىۋېتىپ، ئاندىن ئۇنى ئۆزەڭ خالىغان شەكىلدە ياساپ چىقىشتا. كۆرۈۋاتامسەن؟ بىز قانداق دۇنيا بەرپا قىلىۋاتىمىز؟ دەل ئىلگىرىكى ھاماقەت ئىسلاھاتچىلار تەسەۋۋۇر قىلغان راھەت - پاراغەتلىك ئۈتۈپىيەنىڭ ئەكسىنى بەرپا قىلىۋاتىمىز. بۇ قورقۇنچ، ئاسىيلىققا تولغان دۇنيا، دەپسەندە قىلىش ۋە قىلىنىشقا تولغان دۇنيا، بۇ ئۆزىنى ئىسلاھ قىلغانسېرى شۇنچە شەپقەتسىزلىشىدىغان دۇنيا. بىزنىڭ دۇنيايىمىزدىكى ئىلگىرىلەش تېخىمۇ ئېغىر ئازابقا قاراپ ماڭغان ئىلگىرىلەشتۇر. كونا مەدەنىيەتلەر ئۆزلىرىنى مۇھەببەت، ئادالەت ئۈستىگە قۇرۇلغان دەپ دەۋا قىلىشاتتى. بىزنىڭكى بولسا نەپرەت، ئۆچمەنلىك ئۈستىگە قۇرۇلغان. بىزنىڭ دۇنيايىمىزدا قورقۇنچ، غەزەپ، ساراڭلارچە تەنتەنە ۋە ئۆزىنى كەمسىتىشتىن باشقا ھېس - تۇيغۇ بولمايدۇ. بىز ھەممىنى ۋەيران قىلىمىز. بىز ئادەملەرنىڭ ئىنقىلابتىن بۇرۇنقى دەۋردىن قېلىپ قالغان تەپەككۈر ئادىتىنى ئاللىبۇرۇن بۇزۇپ بولىدۇق. بىز ئاتا - ئانا بىلەن پەرزەنت، ئادەم بىلەن ئادەم، ئەر بىلەن ئايالنىڭ ئارىسىدىكى مۇناسىۋەت رىشتىسىنى ئۈزۈپ بولىدۇق. ھېچكىم ئۆزىنىڭ ئايالى، بالىسى، دوستىغا ئىشەنمەس بولدى. بالىلار خۇددى كاتەكتىكى تۇخۇمدەك، تۇغۇلۇشى بىلەنلا ئەپكېتىلىدىغان بولدى. جىنسىي ئىستەكلەرمۇ يوقاۋاتىدۇ ھەم يوقايدۇ. نەسىل قالدۇرۇش خۇددى نورما كارتىسىنى يىلدا بىر يېڭىلىغاندەك يېڭىلاپ تۇرىدىغان بىر رەسمىيەتكە ئايلىنىدۇ. بىز جىنسىي ئالاقىدىكى يۇقىرى پەللىنى يوق قىلىمىز. بىزنىڭ نېرۋولوگلار بۇ ھەقتىكى تەتقىقاتنى ئاللىبۇرۇن باشلىۋەتتى. ئەمدى پارتىيەگە بولغان ساداقەتتىن باشقا ئىنسانلار ئارىسىدىكى ساداقەت يوقايدۇ. غوجاكنىغا بولغان مۇھەببەتتىن باشقا مۇھەببەت بولمايدۇ. دۈشمەن ئۈستىدىن غەلبە قىلغاندىكى تەنتەندىن باشقا كۈلكە دەيدىغان نەرسە تۈگەيدۇ. ئەدەبىيات -

سەنئەت، پەن - تېخنىكا بولمايدۇ، گۈزەللىك بىلەن سەتلىكنىڭ پەرقى قالمايدۇ. قىزىقىش، ھەۋەس، تۇرمۇشتىن ھۇرۇرلىنىش دېگەنلەر بولمايدۇ، بارلىق ھۇرۇر - لەززەت تۈگەيدۇ. ئەمما، شۇنى ئۇنتۇپ قالما، ۋىنىستون، ھوقۇققا بولغان مەستانىلىق بارغانسېرى كۈچىيىپ، نازۇكلىشىپ ماڭىدۇ. غەلبىگە بولغان ئەسەبىي ئىنتىلىش، ئاجىز - بىچارە دۈشمەننى يانچىپ تاشلاشتىن كېلىدىغان ھۇرۇر - لەززەت ھەر دائىم مەۋجۇت بولۇپ تۇرىدۇ. ئەگەر سەن كەلگۈسىنى تەسەۋۋۇر قىلماقچى بولساڭ، سەن بىر ئۆتۈكنىڭ ئادەمنىڭ يۈزىنى دەسسەپ تۇرغان كۆرۈنۈشىنى، كۆز ئالدىڭغا كەلتۈرسەڭ بولىدۇ، مەڭگۈ!

ئۇ خۇددى ۋىنىستوننىڭ بىر نەرسە دېيىشىنى كۈتكەندەك سۆزىدىن توختىدى. ۋىنىستون كارىۋاتتىن ئازراق كۆتۈرۈلمەكچى بولدى. ئەمما ئۇ ھېچنېمە دېيەلمىدى. ئۇنىڭ يۈرىكى مۇزلاپ قالغاندەك ئىدى. ئوبرايىن داۋاملاشتۇردى:

— ئېسىڭدە بولسۇن، بۇ مەڭگۈ شۇنداق بولىدۇ. بۇ يۈز مەڭگۈ مۇشۇنداق دەسسەلىپ تۇرىدۇ. يات ئىدىيىدىكىلەر، جەمئىيەتنىڭ دۈشمەنلىرى دائىم مەۋجۇت بولۇپ تۇرىدۇ، شۇڭا ئۇلار دائىم مەغلۇب قىلىنىدۇ، دەپسەندە قىلىنىدۇ، ھاقارەت ئاستىدا بولىدۇ. سەن قوللىمىزغا چۈشكەندىن باشلاپ، سېنىڭ بېشىڭغا كەلگەن ئىشلار بۇنىڭدىن كېيىنمۇ داۋاملىشىدۇ، ھەتتا تېخىمۇ كۈچىيىدۇ. ئىشپونلۇق، ساتقىنلىق، تۇتۇش - سولاش، قىيناش، ئۆلتۈرۈش، يوقاپ كېتىشلەر ھەرگىز ئاخىرلاشمايدۇ، توختىتىلمايدۇ. بۇ بىر قورقۇنچ - ۋەھىمىگە تولغان دۇنياغا ئايلىنىدۇ. پارتىيەنىڭ ھوقۇقى، كۈچى ئاشقانسىرى ئۇ شۇنچە شەپقەتسىز، سەۋرىسىز بولۇپ كېتىدۇ. قارشىلىق ئاجىزلىغانسىرى باستۇرۇش تېخىمۇ كۈچىيىدۇ. گۈلدستېپىن ۋە ئۇنىڭ گۇماشتىلىرى مەڭگۈ مەۋجۇت بولىدۇ. ھەركۈنى، ھەر مىنۇتتا ئۇلار مەغلۇب قىلىنىدۇ، مازاق قىلىنىدۇ، تۈكۈرۈلىدۇ، بىراق مەڭگۈ ساقلىنىپ قالىدۇ. سەن بىلەن مەن يەتتە يىلنىڭ ياقى ئويىنغان بۇ دراما بۇنىڭدىن كېيىنمۇ

قايتا - قايتا، ئەۋلاتمۇ - ئەۋلات ئوينىلىدۇ. تېخىمۇ نازۇك، تېخىمۇ ئۇستىلىق بىلەن ئوينىلىدۇ. مانا مۇشۇنداق، دۈشمەنلەر دائىم قوللىرىدا ئاغرىقتىن توۋلايدۇ، دەسسەلىدۇ، چەيلىنىدۇ، كەمسىتىلىدۇ، ھاقارەتلىنىدۇ، ئاخىرىدا توۋا قىلىدۇ، ئۆزىدىن قۇتۇلىدۇ، ئۆزى خالاپ ئايىغىمىزغا يىقىلىپ يېلىنىدۇ. مانا بۇ بىز بەرپا قىلىۋاتقان دۇنيا، ۋىنىستون. زەپەر كەينىدىن زەپەر، تەنتەنە كەينىدىن تەنتەنەگە توشقان دۇنيا، مەڭگۈ ھوقۇققا ئېسىلىدىغان، ئىنتىلىدىغان دۇنيا. كۆرۈپ تۇرۇۋاتىمەنكى، سەنمۇ دۇنيانىڭ ئەمدى قانداق بولىدىغانلىقىنى چۈشىنىپ يېتىشكە باشلىدىڭ. ئەمما ئاخىرىدا سەن ئۇنى چۈشىنىپلا بولدى قىلمايسەن، ئۇنى قوبۇل قىلسەن، قارشى ئالسىن، ئۇنىڭ بىر قىسمىغا ئايلىنىسەن.

ۋىنىستون گەپ قىلغىدەك ماغدۇر يىغدى :

— ئۇنداق قىلالمايسەن! — دېدى ئۇ ئاجىزانە.

— سەن نېمە دېمەكچى، ۋىنىستون؟

— سەن ئۆزۈڭ دېگەندەك ئۇنداق بىر دۇنيانى قۇرالمايسەن. ئۇ

بىر چۈش. ئۇ مۇمكىن ئەمەس.

— نېمىشقا؟

— بىر مەدەنىيەتنى ئۆچمەنلىك، قورقۇنچ، ياۋۇزلۇق ئۈستىگە

قۇرۇپ چىققىلى بولمايدۇ. ھەرگىز ئۇزاققا بارالمايدۇ.

— نېمىشقا بولمىغىدەك؟

— ئۇنىڭدا ھاياتى كۈچ بولمايدۇ، بىرلىك بولمايدۇ، پارچىلىنىدۇ،

ئۆزلۈكىدىن ۋەيران بولىدۇ.

— سەن تېخىچە نەپەت - ئۆچمەنلىك ئادەمنى مۇھەببەتتىن بەك

خورىتىدۇ، دېگەن چۈشەنچىدە ئىكەنسەن. نېمىشقا شۇنداق بولسۇن؟

ئەگەر شۇنداق بولغانىمۇ، ئۇنىڭ نېمىگە پايدىسى؟ بالدۇرراق

قېرىشنى تاللىدۇق دەيلى، ئۆمرىمىزنى تېزلىتىپ ئوتتۇز ياشلاردا ئۆلۈپ

كېتىدىغان بولدۇقمۇ دەيلى، بۇنىڭ نېمە پەرقى بار؟ سەن تېخىچە شەخسنىڭ ئۆلۈمىنىڭ ئۆلۈم ئەمەسلىكىنى چۈشەنمىدىڭمۇ؟ پارتىيەلا ئۆلمەستۇر.

خۇددى ھەر دائىمقىدەك، ئوبرايىنىڭ سۆزى ۋىنىستوننىڭ دېمىنى ئىچىگە چۈشۈرۈۋەتتى. ئۇنىڭ ئۈستىگە ئەگەر ئۇ ئوبرايىنىڭكىگە قوشۇلماسلىقتا چىڭ تۇرۇۋەرسە، يەنە تۇتۇقچى كۆتۈرەرمۇ دېگەن قورقۇنچ ئۇنىڭدىن نېرى بولمايتتى. ئەمما ئۇ يەنىلا سۈكۈت قىلالىدى. ئۇ ئوبرايىنىڭ دېگەنلىرىدىن پەيدا بولغان ئاشۇ ۋەھىمگە تايىنىپلا، تولىمۇ ئاجىزانە، زاكۈنىمۇ يوق ھالەتتە ئۆزىنىڭ قايتۇرما زەربىسىنى باشلىدى:

— بىلمەيمەن، كارىمۇ يوق، ئىشقىلىپ سىلەر مەغلۇب بولىسىلەر، بىر نېمە چوقۇم سىلەرنى مەغلۇب قىلىدۇ. ھايات سىلەرنى مەغلۇب قىلىدۇ.

— ھاياتنى بىز كونترول قىلىمىز، ۋىنىستون. ھەممە قاتلىمىنى. سەن ھازىر ئىنسان تەبىئىتى بىزنىڭ قىلغانلىرىمىزدىن غەزەپ - نەپرەتكە تولۇپ، بىزگە قارشى چىقىدۇ، دەپ تەسەۋۋۇر قىلىۋاتىسەن، ۋىنىستون. ئەمما ئىنسان تەبىئىتىنى بىز يارىتىمىز. ئىنساننىڭ قايتا قۇرۇلۇش مۇمكىنچىلىكى چەكسىز. سەن بەلكىم پرولتارىلار ياكى قۇللار قوزغىلىپ بىزنى ئاغدۇرۇۋېتىدۇ، دېگەن ئىدىيەگە قايتىپ قالغان ئوخشايسەن. ئۇلار ھىماتسىز، تەنھا، بەجايىكى ھايۋاندەكلا، پارتىيە ئاندىن ئىنسانىيەتتۇر. باشقىلار سىرتتىكىلەردۇر، مۇناسىۋەتسىزدۇر.

— بۇنىڭ بىلەن كارىم يوق، ئىشقىلىپ ئاخىرىدا ئۇلار سىلەرنى مەغلۇب قىلىدۇ. ھامان بىر كۈنى ئۇلار سىلەرنىڭ ماھىيىتىڭلارنى كۆرىدۇ، ئاندىن سىلەرنى ئۈزۈل - كېسىل بىتچىت قىلىۋېتىدۇ.

— مۇشۇنداق بولۇۋاتقانلىقىنىڭ بىرەر ئىسپات - ئالامەتلىرىنى كۆرۈپ باقتىڭمۇ؟ ياكى شۇنداق بولىدۇ دەيدىغان باشقا ئاساسلىرىڭ

بارمۇ؟

— ياق، ئەمما مەن ئىشىنىمەن. سىلەرنىڭ مەغلۇب بولىدىغانلىقىڭلارغا ئىشىنىمەن. ئىشقىلىپ بۇ دۇنيادا سىلەر مەڭگۈ يېڭەلمەيدىغان بەزى نەرسىلەر بار، نېمىلىكىنى بىلمەيمەن، بىر خىل روھ ياكى بىر خىل پىرىنسىپتۇ ...

— سەن خۇداغا ئىشىنەمسەن، ۋىنىستون؟

— ياق.

— ئۇنداقتا قايسى پىرىنسىپ ئۇ بىزنى مەغلۇب قىلىۋېتىدىغان؟

— بىلمەيمەن. ئىنسانلارنىڭ روھى.

— سەن ئۆزەڭنى ئادەم دەپ قارامسەن؟

— ھەئە.

— ئەگەر سېنى ئادەم دېگىلى بولسا، ئۇنداقتا سەن ئەڭ ئاخىرقى ئادەم ھېسابلىنمەن. ساڭا ئوخشاشلار ئاللىبۇرۇن تۈگىدى. مانا بىزلەر ۋارىسلار. ئۆزەڭنىڭ يالغۇزلۇقىنى بىلمەمسەن؟ سەن تارىخنىڭ سىرتىدا، سەن مەۋجۇت ئەمەس، — ئۇنىڭ ئەلپازى ئۆزگىرىپ، ئىنتۇناتسىيىسى قاتتىقلاشتى، — سەن بىزنىڭ ياۋۇزلۇقۇمىز ۋە يالغانلىرىمىز سەۋەبىدىن ئۆزەڭنى ئەخلاقى جەھەتتە بىزدىن ئۈستۈن دەپ قارامسەن؟

— ھەئە، مەن ئۆزۈمنى ئۈستۈن دەپ قارايمەن.

ئوبرايىن گەپ قىلىمىدى. ئىككى ئاۋاز سۆزلىشىۋاتاتتى. ۋىنىستون بىر نەچچە مىنۇتتىن كېيىن، ئۇ ئاۋازنىڭ بىرىنىڭ ئۆزىنىڭ ئاۋازى ئىكەنلىكىنى تونۇدى. ئاڭلاۋاتقىنى ئۇ ئوبرايىننىڭ ئۆيىدە قېرىنداشلارغا ئەزا بولغان ھېلىقى كەچتە، ئىككىسى ئارىسىدا بولۇنغان پاراڭلار ئىدى. ۋىنىستون ئۆزىنىڭ يالغان ئېيتىشقا، ئوغرىلىق قىلىشقا، ئادەم ئۆلتۈرۈشكە، زەھەر چېكىشكە قايىمۇقتۇرۇشقا، بۇزۇقچىلىق - پاهىشىۋازلىققا، جىنسىي كېسەللىكلەرنى تارقىتىشقا، بالىلارنىڭ

يۈزىگە كىسلاتا چېچىشقا بەرگەن ۋەدىلىرىنى ئاڭلىدى. ئوبرايىن بۇنى ئاڭلىتىشنىڭ خۇددى ھېچنېمىگە پايدىسى يوقتەك، سەل تاقەتسىزلىنىپ، ئۇنى توختىتىۋەتتى.

— كارىۋاتتىن تۇر، — دېدى ئۇ.

باغلاق بوشتىلغاندى. ۋىستون بىر دوڭغىيىپ، بىر دەلدەڭلەپ دېگۈدەك ئاران ئۆرە بولدى.

— سەن ئەڭ ئاخىرقى ئادەم، — دېدى ئوبرايىن، — سەن ئىنسان روھىنىڭ قوغدىغۇچىسى. سەن ئۆزۈڭنى بىر كۆرۈپ قوي. كىيىملىرىڭنى سال.

ۋىستون فورمىسىنى تۇتۇپ تۇرغان بىر شوپىنى بوشاتتى. سىرتىمىسى ئاللىبۇرۇنلا بوشاپ چىقىپ كەتكەن ئىدى. ئۇ قولغا ئېلىنغاندىن بۇيان، قاچانلاردا كىيىملىرىنى سېلىپ باققانلىقىنى ئەسلىيەلمىدى. فورمىسىنىڭ ئىچىدە كىرلەشكىندىن سارغىيىپ كەتكەن بىر چۆندەك لاتىنى كۆردى، ئۇ سىنچىلاپ قاراپ، ئۇنىڭ ئۆزىنىڭ ئىچ كىيىمى ئىكەنلىكىنى ئاران تونۇيالىدى. ئۇ بۇلارنى سېلىپ يەرگە تاشلىغاندا، ئۆيىنىڭ يەنە بىر بېشىغا قويۇلغان بىر ئۈچ تەرەپلىك ئەينەكنى كۆردى. ئۇ ئەينەككە يېقىنلاشتى، ئاندىن بىردىنلا توختىدى. ئۇ ئىختىيارسىز توۋلاپ تاشلىدى.

— يېقىنلاشسۇر، ئەينەكنىڭ ئىككى قانىتى ئىچىگە كىر، يان تەرەپنىمۇ ئېنىق كۆرەلەيسەن.

ئۇ قورقۇپ تۇرۇپلا قالدى. مۇكچىيىپ قالغان، پۈتۈن بەدىنىدە قان دىدارى يوق، ئىسكىلىتتەك بىر مەخلۇق ئۇنىڭغا قاراپ كېلىۋاتاتتى. ئۇ ئۇنىڭ ئۆزى ئىكەنلىكىنى بىلگەنلىكىدىنلا ئەمەس، ئۇنىڭ تاشقى قىياپىتىدىنمۇ ھەقىقەتەن قورقتى. ئۇ ئەينەككە يېقىنلاشتى، مۇكچىيىپ تۇرغاچقا، بۇ مەخلۇقنىڭ يۈزى ئالدىغا چىقىپ قالغاندەك كۆرۈنەتتى. بۇ بىر ئۈمىتسىزلىك قاپلىغان بىر مەھبۇسنىڭ يۈزى بولۇپ، كەڭ

پىشانىسى چېچى چۈشۈپ كەتكەن كاللىسى بىلەن قوشۇلۇپ، قاقاس بىر دالغا ئوخشاپ قالغان ئىدى، بۇرنىمۇ ئېگىلىپ قالغانىدى، مەڭىز سۆڭەكلىرىمۇ قاتتىق تايلاق يېگەندەك ماياقلىشىپ كەتكەنىدى، كۆزىدىن بولسا بىر خىل ئۇركۇش، ۋەھشىيلىك چىقىپ تۇراتتى. چىرايىنى قورۇق قاپلاپ كەتكەن، ئېغىزى بولسا ئىچىگە يېتىپ كەتكەندەكلا كۆرۈنەتتى. بۇ ۋىنىستوننىڭ يۈزى ئىدى. ئۇنىڭغا يۈزى ئىچىدىنمۇ بەكرەك ئۆزگىرىپ كەتكەندەك بىلىنىدى. ئۇنىڭ ھازىرقى ھېس - تۇيغۇسى چىرايى زاھىر قىلغىنىغا ھەرگىز ئوخشىمايتتى. ئۇنىڭ چېچى ئاساسەن دېگۈدەك چۈشۈپ كەتكەنىدى. ئۇ تۇنجى قېتىم يۈزىنىڭ كۈل رەڭگە كىرىپ قالغىنىنى سەزدى، بىراق پەقەت ئۇنىڭ بېشىلا شۇنداق كۈل رەڭ تۇراتتى. يەنە ئۇنىڭ قولى ۋە كۆزىدىن باشقا پۈتۈن بەدىنىمۇ، نەچچە يىللىق كىر - قاسماق دەستىدىن ئەسلىي رەڭگىنى يوقىتىپ، كۈل رەڭ بولۇپ قالغانىدى. ئۇ يەر - بۇ يېرىدە قىزىل جاراھەت ئىزى تۇراتتى. ھوشۇقۇدىكى جاراھىتىنىڭ ئەتراپىمۇ ئىشىشىپ، شەلۋەرەپ، ئۇ يەردىكى تېرىلىرى چۈشۈپ كېتىشكە باشلىغانىدى. ئەمما ھەقىقىي قورقۇنچلۇق ئىش ئۇنىڭ بەدىنىنىڭ بىر تېرە - بىر ئۇستىخان بولۇپ قالغانلىقى ئىدى. ئۇنىڭ قوۋۇرغىسى مانا دەپ چىقىپ قالغانىدى، تىزىمۇ يانپىشىدىن تومراق كۆرۈنەتتى. ئۇ ھازىر ئوبرايىنىڭ نېمىشقا ياندىن كۆرۈشكە بۇيرۇغانلىقىنى چۈشەندى. ئۇنىڭ ئۇمۇرتقىسى قىسماقتەك ئېگىلىپ كەتكەنىدى. گەۋدىسى ئالدىغا ئېگىلىپ قالغان، كۆكسىمۇ ئىچىگە كىرىپ كەتكەنىدى. ئورۇقلاپ بىر سىقىم قالغان بويىنى ئۈستىدىكى بېشىنى كۆتۈرەلمەي ئېگىلىپ قالغان ئىدى. مۇنداقلا قارماققا، ئۇنىڭ بەدىنى ئۇزۇن يىل كېسەل تارتىپ كەتكەن ئاتىشى ياشلار ئەتراپىدىكى ئادەمنىڭ بەدىنىدەك كۆرۈنەتتى.

— سەن بەزىدە مەندەك ئىچكى پارتىيە ئەزالىرىنىڭ يۈزىنى تولىمۇ ھارغىن، قېرى دەپ ئويلايتتىڭ، ئەمدى ئۆزۈڭنىڭكىنى قانداق ئويلاۋاتىسەن؟

ئوبرايىن ۋىنىستوننىڭ مۇرىسىدىن تۇتۇپ ئۇنى تىكلىدى، شۇنىڭ بىلەن ۋىنىستون ئۇنىڭغا روبرو تۇردى.

— ھازىرقى ھالىڭغا قارا! پۈتۈن بەدىنىڭنى قاپلاپ كەتكەن ماۋۇ داغلارغا، پۇت بارماقلىرىڭنىڭ ئارىسىدىكى قاسماقلارغا، پاجىقىڭدىكى ئادەمنىڭ كۆڭلىنى ئىلەشتۈرىدىغان ئاۋۇ شەلۋەرەپ كەتكەن يارىغا قارا. ئۆزۈڭنىڭ ئېغىلىدىكى ئۆچكىدەك سېسىق پۇراپ كەتكەنلىكىنى بىلمەسەن؟ بەلكىم ئۇنىڭغا دىققەت قىلغۇچىلىكىڭمۇ قالمايدۇ. ئورۇقلاپ ئىسكىلتەك بولۇپ كەتكىنىگە قارا، كۆردۈڭمۇ؟ ئۈستى بىلىكىڭ مانا مۇشۇ ئىككى بارمىقىمنىڭ ئارىسىغا كېلىدۇ. بويىڭنى قۇشقاچنىڭ بويىنى ئۈزگەندەك ئۈزۈۋېتەلەيمەن. قولىمىزغا چۈشكەندىن باشلاپ، 25 كىلوگرام يادا كەتكەنلىكىڭنى بىلمەسەن؟ چېچىڭمۇ توختىماي چۈشۈۋاتىدۇ. قارا! — ئۇ ۋىنىستوننىڭ بېشىغا قولىنى ئايارغاندەك قىلىپلا، بىر سىقىم چاچنى يۇلۇپ ئۇنىڭغا كۆرسەتتى، — ئېغىزىڭنى ئاچ. توققۇز، ئون، ئون بىر چىشىڭ قاپتۇ. بىزنىڭ قولىمىزغا چۈشكەندە نەچچىسى بار ئىدى؟ مانا مۇشۇ قېپقالغانلىرىمۇ چۈشۈپ كېتەيلا دەپ قاپتۇ. قارا!

ئۇ كۈچلۈك بارماقلىرى بىلەن ۋىنىستوننىڭ ئالدىدىكى چىشىنى تۇتۇپ تارتتى. قاتتىق بىر ئاغرىق ئۇنىڭ جاۋغىيىدىن پۈتۈن بەدىنىگە تارىدى. ئوبرايىن ئۇنىڭ چىشىنى يىلتىزىدىن يۇلۇۋالغان ئىدى. ئۇ چىشىنى كامىرنىڭ ئوتتۇرىسىغا تاشلىدى.

— سەن يىگىلەپ كېتىۋاتسەن. ئۈستىخانىلىرىڭمۇ ئۆزىنى قويۇپ بەردى. سەن نېمە؟ بىر تاغار ئەخلەت! ئەمدى بۇرۇلۇپ ئەينەككە قايتا قارا. ساڭا قاراپ تۇرغان نەرسىنى كۆردۈڭمۇ؟ مانا مۇشۇ ئەڭ ئاخىرقى ئادەم. ئەگەر سەن ئىنسان بولساڭ، مانا بۇ ئىنسانىي روھ! كىيىملىرىڭنى كەي.

ۋىنىستون تولىمۇ ئاستا، قولاشمىغان ھەرىكەت بىلەن كىيىمىنى كىيىشكە باشلىدى. ئۇ تا مۇشۇ كەمگىچە ئۆزىنىڭ بۇنچىلىك ئورۇقلاپ،

ئاجىزلىشىپ كەتكەنلىكىنى بىلمىگەن ئىدى. ئۇنىڭ كاللىسىدا پەقەت بۇ يەردە ئۆزى تەسەۋۋۇر قىلغاندىنمۇ ئۇزۇن تۇرغانلىقىلا بار ئىدى. ئۇ قاسماقلىشىپ كەتكەن ئىچ كىيىمىنى كىيىۋاتقاندا، بەدىنىگە قاراپ، بىردىنلا ئىنتايىن ئىچى سېرىلىپ كەتتى، ئۇ ئۆزىنىڭ نېمە ئىش قىلىۋاتقانلىقىنى بىلمەيتتى. ئۇ كارىۋاتنىڭ يېنىدىكى كىچىك ئورۇندۇقتا ئولتۇرۇپ، ئۆزىنى تۇتالماي قاتتىق ئۆكسۈپ كەتتى. ئۇ ئۆزىنىڭ قانچىلىك كۆرۈمسىزلىشىپ كەتكەنلىكىنى بىلدى. كۈچلۈك چىراغ نۇرى ئاستىدا، قاسماقلىشىپ كەتكەن يىرتىق لاتىغا ئوراپ قويۇلغان بىر ئىسكىلىت ئۆزىنى تۇتالماي يىغلىماقتا ئىدى.

ئوبراين تولىمۇ مېھرىبانلىق بىلەن قولىنى ئۇنىڭ مۇرىسىگە قويدى.

— بۇ مەڭگۈ بۇنداق بولمايدۇ، سەن بۇنىڭدىن خالاس بولالايسەن، سەن شۇنى خالىساڭلا. ھەممە ئىش ئۆزۈڭگە باغلىق.

— بۇنى سەن قىلىدىڭ، مېنى بۇ ھالغا سەن چۈشۈرۈپ قويدۇڭ، — دېدى ۋىنستون ئۆكسۈپ تۇرۇپ.

— ياق، سەن بۇ ھالغا ئۆزۈڭنى ئۆزۈڭ چۈشۈرۈپ قويدۇڭ. سەن پارتىيەگە قارشى تۇرغاندىلا، سەن مۇشۇنداق بولۇشنى قوبۇل قىلىپ بولغاندىڭ. بۇ نەتىجە شۇ چاغدىلا بەلگىلىنىپ بولغانىدى، سەن يەرەز قىلىپ باقمىغان ھېچقانداق ئىش يۈز بەرگىنى يوق. ئۇ بىردەم توختىدى ۋە يەنە داۋاملاشتۇردى.

— بىز سېنى مەغلۇب قىلدۇق، سېنى ئۈزۈل - كېسىل بىتچىت قىلدۇق. بەدىنىڭنىڭ قانداق بولۇپ كەتكەنلىكىنى كۆردۈڭ. كاللاڭمۇ ئوخشاش مۇشۇنداق بولۇپ كېتىڭلىك. سەندە ئەمدى پەخىرلەنگىدەك بىر نېمە قالمىدى. سەن تېپىلدىڭ، قامچىلاندىڭ، ھاقارەتلەندىڭ، ئاغرىقتىن چىرقىرىدىڭ، ئۆزەڭنىڭ قان - قۇسۇقلىرى ئارىسىدا دومىلىدىڭ، شەپقەت تىلەپ پۇتلىرىمىزغا ئېسىلدىڭ، يېلىندىڭ. ھەممەيلەنگە، ھەممە نەرسىگە ئاسىيلىق قىلدىڭ، سەن قىلمىغان

يەنە قانداق پەسكەشلىك قالدى؟

ۋىنىستون يىغىدىن توختىدى، ئەمما يېشى يەنىلا ئېقىۋاتاتتى، ئۇ ئوبرايغا قارىدى.

— مەن جۇليياغا ئاسىيلىق قىلىمدىم.

ئوبراي ئۇنىڭغا ئويچان بىر نەزەردە قارىدى.

— راست، دېگىنىڭ توغرا. سەن جۇليياغا ئاسىيلىق قىلىمىدىڭ،

— دېدى ئۇ.

ئوبرايغا بولغان ئالاھىدە بىر ئەيمىنىش، ھۆرمەت تۇيغۇسى يەنە ۋىنىستوننىڭ قەلبىگە كەلكۈندەك ئېقىپ كىردى، بۇنى ھېچنېمە توسۇۋالالايدىغاندەك ئەمەس ئىدى. نېمىدىگەن ئەقىللىق! نېمىدىگەن ئەقىللىق! دەپ ئويلىدى ۋىنىستون ئوبرايىنى. ئوبراي ۋىنىستوننىڭ نېمە دېيىشى كېرەكلىكىنى شۇنداق خاتاسىز تاپاتتى. بەلكىم دۇنيادىكى باشقا ھەرقانداق ئادەم، چوقۇم سەن جۇليياغا ئاسىيلىق قىلىدىڭ، دېيىشى مۇمكىن ئىدى. ئوبراي نېمىشقا شۇنداق دەيدىغاندۇ؟ ئۇ جۇلييا توغرىلىق ئۆزى بىلىدىغان ھەممىنى قويماي دېگەن تۇرسا؟ ئۇنىڭ ئادىتى، خاراكتېرى، ئۆتمۈشى، ئۇنىڭ بىلەن بولغان ھەر بىر ئۇچرىشىش، ھەر بىر ئۇچرىشىشتىكى بارلىق ئۇششاق دېتاللار، ھەتتا ئۇلارنىڭ پارتىيەگە قارشى بىللە تۈزگەن پىلانلىرى، جىنىسى مۇناسىۋەتلىرىدىن باشلاپ ھەممىنى ۋىنىستون پاك - پاكىز ئىقرار قىلغان، ھەممىنى تاپشۇرغان ئىدى. شۇنداقتىمۇ، ۋىنىستون دېمەكچى بولغان گەپنىڭ مەنىسىدىن ئېيتقاندا، ئۇ راستلا جۇليياغا ئاسىيلىق قىلىمىغان ئىدى، ئۇ جۇلييانى ياخشى كۆرۈشتىن توختاپ قالمىغان، مۇھەببىتى ھازىرغىچە ئوخشاشلا مەۋجۇت ئىدى. ئوبراي سورىماستىنلا ۋىنىستوننىڭ دېمەكچى بولغىنىنى چۈشەندى.

— ماڭا دەپ بەر، ئۇلار مېنى قاچان ئېتىۋېتىدۇ؟ — دېدى

ۋىنىستون.

— ئۇنىڭغا خېلى ئۇزۇن ۋاقىت كېتىشى مۇمكىن، — دېدى ئوبراين، — سېنىڭ مەسلەڭ مۇرەككەپ. ئەمما ئۈستىن ۋاز كەچمە. ھەرقانداق ئادەم ھامان بىر كۈنى ساقايتىلىدۇ. بىز سېنى ئەڭ ئاخىرىدا ئېتىۋېتىمىز.

4

ئۇ خېلى ياخشى بويقالدى. ئۇ كۈنسىرى دېگۈدەك ئەت ئېلىپ، بەدىنىدە كۈچ - مادار پەيدا بولۇشقا باشلىدى.

ئاپپاق چىراغ يورۇقى بىلەن ھېلىقى گۈرۈلدەۋاتقان ئاۋاز ئاۋۋالقىدەكلا بار ئىدى، ئەمما كامىر بۇرۇن يېتىپ ياققان باشقىلىرىغا قارىغاندا، كۆپ راھەت ئىدى. كارىۋاتتا ماتراس ۋە ياستۇق، كارىۋاتنىڭ يېنىدا بولسا بىر كىچىك ئورۇندۇق بار ئىدى. ئۇلار ئۇنى يۇيۇندۇرۇپ قويدى، تۆمۈر داستا خالىغان چاغدا يۈز - كۆزىنى يۇيۇشقا رۇخسەت قىلدى، ھەتتا ئۇنىڭغا يۇيۇش ئۈچۈن ئىسسىق سۇ بەردى. يېڭى ئىچ كىيىم ۋە فورما بەردى. ئۇنىڭ ھوشۇقىدىكى يارىسىغا ئاغرىق توختىتىش مېيى سۈركەپ قويدى. ئۇلار ئۇنىڭ قالغان چىشلىرىنىڭ ھەممىسىنى ئېلىۋېتىپ، يېڭى چىش سېلىپ قويدى.

ئارىدىن چوقۇم بىر نەچچە ھەپتە يا بىر نەچچە ئاي ئۆتتى. ئەگەر ھازىر ئۆزى قىزىقسىلا، ۋاقىتنى ھېسابلاش ئاز - تولا مۇمكىن ئىدى، چۈنكى تاماقنى ئۇنىڭغا ۋاقىتدا ئەكىرىپ بېرىۋاتاتتى. ئۇ 24 سائەتتە ئۈچ ۋاق تاماق يەۋاتىمەن دەپ ئويلىدى. بەزىدە كېچىدە يەۋاتقاندىمەنمۇ يا كۈندۈزدىمۇ دەپ ئويلاپ قالاتتى. تاماق ئالاھىدە ياخشى بولۇپ، ھەر ئۈچ ۋاق تاماقنىڭ بىرىدە گۆش بار ئىدى. بىر قېتىم ئۇنىڭغا بىر قاپ سىگارت ئەكىرىپ بەردى. ئۇنىڭدا سەرەڭگە يوق ئىدى، ئەمما ئۇنىچىقاس قاراۋۇل ئۇنىڭغا ئوت تۇتاشتۇرۇپ بېرەتتى. بىرىنچى قېتىم چەككەندە ئۇنىڭ كۆڭلى ئېلىشىپ كەتتى،

ئەمما ئۇ چىداپ كەتتى، ئۇ بىر قاپ سىگارتنى ئۇزۇن ۋاقىت چەكتى،
 ھەر تاماقتىن كېيىن بىر تالنىڭ يېرىمىنى چېكەتتى.
 ئۇلار ئۇنىڭغا بىر قېرىنداش قەلەم قىستۇرۇلغان خاتىرە بەردى.
 ئۇنىڭغا ھېچنەرسە يېزىلمىغانىدى. باشتا ئۇ بۇنى ئىشلەتمىدى. ئۇ
 ئويغاق ۋاقىتلىرىدىمۇ قىلچە ھەرىكەت قىلغۇسى كەلمەيتتى. ئىككى
 تاماق ئارىلىقىدا ئاساسەن دېگۈدەك قىمىر قىلماي ياتاتتى. بەزىدە چالا
 ئۇيقۇچىلىقتا كۆزنى ئۇزۇنغىچە ئاچالمايتتى. ئۇ ھازىر كۈچلۈك چىراغ
 نۇرى ئاستىدىمۇ نورمال ئۇخلىيالايدىغان بولدى، نۇر ئۇيقۇسىغا تەسىر
 قىلمايتتى، پەقەت چۈشنىڭ ئالدى - كەينى بار بولۇپ قالدى. ئۇ
 ھازىر تولا ھاللاردا چۈش كۆرەتتى، تولىسى خۇشال چۈشلەر ئىدى. ئۇ
 ئالتۇن رەڭ سەھرالاردا، بەزىدە قۇياشنىڭ ئالتۇن نۇرلىرى سېپىلگەن،
 يويىپورۇق خارابىلەردە ئانىسى، جۇلىيا، ئوبراينلار بىلەن بىللە قۇياش
 نۇرى ئاستىدا ئولتۇرۇشاتتى، باشقا ھېچ ئىش قىلمايتتى، پەقەت
 كۆڭۈللۈك ئىشلار ھەققىدىلا پاراڭلىشاتتى. ئۇ ئويغاق چاغلىرىدا ئاساسەن
 دېگۈدەك چۈشە كۆرگەن ئىشلارنى ئويلايتتى. ئۇ ئۆزىنىڭ زېھنى
 كۈچىنى يوقاتقان دەك قىلاتتى، ھازىر ئۇنىڭ بەدىنىدە ئاغرىيدىغان
 يەرمۇ يوق ئىدى. ئۇ زېرىكىمۇ كەتمىدى، ئۇنىڭ باشقىلار بىلەن
 پاراڭلاشقۇسىمۇ، دىققىتىنى چاقچۇسىمۇ يوق ئىدى. تاياق يېمىسە،
 سوراق قىلىنمىسا، تامىقى جايىدا بولسا، تازىلىقنى قىلالىسىلا قاتتىق
 رازى ئىدى.

ئۇنىڭ بارغانسېرى ئۇيقۇسى ئاز قالدى، ئەمما يەنىلا كارىۋاتتىن
 قوپقۇسى كەلمەيتتى. ئۇنىڭ پەقەت تىپتىنچ يېتىپ بەدىنىگە ماغدۇر
 توپلانغانلىقىنى سەزگۈسىلا بار ئىدى. ئۇ خۇددى مۇسكۇللىرىنىڭ
 يوغىناپ، تېرىلىرىنىڭ چىڭىۋاتقانلىقىنى سېزىپ بېقىش ئۈچۈن،
 چۈشۈمۈ ياكى ئوڭۇمۇ دېگەندەك بارماقلىرىدا بەدىنىنىڭ ئۇ يەر
 بۇ يەرلىرىنى بېسىپ باقاتتى. ئاخىرى ئۇ ئۆزىنىڭ بارغانسېرى ئەت
 ئېلىۋاتقانلىقىغا ئىشەندى. ئۇنىڭ پاتاڭلىرىمۇ ھازىر تىزغا قارىغاندا

توملاشتى. ئۇنىڭدىن كېيىن، باشتا خوشياقىمىسىمۇ، ئاز - تولا چېنىقىشقا باشلىدى. ئۇزاق ئۆتمەي، قەدىمنى ھېسابلاپ ئۈچ كىلومېتىر ماڭىدىغان بولدى. ئۇنىڭ مۇكچىيىپ ئېگىلىپ قالغان مۇرلىرىمۇ تىكلەندى. بارغانسېرى خېلى مۇرەككەپ ھەرىكەتلەرنى قىلىشقا ئۇرۇنۇپ باقتى، ھەتتا بەزى قىلالىغان ھەرىكەتلىرىدىن ھەيران قالدى ۋە خىجىل بولدى. ئۇ تېخى يۈگۈرەلمەيتتى، ئورۇندۇقنى كۆتۈرۈپ تۇرالمىتتى، بىر پۇتىدا تۇرالمىتتى، ھەر قېتىم تۇرۇپ باققاندا يىقىلىپ كېتەتتى. زوڭزىيىپ ئولتۇرۇپ باقسا، يانپېشى ۋە پاقالچاق مۇسكۇلى قاتتىق ئاغرىپ، دەرھال تۇرۇپ كېتەتتى. ئۇ ئىككى قول بىلەن يەر بېغىرلاپ باقماقچى بولۇپ، ئۆزىنى يەردىن بىر سانتىمېتىرمۇ كۆتۈرەلمىدى. ئەمما بىر نەچچە كۈندىن كېيىن، بۇ ئىشىمۇ مۇۋەپپەقىيەتلىك تاماملاندى. ئۇ ھەتتا بىر قېتىمدا ئالتىنى يېغىرلىيالايدىغان بولدى. ئۇ بەدىنىدىن خېلى زوقلىنىدىغان بوپقالدى، چىرايمۇ خېلى ئەسلىگە كېلىپ قالدى. پەقەت چاچ يوق تاقىر بېشىنى تۇتۇپ سالغاندا، ئەينەكتىكى ھېلىقى غەلىتە مەخلۇق ئېسىگە كېلىپ قالاتتى.

ئۇنىڭ كاللىسىمۇ ئەمدى خېلى ھەرىكەتلىنىشكە باشلىدى. ئۇ كارىۋاتتا ئولتۇرۇپ، تامغا يۆلىنىپ، خاتىرىنى تىزغا قويۇۋېلىپ ئۆزىنى قايتا تەربىيەلەشنى باشلىدى. ئۇ ئۆتتۈرۈشكە تەن بەردى. بۇنى ئۇلارمۇ بىلدى. ئەمەلىيەتتە، ئۇ ئاللىبۇرۇن تەسلىم بولۇشنى قارار قىلىپ بولغانىدى. ئۇ شەپقەت مىنىستىرلىكىگە ئېلىپ كىرىلگەندىن باشلاپ، ھەتتا جۇليا بىلەن ئىككىسى، ئېكراندىكى بۇيرۇق نېپە قىل دېسە شۇنى قىلغان شۇ چاغدىلا، بۇ قارار چىقىرىلىپ بولغانىدى. ئۇ شۇ چاغدىلا ئۆزىنىڭ پارتىيەگە قارشى تۇرغىدەك مادارى، ئەقلى يوقلىقىنى بىلىپ بولغانىدى. ئۇ ھازىر يەتتە يىلنىڭ ياقى، ئىدىيە ساقچىلىرىنىڭ ئۇنى خۇددى لوپا ئەينەك ئاستىدىكى بىر قوڭغۇزدەك كۆزەتكەنلىكىنى بىلەتتى. ئۇلارنىڭ دىققىتىنىڭ سىرتىدا قالغان بىر ئېغىز گەپ، بىر

ھەرىكەت، ئۇلار بايقىالمىغان بىرەر ئوي - پىكىر قالمىغانىدى. ئۇلار ھەتتا خاتىرىسىنىڭ ئۈستىدىكى ھېلىقى بىر چىمدىم توپنىمۇ، قايتا جايغا قويۇپ قويغان ئىدى. ئۇلار ئۇنىڭغا ئېلىۋېلىنغان ئاۋازلارنى قويۇپ بەردى، سۈرەتلەرنى كۆرسەتتى، ئۇلارنىڭ بەزىلىرى جۇلىيا بىلەن ئىدى. شۇنداق، ئۇ ئەمدى پارتىيەگە قارشى تۇرالمىتتى. ئۇنىڭ ئۈستىگە پارتىيەنىڭ توغرا ئىدى ھەم چوقۇم شۇنداق بولۇشى كېرەك ئىدى. بۇ ئۆلمەس، كۈلۈپ كېتىپ مېڭە قانداقمۇ خاتالاشسۇن؟ قايسى تاشقى ئۆلچەم بىلەن سىز ئۇنىڭ ھۆكۈملىرىنىڭ توغرا - خاتالىقىنى ئايرىيالايسىز؟ ئەقىل دېگەن ئىستاتىستىكىلىق نەرسە. بۇ پەقەت ئۇلار سەندىن كۈتكەندەك پىكىر قىلىشنى ئۈگىنىۋېلىش مەسىلىسىلا، خالاس!

قېرىنداش قەلەم ئۇنىڭغا توم، ئەپسىز تۇيۇلۇپ قالدى. ئۇ كاللىسىغا كەلگەن ئويلارنى يېزىشقا باشلىدى. ئۇ باشتا كېلەگۈسىز چوڭ ھەرىپتە مۇنۇلارنى يازدى:

ھۆرلۈك قۇللۇقتۇر

ئاندىن توختىماستىنلا ئاستىدىكى قۇرنى يازدى:

ئىككىگە ئىككىنى قوشسا بەش بولىدۇ

ئاندىن ئۇ نېمىشقىدۇر توختاپ قالدى. ئۇنىڭ مېڭىسى بىر نېمىلەردىن قېچىۋاتقان دەك قىلاتتى، ئۇ دىققىتىنى يىغالمىي قالدى. ئۇ ئەسلىدە كەينىدىكى بىلەتتى، ئەمما شۇ تاپتا ئۇنى ئەسلىيەلمەي قالدى. كېيىن ئۇنى ئۆزلۈكىدىن تەبىئىي تۇيغۇسى بىلەن ئەمەس، ئەقلىي ئويلىنىش بىلەن ئەسلىپ چىقتى:

ئۇ ھەممىنى قوبۇل قىلدى. ئۆتمۈشنى ئۆزگەرتكىلى بولاتتى. ئۆتمۈش ئەزەلدىن ئۆزگەرتىلمىگەن ئىدى. ئوكيانىيە ئەزەلدىن، ھازىرمۇ شەرقىي ئاسىيا بىلەن ئۇرۇشتا ئىدى. جونىس، ئارونسون، رۇسپرفوردلار ھەقىقەتەن ئەيىبلەنگەن جىنايەتلەرنى سادىر قىلغان، ئۇلارنىڭ گۇناھسىزلىقىنى ئىسپاتلايدىغان فوتوسۇرەتنى ئۇ ئەزەلدىن كۆرۈپ باقمىغان، ئۇنداق بىر نەرسە مەۋجۇت بولۇپ باقمىغان، ئۇنى ئۇ ئۆزى توقۇغان ئىدى. ئۇ زىددىيەتلىك نەرسىلەرنى ئېسىدە ساقلىغانلىقىنى ئەسلىدى. ئەمما بۇلار ھەممىسى يالغان ئەسلىمىلەر ئىدى. ئۆزىنى ئالداشنىڭ مەھسۇللىرى ئىدى. نېمىدىگەن ئاسان - ھە؟! پەقەت باش ئەگسىلا، باشقا نەرسە شۇنىڭغا ئەگىشەتتى. بۇ خۇددى سەن ھەرقانچە كۈچسەڭمۇ، سېنى ئارقىغا ئېقىنتۇپتىدىغان ئېقىنغا قارشى ئۈزۈپ، ئاندىن تۇيۇقسىزلا كەينىگە بۇرۇلۇپ ئېقىنغا ئەگىشىپ ئۈزۈپ كېتىشكە ئوخشايتتى. ئۆزەڭنىڭ پوزىتسىيىسىدىن باشقا ھېچنېمە ئۆزگەرمىگەن ئىدى. بولغۇلۇق ھامىنى بولاتتى. ئۇ ئۆزىنىڭ نېمىشقا ئىسيان قىلغىنىنىمۇ تۈزۈك بىلمەيتتى. ھەممە ئىش ئاسان ئىدى، پەقەت!

ھەرقانداق نەرسە توغرا بولسا بولۇۋېرەتتى. ئاتالمىش تەبىئەتنىڭ قانۇنىيىتى دېگىنى قۇرۇق گەپ ئىدى. يەر شارىنىڭ تارتىش قانۇنىيىتى قۇرۇق گەپ ئىدى. «ئەگەر خالىسام، - دېگەن ئىدى ئوبرايىن، - سويۇن كۆيۈكچىسىدەك لەيلىلەپ تۇرالايمەن». ۋىنستون بۇنىڭ تېگىگە يەتتى. «ئەگەر ئۇ لەيلىلەلەيمەن دەپ قارىسا، مەنمۇ شۇ ۋاقىتنىڭ ئۆزىدە ئۇنىڭ شۇنداق قىلغانلىقىنى كۆردۈم دەپ قارىسام، ئۇ ھالدا بۇ ئىش رېئاللىققا ئايلىنىدۇ». تۇيۇقسىز سۇ يۈزىگە بىر خادا تاش چىققاندا، ئۇنىڭ كاللىسىغا بىر ئوي كەلدى «بۇ ھەقىقىي يۈز بەرمەيدۇ. پەقەت بىز بۇنى يۈز بېرىدۇ دەپ تەسەۋۋۇر قىلىمىز.

بۇ يالغان تەسەۋۋۇر». ئۇ بۇ ئويىنى دەرھال باسۇرۇۋەتتى. بۇنىڭ سەپسەتلىكى ئېنىق ئىدى. بۇ سەپسەتە مەلۇم بىر يەردە باشقا بىر «ھەقىقىي دۇنيا» بولۇپ، شۇ يەردە «ھەقىقىي ئىشلار» يۈز بېرىدۇ دەپ قىياس قىلاتتى. ئەمما نەدىمۇ بۇنداق دۇنيا بولسۇن؟ بىزنىڭ قايسى شەيئەلەر ھەققىدىكى بىلىمىمىز مېڭىمىزدىن ئۆتمەيدۇ؟ ھەممە نەرسە مېڭىمىزدە يۈز بېرىدۇ. مېڭىمىزدە يۈز بەرگەن ئىشلارنىڭ ھەممىسى چوقۇمكى ھەقىقىي يۈز بېرىدۇ.

ئۇ بۇ سەپسەتنى ئوڭايلا بىرتەرەپ قىلدى، ئۇنىڭ ئېزىقتۇرۇشىغىمۇ ئۇچرىمىدى. ئەمما ئۇ بۇنداق خىيالنىڭ يەنە كېلىپ قالماسلىقى كېرەكلىكىنى ئونۇپ يەتتى. ئۇنىڭ مېڭىسى ھەر قانداق خەتەرلىك ئىدىيە باش كۆتۈرگەن زامان، دەرھال پەيدا بولىدىغان بىر قارىغۇ نۇقتا پەيدا قىلىشى لازىم ئىدى. بۇ جەريان چوقۇم ئاپتوماتىك، تەبىئىي ئىدى. «يېڭى تىل» دا بۇنى «جىنايەت توسۇش» دەپ ئاتايتتى.

ئۇ جىنايەت توسۇشنى مەشق قىلىشقا ئولتۇردى. ئۇ ئاۋۋال ئۆزىگە مۇنداق قىياسنى تاشلىدى: «پارتىيە يەر شارىنى ياپىلاق دەيدۇ، مۇزنى سۇدىن ئېغىر دەيدۇ»، ئاندىن كېيىن بۇنىڭغا زىت قاراشنى ئويلىماسلىق، چۈشەنمەسلىكى مەشق قىلدى. بۇ ئاسان ئەمەس ئىدى. بۇ زور تىرىشچانلىق، چاقماقتەك ئىنكاس تەلەپ قىلاتتى. مەسىلەن، «ئىككى قوشۇلغان ئىككى تەڭ بەش» دېگەن مۇشۇ ماتېماتىكىلىق مەسىلە ئۇنىڭ تەپەككۈرىدىن ھالقىپ كەتكەنىدى. بۇ يەنە ئۇنىڭدىن كۈچلۈك ئەقىل گىمناستىكىسىنى تەلەپ قىلاتتى، بۇ لوگىكىدىن ناھايىتى ئۈستىلىق بىلەن پايدىلىنىش، يەنە ئارقىدىنلا ئېغىر لوگىكىلىق خاتالىقنىمۇ قوبۇل قىلىش ئىقتىدارى ئىدى. دۆتلۈكمۇ خۇددى زېھنىغا ئوخشاشلا شۇنداق زۆرۈر بولۇپ، ئۇ ئېرىشىش ناھايىتى قىيىن بولغان بىر زېھنى كۈچ ئىدى.

مۇشۇ جەرياندىمۇ، ئۇنىڭ مېڭىسىنىڭ بىر يەرلىرىدە مېنى قاچان

ئېتىۋېتەر دېگەن ئەندىشە ھۆكۈم سۈرەتتى. «ھەممە ئۆزۈڭگە باغلىق» دېگەندى ئوبرايىن. ئەمما ۋىنىستون ئۇنى بىر ئامال قىلىپ بالدۇرراق ئىشقا ئاشۇرغىلى بولمايدىغانلىقىنىمۇ بىلەتتى. بەلكىم ئون مىنۇتتىن كېيىنلا ياكى ئون يىلدىن كېيىن ئېتىۋېتەشنى مۇمكىن ئىدى. ئۇلار ئۇنى نەچچە يىل مۇشۇنداق يالغۇز سولاپ قوبۇشى، ئەمگەك لاگېرىغا ئەۋەتىشى، ياكى بەزى چاغدىكىدەك ئۇنى بىر مەزگىل قوبۇپ بېرىشى مۇمكىن ئىدى. شۇنداقلا ئۇ ئېتىلىشتىن بۇرۇن، قولغا ئېلىنغاندىن تارتىپ ئۇنىڭ بېشىغا كەلگەن كۈنلەر يەنە يېڭىباشتىن تەكرارلىنىشىمۇ مۇمكىن ئىدى. شۇنىسى ئېنىقكى، ئۆلۈم ھەرگىز ئۇ پەرەز قىلغان چاغدا كەلمەيتتى. ھېچكىم تىلغا ئالمايدىغان، ئەمما ھەممە بىلىدىغان ئەنئەنە شۇكى، ئۇلار سىزنى ئارقىڭىزدىن ئاتاتتى. دائىم سىز كامىردىن كامىرغا ئالمىشىپ كاردورددا مېڭىۋاتقاندا ئاگاھلاندۇرۇش بەرمەستىنلا ئارقا مېڭىڭىزگە ئاتاتتى.

كۈنلەرنىڭ بىرىدە — بۇ ئىبارە تازا جايىدا ئىپادىلىيەلمەيتتى — چۈنكى بۇ ئىش يېرىم كېچىدىمۇ يۈز بېرىپ قېلىشى مۇمكىن ئىدى. ئۇ مۇنداقمۇ خىيالىنى سۈرۈپ باققانىدى، بۇ خىيالى تولىمۇ يارقىن، يېقىملىق ئىدى: ئۇ كاردورددا ماڭغاچ ئوقنىڭ ئېتىلىشىنى كۈتۈۋاتاتتى. ئۇ ئوقنىڭ ھەرزامان كېلىپ قالدىغانلىقىنى بىلەتتى. ھەممە ئىش ھەل بولدى، چىرايلىق تۈگىدى، ھەممە خالاس بولدى. ئەمدى يەنە گۇمان، مۇنازىرە، ئازاب - ئاغرىق، قورقۇنچ قالمىدى. ئۇنىڭ بەدىنى ساغلام، كۈچلۈك ئىدى. ئۇ تولىمۇ يەڭگىل قەدەملەر بىلەن خۇشال تۇيغۇدا قەدەم تاشلاۋاتاتتى، قۇياش نۇرى ئەتراپىنى يورۇتۇپ تۇراتتى. ئۇ شەپقەت مىنىستىرلىكىنىڭ تار، ئاق كاردورددا ئەمەس، بەلكى قۇياش نۇرى يورۇتۇپ تۇرغان، كەڭلىكى بىر كىلومېتىر كېلىدىغان بىر كاردورددا ئىدى. ئۇ بۇ يەردە خۇددى دورا ئىچىۋالغاندەك بىر خىل ھاياجانلىق ھېس - تۇيغۇدا كېتىپ باراتتى. ئۇ ئالتۇن رەڭ سەھرادا، توشقانلار ئوتلايدىغان بىر كونا ئوتلاقتىكى چىغىر يولدا

كېتىۋاتاتتى. ئۇ تاپىنى ئاستىدىكى قىسقا، قويۇق چىملاردىن، يۈزىگە چۈشۈۋاتقان قۇياش نۇرىدىن ھۇزۇرلىنىۋاتاتتى. ئونلاقنىڭ چۆرىسىدىكى قارايغاچلار مەيىن شامالدا يەڭگىل ئىغاڭلاپ تۇراتتى، ئۇنىڭ يەنە بىر تەرىپىدە بىر يەردە بىر ئېرىق بار بولۇپ، سۆڭەكلەر ئاستىدىكى ئۇنىڭدىن شەكىللەنگەن ياپپىشىل كۆلچەكلەردە، بېلىقلار ئۇزۇشۇپ يۈرەتتى.

بىردىنلا ئۇنىڭ ۋۇجۇدىنى قورقۇنۇچ قاپلىۋالدى. ئۇنىڭ دۈمبىلىرىمۇ تەرلەپ كەتتى. ئۇنىڭ قۇلقىغا ئۆزىنىڭ يۇقىرى ئاۋازدا «جۇلىيا! جۇلىيا! جۇلىيا! سۆيۈملۈكۈم جۇلىيا!» دەپ توۋلاپ تاشلىغىنى كىردى. دەقىقىچىلىك بىر ۋاقىت، ئۇ پۈتۈنلەي جۇلىيا قېشىدا باردەك بىر تۇيغۇغا كېلىپ قالغانىدى. جۇلىيا ئۇنىڭ بىلەن بىللە ئەمەس، بەلكى ئۇنىڭ ئىچىدىدەك قىلاتتى. خۇددى ئۇنىڭ تېرە توقۇلمىلىرىنىڭ ئىچىگە كىرىپ كەتكەندەك ئىدى. شۇ دەقىقىنىڭ ئۆزىدە، جۇلىيا ئۇنىڭغا بۇرۇنقى بىللە بولغان چاغلىرىدىكىدىنمۇ سۆيۈملۈك بىلىنىدى. شۇنداقلا ئۇ يەنە جۇلىيانىڭ مەلۇم بىر يەردە ھاياتلىقىنى، ئۇنىڭ ياردىمىگە مۇھتاجلىقىنىمۇ بىلەتتى. ئۇ كارۋاتتا يېتىپ ئۆزىنى تىنچلاندۇرماقچى بولدى. ئۇ نېمە ئىش قىلىپ قويدى؟ بۇ دەقىقىلىك كەتكۈزۈپ قويۇش، ئۇنىڭغا يەنە قانچە يىللىق ئازاب ئېلىپ كېلەر؟ بىردەمدىلا ئۆتۈكنىڭ تاراقلىغىنى ئاڭلاندى. ئۇلار بۇنداق قىلمىشنى جازالىماي قالمايتتى. ئۇلار ئىلگىرى بىلمەي قالغان بولسا ھازىر بىلىدىكى، ۋىنىستون ئۇلار بىلەن بولغان كېلىشىمنى بۇزغانىدى. دېمەككى، ئۇ پارتىيەگە بويسۇندى، ئەمما ئۇنىڭغا تېخىچە ئۆچ. ئۆتكەن كۈنلەردە، ئۇ ئۆزىنىڭ ئەكسىيەتچىل مېڭىسىنى، ئىتائەتمەن تاشقى قىياپىتى ئاستىغا يوشۇرغان ئىدى. ھازىر ئۇ يەنە بىر قەدەم چېكىنگەنىدى. ئۇ كاللىسىدا بويسۇنغان، ئەمما يەنە قەلبىنىڭ ئەڭ چوڭقۇر يەرلىرىنى ساقلاپ قېلىشنى ئۈست قىلغان ئىدى. ئۇ بۇنىڭ خاتالىقىنى بىلەتتى، ئەمما ئۇ مۇشۇنى تاللىغانىدى. ئۇلار بۇنى

چۈشەنەتتى، ئوبرايىمۇ بۇنى چۈشەنەتتى. بۇلارنىڭ ھەممىسى ئەنە شۇ ھاماقەتلەرچە تۈۋلاشتا، ئىقرار قىلىپ تاشلانغان ئىدى. ئىشلار ئەمدى يەنە قايتىدىن باشلىناتتى. بەلكىم يەنە بىر قانچە يىل كېتىشى مۇمكىن ئىدى. ئۇ ئۆزىنىڭ ھازىرقى قىياپىتىنى ئوبدان ئېسىمدە تۇتۇۋالاي دېگەندەك، قوللىرىدا يۈزىنى سىلاپ چىقتى. يۈزىگە چوڭقۇر قورۇقلار تارتىلغانىدى، مەڭىز سۆڭەكلىرىمۇ قولغا ئۇچلۇق تۇرۇندى. بۇرنىمۇ پاناقلىشىپ كەتكەنىدى. ئۇنىڭدىن باشقا، ئۇ ئەڭ ئاخىرقى قېتىم ئەينەككە قارىغاندا، ئۇنىڭغا يېڭى چىش سېلىپ قويۇلغان ئىدى. ئۆزىنىڭ چىرايىنىڭ قانداقلىقىنى بىلىۋالمىغاندا، ھەرخىل ئىپادىلەرنى يوشۇرۇش تەسكە چۈشەتتى. ئەمما ھەر قانداق ئەھۋال ئاستىدا، چىراي ئىپادىسىنى كونترول قىلىپ قويۇشلا يېتەرلىك ئەمەس ئىدى. ئۇ تۇنجى قېتىم، ناۋادا بىرەر مەخپىيەتلىكنى يوشۇرماقچى بولساڭ، چوقۇم ئۇنى ئۆزۈڭدىنمۇ يوشۇرۇشۇڭ كېرەككەن، دېگەننى چۈشەندى. پۈتۈن جەرياندا، سەن ئۇنىڭ بارلىقىنى بىلىشىڭ لازىم، ئەمما لازىم بولمىغىچە، ئۇنى ئېڭىڭغا ھەرقانداق شەكىلدە ئېلىپ كىرمەسلىكىڭ كېرەك ئىكەن. ئەمدى ھازىردىن باشلاپ، ئۇ توغرا ئويلىشىلا ئەمەس، يەنە توغرا ھېس قىلىشى، توغرا چۈش كۆرۈشىمۇ لازىم ئىدى. يەنە نەپىتىنى خۇددى توپنى ساقلىغاندەك، بەدەننىڭ ئىچىدە، ئەمما بەدىنىدىن ئايرىپ ساقلىشى، ئۇنى بەدىنىنىڭ بىر پارچىسى قىلىۋالماسلىقى كېرەك ئىدى.

كۈنلەرنىڭ بىرىدە ئۇنى ئېتىۋېتىدۇ. سىز ئۇنىڭ قاچانلىقىنى بىلەلمەيسىز. ئەمما بىر نەچچە سېكونت بۇرۇن ئۇنى پەرەز قىلىش مۇمكىن. بۇ دائىم كارىدوردا ماڭغاندا، ئارقا مېڭىسىگىلا ئېتىلاتتى. ئون سېكونت بەلكىم يېتەرلىكتۇ. شۇ چاغدا ئۇنىڭ ئىچىدىكى دۇنيا ئاشكارا بولاتتى. ئاندىن كېيىن، بىردىنلا بىر ئېغىز گەپ قىلماي، قەدىمىنى توختاتماي، چىرايىنى مەت قىلماي نىقابىنى يىرتىپ تاشلايتتىدە، «ياڭ!» قىلغان ئاۋاز بىلەن تەڭ ئۇنىڭ غەزەپ -

نەپرەتتى ئوت چاچاتتى. نەپرەت گویا كۈچلۈك يالقۇن كەبى ئۇنىڭ پۈتۈن ۋۇجۇدىنى قاپلايتتى. يەنە شۇنىڭ بىر ۋاقتتا «ياڭ!» قىلغان ئاۋاز بىلەن ئوق ئېتىلاتتى، ئۇلار ئۇنىڭ مېڭىسىنى ئۆزگەرتەلمەي، كونترول قىلالماي پارە - پارە قىلىۋېتەتتى. بۇنداق قىلىشقا بەك كېچىككەن ياكى بەك بالدۇر بولۇشىمۇ مۇمكىن ئىدى. شۇنىڭ بىلەن ئۇنىڭ كاللىسىدىكى ئەكسىيەتچى ئىدىيە جازاسىز، تۆۋەنسىز قېلىپ قالغان بولاتتى، ئۇلار بۇنىڭغا مەڭگۈ يېتەلمەيتتى. ئۇنىڭ كاللىسىدىن بىر تۆشۈك ئېچىپ قويغانلىق، ئۇلار ئۆزىنىڭ مۇكەممەللىكىدىن بىر تۆشۈك ئېچىپ قويغانلىق ئىدى. ئۇلارغا نەپرەتلىنىپ ئۆلۈپ كېتىش ئەركىنلىك ئىدى. ئۇ كۆزىنى يۈمىدى. بۇ زېھنى مەشىق قوبۇل قىلىشتىنمۇ كۆپ قىيىن ئىدى. بۇ ئۆزىنى ئۆزى خورلاش، ئۆزىنى ئۆزى دەپسەندە قىلىش ئىدى. ئۇ ئەمدى ئەڭ مەينەت يەرگە تاشلىناتتى. ئادەمنىڭ كۆڭلىنى ئەڭ ئېلىشتۇرىدىغان، ئەڭ قورقۇنچلۇق نەرسە نېمە؟ ئۇ غوجاكنى ئويلىدى. قاپقارا بۇرۇتلۇق بۇ يوغان يۈز (ئۇ دائىم بۇنى تەشۋىقات رەسىملىرىدە كۆرگەچكە، ئۇنى شۇنداق بىر مېتىر كەڭلىكتە تەسەۋۋۇر قىلاتتى) ۋە ئۇنىڭدىكى كۆز قەيەرگە بارسا ئۇنىڭدىن ئۈزۈلمەيتتى، ئۇنىڭ كاللىسىغا خالىغانچە كىرىپ چىقاتتى. ئۇنىڭ غوجاكنى نىسبەتەن ھەقىقىي تەسىراتى قانداق بولغىدى؟

كارىدوردىن ئۆتۈكلىنىڭ ئېغىر ئاۋازى كېلىشكە باشلىدى. تۆمۈر ئىشىك جاراڭشىپ ئېچىلدى. ئوبرايىن كامىرغا كىردى. كەينىدە ھېلىقى شام چىراي ئوفېتسىر ۋە قاراۋۇللار بار ئىدى.

— ئورنۇڭدىن تۇرۇپ بۇياققا كەل، — دېدى ئوبرايىن.

ۋىنستون ئۇنىڭغا روبرو تۇردى. ئوبرايىن ئۇنىڭ مۇرىسىنى كۈچلۈك قوللىرى بىلەن چىڭ تۇتۇپ، ئۇنىڭغا يېقىندىن قارىدى.

— سەن مېنى ئالداشنى ئويلايتىكەنسەن، — دېدى ئۇ، — بۇ ئۇچىغا چىققان ھاماقەتلىك. تۈز تۇر. يۈزۈمگە قارا.

ئۇ توختاپ، سەل سىياپە تەلەپپۇزدا دېدى :

— سەن بارغانسېرى ئىلگىرىلەۋاتىسەن، ئەقلىي جەھەتتە چاتاق يوق. پەقەت ھېسسىيات جەھەتتىن ئىلگىرىلەش بولمايۋاتىدۇ. ئېيتقىنا — ئېسىڭدە بولسۇن يالغان ئېيتما — سېنىڭ غوجاڭغا بولغان ھەقىقىي ھېسسىياتىڭ قانداق؟
— مەن ئۇنىڭغا ئۆچ.

— سەن ئۇنىڭغا ئۆچ، ياخشى، ئەمدى ئەڭ ئاخىرقى قەدەمگە كەلدۇق. سەن غوجاڭنى چوقۇم ياخشى كۆرۈشۈڭ كېرەك، ئۇنىڭغا بويسۇنۇپ قويۇشلا يېتەرلىك ئەمەس، چوقۇم ئۇنى ياخشى كۆرۈشۈڭ كېرەك.

ئۇ ۋىنىستوننى قاراۋۇللارغا ئىتتىرىپ بەردى ۋە:

— 101 - نومۇرلۇق ئۆيگە، — دېدى.

5

ئۇنىڭ كامىرى ھەر بىر باسقۇچ ئالماشقاندا، ئۇ ئۆزىنىڭ بۇ دەرىزىسىز بىنانىڭ قايسى تەرىپىدەرك ئىكەنلىكىنى سەل - پەل تەخمىن قىلاتتى. بەلكىم ھاۋا بېسىمىدا سەل پەرق بولۇشى مۇمكىن ئىدى. قاراۋۇللار ئۇنى دۇمبالىغان كامىر يەر ئاستىدا ئىدى. ئوبرايىن ئۇنى سوراق قىلغان ئۆي بولسا تورۇسقا يېقىن بىر قەۋەتتە ئىدى، بۇ يەر بولسا ئەڭ تېگىدە ئىدى.

بۇ ئۆزى كىرىپ باققان كۆپىنچە كامىرلاردىن چوڭراق ئىدى. ئەمما ئۇ ئەتراپىغا بەك دىققەت قىلمىدى. پەقەت ئالدى تەرىپىدىكى ئىككى دانە كىچىك ئۈستەلگە دىققەت قىلدى، ھەر ئىككىلىسى يېشىل رەڭلىك قېلىن رەختتە قاپلانغان ئىدى. بىرى ئۇنىڭغا بىرەر مېتىر كېلەتتى، يەنە بىرى سەل يىراقراق ئىدى. ئۇ بىر ئورۇندۇققا چىڭ باغلىۋېتىلگەن بولۇپ، مىدىر - سىدىر قىلالمايتتى، ھەتتا بېشىنىمۇ

مىدىتالىمايتتى، ئۇنىڭ بېشى ئىككى دانە ياپىلاق نەرسىنىڭ ئارىسىغا ئېلىنغان بولۇپ پەقەت ئۇدۇلغىلا قارىيالايتتى.

ئۇ بىردەم يالغۇز قالدى، ئاندىن ئىشىك ئېچىلىپ ئوبرايىن كىرىپ كەلدى.

— سەن مەندىن 101 - نومۇرلۇق ئۆيدە نېمە بار دەپ سورىغاننىڭ، مەن ساڭا سەن بۇنى ئاللىقاچان بىلىپ بولغان، بۇنى ھەممەيلەن بىلىدۇ دېگەنتىم. 101 - نومۇرلۇق ئۆيدىكى نەرسە، دۇنيادىكى ئەڭ قورقۇنچلۇق نەرسە، — دېدى ئوبرايىن. بىر قاراۋۇل كىردى، قولىدا تۆمۈر قەپەزدەك بىر نېمە بار ئىدى. ئۇ بۇنى يىراقتىكى ئۈستەلنىڭ ئۈستىگە قويدى. ئوبرايىن توسۇۋالغاچقا، ۋىنستون ئۇنى كۆرەلمىدى.

— دۇنيادىكى ئەڭ قورقۇنچلۇق ئىش، بەلكىم ئادەمگە قاراپ ھەرخىل بولىدۇ. تىرىك كۆمۈلۈش، كۆيدۈرۈپ ئۆلتۈرۈلۈش، سۇغا تۇنجۇقتۇرۇلۇش، مىخلىنىش ۋە ياكى باشقا نۇرغۇنلىغان ئۆلتۈرۈش ئۇسۇللىرى قورقۇنچلۇق بىلىنىشى مۇمكىن. ئەمما يەنە بەزى ئادەملەرگە نىسبەتەن، ئەڭ ئادەتتىكى نەرسىلەر ئەڭ قورقۇنچلۇق بولۇشى مۇمكىن، گەرچە ئۇ ئەجەللىك نەرسە بولمىسىمۇ.

ئوبرايىن سەل بىر تەرەپكە يۆتكەلدى، شۇنىڭ بىلەن ۋىنستون ئۈستەلدىكى نەرسىنى كۆرەلمىدى. ئۇ ئۈستىدە تۇتقۇچى بار تۆتبۇرجەك تۆمۈر قەپەز ئىدى. ئۇنىڭ ئالدى تەرىپىدە قىلچىۋارلارنىڭ نىقابىدەك بىر نەرسە ئورنىتىلغان بولۇپ، سەل كۆيۈپ تۇراتتى. قەپەز ۋىنستوندىن ئۈچ - تۆت مېتىر يىراقلىقتا بولسىمۇ، قەپەزنىڭ ئىككى بۆلەككە ئايرىلغانلىقىنى، ھەر ئىككىلىسىدە قانداقتۇر بىر ھايۋان بارلىقىنى كۆردى. ئۇ چاشقان ئىدى.

— ساڭا نىسبەتەن، — دېدى ئوبرايىن، — دۇنيادىكى ئەڭ قورقۇنچلۇق نەرسە چاشقان.

ئۇ قەپەزگە قاراپلا تىترەشكە باشلىغانىدى، ئەمدى ئۇنىڭ پۈتۈن

ۋۇجۇدىنى تەسۋىرلىگۈسىز بىر خىل قورقۇنچ قاپلىۋالدى. ئۇ ئەمدى قەپەزگە ئاۋۇ نىقابىنى نېمىشقا ئورنىتىپ قويغانلىقىنى چۈشەندى، ئۇنىڭ پۈتۈن ئىچ - ئەزالىرى قورقۇنچتىن مۇزدەك بولۇپ كەتتى. — ئۇنداق قىلساڭ بولمايدۇ! — دەپ ئاۋازىنىڭ بېرىچە ۋارقىرىدى ۋىنىستون.

— مۇمكىن ئەمەس! مۇمكىن ئەمەس! ئۇنداق قىلما!

— سېنىڭ چۈشۈڭدىكى ھېلىقى ۋەھىمە ھازىرمۇ ئېسىڭدە بارمۇ؟ ئالدىڭ تەرەپتە قاراڭغۇ بىر تام بار ئىدى، قۇلىقىڭغا قانداقتۇر بىر خىل ئاۋازلار كىرىپ تۇراتتى، تامنىڭ يەنە بىر تەرىپىدە قورقۇنچلۇق بىر نەرسە بار ئىدى. سەن ئۇنىڭ نېمىلىكىنى بىلەتتىڭ، پەقەت ئۇنى ئويلاشتىن ئۆزۈڭنى قاچۇرغان ئىدىڭ، تامنىڭ ئۇ تەرىپىدىكى نەرسىلەر دەل چاشقانلار ئىدى.

— ئوبرايىن، — دېدى ۋىنىستون ئاۋازىنى كونترول قىلىشقا تىرىشىپ، — بۇنىڭ ھاجىتى يوقلىقىنى بىلىسىز. مېنى نېمە قىل دەيسىز؟ ئوبرايىن ئۇدۇل جاۋاب بەرمىدى. ئۇ يەنە ئوقۇتقۇچىلاردەك قىياپەتتە، خۇددى ۋىنىستوننىڭ كەينىدىكى نۇرغۇن تاماشىبىنلارغا سۆزلەۋاتقاندەك ھالەتتە سۆزىنى باشلىدى:

— ئاغرىق زادى يېتەرلىك ئەمەس، بەزىدە ئىنسانلار ئاغرىقتىنمۇ غالىب كېلىدۇ، ھەتتا ئۆلۈم گىرداۋىدىمۇ. ئەمما يەنىلا ھەرقانداق ئادەم چىدىيالمايدىغان، بەرداشلىق بېرەلمەيدىغان، ئويلاشقىمۇ يېتىنالمىدىغان نەرسىلەر بار. بۇنىڭ باتۇرلۇق ياكى قورقۇنچاقلىق بىلەن ئالاقىسى يوق. ئادەم بىر ھاڭغا چۈشۈپ كەتكەندە، ئۇنىڭ بىر ئارغامچىنى تۇتۇۋېلىشى قورقۇنچاقلىق ئەمەس، خۇددى شۇنىڭدەك، چوڭقۇر سۇدىن چىققاندا نەپەس ئېلىۋېلىشمۇ قورقۇنچاقلىق ئەمەس، بۇ يوقانچىلىق بولمايدىغان تەبىئىي رېفلىكس. چاشقانمۇ دەل شۇنىڭ مىسالى. ساڭا نىسبەتەن چاشقان ئەڭ قورقۇنچلۇق. بۇ سەن ھەرقانچە

قىلساڭمۇ بەرداشلىق بېرەلمەيدىغان بىر ۋەھىمە. بۇنداق چاغدا، سەن ئۆزۈڭدىن نېمە تەلەپ قىلىنسا شۇنى قىلسەن.

— ئۇ زادى نېمە؟ زادى نېمە قىلىمەن؟ ئۇنىڭ نېمىلىكىنى بىلمىسەم قانداق قىلىمەن؟

ئوبرايىن قەپەزنى ئېلىپ، يېقىنراق ئۈستەلگە قويدى. ۋىنىستون چاشقانلارنىڭ كۈسۈلداشقانلىرىنى ئاڭلىدى. ئۇ شۇ تاپتا ئۆزىنى چەكسىز تەنھا ھېس قىلدى، ئۇ ھازىر قۇياش قىزىدۇرۇۋاتقان پايانسىز بىر دالدا يالغۇز قالغانىدى، يىراق بىر يەرلەردىن كېلىۋاتقان ئاۋاز ئۇنىڭ قۇلقىغا كىرىۋاتاتتى. ۋەھالەنكى، ئاۋۇ قەپەز ئۇنىڭدىن پەقەت ئىككى مېتىرلا يىراقلىقتا ئىدى. بۇ ناھايىتى يوغان، رەڭگىمۇ كۈلرەڭ ئەمەس، بېغىررەڭ، ئىنتايىن يىرتقۇچ چاشقانلار ئىدى.

— چاشقان، — داۋاملاشتۇردى ئوبرايىن يەنىلا بايامقى ئەلپازىدا، — گەرچە غاجلىغۇچى ھايۋان بولسىمۇ، ئەمما ئۇ گۆشخور، بۇنى سەن بىلمىسەن ۋىنىستون. سەن ھەقىچان نامراتلار مەھەللىلىرىنىڭ كۆچىلىرىدا يۈز بېرىدىغان بەزى ئىشلارنى ئاڭلىغان. بەزى مەھەللىلەردە ئانىلار بوۋاقلارنى ئۆز ئۆيىدە ھەتتا بەش مىنۇتمۇ يالغۇز قويۇپ قويايلىدۇ. چاشقانلار چوقۇم بوۋاقلارغا ھۇجۇم قىلىدۇ. كۆزنى يۇمۇپ ئاچقىچە، ئۇنىڭ سۆڭەكلىرىلا ئېشىپ قالىدۇ. ئۇلار يەنە كېسەل، ئۆلۈپ قالاي دېگەن ئادەملەرگىمۇ ھۇجۇم قىلىدۇ. ئۇلار ئاجايىپ ئەقىللىقكى، ئادەملەرنىڭ نىمجان، بىچارىلىشىپ قالغىنىنى بىردەمدىلا بىلىۋالىدۇ.

شۇ چاغدا قەپەزدىن تۇيۇقسىز قاتتىق چىقىرىغان ئاۋاز ئاڭلاندى. بۇ ۋىنىستونغا ناھايىتى يىراقتىن كەلگەندەك ئاڭلاندى. ئۇلار بىر - بىرى بىلەن ئۇرۇشۇۋاتاتتى، ئۇلار ئارىدىكى توساققا ئۆزلىرىنى ئۇرۇپ بىر - بىرىگە ئېتىلاتتى. چوڭقۇر بىر ئىگرىغان ئاۋاز ئاڭلاندى. بۇ ۋىنىستوندىن چىقىۋاتاتتى.

ئوبرايىن قەپەزنى قولغا ئېلىپ ئۇنىڭدىكى بىر نېمىنى باستى، تاراققىدە قىلغان بىر ئاۋاز ئاڭلاندى. ۋىنىستون ئورۇندۇقتىن بوشىنىش ئۈچۈن، ساراڭلارچە جان تالىشىپ كەتتى، پايدىسى يوق ئىدى. ئۇنىڭ ھەممە يېرى ھەتتا بېشىمۇ قىمىرلىغۇسىز باغلىۋېتىلگەن ئىدى. ئوبرايىن قەپەزنى يېقىنلاشتۇردى، ئۇ ۋىنىستوننىڭ يۈزىگە بىر مېتىرمۇ قالمىدى.

— مەن بىرىنچى كۈنۈپكىنى باستىم، — دېدى ئوبرايىن، — سەن قەپەزنىڭ قۇرۇلمىسىنى بىلسەن. بۇ نىقاپ بېشىڭغا ئوبدان كېلىدۇ. بۇنىڭدا باشقا تۆشۈك يوق، مەن ئىككىنچى كۈنۈپكىنى باسقاندا، قەپەز ئېچىلىپ، ماۋۇ يىرتقۇچلار ئوقتەك ئېتىلىپ چىقىدۇ. سەن چاشقانلارنىڭ سەكرىگىنىنى كۆرگەنمىتىڭ؟ ئۇلار سېنىڭ يۈزۈڭگىلا ئېتىلىدۇ ۋە بىردەمدىلا ئۇنىڭ ئىچىگە كىرىپ كېتىدۇ. بەزىدە ئۇلار كۆزگە باشتا ھۇجۇم قىلىدۇ. بەزىدە يۈزىدىنلا تۆشۈك ئېچىپ، تىلىنى يەۋىتىدۇ.

قەپەز يېقىنلاشتۇرۇلدى، ئۇ تېخى ئېتىك ئىدى. چاشقانلارنىڭ ئادەمنىڭ تىنىنى شۈركەندۈرىدىغان ئاۋازى خۇددى بېشى تەرەپتىن كېلىۋاتقانداك ئاڭلاندى. ئەمما ئۇ يەنىلا ئۆزىنىڭ قورقۇنچىسىغا قارشى تەلۋىلەرچە كۈرەش قىلدى، ئويلاش، ئويلاش، بىرەر دەقىقە قالسىمۇ ئويلاش بىردىنبىر ئۈمىت ئىدى. تۇيۇقسىز چاشقانلارنىڭ پۇرىقى ئۇنىڭ بۇرغىغا تۇرۇلدى. بۇنىڭدىن كۆڭلى ئېلىشىپ، ھۈشىدىن كېتەيلا دەپ قالدى، ئۇنىڭ كۆز ئالدى قاراڭغۇلاشتى. ئۇ بىردىنلا ساراڭغا، چىرقىراپ تۇرىدىغان ھايۋانغا ئايلاندى. ئۇنىڭ كاللىسىغا بۇ قاراڭغۇلۇقتىن بىر ئوي كەلدى. بۇ يەردە پەقەت ۋە پەقەت بىرلا يول بار. ئۇ چوقۇم ئۆزى بىلەن چاشقانلارنىڭ ئوتتۇرىسىغا يەنە بىر ئادەمنى قويۇشى كېرەك ئىدى.

بۇ چاغدا نىقاپ ئۇنىڭغا باشقا ھېچنېمىنى كۆرسەتمىدى، قەپەزنىڭ ئىشىكى ئۇنىڭغا پەقەت ئىككى غېرىچلا قالغانىدى. چاشقانلار نېمە

ئىش بولۇۋاتقانلىقىنى بىلىپ بولغانىدى. ئۇلارنىڭ بىرى توختىماستىن سەكرەپ تۇراتتى. تۈكلىرى چۈشۈپ كەتكەن يەنە بىر قېرىراقى تىرناقلىرى بىلەن قەپەزنى تۇتۇپ، ئۆرە تۇرۇلغان ھالدا ۋەھىمىلىك پۇشۇلداپ تۇراتتى. ۋىنىستون ئۇنىڭ بۇرۇنلى ۋە سېرىق چىشلىرىنى كۆردى. ئۇنىڭ كاللىسىنى يەنە قاراڭغۇلۇق، تەشۋىرلىگۈسىز ۋەھىمە باستى، ئۇ ئويلىيالمىتتى، ھېچنېمە قىلالمايتتى.

— بۇ قەدىمكى جۇڭگودا ئادەتتىكى بىر جازا ئىدى، — دېدى ئوبراين دائىمقەدەك بىمالال ھالدا.

نىقاپ ئۇنىڭ يۈزىگە يېقىنلاشتۇرۇلدى. نىقاپتىكى تور ئۇنىڭ يۈزىگە تەگدى. ئۇنىڭدا بىردىنلا كېچىككەنە ئۈست پەيدا بولۇپ قالدى. بەك كېچىككەن ئىدى، بەلكىم راستىنلا كېچىككەندۇ. شۇ دەقىقىدە، ئۇ دۇنيادا پەقەت بىرلا بەدەننىڭ، ئۇنىڭ ئورنىدا چاشقانغا يەم بولسا بولىدىغانلىقىنى چۈشەندى. ئۇ ساراڭدەك قايتا - قايتا توۋلاشقا باشلىدى.

— جۇليانى! جۇليانى! مېنى ئەمەس! ئۇنىڭغا نېمە قىلساڭ كارىم يوق! ئۇنىڭ يۈزلىرىنى چاپىنۋەتسۇن! سۆڭەكلىرىنى غاجسۇن! مېنى ئەمەس! جۇليانى!

ئۇ ئارقىغا يىقىلدى. ئۇ ئىنتايىن چوڭقۇر يىقىلغانىدى. چاشقانلاردىن ئىنتايىن يىراق ئىدى. يەنىلا ئورۇندۇققا باغلاقلق، ئۇ پولىدىنمۇ ئۆتۈپ كەتتى، بىنانىڭ تامللىرىدىن، يەردىن، ئوكيانلاردىن، ئاتموسفېرادىن، پلانېتلاردىن ... ئۆتۈپ نەچچە مىڭ يورۇقلۇق يىلى يىراقلىققا ئۇچۇپ كەتتى. چاشقانلاردىن ئىنتايىن يىراق بىر جاي ئىدى، ئەمما يېنىدا يەنىلا ئوبراين بار ئىدى. يۈزىدە يەنىلا مۇزدەك تۆمۈر تور تۇراتتى. ئۇ ئەتراپىنى قاپلىغان قاراڭغۇلۇق ئىچىدىن تارقىقىدە قىلغان ئاۋازنى ئاڭلىدى. ئۇ قەپەز ئىشىكىنىڭ ئېتىلىگەنلىكىنى بىلدى. ئىشىك قايتا ئېچىلمىدى.

كاشتان دەرىخى قەھۋەخانىسىدا تۈزۈك خېرىدار يوق ئىدى. دەرىزىدىن چۈشكەن قۇياش نۇرى، توپا بېسىپ كەتكەن ئۈستەل يۈزىگە، تەكشى سېپىلگەن ئىدى. سائەت 15 بولغانىدى. ئېكراندىن مېتال تاراڭلىغاندەك بىر خىل مۇزىكا ئاڭلىنىۋاتاتتى.

ۋىنىستون ئاۋۋالقىدەكلا، بىر بۇرجەكتە ئالدىدىكى قۇرۇق ئىستاكانغا قاراپ ئولتۇراتتى. ئۇ پات - پات ئۇدۇل تامدىكى يوغان چىرايغا قاراپ قوياتتى. رەسىمنىڭ ئاستىغا چوڭ ھەرىپلىك قىلىپ «غوجاكنىڭ كۆزى سەندە» دېگەن خەت بېسىلغان ئىدى. مۇلازىم كېلىپ ئىستىكاننى زەپەر ئارچا ھارىقى بىلەن تولدۇردى، ئاندىن ئېغىزىدىن ئىنچىكە نەيچە ئۆتكۈزۈلگەن يەنە بىر بوتۇلكىدىن، بىر نەچچە تېمىم بىر نېمە تېمىتىپ چايقاپ ئارىلاشتۇرۇپ قويدى. ئۇ سېرىنگۈل ئەملىك شېكەر جەۋھىرى بولۇپ، مۇشۇ قەھۋەخانىنىڭ ئالاھىدە مەھسۇلاتى ئىدى.

ۋىنىستون ئېكراندىن چىقىۋاتقان ئاۋازنى ئاڭلاۋاتاتتى. ھازىر ئۇنىڭدىن مۇزىكا چىقىۋاتاتتى. ئەمما ھەر ۋاقىت تىنچلىق مىنىستىرلىكىنىڭ بىرەر ئالاھىدە خەۋىرى ئاڭلىتىلىشى مۇمكىن ئىدى. ئافرىقىدىكى ئۇرۇش قىرغىنىدىن كېلىۋاتقان خەۋەرلەر ئادەمنى ناھايىتى ئەنسىز قىلاتتى. ۋىنىستوننىڭ غېمى شۇنىڭدا قالغانىدى، بىر ياۋروئاسىيا ئارمىيەسى (ئوكيانىيە ئەزەلدىن ۋە ھازىرمۇ ياۋروئاسىيا بىلەن ئۇرۇشتا ئىدى) ناھايىتى تېز سۈرئەتتە جەنۇبقا قاراپ ئىلگىرىلەۋاتاتتى. كۈندۈزلۈك خەۋەر قەيەرگە يېتىپ كەلگەنلىكى ھەققىدە ھېچقانداق ئېنىق بىر نېمە دېيىمگەن ئىدى، ئېھتىمال شۇ تاپتا كونگونىڭ ئېغىزى ئۇرۇش مەيدانىغا ئايلىنىپ بولغان بولۇشى مۇمكىن ئىدى. بىرازبۇللى ۋە لۇپولدىۋىللى خەتەر ئىچىدە ئىدى. بۇنى ئېنىقراق بىلىش ئۈچۈن خەرتىگە قاراشنىڭ ھاجىتى يوق ئىدى. ئۇ مەركىزىي ئافرىقىنى قولدىن بېرىپ قويۇش مەسىلىسىلا بولماستىن، بۇ ھازىرغىچە بولغان

پۈتۈن ئۇرۇش مابەينىدە، ئوكيانىيەنىڭ تېررىتورىيىسىنىڭ تۇنجى قېتىم ھەقىقىي تەھدىتكە ئۇچرىغانلىقىدىن دېرەك بېرەتتى.

بىردىنلا ۋىنىستوننىڭ ۋۇجۇدىنى كۈچلۈك ھاياجان، بىر خىل مەمنۇنىيەت قاپلىدى، يەنە دەرھال ئۆچتى. ئۇ ئۇرۇش ھەققىدە ئويلىنىشنى توختاتتى. بۇ كۈنلەردە ۋىنىستون ئۆزىنىڭ دىققىتىنى بىرەر نۇقتىدا بىر نەچچە مىنۇتمۇ مەركەزلەشتۈرەلمەيتتى. ئۇ ئىستاكانى ئېلىپ بىر كۆتۈرۈش بىلەنلا قۇرۇق دېۋەتتى. دائىمقىدەك، ئارچا ھارقى ئۇنى جۇغغىدە بىر ئىترەتتى، ۋىنىستون ئازراق بىر نېمىلەرنى ياندۇردى. بۇ ئادەمنىڭ كۆڭلىنى بەكلا ئىلەشتۈرەتتى. سېرىنگۈل بىلەن شېكەر جەۋھىرىنىڭ ئۆزىمۇ ئادەمنى بىئارام قىلىدىغان بولۇپ، ئارچا ھارقىدىكى ماي تەمىنى يوق قىلالمايتتى. ھەممىدىن ئادەمنىڭ كۆڭلىنى ئىلەشتۈرىدىغىنى، ھارقىنىڭ پۇرىقى بولۇپ، بۇ دائىم ۋىنىستوننىڭ كاللىسىدا ھېلىقى نېمىلەرنىڭ پۇرىقى بىلەن ئارىلىشىپ

...

ئۇ ئۇلارنىڭ نامىنى ھەرگىز ئاتايمۇ سالمايتتى، ھەتتا كۆز ئالدىغا كەلتۈرۈشتىنمۇ ئۆزىنى قاچۇراتتى. ئۇ ۋىنىستوننىڭ يۈزىگە يېقىنلاشقان، پۇرىقى ۋىنىستوننىڭ دىمىقىغا ئۇرۇلغان بىر نەرسە ئىدى. ھاراق ئۇنىڭ ئاشقازىنىنى بىردىنلا ئۆرلىتىپ، ئۇ بىر نېمىلەرنى ياندۇردى. ئۇ قويۇۋېتىلگەندىن بۇيان، خېلى ئەت ئېلىپ قالغان، رەڭگى رويىمۇ خېلىلا تۈزۈلۈپ ئەسلىگە كېلىپ قالغانىدى. پۈت - قوللىرىغىمۇ خېلى جان كىرىپ، تولىشىپ قالغان، يېرىك يۈز تېرىلىرىگىمۇ خېلى قان يۈگۈرگەن ئىدى، ھەتتا تاقىر بېشىمۇ خېلى قىزىرىپ قالغانىدى. مۇلازىم ۋىنىستوندىن سورىمايلا، بىر شاخمات تاختىسى ۋە «تايىمىس گېزىتى»دىن بىر پارچە ئېلىپ كەلدى. گېزىتىگىمۇ شۇ شاخمات ستونى بار بەتنى ئېچىپ ئەكەلگەنىدى، ئۇ ۋىنىستوننىڭ ئىستاكانىنىڭ قۇرۇق ئىكەنلىكىنى كۆرۈپ، دەرھال ئارچا ھارقى ئەكىلىپ تولدۇرۇپ قويدى. مۇلازىمغا دەپ قويۇشنىڭ ھاجىتى يوق ئىدى، ئۇلار ھەممىسى

ۋىنىستوننىڭ ئادىتىنى بىلەتتى. شاخماتنى دائىم ئۇنىڭ ئۈچۈن تىزىپ قوياتتى، بۇلۇڭدىكى ئۈستەلنى دائىم ئۇنىڭغا ئېلىپ قوياتتى. ھەتتا ئادەملىق چاغلاردىمۇ، ئۇ بۇ ئۈستەلدە يالغۇز ئولتۇراتتى، چۈنكى ھەممەيلەن ئۇنىڭ بىلەن يېقىن ئولتۇرۇپ قېلىشتىن ئۆزىنى قاجۇراتتى. ئۇ ئۆزىنىڭ قانچە ئىستاك ئىچكەنلىكىنىمۇ ساناپ ئولتۇرمايتتى. مۇلازىمەتلەر ناھايىتى كىرىلىشىپ كەتكەن قەغەزگە ھېساۋاتىنى يېزىپ، پات - پات ئۇنىڭغا ئەكىلىپ بېرەتتى. ئەمما ۋىنىستون دائىم ئۇلارنى ئاز ھېسابلاپ قويغاندەك ھېس قىلاتتى، قىممەت ھېسابلىغان تەقدىردىمۇ ھېچقىسى يوق ئىدى. ھازىر ئۇنىڭدا يەتكۈدەك پۇل بار ئىدى. ئۇنىڭ ھازىر خېلى ئازادە بىر خىزمىتى بولۇپ، مائاشىمۇ ئىلگىرىكىدىن خېلى يۇقىرى ئىدى.

ئېكراندىكى مۇزىكا بىر ئادەمنىڭ ئاۋازىغا ئالماشتى. بىراق بۇ ئالدىنقى سەپنىڭ خەۋىرى ئەمەس ئىدى. پەقەت مولچىلىق مىنىستىرلىكىنىڭ بىر قىسقىلا باياناتى ئىدى. ئونىنچى ئۈچ يىللىق پىلاندا بوغۇچ ئىشلەپچىقىرىش %98 ئاشۇرۇپ ئورۇنلانغانىدى. ئۇ گېزىتتىكى شاخمات ستونغا قاراپ، شاخماتنى تىزدى. گېزىتكە يېسىلغان شاخمات ۋەزىيىتى مۇرەككەپ ئىدى، ئىككى ئاتنى ئىشلىتىپ مات قىلىشقا توغرا كېلەتتى. «ئاق تەرەپ بۇرۇن ماڭىدۇ، ئىككى قەدەمدىلا مات قىلىدۇ»، ۋىنىستون بېشىنى كۆتۈرۈپ غوجاكنىڭ رەسىمىگە قارىدى. ئاق دائىم مات قىلاتتى، ئۇ بىر خىل سىرلىق، مىستىك خىياللارغا غەرق بولدى. ھەر قېتىم شۇنداق ئورۇنلاشتۇرۇلاتتى. شاخمات تېپىشىمى سەھىپىسى تەسىس قىلىنغاندىن بۇيان، قارا بىرەر قېتىممۇ يېڭىپ باقمىغانىدى. بۇ ياخشىلىقنىڭ رەزىللىك ئۈستىدىن مەڭگۈ غالىپ كېلىدىغانلىقىنىڭ سىمۋولى ئەمەسمۇ؟ يوغان يۈز ئىنتايىن سالماق، ھەيۋەت نەزەردە ۋىنىستونغا قاراپ تۇراتتى، ئاق دائىم مات قىلاتتى.

ئېكراندىكى ئاۋاز تۈيۈقسىز توختاپ، ئۇنىڭ ئورنىغا تېخىمۇ ھەيۋەت

بىر ئاۋاز ئالماشتى:

— سائەت 15 يېرىمدا مۇھىم ئۇقتۇرۇش بار. ئون بەش يېرىمدا!
ئۇقتۇرۇش ئىنتايىن مۇھىم. دىققەت قىلىڭلار، ئۆتۈپ كېتىپ قالمسۇن،
ئون بەش يېرىمدا!

ھېلىقى جاراڭ - جۇرۇڭ مۇزىكا يەنە باشلاندى.

ۋىنىستوننىڭ يۈرىكى دۇيۇلدەشكە باشلىدى. بۇ ئالدىنقى
سەپنىڭ خەۋىرى ئىدى. ئۇنىڭ تۇيغۇلىرى ئۇنىڭغا بۇنىڭ يامان
خەۋەرلىكىنى ئېيتىۋاتاتتى. ئافرىقىدىكى ئۈزۈل - كېسىل مەغلۇبىيەت
كۈنپويى ئۇنىڭ كاللىسىدىن كەتمەيۋاتاتتى. ئۇ خۇددى ياۋروئاسىيا
ئارمىيەسىنىڭ خۇددى سانسىز چۈمۈلەردەك، ئەزەلدىن يېمىرىلىپ
باقمىغان ئۇرۇش سېپىنى بۆسۈپ ئۆتۈپ، ئافرىقا تۇمشۇقىغا قاراپ
ئىلگىرىلەۋاتقانلىقىنى كۆرگەندەك بولدى. نېمىشقا ئۇلارغا بىر ئامال
قىلىپ پىستىرما بىلەن زەربە بېرىش ئىمكانىيىتى يوقتۇ؟ غەربىي
ئافرىقا قىرغىقى ئۇنىڭ كاللىسىدا سۇپسۈزۈك ئايان بولدى. ئۇ ئاق
ئاتنى ئېلىپ ئالدىغا بىر قەدەم ماڭدى. بۇ دەل مۇۋاپىق ئورۇن
ئىدى. ھەتتا مۇشۇ چاغنىڭ ئۆزىدىمۇ، ئۇ قارا كىيىم كىيىۋالغان بىر
ئارمىيەنىڭ جەنۇبقا ئىلگىرىلەۋاتقانلىقىنى كۆرۈۋاتقاندا، ئۈستۈمۈت
سىرلىق تەشكىللەنگەن يەنە بىر قوشۇن ئۇلارنىڭ كەينىدىنلا ئۈندى
ۋە ئۇلارنىڭ قۇرۇقلۇق، دېڭىز ئالاقە يولىنى ئۈزۈپ تاشلىدى. بۇ
قوشۇننى ئۇ ئۆزىنىڭ سۈبېكتىپ ئارزۇسى بىلەن پەيدا قىلغانلىقىنى
ھېس قىلدى. ئەمما ئۇلار تېزدىن ھەرىكەتلىنىشى كېرەك ئىدى.
ئەگەر ئۇلار پۈتكۈل ئافرىقىنى كونترول قىلسا، كېيىنكىدە ھاۋا ئارمىيە
ۋە سۇ ئاستى پاراخوتى بازىسى قۇرۇۋالسا، ئوكيانىيىنى ئىككىگە
بۆلۈۋېتەلەيتتى. بۇنىڭ ئەھمىيىتى غايەت زور ئىدى: دۇنيانىڭ تەرتىپى
قايتىدىن ئورنىتىلدى، پارتىيە غۇلايتتى. ئۇ چوڭقۇر نەپەس ئالدى.
ئۇنىڭدا بىر خىل ئارىلاش، گادىرماچ تۇيغۇلار پەيدا بويقالدى.
ياق، ئۇنى گادىرماچ دېگەندىن كۆرە، قات - قات تۇيغۇلار دەپ

تەسۋىرلەش تېخىمۇ مۇۋاپىقتەك قىلاتتى. ئادەم بۇنداق قات - قات تۇيغۇلار ئىچىدە، زادى قايسى قات تۇيغۇنىڭ ئۆز ئىچىنى ھەقىقىي ئۆرتەۋاتقانلىقىنى بىلەلمەيتتى.

بۇ گادىرماچ تۇيغۇلارمۇ ئۆتۈپ كەتتى. ئۇ ئاق ئاتنى قايتا ئەسلىدىكى جايغا قويدى. ئۇ ئەمدى خىيالىنى شاخمانغا يىغالمىدى. ئۇنىڭ ئوي - خىياللىرى يەنە قاناتلىنىشقا باشلىدى. ئۇ تولىمۇ ئاڭسىزلارچە ئۈستەلدىكى چاڭ - توزاڭ ئۈستىگە بارمىقىدا $5=2+2$ دەپ يازدى.

— ئۇلار ئىچىڭىزگە كىرەلمەيدۇ، — دېگەندى جۇليا. بىراق ئۇلار ئىچىڭىزگە كىرەلمەيتتى. «بۇ يەردە بولغان ئىشلار مەڭگۈلۈك» دېگەندى ئوبرايىن. بۇ راست گەپ ئىدى. سىز قىلىپ تاشلىغان بەزى ئىشلىرىڭىزدىن ھەرگىز ئەسلىگە كېلەلمەيتتىڭىز. ۋۇجۇدىڭىزدىكى بەزى نەرسىلەر كۆيدۈرۈۋېتىلگەن، چىرىتىۋېتىلگەن ئىدى.

ئۇ جۇليانى كۆرگەن، ئۇنىڭغا گەپ قىلغان ئىدى. ھازىر بۇ خەتەرلىك ئىش ئەمەس ئىدى. ئۇنىڭ قارىشىچە، ھازىر ئۇلارنىڭ ئۇنىڭ نېمە ئىش قىلىشى بىلەن پۈتۈنلەي كارى يوق ئىدى. ئەگەر ۋىنىستون ياكى جۇليانىڭ بىرەرى خالىسىلا، ۋىنىستون يەنە ئۇچرىشىشنى ئورۇنلاشتۇرالايتتى. ئەمەلىيەتتە ئۇلار تەسادىپىي ئۇچرىشىپ قالغانىدى. ئۇ كۈنى ھاۋا ئىنتايىن ناچار بولۇپ، مارتنىڭ سوغۇقى جاندىن ئۆتەتتى. چىملارمۇ قۇرۇپ كەتكەن، يەر توڭلاپ تۆمۈردەك بوپكەتكەندى، ھېچيەردە چېچەك دىدارى كۆرۈنمەيتتى، ناھايىتى زور قەيسەرلىك بىلەن ئاندا - ساندا بوينىنى چىقارغان گىياھلارمۇ، سوغۇق شامالدا شۈمشىيىپ تۇراتتى. ۋىنىستون ئالدىراش كېتىپ باراتتى، قوللىرىمۇ مۇزلان كەتكەن، كۆزلىرىدىن ياشلار قۇيۇلۇپ تۇراتتى، دەل شۇ چاغدا ئۆزىدىن ئون مېتىر نېرىدا جۇليانى كۆردى. ئۇ جۇليانىڭ جۇغنىڭ غەلىتىلا ئۆزگىرىپ كەتكىنىدىن بەكلا چۆچۈدى. ئۇلار بىر - بىرىگە ھېچقانداق ئىما - ئىشارەت قىلماي ئۆتۈشۈپ كەتتى، ئاندىن ۋىنىستون

بۇرۇلۇپ ئۇنىڭغا ئەگەشتى، ئەمما بەك يېقىن سوڭدېشىۋالدى. ئۇ بۇنىڭ بىخەتەرلىكىنى، ھازىر ھېچكىمنىڭ ئۇنىڭغا قىزىقمايدىغانلىقىنى بىلەتتى. جۇليا گەپ قىلمىدى. ئۇ خۇددى ۋىنستوندىن قۇتۇلماقچى بولغاندەك يانغا بۇرۇلۇپلا چىملىقنى كېسىپ ئوتتى. ئەمما ئەمدى ۋىنستون ئۇنىڭ بىلەن يانمۇ يان مېڭىشىۋەردى. ئۇلار يوپۇرماقلىرى چۈشۈپ كەتكەن بىر قارىياغاچلار ئارىسىغا كىردى. بۇ قارىياغاچلار يا سوغۇققا دالدا بولالمايتتى نە ئۇلارنى باشقىلارنىڭ كۆزىدىن توسۇپ تۇرالماتتى. ئۇلار توختىدى. ھاۋا بەكلا سوغۇق ئىدى، يۇمران قارىياغاچ شاخچىلىرى ئارىسىدىن ھۇشقۇرتۇپ تۇرغان مۇزدەك شامال، ئەمدىلا بېشىنى كۆنۈرگەن زەپەرگۈل چېچەكلىرىنىڭ بەرگىلىرىنى تۈزۈتۈپتەتتى. ۋىنستون ئۇنىڭ يېلىدىن قۇچاقلدى.

بۇ يەردە ئېكران يوق ئىدى، ئەمما چوقۇم مەخپىي تىڭشىغۇچىلار ئورنىتىلغان ئىدى. ئۇنىڭ ئۈستىگە باشقىلارنىڭ كۆزىگە چۈشۈپ قالاتتى. بىراق ھازىر بۇ مەسىلە ئەمەس ئىدى. ئەگەر ئۇلار خالىسىلا، شۇ يەردە يېتىپلا كۆڭلى تارتقانىنى قىلالايتتى. ۋىنستون ئۇ ئىشنى ئويلاپ، قورقۇنچتىن ۋۇجۇدى تېخىمۇ مۇزلاپ كەتتى. ۋىنستون ئۇنىڭ قوللىرىنى شۇنچە سىقىسمۇ، ئۇنىڭدا ھېچقانداق بىر ئىنكاس بولمىدى، ئۆزىنى ئاجرىتىشقىمۇ ئەندىكىمدى. ۋىنستون جۇليادىكى ئۆزگىرىشنى ئەمدى كۆردى. ئۇنىڭ يۈزى سارغىيىپ قالغانىدى، چاچلىرىنىڭ ئارىسىدا پېشانىسىدىن چېكىسىگىچە ئۇزۇن بىر تارتۇق تۇراتتى. ئەمما ۋىنستون دىققەت قىلغان ئۆزگىرىش بۇ ئەمەس ئىدى. ئۇنىڭ بەللىرى تولىشىپ قالغان، ھەمدە يۇمرانلىقىنى يوقاتقان ئىدى. ۋىنستون بىر چاغلاردا، بىر قېتىملىق راكتا بومبىسى پارتلىغاندىن كېيىن، ئۆزىنىڭ بىر خارابىلىكتىن بىر جەسەتنى تارتىپ ئەچچقانلىقىنى ئەسلىدى. ئۇ چاغدا ئۇنى ھەيران قالدۇرغىنى، جەسەتنىڭ ئېغىرلىقى ئەمەس، بەلكى ئۇنى كۆتۈرۈش ۋە ئۇياق - بۇياققا مىدىرلىتىشنىڭ خۇددى تاشقا ئوخشاش ناھايىتى قولايىزلىشىپ كەتكەنلىكى ئىدى. مانا

ھازىر ئۇنىڭ بەدىنىمۇ دەل شۇنىڭغا ئوخشاپ قالغانىدى. بۇ ۋىنىستونغا جۇليانىڭ تېرىلىرىنىڭ توقۇلمىلىرى بۇرۇنقىدىن جىقلا ئۆزگىرىپ كەتكەندەك بىلىندى.

ۋىنىستون ئۇنى سۆيۈشكۈمۇ ئۇرۇنمىدى، ھەم گەپ - سۆز قىلىشىمىدى. ئۇلار چىملىقتىن قايتىپ ئارقىغا ماڭغاندا، جۇليا ۋىنىستوننىڭ كۆزىگە تۇنجى قېتىم قارىدى. بۇ دەقىقىلىكلا قاراش مەنىستىمەسلىك، ياقتۇرماسلىققا تولغان ئىدى. ۋىنىستون بۇنى بۇرۇنقى ئىشلار سەۋەبىدىن بولغىنىنى ياكى گۆشلىشىپ كەتكەن يۈزى ۋە ياكى توختىماي ياش ئېقىۋاتقان كۆزى تۈپەيلىدىن بولغىنىنى بىلەلمىدى. ئۇلار بىر تۆمۈر ئورۇندۇقتا يانمۇ - يان ئولتۇرۇشتى، ئەمما بەك يېقىن ئەمەس ئىدى. ئۇ جۇليانىڭ گەپ قىلىشقا تەمشەلگىنىنى كۆردى. جۇليا كېلەڭسىز ئايغىنى ئاستا مىدىرلىتىپ، پەستىكى بىر شاخقا مەقسەتلىك دەسسدى. ۋىنىستونغا ئۇنىڭ پۇتلىرى سەل يوغىناپ قالغاندەك كۆرۈندى.

— مەن سىزگە ئاسىيلىق قىلدىم، — دېدى جۇليا تۈپتۈرلە.

— مەنمۇ سىزگە ئاسىيلىق قىلدىم، — دېدى ۋىنىستون.

جۇليا ئۇنىڭغا ياقتۇرماسلىق نەزىرىدە يەنە شارتتىدە بۇرۇلدى.

— بەزىدە ئۇلار ئادەمگە بەرداشلىق بەرگىلى، ھەتتا ئويلاشقا

جۈرئەت قىلغىلىمۇ بولمايدىغان نەرسىلەر بىلەن تەھدىت سالىدىكەن،

— دېدى جۇليا، — شۇنىڭ بىلەن، ياق! ماڭا ئۇنداق قىلماڭلار!

باشقىلارغا قىلىڭلار! ئۇنداق قىلىڭلار - مۇنداق قىلىڭلار! دەيدىكەنمىز.

ئۇنداق چاغلاردا يالغاندىن دېدىم، پەقەت ئازابتىن قۇتۇلۇش ئۈچۈنلا

شۇنداق دېدىم، دېگەنلىرىم مۇنداقلا دەپ قويغان گەپلەر دەپ

ئويلايدىكەنمىز. ئەمما ئۇنداق ئەمەسكەن. ناۋادا راستلا بېشىڭىزغا

شۇنداق ئىشلار كەلگىنىدە، ئۇنى ئىچىڭىزدىن دەيدىكەنسىز، چۈنكى

بۇنىڭدىن باشقا قۇتۇلۇش يولى بولمىسا دەپ ئويلايدىكەنسىز، شۇنداق

قىلىشقا تەييار تۇرىدىكەنسىز. بۇ ئازاب - ئاغرىقلار باشقىلارغا بولسەن دەپ ئۈمىت قىلىدىكەنسىز. ئۇلارغا نېمە بولۇشى بىلەن كارىڭىز بولمايدىكەن. پۈتۈن ئەس - يادىڭىز پەقەت ئۆزىڭىزدىلا بولىدىكەن، - توغرا، پۈتۈن ئەس - يادىڭىز پەقەت ئۆزىڭىزدىلا بولىدىكەن، - قوشۇلدى ۋىنىستون.

- شۇنىڭ بىلەن ئۇنىڭدىن كېيىن، ئۇ ئادەمگە بولغان ھېسسىياتىڭىز ئۆزگىرىدىكەن،

- توغرا، - دېدى ۋىنىستون، - ھېسسىياتىڭىز ئۆزگىرىدىكەن.

يەنە دېيىشكۈدەك گەپ قالمايدىكەن قىلاتتى. شامال ئۇلارنىڭ نېپىز فورمىلىرىنى بەدىنىگە چاپلىۋەتكەنىدى. ئىككىلىسى خۇددى دېيىشىپ قويغاندەكلا، يەنە بۇ يەردە ئولتۇرۇۋېرىشتىن سەل ئوڭايىسىزلىق ھېس قىلىشتى. يەنە كېلىپ ھاۋا بەكلا سوغۇق بولۇپ، جىمجىت ئولتۇرۇۋەرگىلىمۇ بولمايتتى. ئۇ «ترامۋايغا ئۆلگۈرۈشۈم لازىمى» دېگەننى باھانە قىلىپ ئورنىدىن تۇردى.

- بىز چوقۇم يەنە كۆرۈشلى، - دېدى ۋىنىستون.

- بولىدۇ، چوقۇم كۆرۈشلى، - دېدى جۇليا.

ۋىنىستون يېرىم قەدەملا ئارىلىق تاشلاپ، ئۇنىڭ كەينىدىن بىردەم ئارىسالدى كەيپىياتتا مېڭىپ باقتى. ئۇلار قايتا پاراڭلاشمىدى. جۇليامۇ بالدۇرراق يىراقلىشىش مەقسىتىدە قەدىمىنىمۇ تېزلەتمىدى، ئەمما ۋىنىستوننىڭ يېتىشىپ يانمۇ - يان مېڭىۋالماستىقى ئۈچۈن، ئوخشاش سۈرئەتتە ئىلدام قەدەملەر بىلەن ماڭدى. ۋىنىستون ئۇنىڭغا ترامۋاي بېكىتىگىچە ئەگىشىپ ماڭماقچى ئىدى. ئەمما ئۇنىڭغا چىدىغۇسىز سوغۇقتا بۇ ئەھمىيەتسىز بىلىندى. ئۇنىڭ تۇرۇپلا جۇليادىن ئايرىلىپ، كاشتان قەھۋەخانىسىغا تەكۋىسى كېلىپ كەتتى، شۇ تاپنىڭ ئۆزىدە، ئۇنىڭغا نىسبەتەن ئۇ قەھۋەخانىدىن بەكرەك جەلپكار يەر يوق ئىدى. ئۇ بۇلۇڭدىكى ئاشۇ ئۈستەلنى، گېزىتىنى، شاخاماتنى يەنە تولدۇرۇپ

قويۇلغان ئارچا ھارېقىنى سېغىنىش بىلەن كۆز ئالدىغا كەلتۈردى، ئەڭ مۇھىمى ئۇ يەر ئىسسىق ئىدى. ۋىنىستون قەدىمىنى ئاستىلاتتى، ئادەملەر توپى ئۇ ئىككەيلەننى ئايرىۋەتتى. ئۇ يەتە قەدەملەرنى تېزلىتىپ دېدى، ئەمما يەنە ئاستىلاتتى. ئاندىن بۇرۇلۇپ، قارشى يۆنىلىشكە قاراپ مېڭىپ كەتتى. ئۇ تەخمىنەن ئەللىك مېتىرچە مېڭىپ، كەينىگە بۇرۇلۇپ، جۇلياناغا قارىدى. كوچىدا ئادەملەرمۇ سېلىكىپ قالغانىدى، بىراق ئۇ جۇليانى يەرق ئېتەلمىدى. يولدىكى ئالدىراش مېڭىۋاتقان كىشىلەرنىڭ ھەر قانداق بىرى جۇليا بولۇشى مۇمكىن ئىدى. بەلكىم، جۇليانىڭ تېخىمۇ سەمىرىپ، قوپاللىشىپ قالغان بەدىنى كەينىدىن قارىغاندا تونۇغۇسىز بولۇپ قالغاندۇ.

— شۇنداق ئىش يۈز بەرگەندە، گەپ ئىچىڭىزدىن چىقىدىكەن، — دېگەندى جۇليا. ۋىنىستوننىڭ راستىنلا ئىچىدىن چىققانىدى. ئۇ مۇنداقلا دەپ قويمىغانىدى، شۇنداق بولۇشنى ئۈمىت قىلغانىدى. ئۇ ئۆزىنىڭ ئەمەس، جۇليانىڭ ھېلىقى نەرسىگە تۇتۇپ بېرىلىشىنى چىن كۆڭلىدىن خالىغانىدى.

ئېكراندىن چىقۇۋاتقان مۇزىكا ئۆزگەردى. تولىمۇ قۇلاققا ياقمايدىغان، مەسخىرىلىك بىر ئاگاھلاندىرۇش مۇزىكىسىدەك بىر نوتا ئاڭلاندى. ئارقىدىنلا بىر ئاۋاز — بەلكىم ھېچقانداق ئاۋاز چىقمىغاندۇ، ئۇ پەقەتلا بىر ئاۋازغا ئايلىنىۋالغان بىر ئەسلىمىدۇ — ناخشا ئېيتىشنى باشلىدى:

بۈك - باراقسان كاشتان ئاستىدا،

مەن سېنى ساتتىم ۋە ساتتىڭ سەن مېنى.

ئۇنىڭ كۆزى ۋىلىدە ياشقا تولدى. ئۆتۈۋاتقان مۇلازىم ۋىنىستوننىڭ ئىستاكىنىڭ قۇرۇقدالغىنىنى بىلىپ، بىر بوتۇلكا ئارچا ھارېقى ئېلىپ كەلدى. ۋىنىستون ئىستاكانى پۇراپ باقتى. بۇ ھاراق ئىچكەنسىرى شۇنچە تېنىقىزىلىشىپ كەتتى، ئەمما ئۇ ھازىر ھاراققا ئۇزىدىغان

بېلىققىلا ئايلىنىپ قالغانىدى. بۇ ھاراق ئۇنىڭ ھاياتى، ماماتى، شۇنداقلا قايتا تىرىلىشى ئىدى. ئۇ ۋىنىستوننى ھەركۈنى ئۇيغۇغا ئايراتتى، ئەنسى ئەتىگەندە ئۇنىڭغا جان كىرگۈزەتتى. ئادەتتە ئۇ ئون بىر يېرىمدىن بۇرۇن ئورنىدىن تۇرمايتتى، ھەر قېتىم تۇرغاندا كۆزلىرىنى چاپاق بېسىپ، ئېغىزلىرى قۇرۇپ كېتەتتى، ئۇمۇرتقىسى خۇددى سۇنۇپ كەتكەندەك قىمىر قىلالماي قالاتتى، ناۋادا ئاخشىمى بېشىغا قويۇپ قويغان ئارچا ھارقىدىن بىر ئوتلىۋالمىسا، ئورنىدىن تۇرمايتتى. كۈندۈزلىرى ھاڭۋاقتى چىرايلا بولۇپ قالاتتى، ئېكرانىمۇ قوللىرىدا بوتۇلكا تۇتۇۋالغان پېتى ئاڭلايتتى. ئۇ ۋاقتىنى سائەت ئون بەشتىن تاكى تاقالغۇچە كاشتان قەھۋەخانىسىدا ئۆتكۈزەتتى. ھېچكىمنىڭ ئۇنىڭ بىلەن كارى يوق ئىدى، ھېچقانداق بىر سادا، ئېكراندىن كەلگەن ھېچقانداق بىر ئاۋاز ئۇنى ئاگاھلاندۇرمايتتى. ئاندا - ساندا، ھەپتىدە ئىككى قېتىمچە ئۇ مىنىستىرلىكتىكى توپا - چاڭ بېسىپ ئۈنۈتلۈپ كەتكەن ئىشخانىسىدا ئازراق خىزمەت قىلىپ قوياتتى. ئۇ ھازىر «يېڭى تىل» لۇغىتىنىڭ 11 - نەشرىنى تۈزۈشتىكى ئۇششاق مەسلىھەتلىرىنى ھەل قىلىدىغان بىر كومىتېتقا خىزمەتكە تەقسىم قىلىنغان بولۇپ، بۇ كومىتېت مىنىستىرلىكتىكى مەزكۇر خىزمەتكە مەسئۇل سانسىز ئۇششاق كومىتېتلارنىڭ بىرىگە قاراشلىق، يەنە بىر كومىتېتقا تەۋە بىر كىچىك كومىتېت ئىدى. ئۇلار ۋاقىتلىق خاتىرە دەپ ئاتىلىدىغان بىر خىزمەتكە مەسئۇل بولۇپ، ۋىنىستون تا ھازىرغىچە زادى نېمىنى خاتىرىلەيدىغانلىقىنىمۇ تاپالمىغان ئىدى. ئۇ پەش تىرناقنىڭ ئىچىگە قويۇلامدۇ ياكى سىرتىغىمۇ دېگەندەك مەسلىھەت ئىدى. بۇ كومىتېتتا يەنە باشقا تۆت ئادەم بولۇپ، ئۇلارنىڭ ھەممىسى دەل ۋىنىستونغا ئوخشاش ئادەملەر ئىدى. ئۇلار ئادەتتە بىر قانچە كۈن بىللە ئىشلەيتتى، ئاندىن دەرھال تارقىتىۋېتىلەتتى. ئۇلارنىڭ ھەممىسى، ئەمەلىيەتتىمۇ بۇ يەردە ھېچ ئىشنىڭ قىلىنىمىغانلىقىنى ئاشكارا ئېيتىپ قىلىشاتتى. ئەمما بەزى كۈنلىرى خىزمىتىگە شۇنچىلىك چۆكۈپ كېتەتتىكى، ئۇزۇن

ۋاقىت سەرپ قىلىشىپ، ئايىغى چىقماس بىر نېمىلەرنى يېزىشىپ كېتەتتى، ئۇلارنىڭ نېمە توغرىلىق مۇنازىرە قىلىۋاتىمىز دەيدىغان مۇنازىرىسى سوزۇلۇپ، چوڭقۇرلىشىپ، مۇرەككەپلىشىپ تېمىدىن چەتنەپ، ئۇقۇملارنى مالىمانلاشتۇرۇپ، ئاخىرى يۇقىرىغا ئەرز قىلىمىز دېگەن دەۋا - دەستۇرلار بىلەن پەسكويغا چۈشەتتى. ئاندىن كېيىن يېلى چىققان توپتەك سولشىشىپ، كاماردەك جانسىز كۆزلىرى بىلەن بىر - بىرىگە قاراشقىنىچە، خوراز چىللىسا قېچىپ كېتىدىغان جىن - ئەرۋاھلاردەك ئولتۇرۇشۇپ كېتەتتى.

ئېكران بىر قانچە مىنۇت تېچلىنىپ قالدى. ۋىنستون بېشىنى يەنە كۆتۈردى، خەۋەر! ئەپسۇس، ئۇلار پەقەت مۇزىكىنى ئالماشتۇرغان ئىدى. كۆزىنى يۇمۇۋېدى، كۆز ئالدىغا ئافرىقىنىڭ خەرىتىسى كەلدى. ھەر قايسى دۆلەت ئارمىيەلىرىنىڭ يۈرۈشلىرى گويا خەرىتىدەك ۋىنستوننىڭ كاللىسىغا سىزىلدى؛ بىر قارا يا ئوقى تىك يۆنىلىشتە جەنۇبقا قاراپ ئىلگىرىلەۋاتاتتى، يەنە بىر ئاق يا ئوقى بولسا قارا ئوقنىڭ قۇيرۇقىدىن كېسىپ ئۆتۈپ يانتۇ يۆنىلىشتە شەرققە قاراپ ئىلگىرىلەۋاتاتتى. ئۇ خۇددى يۈرىكىمگە بىر تۈكۈرۈپ قويسۇن دېگەندەك نامدىكى مۇزدەك سۈرلۈك چىراغقا قارىدى. ئىككىنچى يا ئوقنىڭ مەۋجۇت ئەمەسلىكىمۇ مۇمكىنمىدۇ؟ ئۇ يەنە سولشىپ كەتتى. ئۇ يەنە ئېغىزىنى تولدۇرۇپ بىر ئوتلام ئوتلەۋەتتى. ئاندىن ئاق ئاتنى ئىككىلىنىپ بىر قەدەم ماڭدى، شاھ! ئۇ ئېنىقلا خاتا ماڭغانىدى. چۈنكى دەل شۇ ئەسنادا، ئۇنىڭ ئېسىدىن بىر خاتىرە لاپىدە كەچتى. ئۇ شامدا يورۇتۇلغان بىر ئۆيىنى كۆردى. ئۆيدە يوغان ئاق رەڭلىك بىر كارىۋات بار ئىدى. ئۆيدە توققۇز - ئون ياشلار چامىسىدا بىر ئوغۇل بالا پولىدا ئولتۇرۇپ، شىشخال قۇتىسىنى شاراقىشىتىپ خۇشاللىقتىن گۈللەقەلىرى ئېچىلىپ كەتكەنىدى. ئۇنىڭ ئانىسىمۇ ئۇلارنىڭ ئۇدۇلىدا ئولتۇرۇپ كۈلۈۋاتاتتى، بۇ ۋىنستون يوقاپ كېتىشتىن بىر ئاي بۇرۇنقى ئىش ئىدى. ئىككىيلەننىڭ ئارىسى خېلى ئوڭشىلىپ قالغان، ئۇنىڭ قورسىقىنىڭ

توختاۋسىز ئاچلىقىمۇ سەل ئۇنتۇلغان، ئانىسىغا بولغان مېھرىمۇ ۋاقىتلىق ئويغىنىپ قالغانىدى. ئۇ كۈن ئۇنىڭ ئوبدان ئېسىدە ئىدى. سىرتتا چىلەكلەپ يامغۇر يېغىۋاتاتتى، سۇلار دەرىزىنىڭ رامكىسىنى بويلاپ ئېقىۋاتاتتى. دەرىزىدىن كىرگەن يورۇقلۇق بەكلا ئاجىز بولۇپ، كىتاب ئوقۇغىلى بولمايتتى. ئىككى كىچىك بالا بۇ قاراڭغۇ، تار ھۇجرىدا ئۆلگىدەك زېرىكىپ كەتكەن ئىدى. ۋىنىستون يىغلايتتى، بىر نەرسە يەيمەن دەپ قەغىشلىك قىلاتتى، يالۋۇراتتى. ئۆيدىكى نەرسىلەرنى تارتىپ - سۆرەپ چۇۋۇۋاتاتتى، تامدىكى تاختايغا قاتتىق تەپكىنىدىن، قوشنىسىمۇ نامنى بىر قانچە قېتىم ئۇرۇپ، ئىنكاس قايتۇرۇشقا مەجبۇر بولدى. كىچىكى بولسا پات - پات مىشىلداپ يىغلاپ تۇراتتى. ئاخىرىدا ئانىسى ئۇنىڭغا: «گەپ ئاڭلا بالام، ساڭا بىر ئويۇنچۇق ئېلىپ بېرەي، چىرايلىق ئويۇنچۇق، چوقۇم ياخشى كۆرۈپ قالسەن» دەپ، يامغۇردا سىرتقا چىقىپ كەتتى. ئەتراپتا ئاندا - ساندا ئېچىلىپ قالىدىغان كىچىك بىر دۇكان بار ئىدى. بىردەمدىلا ئۇ بىر كارتون قەغەز قاپنى كۆتۈرۈپ قايتىپ كىردى، ئىچىدە يىلان - شونا ئويۇنچۇقى بار ئىدى. (بىر خىل شاھمات تۈرىدىكى ئويۇنچۇق - ت.) ئۇ ھېلىھەم ئاشۇ كاردون ناختىسىنىڭ نەملىشىپ كەتكەنلىكىدىن چىققان پۇراقنى ئەسلىيەلەيدۇ. بۇ ئويۇنچۇقنىڭ سۈپىتى تولىمۇ ناچار بولۇپ، ناختىسى يېرىلىپ كەتكەن، ئۇششاق ياغاچ ئۇرۇقلىرىمۇ مايپاق - سايپاقلا ئويۇلغان بولۇپ، كارتون ناختىدا تىكمۇ تۇرالماتتى. ۋىنىستون ئۇ نەرسىگە ئازراقمۇ قىزىقمىدى. بىراق ئانىسى بىر دانە شامنى ياندۇردى، ئۇلارنىڭ ھەممىسى يولدا ئولتۇرۇپ بۇنى ئويناشنى باشلىدى. ۋىنىستون بىردەمدىلا ئويۇنغا كىرىپ كەتتى، كىچىك سۇلياۋ تەڭگىدەك نەرسە شوتىنىڭ ئۈستىگە ئاران چىقىپ يەنە يىلاننىڭ ئالدىغا چۈشۈپ كەتكەندە، ئۇ خۇشاللىقىدىن كۈلۈپ - توۋلاپ كېتەتتى. ئۇنىڭ سىڭلىسى ياستۇققا يۆلەنگىنىچە قاراپ ئولتۇردى، گەرچە چۈشەنمىسىمۇ، ئۇلار كۈلگەنلىكى ئۈچۈنلا تەڭ كۈلۈشۈپ خۇش

بويكەتتى. ئۇلار سەككىز مەيدان ئوينىدى، ۋىنىستون تۆت مەيدان ئۆتتى. ئۇلار پۈتۈن بىر چۈشتىن بۇرۇن، ۋىنىستوننىڭ تېخىمۇ كىچىك ۋاقتىدىكىدەك تولىمۇ كۆڭۈللۈك ئوينىدى.

ئۇ كاللىسىدىن ئۇ ئەسلىمىلەرنى زورلاپ چىقىرىۋەتتى. ئۇ ساختا ئەسلىمىلەر ئىدى، ئۇنىڭ كاللىسىغا دائىم مۇشۇنداق ساختا ئەسلىمىلەر كىرىۋالاتتى. بۇلارنىڭ نېمىلىكىنى بىلسىلا، بۇ چوڭ مەسىلە ئەمەس ئىدى. ئۇلارنىڭ بەزىلىرى راست يۈز بەرگەن، بەزىلىرى يۈز بەرمىگەن ئىشلار ئىدى. ئۇ يەنە شاھمانقا قاراپ، ئاق ئاتنى قايتا قولغا ئالدى. دەل شۇ ئەسنادا، ئۇرۇق ئۇنىڭ قولىدىن تاختىغا چۈشۈپ كەتتى. ئۇ خۇددى يىڭنە سانچىلغاندەك چۆچۈپ كەتتى.

ئەسلىدە بىر چىرقىراق كاناي ئاۋازى لوندون ئاسمىنى كېسىپ ئۆتكەنىدى. خەۋەر! غەلبە قىپتۇ! ھەر دائىم غەلبە خەۋىرىدىن بۇرۇن، مۇشۇنداق كاناي چېلىناتتى. قەھۋەخانىدىكىلەرنىڭ ھەممىسىنى گويا توك سوقۇۋەتكەندەك داڭقىنىپلا قالدى، ھەتتا مۇلازىمەتچىمۇ چۆچۈپ، قۇلاقلىرى دىڭ بولۇپ كەتكەنىدى.

كاناي ئاۋازىدىن كېيىن، بىردەمگىچە ئۇنىڭ شاۋقۇن ئاڭلاندى، ئاندىن كېيىن ئېكراندىن بىر ئاۋازنىڭ ھاياجاندا بىر نېمىلەرنى ئوقۇغان ئاۋازى ئاڭلاندى، بۇ ئاۋازنى سىرتتىكى كىشىلەرنىڭ ھاياجان، تەنتەنىلىرى بېسىۋالغان ئىدى. خەۋەر كوچىلاردا چاقماقتەك تارقىلاتتى. ئەمما ئۇ ئېكراندىن نېمە ئىش بولغىنىنى چۈشەنمىدى. دەل ئۇ تەسەۋۋۇر قىلغان ئىش يۈز بەرگەنىدى. غايەت زور دېڭىز ئارمىيەسى مەخپىي توپلىنىپ، دۈشمەننىڭ ئارقا سېپىگە تۇيۇقسىز تېڭىش قىلغانىدى. ئاق يا ئوقى قارا يا ئوقىنىڭ قۇيرۇقىنى كېسىپ ئۆتكەنىدى. غەلبە سادالىرى تەرەپ - تەرەپتىن قۇلاققا كىرىشكە باشلىدى: «قالتىس ستراتېگىيە! - مۇكەممەل ماسلاشتۇردى - ئۈزۈل - كېسىل تارمار قىلدى - بەشىۈزىمىڭغا يېقىن ئەسىر قولغا چۈشتى - دۈشمەن جەڭگىۋارلىقى پۈتۈنلەي سۈندۈرۈلدى - ئورۇشنى ئاخىرقى باسقۇچىغا

ئېلىپ كىردى. — ئىنسانلار تارىخىدىكى ئەڭ زور غەلبە! غەلبە!
غەلبە!»

ۋىنىستوننىڭ ئۈستەل ئاستىدىكى پۇتى خۇددى پېيى تارتىشىپ قالغاندەك مىدىرلاۋاتاتتى. ئۇ ئورنىدىن چاچراپ تۇرۇپ كەتمىدى. ئەمما ئۇ ئېڭىدا يۈگرەۋاتاتتى، ناھايىتى تېز يۈگرەۋاتاتتى، ئۇ سىرتتىكى كىشىلەر توپىدا، ھاياجاندىن توۋلىشىپ قۇلاقلار پاك بولۇپ كېتەي دېگەنىدى. ئۇ غوجاكنىڭ پورتىتىغا يەنە بىر قارىدى. ئۇ دۇنيانى قولغا ئالغان بىر گىگانىتىدى! ئاسىيا چۈپرەندىلىرىنى توسۇپ تۇرغان قىيا تاش ئىدى! ئۇ ئون مىنۇتنىڭ قانداق ئۆتۈپ كەتكەنلىكىنى تۇپمايلا قالدى. راست، ئاران ئون مىنۇت ئۆتكەنىدى. ئۇ تېخىچە بۇ غەلبە خەۋىرىمىدۇ يا مەغلۇبىيەت خەۋىرىمىدۇ، دەپ ئويلاۋاتاتتى. يوقتىلغىنى يالغۇز بىر ياۋروئاسىيا ئارمىيەسىلا ئەمەس ئىدى. شەپقەت مىنىستىرلىكىگە ئېلىپ كىرىلگەندىن بۇيان، ئۇنىڭدا جىق ئۆزگىرىش بولغانىدى. ئەمما ئەڭ ئاخىرقى، ئۈزۈل - كېسىل ئۆزگىرىش تا مۇشۇ دەقىقىگىچە يۈز بەرمىگەن ئىدى.

ئېكراندىن قىرغىن قىلىش، ئەسىرگە ئېلىش دېگەندەك خەۋەرلەر قۇمدەك تۆكۈلۈپ تۇراتتى، سىرتتىكى تەنتەنە سادالىرىمۇ سەل پەسكويغا چۈشكەن، مۇلازىملەرمۇ ئىشىغا قايتقان ئىدى. ۋىنىستون تولىمۇ گۈزەل بىر چۈش ئىچىدە، ئىستاكىنىڭ تولدۇرۇلغىنىنىمۇ تۇپمىدى. ئۇ چىقىپ تەڭ تەنتەنە قىلىپ، يۈگرەپ يۈرمىدى. ئۇ يەنە شەپقەت مىنىستىرلىكىگە قايتقان، ھەممە گۇناھى كەچۈرۈلگەن، روھى قاردەك ئاپئاق ھالەتكە كەلگەنىدى. ئۇ ئوچۇق سوت سەھنىسىدە ئىدى، ھەممىنى ئىقرار قىلىۋاتاتتى، ھەممىنى تاپشۇرۇۋاتاتتى، ھەممەيلەننى پاش قىلىۋاتاتتى. ئۇ ئاپئاق بىر كاردوردا، خۇددى يوپپورۇق قۇياش نۇرى ئاستىدىكىدەك بىر تۇيغۇ بىلەن مېڭىۋاتاتتى. كەينىدە بىر قوراللىق قاراۋۇل بار ئىدى. ئۇ ئۇزۇن زارىقىپ كۈتكەن ئوق ئۇنىڭ بېشىنى تېشىپ كىرىۋاتاتتى.

ۋىنىستون تامدىكى زور يۈرگە قارىدى. ئۇنىڭغا ئاۋۋ قارا بۇرۇت ئاستىدىكى تەبەسسۇمنىڭ مەنىسىنى چۈشىنىشكە قىرىق يىل ۋاقىت كەتكەنىدى. نېمىدىگەن زۆرۈرىيەتسىز، ئەخمىقانە خاتا چۈشىنىش - ھە! ئۇ نېمىدىگەن نادان! نېمىدىگەن جاھىل! ئاشۇ مۇھەببەتكە تولغان قۇچاقتىن نېمىشقىمۇ قېچىپ يۈرگەندۇ بۇ كەمگىچە؟ ھاراق پۇرايدىغان ئىككى تامچە ياش ۋىنىستوننىڭ بۇرنىنىڭ ئىككى تەرىپىدىن دوسلاپ چۈشتى. ئەمما بۇمۇ بولدى، ھەممە ياخشى بويكەتتى، ئۇنىڭدىكى ئىچكى كۈرەش ئاخىرى ئاخىرلاشتى. ئۇ ئاخىرى ئۆزىنى يەڭدى. ئۇ ئاخىرى غوجاكنى ياخشى كۆرگەن ئىدى.

قوشۇمچە

يېڭى تىلنىڭ پىرىنسىپلىرى

يېڭى تىل ئوكيانىيەنىڭ ھۆكۈمەت تىلى ئىدى. ئۇ ئىنسونىڭ — يەنى ئىنگلىز سوتسىيالىزمى — ئىدىئولوگىيىلىك ئېھتىياجىنى چىقىش قىلىپ، ۋۇجۇتقا كەلتۈرۈلگەن ئىدى. 1984 - يىلىمۇ يېڭى تىلنى مەيلى يېزىق ياكى نۇتۇقتا ئۆزىنىڭ بىردىنبىر ئالاقە ۋاسىتىسى قىلىپ قوللىنىدىغانلار تېخى يوق دېيەرلىك ئىدى. تايىمىس گېزىتىدىكى باش ماقالىلەر شۇنىڭدا يېزىلاتتى. ئەمما بۇنى پەقەت مەخسۇس مۇتەخەسسسلەرلا يازالايتتى. يېڭى تىل تەخمىنەن 2050 - يىللاردا، كونا تىل (ئۆلچەملىك ئىنگلىز تىلى) دىن ئېشىپ چۈشىدۇ دەپ مۆلچەرلىنىۋاتاتتى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا ئۇ ئۆزىنىڭ مۇقىم ئېشىش سۈرئىتىنى ساقلاپ كەلمەكتە ئىدى. پارتىيە ئەزالىرىمۇ ئۆزلىرىنىڭ كۈندىلىك نۇتۇق، گەپ - سۆزلىرىدە يېڭى تىلنىڭ سۆزلۈك ۋە گرامماتىكىلىق قۇرۇلمىلىرىنى بارغانسېرى كۆپ قوللىنىۋاتاتتى. 1984 - يىلى قوللىنىلىۋاتقان ۋە يېڭى تىل لۇغىتىنىڭ توققۇزىنچى ۋە ئونىنچى نەشرلىرىدە گەۋدىلەنگەن يېڭى تىل پەقەتلا بىر ۋاقىتلىق نۇسخا بولۇپ، ئۇنىڭدا يەنە نۇرغۇن ۋاقتى ئۆتكەن سۆزلەر ۋە كونا لېكسىكىلىق ئامىللار مەۋجۇت بولۇپ، بۇلارنىڭ ھەممىسى كېيىنكى نەشرلىرىدە قالدۇرۇلاتتى. بىز تۆۋەندە يېڭى تىل لۇغىتىنىڭ 11 -

نەشرىدە ئىپادىلەنگىنىدەك، ئۇنىڭ ئەڭ ئاخىرقى، مۇكەممەل نۇسخىسى توغرىلىق مۇھاكىمە يۈرگۈزۈمىز.

يېڭى تىلنىڭ ئاخىرقى مەقسىتى ئىنسونىڭ مۇخلىسلىرىغا ئۇلارنىڭ ئۆز دۇنيا قارىشىنى ئىپادىلىشىگە ۋە زېھنىي ئادىتىگە باپ كېلىدىغان بىر ئالاقە ۋاسىتىسى تەمىنلەپ بېرىشلا بولماستىن، ئەڭ مۇھىمى باشقا بارلىق تەپەككۈر فورمىلىرىنى قوللىنالماس قىلىۋېتىشتۇر. مەقسەت شۇكى، يېڭى تىل كەڭ دائىرىدە قوللىنىلغاندىن كېيىن، كونا تىلنى ئۇنتۇش ۋە ئىنسونىڭ پىرىنسىپىغا خىلاپ يات ئىدىيەلەرنى تىل ئىمكانىيىتى نۇقتىسىدىن — چۈنكى بۇمۇ تىلدىكى سۆز - جۈملىلەرگە تايىنىدىغان بولغاچقا — ئويلىيالماس قىلىۋېتىشتۇر. ئۇنىڭ سۆزلۈكلىرىنىڭ مۇشۇنداق ياسىلىشىدىكى مەقسەتمۇ، پارتىيە ئەزالىرى ئىپادىلىمەكچى بولغان ھەر قانداق مەنانى ئىنتايىن دەل، نازۇك ئىپادىلەپ، ئىككىنچى بىر ياپتا، كۆچمە، مەجازىي مەنالارنىڭمۇ ئىپادىلىنىپ قېلىش ئىمكانىيىتىنى يوق قىلىشتۇر. بۇنىڭ ئاز بىر قىسمى يېڭى تىلنى ياساش، ئىجات قىلىش بىلەن ئىشقا ئاشسا، كۆپ قىسمى نامۇۋاپىق دەپ قارالغان سۆزلەرنى يوق قىلىش ۋە قالغان سۆزلەرنىڭ نامۇۋاپىق مەنىلىرىنى ۋە كەڭ جەھەتتىن ئېيتقاندا بارلىق ئىككىلەمچى مەنىلىرىنى قىسقارتىۋېتىش بىلەن ئىشقا ئاشىدۇ. مەسىلەن: Free «ئەركىن، خالىي» دېگەن سۆز يېڭى تىلدىمۇ مەۋجۇت، ئەمما ئۇ پەقەت مۇنداق مەنىلەرنى ئىپادىلەش ئۈچۈنلا ئىشلىتىلىدۇ: This dog is free from lice — بۇ ئىت پارازىتتىن خالىي ياكى بۇ ئىتنىڭ بەدىنىدە پارازىت قۇرت يوق. This field is free from weeds — بۇ ئېتىز ئوت - چۆپتىن خالىي. دېمەك بۇ يەردە free دېگەن سۆز كونا تىلدىكىدەك (سىياسىي ئەركىنلىك، پىكىرىي ئەركىنلىك) دېگەن مەنىلەردە ئىشلىتىلمەيدۇ، چۈنكى ھازىر ئەركىنلىك ئۇقۇم سۈپىتىدىمۇ مەۋجۇت ئەمەس، شۇڭا بۇنىڭغا ئىسىم قويۇشنىڭ ھاجىتى يوق دەپ قارىلىدۇ. مەنىسى ئوچۇق ئەكسىيەتچىل سۆزلەرنى يوقىتىشتىن باشقا،

سۆزلۈكلەرنى ئازايتىشنىڭ ئۆزىمۇ ئاخىرقى نىشانىدۇر. قالدۇرۇۋەتكىلى بولىدىغانلىكى سۆزلەر ئامان قالمايدۇ. يېڭى تىل تەپەككۈر دائىرىسىنى كېڭەيتىش ئۈچۈن ئەمەس، دەل ئەكسىچە يوق قىلىش، تارايتىش ئۈچۈن لايىھىلەنگەن. سۆزلۈكلەرنى قىسقارتىش، مەنىسىنى قالدۇرۇش، تارايتىش قاتارلىقلار مەزكۇر مەقسەتكە يېتىدىغان ئۇسۇللاردۇر.

يېڭى تىل ئىنگىلىز تىلى ئاساسىغا قۇرۇلغان. شۇنداق تۇرۇقلۇق، يېڭى تىلنىڭ نۇرغۇن جۈملىلىرىنى - گەرچە يېڭىدىن ياسالغان سۆزلۈكلەرنى ئۆز ئىچىگە ئالمىسىمۇ - ھازىرقى ئىنگىلىز تىلىدا سۆزلەيدىغانلار ئاساسەن چۈشىنەلمەيدۇ. يېڭى تىلدىكى سۆزلۈكلەر A, B, C لاردىن ئىبارەت ئۈچ قاتلامغا بۆلۈنگەن. ھەر بىر قاتلام ھەققىدە ئايرىم - ئايرىم توختىلىش تېخىمۇ چۈشىنىشلىك بولىدۇ، ئەمما گرامماتىلىق ئالاھىدىلىكلىرىنى پەقەت A قاتلىمىدىلا سۆزلەپ ئۆتىمىز، چۈنكى بۇ ئالاھىدىلىكلەر باشقا قاتلاملارغىمۇ ئورتاق.

A قاتلام سۆزلۈكلىرى

بۇ قاتلامدىكى سۆزلەر كۈندىلىك تۇرمۇشقا ئالاقىدار يېيىش، ئىچىش، خىزمەت قىلىش، كىيىم كىيىش، يول مېڭىش، چىملارنى قىرغىش، تاماق ئېتىش، ۋېلىسىپت مىنىش ... قاتارلىق ئورۇنلاردا ئىشلىتىلىدۇ. بۇ ئاساسەن دېگۈدەك ئۇرماق، يۈگرەش، ئىت، دەرەخ، شېكەر، ئۆي، ئېتىز دېگەندەك سۆزلەردىن تەركىپ تاپقان، ئەمما ھازىرقى ئىنگىلىز تىلى سۆزلۈكلىرىگە سېلىشتۇرغاندا، بۇ سۆزلەرنىڭ سانى زور دەرىجىدە ئازلىغان ۋە مەنىلىرىمۇ ئارىيىپ، تۇراقلىشىپ كەتكەن. بارلىق مەجازى، كۆچمە، ياپتا مەنىلىرى بۇ سۆزلۈكلەردىن سويۇپ تاشلانغان، مۇنداقچە ئېيتقاندا، بۇ قاتلامدىكى سۆزلەر پەقەت بىرلا ئوچۇق مەنە ئىپادىلەيدىغان يەككە تاۋۇشتىلا ئىبارەت. بۇ قاتلامدىكى سۆزلەرنى يېزىقچىلىقتا، ياكى پەلسەپىۋىي، سىياسىي مۇلاھىزىلەردە قوللىنىش مۇمكىن ئەمەس. بۇلار پەقەت كونكرېت

شەيئى، ئىش - ھەرىكەت ۋە ناھايىتى ئاددىي مەنىلەرنىلا ئىپادىلەيدۇ. يېڭى تىل گرامماتىكىسىنىڭ گەۋدىلىك ئىككى ئالاھىدىلىكى بار: بىرى، جۈملىنىڭ ئوخشىمىغان بۆلەكلىرىنى پۈتۈنلەي ئالماشتۇرغىلى بولىدۇ. يەنى، تىلدىكى ھەرقانداق سۆزنى (بۇ ھەتتا ئەگەر، قاچان دېگەندەك سۆزلەرگىمۇ ماس كېلىۋېرىدۇ) يېنىل، ئىسىم، سۈپەت، ھەتتا رەۋىش قىلىپ ئىشلىتىۋەرگىلى بولىدۇ. يېنىل بىلەن ئىسىم ئوخشاش يىلتىزدىنلا بولسا، ئۇلارنىڭ شەكلى ئوخشاش بولىدۇ، باشقىچە ۋارىيانتى بولمايدۇ. مۇشۇ قائىدىنىڭ ئۆزىلا تىلنىڭ نۇرغۇن قەدىمىي خۇسۇسىيەتلىرىنى يوقىتىدۇ. مەسىلەن، «ئىدىيە» دېگەن سۆز يېڭى تىلدە يوق، ئۇنىڭ ئورنىغا «ئويلاش» دېگەن سۆز دەسىتىلگەن، بۇ ھەم يېنىل ھەم ئىسىم قىلىپ قوللىنىلىدۇ. بۇنىڭدا ھېچقانداق بىر ئېتىمولوگىيەلىك پىرىنسىپ ئاساس قىلىنمايدۇ. بەزى ئەھۋاللاردا ئەسلىدىكى ئىسىم شەكىللا ساقلاپ قېلىنىدۇ، بەزى ئەھۋاللاردا بولسا يېنىل شەكلى ساقلاپ قېلىنىدۇ. ئەگەر مەنىسى يېقىن كېلىدىغان ئىسىم ياكى يېنىلار ئېتىمولوگىيەلىك باغلىنىشقا ئىگە بولمىسا، ئۇ ھالدا ئىككىسىنىڭ بىرى قالدۇرۇلىدۇ. مەسىلەن: «كېسىش» دەيدىغان بىر سۆزنىڭ مەۋجۇت بولۇشىنىڭ ھاجىتى يوق، چۈنكى ھەم ئىسىم ھەم يېنىل بولغان «پىچاق» دېگەن سۆز ئۇ مەنىنى يېتەرلىك ئىپادىلەپ بېرەلەيدۇ. سۈپەتلەر ful دېگەندەك تىركەلمىلەرنى قوشۇش بىلەن ياسىلىدۇ، رەۋىشلەر بولسا ئىسىملارنىڭ ئاخىرىغا wise نى قوشۇش بىلەن ياسىلىدۇ. مەسىلەن: speedful (سۈرئەتلىك) تېز (rapid) دېگەن مەنىنى بىلدۈرىدۇ. Speedwise بولسا تېزلىكتە (quickly) دېگەن مەنىنى ئىپادىلەيدۇ. بىز ھازىر ئىشلىتىۋاتقان بەزى سۈپەتلەر، مەسىلەن: ياخشى، كۈچلۈك، قارا، يۇمشاق، دېگەنلەر ساقلاپ قېلىنغان، ئەمما بۇ سۆزلەرنىڭ سانى ئىنتايىن ئاز ھەم بۇ سۆزلەرگىمۇ ئاساسەن دېگۈدەك ئېھتىياج يوق، چۈنكى دېگۈدەك بارلىق سۈپەت مەنىسىدىكى سۆزلەرنى ئىسىمنىڭ

ئاخىرىسىغا full نى قوشۇش بىلەن ياسىغىلى بولىدۇ. ئاخىرىسىغا wise ئۇلانغان ئىنتايىن ئاز ساندىكى سۆزلەردىن باشقا ھازىر مەۋجۇت بولغان رەۋىشلەرنىڭ ھېچقايسىسى ساقلاپ قېلىنمايدۇ. بارلىق رەۋىشلەرنىڭ ئاخىرىسىغا wise ئۇلىنىدۇ. مەسىلەن: well دېگەن سۆزنىڭ ئورنىغا goodwise دەستىلىدۇ.

ئۇنىڭدىن باشقا، ھەرقانداق سۆزگە (بۇ قائىدىمۇ تىلدىكى بارلىق سۆزلەرگە ئورتاق) سۆز ياسىغۇچى ئالدى قوشۇمچە un نى قوشۇش بىلەن بولۇشىمىز سۆز ياسىلىدۇ ياكى تېخىمۇ كۈچەيتىش زۆرۈر بولسا plus ياكى doubleplus قوشۇلىدۇ. مەسىلەن: uncold (سوغۇق ئەمەس) warm (ئىللىق) دېگەن مەنىنى بىلدۈرىدۇ. ئەگەر pluscold ياكى doublepluscold دەپ كەلسە، ئۇ بەك سوغۇق ۋە ئىنتايىن سوغۇق دېگەن مەنىنى بىلدۈرىدۇ. ھازىرقى ئىنگلىز تىلىدىكىگە ئوخشاش، ھەر قانداق بىر سۆزنىڭ مەنىسىنى، ante, down, up, post دېگەن قوشۇمچىلارنى قوشۇش ئارقىلىق ئۆزگەرتكىلى بولىدۇ. بۇ ئۇسۇللار ئارقىلىق سۆزلۈك ئامبىرىنى زور دەرىجىدە ئازايتقىلى بولىدۇ. مەسىلەن: good ياخشى - دېگەن سۆز بولغاچقا، bad (يامان) دېگەن سۆزگە ئېھتىياج قالمايدۇ، چۈنكى ungood (ياخشى ئەمەس) ئۇ مەنىنى تېخىمۇ ياخشى ئىپادىلەپ بېرەلەيدۇ. قارىمۇ - قارشى مەنىلىك سۆزلەرنى ئىشلەتكەندە، قايسى مەنىسىنى تەكىتلەشنى تاللاشقا توغرا كېلىدۇ. مەسىلەن: dark (قاراڭغۇ) دېگەن سۆزنىڭ ئورنىغا unlight (يورۇق ئەمەس) نى، ياكى light (يورۇق) نىڭ ئورنىغا undark (قاراڭغۇ ئەمەس) نى دەسسەتكىلى بولىدۇ.

يېڭى تىل گرامماتىكىسىنىڭ ئىككىنچى گەۋدىلىك ئالاھىدىلىكى بولسا ئۇنىڭ قائىدىچانلىقىدۇر. نۆۋەتدە تىلغا ئېلىنىدىغان بىر قانچە ئايرىملىقتىن باشقا بارلىق لېكسىكىلىق ئۆزگىرىشلەر ئورتاق بىر قائىدىگە بويسۇنىدۇ. يەنى بارلىق پېئىللارنىڭ ئۆتكەن زامان شەكلى ۋە ئۆتكەن زامان ئارتىكىلى سۆزلەرنىڭ ئاخىرىغا ed نى قوشۇپلا

ياسىلىدۇ. مەسىلەن: steal: نىڭ ئۆتكەن زامان ئارتىكىلى stealed ، think نىڭ بولسا thought بولىدۇ. Swam, gave, brought spoke, taken , مۇشۇنىڭغا ئوخشاش سۆزلەر يوقىتىلىدۇ. بارلىق كۆپلۈكلەر پەقەت s, es نى قوشۇپلا ياسىلىدۇ. Man, ox, life قاتارلىقلارنىڭ كۆپلۈكى mans, oxes, lifes بولىدۇ. سۈپەتلەرنىڭ دەرىجىلىرى پەقەت er, est نى قوشۇش بىلەنلا ياسىلىدۇ (good, gooder, goodest) باشقا بارلىق قائىدىگە چۈشمەيدىغان دەرىجە شەكىللىرى يوق قىلىنىدۇ.

قائىدىسىز ھالدا تۈرلىنەلەيدىغان، ئۆزگىرەلەيدىغان سۆز تۈركۈملىرى ئالماشلار، باغلىغۇچىلار، كۆرسىتىش سۈپەتلىرى ۋە ياردەمچى پېئىل قاتارلىقلاردۇر. بۇلارنىڭ ھەممىسى ئۆزىنىڭ ئەسلىي شەكلىنى ۋە ئىشلىتىلىشىنى ساقلاپ قالغان. Whom ئارتۇقچە سۆز قاتارىدا بىتەرەپ قىلىۋېتىلدى، ئۇنىڭدىن باشقا، shall, should قاتارلىق سۆزلەرنىڭ زامان مەنىسى چىقىرىۋېتىلدى ۋە will, would ئۇلارنىڭ ئورتىغا دەسسىتىلدى. يەنە سۆزلەرنىڭ ياسىلىشىدا، نۇتۇقنىڭ ئوڭاي، تېز بولۇش ئېھتىياجى سەۋەبىدىن كېلىپ چىققان بەزىبىر قائىدىگە ئۇيغۇن بولمىغان ئەھۋاللار بار. تەلەپپۇز قىلىش ياكى ئاڭلاپ پەرقلەندۈرۈش قىيىنراق سۆزلەر بولسا، دەل مۇشۇنى باھانە قىلىپلا، سەلبىي سۆزلەر دەپ قارالغان. شۇنداقتىمۇ بەزىدە يېقىشلىق ئاڭلىنىشنى نەزەردە تۇتۇپ، سۆزلۈكلەر ۋە بەزى كونا سۆز ياساش قۇرۇلمىلىرىغا كىرىپ قالغان ئارتۇقچە ھەرىپلەر ساقلاپ قېلىنغان. ئەمما بۇ ئېھتىياج B قاتلىمىدىكى سۆزلەردە بەكرەك گەۋدىلىك. تەلەپپۇزنى قولايلاشتۇرۇشقا نېمە ئۈچۈن بۇنچە ئەھمىيەت بېرىلگەنلىكى بۇ ماقالىنىڭ ئاخىرىدا ئوچۇق بايان قىلىنىدۇ.

B قاتلام سۆزلۈكلىرى

بۇ قاتلام سىياسىي مەقسەت ئۈچۈن ياساپ چىقىلغان سۆزلەردىن تەركىب تاپىدۇ. يەنى، بۇ سۆزلۈكلەرنىڭ ھەممىسىدە بىر سىياسىي

ئىشارە بولۇشتىن باشقا، مۇشۇ سۆزلەرنى قوللىنىدىغان ئادەملەردە تەلەپكە لايىق بىر ئىدىيىۋىي پوزىتسىيەنى پەيدا قىلىش مەقسەت قىلىنىدۇ. ئىنسونىڭ پىرىنسىپلىرىنى تولۇق چۈشەنمەي تۇرۇپ بۇ سۆزلۈكلەرنى توغرا ئىشلىتىش قىيىن. بەزى ھاللاردا بۇلار كونا تىل، ھەتتا A قاتلامدىكى سۆزلەر بىلەن تەرجىمە قىلىنىدۇ. كۆپىنچە ھاللاردا بۇ تۈردىكى سۆزلەرنىڭ مەنىسىنى، خېلى ئۇزۇن جۈملىلەر بىلەن شەرھەلەشكە توغرا كېلىدۇ ۋە بۇنداقتا سۆزلۈكلەردىكى ياپتا مەنە يوقاپ كېتىپ قالىدۇ. بۇ قاتلامدىكى سۆزلۈكلەر ئېغىزچە قىسقارتىلمىلار بولۇپ، ئادەتتە بىر كەڭ مەنىنى ئىپادىلەيدىغان ئىدىيىلەرنى، بىر قانچە بوغۇمغىلا مەركەزلەشتۈرۈپ ياسىلىدۇ، شۇنىڭ بىلەن بىرگە يەنە مەنىسى تېخىمۇ توغرا ۋە كۈچلۈك ئىپادىلىنىدۇ.

بۇ قاتلامدىكى سۆزلەرنىڭ ھەممىسى دېگۈدەك بىرىكمە سۆزدۇر.

بۇ سۆزلەر ئادەتتە ئىككى ياكى ئىككىدىن ئارتۇق سۆزلۈكتىن ياكى سۆز بۆلەكلىرىدىن تەلەپپۇزغا قولايلاشتۇرۇلۇپ ياسىلىدۇ. بۇنداقتا ئۇسۇلدا ياسالغان ياسالما سۆزلەرنىڭ ھەممىسى دېگۈدەك ئىسمىداش بولۇپ، ئادەتتىكى تۈرلىنىش قائىدىسىگە رىئايە قىلىدۇ. بىرلا مىسال ئالساق، goodthink ئادەتتە orthodoxy ئورتودوكسى دېگەن مەنىنى بىلدۈرىدۇ، ناۋادا بىراۋ ئۇنى پېئىل مەنىسىدە قوللانسا «ئورتودوكسال تەرزدە ئويلىنىش» دېگەن مەنىنى ئۇقتۇرىدۇ. بۇ سۆزنىڭ تۈرلىنىشى تۆۋەندىكىچە: ئىسمىداش بولغاندا - goodthink، ئۆتكەن زامان شەكلى ۋە ئۆتكەن زامان ئارتىكلىكى: goodthinked، ھازىرقى زامان ۋە ھازىرقى زامان ئارتىكلىكى: goodthingking، سۈپەت شەكلى: goodthinkful، رەۋىش شەكلى: goodthinkwise، ھەرىكەتنام بولسا goodthinker بولىدۇ.

بۇ سۆزلۈكلەر ھەرگىزمۇ ئېتمولوگىيىلىك ئاساس ئۈستىگە قۇرۇلمايدۇ. بۇ سۆزلەرنى تەشكىل قىلىدىغان تەركىپلەر، مەلۇم بىر نۇتۇق، گەپ - سۆزنىڭ خالىغان بىر بۆلىكى بولۇپ كېلەلەيدۇ، جۈملىدە

خالغان تەرتىپتە كېلەلەيدۇ، شۇنداقلا تەلەپپۇزغا قولاي شەكىلدە ئۆزگەرتىلىدۇ، شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقىتتا يەنە سۆزلەرنىڭ كېلىش مەنبەسىنى كۆرسىتىپ بېرەلەيدۇ. مەسىلەن thoghtcrime - crimethink (جىنايەتنى ئويلاش، ئىدىيە جىنايىتى) دېگەن سۆزدە think سۆزنىڭ كەينىدە كەلگەن، thinkpol يەنى thought polie دېگەن سۆزدە بولسا بېشىدا كەلگەن، ئىككىنچى سۆز police ئۆزىنىڭ بىر بوغۇمىنى يوقاتقان. مەزكۇر قاتلامدىكى سۆزلەردە، يېقىشلىق ئاڭلىتىش ئېھتىياجى سەۋەبىدىن، شەكلى قائىدىگە چۈشمەيدىغان سۆزلۈكلەر A تۈرىدىكى سۆزلەرگە قارىغاندا كۆپرەك. مەسىلەن Minitrue, minipax, miniluv قاتارلىق سۆزلەر ئايرىم - ئايرىم ھالدا minitruthful, minipeaceful, minilovely قاتارلىق سۆزلەرنىڭ سۈپەت شەكىلدۇر. بۇنىڭ سەۋەبى دەل trueful, paxful, loveful قاتارلىقلارنى تەلەپپۇز قىلىشتىكى كىچىككىنە قولايىسىزلىقتۇر. پىرىنسىپ جەھەتتىن، B قاتلىمىدىكى بارلىق سۆزلۈكلەرنىڭ ھەممىسى تۈرلىنەلەيدۇ، يەنە كېلىپ ئوخشاش ئۇسۇلدا تۈرلىنەلەيدۇ.

بۇ تۈردىكى سۆزلەرنىڭ مەنىسى، يۇقىرى يۈكسەك ئىنچىكلەشتۈرۈلگەن بولۇپ، بۇ تىلنى پۈتۈن ئىگەللىمىگەن ئادەم ئوبدان چۈشىنەلمەيدۇ. مەسىلەن، تايمىس گېزىتىدىكى باشماقلىقنىڭ نامى Oldthinkers unbellyfeel ingsoc نى ئالايلى، ئەگەر بۇنى كونا تىلدا ئەڭ قىسقا يوسۇندا شەرھىلەسەك مۇنداق بولىدۇ: «ئىنقىلابتىن بۇرۇن ئىدىيىسى يېتىلىپ بولغانلار، ئىنگىلىز سوتسىيالىزىمنىڭ پىرىنسىپلىرىنى ئۆز تۇيغۇسىغا ئايلاندۇرۇپ چۈشىنەلمەيدۇ.» شۇنداقتىمۇ، بۇ تەرجىمىنى يەنىلا مۇكەممەل دېگىلى بولمايدۇ.

يۇقىرىدا نەقىل ئېلىنغان جۈملىنى ئوبدان چۈشىنىش ئۈچۈن، چوقۇم ئىنگىلىز سوتسىيالىزىمى - INGSOC نىڭ نېمىدىن دېرەك بېرىدىغانلىقىنى تولۇق چۈشىنىش كېرەك، ئۇنىڭدىن باشقا ئىنسونكى ھەقىقىي چۈشەنگەن، شۇ مۇھىتقا راۋرۇس چۆكەلگەن كىشىلا

Bellyfeel نى چۈشىنىش ئادىتىدۇر، بۇ سۆز بولسا تەسەۋۋۇرغا سىغدۇرغىلى بولمايدىغان، قارىغۇلارچە، ئوتتەك قىزغىنلىق بىلەن قوبۇل قىلىش دېگەن مەنىنى بىلدۈرىدۇ. Oldthink (كونا ئىدىيە، كونا تەپەككۈر) بولسا، رەزىللىك، چۈشكۈنلۈك مەنىلىرى بىلەن زىچ باغلىنىپ كەتكەن. Oldthink قا ئوخشاش بەزى يېڭى تىل سۆزلۈكلىرىنىڭ ئالاھىدە فۇنكسىيىسى مەنە ئىپادىلەش ئەمەس، بەلكى مەنىلەرنى يوقىتىشتۇر. بۇ سۆزلەر — ئادەتتە بۇنداق سۆزلەرنىڭ سانى ئاز بولۇشى كېرەك بولىدۇ — نىڭ مەنىسى كېڭىيىپ، تەركىبىگە نۇرغۇن سۆزلۈكلەرنى ئالىدۇ ھەمدە بۇ سۆزلەر بىرىكىپ، مەنىسى تولىمۇ كەڭرى بىر يەككە ئاتالغۇغا ئايلىنىدۇ، شۇنىڭ بىلەن بىرگە، بۇنىڭ ئىچىدىكى يەككە سۆزلەرنىڭ مەنىسى يوق قىلىنىدۇ ۋە ئۆتۈلىدۇ. يېڭى تىل لۇغىتىنى تۈزگۈچىلەرنىڭ ئەڭ چوڭ قىيىنچىلىقى يېڭى تىلنى ئىجات قىلىش ئەمەس، بەلكى ئىجات قىلىنىپ بولغان سۆزلەرنىڭ مەنە دائىرىسىنى بېكىتىش ۋە بۇ يېڭى تىلنىڭ مەۋجۇتلۇقى سەۋەبىدىن يوق قىلىنىدىغان باشقا سۆزلەرنى بېكىتىپ چىقىشتۇر.

مىسالغا ئېلىنغان free دېگەن سۆزدە كۆرگىنىمىزدەك، ئەسلىدىنلا ئەكسىيەتچىل مەنىگە ئىگە سۆزلەر، بەزىدە قولايلىق بولۇشنى كۆزلەپ ساقلاپ قېلىنىدۇ. ئەمما ئۇنىڭ تەلەپكە لايىق بولمىغان مەنىلىرى سويۇپ تاشلىنىدۇ. شان - شەرەپ، ئادالەت، ئەخلاق، ئىنتېرناتسىئونالزم، دېموكراتىيە، ئىلىم - پەن، دىن قاتارلىق سان - ساناقسىز سۆزلەر ھازىر مەۋجۇتلۇقتىن قالدۇرۇلدى. بۇلار بىر قانچە كەڭ مەنىلىك سۆزلەر بىلەن ئىپادىلەندى، ئەمما بۇ سۆزلەرنىڭ يەككە، مۇستەقىل مەنىلىرى كەڭ مەنىلىك، ئابستراكت ئاتالغۇلارنىڭ ئاستىغا ئەكىرىش ئارقىلىق يوقىتىلدى. ئەركىنلىك، باراۋەرلىكنى مەركەز قىلغان نۇرغۇن ئۇقۇملارنى بىلدۈرىدىغان يەككە سۆزلەر crimethink (جىنايەت تەپەككۈرى) نىڭ مەنە دائىرىسى ئىچىگە ئېلىندى. ئوبىيېكتىپلىق، ئەقىلچىلىكنى چۆرىدەيدىغان سۆزلەر بولسا oldthink (كونا تەپەككۈر)

نىڭ مەنە دائىرىسىگە ئەكىرىلدى. مەنەدە تېخىمۇ ئىنچىكىلىك
 ئىزدەش خەتەرلىك ئىدى. بىر پارتىيە ئەزاسىدا بولۇشقا تېگىشلىك
 دۇنيا قاراش، قەدىمكى يەھۇدىلارنىڭكىگە ئوخشايتتى. ئۇلار باشقا
 ھېچنېمىنى بىلمەيتتى، پەقەتلا ئۆز مىللىتىدىن باشقىلارنىڭ ئېتىقاد
 قىلمۇتقىنىنىڭ «يالغان ئىلاھلار» ئىكەنلىكىنىلا بىلەتتى. ئۇلارنىڭ
 بائال، ئوسىرىس، مولوك، ئاشتوراس قاتارلىق ئىلاھلارنىڭ ئىسمىنى
 بىلىشنىڭ ھاجىتى يوق ئىدى. بەلكىم ئۇلار بۇ ھەقتە قانچە ئاز
 بىلسە، تۇتقان يولى تېخىمۇ توغرىدەك بىلىنەتتى. ئۇلار يەھۋانى
 ۋە ئۇنىڭ ئەمىرلىرىنى بىلەتتى، شۇنىڭ بىلەن ئۇلارنىڭ نەزىرىدە،
 باشقا نامدىكى بارلىق ئىلاھلار ساختا ئىلاھ ھېسابلىناتتى. خۇددى
 شۇنىڭدەك، بىر پارتىيە ئەزاسى نېمىنىڭ توغرا ئىش - ھەرىكەت
 ئىكەنلىكىنى بىلەتتى، ئەمما نېمىلەرنىڭ خاتا ئىش - ھەرىكەتلەر
 ئىكەنلىكىنى تولۇم غۇۋا بىلەتتى. مەسىلەن، ئۇنىڭ جىنسىي تۇرمۇشى
 پەقەت يېڭى تىلدىكى مۇنۇ ئىككى سۆز بىلەنلا قىلىپلاشتۇرۇلغانىدى
 : sexcrime (جىنسىي جىنايەت) ۋە goodsex (ياكلىق - ئىپپەت).
 Sexcrime بۇزۇقچىلىق، زىناخورلۇق، ھەمىنسىلىق، بۇلاردىن باشقا
 ئۆزىنىڭ لەززىتى ئۈچۈن قىلىنغان جىنسىي مۇناسىۋەت ۋە باشقا نورمال
 بولمىغان بارلىق جىنسىي خاتا قىلمىشلارنى ئۆز ئىچىگە ئالاتتى،
 بۇلارنىڭ ھەممىسى ئوخشاشلا ئۆلۈم جازاسىغا ئۇچرايدىغان بولغاچقا،
 ئۇلارغا ئايرىم نام قويۇش ۋە ئايرىم ئاتاشنىڭ ھاجىتى يوق ئىدى.
 C قاتلىمىدىكى سۆزلەر ئىلىم - پەن، تېخنىكا ئاتالغۇلىرىنى ئۆز
 ئىچىگە ئالدىغان بولغاچقا، بەزىدە بۇلارنى مەلۇم نامدا ئاتاش زۆرۈر
 بولاتتى، ئەمما نورمال پۇقرالارغا نىسبەتەن، بۇلارنىڭ ھەممىسىنى
 بىلىشنىڭ ھاجىتى يوق ئىدى. ئۇلار پەقەت goodsex نىڭ نېمىدىن
 دېرەك بېرىدىغانلىقىنى، يەنى جىنسىي مۇناسىۋەتنىڭ بالا تېپىش
 ئۈچۈنلا ئۆتكۈزۈلدىغانلىقىنى، ئايالدا ھېچقانداق ھۇزۇر بولماسلىقى
 كېرەكلىكىنى، بۇلاردىن باشقىسىنىڭ ھەممىسىنىڭ جىنسىي جىنايەت

— sexcrime ھېسابلىنىدىغانلىقىنى بىلسىلا بولاتتى. ئادەتتە يېڭى تىلدا مەلۇم ئەكسىيەتچى ئىدىيە ھەققىدە پىكىر يۈرگۈزۈلسە پىكىر ئۇنىڭ پەقەت ئەكسىيەتچىلىك ئىكەنلىكىدىلا توختاپ قالاتتى، داۋاملىق پىكىر يۈرگۈزۈش مۇمكىن بولمايتتى، بۇ چەكلىنىش ھالقىپ كەتكەن سۆزلەر مەۋجۇت بولمايتتى.

بۇ قاتلامدىكى سۆزلۈكلەردە ئىدىئولوگىيىلىك نۇقتىدىن قارىغاندا، بىرمۇ نېپىرال سۆز يوق دېيىشكە بولىدۇ، بۇنىڭدىكى نۇرغۇن سۆزلەر يېقىشلىق ئاڭلىنىش پىرىنسىپىغا ئاساسلىنىپ ياسالغان. مەسىلەن: Joycamp (خۇشاللىق لاگىرى) دەل ئەكسىچە، مەجبۇرىي ئەمگەك لاگىرى (forced - labour camp) مەنىسىدە قوللىنىلىدۇ. Minipax ministry of peace - بولسا ئۇرۇش مىنىستىرلىكىنىڭ (war ministry) نامىدۇر. يەنى سۆز ئىپادىلىگەن مەنىنىڭ دەل ئەكسى ئىجرا قىلىنىدۇ. يەنە بىر جەھەتتىن، بەزى سۆزلەرنىڭ مەنىسى ئوكيانىيە جەمئىيىتىنى ئوچۇق مەسخىرە قىلىش، مەنىسىگە ئىككىلىك بىلەن خاراكتېرلەنگەن، مەسىلەن: prolefeed (پرولتارلار يېمىكى) بولسا، پارتىيەنىڭ ئاۋام ئۈچۈن تەمىنلەيدىغان ئىنتايىن سۈپەتسىز، ئەخلەت كۆڭۈل ئېچىش پروگراممىلىرى ۋە يالغان خەۋەرلىرىنى كۆرسىتىدۇ. يەنە بەزى قوش بىسلىق سۆزلەر بولۇپ، پارتىيەگە ئىشلىتىلسە ئىجابىي مەنىدە، دۈشمەنلەرگە ئىشلەتسە سەلبىي مەنىدە كېلىدۇ. يەنە نۇرغۇن سۆزلەر بىر قاراشتىلا قىسقارتىلما سۆزلەردەك كۆرۈنىدۇ، بۇ سۆزلەرنىڭ ئىدىئولوگىيىلىك تۈسى ئۇلارنىڭ مەنىسىدىن ئەمەس، بەلكى شەكلىدىن كەلگەن.

مۇمكىنلا بولسا، ھەرقانداق بىر سىياسىي مەنىگە ئىگە سۆز B قاتلىمىغا تەۋە قىلىنىدۇ. ھەرقانداق بىر ئورگان - تەشكىلات، مەسىلەك، دۆلەت، ئاممىۋىي بىنالارنىڭ ناملىرى، ئورتاق شەكىلگە ئىگە قىلىنىدۇ. يەنى، ئەسلىي سۆز يىلتىزىنى ساقلاپ قېلىش ئاساسىدا، تەلەپپۇزنى قولايلاشتۇرۇش ئېھتىياجى بىلەن ئامال بار

بوغۇملار ئەڭ زور دەرىجىدە ئازايتىلىدۇ. مەسىلەن، ۋىنستون سىمىس ئىشلەيدىغان ھەقىقەت مىنىستىرلىكىدىكى ئارخىپ باشقارمىسىنىڭ ئەسلىي نامى record department بولۇپ، ئادەتتە recdep دەپ ئاتىلىدۇ؛ fiction department (رومان باشقارمىسى) بولسا ficdep؛ تېلېپروگرامما باشقارمىسى — teleprogrammes department بولسا teledep دەپ ئاتىلىدۇ، باشقىلىرىمۇ مۇشۇنداق قىسقارتىلىدۇ، بۇ پەقەت ۋاقىت تېجەش ئۈچۈنلا شۇنداق ياسالغان ئەمەس. 20 - ئەسىرنىڭ باشلىرىدىلا بۇنداق ياسالغان سۆز ۋە بىرىكمىلەر سىياسىي تىلنىڭ مۇھىم بىر خۇسۇسىيىتى بويىچە قالغان. بولۇپمۇ بۇ خىلدىكى قىسقارتىلما سۆزلەرنىڭ ھاكىمىيەتلىك دۆلەت ۋە ھاكىمىيەتلىك ئورگانلاردا كۆپ قوللىنىلىشىدىن ئىبارەت بىر يۈزلىنىش دىققەتكە چېلىقىدۇ. Nazi, gestapo, comintern, inprecorr, agitprop قاتارلىق سۆزلەر دەل بۇنىڭ مىساللىرىدۇر. دەسلەپتە بۇ خىل سۆزلەر تولىمۇ تەبىئىي رەۋىشتە قوللىنىلغان، ئەمما يېڭى تىلدا بۇلار ئاڭلىق بىر مەقسەت ئۈچۈن قوللىنىلىدۇ. سۆزلەر مۇشۇنداق قىسقارتىلسا، سۆزلەر قىسقارتىلمىغان چاغدىكى ئىشارىي مەنىلەرنى يوق قىلغىلى بولىدۇ، شۇنىڭ بىلەن مەنە دائىرىسى تارىيىدۇ ۋە ئۆزگەرتىلىدۇ دەپ قارىلىدۇ. مەسىلەن: كوممۇنىست ئىنتېرناتسىئونالى دېگەن سۆز، ئادەمگە دۇنياۋىي ئىنسانىي قېرىنداشلىق، قىزىل بايراق، كوچا ئىستىھكاملىرى، كارل ماركس، پارىژ كوممۇنىسى قاتارلىقلارنى ئەسلىتىدۇ. ئەكسىچە Comintern دېگەن سۆز بولسا، پەقەتلا پۇختا قۇرۇلغان تەشكىلات ۋە ئېنىقلىمىسى ئۈچۈن مەسلەككە دالالەت قىلىدۇ. بۇ ئاسان تەشكىللىگىلى بولىدىغان، مەقسىتى چەكلىك بولغان ئورگاندەك بىرنېمىنى كۆرسىتىدۇ. بۇ سۆز خۇددى ئورۇندۇق، ئۈستەل دېگەن نەرسىلەردەك بەش قولىدەك روشەن بولۇپ، قەتئىي باشقا مەنىسى يوق، ئادەمنىڭ ئېغىزىدىن ئويلاستىنلا چىقىپ كېتىدۇ. ھالبۇكى كوممۇنىست ئىنتېرناتسىئونالى — communist international — دېگەن سۆزنى ئادەم ئېغىزىدىن چىقارغاندا، ئۇنىڭ

مەنىسى ئادەمنىڭ كاللىسىدىن لايىدە كېچىدۇ. ئوخشاشلا، minitruie دېگەندەك سۆزلەرنىڭ ئادەمنىڭ كاللىسىدا ئويغىتىدىغان ئۇلانما تەسەۋۋۇرلىرى، ھەقىقەت مىنىستىرلىكى — ministry of truth — دېگەن سۆز ئويغىتىدىغان ئۇلانما تەسەۋۋۇرلاردىن بەكلا ئاز بولىدۇ ۋە بۇنى تېخىمۇ ئاسان كونترول قىلغىلى بولىدۇ. مانا بۇ سۆزلۈكلەرنىڭ نېمە ئۈچۈن مۇمكىن بولسىلا قىسقارتىلىدىغانلىقىنىلا ئەمەس، بەلكى يەنە سۆزلەرنى تەلەپپۇز قىلىشنىڭ قولاي بولۇشىغا، نېمىشقا شۇنچە ئەھمىيەت بېرىلىدىغانلىقىنى چۈشەندۈرۈپ بېرەلەيدۇ.

يېڭى تىلدا سۆزلەرنىڭ قۇلاققا يېقىشلىق بولۇشى مەنىنىڭ توغرىلىقىدىن كۆپ مۇھىم ئورۇندا تۇرىدۇ. زۆرۈر تېپىلغاندا، گرامماتىكىلىق قائىدىلەر دائىم مۇشۇ مەقسەت ئۈچۈن قۇربان قىلىنىدۇ. توغرا، بۇنىڭمۇ سەۋەبى بار، چۈنكى ھەممىدىن مۇھىمى سىياسىي مەقسەتلەر ئۈچۈن، تېزلا ئېغىزىدىن چىقارغىلى بولىدىغان، شۇنىڭ بىلەن بىرگە سۆزلىگۈچىنىڭ مېڭىسىدە ئالاھىدە ئەكس ئىنكاس قوزغاپ كەتمەيدىغان قىسقا بوغۇملۇق، مەنىسى ئېنىق سۆزلەر بەكرەك زۆرۈر. B قاتلىمىدىكى سۆزلەرنىڭ شەكلىنىڭ ئوخشاشلىقىمۇ، ئۇلارنىڭ كەڭ قوللىنىلىشىدىكى يەنە بىر مۇھىم ئامىل. مەسىلەن: goodthink, minipax, prolefeed, sexcrime, joycamp, ingsoc, bellyfeel, thinkpol ۋە ئۇلاردىن باشقا يەنە ساناقسىز سۆزلەر، ئىككى ياكى ئۈچ بوغۇمدىن تۈزۈلگەن بولۇپ، سۆز ئۇرغۇسى بىرىنچى ۋە ئىككىنچى بوغۇمغا باراۋەر چېچىلىپ كەتكەن. بۇ سۆزلەرنىڭ ئىشلىتىلىشى نۇتۇقنى ئوق ئاتقاندا تېز ۋە تېتىقسىز قىلىۋېتىدۇ. مەقسەت دەل مانا مۇشۇنىڭدىن ئىبارەت. مەقسەت سۆزلەشتۈر، بولۇپمۇ ئىدېئولوگىيە جەھەتتىن نېيتىرال بولمىغان ھەرقانداق تېمىدا سۆزلەشتۈر، شۇنىڭ بىلەن بىرگە، سۆزلەشنى ئامال بار ئاڭسىزلاشتۇرۇشتۇر. شۇبھىسىزكى، كۈندىلىك تۇرمۇش ئېھتىياجى ئۈچۈن، دائىم سۆزلەشتىن بۇرۇن ئويلىنىش چوقۇم زۆرۈردۇر، ئەلۋەتتە بەزىدە زۆرۈر بولۇپ قېلىشىمۇ

مۇمكىن. ئەمما بىر پارتىيە ئەزاسىدىن مەلۇم بىر ئەخلاقىي ياكى سىياسىي ھۆكۈم چىقىرىش تەلەپ قىلىنسا، ئۇ توغرا قاراشلارنى چوقۇم ئاپتوماتتا ئوق ئاتقاندا، ئويلانماي ۋاتىلداپ سۆزلىيەلشى لازىم. ئۇلار مۇشۇنداق قىلىشقا مەشقلەندۈرۈلگەن، بۇ تىل ئۇلارنى ناھايىتى ئاددىي، ئەمما ھەممىگە قادىر قورال ۋە سۆز قۇرۇلمىسى بىلەن تەمىنلىگەن بولۇپ، بۇ ئۆزىنىڭ ئىنسىكەنلىكىنىڭ روھى بىلەن بىردەك بولغان قاتتىق تەلەپپۇزى ۋە مەقسەتلىك پەيدا قىلىنغان يېقىملىق بىلەن بۇ جەرياننىڭ داۋاملىشىشىغا تېخىمۇ كۈچلۈك تىرەك بولىدۇ.

سۆزلەرنىڭ تاللاش دائىرىسىنى تارايىتىۋېتىشمۇ دەل مۇشۇ مەقسەت ئۈچۈن خىزمەت قىلىدۇ. بىزنىڭ تىلىمىزغا سېلىشتۇرغاندا، يېڭى تىلنىڭ سۆزلۈكلىرى كىچىك، يەنىمۇ كىچىكلىتىش ئۇسۇللىرى داۋاملىق ئىختىرا قىلىنىۋاتىدۇ. يېڭى تىلنىڭ سۆزلۈك مىقدارى بولسا، باشقا بارلىق تىللارنىڭ دەل تەتۈرسىچە يىللىرى ئازىيىپ يېتىۋاتىدۇ. قانچىلىك ئازايىقلى بولسا شۇنچە غەلبىدۇر، چۈنكى سۆز ئازايغانىچە، تەپەككۈر قىلىشقا ئۇرۇنۇشمۇ ماس ھالدا ئازىيىدۇ. ئاخىرقى ھېسابتا، نۇتۇقنى مېڭىدىن ئەمەس، بوغۇزدىن چىقىرىش مەقسەت قىلىنىدۇ. بۇ مەقسەت، يېڭى تىلدىكى «ئۆردەكنىڭ سۆزلىشى» duckspeak دېگەن سۆزدە ئوچۇق ئېتىراپ قىلىنغان بولۇپ، بۇنىڭ مەنىسى ئۆردەكتەك غاقلىداش دېگەنلىكتۇر. B قاتلىمىدىكى باشقا نۇرغۇن سۆزلەرگە ئوخشاش duckspeak مۇ قوش بىسلىق سۆزدۇر. ناۋادا دېيىلمەكچى بولغان قاراشلار ئورتودوكس قاراشلار بولسا، ماختاشنى بىلدۈرىدۇ. تايمىس گېزىتىدە پارتىيەنىڭ بەزى ناتىقلىرىنى doubleplusgood duckspeaker دەپ سۆيەتلىگەن بولسا، بۇمۇ ئوخشاشلا مەدھىيە - ماختاشنى ئۇقتۇرىدۇ.

C قاتلام سۆزلۈكلىرى

مەزكۇر قاتلامدىكى سۆزلۈكلەر يۇقىرىقى ئىككى قاتلامدىكىگە

نەسبەتەن تولۇقلىما ئورنىدا بولۇپ، ئاساسەن دېگۈدەك ئىلىم - پەن، تېخنىكا ئاتالغۇلىرىنى ئۆز ئىچىگە ئالغان. بۇلار بىز ھازىرمۇ ئىشلىتىۋاتقان ئىلىم - پەن تېرمىنلىرىغا ئوخشايدۇ، ھەمدە ئوخشاش سۆز يىلتىزىدىن كەلگەن. ئەمما ئۇلار يەنىلا تار دائىرىدە تەبىرلەنگەن بولۇپ، باشقا ياقىتۇرۇلمايدىغان مەنىلەر سويۇپ تاشلانغان. بۇلار باشقا ئىككى قاتلامدىكى سۆزلۈكلەرگە ئوخشاش، ئورتاق لېكسىكىلىق قائىدىلەرگە بويسۇنىدۇ. بۇ قاتلامدىكى سۆزلۈكلەر، ئاساسەن دېگۈدەك يا كۈندىلىك تۇرمۇشتا ۋە ياكى سىياسىي نۇتۇقلاردا بەك كۆپ ئىشلىتىلىپ كەتپەيدۇ. ھەرقانداق ئىلمىي خادىم ياكى تېخنىكا ئۆزىگە لازىم سۆزلۈكلەرنى ئۆزلىرىنىڭ كەسپى ئۈچۈن مەخسۇس تۈزۈپ بېرىلگەن سۆزلەملەردىن تاپالايدۇ. ئەمما باشقا كەسپكە ئالاقىدار سۆزلۈكلەرنى چالا - پۇللا بىلىدۇ. ھەممە كەسپنىڭ سۆزلەملىرىگە ئورتاق سۆزلەر يوق دېيەرلىك. ئىلىم - پەننىڭ مېگنىڭ ۋە تەپەككۈرنىڭ فۇنكسىيىسى ئىكەنلىكىنى بىلدۈرىدىغان ھېچقانداق سۆز يوق. بۇ ئەھۋال ئىلىم - پەننىڭ ئۇششاق تارماقلىرىدىمۇ شۇنداق. ئەمەلىيەتتە «ئىلىم - پەن» دېگەن سۆزمۇ يوق، ئىلىم - پەن ئۆز ئىچىگە ئېلىش ئېھتىماللىقى بولغان ھەرقانداق بىر مەنىنى، ئىنىسوك يېتەرلىك ئۆز ئىچىگە ئالغاندۇر.

بۇقىرىقى بايانلاردىن شۇنى كۆرۈشكە بولىدۇكى، يېڭى تىلدا ئورتودوكسال ئەمەس (سادىق ئەمەس) پىكىرلەرنى ئىپادىلەش ئاساسەن دېگۈدەك مۇمكىن ئەمەس. ئەلۋەتتە، بۇ خىل پىكىرلەرنى تولمۇ قويال يوسۇندا ئىپادىلىگىلى بولىدۇ، ئەمما بۇلارنىڭ قارغىش، ھاقارەتتىن پەرقى بولمايدۇ. مەسىلەن: غوجاكا ياخشى ئەمەس (big brother is ungood) دېگىلى بولىدۇ. ئەلۋەتتە، بۇنداق دېيىش ئورتودوكسال قۇلاقلارغا نەسبەتەن ئويۇنچۇق بىمەنىلىك، ھەرگىزمۇ سوغۇققان ئەقلىي مۇھاكىمىگە بەرداشلىق بېرەلمەيدۇ. چۈنكى زۆرۈر سۆزلۈكلەر يوق. ئىنىسوكقا زىيانلىق ئىدىيىلەر، پەقەت مەزكۇر ئىدىيىلەرنى

ئىپادىلەيدىغان سۆزلەر يوق ھالەتتەلا مەۋجۇت بولۇپ تۇرالايدۇ. شۇنداقلا بۇ ئىدىيىلەر يەنە ناھايىتى كەڭ مەنىدىكى ئابستراكت تېرمىنلار بىلەنمۇ ئاتىلىدۇ، بۇ تېرمىنلار بىر قاتار ئەكسىيەتچىل ئىدىيىلەرنى توپلايدۇ ۋە تەنقىد قىلىدۇ، ئەمما تەنقىد قىلىش داۋامىدا ئۇلارغا ئېنىق بىر ئېنىقلىما بەرمەيدۇ. ئەمەلىيەتتە، بىراۋ غەيرىي ئورتودوكسال مەقسەت ئۈچۈن پەقەت يېڭى تىلدىكى بەزى سۆزلەرنى قانۇنسىز ھالدا كونا تىلغا تەرجىمە قىلىش ئارقىلىقلا، ئاندىن يېڭى تىلنى ئىشلىتەلەيدۇ. مەسىلەن: «بارلىق ئادەملەر باراۋەر» دېگەن سۆز يېڭى تىلدىمۇ ئۇچراپ قالىدۇ. ئەمما بۇ كونا تىلدىكى «بارلىق ئادەملەر قىزىل چاپچىلىق» دېگەن جۈملە بىلەن ئوخشاشلا بىر گەپ. بۇ جۈملىدە ھېچقانداق گرامماتىكىلىق خاتالىق يوق، ئەمما ئۇ تولىمۇ روشەن بىر يالغاننى يەنى ھەممە ئادەملەر ئېغىرلىق، كۈچ، ئېگىز - پاكارلىقتا باراۋەر دېگەننى ئىپادىلىگەن. بۇ جۈملىدىكى سىياسىي باراۋەرلىك دېگەن مەنە يوق قىلىنغان، باراۋەرلىك دېگەننىڭ بۇ ئىككىلەمچى مەجازىي مەنىسى سۆزنىڭ ئۆزىدىن چىقىرىپ تاشلانغان. 1984 - يىلى، كونا تىل يەنىلا نورمال ئالاقە ۋاسىتىسى بولۇپ تۇرغاندا، نەزىرىيە جەھەتتە مۇنداق خەتەر يەنىلا مەۋجۇت بولۇپ تۇرىدۇ، يەنى، كىشىلەر يېڭى تىلنى ئىشلەتكەندە، يەنىلا ئەسلىدىكى مەنىسىنى ئېسىگە ئېلىشى مۇمكىن. ئەمەلىي قوللىنىشتا بولسا، قوش تەپەككۈرنى ئوبدان مەشق قىلغان ئادەملەرنىڭ بۇنىڭدىن ساقلىنىشى قىيىن ئەمەس. بەلكىم ئىككى ئەۋلاتقا بارمايلا بۇنداق مەسىلىلەرمۇ قالماسلىقى مۇمكىن. پەقەت يېڭى تىل بىلەنلا ئالاقە قىلىپ چوڭ بولغان بىر ئادەم، بەلكىم باراۋەرلىك دېگەن سۆزنىڭ سىياسىي باراۋەرلىك دېگەندەك ئىككىلەمچى مەنىسى بارلىقىنىمۇ بىلمەيدۇ، خۇددى شاھمات ئۇقمايدىغان بىر ئادەم شاھ بىلەن توپنىڭ ئىككىلەمچى مەنىسىنى بىلمىگەندەك. ئۇ يەنە «ئەركىن» دېگەن سۆزنىڭ يەنە پىكرىي ئەركىنلىك دېگەندەك ئابستراكت ئۇقۇملارنى بىلدۈرىدىغانلىقىنىمۇ

بىلمەيدۇ. شۇنىڭ بىلەن ئۇ نۇرغۇن جىنايەت، خاتالىقلارنى سادىر قىلاي دەپمۇ سادىر قىلالمايدۇ، چۈنكى ئۇلارنىڭ نامى يوق، شۇڭا تەسەۋۋۇرمۇ قىلالمايدۇ، كاللىسىغىمۇ ئەكىلەلمەيدۇ. دېمەك، شۇنى پەرز قىلىشقا بولىدۇكى، ۋاقىتنىڭ ئۆتۈشىگە ئەگىشىپ، يېڭى تىلنىڭ ئۆزگىچە ئالاھىدىلىكى تېخىمۇ گەۋدىلىنىدۇ، سۆزلۈكلىرى بارغانسېرى ئازلايدۇ، مەنىسى بارغانسېرى قاتمىللىشىدۇ، سۆزلەرنى نامۇۋاپىق مەقسەتلەر ئۈچۈن ئىشلىتىش ئىمكانىيىتى بارغانسېرى تارىيىپ ماڭىدۇ. كونا تىل تولۇق ئەمەلدىن قالغاندا، ئۆتمۈشكە باغلانغان ئەڭ ئاخىرقى رىشتە ئۇزۇلىدۇ. تارىخ ئاللىبۇرۇن قايتا يېزىلىپ بولدى، ئەمما تارىخنىڭ پارچە - پۇرات ئىزنالىرى ھېلىمەم ئۇ يەر - بۇ يەرلەردە مەۋجۇت. ناۋادا كىشىلەر كونا تىلنى ئىشلىتىشنى قايتا ئۆگىنىپ قالسا ئۇلارنى ئوقۇيالايدۇ، بىلەلەيدۇ. كەلگۈسىدە مۇشۇنداق ئىزنالار مەۋجۇت دېگەندىمۇ، ئۇلارنى يەشكىلى، تەرجىمە قىلغىلىمۇ بولمايدۇ. ناۋادا تېخنىكىلىق ئىش، ياكى كۈندىلىك ئاددىي ئىش - ھەرىكەتكە ئالاقىدار بولمىسا، ياكى ئەسلىدىنلا ئورتودوكسال سۆزلەردىن تەشكىل تاپقان بولمىسا، كونا تىلدىن بىرەر ئابزاسنى يېڭى تىلغا تەرجىمە قىلىش مۇمكىن بولمايدۇ. بۇ دېگەنلىك، 1960 - يىلىدىن بۇرۇن يېزىلغان ھەرقانداق ئەسەرنى پۈتۈن تەرجىمە قىلىش مۇمكىن ئەمەس دېگەنلىكتۇر. ئىنقىلابتىن بۇرۇنقى يازمىلارنى، پەقەت ئىدىئولوگىيىلىك تەرجىمە قىلىشقا بولىدۇ، يەنى ئۇنىڭ تىل تەمى، تۈسى، پۇرىقىنى يوقىتىپ تەرجىمە قىلىنىدۇ. تۆۋەندىكى «مۇستەقىللىق خىتاپنامىسى» دىكى مۇنۇ ئابزاسنى ئالاھىلى:

ئۆزىدىنلا ئايان ھەقىقەت شۇكى، جىمى ئىنسانلار باراۋەر يارىتىلغان، ياراتقۇچى ئىنسانلارغا تارتىۋالغىلى بولمايدىغان ياشاش، ئەركىنلىك، بەخت ئىزلەش دېگەندەك ھوقۇقلارنى ئاتا قىلغان. مەزكۇر ھوقۇقلارغا

كاپالەتلىك قىلىش ئۈچۈن كىشىلەر ئۆز ئارىسىدا،
ھوقۇقنى خەلقنىڭ قوشۇلۇشى بىلەن قولغا ئالدىغان
ھۆكۈمەت تەشكىل قىلدى. ناۋادا ھەرقانداق بىر
ھۆكۈمەت مۇشۇ مەقسەتنى دەپسەندە قىلىدىكەن،
بۇنداق ھۆكۈمەتنى ئۆزگەرتىش، قالدۇرۇۋېتىش ياكى
يېڭى ھۆكۈمەت قۇرۇش خەلقنىڭ ھوقۇقىدۇر.

مانا بۇ ئابزاسنى ئەسلىدىكى مەنە ۋە تەمىنى ساقلاپ قالغان ئاساستا
يېڭى تىلغا تەرجىمە قىلىپ چىقىش ئاساسەن مۇمكىن بولمايدۇ.
ئەگەر ئەسلىي مەنىسىگە ئەڭ يېقىن تەرجىمە قىلاي دېسە، بەلكىم
پۈتۈن بىر ئابزاسنى (crimethink) (جىنايەت تەپەككۈرى) دېگەن بىرلا
سۆز بىلەن ئىپادىلەش مۇمكىن. ئۇنى تولۇق تەرجىمە قىلىش بىر
ئىدىئولوگىيىلىك تەرجىمە بولىدۇ، ئۇنداقتا جېففېرسوننىڭ بۇ سۆزى
بىر ھاكىمىيۈنلەق ھۆكۈمەتكە ئوقۇلغان مەدھىيەگە ئايلاندۇرۇلىدۇ.

ئۆتمۈشتىكى زور مىقداردىكى يازما ئەسەر، ھۆججەتلەر مانا مۇشۇنداق
ئۇسۇلدا ئۆزگەرتىلدى. ھەممىنى يوق قىلىۋەتسەك سەت تۇرمىسۇن
دەپ بەزى تارىخىي شەخسلەر ھەققىدىكى ئەسلىمە - خاتىرىلەر
ساقلاپ قېلىندى، ئەمما ئۇلارنىڭ مۇۋەپپەقىيەت، ئىش - ئىزلىرى
ئىنىسوكىنىڭ پەلسەپىسى بىلەن بىردەكلەشتۈرۈلدى. نۇرغۇن يازغۇچىلار،
مەسىلەن: شېكسپېر، مىلتون، سۈنفت، بايرون، دىككېنس ۋە
باشقا يازغۇچىلارنىڭ ئەسەرلىرى تەرجىمە قىلىنىۋاتىدۇ. بۇ تەرجىمە
خىزمىتى ئاخىرلاشقاندىن كېيىن، ئۆتمۈشتىن قېلىپ قالغان باشقا
يازما ھۆججەتلەرگە ئوخشاشلا ئۇلارنىڭ ئەسلىي ئەسەرلىرى يوق
قىلىنىدۇ. بۇ تولىمۇ ئاستا ماڭدىغان، قىيىن بىر خىزمەت. شۇنى
تەخمىن قىلىشقا بولىدۇكى، بۇنىڭ 21 - ئەسىرنىڭ دەسلىپىدىكى
ئون - يىگىرمە يىلى ئىچىدى تامام بولۇشىمۇ قىيىن. ئۇنىڭدىن باشقا
تېخنىكا قوللانمىلىرىغا ئوخشاش نۇرغۇن پايدىلىنىش خاراكتېرلىك

ئەسەرلەرمۇ ئوخشاش ئۇسۇلدا بىتەرەپ قىلىندۇ. دەسلەپكى تەرجىمە خىزمىتىگە كۆپرەك ۋاقىت بېرىش يۈزىسىدىن يېڭى تىلنىڭ كەڭ كۆلەملىك قوللىنىلىش ۋاقتى 2050 - يىللارغىچە كېچىكىدۇ، دەپ مۆلچەرلەنمەكتە .

تۈگىدى.

ئاللاھقا ئالاھىدە تەشەككۈرلەر بولسۇن
2014 . 2 . 28 جۈمە كۈنى سائەت 12 .

شاڭخەي ئۈچ بىرلەشمە نەشرىياتىنىڭ 2009 - يىلى 11
- ئايدىكى ئىنگلىزچە نەشرىدىن تەرجىمە قىلىندى .

